

A	7-780
D	H-1
F	1-84

**HARP
CERİDELERİNE
GÖRE
ÇANAKKALE
MUHAREBELERİNDE**

48. ALAY

**ÇANAKKALE
SAVAŞLARI**
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI

**HARP
CERİDELERİNE
GÖRE**

**ÇANAKKALE
MUHAREBELERİNDE**

48. ALAY

YAYINA HAZIRLAYANLAR

**Onur USTA
Gülten MUTLU**

EDİTÖR

**BARIŞ BORLAT
EMRE ÖZMEN**

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Serpil SAVAŞ

DİZGİ VE KAPAK

Gülcan KUŞ

KATKIDA BULUNAN

Gül GÜNTER ÇAKMAK

**ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU
TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI**

©T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

Çanakkale Savaşları Kitapları Dizisi

ISBN: 978-975-17-6436-2

Yayına Hazırlayanlar

Onur USTA

Gülten MUTLU

Editörler

Barış BORLAT

Emre ÖZMEN

Yayın Koordinatörü

Serpil SAVAŞ

Dizgi ve Kapak

Gülcan KUŞ

Katkıda Bulunan

Gül GÜNTER ÇAKMAK

5846 sayılı Kanundan doğan tüm hakları (çoğaltma, yayma, umuma iletim, temsil ve işleme) süresiz ve sınırsız olarak Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığına aittir. Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

HARP CERİDELERİNE GÖRE ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE 48. ALAY

Usta, Onur; Mutlu, Gülten

Harp Ceridelerine Göre Çanakkale Muharebelerinde 48. Alay / Usta, Onur; Mutlu, Gülten.-1. Bsk.- Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025. 329 s.: res., hrt; 21 cm- (Kültür ve Turizm Bakanlığı; Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Yayınları Çanakkale Savaşları Kitapları Dizisi)

ISBN: 978-975-17-6436-2

Kapak Görseli: "Das Offizierkorps des Inf.-Regt. 48." (48. Piyade Alayı subay heyeti) (Hans Kannengiesser, "Gallipoli. Bedeutung und Verlauf der Kämpfe, 1915" s. 160)

ÇANAKKALE
SAVAŞLARI
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI

HARP CERİDELERİNE GÖRE ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE 48.ALAY

Onur USTA - Gülten MUTLU

**ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU
TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI**

İçindekiler

vii

TAKDİM

viii-ix

ÖN SÖZ

x

ÇEVİRİ YAZI YÖNTEMİ

xi-xiii

48. PİYADE ALAYI TARİHÇESİ

I. BÖLÜM:

1-94

2 AĞUSTOS 1914 -21 EYLÜL 1914
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

II. BÖLÜM:

95-115

22 EYLÜL 1914-13 KASIM 1914
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

III. BÖLÜM:

116-156

25 NİSAN 1915-18 MAYIS 1915
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

IV. BÖLÜM:

157-257

19 MAYIS 1915-5 AĞUSTOS 1915
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

V. BÖLÜM:

258-378

6 AĞUSTOS 1915-31 EKİM 1915
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

VI. BÖLÜM:

379-441

1 KASIM 1915-20 OCAK 1916
Tarihleri Arası Harp Ceridesi

441-445

SÖZLÜK

takdim

Harp cerideleri, askerî birliklerin cephede günü gününe tuttuğu resmî kayıtlar olup, yaşanan olayların doğrudan ve sıcağı sıcağına aktarılması bakımından eşsiz tarihî belgelerdir. Bu belgeler sayesinde savaşın seyrini, birliklerin girdiği çatışmaları kronolojik bir düzen içinde takip etmek mümkündür. Özellikle Çanakkale Cephesi gibi hem Türk hem de dünya tarihi açısından büyük öneme sahip bir mücadelenin daha iyi anlaşılabilmesi için, harp ceridelerinin birinci elden sunduğu bilgiler son derece kıymetlidir. Elinizdeki bu eser de Çanakkale muharebelerinin en çetin günlerinde Arıburnu bölgesinde üstlendiği zorlu görevleri büyük fedakârlıklarla yerine getiren birliklerden biri olan 48'inci Piyade Alayının muharebeler sırasında tutulan harp ceridelerinden oluşmaktadır.

48'inci Alay, 9 Mayıs 1915 tarihinde Çanakkale Cephesi'ne gelmiş; ilk olarak 19 Mayıs 1915'te Arıburnu'nda yapılan genel taarruza katılmış ve ağır kayıplara uğramıştır. Alay, 19 Mayıs'taki taarruzdan sonraki süreçte Albayrak Sırtı, Çamlısirt, Semertepe ve Yeşilsirt gibi önemli mevkillerinin savunmasını üstlenmiş; 6 Ağustos 1915'te Kanlısirt savunmasında yer almıştı. Alay, ağustos ayındaki şiddetli muharebelerden sonra da Arıburnu Cephesi'nin güney kanadında savunma görevini büyük fedakârlıklarla yerine getirmeye devam etmişti. 48'inci Alay, görevini layıkıyla yerine getirmiş olarak 1916 yılının ocak ayında Çanakkale Cephesi'nden ayrılmıştı.

Çanakkale muharebelerinin en hararetli zamanlarında Arıburnu bölgesinin en mühim noktalarında görev alan kahraman 48'inci Alayın harp cerideleri, Türk milletinin bağımsızlık uğruna verdiği mücadelenin somut bir belgesi niteliğinde olmakla beraber; bugün üzerinde özgürce yaşadığımız toprakların ne büyük fedakârlıklarla savunulduğunu bizlere bir kez daha hatırlatmaktadır. Tarihi Alan Başkanlığı olarak, Çanakkale Zaferi'nin 111. yıl dönümünde böyle kıymetli bir kaynağı okurların istifadesine sunmaktan büyük mutluluk ve onur duyuyoruz. Çanakkale'de destan yazarak tarihe parlak bir sayfa kazandıran kahramanların hatıralarını yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için bugün bizler de Tarihi Alan'da var gücümüzle çalışıyoruz.

48'inci Alayın harp ceridelerinin yayına hazırlanmasında emeği geçenlere, belge temini konusundaki hassasiyetleri için Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığına teşekkür ediyor; bu vesileyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve 48'inci Alayın kahraman askerleri olmak üzere; Çanakkale Destanı'nı yazan bütün şehitlerimizi ve gazilerimizi saygı, minnet ve rahmetle anıyorum.

İsmail KAŞDEMİR
Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı

4 8'inci Alay'a ait harp ceridesi, bu çeviri metinde aslına sadık kalınarak Latin alfabe-sine transkribe edilmiştir. Ceridenin uzunluğu ve yoğun içeriği göz önüne alınarak, önemli tarih aralıklarına göre altı döneme ayrılmıştır. İlk kısım Birinci Dünya Savaşı seferberliğinin ilan edildiği 2 Ağustos 1914 ile 48'inci Alayın Haydarpaşa Tren İstasyonu'na vardığı 9 Eylül 1914 tarihi arasındaki süreyi kapsamaktadır. İlk kısımda seferberlik kararıyla Adana, Kozan, Ceyhan, İskenderun, Tarsus ve Osmaniye'den çağrılan askerlerin alay taburlarına katılması, iaşe, yük hayvanı tedariki ve askerlerin trenle İstanbul'a sevki gibi konular yer almaktadır. 48'inci Alayın biri depo taburu olmak üzere üç tabur ve bir cephane kolundan oluştuğu anlaşılmaktadır. Adana ve çevresinden gıda, giysi ve ekipman teminini içeren seferberlik hazırlıklarının titizlikle nasıl yürütüldüğüne dair, özellikle iaşe konularında, önemli bilgiler mevcuttur. Örneğin, 8 Ağustos 1914 tarihli bir telgrafta askerlere dağıtılacak kavurmaların sıcak hava nedeniyle bozulmaları ihtimaline karşın her teneke kutuya kavurma yerine 160 gr zeytin tanesi konulması ve kavurmaya ilave 96 gr sebze katılması kararlaştırılmıştır. Bir başka örnekte, Adana'da yeterli un bulunmadığı için tekâlif-i harbiye emirleri gereğince tren yoluyla Adana'ya un gönderilerek buradaki fabrikalarda peksimet yaptırıldığı görülmektedir. Ayrıca, alaya İstanbul'a trenle seyahati sırasında mola verilecek istasyonlarda et, çorba ve sebzeden oluşan bir öğün verilmesi ve kalan öğünün de ekmek, peksimet, zeytin, kavurma veya pastırma olarak askerlere trende dağıtılması kararlaştırılmıştır.

İkinci kısım Alay'ın İstanbul'da geçirdiği süre ile Çanakkale Cephesi'ne peyderpey intikal ettiği 25 Nisan 1915 tarihine kadar olan süreyi kapsamaktadır. 9 Eylül 1914'te Haydarpaşa Tren İstasyonu'na varan alay, buradan vapurlarla Makriköy'e (Bakırköy) geçmiş ve oradan Ayastefanos'a (Yeşilköy) varmıştır. Haydarpaşa İskelesi'nde yeterli vapur olmaması sebebiyle yaklaşık sekiz saatlik bir bekleme yaşandığı ceridedeki anekdotlar arasında yer almaktadır. Alay peyderpey önce Kilyos'a ardından da Çakmaklı köyüne hareket etmiştir. En nihayetinde 13 Eylül 1914'te bugün Bahçelievler'de bir semt olan Çobançeşme'de alay karargâhı kurulmuştur. Burada, 2'nci Ordu Komutanı Cemal Paşa 48'inci Alay'ı ziyaret etmiş ve Adana valiliği sırasında bölge insanı üzerine olan tecrübelerini paylaşarak askere moral vermiştir. Alayın taburları fasıllı olarak Makriköy'e, oradan da trenle Edirne Uzunköprü İstasyonu'na hareket etmiştir. 1915 nisanında alay taburları parça parça Keşan'a oradan da Bolayır'a ve en sonda Gelibolu'ya hareket etmiştir. Gelibolu'dan vapurla Akbaş İskelesi'ne geçilmiş, sonra kara yoluyla Bigalı Deresi ve Kumköy istikametlerine hareket edilmiştir.

Üçüncü kısımda 48'inci Alayın 25 Nisan'dan başlayarak 18 Mayıs'a kadar Arıburnu Cephesi'nde 125'inci ve 47'nci Alaylar ile birlikte ilk konuşlanması ve 19 Mayıs'taki taarruz öncesindeki hazırlıklar hakkında bilgiler yer almaktadır.

Dördüncü kısımda 48'inci Alay diğer alaylarla beraber 19 Mayıs'tan 5 Ağustos'a kadar Kanlısirt mıntıkasında girdiği şiddetli muharebelere yer verilmiştir. Yeşiltarla ve Süngü Bayırı mevzilerinde göğüs göğüse çarpışmalar yaşandığından bahsedilmektedir.

Askerlerin cansiparane gayretlerinden övgüyle bahsedilen kısımlara da yer verilmiştir. Yine bu kısımda 16'ncı Tümen Kumandanı Albay Mehmet Rüştü (Sakarya), Yeşilsirt'in Kabatepe ile Kanlısirt mıntıkları arasında önemli bir konumda olması sebebiyle burasının düşmana bırakılmamasını öğütlediği sözlerine yer verilmiştir. Ayrıca ceride metinleri, Yeşilsirt'ta karşılıklı siperlerde çatışmaların durduğu anlarda Anzak ve Türk askerleri arasında yapılan hediyeleşmeleri ve bunların tehlikeli sonuçlar doğurabileceğine dair Albay Rüştü'nün uyarılarını da aktarmaktadır.

Beşinci kısımda 6 Ağustos-31 Ekim 1915 tarihleri arasında, Albayrak sırtları, Yeşilsirt ve Karsdere'deki çatışmalardan bahsedilmektedir. Siper savaşlarının en şiddetli olduğu bu zaman aralığına dair detaylı bilgiler mevcuttur. Bu kısımlarda günlük bir şekilde muharip ve muharip olmayan subay ve erlerin şehit ve yaralı sayıları tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca karargâh ve silah mevzileri gibi önemli noktalar krokiler üzerinde gösterilmiştir.

Son kısım ise 1 Kasım 1915 ile 20 Ocak 1916 arasını ele alınmıştır. Bu kısımda Anafartalar ve Conkbayırı cephelerindeki muharebeler ile ilgili bilgiler yer almıştır. Yaralı ve şehit sayıları tablolar halinde verilmiştir. İhtilaf kuvvetlerinin 9 Ocak 1916 tarihinden Gelibolu Yarımadası'nı tahliye etmesine kadar olan süreçte 48'inci Alay görevinin başında kalmıştır. Alayın daha sonra cesaret ve dirayetle savaştığı Filistin Cephesi dönemi çeviri metne dahil edilmemiştir.

Onur USTA
Gülten MUTLU

Çeviri Yazı Yöntemi

Metinde basit bir transkripsiyon yöntemi tercih edilmiştir. Buna göre Arapça ve Farsça kelimelerde uzun heceler â, î, û şeklinde gösterilmiştir. (şimâl, teslîm, cenûb). Ayın harfi ses versin veya vermesin kelimedede geçiyorsa (‘) işareti ile gösterilmiştir (ta‘lîm, ma‘lûmât, ‘asker, ictimâ‘). Ayrıca kaf ve gayın harflerinden sonra kullanılan uzatma elif ve vav sesleri (̣) işaretiyle (ā, ū) olarak verilmiştir (kāim-makām, işgāl, vukū‘ât, meşgūl).

Arapça tamlamaların yazımında MEB İslâm Ansiklopedisi'nde kabul edilen yazım kuralları esas alınmıştır (nisfü'l-leyl, kable'z-zevâl, fevka'l-âde, bi'l-hâssa).

İzâfet Kesresi ve İzâfet Hemzesi ile yapılan Farsça tamlamalarda terkip tiresi (-i) (-i) kullanılmıştır (nazar-ı dikkat, vakt-i mu'ayyene, râh-ı mestur, vazîfe-i harbiyye, kuvve-i 'umûmiyye). İzâfet ye'si ile yapılan tamlamalarda (-yı) terkip eki kullanılmıştır (esnâ-yı muhârebe, icrâ-yı tesîrât, müheyyâ-yı ta'arruz).

Şahıs ve yer belirten özel isimlerde okuma akıcılığını bozmamak için, kelime içinde ayın harfi geçse bile gösterilmemiş ancak uzatma harfleri (â, î, û) belirtilmiştir (İsmâ'îl→İsmâîl, Sabri→Sabrî, Kemal→Kemâl, Hulusi→Hulûsî). Ayrıca Arapça tamlama şeklinde olan şahıs ve yer adları, akıcılık açısından, tamlama kuralına göre değil birleşik yazılmıştır ('Abdü'r-rezzâk→Abdürrezzâk, 'Abdu'l-İlâh→Abdullah, 'İzze'd-dîn→İzzeddîn, Seddü'l-bahr→Seddülbahr).

Türkçe fiiller günümüz kullanımına uygun olarak yazılmıştır (bulnacaktır→bulunacaktır, idilmiştir→edilmiştir, idüb→edip, itsün→etsin, itdi→etti, virilmiştir→verilmiştir).

48. PİYADE ALAYI TARİHÇESİ

48. Piyade Alayı, 2 Ağustos 1914'teki Birinci Dünya Savaşı seferberliğinde karargâhı Halep'te bulunan 6. Kolorduya bağlı 16. Tümenin bünyesinde bulunuyordu. 16. Tümenin askerlik şubeleri; Adana, Karaisalı, Mersin, Tarsus, Silifke, Anamur, Misis, Sis (Kozan), Feke ve Cebelibereket (Osmaniye) olarak belirlenmişti. 48. Alay da tümenin bir parçası olarak Adana'nın Dört Yol ilçesinde bulunuyordu. Ağırlıklı olarak Adana ve civarından gelen askerlerden oluştuğu için 48. Alaya "Adana Alayı" da denmekteydi.

48. Alay, seferberliğin başlangıcından 25 Ağustos 1914 tarihine kadar geçen süreçte 46 subay, 4156 er, 456 hayvan ve 19 araba mevcuduna ulaşmıştı. Alay, makineli tüfek personelinin belirlemiş olsa da silahların henüz teslim alınmamıştı. Bu dönemde alayın komutanı Binbaşı Ahmet Bey'di. 25 Ağustos 1914 tarihinde 16. Tümenin emriyle, alayın 1. ve 2. Taburlarının seferberliğin 29. ve 30. günlerinde hareket edeceği bildirilmişti. Alay, 31 Ağustos 1914 tarihinde sabah saat 06.30'da Dört Yol'dan hareket ederek 9 Eylül 1914'te Haydarpaşa'ya, 9-10 Eylül 1914 tarihlerinde Ayastefanos'a (Yeşilköy) ulaşmış ve 13 Eylül 1914 tarihinde Çobançeşme'ye gelerek ordugâh kurmuştur. Bu bölgede 3 Ekim 1914 tarihine kadar kalan 48. Alay, bu tarihte yeniden teşkilatlanmış; buna göre 1. ve 3. Taburlar Çiftburgaz'a (Bağcılar), 2. Tabur ise Makriköy'e (Bakırköy) yerleştirilmiştir. Alay burada talim ve tatbikatlarla meşgul olmuştur.

İtilaf Devletleri'ne bağlı kuvvetlerinin 25 Nisan 1915 günü yaptığı çıkarma harekâtıyla Çanakkale kara muharebelerinin başlaması üzerine 48. Alay, bağlı bulunduğu 16. Tümen ile birlikte 25 Nisan 1915 tarihinde Keşan'a geldi. Ardından 30 Nisan 1915 tarihli emir gereğince Mahmutköy-Kurudağ-Bayramiç güzergâhından Şarköy'ün kuzeybatısındaki Yeniköy'e hareket etti. Ancak yol güzergâhında Kadıköy civarında bulunurken alınan ikinci emir doğrultusunda 1 Mayıs 1915'te Eksamil bölgesine yöneldi. Bu sırada 3. Tabur Karaburgaz ile Eksamil arasındaki bölgenin kontrolüyle görevlendirildi. 2 Mayıs 1915'ten itibaren bir kısım birlikler Bolayır'da Bağımsız Süvari Tugayı emrine girdi. 1. ve 2. Taburlar 3 Mayıs 1915'te Gelibolu'ya hareket etti ve beş günlük bir yürüyüşten sonra kasabaya ulaştı. Alay, 8 Mayıs 1915 tarihinde Eceabat'taki Zeytinlik'e geldi. 8-9 Mayıs 1915 gecesi yapılan yürüyüşün ardından şafakla birlikte Palamutluk'a ulaşan 48. Alay, Azmakdere'den, Çamtepe hariç olmak üzere Palamutluk mevzilerinin gözetlenmesi ve muhafazası görevini üstlendi. 12-13 Mayıs 1915 gecesi tekrar hareket ederek, 16-17 Mayıs 1915'te 16. Tümenle beraber Kavak Deresi'ne ulaştı ve Karayörük Vadisi'nin batı sırtlarında 16. Tümen ihtiyatı olarak yerini aldı.

18 Mayıs 1915 tarihinde 16. Tümen Komutanlığından besmele ile başlayan bir taarruz emri alındı. Buna göre, Kuzey Grubunu oluşturan 2., 5., 16. ve 19. Tümenler, ani bir gece baskınıyla Anzak kuvvetlerini denize dökecekti. Bu baskın sessizce gerçekleştirilecek ve sadece süngü kullanılacaktı. Her tümen, kendi karşısındaki düşman hattına taarruz edecekti. 16. Tümen, Kanlısirt ve güneyindeki düşman hatlarına saldıracaktı. 19. Tümen düşmanın sol kanadına, 5. Tümen ise merkeze taarruz edecekti. 2. Tümen ise Kanlısirt ve Kırmızısirt üzerinden Yeşiltarla yönüne ilerleyerek düşmanın merkezine ve sağ kanadına saldıracaktı. 16. Tümen Komutanı Albay Mehmet Rüştü (Sakarya) Bey, 19 Mayıs 1915 gecesi gerçekleştirecek taarruzun Osmanlı ve İslam dünyası için çok önemli olduğunu aynı zamanda cephe için de belirleyici bir taarruz olacağını belirtmişti.

Saat 03.30'da başlayan 19 Mayıs taarruzuna 48. Alay da aktif şekilde katıldı. Bu taarruzda alay, cephenin sol kanadında bulunuyordu. Üç tabur da birinci hatta, saldırı dü-

zeninde ilerlemişti. 1. ve 2. Taburlar Yeşiltarla ve civarına ilerlerken, 3. Tabur ise Keltepe'ye taarruz etmişti. Düşmana 50-60 metreye kadar yaklaşan birlikler yoğun makineli tüfek ateşi altında ağır kayıplar vermelerine rağmen taarruzu sürdürdüler. İkinci hücum dalgası da siperlerden çıkıp ilerlendiği sırada, sağ taraftaki 2. Tümen cephesinden hücum boruları duyuluyordu. Böylece taarruzun gizliliği tümüyle ortadan kalkmıştı.

Taarruzun başarıya ulaşmaması üzerine birliklerin 19-20 Mayıs 1915 gecesi eski mevzilerine çekilme emri aldı ve 48. Alay, Albayrak Sırtı istikametine çekildi. Bu dönemde alay komutanlığı görevini Binbaşı Hüseyin İlhami Bey üstlenmişti. Bu taarruzda alayın zayıtı, 5 subay ve 311 er şehit, 9 subay ve 477 er yaralı ve 319 asker de kayıptı. Taarruza katılan Türk birliklerinin genel zayıtı ise 10 bini buluyordu. Muharebe sahasını kaplayan şehitlerin defni için 24 Mayıs 1915 sabahı bütün Arıburnu bölgesinde saat 07.00'den saat 16.30'a kadar sürecektir bir ateşkes yapılmış, bu ateşkes Çanakkale muharebelerinin tek resmî ateşkesi olarak tarihe geçmişti.

48. Alay haziran ayı boyunca Albayrak Sırtı ve civarında mevzi muharebelerine devam etti, bir yandan da siperlerin tahkimiyle meşgul oldu. 28 Haziran 1915'te Semertepe yönünde yapılan düşman taarruzu, 1. Bölük tarafından durduruldu ve düşmandan sekiz esir alındı. Alay, temmuz ayı boyunca Semertepe-Yeşilsirt hattında siper harbine devam etti. 31 Temmuz gecesi Avustralya birlikleri, 48. Alayın Yeşilsirt'taki ileri mevzilerine taarruz etti ve burayı ele geçirdi. Mevzileri geri almak için gösterilen çabalar sonuç vermedi.

İtilaf kuvvetleri 1915 yılının ağustos ayı itibarıyla Çanakkale Cephesi'nde henüz belirlediklere hedeflere ulaşamamış ve muharebeler çıkmaza girmişti. Bu çıkmaza son vermek için 6 Ağustos 1915'te Arıburnu ve Anafartalar bölgelerinde geniş çaplı bir taarruz harekâtı planlanmıştı. Harekâtın amacı, Kocaçimen ve Conkbayırı hattını ele geçirerek Gelibolu Yarımadası'nın kilit noktalarını kontrol altına almaktır. Bu kapsamda, Seddülbahir ve Arıburnu'nda Türk kuvvetlerinin dikkatini başka yönlerle çekmek için aldatma taarruzları yapılacaktı. 16. Tümenin 47. Alayının bulunduğu Kanlısirt'ta da Avustralyalılar tarafından bir aldatma taarruzu yapılması planlanmıştı. Beş gün boyunca devam eden Kanlısirt Muharebesi, Çanakkale Cephesi'ndeki en kanlı çarpışmalardan biri olarak tarihe geçmiştir. Kanlısirt'taki bu muharebeye 48. Alay birlikleri de katılmış; alayın 2. ve 3. Taburlardan ikişer bölük, Kanlısirt'la Çamlısirt'ın birleştiği noktadan karşı taarruzlarla 47. Alaya destek olmuştu. Bu çarpışmalarda alay, dört subay ve 241 er şehit, iki subay ve 1346 er yaralı vererek yeniden önemli kayıplar yaşamıştı.

1915 yılının eylül ayına girildiğinde, Arıburnu'nda Kuzey Grubu kendi içerisinde yeni bir düzenlemeye gitti. Cephe hattı ikiye ayrıldı, Sağ ve Sol Kanat Komutanlıkları oluşturuldu. Sağ Kanat Komutanlığı'na Albay Yakup Şevki (Subaşı) Bey, Sol Kanat Komutanlığı'na ise Albay Refet (Küçük) Bey getirildi. Sağ kanat bölgesinde 19. Tümen, sol kanat bölgesinde ise 16. ve 11. Tümenler bulunmaktaydı. Bunun da solunda, Kumdere kıyı hattına kadar uzanan bölgeyi 26. Piyade Alayı tutuyordu. 48. Alay ise 11. Tümenin emrine girmişti.

7 Ekim 1915'te 48. Piyade Alayı tekrar 16. Tümen emrine verilerek Kavaklıdere bölgesine intikal etti. Yeni tertibe göre 1. Tabur ileri mevzilerde, 2. Tabur ihtiyatta, 3. Tabur ise Mersindere'de konuşlandı. Alay karargâhı Kanlısirt'a yerleştirilmişti. 19 Ağustos 1915'ten 19 Ekim 1915 tarihine kadar süren mevzi muharebeleri, topçu ateşi ve keşif çatışmaları sonucunda 36 şehit ve 178 yaralı verilmişti. 21 Ekim 1915 tarihinde ise alay, bütün mevcuduyla 16. Tümen ihtiyatı olarak Mersindere'ye çekildi ve burada eğitim faaliyetine başladı. 24 Ekim 1915'te 1. ve 3. Taburlar, 14. Alayın savunduğu cepheyi

teslim alarak Susuzdere'ye yerleşti. 2. Tabur ise Matbahdere'de tümen ihtiyatını oluştuyordu. 27 Ekim 1915'te tüm taburlar Mersindere'ye alınarak hücum eğitimlerine devam etti.

Sekiz aydır devam eden muharebeler neticesinde, 20 Aralık 1915 tarihine gelindiğinde düşman Anafartalar ile Arıburnu bölgelerini tahliye etti. Alay, 16. Tümen ile birlikte 13 Ocak 1916 tarihinde Alman general Back komutasındaki 17. Kolordunun emrine girdi ve 16 Ocak 1916 tarihinde Arıburnu'ndan ayrılarak önce Ilgadere'ye, oradan da Gelibolu'ya hareket etti. Böylece 48. Piyade Alayı, Çanakkale Cephesi'ndeki uzun ve kanlı mücadelelerden sonra yeni görevlere hazırlanmak üzere cepheden ayrıldı.

Alay, 15 Mart 1916 tarihinde Babaeski'den trene bindirilerek, 17 Mart 1916'da Tekirdağ'a ulaştı. 18 Mart 1916 tarihinde vapurla Bandırma'ya hareket ederek, 22 Mart 1916 günü Kırkağaç'a intikal etti ve kafilelerin geri kalan bölümleri de peyderpey bölgeye ulaştı. Alay daha sonra Filistin Cephesi'ne gönderildi, Gazze muharebelerine katıldı ve savaşın sonuna kadar o cephede kaldı.

Alay 996 ikmal eri almıştır. Askerlerin genel sağlık durumu iyi olmakla birlikte, yaklaşık %3'ünde ishal ve kabakulak vakaları görülmüştür.

7 Ekim 1915 gecesinden itibaren ise 47. Alayın sol kanadına 15. Alay yerleşmiştir. 11 Ekim 1915 öğle saatlerinde 47. Alay 3. Tabur mevzilerini 2. Tabura devrederek ihtiyata çekilmiştir. 21 Ekim 1915'te cephe düzeninde değişiklik yapılarak, 48. Alay cephesinin sorumluluğu 47. Alay 3. Tabura devredilmiştir. 47. Alay 2. Tabur ise korunaklı bir mevzi olan Kapalıçarşı mevkisine kadar olan hatta yerleşmiştir. 2. Tabur dört gün boyunca burada kaldıktan sonra 25 Ekim 1915'te sol kanattaki mevzilerini 1. Tabura devrederek ihtiyat kuvveti olarak geri çekilmiştir.

47. Alay cephesinde kasım ayı boyunca siper muharebeleri, bomba atışları ve lağım patlatma faaliyetleri devam etmiştir. Kasım ayının en önemli olaylarından biri, 26 Kasım 1915 günü saat 16.00'da başlayan şiddetli lodos fırtınasının ardından meydana gelen yağmur, sel ve don afetidir. Akşama doğru başlayan sağanak yağmur, gece karanlığının çökmesiyle birlikte daha da şiddetlenmiştir. Yoğun yağıştan doğan seller, aniden siperleri, sığınakları ve ulaşım hendeklerini suyla doldurdu ve özellikle Anafartalar bölgesinde her iki tarafta da ciddi kayıplara yol açmıştır. 27 Kasım 1915 sabahı sert bir poyraz başlamıştır. 27-28 Kasım 1915 gecesini, fırtına daha da şiddetlenmiş ve kar fırtınası da başlamıştır. Kar fırtınası, 28 Kasım 1915 akşamına kadar amansızca devam etmiştir. Sıcaklık, sıfırın altında 10 dereceye kadar düşmüştür. Üç gün boyunca yağmurla ıslanıp ardından soğuğa maruz kalan binlerce Türk askeri hastalanmış, pek çoğu geri hatlara sevk edilirken, bazıları donarak hayatını kaybetmiştir.

Arıburnu bölgesinde yaklaşık sekiz aydır devam eden muharebeler, 20 Aralık 1915 tarihine gelindiğinde düşmanın Arıburnu ve Anafartalar cephelerini tahliye ederek geri çekilmesiyle sona ermiştir. Arıburnu'nun tahliyesinden sonra 16. Tümenin ilk olarak Seddülbahir bölgesine gönderilmesi düşünüldüyse de daha sonra bundan vazgeçilmiş, 9 Ocak 1916 günü Seddülbahir bölgesi de İtilaf kuvvetleri tarafından tahliye edilmiştir. 16. Tümen, 14 Ocak 1916 tarihinde Alman general Back komutasındaki 17. Kolordu emrine verilmiştir. Bu tarihte 47. Alayın mevcudu 37 subay, 2325 er-erbaş ve astsubay, 2051 tüfek ve 324 hayvandır. Alay, 17 Ocak 1916 tarihinde Arıburnu bölgesinden ayrılarak Gelibolu-Uzunköprü üzerinden Babaeski'deki kışlaya ulaşmıştır. 29 Ocak 1916'da Babaeski'den Soma ve Ayvalık'a, Mayıs 1916'da Kuşadası'na, Kasım 1916'da İstanbul-Bakırköy-Yedikule'ye yerleşmiştir. Sonrasında, bağlı bulunduğu 16. Tümenle birlikte Sina-Filistin cephesine gönderilmiş ve savaşın sonuna kadar o cephede görev yapmıştır.

I. BÖLÜM

2 AĞUSTOS 1914 -21 EYLÜL 1914

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

Tarîhi: Fî 20 Temmuz 330

Sâ'atve Dakîka: Öğleden Sonra 6.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Gayet Müstâ'celdir: Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

1'inci Kolordu ve 21. ve 22'nci müstakil fırkalar müstesnâ olarak Berrî ve Bahrî Ordu-yı Şâhânenin seferberliği ve bi'l-cümle mevâki'-i müstahkemenin teslimi için irâde-i seniye şeref-sâdır olduğu ve seferberliğin birinci günü Fî 21 Temmuz 330 Pazartesi günü olduğu Harbiye'den bildirilmiştir. Bu emir hemen ve büyük bir sür'atle mu'ayyen makâmâtâ tebliğ olunacaktır. Harbiye Nezâretinden ve 2'nci Ordu Müfettişliğinden alınan telgrafnâme sûreti bâlâyâ alınmıştır. Mûcebince hareket olunması ve her gün zevalden sonra sâ'at dört raddelerinde kıta'ât nezdinde toplanacak efrâd ve hayvânât mevcudunun kolorduya iş'ârı ve seferberliğin ikmâli için son derece sa'y ve gayret gösterilmesi ehemmiyetle beyân olunur.

Altıncı Kolordu Kumandanı
Ali Rıza

Tabur kumandanlıklarıyla, kâim-makâmlığa ve ahz-ı 'asker şû'abâtına tebliğ ve seferberlik emrinin tebliğ olunduğu kolordu ve fırka kumandanlıklarına yazıldı. Fî 20 Temmuz 330.

Mülâhazat: "Telgraf"

Tarîhi: Fî 20 Temmuz 330

Sâ'atve Dakîka: Öğleden sonra 9.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Gayet Müstâ'celdir.

"Sûret"
"Telgraf"

1'inci Kolordu ve 21. ve 22'nci müstakil fırkalar müstesnâ olarak Berrî ve Bahrî Ordu-yı Hümâyûn'un seferberlik ve bi'l-cümle mevâki'-i müstahkemenin teslimi için irâde-i seniye şeref-sâdır olduğu ve seferberliğin birinci günü Fî 21 Temmuz 330 Pazartesi günü olduğu Harbiye'den bildirilmiştir. Bu emir hemen ve büyük bir sür'atle mu'ayyen makâmâtâ tebliğ olunacaktır.

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Kolordunun seferberlik emirnamesi ber-vech-i bâlâdır mûcebince hareket ve eldeki muhtıraları ve şimdiye kadar vâki' teblîgat ve tertîbat dâiresinde seferberliğin vusûl-ı telgrafnâmeden îtibâren tesrî' ve ikmâline çalışılması ve yarından îtibâren her gün tam vakt-i zevalde o ana kadar iltihak eden ve efrâd ve vesâit-i nakliye yekûnunun telgrafla

inbâ'sı ve İskenderun Bölüğü şimdilik yerinde kalmak üzere Kozan ve Hacımırza'daki bölüklerin heman alayların nezdine celb edilmesi ve alayın seferberlikle berâber bir yandan da gelecek efrâd ve vesâit-i nakliye mertebesi mücebince kolorduya 'âid teşkîlâtında birlikte ileri getirilmesi ve me'zun zâbitân ve efrâdın hemen celbi ve işbu telgrafnâmenin vusûlünün ve anlaşılıp anlaşılmadığının şimdi iş'ârı. Fî 20 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Seferberlik emrinin telakkî olduğu ve tamamen anlaşıldığı fırkaya yazıldı. Fî 20 Temmuz 330 Sâ'at-Dakîka 11.00.

Seferberliği ikmâl etmek üzere hemen merkeze hareket etmesi Kozan'daki Bölük Kumandanlığına yazıldı. Fî 20/21 Temmuz 330 Sâ'at-Dakîka 11.00.

Tarihi: Fî 20/21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 1.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

431 Şifre Telgraf "Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına"

Vaz'iyet-i hâzıra hasebiyle 'Umum-ı Balkan Hükûmatı ile büyük hükûmetler seferberliklerini kısmen açık ve kısmen kapalı olarak ikmâl etmektedir. Bi'l-cümle kıt'aât ve şû'abât hemen seferberlik emrinin vürûduna intizâren şimdiden seferberlik muhtıralarını ve her dürlü istihzârât ve tasavvurâta nazarîyyelerini itmâm ve ikmâli î'câb eden nevâkısdan ikmâle kemâl-i fa'âliyyetle teşebbüs eylemeleri ve şübhe edilen mevadın mahremane su'âl olunması taburlara tevdi' edilmiştir. Fî 21 Temmuz 330 Sâ'at 1 fa'âliyyetle.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Mülâhazat: Bu telgraf seferberlik emrinden sonra gelmiştir.

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 12.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

171 Telgraf Şifre: Adana Fırka Kumandanlığına

Fî 20 Temmuz 330 ve 431 alayın nevâkıs-ı seferiyesini 9 Temmuz 330 tarîh ve 28 num-rolu tahrîratla takdim kılınan ve henüz i'âde buyrulmamış olan seferberlik muhtırasında arz etmiştim. Bunların nerelerden ne sûretle tedârik kılınacağıнын irâdesi.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.35

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tezkere: Birinci Tabur Kumandanlığına

Taburunuzun Kozan'daki bölüğü merkezde seferberliğini yapacaktır. Serî'an bu tarafa gelmesi için 20/21 Temmuz 330 tarihli re'sen bir telgraf verilmiştir. Ma'lûmât husûlü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.35

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tezkere: 2'nci Tabur Kumandanlığına

Taburunuzun İskenderun'daki bölüğü bulunduğu yerde seferberliğini ikmâl edeceği firkadan bâ-telgraf emir ve iş'âr olduğundan mezkûr bölüğe muktezî techîzât-ı vesâi-renin buradan irsâli matlûbdur.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.40

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tezkere: 1'inci ve 2'nci Tabur Kumandanlığına

Seferberliğin birinci gününden itibaren her gün taburlara vürûd edecek zâbit ve efrâd vesâit-i nakliye mikdarının vakt-i zevalden iki sâ'at evvel be-heme-hâl inbâ'sı ve her günkü tabur mevcudunun ve gayr-i mevcudunun mahzar-ı kuvve-i 'umûmîye numûne-si vechle vakt-i mezkûrda tanzim ve î'tâsı ehemmiyetle matlûbdur.

Mahzar-ı kuvve-i 'umûmîye taburlarda mevcud olub her ay muntazaman makâmâta gönderilmesi muktezî olan cedvel işte bu cedvel her gün imlâ ve alaya verilecektir. Bunun harb cerîdesine esâs olacağı müstağnî-i îzâhdır.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Alaya seferberliğin birinci gününe kadar evvelce manevra için istenilen efrâddan 54 ve seferberliğin birinci günü yani bugün dahi 21 nefer gelerek taburlara verilmiştir.

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 10.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Kaza merkezinde vesâit-i nakliyenin cemm'i için mevcut jandarma kuvvetinin 'adem-i kifâyesine mebnî hükûmet tarafından bâ-tezkere taleb edilmiş ve anın üzerine 1'inci Taburdan bir zâbit kumandasıyla bir takım tertib edilmiştir.

Tarîhi: Fî 21 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

74

Müstâ'celdir.

Dört Yol Kumandanlığına

Kıta'âtın seferberlik için piyâdelerde tabur tabur ve süvâri ile topçu da bölük ve bataryalar sırasıyla ikmâl olunması ve bu babda Harbiye Nezâret-i Celîlesinin emr-i iktizâsından bulunmağla vârid olan ikmâl efrâdı ile taburlar birer birer ve topçu bataryalarla

bi'l-'umum kolların aynı sûretle bir cüz'i tâmin ikmâlinden sonra diğerine başlanması ve şimdiye kadar vârid olan efrâdın da tahsisi ehemmiyetle. Fî 21 Temmuz 330. Sâ'at Dakîka: 6.03.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 22 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Taburlara tebliğ edilerek 1'inci Taburun seferberliğin evvela ikmâli ile harekete müheyyâ bulunması ve 2'nci Taburdaki ikmâl efrâdının hemen 1'inci Tabura î'tâsı bildirildi. Fî 22 Temmuz 330. Sâ'at-Dakîka: 11.

Bütün şû'belerden efrâd gelmedi yalnız Ceyhan şû'besinin Dört Yol efrâdından iki nefe-rin kâim-makâmıya vukû bulan iş'âr üzerine re'sen verilmiştir.

Tarîhi: Fî 22 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf

1'inci ve 2'nci Taburlara seferber akçesi olarak ellışer 1.000 guruşdan cem'an 100.000 guruşun tesviyesi için defterdarlıktan ora mal memûrluğuna emir verdirilmiştir.

Bi'l-mürâca'a istifâ ettirilerek ihtiyâten tabur kasalarında hüsn-i muhâfazası lüzumu-nun kıta'ât kumandanlarına emir ve teblîgat icrâsı ve paranın istifâsından buraya da mâ'lûmât î'tâsı. Fî 22 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi Fî 22/23 Temmuz 330

Tarîhi: Fî 22 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Efrâd üzerinde iki günlük ağırlıkta taşınmak üzere bir günlük olmak üzere üç günlük demirbaş eşya meyânına kavurmanın da idhâl ve ihzârı kolordudan bildiriliyor. Seferî mevcuda göre üç günlük idâreleri için her tabura yedi yüz otuz ikişer kilo kavurmaya lüzum vardır. Bunların derhal yaptırılması ve 200 gramlık tenekelere vaz'ıyla ihzâr ve itmâm edildiğinin nihâyet üç güne kadar inbâ'sı lâzımdır. Fî 22 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi ve tenekelerin burada kâmilten tedarîği mümkün olamayacağı telgrafla fırkaya yazıldı. Fî 22/23 Temmuz 330.

Tarîhi: Fî 22 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 6,13

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

C. [Cevap] Tahrîrat numro 232. 18-19 Temmuz 330 Dört Yol ekmeğiyle dakîk ve beksimatın ihâlesine me'zûniyyet verilmiş idi derhal o 1.000 kilo beksimatın î'mal ettirilerek her tabura beşer 1.000 kilo beksimatın î'tâ ve ihzâr edildiğinin nihâyet üç güne kadar iş'ârı ehemmiyetle buyruluyor. Fî 23 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 22/23 Temmuz 330

Tarîhi: Fî 22 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Alayınızın seferberliğini ikmâl için alayınız merkezinden ve civar köylerden gelen efrâdın beş günlük erzakları üzerlerinde bulunacağından bunların taburlara muvâsalatlarında dâhil jurnal ve muvâsalatlarının altıncı günü dâhil-i tabela edilerek istihkaklarının tesviyesi lâzımdır. Uzak ahz-ı 'asker şû'belerinden gelecek efrâd ve hayvânâtın görecekları mühürlü 'ilmühaber mücebince ta'yînât ve yemleri tesviye edilecektir. Bu hususda yanlış mu'âmele ile hasar-ı hazîneyle meydan bıraktırılmaması ehemmiyetle beyân. Fî 22 Temmuz 330

Fırka Kumandanı Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu ve şû'abâta yazıldı Fî 23 Temmuz 330

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 21 Temmuz 330 şifre nevâkısı fırka idâresince tâ'kib olunmaktadır. Mevcud ile ilbası ve teçhize çalışılması Fî 22 Temmuz 330

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 22/23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Islahiye Pozantı hattı üzerinde yevmi 5.000 efrâd ve 1.000 hayvan vesâire geçeceğinden alayınız mıntikasından tesâdüf eden Toprakkale'ye bir zâbitle 10-12 neferden mürekkeb bir su istasyonu tesîsi Kolordu Kumandanlığından emir olunmuştur. Serî'an ol-vechle bir hey'etin î'zâm ve iş'ârı lâzımdır. Bu hey'et bi'l-âhire 48'inci Depo Taburundan tebdil edilecektir.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Mülâzım-ı Sâni Tahir Ağa kumandasında 10 neferden mürekkeb bir hey'et Toprakka-
le'ye îzâmı 1'inci Tabur Kumandanlığına yazıldı Fî 23 Temmuz 330.

Bugün Ceyhan şû'besinden sekiz nefer gelmiş ve kolordu ile fırka kumandanlığına
'arz-ı keyfiyet olunmuştur. Fî 23 Temmuz 330.

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf şifre: Dört Yol 48'inci Kumandanlığına

Evvelce ehemmiyetle tebliğ edildiği vechle evvelki tertibata bakılmayarak her iki tabur
namına vürûd eden mu'allem efrâd ile hayvânâtın ilk defa cüz'i tâma tahsisi ve bunun
b''l-cümle ihtiyacının ikmâli ve her zaman harekete müheyâ bulundurulması bu halde
şimdiye kadar vârid olan mevcuda göre ilk ve son cüz'i tâmin ne zaman harekete mü-
heyâ olabileceğinin serî'an iş'ârı. Fî 23 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildiği ve fırka kumandanlığına zîrdeki şifreli telgraf yazıldı. Fî 23 Tem-
muz 330.

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Şifreli Telgraf: Adana Fırka Kumandanlığına

C. Şimdiye kadar vârid eden ve 285 nefer kâmil alayın 1'inci Taburuna verilmiştir.
Debboydan ikmâli mümkün olan techîzatla da bu tabur techîz olunmaktadır. Şu ka-
dar var ki portatif kazma, kürek, çadır, postal, gibi bâzı ihtiyâcâtın hâricden irsali lâ-
zımdır. Şû'belerden bir taburluk efrâd ve vesâit-i ikmâliyenin tamamen vürûdunda bu
tabur harekete hazır olabilecektir. Bu zamanın şimdiden alayca tâ'yîni gayr-i kabildir.
Son tahririn edilebilecek cüz'i tâm hakkında arzuhal vâkidir. Mevki'in ayrıca arz edildiği
vechle teneke, beksimat vesâire bâzı levâzımâtın serî'an tedâriki hususundaki ahval-i
na-müsâ'idesinin seferberliğin sür'atine icrâ-yı tes'irden hâlî kalmayacağı derkârdır. Fî
23 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Bugün ikmâl mevcudu olarak Ceyhan şû'besi'nden sekiz nefer gelerek 1'inci Tabura verildi. Fî 23 Temmuz 330.

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Dört yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Evvelce Fî 20 Haziran 330 tarîh ve 666 numrolu tahrîrat merbûtu 12 numrolu efrâd cedvelinde kolordunun taht-ı emrinde gösterilen efrâddan 2 numrolu ve ahîren depo kıt'aâtine 'âid üç numrolu zeylleri ve jandarmaya verileceği müstahfızlarla Haleb'e sevk edilecek telgraf-ı zâyî istihkâm ve kısmen şimendifer ve 'umum ekmekçi efrâdının î'tâsı hakkında tertîbat vechle efrâdın sevk olunması ve bunların hâricinde kalanların dahi az mu'allemlerin son seneleriyle gayr-i mu'allemlerin ve hiç bir yere tertib olmayanların emr-i âhire kadar köylerine i'âdeleri te'kîden.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi. Fî Temmuz 330.

Tarîhi: Fî 23 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Adana Fırka Kumandanlığına

Müstâ'cel Telgraf

Mart, nisan, haziran matlûbatı tesviye edilmediği müte'ahhid kavurma yapamayacağını söylemekte olduğundan olunacak mu'âmelenin sür'at-i iş'ârı.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 23/24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Sabah 3.11

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Alayınız dâhilinde teşkil eden kollara vârid olan efrâd ve hayvanât mevcud-ı 'umûmîsinin ser'ân iş'ârı.

Fırka Kumandanı Miralay

1'inci Taburun 12 zâbit, 373 nefer, 11 hayvan, 2'nci Taburun 12 zâbit, 269 nefer Depo Taburunun 48 nefer, cebhâne kolunun 13 nefer bir çift atlı araba mevcudu olduğu fırkaya cevaben yazıldı.

Fî 24 Temmuz 330

Tarîhi: Fî 23/24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 10.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Vukûat:

Gayet müstâ'celdir.

Dört Yol 48'inci Alay Kumandanlığına

Evvelce de bildirildiği üzere bir neferin bir günlük seferî tâ'yinâtı 600 gram beksimat veya un, yirmi bir gram tuz 200 gram et ve et konservesi veya kavurma veya sucuk veya basdırma ve 100 gram konserve veya 86 gram tarhana veya pirinçle 86 gram fasulye nohut mercimek gibi kuru sebze 10 gram tuz üç gram çay 20 gram şeker hayvanât için beş kilo arpa veya yulaftan 'ibârettir. Hareket esnâsında demirbaş olarak beheme-hâl her neferin üzerinde üç günlük ve büyük ağırlıkta iki günlük kezâlik hayvanın üzerindedir. Üç günlük ve ağırlıkta iki günlük yem istihkakları bulunacağı üzerindeki erzak ve yem demirbaşdır. En hayfı bir zarûret vâki' olarak alay kumandanlarının emri olmadıkça sarf edilmeyecektir. Büyük ağırlıktaki dâ'ima kılardan ikmâl edilmek şartıyla efrâda yevmiye sarf edilecek ve fakat her an ve zaman bu minval üzere tamam bulacaktır. Et konservesi henüz tedârik edilemediğinden şimdilik iddihârat meyânındaki et konservesi yerine kavurma î'mâl ve ihzar edilecektir. Bu hususda kolordu kumandanlığından telakkî eylediğim emr-i kat'î mücebince ber-vech-i meşruh i'câbının icrâsı sûret-i kat'îyyede ehemmiyetle matlûbdur.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu. Fî 23/24 Temmuz 330 Sâ'at: 11.

Tarîhi: Fî 23/24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Vukûat:

Şifre Celbi: 48'inci Alay Kumandanlığına

1. Tebliğ ol-vechle taburların seferberlik altı ve sekizinci günleri arasında harekete müheyyâ bir halde bulunması için vârid olan efrâd ve hayvânâtın evvel birinciye ba'dehû diğerlerine tevzî'i lâzımdır. Bu sûretle cüz'i tâmm harekete müheyyâ olduğu gibi nakliyat için müsâid zaman bulunabilir.
2. Fîmaba'd kıta'ât her gün vakt-i zevalde taburların mitralyöz ve depo taburlarıyla teşkilât-ı sâirenin ayrı ayrı zâbit, efrâd ve hayvan mevcûd-ı kâffesi vakit ve zamanıyla ve müstâ'cel kaydıyla 'adedler şifre ile bildirilecektir. Ve bir def'aya mahsûs olmak üzere harfle mevcûd-ı kâffe yarın sabahleyin bildirilecektir.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Tarîhi: 24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Ahz-ı 'Asker Şû'abâtına:

Gelen hayvânât muayenesiz olduğu gibi efrâdın künyeleri de pek noksandır seferberliğe iştigâl eden alayın muhâberegaye vakti yoktur. Dikkat olunması. Fî 24 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 23/24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 12.18

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Süvâri alaylarından ve kıta'ât -ı sâireden erkân ve ümerâ ve zâbitândan hiçbir kimseye kat'iyen hayvan verilmemesi ve tedârik-i vesâit-i nakliye komisyonları tarafından koşum ve binek hayvânâtından süvâri ve topçuya elverişli olanları tefrik ve î'tâ olunduktan sonra fazla kalanlardan erkân-ı ümerâ ve zâbitâna verilmesi ve bunların ayrıca defterlerinin gönderilmesi nazarının emrine 'atfen kolordudan emr olunmuştur.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 24 Temmuz 330

Tarîhi: 24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Bugün ikmâl mevcudu için Osmaniye şû'besinden 94 nefer 11 hayvan, Ceyhan şû'besinden 54 nefer, İskenderun şû'besinden 14 efrâd 52 nefer gelerek 1'inci Tabura verildi. Depo taburu için Osmaniye şû'besinden 15 Ceyhan şû'besinden 44 nefer vürûd etti. Cebhâne kolları için Osmaniye şû'besinden 17 nefer bir çift atlı ma'a koşum araba, Ceyhan şû'besinden altı nefer geldi. Fî 24 Temmuz 330.

Tarîhi: 24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 12,7

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Bugün bölüğe 19 nefer verilmiştir. 1'inci Tabura sevk edilip edilmeyeceklerinin inbâ'sı.

İskenderun Müfreze Kumandanı
Alaaddin

Hemen buraya î'zâmlarına dair telgraf yazıldı ve iş'âr-ı âhire değin bölüğe efrâd verilmesi ahz-ı 'asker şû'belere bildirildi.

Tarîhi: 24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Alayın mitralyöz hayvânâtı bir yere verilmeyecek taburlara tevzî'ine müsâ'ade.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakika:

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Kollara aid efrâdın burada iksâ edilmeyip seferberliklerini Haleb'de ikmâl edeceklerine nazaran kâmilten teşekküllerine intizar etmeksizin şimdiden fazla fazla Haleb'e sevkine müsâ'ade buyrulması.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Tekâlif-i Harbiyye usûlüyle şimdiye kadar kaydedilen erzak ve levâzımâtın cinsi ve mikdarı kâim-makâmıktan soruldu Fî 24 Temmuz 330

Mülâhazat: Zîra bunların zâbitâna vürûd etmediği cihetle i'âşe ve tensikleri emrinde müşkilâta tesâdüf olunmuştur. Bi'l-hassa iksâ edilemediklerinden elbiseleriyle kaime-leri intizamı haleldâr ediyordu. Bu kere teşkilât için techizat mutlaka alay-ı mezkûrunda bulunması lâzımdır. Zâbitâna dahi en yakın yerlerde intihab edilmelidir. Çünkü ilk günden îtibâren bu efrâd vürûd etmeğe başladı.

Tarîhi: 24 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakika: 00.20

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname: Fırkadan

Fırkalarda müteşekkil inşaat kıt'alarının lağvı ve bu kıt'alarda bulunan efrâddan mâ'lûm olanlarının ikmâli efrâdı meyânında kıta'âta ve gayr-i mâ'lûmların depo taburlarına î'tâsı kolordu kumandanlığının fî 21 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmesinde emr ü iş'âr kılınmağla ol-vechle mu'âmele-i îfâsı. Fî 21 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı

Rüşdü

Mücebince mu'âmele olunması zımında tabur kumandanlıklarıyla inşâ'ât takımı kumandanına tebliğat yapıldı. Fî 24 Temmuz 330

Tarîhi: 24 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname: Fırkadan

Bugünden îtibâren Harbiye Nezâretinin üst katında Erkân-ı Harbiye-i 'Umûmîyenin bulunduğu mahalde Başkumandanlık karargâhı teşkil ederek îfâ-yı vazîfeye başladığı ve bâ'dema Erkân-ı Harbiye ecnebi hükûmetlerin ordularına muhaberât-ı siyâsiye-i hâriciyeye dair bi'l-cümle mâ'lûmat Başkumandanlık Karargâhı tarafından icrâ edileceğinden bu husus-ı mezkûr karargâha mürâca'at iktizâ eden seferberlik ikmâline techîzata mu'âmelât-ı maliyeye müte'allik bi'l-cümle vezâif kemâfi's-sabık Harbiye Nezâreti tarafından îfâ olunacağı kolordu kumandanlığının iş'ârı üzerine tebliğ-i keyfiyet olunur. 24 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı

Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 24 Temmuz 330

Tarîhi: 24/25 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 9.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Firkadan

Fî 22 Temmuz 330 tarihli ve iki numrolu telgrafla müte'ahhiden ahzı bildirilmiş 10.000 kilo beksimatın 26.000 kiloya iblâğıyla alayın beher taburuna 13.000 kilonun î'tâ ve erzak-ı müddehara meyânına vaz' ettirilmesi ga'ib edilecek zaman mevcut olmadığından beksimatın müte'ahhid fırınlarda tabh veya az bir zamanda ihzâr ettirilerek itmâm edildiğinin inbâ'sı ehemmiyetiyle beyân olunur. Fî 24 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi Fî 24/25 Temmuz 330 Sâ'at: 11.

Tarîhi: 24/25 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Ba'de'z-zevâl 9.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Firkadan

İstasyon kumandanlıklarına yani fî 22 Temmuz 330 tarih ve 107 numrolu tahrîratla tebliğ edilen zâbitân ve on ikişer neferle bürûz plânların î'zâm edilip edilmedikleri halde seferberliğin beşinci günü vazîfe başında bulunacak vechle î'zâm ve inbâ'sı ve Toprakkale'ye î'zam kılınacak su istasyon memûrluğuna tâ'yin olunan zâbit ismiyle efrâd miktarının sür'at-i iş'ârı. Fî 24 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

İskenderun İstasyon Kumandanlığına tâ'yin edilen Nuri Efendi'nin Kozan'dan elyevm alay merkezine vürûd etmemesi hasebiyle yerine yevm-i ma'iyetinde İskenderun'da bulunabilecek olan 2'nci Tabur 1'inci Bölük Mülâzım-ı Sâni Edib Efendi tâ'yin edildiği ve Toprakkale'ye 10 neferle 1'inci Tabur Mülâzım-ı Sâni Tahir Ağa'nın î'zâm kılındığı cevaben firkaya bildirildi. Fî 24/25 Temmuz 330 Sâ'at: 11.

Mülâhazat: Bu gibi muhtelif memûriyetlere tâyin kılınacak zâbitânın firkaca intihabı doğru değildir. Zira tâ'yin edilen zâbit alayca başka bir vazifeye verilmiş bulunabiliyor.

Tarîhi: 24/25 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 9.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırkadan

Alayın beher taburunun erzak-ı müdehharası meyanında 13.000 kilo arpanın da bulunması lâzımdır hemen müte'ahhiden ahz edilerek erzak-ı müddehara meyânına idhâl ve buradan iş'âr vukû bulmadıkça erzak-ı müddeharaya ilişmeyerek arpanın tamamen alındığının bilâ-ifâte vakt-i iş'ârı. Fî 24 Temmuz 330.

Taburlara tebliğ edildi. Fî 24/25 Temmuz 330 Sâ'at: 11.

Tarîhi: 24/25 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 10.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Şifre Telgraf: Fırkadan

İskenderun ve Mamure istasyonlarında rampa yapmak üzere mezkûr istasyonlara en yakın kıta'âten istasyon müdürlerinin emriyle alayınızdan kırkar nefer ayrıca bir küçük zâbit kumandasında serî'an î'zâm ve inbâ'sı. Fî 24 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

İskenderun şû'besine 2'nci ve Mamure şû'besine 1'inci Taburdan 40 nefer ile bir küçük zâbit î'zâmı taburlara yazıldı. Fî 24/25 Temmuz 330 Sâ'at: 11.

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme: Fırkadan

Seferberlik nakliyatında kat'i bir intizam matlûbdur. Tam zamanında istasyon ve iskelelere muvâsalat etmek tren ve vapurlara binilmek be-heme-hâl lâzımdır. Bu babda hiçbir ma'zeret müsebbibini terbiye edemez. Çünkü beş on dakikalık tehhür bizi bir iki tren-den mahrum etmeğe kifâyet eder. Şimendüferlerimizin kabiliyetlerinin azlığı hasebiyle bu ahvale kat'iyyen meydan verilmemesi ve buna sebebiyet vereceklerin sâirlerine 'ibret olmak üzere o anda derece-i kabahatlerine göre tecziye edilmeleri ve bu babda

şiddet ibraz olunması muktezidir. Şimendüfer ve vapur hidematına müdâhale etmek ve memûrların işine karışmak en ağır cezayı mucibdir. Memûrun hissiyatına vazîfe işlerine müdâhale etmek bir cürmdür. Bu gibi şübheli hallere de ‘askerî komiserliğine ihbar etmek kâfidir. Tren ve vapurların işletilen yerlerde tevkif etmek birçok bahanelerle mün‘a-kid sâ’âtlerde hareketlerine muhalefet etmek câiz değildir. Bu ahvale ictisar edenlerin cezası î’dama kadar mücbir olur. Keyfiyetin kıta’âte ta’mîmi Harbiye Nezâretinden emir olunmağla ana göre îfâ-yı hareket olunması matlûbdur. Fî 23 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu. Fî 25 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330
Sâ’at ve Dakîka: Sabah 10.00
İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırkadan

İkmâl efrâdının alay etibbâsı mârifetiyle mu’âyenelerinin icrâsıyla kıta’ât-ı mevcûde ten-kis etmemek ve derhal şû’belerden efrâdla doldurulmak üzere mâlûlun yedlerine vesîka verilmesi. Fî 25 Temmuz 330

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu ve gelen efrâdı belediye ve ‘askerî tabibleri mârifetiyle mu’âyene edilmek üzere revir ser-tabâbetine ve kâim-makâmığa tezkere yazıldı. Fî 25 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330
Sâ’at ve Dakîka: Kable’z-zeval 12.00
İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Kolordudan:

Dört Yol’da teşkil edecek dört erzak koli için ne kadar hayvan ve arpa tedârik edilmiştir mikdarının serî’an iş’ârı. Fî 25 Temmuz 330.

Kolordu Kumandanı
Ali Rıza

Şimdiye kadar 50 nefer ile 19 ‘aded ma’a koşum çift atlı araba geldiği cevaben arz edilmişti. Fî 25 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 12 zâbit, 566 nefer, 128 hayvan 2'nci Taburun 16 zâbit, 259 nefer Depo Taburunun 147 nefer erzak ve Cebhâne kollarının 1 zâbit 50 nefer, 19 'aded ma'a koşum çift atlı araba mevcudu olduğu. Fî 25 Temmuz 330 Sâ'at 12.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Şimdilik lüzumu olan iki sandık sivri kasalı nişangâh kapağının sür'at-i irsâli. Fî 25 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Ağırlık kadrosundaki mekârî 'adedi bir günlük erzaka göre hesap edilmiş ve halbuki ağırlıkların iki günlük erzakla tahmili emir olunmuş bulunduğu göre kadrodaki 'adedin muktezî î'cab edip etmediğinin irâdesi. Fî 25 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Bugün ikmâl-i mevcude için İskenderun'dan 65 nefer, 64 hayvan, Osmaniye'den 87 nefer, yedi hayvan Feke'den 12 nefer gelerek 1'inci Tabura verildi. Depo Taburu için İskenderun'dan 90, Osmaniye'den 29 nefer vürûd etti. Cebhâne kolları için Osmaniye'den beş nefer, dokuz çift atlı ma'a koşum araba İskenderun'dan 25 nefer, dokuz çift atlı ma'a koşum araba geldi Fî 25 Temmuz 330

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

Mitralyöz bölüğüne 'âid hayvânâtın şimdilik müretteb vesâit-i nakliyyeye ilâveten ve muvakkaten taburlara taksim edilerek bölük-i mezkûrun teşkiline değin taburlar tarafından hüsn-i i'âşeleri. Fî 25 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tabur kumandanlıklarına yazıldı. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf

Î'lân-ı seferberi hasebiyle ağustos bidâyetinden î'tibâren hitâm-ı seferberiyeye kadar müretteb ve bu'diyyet nazar-ı dikkate alınmaksızın kemâfi's-sabık ailelere sipâriş arzu edenlerden alınacak senedatın bu tarafa ve taşra sipârişatının ahz-ı 'asker şû'abâtınca verileceğine mebnî sipâriş tahsis arzu edenlerden alınacak senedâtın ailelerinin bulunduğu ahz-ı 'asker şû'abâtına irsâliyle berâber kolordunun tahsîsatından tenkis mu'âmelesi yapılmak üzere mikdarının ve hangi ahz-ı 'asker şû'abesine beheri kaç guruşa î'tâsı lâzım geleceğinin inbâsı levâzimat-ı 'umûmîye idâresinden vürûd Fî 23 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede iş'âr buyrulduğu 6'ncı Kolordu Kumandanlığından bâ-telgraf iş'âr buyrulmakla ber-mûceb emr-i î'cabının icrâ ve inbâ'sı matlûbdur. Fî 25 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 26 Temmuz 330

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Kıta'âtını temîn-i i'âşesi hususunda vukû bulacak her türlü tekâlif-i harbiyye herkes için mer'iyü'l-icrâdır hatta hükûmat-ı ecnebiyye tebaalarına dahi ve her dürlü ahvalde tatbik ve mukabilinde be-heme-hâl makbuz verilmesi 1'inci Kolordu Kumandanlığından mevrûd 23 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede buyrulduğu kolordu kumandanlığından emir ve tebliğ buyrulmuş olmağla ber müceb-i îfâ-yı mu'âmele olunması matlûbdur.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Tabur kumandanlıklarına tebliğ olundu. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 26 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: Kable'z-zeval 10.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

1'inci Taburun 12 zâbit, 722 nefer, 152 hayvan; 2'inci Taburun 17 zâbit, 254 nefer, 26 hayvan; Depo Taburunun 257 nefer, erzak ve cebhâne kollarının 57 nefer, 19 ma'a koşum atlı araba mevcudu olduğu fırkaya mâ'lûmat verilmiştir. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

Kıta'ât doğrudan doğruya hod be hod tekâlif-i harbiyye usûlüne tevfikân ahaliden erzak almağa me'zun değildir. Hususla müte'ahhidler kat'-i erzak etmemişler. İnde'l-i'câb merkezdeki kıta'ât fırka idâresine mürâca'at ederek ve mazbatalarını tasdik ettirerek ve taşradaki kıta'ât alay ve mevki' kumandanlarına mazbatalarını tasdik ettirip mahalleri tekâlif-i harbiyye komisyonundan ihtiyâcatını temîn ile hilâf-ı tebliğat hareket eden kıta'ât ümerâsıyla i'âşe memûrları yağmagerlikle ithâm ve tahliye edileceği bilinib hilâf-ı emir ve ahvâl-ı mu'âmeleden begâyet mücanebet olunması.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Ağırlık kadrosundaki mekârî ‘adedi bir günlük erzaka göre hesap edilmiş ve halbuki ağırlıkların iki günlük erzakla tahmili emrolunmuş bulunduğuna göre kadrodaki ‘adedin tasfîi îcâb edib etmediğinin irâdesi. Fî 26 Temmuz 330.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Dört yol’da 48’inci Alay Kumandanlığına

25 Temmuz 330 tarihli ve 387 numrolu telgrafnâme ye zeyldir. Tekâlif-i harbiyyenin yalnız nizamnâme-i mahsûsunda beyân olunan tekâlif-i harbiyye komisyonları tarafından icrâ olunacağı 1’inci Ordu Kumandanlığından iş’âr buyrulmuştur. Ahvâl-i mu’âmelâtıyla hilâf-ı emr-i mu’âmeleden tevakkî olunması matlûbdur. Fî 26 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 26 Temmuz 330

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Beksimad î’ mâli için müte’ahhidin un vermediği dün ‘arz edildi. Tekâlif-i harbiyye usûlüyle buraca un tedârîki mümkün değildir. Adana’dan un irsâli halinde buraca ve İskenderun’da beksimat î’ mâline çalışılacağı aksi takdirde kıta’ât beksimetsiz kalacağı. Fî 26 Temmuz 330.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakika: 1.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

17 Kanun-ı Evvel 329 tarihinde muvakkaten mevki'-i tatbîke vaz' edilmiş tekâlif-i harbiye kanunu 4'üncü maddesinin nihâyetine seferberlik hidemâtını tâ'kib edenler idhalen cümlesinin 'ilâvesi kabul edilmiş kanun-ı mezkûr mücebince mahalin en büyük memûriyet-i mülkiye ve maliyesiyle cihet-i 'askeriyeden bir komisyonun ve 'asker bulunmayan yerlerde o mıntikanın jandarma kumandanlığından ve meclis-i idâre ve belediyeden müntehab birer âzâdan mürekkeb olarak merkez vilayetle bi'l-'umum mülgasında birer tekâlif-i harbiye komisyonu tâ'yiniyle cihet-i 'askeriyeye yarayacak me'kûlât melbûsat ve techîzata 'âid olarak tüccârın yedinde bulunan eşyadan ihtiyaç mahali miktarının terekkebüyle üst tarafına vaz'-ı yed edilmesi ve yalnız muhtâcin-i ahaliye tatbik edilmemesi ve hangi cinsden ne mikdar erzak ve eşyaya vaz'-ı yed edildiğinin inbâ'sı Harbiye Nezâret-i Celîlesinin emri iktizâsından olmağla ana göre mu'âmele olunması ve işin netâicinden peyderpey mâ'lûmat î'tâsı lâzımdır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu ve kaimmakamlıktan vukû bulan istifsara cevaben bir tezkerede 10.380 şinik ... ve 2.480 şinik şa'ir ve 10.150 şinik hintaya vaz'-ı yed edilmemiş olduğu bildirilmekle fırkaya yazıldı. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 25 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

Dört Yol'daki kıta'ât -ı 'askeriyelerine iltihâk olunmak üzere silahlı 251 nefer akşam trenle sevk olunduğu.

Ahz-ı 'Askeriyye Şû'besi Reisi
Arif

Tarîhi: 26 Temmuz 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Müte'ahhid un veremeyeceği gibi sâir erzak da kat' etmiştir. Burada tekâlif-i harbiyye sûretiyle buğday ve arpadan başka bir şeyin tedârîki gayr-i mümkündür. Kıta'ât müddehar erzak ve zahîreyi sarf ediyor. Bu da tükenmek üzeredir. Müte'ahhidin hâricden erzak tedârik edebilmesine medar olmak üzere bir mikdar akçe î'tâsı mümkün olmadığı halde 'askerin tâ'yin-i i'âşesi için tekâlif-i harbiyye tarafından tedârik kılınan erzağın kâfi mikdarının sür'at-i irsaline müsâ'ade. Fî 26 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25/26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 25 Temmuz 330 seferberliği ikmâl için alınan hayvanın yemleri kıta'âte muvâsalatlarından îtibâren tesviye edilecektir.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi Fî 26 Temmuz 330

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Techizat-ı mîrîyeden bi'l-hassa postalların tesrî'-i irsâli. Fî 26 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 25/26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

Zeyl 24 Temmuz 330 Mamure ve İskenderun'da rampa yapmak üzere gönderilecek efrâdın gönderilip gönderilmediğinin hemen inbâ'sı.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Emr olunan müfrezelerin gönderildiğine dair cevaplar yazıldı. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Nezdinizdeki kollarda teşkilâtı pek batîdir. Bunların sür'at-i teşekkülü mütemâdiyen kolorduca tâ' kib olunmaktadır. Keyfiyetin teşrî'iyle ne vakit ikmâl olunabileceğinin sür'at-i iş'ârı.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Kolların sevkîyatının batâeti ahz-ı 'asker şû'belerine râci' olduğu ve kendilerine her-bâr yazıldığı gibi teşkilât-ı mezkûrenin arkasının ne zaman alınabileceğinin mezkûr şû'be-lerden sorulduğu firkaya cevaben yazılmıştır. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol Kazası 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 25 Temmuz 330 alayınızda elyevm mitralyözlerin fazla hayvânı mevcuttur. Bunlardan kifâyet etmediği halde kısmen efrâd üzerine 'ilâve sûretiyle emir mücebince beş günlük erzağın kıta'âtla birlikte bulundurulması zarûrîdir.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu. Fî 26 Temmuz 330.

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Ahz-ı 'Asker Şû'abâtına

Kollara müretteb efrâdın sevkîyatı pek batî olarak icrâ edilmektedir. Bunların sür'at-i teşekkülü kolorduca tâ'kib olunmaktadır keyfiyetin tesrî'iyle ne zaman arkası alınabileğinin sür'at-i iş'ârı.

**48'inci Alay Kumandanı
Ahmed**

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tahrîrat 48'inci Alay Kumandanlığına

26 Temmuz 330 tarîh ve 259 numrolu tezkere-i âlîleri cevabıdır. Me'kûlat ve mu'ayyenâtın ihtiyâcat-ı mahalliyeden fazlasına vaz' yed ve takdir-i fiyat olunarak cihet-i 'askeriyenin emrine hazır bulundurulması vilayâtdan bi'l-vürûd Fî 24 Temmuz 330 tarihli ve 267 numrolu zeyl ile Cebel-i Bereket Mutasarrıflığından tebliğ kılınan telgrafnâmede emir ve iş'âr buyrulmasıyla derhal komisyon-ı mahsûs marifetiyle icrâ kılınan tahkikatı neticesinde kazanın hayvânât mahsulü ihtiyâcat-ı mahaliyeyi temîne gayr-i kâfi mikdarda ise de şu sırada herkesin yedinde birer mikdar zahîre olmasından ve üç ay idâre olunabilecekleri anlaşılmasından naşı mültezime yedlerinde bulunan 23.000 un şinik zahâir-i mütenevvia cihet-i 'askeriyenin emrine hazır bulunduğu mübeyyen tanzim kılınan musaddak defteri leffen takdim edilmiş ve buraca tekâlif-i harbiyye sûretiyle

levâzımat-ı sâirenin de tedârik edilemeyeceği ve 24 Temmuz 330 tarihli ve 247 numrolu tezkere-i alilerine 24 Temmuz 330 tarihli arıza ile derhal cevap yazıldığı anlaşılmış olmağla ifâ-yı muktezâsı babında irâde efendim hazretlerindir.

Fırkaya yazıldı. Fî 26 Temmuz 330.

Dört Yol Kâim-Makâmı
Mehmed Şükrü

Tarihi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Bugün ikmâl mevcudu için İskenderun'dan 74, Ceyhan'dan 134, Osmaniye'den 70 nefer 27 hayvan firkadan 11 nefer gelerek 1'inci Tabura verildi Depo Taburu için İskenderun'dan 122 nefer Ceyhan'dan 153, Osmaniye'den 35 nefer mitralyöz için İskenderun'dan yedi nefer geldiği Cebhâne kolları için.

Tarihi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Dört Yol'da 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 25 Temmuz 330 mütebakisi kolordudan vürudunda gönderilmek üzere şimdilik "300" nişangah kapağı gönderildiği.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarihi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Bu akşam gelenlerle depo taburlarının mevcudu 400'ü buluyor. Bunlar zâbitâsızdır i'âşeleri şimdilik müsâferetle diğer taburlardan temîn olunuyorsa da bunlara her halde serî'an muktezî zâbitân ve irâde hey'etinin îzâmına müsâ'ade. Fî 26 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname "Firkadan" 24-1-32

Bi'l-cümle hazarî ve seferî kadroların teşkil ve tertib ve neşrini Harbiye Nezâretindeki ordu şû'besi yapacaktır. Hazarî ve seferî kadrolarda müstâ'celen ve mühim sûretde îcâb edecek tebeddülât hakkında bu şû'beye her vakit mürâca'at edilebilir fakat kumandanlıklar kolordu kumandanlıkları yâhud diğer makâmât tarafından kendiliklerinden bu kadrolarda bir tebeddülât icrâsı yâhud bu makâmâtın kendiliklerinden yeni kadrolar neşri kabul olunmayacaktır.

Taburlara tebliğ edildi. Fî 26 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 26 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname "Firkadan" 24-1-32

Tedârik vesâit-i nakliye komisyonu tarafından alınan hayvânâtın semer, ip, yular vesâire gibi techîzâtlarıyla alınmaları lâzım geldiğinden bunlardan techîzâtı olmayan hayvânâtın ya sâhiblerinden veyâhud tekâlif-i harbiyye usulüyle tedârik ve ikmâl edilmesi matlûb-dur. Fî 26 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

İskenderun Bölük Kumandanlığına

Ora hükûmet mahaliyesince vaz'-ı yed edilen dakîkden 20.000 kilonun ahz ve yarısının size teslimini kâim-makâmlığa yazdım bi'l-mürâca'a 10.000 kilo teslim alınmasıyla derhal beksimad î'mâline mübaşeret ediniz. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: İskenderun Mefruz Kumandanlığına

Ora hükûmet mahaliyesince müteşekkil Tekâlîf-i Harbiyye Komisyonu mârifetiyle vaz'-ı yed edilmiş erzak, melbûsat, techîzat vesâireden 'askere yarayabilecek mevad ve levâzımâtın mekadirinin sür'at-i inbâ'sı mahalli kâim-makâmığa yazılmıştır.

Bi'l-mürâca'a tâ'kib-i keyfiyet olunması ve şayet levâzımât-ı mündericeden kasabada bulunmadığı halde komisyonca tahrir ve vaz'-ı yed edilmemiş varsa onların da dâhil-i tahrir edilmesi için mürâca'atta bulunulması ve neticenin sür'at-i inbâ'sı. Fî 27 Temmuz 330.

Kumandan Ahmed

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 'Osmaniye Ahz-ı 'Asker Şû'besine

Ora hükûmet mahaliyesince müteşekkil Tekâlîf-i Harbiyye Komisyonu mârifetiyle vaz'-ı yed edilen techîzatdan 100 'aded yem torbası ve ol kadar yular ve edevât-ı ticariyenin serî'an ahz ve irsali. Fî 27 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 26/27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Evvelce tebliğ edildiği vechle taburlar için ellişer 1.000 guruş emvalden alınmadığı bu gibi tebliğatda tehhür gayr-i câizdir alınmamış ise esbabıyla berâber beyanı alınmış ise beyanı bundan 1'inci Taburun 21.000, 2'nci Taburun 16.000 guruş zâbitâna tevzî' eylemelerine me'zuniyet î'tâ ve inbâ'sı taburlara yazıldı. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Verilen 100.000 guruş havaleden şimdiye kadar para alınmadığı gibi bura mal sandığı-

nın ancak 37.000 gurus verebileceği ve mal müdürlüğü tarafından livâ ve vilâyete î'tâ-yı mâ'lûmat olunduğu cevaben fırkaya yazıldı. Fî 27 Temmuz 330.

Ahmed

Mülâhazat: Zâbitân müzâyakalarından bahsetmiş.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Diğer telgrafla bildirildiği vechle tekâlif-i harbiyye kanunu mûcebince vaz'-ı yed ve takdir-i fiyat komisyonu derhal teşkiliyle Harbiye Nezâretinden müstakil fırka ve kolordulara gönderilen tâ'lîmatnâmeler mûcebince me'kûlat ve mu'ayyenat ihtiyâcat-ı mahalli-yeden fazlasına ve melbusat ve techîzat ve vesâit-i nakliyyeye 'âid mevada vaz'ı yed ve takdir-i fiyat olunan cihet-i 'askeriyyenin emrine hazır bulundurulması Dâhiliye Nezâretinin iş'ârına atfen Haleb Vilayetinden bildirildiği 6'ncı Kolordu Kumandanlığının 25 Temmuz 330 telgrafnâmesinde beyan buyrulmuş olduğundan takdim-i keyfiyet olunur. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 12 zâbit, 910 nefer, 170 hayvan; 2'nci Taburun 18 zâbitân, 251 nefer, 121 hayvan; depo taburlarının 497 nefer; cebhâne ve erzak kollarının 138 nefer, 19 'aded çift atlı ma'a koşum araba mevcudu olduğđ. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Tedârik-i vesâit-i nakliye kanununa tevfikân alınacak hayvânât ve arabaların tesviye-i bedelâtı için kanunun sekizinci maddesi mücebince derece-i servete göre tevzî'at icrâsına mahal olmayub ashabına ale'l-usûl mazbata î'tâsıyla iktifâ olunacaktır. Şu kadar ki mezkûr mazbataların cihet-i maliyeden musaddak olarak komisyonlara tevdi' edilecek defterlere tekâlif-i harbiyye sûretiyle levâzım hakkındaki usûle tevfikân kayd edilerek bâ'dehû defâtir-i mezkûrenin memûriyet-i mahalliyeye tevdi' edilmesi ve defterlerde mukayyed olmayan mazbata muhteviyâtının bi'l-âhire tesviye edilmeyeceğinin lâzım gelenlere tebliği Maliye Nezâretinin iş'ârına atfen Haleb vilâyetinden beyan buyrulmuş olduğu 6'ncı Kolordu Kumandanlığının 25 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmesinde beyân buyrulmuş olmağla ol-vechle mu'âmele olunması tâmîmen tebliğ olunur. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Tekâlif-i harbiyye komisyonları marifetiyle Osmaniye, Ceyhan, İskenderun'dan vaz'-ı yed edilmiş olan erzak mikdarı sorulmuş ise de Osmaniye'den alınan cevabda orada henüz bir şey vaz'ı yed edilmemiş olduğu bildirilmiştir. Bu komisyonların bir an evvel teşkili için mezkûr mahallerin memûriyet-i mülkiyesine evâmir-i lâzıme î'tâsı mâruzdur. Fî 27 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

‘Umûmî seferberlik emri verilmesinden dolayı bi’t-tabi bütün jandarmanın seferberliği dahi icrâ edilecektir asayiş ihlâl tasaddî edenlerin büyük bir şiddetle hiç bir şeye bakmaksızın der-akab te’dîb edilecektir. Her kim asayiş ihlâl tasaddî ederse hiç merhamet etmeksizin kurşuna dizilecektir. Elyevm topları ve makineli tüfengleri mevcut olmayan kıta’ât seferber olacaktır. Baş kumandanlığın kolordudan mübellîğ şukkası aynen tebliğ olunur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara ve kâim-makâmlığa tebliğ olundu. Fî 27 Temmuz 330.

Osmaniye’den gelen vesâit-i nakliye mazbatalarının imzasız ve fiyatlar takdir edilmemiş olduğundan ba’de’z-zin bu sûretle noksan mu’âmeleden tevzî’ olunması hakkında Osmaniye şû’besine telgraf yazıldı. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

Orada teşkil edip Haleb’e gelecek olan kollara ‘âid ne kadar araba tecemmu’ ettirildi ise hemen İskenderun’a sevkleri ile oradan Haleb’e gelecek eşyaları serî’an buraya getirmeleri ve yevm-i hareketlerinin iş’ârı. Fî 27 Temmuz 330.

Haleb Kumandan
Ali Rıza

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tecemmu’ eden 19 araba İskenderun’a gönderilmiş ve kolorduyla İskenderun mevki kumandanlığına mâ’lûmat verilmiştir. Fî 27 Temmuz 330.

Bugün ikmâl efrâdı olarak 1'inci Tabur için 18 nefer Kozan, 38 nefer İskenderun’dan geldiği; İskenderun’dan 23, Osmaniye’den 51 hayvan gelerek 2'nci Tabura verildiği; depo kıta’âtı için 51 nefer Osmaniye, 102 nefer Ceyhan, dört nefer Kozan, 60 nefer İs-

kenderun'dan geldiği ve Cebhâne kollarının için bi'l-'umum şû'abâtdan 85 nefer vürüd etmiş.

Tarîhi: 26/27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 26 Temmuz 330 beksimad î'mâli için buradan un göndermek mümkün değildir. Ceyhan, Osmaniye, İskenderun zîr-i idârenizdedir. Ol babdaki evâmîr-i mübellîğ dâiresinde tekâlif-i harbiye usûlüne tevfikân bu mevâki'inden de lüzum-ı halde erzak ve un celine mücbersiniz.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Şifre: Fırka Kumandanlığına

Defaatle arz eylediğim vechle depo taburu zâbitsizdir. Mevcudu 600'ü buldu. Elbise-i maliyesiyle oturuyorsa da geceleri üstüne koyacak bir şeyi yoktur. Buranın büyükçe bir köyden ibaret olup esbab-ı ma'îşet ve iskânın mahdud olduğu mâ'lûmdur bu tabur iksâ ve techiz edilecek bir an evvel î'cabinin îfâ ve her şeyden evvel zâbitânın î'zâmı. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

Alayın mîntika-i tekâlifi dâhilinde en ziyade istinâd ettiği İskenderun'da bir çuval unun bile bulunmadığı anlaşılmıştır. Buğday mebzuldür oradaki değirmenlerce öğütülmek üzere buradan buğday irsâl edilip edilmeyeceğinin irâdesi. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Fırka mıntıkası dâhilinde komisyonlarına altışar neferin daha î'tâsı Harbiye Nezâreti'nin emrine atfen kolordudan emr edilmekde olduğundan İskenderun Komisyonu'na efrâdın î'tâsı. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Mevsimin şiddet-i hararetine karşı efrâd üzerinde bulundurulacak kavurmanın bozulup kokusu sıcak olduğundan ileride mevsimin hin-i tebdilinde kavurma ile tecdîd ve tebdil edilmek üzere kavurma tenekelerine zeytin konulması kolorduca tensib edildiği 6'ncı Kolordu Kumandanlığı'ndan mürûr Fî 26 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede bildirilmiştir. Teneke î'mâlinden sarf-ı nazar edilmeyecektir. Her tenekeye kavurma yerine 160 gram zeytin danesi konacaktır. Kavurma yaptırılmışsa Cumartesi gecelerinde tarifât-ı sabıke üzere beher nefer 96 gramdan taze et yerine sebze ile karıştırılarak yedirilecektir. Yapılan tenekeler zâyî' edilmeyerek demirbaş kalacaktır bu sûretle mezkûrun muhâfazası ahkâmına riâyet olunacaktır. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu. Fî 27 Temmuz 330.

Tarîhi: 27 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Yalnız 1'inci Tabur 20 kadar koyun kestirmişti. Henüz kavurma yabasına başlamıştı. Anın üzerine koyunlar kısmi ihtiyac-ı yevmiye sarf-ı mütebakisi müte'ahhide i'âde olunmuştur.

Tarîhi: 27/28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Yürüyüş emri verilmek üzeredir oraca da yapılan mükerrer tebliğat vechle emir verildiği anda cüz'i tâmmaların hazır olub olmadıkları nazar-ı matlûba alınmayarak hemen yürüyeceklerse de te'hire ihtar yürüyüşte te'hire sebep olmayarak ancak o cüz'i tâmmın gayr-i muntazam bir halde yola çıkılmasını intaç eder. Onun için iki güne kadar 1'inci Taburun yürüyüşe başlaması elzemdır. Hayvana intizar olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27/28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Tabur debboydan mümkün olabilen techizatı almıştır. Tekâlif-i harbiyye usûlüyle merkezden bir şey almak mümkün olmadığı gibi hâriçten talep edilen techizat-ı vesâîrenin 'adem-i mevcûdiyeti bildirilmiştir. Evvelce 'arz kılındığı vechle alayın merkezi bir köye musâdif olmasından dolayı kâffe-i ihtiyâcatını hâricden tedârike mecburdur. Mafih 1'inci Tabur iki gün sonra bâliğ olabileceği mevcudla ve debboydan ikmâl edemediği nevâkısyla hareket eder. Beksimadın henüz tedârik edilemediği ve tedârikatında ki müşkilâtın akdemce arz edildiği. Fî 27/28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 27/28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

İstasyonlarda bulunan sevk memûrları istasyon kumandanları i'âşe hey'etleri hat komiserliğinin emrine tabi olundukları bunun ve bâdema doğrudan doğruya Haleb'deki hat komiserliğine muhâbere etmelerinin tebliği kolordu kumandanlığından bildirilmiştir. Fî 27/28 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Î'câb edenlere tebliği İskenderun Müfreze Kumandanlığına yazıldı.
Fî 28 Temmuz 330

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Fırka Kumandanlığına

Az mu'allemlerin son seneleri efrâdından sevkîyata gelür ve depo ve kollara müretteb olundukları gösteriliyor. Seferberlik cedavilinde bu efrâdın bir mahal-i mertebi gösterilmemiş olduğundan haklarında olunacak mu'âmelenin irâdesi. Fî 28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Mülâhazat: Mürettebatın tefrikine şubelerin irtikâb ettiği hatlar pek çoktur bu şû'belerde vezâ'if-i hafiyeye vakıf zâbitân pek az olduğu anlaşılmıştır.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

48'inci Alay Kumandanlığına

Her gün sevâhilden geçecek sefâin-i ecnebiyyenin kemâl-i dikkatle tâ'kib ve bunlar hakkında her gün tâ'kibiyet-i mâ'lûmat î'tâsı kolordudan emr olunmuştur. Günü gününe ve mühim mevadın anında iş'ârı. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

İskenderun müfrez ve mevki kumandanlığıyla Yumurtalık Liman Riyâsetine yazıldı. Fî 28 Temmuz 330.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Adana Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 13 zâbit, 1.004 nefer, 170 hayvan; 2'nci Taburun 18 zâbit, 334 nefer, 221 hayvan; Depo Taburunun 777 nefer; cebhâne kollarının bir zâbit, 244 nefer, 19 ma'a koşum çift atlı araba mevcudu olub; cebhâne kollarının 19 arabası ile 40 nefer İskenderun'daki eşyayı Haleb'e götürmek üzere kolordu kumandanlığının emr-i telgrafisi üzerine İskenderun'a gönderildi. Fî 28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme: 48'inci Alay Kumandanlığına

Seferberliğin î'lânını müteakib her kıtâ-i 'askeriyyeye seferberlik emri verildiği anda ahvalden hemen piyâde topçu taburlarına 30.000 ve mitralyöz bölüklerine onar 1.000 gurus tevzi' edileceği ve kıtâ'âtın irkab zamanına kadar tecemmu' müddeti i'âşesine muktezi erzak mukaddema idhal ettirilmiş ve î'câb eden mevâki'den i'âşe ve su sevkia'leri tâ'yin edilmiş olmasına nazaran iş bu meralıklarda israf edilmeyerek hüsn-i istî'mali elzem ve hususat-ı mecusenin sûret-i muharremata da tâmîmen î'câb edenlere tebliği Harbiye Nezâret-i Celîlesinin emrine atfen 6'ncı Kolordu Kumandanlığından mevrûd Fî 25 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede iş'âr buyrulmuştur ber- mûceb emr ve iş'âr mu'âmele îfâsıyla seferberlik için alınacak paranın hüsn-i istî'mâline itina edilmesi tavsiye olunur.

Fî 26 Temmuz 330

16. Kolordu Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tebliğ olundu Fî 28 Temmuz 330

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme: 48'inci Alay Kumandanlığına

Masârifat-ı seferîyye için tahsîsat fevka'l-'âdeden olarak kıta'âte 30.000 gurusun emvâl-i mahaliyeden î'tâsı emri tebliğ olunmuştur. Seniyye-i hâliyâ tecviz-i havâlesi vürûd ve derdest-i tebliğdir. Mebâliğ-i mezkûrenin ahzıyla ihtiyâcat-ı mîrîyeden mahalincede tedârîki mümkün olan semer, urgan, muytabiye ve kazma kürek nevâkısının tekâlif-i harbiyece hemen tedârîk ve ikmâlîne ve melbûsat vesâir gûnâ techîzat noksanı Der-saâdetten vürûd etmekte olan eşya meyânında olup vusûlünde hemen gönderileceği ve elyevm burada olan eşya ve melbûsatın mevcudundan miktar-ı kâfi derdest-i irsâl bulunduğu cihetle ol-vechle idâre-i mesâlihine ihtimâm edilmesi 6'ncı Kolordu Kumandanlığından mevrûd 25 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede beyan ve iş'âr buyrulmuştur. Ber-mûceb emr-i î'câbının sür'at-i icrâsına îtinâ edilmesi ehemmiyetiyle matlûbdur. Fî 26 Temmuz 330.

**16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu Fî 28 Temmuz 330

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 27 Temmuz 330 mahalli hükûmete mürâca'at olunmaz ise de vaz'-ı yed edilmiştir bir çuval un bile dâhil ve hâricde dakîk mevcud olmadığı. Fî 27 Temmuz 330.

**İskenderun Müfreze Kumandanı
Vekili Edib**

Bugün ikmâl efrâdı olarak 26 nefer Ceyhan, 60 nefer Osmaniye'den gelerek 1'inci Tabura; 46 nefer İskenderun'dan gelerek 2'inci Tabura verilmiştir. Depo taburu için 46 nefer İskenderun, 12 nefer Osmaniye'den gelmiştir. Cebhâne kolları için 13 nefer İskenderun, 30 nefer Osmaniye'den 10 nefer Kozan'dan gelmiştir. Fî 28 Temmuz 330.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 26/27 Temmuz 330 burada kat'iyen ihtiyât-ı mahaliyeden fazla dakîk olmadığı komisyon mahsûsundan ifâde edilmiştir. Fî 27 Temmuz 330.

İskenderun Kâ'im-Makâmı
Fatin

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Vukûat:

Halep Merkez Kumandanlığına

Fî 23 Temmuz 330 telgrafla kıta'âte î'zâmı bildirildiği halde alana vürûd etmeyen alay debboy memûru Yasin Efendi'nin serî'an ehemmiyetle te'kid olunur. Fî 28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 26/27 Tekâlif-i harbiyye namıyla henüz bir şeye vaz' edilmediği.

'Osmaniye Ahz-ı 'Asker Şû'be Riyâseti Namına

Yüzbaşı Vehbi

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 26 Temmuz 330 ilk on senelik mu'allem efrâdı kollara tahsis eden şû'be ve bölük numrosunun serî'an iş'âr ı. Fî 27 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Adana Firkasına

C. Osmaniye şû'besi 'ale'l-ekser tertîbatı yanlış yapıyor. Bi'l-hassa Ceyhan şû'besinin 4'üncü Bölüğü depo efrâdını cebhâneye tahsis etmiştir. 3'üncü Bölüğü mu'allem efrâdı kollara, 1'inci Bölüğü depo efrâdını kollara tahsis etmiştir. Bu şû'be bir telgraf neferini bile kollara vermiştir. İskenderun vesâire şû'belerdeki hatalar nisbeten pek azdır. Bu hataların buradan tashihi pek müşkil olduğundan alâkadarâtın nazar-ı dikkatlerinin cel-bi mâruzdur. Fî 28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Vürûd eden hayvânâtın bir kısmının semer, yular, torba vesâir edevat-ı nalbendiye noksan olduğu ve levâzımat-ı mezkûrenin alayın tekâlif-i harbiyye mıntıkasından tedâriki kâbil olamadığı anlaşılmıştır. Bâzı emrinize memûr göndermek sûretiyle bu levâzımatın seferî akçeden tedârikine me'zuniyet î'tâsı. Fî 28 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Numro 2400 Telgraf Adana Kumandanlığına

Yeni müte'ahhid fiyatdan dolayı ihâleyi kabul etmediği Fî 24 Temmuz 330 tarîh ve 196 numrolu telgrafla arz olunmuştu. Eski müte'ahhid ise teşvikat ve teblîgat-ı kesîreye rağmen Karadeniz kat' edildiği beyân ile imtina ederek mübâyaaaya medâr olunmak üzere Temmuz dâhil olduğu halde kâffe-i matlûbatını aldıkça un ve erzak bile vermeyeceğini kat'îyen ifâde ediyor müteahhitin maliye mahsuben iki sened mahsûs olub 29 bin guruşdur. Adana'da yevmi 1.000 çuval çıkaracak fabrikalar var. Vaz'-ı yed edilen buğday mikdarı her yerde çoktur. Maddi bir netice vermeyecek olan muhâberat-ı câriyeye artık nihâyet vererek beksimad ihzâr ve burada bulundukça efrâd için ekmek î'mâl etmek oradan hazır bulundurmaktan başka çare olmadığı ve ancak bu günlük un bulundugundan efrâdın i'âşesi için her halde bu gün şimendüferle un irsâline mecburiyet bulunduğu ehemmiyetle mâruzdur. Fî 28 Temmuz 330.

**48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed**

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

Yarınki trenle 15.000 kilo un yetiştirilecektir. Müte'ahhid yarınki ekmeği vereceğini bildirmiştir. Müte'ahhidin matlûbatının def'aten tesviyesi şart-ı mukaveleye müttehit bir ayda verdiği erzağın esmânını ikinci ayın nihâyetinde alır. Mayıstan 15.000 kûsür guruş buradaki vekiline verildi 9.000 kûsür guruş da vekiline verilecektir Haziran matlûbatının her halde ağustos için de tesviye olunacaktır erzak kıta'âtı 15 gün evvel bâ-istidâ mürâca'at etmesiyle meştuttur şu halde istiksar edilecek derece bir matlûbu yoktur şerait-i mukavele dâiresinde erzak î'tâsına devam etmesi hakkında vürûd eden telgrafa cevaben bâ-telgraf yazılmış olmağla hâsıl eylediği neticesinin müsâra'aten iş'arı. Fî 29 Temmuz 330.

İdare Reisi Emin

Taburlara tebliğ olundu. Fî 29 Temmuz 330.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf

C. 28 Temmuz 330 Tekâlif-i harbiyye ahvaline tevfikân oraca temîni mümkün olmadığı beyân olunan hayvânâtın techîzâtının taburların seferber akçesinden acilen temîni seferber akçesine mahsuben oradaki taburlar emvalinden kaç gurus almışlar ise tabur mikdarının serî'an beyânı. Fî 29 Temmuz 330.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 27 Temmuz 330 evvelce de bildirildiği üzere taburlarda beş günlük idâre sûret-i dâirede demirbaş olarak mevcut bulundurulacaktır. Bu beş günlük idâreden fazla taburlarda müddehar erzak var ise cünûd-ı mülûkâne istihkākına sarf ve î'tâ edilecektir. Şimdi 15.000 kilo un oraya gönderilmek üzere istasyona sevk edilmekte olduğundan hin-i sevkinde başkaca bildirilecektir. Daha başka erzağa ihtiyaç var ise ayrı ayrı kalem kalem cinsi ve mikdarının iş'ârı. Fî 28 Temmuz 330.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ kılındı Fî 28 Temmuz 330

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 27 Temmuz 330 yarından itibaren un yetiştirilecektir. Fî 29 Temmuz 330.

Taburlara tebliğ olundu.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

400 çift yemeni bugünkü trenle gönderildi. Kolordudan irsal olduğu iş'âr olunan melbûsat ve levâzımatdan alayınız hissesine isâbet eden 120 hâkî kışlık elbise 280 don, 300 gömlek, 2.548 ma'a kesim delikli düğme, 1551 yağdanlık vürûduyla berâber gönderilecektir. Fırkanın techîzat ve melbûsatına nevâkıs pek çoktur. Kolorduya vukû bulan mâruzat henüz semere-dar olmamıştır. Techîzat ve melbûsatın ikmâli mümkün oluncaya kadar elde ve alay debboyunda ne mevcut ise tekâlif-i harbiyye usûlüyle elde edilebileceklerle eski ve yeniye ve yeknesaklığa bakılmayarak istifâdeye çalışılması ve ancak esas taburlardan beden ile nakliye kollarından sonra depo taburlarının ilbas ve techizi zarûrîdir. Fî 29 Temmuz 330.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu Fî 29 Temmuz 330

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. 28 Temmuz 330 şimdi 15.000 kilo un oraya gönderilmek üzere istasyona sevk edilmektedir hin-i sevkinde başkaca bildirilecektir. Bu unun vürûduna kadar idâre-i cünûdiyenin temîni. Fî 28 Temmuz 330.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu. Fî 29 Temmuz 330.

Tarîhi: 28 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

C. Tekâlif-i harbiyye usûlüne tevfikân vaz'-i yed edilmiş hayvânâtın buradan lüzumunda celb edileceğine binâen fekk edilmemesi ve buğdayın oraca tabhı mümkün ise tekâlif-i harbiyye komisyonuna tab' ettirilerek ihtiyaç görüldüğü halde guruslu mazbata mukabilinde ahzı. Fî 29 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 29 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname: 48'inci Alay Kumandanlığına

Efrâd-ı ikmâliyenin celb ve cemm'inde ve seferberliğe 'âid kâffe-i hükûmatdan cihet-i 'askeriyeye muâvenet ve mefâhiret fiiliye kat'îyen icrâsı lüzumu memûrin-i mülkiyyeye kemâl-i ehemmiyetle tebliğ edildiği vechle bu babda müsâmahası meşhûd olacak me'mûrin haklarında mu'âmele-i kanûniye-i şedide icrâ edilmek üzere isimlerinin inbâ'sı Dâhiliye Nezâretinden cevaben bildirildiği beyanıyla iktizâsının îfâ ve inbâ'sı Harbiye Nezâretinden emir buyrulmağla tebliğ olunur. Fî 26 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 29 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf: 48'inci Alay Kumandanlığına

İlaşe istasyonlarından geçecek efrâda bir günlük porsiyon sıcak yemek yani et ve çorba ve sebze vesâireden mürekkep yarım istihkâk yedirileceği gibi esnâ-yı râhde yiyecekleri diğer yarım günlük istihkâkları da kumanyalığı ekmek, beksimad, zeytin, veya peynir veya pastırma mevcut emsâli me'kûlât verilmek muktezî olduğundan yanlışlığa mahal bırakılmaması emr-i nezâret-penâhiye atfen kolordu kumandanlığından Fî 28 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede iş'âr buyrulmuştur. Ber-mûceb emr-i îfâ-yı mu'âmele edilme-si. Fî 30 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 29 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgrafnâme: 48'inci Alay Kumandanlığına

Vesâit-i nakliye komisyonlarından kıta'âte tevzî'' edilen hayvânâtın hemen tamgalandırılıp yedek olarak hayvânât-ı mevcuduna göre birer kesim nal ile ikişer kesim nalbant mihî tedâriki 6'ncı Kolordu Kumandanlığından mürûr Fî 28 Temmuz 330 tarihli telgrafnâmede emir buyrulmuş olmağla ber-mûceb emir serî'an icrâ-yı î'cabı. Fî 30 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Taburlara tebliğ edildi. Fî 30 Temmuz 330.

Tarîhi: 29 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgrafnâme: 48'inci Alay Kumandanlığına

Şimdiye kadar Dört Yol'da kollar namına tecemmu' eden arabalarla bunlara me'mûren orada bulunan zâbitân ve efrâdın yarınlarınızdan iki günlük erzak ve yemleriyle Adana'ya doğru yola çıkarılacaktır. Diğer iki günlük erzakı cem'an Tekâlif-i Harbiyye Komisyonundan alacaklardır. Bâ'dema kollar namına vürûd eden efrâd ve arabaların kâmilten aynı sûretle Adana'ya trenle sevkleri ve bir vagondan fazla olan sevkîyâtın vaktiyle ihbarı, bu kabil efrâd ve vesâitin doğru merkeze î'zâmı şû'abâta bildirilmiştir. Fî 30 Temmuz 330.

Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Yarın ale's-sabah erkenden yola çıkmaları için erzak ve Cebhâne kolları kumandanlığına icrâ-yı teblîgat olundu. Fî 30 Temmuz 330.

Tarîhi: 30 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgrafnâme: 48'inci Alay Kumandanlığına

Her piyâde taburunda en az bir nalband ve bir semerci bulunmalıdır. İ'câb ederse kolordunun kıta'âtı yekdiğerine vererek her tabur için tedârik olunmalıdır. Her tabur kendi merkezinde nalband ve semerciye muktezî âlât, edevât ve semerlerin tamiri için muktezî çok miktarda balarmağa tekâlîf-i harbiyye ile tedârik edip hareketlerinde berâber götürmelidir. Keyfiyet-i kolordu kumandanlığından Fî 29 Temmuz 330 tarihli ve zeyl-i telgrafisiyle tebliğ buyrulmuş emr-i telgraf nezâret-penâhi üzerine kemâl-i ehemmiyetle tebliğ olunur. Fî 31 Temmuz 330.

Taburlara tebliğ olundu. Fî 31 Temmuz 330.

Tarîhi: 29 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

1'inci Tabur 13 zâbit, 1.050 nefer, 170 hayvan; 2'nci Tabur 19 zâbit, 411 nefer, 143 hayvan; Depo Taburunun 841 nefer; cephe kollarının 338 nefer, 19 araba, ma'a koşum çift atlı araba mevcudu olup, 19 araba ve 40 nefer İskenderun'daki eşyayı Haleb'e götürmek üzere kolordu kumandanlığının emri mücebince me'mûren İskenderun'a gönderildi. Fî 29 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 30 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf: Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 15 zâbit, 1.123 nefer, 156 hayvan; 2'nci Taburun 18 zâbit, 449 nefer, 156 hayvan; Depo Taburunun iki zâbit, 910 efrâd; cebhâne kolunun tek bargirli ve çift bargirli olarak iki araba, 353 nefer, 72 hayvanı olduğu. Fî 31 Temmuz 330.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 31 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 21 zâbit, 1.080 nefer, 156 hayvan; 2'nci Taburun 17 zâbit, 552 nefer, 157 hayvan; Depo Taburunun 30 zâbit, 1.108 nefer mevcudunda olduğu ve kollara 'âid olub düne kadar gelmiş bugün ale's-sabah yola çıkarıldığı ve mezkûr kollar mürettebâtından bugün iki zâbit altı nefer 41 hayvan üç araba gelerek oraya derdest-i sevk bulunduğ. 1'inci Taburun tenzil mevcûdu zü'afânın ayrılmasından ileri gelip bunların birine efrâd verilecektir. Fî minhü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 1 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Şifre: Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 21 zâbit, 1.123 nefer, 160 hayvan; 2'nci Taburun 18 zâbit, 552 nefer, 161 hayvan; Depo Taburunun 1.377 nefer; cebhâne kolunun bir zâbit, 29 nefer, 63 hayvan, 3 araba [olduğu]. Depo Taburunun fazlasından 2'nci Taburun ikmâline çalışılacağı. Fî 1 minhü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 31 Temmuz 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Depo Taburunun bâzı ihtiyâcat-ı mîrîye-i izâ'iyesine sarf edilmek üzere 1.000 gurus bir müteferrika ile levâzımat-ı zarûrîyeden olan minder gılaflı kaput, karavanaların acilen irsâl ve kitâbiyete her ne kadar muvakkaten bir mülâzım tâ'yin olunmuş ise de vazîfe -i mezkûreyi îfâya iktidarı müsâid olmadığından bir kâtibin tâ'yin ve îzâmına müsâ'ade. Fî minhü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 1 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Bâzı şû'belerde istihkâm ve telgraf ve zâyî' şimendüfer efrâdı vürûd etmiştir. Bunlar ne tarafa sevk olunacağını irâdesi. Fî 1 minhü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 1 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Müstâ'cel Fırka Kumandanlığına

Alayın 314, 312, 339, 331, 332 yekûn-ı kâffesi; 458, 333, 328, 356, 324, 334 taburların ihtiyacı olan 364 'adedin tefrikinden sonra 94 tabur mitralyöz için ayrıca bir şeyi tefrik olunmamıştır. Fî 1 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 1 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Alayın mitralyözü olmadığından bu bölüğe müretteb efrâd-ı ikmâliyenin taburlara tevzi' edilmekte olduğu berây-ı mâ'lûmat arz olunur. Fî 1 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 2 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

48'inci Alay merkezinde müteşekkil zâyi' bölükleri mürettebatı namıyla bugün fırka-i Kozan'da zâyi efrâdı geldi. Bu teşkilâtın mâ'lûmat olmadığından keyfiyet-i irâdesi. Fî 2 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 2 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 21 zâbit, 971 nefer, 160 hayvan; 2'nci Taburun ma'a erkân 20 zâbit, 554 nefer, 171 hayvan; Depo Taburunun 1.454 nefer olduğu.

Kolların ikinci kafilesi bu sabah oraya sevk ettiği ve bu kollardan bugün 10 öküz yedi manda arabası ve 14 hayvan geldiği.

1'inci Taburun tenâkusu ve deponun tezâyüdü hidemât-ı hafife efrâdının depo ve mâlûlünün i'âdesinden ileri gelmiştir. Yerlerine mu'allem efrâd gelmediği takdirde deponun az mu'allemelerinden ikmâl edileceği. Fî 2 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 2 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

Depo taburlarının tesrî-i teşkili ve serî'an hal-i intizâmı idhâle ve mevcudlarının nizâmîye taburunun seferî kadrosu halinde bulundurularak her zaman harekete âmâde bulunmaları kolordudan emir olunmuştur. Fî 2 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 3 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

İskenderun Müfreze Kumandanlığına

İskenderun'dan Dersaadet'e sevk olunacak 91 sığır ile 1.750 koyunun îsâli için dün oraya jandarmadan tekâüd Yüzbaşı Hasan Efendi ile 50 nefer muhafız î'zâm olunmuştu. Bu mikdardan başka daha 1.000 koyun ile 3.000 sığır alınarak ve şu kadar var ki muhafızlar 150 nefere iblâğ edilecektir. Kûsur-ı efrâd bu akşam trenle oraya sevk olunacaktır. Bu efrâdın emir ve i'âşesiyle mevâşînin sûret-i sevki memûrun yedindeki tâ'îmat vechle olacaktır. Şimdiden me'mûr-ı mûmâ-ileyh teblîgât-ı lâzîmede bulunmanız ve birlikte tekâlif-i harbiyye komisyonuna mürâca'atle mezkûr komisyonca vaz'-ı yed edilen işbu mevâşînin sür'at-i sevki esbabının istikmâl-i neticenin inbâ'sı î'câb eden vagonların ihzârı için Haleb'de Bağdad Hattı Komiserliğine yazılmış olduğu da fırkadan bildirilmiştir. Fî minhü.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 3 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf 48'inci Alay Kumandanlığına

Emr olunduğu vechle yalnız bi'l-'umum mu'allem efrâdın celb ve işbu mu'allem efrâdla evvel emirde alayların 1'inci, 2'nci ve sonra da Depo Taburlarının seferber edilip de Depo Taburlarına lüzumundan fazla efrâdın jandarmaya tefrik edileceği ve bi'l-'umum ahz-ı 'asker şû'beleri beldelerinden arabacıların esas defterlerini alarak bi'l-'umum arabaları celb ve cem'i ve esâmî cedvelini vermek istemeyen belediye reislerinin esâmîlerini derhal bildirmeleri ve î'zâr-ı küllisi ahz-ı 'asker şû'beleri ve vesâit-i nakliye cedvelinde yalnız 19 araba mevcut iken vergi idâresinde 100 araba olduğu görüldüğü ordu kumandanlığından emredilmiştir. Fî 3 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 3 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Şifre Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun ma'a erkân 22 zâbit, 1.133 nefer, 160 mekkâre; 2'nci Taburun 21 zâbit, 600 nefer, 161 mekkâre; Depo Taburunun 3 zâbit, 1.856 nefer mevcudu olduğu. Fî 3 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 4 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkadan

C. Ağustos 330 kolların mevcudu dolmuş bu namla hiçbir neferin sevk edilmemesi şû'abâta yazılmıştır. Depo Taburunda bulunan mu'allem efrâdın gitmelerinden mümkün ise 2'nci Tabur mevcudunun itmâmı ve fazla kalanlardan ayrı ayrı mu'allemelere ve mu'allemelerin mu'âyene neticesinde malûllerinin terhisi ve kadrosunun muhâfazası. Fî 4 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 4 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Adana Fırka Kumandanlığına

C. 3/4 Ağustos 330 büyük ağırlıktaki iki günlük erzağın kâmilan demirbaş olmasına nazaran mekârî kâfidir. Tarsus'tan 300.000 kilo beksimad geldi. Adana'da sipâriş edilen 5.000 kilo beksimadın vusûlünden sonra alayın beş günlük dâimî beksimadıyla bir günlük yol için beksimadı ihzâr olunursa da yol müddetinin bakiyesi için ikmâl ve bir mikdar beksimad buraca yapılacaktır. Şu kadar var ki gönderilen 150 çuval undan yevmi ekmek için 109 çuval sarf edilmiş ve dakik müte'ahhidi un tedârîki için Adana'ya gidip henüz gelmediğinden buldurularak un vermediği takdirde muktezî unun yine oradan irsâline müsâ'ade. Fî 4 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 4 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme Fırkadan

Kita'âtın bâzılarının şimendüfer güzergâhında i'âşe ve su istasyonlarında hangileri bilinmemek yüzünden bazen nizamsızlıklar vücûda geldiği haber alınmaktadır. Şimendüfer güzergâhında i'âşe istasyonları Müslimiye, Yenice, Pozantı, Konya, Eskişehir, Çerkesköy mevâki'dir. Su istasyonları da Toprakkale, Ereğli, Akşehir, Afyonkarahisar, Bilecik, Derince efrâdına gerekse kita'ât bu istasyonlarda yemek ve su verilecektir. Şu kadar ki silah altına celb edilmekde olan efrâd beş günlük yiyeceklerini berâber alacaklarından i'âşe istasyonlarında yemek verdikten sonra üzerinde iki günlük ve daha ziyade ekmeği bulunan bu gibi efrâda ayrıca yol için tâ'vin verilmemektedir. Tahşîd-i nakliyâtı esnâsında kita'ât yedek tâ'vinlerini emr-i mahsûsla yiyeceklerinden i'âşe istasyonlarında yemek yedikten sonra ayrıca birer çift tâ'vin verilecektir bunun kita'âte tebliği. Fî 3 Ağustos 330.

Adana Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmîm olundu Fî 4 Ağustos 330

Tarîhi: 4 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Adana Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun ma'a erkân 21 zâbit, 1.097 nefer, 160 mekkâre; 2'nci Taburun 18 zâbit, 468 nefer, 170 hayvan; Depo Taburunun 1.831 nefer, 3 hayvan mevcudu olduğu. Fî 4 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 4 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Depo Taburunun buraca iksâsı gayr-i mümkündür. Şimdiye kadar müsafiren i'âşesi yoluna gidilirse de bu da bundan sonra kâbil olamayacaktır. İskenderun şû'besi bunun i'âşesini temîn edeceğine ve zaten buradaki fırınların mahdûdiyetinden dolayı 'aske-

re tam ekmek tâ'yini verilememekte bulunduğuna nazaran bu taburun İskenderun'da hem kışlasından ve hem de nisbeten pek ziyade müsâid vesâit-i hayâtîyesinden istifâde etmek üzere şimdiden İskenderun'a î'zâm-ı müste'zindir. Fî 4 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 5 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Depo Taburunun mevcudu 2.000'e takarrüb etti. Şû'belerden henüz kısm-ı sâni geliyor. Bugün gelenler şû'beye iade olundu. Mezkûr taburun az mu'allemleriyle 2'nci Taburu mevcudu itmâm olunacaktır. Mamafih bununla da had-i lâzımına ircâ'ı kabil olamayacağından hidemât-ı hafife efrâdıyla 90'dan (1890) aşağı tevellüdâtın Osmaniye'de müteşekkil jandarma taburuna î'zâmları muvaffak olub olmadığının irâdesi. Fî 5 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 5 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 21 ümerâ ve zâbitân, 1.151 nefer, 160 hayvan; 2'nci Taburun 18 zâbit, 810 nefer, 170 hayvan; Depo Taburunun 3 zâbit, 1.901 nefer, 3 hayvan mevcûdu olduğu.

Fî 5 Ağustos 330

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 6 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme Fırkadan

Tekmil-i kıta'ât ancak şimendüfer memûrîni tarafından o kıta' için tahsis edilen trenlerle hareket etmek mecburiyetindedir. Eğer nakl olunacağı kıta'nın henüz seferberliği hitâm bulmamış ise kıta'ât-ı mezkûre o anda nakd-i kuvvetleri var ise o kuvvetle hareket etmelidirler. Kıta'âtın müretteb oldukları alayda bi'l-âhire vürûd eden efrâd ve hayvan ve arabası ilâ-âhire o hat üzerindeki tecemmu-i nakliyatının hitâmından sonra nakl olunacaktır. Şimendüfer istasyonunda vakit ve zamanında irkâba hazır bulunmayan her kıta'âtın kumandanı ağır sûretle tecziye edilecektir 5/6 Ağustos 330

Fırka Kumandanı Namına
Mehmed Hilmi

Taburlara tāmîm edilmiştir. Fî minhü.

Tarîhi: 6 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun ma'a erkân 22 zâbit, 1.132 nefer, 163 hayvan; 2'nci Taburun 21 zâbit 1.083 nefer 160 hayvan; Depo Taburunun 3 zâbit, 1.763 nefer 3 mekkâre mevcudu olduğu. Fî 6 Ağustos 330

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 7 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Mitralyöz hayvânatının muhassaran mitralyöz cephanesine tahsisinden dolayı bunlara bakacak mekkârî efrâdının seferî kadroya tecemmu mü yoksa çadır hayvânatı mekkârîleri gibi sınıf efrâdı meyânında tefrik olunarak işbu sınıf efrâdının tanzimi muktezî olduğunun irâdesi.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 7 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Tezkere Depo Taburu Kumandanlığına

Toprakkale su istasyonundaki efrâdın sizin taburdan tebdili muktezî olduğundan bu gün hareketten evvel mezkûr efrâdın tâ'yiniyle yarınki trenle Toprakkale'ye sevkleri ve bu babda 1'inci Tabur Kumandanlığına mâ'lûmat verilmesi. Fî 7 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 7 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun ma'a erkân 22 zâbit, 1.132 nefer, 164 hayvan; 2'nci Taburun 21 zâbit, 1.123 nefer, 160 hayvan, Depo Taburunun 3 zâbit, 1.826 nefer, 3 hayvan mevcudu olduğu. Fî 7 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 7/8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

C. Alayın fazla edevat-ı istihkâmiyesi bulunmayub bilakis ihtiyacı bulunduğu. Fî 8 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Birlikte mahrûti çadır getirilmeyeceğine nazaran mezkûr çadırlar için tefrik edilen mek-kârînin ne tarafa sevki lâzım geldiğinin irâdesi. Fî 8 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme Fırkadan

Efrâdın celb ve cemmi husûsunun bir kaç günde hitam bulmasına büyük bir sa'y ile çalışılacaktır. Şimdiye kadar külliye vesâit-i nakliye ile arabalara intizâr kolordunun nakliyatı takriben on gün daha tehhür etti. Şimdilik bu zamandan istifâde ederek tâ'lim için bütün kıta'ât ve alaylarda her gün tâ'lim yapılmasını talep ederim. Her bir nefer güzel bir vaziyete malik ve tûfengi ve endahtı olduğun olmalıdır. Resm-i ta'zimi de yaptırılacaktır. Bunlardan mâadâ her gün bölük ve tabur tâ'limi de yapılmalıdır. Bütün zâbitânın mu'âyenelerini güzelce sevk ve idâreye büyük fiiliyetle işlemeleri lâzımdır. Gelecek hafta da her tûfengi olan nefer bir defa ders-i endahattan dâire-i hedefine ve bir defa muhârebe-i endahattan baş hedefine endahat etmelidir. Bunun için tahtadan basit hedefler yapılır ve her nefere 10 mermi verilir ve her batarya dahi bir dersi ve bir kere muhârebe endahatı yapacak ve bu maksad için 20 mermi endahat edecektir. Fırkalar seferberliğin on dokuzuncu gününe kadar bu endahatın yapıldığına dair rapor vereceklerdir. Bugün ikmâl edilmiş bir taburu gördüm daha iyi olmasını me'mûl ederim. Elbise efrâdın vücûduna uydurulmalıdır. Elbisenin ıslah ve ta'diliyle çalışılmalıdır. Bütün bölükler efrâdının iyi bir kıyafette bulunmasından alay kumandanları mes'ûldür. Bu yolda bulunan elbiseler sür'atle alaylara verilecektir. Fî 8 Ağustos 330.

16'ncı Fırka Kumandanı namına
Mehmed Hilmi

Taburlara tâmîm olundu. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname Firkadan

Kıta'âte Haydarpaşa'da ümerâ ve efrâda portatif çadır verileceğinden mahrûti çadırların nakli için mekkârî almağa hacet kalmadığı Başkumandanlık Vekâletinin iş'ârı îcâbı bulunduğu ve fakat ihtiyâta riâyet edilmesi lüzumu kolordu kumandanlığından mevrûd 94/5 Ağustos 330 tarihli telgrafnâmede beyân buyrulduğundan akdemce alaylarda bulunan portatif çadırların be-hema-hâl birlikte alınarak bu portatif mevcudu mukabilinde mahrûti çadırların terk edilmesi lâzımdır. Ana göre iktizâsının îfâ ve şu hesaba göre kıta'ât nezdindeki fazla çadırların Depo Taburuna îtâ ve verilen miktardan mâ'lûmat-ı îtâsı tavsiye olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Şifre celbi: 1'inci Taburun ma'a erkân 22 zâbit 1.167 nefer, 164 mekkârî; 2'nci Taburun 20 zâbit, 1.120 nefer 162 hayvan; Depo Taburunun 3 zâbit 1.826 nefer mevcudu olduğu.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 8 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Firkadan

Alayın hin-i hareketinde revirde mevcud ecza ve eşyaların Depo Taburuna teslimiyle seferberlik icrâ ile eczacı efendiye birlikte almanız beyân olunur. Fî 8 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Alay tabâbetine havale edildi. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme Fırkadan

Seferberlik tâ'lîmatnâmesinde tevfikân seferber masârifatı için alınan akçenin esnâ-yı harekette lüzum görölerek masârifat-ı mîrîye karşı ihtiyâten sandıkta hıfzedilmek zihar ma'âşat vesâir masârifa istihlâk edilmemesi 6'ncı Kolordu Kumandanlığına mevrûd idâre 1'inci kısım 4'üncü şû'be 3/362 seferî 4/10 numrolu 3 Ağustos 330 tarihli emirnâmesine atfen tebliğ olunur. Fî 9 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme Fırkadan

1'inci Ordu Kumandanlığını derûhde ettim.

Herkesten işi başında îfâ-yı hizmet beklerim.

Cesaret, itâ'at ve dakîkası dakîkasına hareket her muvaffakiyetin esasıdır.

Zâbitâna dâimî neferlerinin sıhhat ve ihtiyaçlarının temînini düşünmelerini emr eylerim. Çünkü ciddi anlarda müşkil işlere ve büyük muvaffakiyetlere kabiliyet bahşeden emniyet-i mütekabile rabitâsı ancak bu sûretle tesîs eder. Itâ'ate mugayir harekât şiddetle cezalandırılmalıdır. Gerek garnizonda ve gerek tecemmu' mıntıkasında elde edilecek zamanlar hep tâ'lim ve terbiye ikmâli yolunda istî'mâl edilmelidir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tefehhüm olundu Fî 9 Ağustos 330

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Şifre Telgraf Fırkadan

48'inci Alayın iki taburu seferberliğin 29'uncu günü Dört Yol'dan şimendüferle Gülek istasyonuna ve bi'l-âhire Pozantı tarikiyle seferberliğin 34'üncü günü fecirle berâber Ulu-kışla istasyonunda bulunacaklardır. Mezaroluk, Köprülühan, Dursun Ali mevâki'inden fırkaca enbar tesîs olunacaktır. Tâ'yin olunan zamandan biraz evvel bulunmağa gayret olunmalıdır en ufak az tehhür mes'ûliyeti dâ'idir. İşbu telgrafın vürûdu bildirilecektir. Fî 9 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmim edildi. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme: Fırkadan

1. Erkân ve ümerâ ve zâbitân vakt-i seferde birlikte getirmelerine müsâ'ade olunan eşya vesâireyi müş'ir cedvelde muharrer eşya ve techîzattan başka bir şey berâber bulundurmayacaklardır. Mâfevkler tarafından icrâ edilecek mu'âyene neticesinde fazla olduğu görülen eşya-ı mezkûr mâfevkler tarafından imhâ edilecektir.
2. Üç mülâzıma bir mekkârî tahsis edilmiş olduğundan mezkûr cedvelde muharrer eşyadan her mülâzım 30 kiloyu geçmemek üzere mübrim gördüğü eşyayı berâber götürebilecektir.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmim edildi. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Firkadan

Taburların cem'an yekûn 150 hayvan olup bunlardan 41 'adedi çadır mekârîsi olarak gösterilmiştir. Efrâdın kısmen portatif çadırla techiz olunduğuna nazaran tabur erkânına mikdâr-ı kâfi çadır bulunacağı tâbidir. Fî 8 Ağustos 330.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmim olundu. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka:

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Firkadan

C. 8 Ağustos 330 seferber akçesinin seferber masârifatından mâdud olan ve tekâlif-i harbiyye komisyonunca tedârîki mümkün olmayan Mor Anumyan vesâir mübrim techîzata sarfı zarûrîdir. Fî 8 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmim olundu. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka:

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Firkadan

C. 8 Ağustos 330 mevcut portatif çadırların birlikte alınmasıyla ol-miktarda muadil mahrûtî çadırın terkinden dolayı fazla kalacak mekârîlerin depo taburuna verilmesi. Fî 8 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Taburlara tāmim edildi Fî 9 Ağustos 330 Telgraf Fırkadan

İskenderun'daki depo taburundan istasyon kumandanlığı hakkındaki 12 nizâmiye neferi yerine 25 neferin î'tâsı ve nizâmiye bölüğünün kâmilen taburuna iltihâkı henüz depo taburu İskenderun'a vasıl olmamış ise teslim mu'âmelesine değin mezkûr efrâdın 25'e iblâğının nizâmiye bölüğüne tebliği. Fî 8 Ağustos 330.

**On Altıncı Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Taburlara tebliğ olundu. Fî 9 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkadan

Fî 27 Temmuz 330 tarîhinde her gün sevâhilde ecnebi sefâin-i harbiyyesi geçip geçmediğinin fırkaya iş'ârı bildirildiği ilan-ı mâ'lûmat verilmemektedir. Keyfiyetin ehemmiyeti hasebiyle her gün tedkik ve mâ'lûmat verilmesi lâzımdır. Fî 8/9 Ağustos 330.

**Fırka Kumandanı
Rüşdü**

Tarîhi: 10 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Yumurtalık kâim-makâmıyla İskenderun Mevki Kumandanlığına bildirilmiştir. Fî 10 Ağustos 330.

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Depo Taburunun sülûsânı mütecaviz efrâdı bir dereceye kadar kabil iksâ-i elbise ile iksâ ve teslim olunarak dün gece İskenderun'a sevk edildi. Mevcudun ceketli fazlası hakkında evvelce istîzan olunan mu'âmelenin sür'ât-i irâdesi. Fî 9 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı Binbaşı
Ahmed

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkaya

C. 8/9 Ağustos 330 ve 426 numrolu.

Sevâhilden ecnebi sefâin-i harbiyyesinin geçip geçmediğinin iş'ârı İskenderun mevki kumandanlığıyla Yumurtalık Liman Riyâsetine yazılmıştı. Şimdiye kadar bir iş'âr vukû bulmamıştır. Emr-i telgrâfileri üzerine te'kîden yazıldı. Dört Yol'dan görünen sâhil tarafından şimdiye kadar sefâin-i harbiyye geçmedi. Fî 9 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı Binbaşı
Ahmed

Tarîhi: 9 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırka Kumandanlığına

1'inci Taburun 22, zâbit 1.167, nefer 164 hayvan; 2'nci Taburun 20, zâbit 1.180, nefer 160 hayvan; Depo taburu 3, zâbit 1.826, nefer 74 mekâre mevcudu olduğu. Fî 9 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 10 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkaya

1'inci Taburun 22 zâbit ma'a erkân, 1151, nefer 164 mekâre; 2'nci Taburun 20 zâbit, 1.216 nefer, 160 mekâre; Üçüncü Depo Taburunun 3 zâbit, 1.831 nefer, 74 mekâre mevcudu olduğu. Fî 10 Ağustos 330.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 10 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkadan

Fî-mâba'd ecnebi teyyârelerine bi'l-istizan ateş edilmesi kolordu kumandanlığından emr edilmekle tebliğ olunur. Fî 15 minhü.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmîm olundu Fî 10 minhü

Tarîhi: 10 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf İskenderun'da Depo Taburu Kumandanlığına

Fazla efrâdın şimdiden terhisi hakkındaki istîzâna cevaben fırkadan mevrûd telgrafnâme mede amele taburları teşkil edilinceye kadar depo taburlarında mu'allem fazla efrâdın îfâsı bildirilmiştir

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkaya”

Vakt-i hareket takrib ettiği halde ihtiyâcat-ı mübremeden olan ayakkabı, arka çantası, cebhâne torbası, palaska, matara nevâkısı ikmâl edilmemiştir. Sür’at-i irsâli ehemmiyetle müsterhamdır.

48’inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkaya”

Yirmi dört sâ’at zarfında ecnebi sefâin-i harbiyesi görölmediği.

İskenderun Mevki Kumandanı
Halil

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırka Kumandanlığına”

İş’âr-ı sabıktan şimdiye kadar sevâhilde ecnebi sefâin-i harbiyesi müşâhide olunmamıştır. Fî minhü.

48’inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “İskenderun’da Depo Taburundan”

Depo Taburunun bu günkü mevcudu 1.526 efrâdla 82 mekârî ve üç binekten ibarettir.

Depo Taburu Kumandanı
Kemâl

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkaya

1’inci Taburun 22 zâbit, 1.152 nefer ma’a mitralyöz, 175 hayvan; 2’nci Taburun 20 zâbit, 1.234 nefer, 160 mekâre; Depo Taburunun üç zâbit, 1.432 nefer, 85 hayvan mevcudu olduğu. Fî 11 Ağustos 330.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme “Fırkadan”

Kıta’âtin hareketiyle berâber istasyon mevâki’inde bulunan müfrezelerle zâbitânın Depo Taburlarından tebdili Fî 22 Temmuz 330 tarîhi ve 107 numro ile mebâliğ tâ’lîmat iktizâsından tâ’lîmat-ı mezkûrenin mütemâdiyen nazar-ı dikkatte bulundurulması ol-vechle zîrde irâe olunan mahallerdeki kumandanlıkların ma’iyetinin heman tebdil ettirilmesi te’kîden tavsiye olunur.

On Altıncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

İskenderun İstasyonu bir zâbit 12 nefer, İskenderun Gülek Hattı Kumandanı ma’iyetine 12 nefer (yaveri mevcuttur).

Tarîhi: 11 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “İskenderun’dan”

24 sâ’at zarfında limanda hiçbir sefâin-i harbiyye görülmediği.

Şû’be Reisi
Halil

Tarîhi: 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Fırkadan

C. 11 Ağustos 330 ayakkabı arka çantası, cebhâne torbası, palaska, matara, mevcut değildir. Tekâlif-i harbiyye sûretiyle de buradan tedârîki gayr-i mümkün olduğu akdemce kolorduya da arz edilmiştir. Gönderileceği kolordudan bildirilen kunduralar vürûd eylediği takdirde ihtiyâcat nisbetinde taksimâtı icrâ ettirilecektir. Fî 12 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Mâhiye bir tûfenge mahsûs 32 gram vazelin verileceği ve kolordunun hissesi tefrik ve fıçı ve tenekelere konulmak üzere istihzârâtta bulunduğu Harbiye Dâiresinin iş’ârı üzerine 6’ncı Kolordu Kumandanlığından mevrûd Fî 10 Ağustos 330 tarihli telgrafnâmede bildirildiği tâmîm olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Dersaâdet’e gelmek mecburiyetinde bulunan zâbitân ailelerinin yalnız müstahaklarına muhasır olmak üzere seferberliğin 24’üncü gününe kadar hareket edecek trenden bâzısına husûsî bir vagon rabtı takarrür ettiğinden sevk memûrluklarına mürâca‘at ettirmeleri lüzumunun îcâb edenlere tebliği mâ’lûmat-ı zâtîye müdüriyetinin iş’ârına atfen kolordudan bildirilmekle tâmîm olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “İskenderun’da Depo Kumandanlığına”

Kışla muhafızlığında istihdam olunmak üzere bir küçük zâbitle 12 müsella mu‘allem ve müntehab neferin buraya sevk.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

48’inci Alay 1’inci Tabur bu seferberliğin 29’uncu günü ba’de’z-zeval sâ’at birde Dört Yol’dan hareket edeceği 659 numrolu ve 48’inci Alay 2’nci Tabur Dört Yol’dan seferberliğin 30’uncu günü kable’z-zeval sâ’at beşte 691 numrolu trenlerle Yenice’de ba’de’l-i’âşe Gülek istasyonuna muvâsalat edecektir. Mersûl cedvelde görüldüğü üzere alay karargâhı seferberliğin 30’uncu günü vakt-i zevalde Pozantı’dan hareket edecek trene diğer alay karargâhlarıyla râkib olacak vechle Dört Yol’da hareket edecektir. Ol vechle bir trenin tahsisi için komiserliğe yazılmıştır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf C. 11/12 Ağustos 330 2/587

Fî 12 Ağustos 330

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Mülâhazat: Şifre celbi:

Taleb kılınan techizat-ı mübreme ve pek karib olan harekete kadar irsâl edilemeyeceği anlaşıldığına nazaran bu alayın alay olarak hareket edemeyerek niyâz-ı 'aleyh bu babda meşhûd olacak 'adem-i intizamdan dolayı 'acezelerinin mes'ûliyetten beri tutulması.

48'inci Alay Kumandanı
(imza)

Tarîhi: Fî 12 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakika:

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme "Fırkadan"

Gülek Boğaz istasyon kumandanı mülâzım Rüşdü Efendi'nin istasyon memûrlarına haber vermeksizin bir drezin alarak Tarsus'a gitdiği kumpanya tarafından ihbar edilmektedir. Me'mûrin 'âidesi vâsıtasıyla hattın boş olduğu anlaşılarak mu'âmelât-ı lâzimesi îfâ ve tedâbir-i muktezîye ittihaz edilmeden hat üzerinde seyr-ü hareket bir çok tehlikeleri intac edebileceğinden müte'addid taksim edildiği üzere me'mûrin-i 'âidesinin haber ve muvafakati olmaksızın hat üzerinde hiç bir harekette bulunmaması mûmâ-ileyhin sâlahiyet dâiresinde tecrübesine 48'inci Alay Kumandanlığına bildirilmekle bu kere de te'kîden tebliğ olunur.

On Altıncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme “Fırkadan”

Veza’if-i mevdûasını ifâde te’hîr ve batâet gösteren ve mes’ûliyetten çekinerek salâhiyeti tamamen hîn-i sûretle kullanmayan Bahr-ı Sefid Boğazı kumandanı ‘azl ve tekâ’üde sevk edilmiştir. Mâ’lûmat husulüyle bi’l-cümle vazîfedaratın bi’l-hassa böyle seferberlik zamanında her dürlü müşkülât ve mes’ûliyeti iktihâm ederek son derecede fialâne ve fedâkârane ibraz-ı mesâ’î eylemeleri lüzumu tâmîmen tebliğ olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirnâme “Fırkadan”

Kita’ât mahrûti çadırlarıyla bunların nakline mahsûs mekârî hayvânâtını berâber alacaklardır. Her nereden kırk vagondan teşkil edecek ve fazla kalacak hayvânât için ayrıca kumpanya tarafından irkâb istasyonlarında boş vagon bulundurulacak ve işbu boş vagonlara taburların fazlası bindirilecek vagonların noksan trenlerde hat komiserliği maa rifetiyle sevk ve tahrik ve ihzar edileceği kolordudan bildirilmiştir.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 12 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkaya”

1’inci Taburun ma’a erkân 21 zâbit, 1.134 nefer ma’a mitralyöz, 175 hayvan; 2’nci Taburun 20 zâbit, 1.221 nefer, 160 mekâre; Depo Taburunun 3 zâbit, 1.432 nefer, 85 mekâre mevcudu olduğu.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Emirname “Firkadan”

Taburların ağırlıkları tekrar 150 hayvana iblâğ edildiğinden dolayı fazla hayvânât alınmayacaktır. Vukû bulacak telefâta karşı depolar vardır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Firkadan”

Seferberlik dolayısıyla dâvete icâbet etmeyerek ihtifâ edenler bakaya kalanlar ve firar edenler hakkında ‘askeri ceza kanunnamesine zeyl edilen mevad-ı kanûnîyenin bir sûreti bâlâya nakl olunmuştur. Me’mûrin-i mülkiye ile bi’l-müzâkere her yerde ahalinin mutlaka ve tamamıyla meâline vukûf ve irtılâ hasıl etmesi ne gibi vesâitle îlânına mütevakkıf ise o sûretle hemen îlân ettirilmesi ve bir sûretinin mecmû-i nâs olan mahallere tâlik ve ilsâk ettirilmekle berâber kıta’ât ve müessesât-ı ‘askeriyede ve efrâd-ı müctemi muvâcehelerinden kırâ’at ettirilerek muhteviyatın tevzî ve tefhim ettirilmesi matlûbdur. Ve her mahalde muavenet irâ’esini mübeyyen hükûmetlerden alınacak cedveli mazâbıtın bi’l-tevhid birer sûretinin gönderilmesi ve nezâretten emir ve tebliğ buyrulmağla meâl-i iş’âra nazaran icrâ-yı îcâbı.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Firkadan”

Konserve ile et ‘ibâretinin etin tedârîki kabil olan yerlerde sarf edilmesi lâzım geleceğinden sâdenin vürûduna kadar etin tedârîki mümkün olduğu halde konservenin sarfından sarf-ı nazarla etli çorba yedirilmesi 6’ncı Kolordu Kumandanlığından mevrûd Fî 12 Ağustos 330 târîhli telgrafnâme ‘atfen tâmîmen tebliğ olunur.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarihi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Madde 1 - Seferberlik dolayısıyla Berri ve Bahri bir hizmet-i ‘askeriyyeye dâvet olan her şahıs işbu mevad-ı kanûniyyeye ve hizmet-i ‘askeriye dâvete matlûb olduğu halde isbât-ı vücûd etmesi emredilen günün ferdâsından îtibâren onuncu günün hitamına kadar bi'l-mazeret-i sahîha irâe ve tâ'yin edilen mahal-i ictimâ veya vazîfe başında isbât-ı vücûd etmezse îdam olunur. Ahz-ı ‘asker teşkilâtı olmayan mahallerle eyalât-ı mümtâze veya memâlik-i ecnebiyyede bulunanların bulundukları mahallerden mensub oldukları ahz-ı ‘asker şû‘belerine mürâca’atları için mürûr etmesi iktizâ eden zamana on gün zam olunacaktır. İşbu on gün mühlet-i mürûrunda kendi kendisine gelmeyen bi'l-mazeret-i sahîha imrâr ettikleri her gün için ba'de'l-terhis bir hafta her ne sûretle olursa tutularak getirilenler bi'l-mazeret-i sahîha mürûr eden her gün için ba'de'l-terhis bir ay hizmet-i mesâfede istihdam olunur.

Madde 2 - Seferberlikte hizmet-i ‘askeriyeden veyâhud mahal-i ictimâiden veya kıta'sına hin-i sevk veya azîmetinde firar edenler firarları tahkik ettiği gün ferdâsından îtibâren birinci günü nihâyetine kadar ‘avdet etmezse îdam olunur. İşbu bir bâ-gün zarfında nâdimen ‘avdet edenler firâren imrâr ettikleri her gün için ba'de'l-terhis ve her ne sûretle olursa olsun tutularak getirilirse keza beher gün için iki mah hizmet-i mesâfede istihdam olunur.

Madde 3 - Mevad-ı sabıkada zikr olunan cürmlerin îfâ-yı teşvik veya teshil edenler veyâhud her ne sûretle olursa olsun îfâ'ine muâvenet eyleyenler beş sene kadar küreğe konulur.

Madde 4 - İşbu mevad-ı kanûniyyenin neşr olunduğu târihe kadar bakâyâda kalanlardan veya firâri olanlardan birinci maddede tâ'yin olunan mühlet zarfında mensub oldukları veya en yakın ahz-ı ‘asker şû‘belerine mürâca’at edenlerin cürmleri ‘arzu olmuşdur.

Madde 5 - 1, 2, 4 maddelerde mezkûr cerâim ve ahvâl hakkında tâkîbat ve mû'âmele-i kanûniye îfâsı için tâ'yin edilen mühletler her halde işbu mevad-ı kanûniyyenin neşr ve îlân olunan gününden mû'teberdir. İşbu mevad-ı kanûnun her mahalde neşr ve îlân olunduğu günü mübeyyen olmak üzere ‘alâkadaratı tarafından bir zâbit varakası bi'l-tanzim her kazânın en büyük mülkiye me'mûrin işbu vesâik üzerinde tanzim edecekleri cedveli o kazânın merbût olduğu ahz-ı ‘asker şû‘besine tevdi' edilecektir.

Madde 6 - İşbu mevad-ı kanûniyyenin her mahalde neşr ve îlân olunduğu günü mübeyyen olmak üzere alâkadaratı tarafından bir zâbit varakası bi'l-tanzim her kazânın en büyük mülkiye me'mûrlarını işbu vesâik üzerine tanzim edecekleri cedveli o kazânın merbût olduğu ahz-ı ‘asker şû‘besine tevdi' edilecektir.

Madde 7 - İşbu mevad-ı kanûniyyenin vesâit-i mâ'lûma ve mû'tâde ile neşr ve îlânından ihmal ve müsâmahası sabit olan bi'l-cümle alâkadarat bir seneden üç seneye kadar habs ile berâber müebbeden rütbe veya memûriyetinden mahrum ediliyor.

Madde 8 - Mevad-ı sabıkada mezkûr cürümlerin fâ'illeri hakkında divan-ı harblerden vârid olan hükümlerin tatbiki ve tâ'yin edilen cezaların tenkidi kolordu kumandanlarına veya ‘aynı salahiyeti haiz donanma kumandanlarına mevdû'dur.

Madde 9 - ‘Askeri ceza kanunnamesinin işbu mevad-ı kanûnîyeye muhalif olan mevadı mefsuhdur.

Madde 10 - İşbu kanun târih-i neşrinden muteberdir.

Madde 11 - İşbu mevad-ı kanûnîyenin icrâ-yı ahkâmına Harbiye ve Dâhiliye ve Bahriye Nazırları me’mûrdur meclis-i umûmînin içtimâ’ında kanunu teklif olunmak üzere işbu layıha-i kanûnîyenin mevki-i icrâyâ vaz’ ve kavânin-i devlete ilâvesini irâde ettim

Bahriye Nazırı	Dâhiliye Nâzırı	Harbiye Nâzırı
Ahmed	Tal’at	Enver

Mahmud Paşa
Sadrazam
Mahmud Sa’id

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Fî 21 Temmuz 330 ve 11 Ramazan 332 târihli ve seferberlik dolayısıyla berrî ve bahrî hizmet-i ‘askeriyeden firar edenler hakkında olub bir sûreti tebliğ edilen kanunname zeylinin kıta’ât-ı ‘askeriyeye yevm-i sûret-i tebliğiyle ahz-ı ‘asker dâirelerince ve meclis-i hükûmetin ahaliye sûret-i tefhimi hakkındaki iş’ârının tevhidıyla neticesini gösterir cedveller mezâbitının irsâli Suriye ve havâlisi ‘umum kumandanlığından kolorduya bildirilmesinden îfâ-yı mütevakkıf ve fırkaya müretteb vazîfenin tamamen ve serî’an bi’l-îfâ buraya irsali ehemmiyetiyle muntazardır. Kolordu kumandanlığının telgrafnâmesi sûreti bâlâya derc edilmekle muktezâsının îfâ’sıyla neticesinin serî’an inbâ’sı.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Tebliğ edilen ırkâb istasyonlarında kıta’âtın intizâratının ihtimâli muhtemel olduğundan yoldaki anbarlardan alınacak erzaklardan mâadâ kıta’ât berâberlerine mümkün olduğu kadar fazla erzak almağa dikkat edilmesi ehemmiyetiyle.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Depo taburundan bir küçük zâbitle 12 neferlik bir müfrezenin oraya aldırılması. Fî 13 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf Depo Taburuna

Gece postasıyla gönderilen kanuna denilir.

Fî 21 Temmuz 330 ve 11 Ramazan 332 târîhli ve seferberlik dolayısıyla berrî ve bah-rî hizmet-i ‘askeriyeden firar edenler hakkında olub bir sûreti tebliğ edilen kanunna-me zeylinin kıta’ât-ı ‘askeriyyeye yevm ve sûret-i tebliğinin ahz-ı ‘asker dâirelerince ve meclis-i hükûmetin ahaliye sûret-i tefhimi hakkındaki iş’ârının tevhideyle neticesini gösterir cedveller mazâbitının irsâli Suriye ve havalisi ‘umum kumandanlığından kolorduya bildirilmesinden îfâsı mütevakkıf ve fırkaya müretteb vazîfesinin tamamen ve serî’an bi’l-ifa buraya irsâli ehemmiyetle muntazardır.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “İskenderun’dan”

24 sâ’ât zarfında limanda hiçbir sefâin-i harbiyye müşâhede olunmadı. Fî 13 Ağustos 330.

Şû’be Reisi
Halil

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkaya”

1’inci Taburun ma’a erkân 21 zâbit, 2.127 nefer ma’a mitralyöz, 176 hayvan; 2’nci Taburun 20 zâbit, 1.244 nefer, 160 hayvan; Depo Taburunun 2 zâbit, 1.446 nefer, 85 hayvan mevcudu olduğu ve 2’nci Taburun efrâd-ı mu’ayyenesi henüz neticelenmediğinden mevcut seferî kadroyu tecavüz ettiği.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Emirnâme “Fırkadan”

Depo taburlarıyla ‘amele taburlarının şimendüfer veya vapurlara nakillerine ihtiyac hasıl olursa bunlara tren veya vapur tahsis edilmek üzere hangi istasyon veya iskelelere ne güne ve ne mikdar efrâd ırkâba hazır bulundurulacağının şû’beye iş’ârı ve mamafih şû’beden tren veya vapur tahsis edildiğine dair cevap gelmeden efrâd-ı merkûmenin istasyon ve iskelelere sevk edilmemesi Başkumandanlık vekaletinin 3’üncü şû’besinden bildirilmiş olmağla fırka mıntıkasında bu kabil nakliyata ihtiyaç hissederse bu kıtaâtın tren veya vapura ne güne ve hangi iskelelerden ne mikdar efrâd ırkâbı için hazır bulundurulacağının serî’an iş’ârı.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkadan”

48’inci Alay erkânı seferberliğin 29’uncu günü kable’z-zeval sâ’ât 9’dan Dört Yol’dan “651” numrolu trenle gideceklerdir. Bu trenlere alayınızın 1’inci Taburunun 80 hayvanı dahi bulunacaktır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 13 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf Fırka Kumandanlığına

Mezkûr irkâb cedvelinde alay karargâhının seferberliğin 32’nci günü Pozantı’da bulunacağı gösterildiği halde şifreli telgrafnâmede 30’uncu günü Pozantı’da diğer alay karargâhlarıyla birlikte hareket edecek sûrette Dört Yol’dan hareketi iş’âr buyrulmakta olduğundan cedvel ile telgraf beynindeki meyânının tefriğe müsâ’ade.

48’inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkadan”

Nakliyât-ı ‘askeriye esnâsında 40 vagondan tereküb edecek trenlerde posta için ayrıca bir kompartman tahsisi mümkün olmadığı zamanlarda zâbitân tarafından gelen işgâl edilmemiş olan kompartmana posta çantasının dahi kabulü posta muâmelâtından muntazamanca yanına hadim olacağından mezkûr çantaların me’ûrinle birlikte kabul edilmesi için bi’l-cümle kıta’ât kumandanlıklarına evâmir-i muktezîye î’tâ buyrulması.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört yol

Telgraf “Fırka Kumandanlığına”

C. 13/14 Ağustos 330 Dört yol’dan 29’da hareket edecek olan 1’inci Taburun 20/21 gece sâ’ât 4/45 Pozantı istasyonunda bulunamayacağı tabî olduğundan keyfiyetin tasrihine müsâ’ade.

48’inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört yol

Telgraf “Fırkadan”

Evvelce tebliğ edilen cedvel mûcebince 48’inci Alayın 1’inci Taburu Dört yol’dan 29’da hareket 30/31 gece sâ’ât 4.45 Pozantı istasyonunda bulunması lâzım idüğü te’kîden kolordudan bildirilmiştir ana göre tahriki. Fî 14 Ağustos 330.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

‘Askeri trenleri kırkar vagondan ‘ibâret olduğundan tabur mekârîsinden 80 hayvanla 20 neferin diğer kıta’ ve trenlerle irkâb edileceği kolordu kumandanlığının emrine atfen tâmîmen.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

1’inci Taburun maa-erkân 21 zâbit, 1.159 nefer, 154 mekâre; 2’nci Taburun 20 zâbit, 123 nefer, 160 hayvan; Depo Taburunun 4 zâbit, 1.401 nefer, 88 mekâre mevcudu olduğu.

Fî 14 Ağustos 330.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Adana’dan”

48’inci Alayın erkânı seferberliğin 29’uncu günü kablez-zeval sâ’ât 8’de 651 numrolu trene bineceklerdir mezkûr trene 48’inci Alayın 1’inci Taburu fazla hayvânâtıyla irkâb olunacaktır.

Adana Ahz-ı ‘Asker Kalemi Reisi
Mahmud

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkaya”

Alayın erkânıyla berâber 651 numrolu trene 1’inci Taburun 80 hayvanı irkâb edeceği emir olunmuşsa da 2’nci Taburun fazla hayvânâtının irkâbına mahsûs treniyle numrosuyla Dört Yol’dan târih-i hareketin iş’ârı.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 14 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol kazası

Telgraf “Fırkadan”

Muhâberat-ı telgrafide görülen ifrat maksad-ı aslı olan sür’atle muhâbereyi bilakis te’hir ediyor. Bu halin devamı telgrafnâmelerin günlerce merkezde kalmasını mûcib oluyor bâ’dema telgrafnâmeler kısa yazılacak ve müstâ’mel olmayan muhâberat postaya verilecektir. Gerek merkezden ve gerek mevâki’ arasında vukû bulacak muhâberat tasdik olunacaktır. Aksi hareket görülenlerden telgraf ücreti tazmin ettirilecek ve tekrarı halinde şiddetle tecziye olunacaktır. Muhâberatın sür’at ve sıhhati temîn için ‘adedinin muhteviyatının kısa kısa olması ile kâbidir. Bunu her halde temîn etmeniz matlûbdur. Bâzı mahallerde zâbitânın telgraf makineleri başında mevâki’ ile görüşecek muhâberat tefrik ettikleri de haber veriliyor bunu da men’ ediniz.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 15 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Emirnâme “Fırkadan”

Kolordu kumandanı Mirlivâ Ali Rıza Paşa Hazretlerinin rahatsızlığa binâen kumandanlık vekaleti muvakkaten 26’ncı Fırka Kumandanı Kâim-makâm Remzi Bey tarafından îfâ edilmektedir.

Fırka Kumandan Vekili
Mehmed Hilmi

Tarîhi: Fî 15 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkadan”

C. Fî 14 Ağustos 330 Erkân-ı Harbiyeden kaleme tevdi’ edilen cedvelde 2’nci Tabur seferberliğin 30’uncu günü Dört Yol’dan “691” numrolu trenle hareket edeceği muharredir. Tabur-ı mezkûrun fazla hayvânâtı için cedvelde sarâhat yoktur. Husûs-ı mezkûr hakkında şimdi ordu kumandanlığından istizân edildi. Alınacak cevap tebliğ kılınacaktır. Fırka kumandanı karargâhı dünkü gün Gülek istasyonuna hareket ettikleri.

On Altıncı Fırka Kumandanı
Vekili Mehmed Hilmi

Tarîhi: Fî 15 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkaya”

1’inci Taburun ma’a erkân 21 zâbit, 1133 nefer, 161 mekârî; 2’nci Taburun 20 zâbit, 1.231 nefer, 160 mekârî; Depo Taburunun 4 zâbit, 1.401 nefer, 88 hayvan mevcudu olduğu.

48’inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 15 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkadan”

Toprakkale Su İstasyon Kumandanlığına ‘Ayntab şû’be reisi Kıdemli Yüzbaşı Fahreddin Efendi tâ’yin olunduğu. Vusûlünde istihdâmı.

Fırka Kumandanı Namına
Mahmud Ahmed

Tarîhi: Fî 15 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “İskenderun Sevkiyatından”

C. Fî 14 Ağustos 330 târihi 321 numrolu mezkûr eşya ve malzeme henüz vürûd etmemiştir. Vusûlünde hemen Dört Yol’a sevk edileceği

Sevkiyat Reisi
Yüzbaşı

Tarîhi: Fî 15/16 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “Fırkadan”

Alay erkânı Haydarpaşa’ya ve iki tabur Derince’ye çıkacaklardır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 15/16 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Telgraf “İskenderun Depo Taburu’ndan”

Kolordu emrine atfen fırkadan alınan emir üzerine yarın ale’s-sabah taburla Belen’e hareket ediyorum.

Depo Tabur Kumandanı
Kemâl

Tarîhi: Fî 15/16 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dörtyol

Telgraf “Fırkadan”

Fırka istihkâm bölüğüne ‘âid olub İskenderun’dan Adana’ya şimdiye kadar sevk edilemeyen mevad-ı salakiyenin ba’de’l-tahkik henüz İskenderun’da ise aldırılıp birlikte götürülmesi ve bunlar için altı mekârenin Gülek istasyonunda bulundurulması hususunun te’kîden tarafınızdan da fırka kumandanlığı vekâletine bildirilmesi.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 15/16 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dörtyol

Telgraf “Fırkadan”

C. Fî 15 Ağustos 330 hayvanlarla çadırlar Pozantı’da bırakılacaktır.

Fırka Kumandanı Namına
Mahmud

Tarîhi: Fî 16 Ağustos 330

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Emirname "Fırkadan"

Madde 1- Kıta'âte Dersâdet'ten portatif çadırlar verileceğinden nerede münderric olduğu vechle her kıta' ırkâb istasyonlarında ma'a semer mükemmel teferruâtıyla mekârî hayvanı bırakacaktır.

Madde 2- Kıta'ât şimdiden hareketten evvel mezkûr hayvânât adedince her alay depo taburundan olmaktadır. Fazla efrâd alacaktır. Topçu alayı, sıhhiye bölüğü, mûsika bölüğü, fırka karargâhı için 125 depo taburundan efrâd alacaktır.

Her Piyâde Taburu	Mekârî ma'a Semer
00	30
Makineli Tüfenk	3
Makineli topçu taburu	10
Makineli Sıhhiye Bölüğü	6
Mûsiki Bölüğü	1
Fırka Karargâhı	3

Hazara 1 topçu alayı mahrûti çadır almamış ise mezkûr hayvânâtı terk etmeyecektir. Yalnız kıta'lardan terk edilecek hayvânât için mezkûr alay Ulukışla'da bir me'mûr bulunduracaktır (zâbit).

Hazara 2 Pozantı'da tecemmû' edecek hayvânât için oraya ilk evvel vâsıl olan 125'inci Alay kıtaâtından bir zâbit 125'inci Alay kumandanlığınca tâ'vin edilecek me'mûr-ı mûmâ-ileyh Pozantı'da terk edilecek bi'l-cümle hayvânâtı teslim alacaktır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 18 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakika: 6.30

İkamet Mahalleri: Dört Yol

Dört Yol kışlasından hareket eden Alay 48 karargâhı, alay kumandanı Ahmed Bey ile yaveri Abdülkadir Efendi, alayın büyük ağırlık kumandanı İhsan Efendi, ve 18 neferle Fî 18 Ağustos 330 kable'z-zeval sâ'ât 7'de Dört Yol İstasyonu'na muvâsalat eyledi. Akşamdan gönderilen hayvânâtın 651 numrolu trenin bir kısım vagonlarına vakt-i hareketden az evvel ve bir kısmının da posta treni olarak vakt-i hareketten sonra muvâsalatı habesiyle ırkâb edilememiş olduğundan mu'ayyen olan vakit ve hareket tehhür etmiştir.

1'inci Taburdan 80, 2'nci Taburdan 80 fazla hayvanın ve alay karargâhının binek ma'a mekârî olan 12 re's hayvanını cem'an 172 hayvan 651 numrolu trende berâber gidecek iken yalnız 1'inci Taburdan 79 ve 2'nci Taburdan 48 ve alay karargâh hayvânâtının tamamı ki cem'an 139 re's hayvan bir trene bindirilebilmiştir.

İstasyonda teshîlât namına şimendüfer me'mûrları tarafından kat'îyen bir şey yapmamıştır. Bu kadar hayvânâtın irkâbına iki aded seyyar jandarma mevcut idi. Vazîfeyi kendilerine mal etmiyorlardı. Hareket emrinde gösterildiği vechle tâ'yin olunan vakt-i hareket sâ'ât 8 iken sâ'ât 8'de henüz hayvânâtın yarısı ancak binebilmiş idi. 651 numrolu trenin bir kısmı yukarıda da zikr olunduğu vechle vakt-i hareketten sonra yani sâ'ât 9'a çaryek kalarak İskenderun'dan Dört Yol İstasyonu'na muvâsalat etti. 1'inci Tabur mekâresiyle 39, 2'nci Tabur mekâresiyle 25 nefer ki cem'an 64 nefer bindirilmişti. Bâlâda gösterilen mevcut nisbetinde ümerâ ve zâbitân ve mekârî adedince şimendüfer me'mûrine tesviye-i ilmühaberinin î'tâsı için 2'nci Tabur Kumandanına emir verilmiştir. Tesviye-i matbu' ilmühaberlerinin mefkûdiyetinden efrâd ve ale'l-husus mâlûmun ve tebdil-i hava terhis olunan bi'l-'umum efrâd şimendüfere binmekte pek zahmet çekmekte idiler. 651 numrolu tren alay karargâhı ve taburların fazla mekârîlerinin nakline tahsis edilmiş olduğu halde İskenderun'dan posta treni olarak derûnunda bir çok yolcu bulunduğu halde geldiği gibi Dört Yol'dan yolcu almıştır. Sâ'ât 9'u 20 geçe Dört Yol istasyonundan hareket olundu. O da trenin İskenderun'dan geç gelmesinden ileri gelmiştir. Erzin İstasyonu'na 9'u 45 geçe muvâsalat ve 9'u 50 geçe hareket olundu sâ'ât 10'u 10 geçe su istasyonu olan Toprakkale'ye muvâsalat olundu. Efrâda su muntazaman verildi ise de hayvânât evvelce sulanmış olduğundan orada sulanmamıştır. Sâ'ât 1'i 50 geçe Adana İstasyonu'na muvâsalat olundu 2'yi 20 geçe Yenice'ye muvâsalat ve 'askere i'âşe komisyonu tarafından ihzâr edilen lapa yedirilmiş ve efrâda bir günlük ikmâl ve hayvânâta iki günlük yem verilmiştir.

Bade'l-i'âşe sâ'ât 3'ü 40 geçe Yenice'den dün hareket edilmiş ve bade'z-zeval sâ'ât 4'te Gülek istasyonuna muvâsalat olunmuştur. Bade'z-zeval 18/19 Ağustos 330 7'yi 25 geçe Gülek'den hareket edilerek sâ'ât 10'u 5 geçe alay karargâhı Kavaklıhan'a muvâsalat etmiştir. Fî 19 Ağustos 330.

Kable'z-zeval 5'i 20 geçe Kavaklı'dan hareket edilerek Fî 19 Ağustos 330 kable'z-zeval 10'u 40 geçe Mezaroluk'a muvâsalat edildi. Efrâdın i'âşesi için münâsib bir mevki' iken ekmek bile ihzar edilemeden suyu bol mevki' müsâ'id olduğundan i'âşe yeri olabilir. Yollarda görülen erzak ve Cebhâne kolları muntazam hareket etmek istiyorsa da yolların 'adem-i müsâ'adesinden ve takımların noksanlığından efrâd ve hayvânâtın yem ve niamlarını vaktiyle ihzâr edemedikleri büyük bir perişaniyet geçirmekte oldukları re'ye'l-ayn müşâhede edilmiştir. 19/20 bade'z-zeval sâ'ât 7'de Mezaroluk'dan hareket edilerek sâ'ât 8 buçukta Çamalan'na muvâsalat olundu Fî 20 Ağustos 330.

Kable'z-zeval 5'i 25 geçe Çamalan'dan hareket olunarak seferberliğin 31'inci gününde bade'z-zeval sâ'ât 4 buçukta Pozantı'ya muvâsalat olundu. Alay karargâhının kendi kıta'larından ayrıca hareket etmesi emri iktizâsından olduğundan kıta'âtın yollarda harekâtı münâsebetiyle tâ'kîb edilmediği gibi hareket hakkında seferîye kânunnâmesinin beyân ettiği mevada riâyet edilüb edilmediği müşâhade edilmemiştir. Bu ise kıta' kumandanı kendi ma'îyyet-i efrâdının yürüyüşe meşâkka ne kabiliyette olduklarını takdir edememesine sebep verdi.

Mülâhazat: Yenice'deki i'âşe yeri istasyondan uzakçadır. İ'âşe yeri Gülek istasyonunda olması gerek efrâda ve gerekse hayvânâta daha teshîlâ değildi. Gülek istasyonunda

muhâberatın tâcil-i temîn maksadıyla vaktiyle bir telgraf-ı ‘askerî tesîsi muktezî idi. Telgraf olmamasından dolayı Tarsus târikiyle Aydın muhâberat tehhür etmektedir.

Alay karargâhı ve kumandanı ma’iyyetinde bulunan taburlarla birlikte hareket etmesi her halde ve her hususda daha muvaffaktır.

Tarîhi: Fî 20 Ağustos 330

Sâ’at ve Dakîka: 6.35

İkamet Mahalleri: Pozantı

Telgraf “Pozantı’da 48’inci Alay Kumandanlığına”

İlk nakliyatın Fî 23 Ağustos 330 tehhür eylediği Fî 20 Ağustos 330 Sâ’ât Dakîka 3.30.

Ulukışla Karargâhı
Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 20 Ağustos 330

Sâ’at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Pozantı

Ulukışla’daki fırka karargâhından telakkî kılınan bâlâdaki telgrafnâme Fî 20 Ağustos 330 târih ve 3 numrolu telgrafnâme ile Çamalan’da tabur kumandanlıklarına tebliğ olunmuştur.

Mülâhazat: Nakliyâtın keyfiyet-i tehhüründen yollarda haberdar olan kıtaât yevmi yürüyüş müddetini tenkis ederek bu sûretle dört beş konakla Pozantı’ya gelmişlerdir.

Tarîhi: Fî 20 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Pozantı

Telgraf Gayet müstâ'celdir. "Pozantı'da 48'inci Alay Kumandanlığına"

Hastalık dolayısıyla Eskişehir'de i'âşe komisyonu muvakkaten takviye edilmiştir evvelce Konya'da bulunan i'âşe komisyonu i'âşeden mâadâ iki günlük ekmek ve yem vermekte olduğu anlaşılmışla ana göre Konya'dan geçer iken ol-mikdar yiyecek alınması ve trene bininceye kadar i'âşenin mahalleri anbarlarından te'mînine çalışarak kıta'ât nezdindeki birlikte tamamen görülmesi muktezîdir. Fî 20 Ağustos 330 Sâ'ât Dakîka 3.30.

Ulukışla 16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 20 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Pozantı

Bâlâdaki telgraf taburların yolda bulunması hasebiyle Pozantı'da 1'inci Tabura Fî 22 Ağustos 330, 2'nci Tabura Fî 23 Ağustos 330'da tebliğ edilmiştir. Fî minhü.

Tarîhi: Fî 20/21 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Pozantı

Telgraf "Pozantı'da 48'inci Alay Kumandanlığına"

Alayınız için Gülek istasyonunda terk edilen mâ'lûm'ül-mikdar koyun ve sığırların alınmaması esbabının inbâ'sı Fî 20 Ağustos 330. Sâ'ât Dakîka: 10.30.

Ulukışla'da 16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: Fî 21 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 9.00

İkamet Mahalleri: Pozantı

Koyun ve sığır alınmasına dair evvelce bir emir telakkî olmadığı ve re'sen taburlara bir teblîgat vakî' olmuş ise alayın bundan mâ'lûmatı olmadığına dair telgrafla cevap verildi.

Tarîhi: Fî 21 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 11.00

İkamet Mahalleri: Pozantı

Emirnâme 630 “48’inci Alay Kumandanlığına”

Seferberliği ikmâl eden her zabitan(?) ve kumanda heyetinin mukata-i âtîyyeyi muhtasar bir kuvve-i ‘umûmîyesi ordu kumandanlığı tarafından derhal Başkumandanlık kargâhı 1’inci şû‘besine telgrafla bildirilmelidir.

Muhârib ve gayr-i muhârib zâbit ve memûr mikdarı muhârib ve gayr-i muhârib efrâd ve küçük zâbit mikdarı tüfenk, kılıç ve makineli tüfenk, top cebhâne arabası, ve hafif cebhâne kolu arabası mikdarı hayvânât adedi, nakliye arabası adedi, cebhâne mikdarı babındaki erzaklar kendi i‘âşesine kaç gün kifâyet edeceği. Kezâlik tecemmu mahali-ne muvâsalat eden zabitan(?) ve kumanda heyetinin kuvve-i ‘umûmîyesine ber-vech-i bâlâ gönderilecektir. Bundan başka her ayın birinci ve üçüncü günleri de ‘aynı sûretle muhtasar kuvve-i ‘umûmîye bildirilecektir. Bunlar hâricinde kuvve-i ‘umûmîyece ehemmiyetli tebdîlât vukû’ bulursa derakab iş’âr edilecektir. Bundan başka her muhârebe ‘akabinde zâyî’at mufassalan bildirilecektir muvakkate seferberlik tâ’lîmatına tevîkan 24 sâ’atte bir vâki’ olacak iş’âr Harbiye Nezâreti Ordu Şû‘besine icrâ edilecektir.

“Pozantı’da 48’inci Alay Kumandanlığına”

Başkumandanlığın iş’ârına ‘atfen kolordu kumandanlığından vârid olan emirnâme sûreti bâlâyâ derc edilmiştir. Mahzar-ı kuvve-i ‘umûmîye cedvelinin numûnesi leffen gönderilmiş olmağla buna nazaran ilk tanzim olunacak cedâvilin hemen irsâli ve her ayın 10. ve 25’inci günleri firkada bulunacak sûrette her zaman muntazaman gönderilmesi lâzımdır. Muhârebe esnâsında vukûa gelecek zâyî’at hakkında tanzim kılınacak cedâvil numûnesi de bi’l-âhire gönderilecektir.

16’ncı Fırka Kumandanı
Miralay
Rüşdü

1’inci Tabura Fî 23 Ağustos 330 ve 4 numrolu zeyliyle tebliğ ve 2’nci Tabura Fî 24 Ağustos 330’da tebliğ kılındı.

Tarîhi: Fî 21 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 12.00

İkamet Mahalleri: Pozantı

Emirnâme “Gülek’de 48’inci Alay Kumandanlığına”

Madde 1- Hareket eden kıta’ât yollarda ve ikâmet mahallerinde fevka’l-‘âde intizama riâyet edecekler ve mahal-i inzibat olan her hareket şiddetle cezalandırılacaktır.

Madde 2- Telgraf mevcut olan her konak mahalinden kıta’ât muvâsalatlarını kolorduya bildirileceği kolordunun emirnâmesi iktizâsındandır. Fî 19 Ağustos 330.

**Fırka Kumandanı Namına Ahz-ı ‘Asker Kalemi
Reisi Mahmud Hilmi**

Bâlâdaki emirnâme alay karargâhının Pozantı’ya muvâsalatından sonra vürûd ettiğinden Fî 23 Ağustos 330 târihinde taburlara tâmîm olunmuştur.

Tarîhi: Fî 21 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 3.00

İkamet Mahalleri: Pozantı

Telgraf “Pozantı’da 48’inci Alay Kumandanlığına”

‘Adem-i icâbet ve kıtaâtten firar edenler hakkında Fî 21 Ağustos 330’da tâmîm edilen kanûn-ı cedid son nefere kadar tebliğ edilip edilmediğinin ve bunun tebliğinden sonra firar vukûatı vâki’ olup olmadığı varsa mikdarıyla ne mû’âmele edildiğinin inbâ’sı mun-tazardır.

Fî 21 Ağustos 330 B. 1.20.

**On Altıncı Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü**

Fırka kumandanlığından telakkî olunan bâlâdaki telgrafnâmenin hin-i ahzında taburlar henüz Pozantı’ya muvâsalat etmemiş olduklarından Pozantı’ya takarrüb etmekte bulunan 1’inci Taburun muvâsalatına intizar olunmuş ve 2’nci Tabur da Çamalan merkezi vâsıtasıyla telgrafla Fî 22 Ağustos 330 târihinde istîzah-ı keyfiyet olunmuştur. Fî 23 Ağustos 330 târihinde 1’inci Tabura tebliğ olunmuştur. Alınan cevabda 1’inci Taburdan 50 ve 2’nci Taburdan 136 neferin firârî olduğu anlaşılarak keyfiyet Fî 13 Ağustos 330 târihli telgrafla fırka kumandanlığına arz olunmuştur.

Tarîhi: Fî 22/23 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Pozantı

1'inci Tabur 22/23 Ağustos 330 sâ'at yedide ve 2'nci Tabur 23/24 Ağustos 330 ba'de'z-zeval sâ'at 11'de Pozantı'ya muvâsalat etmişlerdir.

Mülâhazat: Şayet kıta'ât aldığı hareketlerinden sonra biraz teehhür etmiş olsa idi tecrübesine gidilmeyecek miydi ana göre şimendüfer me'mûrlarını mes'ûl edecek zâta tertib edecek vazîfenin ehemmiyetinin hakkıyla takdir edilmesi lâzımdır.

Tarîhi: Fî 24/25 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 4.45

İkamet Mahalleri: Pozantı

Pozantı'dan 48'inci Alay Karargâhının hareketi 24/25 Ağustos 330 kable'z-zevâl 4'ü 45 geçe bir ümerâ iki zâbit 18 nefer ma'a binek 12 hayvan ile Pozantı İstasyonu'ndan Derince'ye tevcihen şimendüfere irkâb olunmuştur. Hareket için gelen tâ'lîmatta Fî 24 Ağustos 330 kable'z-zeval sâ'at 11'i 45 geçe hareket edecek iken 24/25 Ağustos 330 kable'z-zeval 4.45 sâ'atinde hareket edildi. Bu tevakkuf sırf şimendüfer kumpanyasındandır. Kıta'ât vakt-i zamanıyla aldığı emir üzerine hareketten hayli zaman evvel istasyona gelir. Burada teehhürun esbâbı boş vagon ve makine bulunmamasından ileri gelmiştir.

Tarîhi: Fî 25 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Ulukışla

25 Ağustos 330 sâ'ât 7'yi 30 geçe Ulukışla'ya muvâsalat olundu. Çamalan'da kolordu kumandanlığından Ulukışla İstasyon kumandanlığına mevrûd telgrafnâmede. Kıta'ât bulundukları mevki'den her yürüyüşe başladıkları zaman bir zâbit ile iki boş mekârî iki sâ'ât sonra hareket etmek üzere geriye bırakacaklardır. Bir zâbit kıta'dan geri kalan zuafâyı toplayacak ve yürüyemeyecek derecede hasta olanları mekârîye bindirecek temarüz edenleri tecziye edecektir. Kıta'ât tabibiyle bölük zâbitânı tarafından efrâdın ayakları mu'âyene ve derhal tedâvi edilmeli ve soğuk suyla yıkanmalıdır. Bu emri bulduğunuz mahalden geçecek kıtaâte tebliğ ediniz. İşbu telgraf-ı 'ayniyle sûreti alınmıştır.

Sâ'ât 8 buçukta Ulukışla'dan hareket edildi. Sâ'ât 10'u 45 geçe su istasyonu olan Ereğli'ye muvâsalat ve 11'de hareket olundu.

Tarîhi: Fî 25 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 5.10

İkamet Mahalleri: Konya

Bade'z-zeval 5'i 10 geçe i'âşe istasyonu olan Konya'ya muvâsalat olundu. Orada efrâdın i'âşesi muntazam olduğu gibi hayvânâtın müstehak bulundukları saman ve arpa yemi ahz etmişlerdir. Sâ'ât 7'ye 10 kala hareket olundu 25/26 Ağustos 330'dan Konya ile Eskişehir şimendüfer yolunda lokomotifi sevk eden me'mûr lokomotifi vagonlardan ayırarak güya lokomotif bozulmuşçasına dört buçuk sâ'ât kadar nakliyatı te'ahhura uğratmıştır. O sebeple Eskişehir'e geç muvâsalat edilmiştir.

Tarîhi: Fî 26 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 5.30

İkamet Mahalleri: Eskişehir

Fî 26 Ağustos 330 bade'z-zeval sâ'ât beşi otuz geçe Eskişehir' muvâsalat olundu. Koleradan dolayı ikinci istasyonun i'âşe istasyonluğundan çıktığı evvelce tebliğ olunmuş ise de bi'l-âhire tekrar i'âşe istasyonu ittihâz edildiğine dair istasyon kumandanlığından tebliğat icrâ olunmuş ve anın üzerine efrâd bu istasyonda da sıcak yemek yemiştir. Bade'z-zeval sâ'ât 7'ye 10 kala hareket ederek Fî 26/27'den 4'ü 55 geçe Derince'ye muvâsalat edildi sâ'ât 5 buçukta Derince'den hareket olundu.

Mülâhazat: İnzal mevki' Derince iken hat komiser muavini Salim Bey'in emrinde istasyon me'mûrluğuna olan telgrafnâmenin bilâ-tereddüd bâ'dema geçecek 6'ncı kolordu ve kitaâtının doğrudan doğruya Haydarpasha'ya sevkleri muktezî bulunduğu iş'âr edilmiş ve bu telgraf üzerine sâ'ât 5 buçukta Derince'den hareket edildi.

Tarîhi: Fî 27 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 9.50

İkamet Mahalleri: Haydarpaşa

Fî minhü 9'u 50 geçe Haydarpaşa'ya muvâsalat olundu. Alay karargâhlarının Haydarpaşa'ya muvâsalatlarında karargâh efrâdı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti tarafından tertip edilmiş çay ziyafetine gidilerek çay içilmiş bâ'dehu efrâda sıcak yemek yedirildikten sonra karargâhları Makriköy'e çıkaracak olan araba vapuruna intizar olundu Fî 27 Ağustos 330 B. sâ'ât dördten Makriköy'e hareket etmek üzere araba vapuruna ırkâba başlandı. Kıta'âtın ırkâbına me'mûr bulunan yaver paşa bi'z-zat ve yalnız olarak bu vazîfeyi icrâ ediyordu. 5'i 45 geçe Haydarpaşa'dan hareket olundu. Makriköy'e sâ'ât 7'yi 40 geçe muvâsalat edilmiş ise de Makriköy'nde ikâmet ve yerleşmeliğimiz için bir mahal ihzâr edilmemiş olduğu gibi mahal-i mezkûrda kalacağımıza dair hiçbir mâ'lûmat olmadığı ve me'mûr-ı mahsûs bulunmadığı anlaşılmışla yaver paşa tarafından gönderilmiş ve fakat karargâhlarla birlikte gelmiş bulunan bir me'mûr kıta'âtın Makriköy'e çıkacaklarına dair kendisinde bir mâ'lûmat olmadığını beyan etmiştir. Bâ'dehu o me'mûr zâbit ve Makriköy komiseri tarafından Dersââdet liman re'isine istifsâr edilerek kıtaâtın Ayastefanos'a çıkarılacaklarını tebliğ etmişlerdir. Anın üzerine sâ'ât 8'e 10 kala Makriköy'nden hareket ve 9'a çeyrek kala Ayastefanos'a muvâsalat olundu.

Mülâhazat: Haydarpaşa'da bi'l-lüzum sekiz sâ'ât tevkif olundu. Esbabı da yalnız bir araba vapuru bulunup diğeri de Kala'-i Sultaniye'de bulunmasından ileri gelmiştir.

Mülâhazat: Bu hal şayan-ı tâ'cibdir.

Tarîhi: Fî 27/28 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 8.45

İkamet Mahalleri: Ayastefanos

Ayastefanos'a muvâsalatımızda 6'ncı Kolordu Erkân-ı Harbiyesine me'mûr Yüzbaşı Nazım Bey bizi istikbâl ederek orada 6'ncı Kolordunun 2'nci Orduya intisâb ettiğini ve kendisinin kolordu kıta'âtı için îcâb eden ordugâh mahallerini tebliğe memûr olduğunu söyledi. Vakit geç olduğundan evvelce tek mil alayı karargâhları Ayastefanos İstasyonu civarında çadırılı ordugâha gidildi ihrâcat 27/28 Ağustos 330 ancak sâ'ât 11'e kadar itmâm edilebilmiş olduğundanistirâhate tam nısf-ı 50'de geçildi.

Tarîhi: Fî 28 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 6.40

İkamet Mahalleri: Ayastefanos

Nazım Bey tarafından tertib edilmiş olan 48'inci Alay mıntikasının Çakmaklı köyü civarı olduğu 2'nci Ordu emirber zâbiti mülâzım Cemal Bey vâsıtasıyla tebliğ edildi. Buna mebnî hareketten evvel karargâhların yalnız bulunmasından dolayı muhtaç oldukları erzakı Ayastefanos anbar me'mûrundan istenilmiş ise de 20'nci Fırkanın erzakına ilişemeyeceği ve andan ber-vech erzak veremeyeceğini ifâde etti Fî 28 günü sâ'ât 1'de Ayastefanos'tan hareket olunmuş Fî 28 Ağustos 330 sâ'ât 7'de Kilyos köyüne muvâsalat edilmiştir ve gece orada geçirilmiştir.

Mülâhazat: İ'âşe husûsunda ayrı gayrı var mıdır. Balkan Muhârebesi'nde kıtaâtın birbirine yardım edemeyeceğinden dolayı bir çoğu inhizâma mecbur olduğu re'ye'l-ayn görülmüştür çünkü kıta'ât yalnız vakt-i hazırda birbirine yardım etmeye alışverişmezse muhârebenin hayâtî bir zamanında bu vazîfeyi îfâ etmez neticesi vebâlidir.

Tarîhi: Fî 29 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.45

İkamet Mahalleri: Kilyos

Kilyos'tan hareket ve sâ'ât 8'i 30 geçe Çakmaklı köyüne muvâsalat edilmiştir. Orada alayın ordugâh mahalini intihâb ve mevcut su çeşmeleri ahâlîde 'asker beynine taksimi icrâ edildikten sonra alay karargâhına mahsûs olan mahalde karargâh çadırları kuruldu.

Tarîhi: Fî 30 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 3.00

İkamet Mahalleri: Çakmaklı

Kolordu emirber zâbiti Cemal Bey, Çakmaklı'ya gelerek 48'inci Alayın ordugâh mahali değiştiğini ve alay mıntikası Çobançeşme civarında olduğunu tebliğ etti. Tebliğ zamanı bade'z-zeval sâ'ât 3'dür. 2'inci Taburun Ayastefanos'tan Çobançeşme'ye doğru gittiğini söylemiştir.

Tarîhi: Fî 31 Ağustos 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.40

İkamet Mahalleri: Çakmaklı

Emir mûcebince Çakmaklı'dan hareket edilerek asıl ordugâh mahali olan Çobançeşme'ye doğru gidilmiştir. Sâ'ât 10'u 15 geçe Çobançeşme'ye muvâsalat olundu.

1'inci, 2'nci Taburun çeşmenin sağ ve sol tarafında ordugâh tesis ettiği görülmüştür.

Tarîhi: Fî 1 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Taburların bi'l-ifâte tâ'lim ve tâ'lîmatla iştigâl etmeleri için kendilerine emir verilmiş fakat havanın yağmurlu ve fırtınalı olmasından dolayı yalnız sabah tâ'limine çıkabilinmiştir.

Mülâhazat: Hava fırtınalı ve yağmurlu

Tarîhi: Fî 2 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Taburlar evkatlerini arazî üzerinde tâ'lim ve tâ'lîmatla geçirmişlerdir.

Mülâhazat: Hava berrak

Tarîhi: Fî 3 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi evkat tâ'limlerle geçmiştir. 'Askerin sıhhati sağlam hayvânâtın dahi iyi ise de birkaç tanesinin 'ilel-i sârîyeye mübtelâ olduğu alay baytarı yüzbaşı tarafından ifâde edilmiş ise de fırka ser-baytarına mâ'lûmat için tebeyyün edilmiştir. 2'inci Orduya mensub bir süvâri miralay ile bir erkân-ı harb binbaşı, ordu ser-tabib ve ser-baytarından mürekkeb bir heyet-i teftişiyeye gelmiş 2'inci Ordu Kumandanı Cemal Paşa'nın yakında teftişe geleceklerini ihbâr ve alayın ihtiyâcatını bâ'de'l- âfet diğer kıta'âtı getirmek üzere

gitmişlerdir. 6'ncı Kolordu karargâhı geçti. Kolordu Erkân-ı Harbiye Reisi Cemil Bey kıta'âtı teftiş etmeye geldi kıtaâtten 1'inci Tabur tâ'limde 2'nci Tabur çamaşır yıkatmakta idi (bu hafif intizamsızlık kıta'âtin henüz yolların meşakkından zahmetinden yeni gelmiş ve yorgun ve çamaşırları kirli bulunmasından ileri gelmiştir). Hemen tâ'limde bulunan 1'inci Taburun teftişine karar verilmiş ve ol-sûretle başlanmıştır.

Tarîhi: Fî 5 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Kolordunun firkadan mübellîğ emri mücebince ordugâhın hıfz-ı sıhhaya riâyet ederek ten ve seferiye kanûnnâmesi mücebince çadırların ve hâlâ yerlerinin vaziyeti ve 2'nci Ordu Kumandanı Cemal Paşa'nın Pazar günü teftişe buyuracakları ve ana göre efrâdın hazır bulunmasını ve kıta'ât kumandanları zuhûr edecek noksanlığı yüzünden mes'ul olacaklarını nazariyesince istihzârâtta ve tâ'lim ve tâ'lîmatlarında uğraşmakla geçirilmiştir.

Tarîhi: Fî 6 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi beşinci gün olduğu gibi evkât ahırlamıştır.

Tarîhi: Fî 6 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Emirnâme Sûret Umur Paşa Çiftliği 749

Madde 1 Orduya 'âid posta muhâberatı hakkında ittihâz olunan tedâbir âhiren başkumandanlık vekâlet-i celîlesinden tebliğ ve âtîde derc edilmiştir. Müddeâ-i husûsuna itinâ olunması lâzımdır.

1. Ordu mensûbiyeti (nefer, zâbit, küttab, ümerâ, esnaf velhâsıl her sınıf-ı mensûbiyet-i 'askeriye) seferberliğin devamı müddetince mektublarını açık kartlara yazacaklardır.
2. Efrâd mektublarının bi'l-icrâat nakli nizamı iktizâsından bulunduğu efrâda

mahsûs ücretsiz kart tedârikiyle gönderilmesi anına değin efrâd mektupları kemâfi's-sabık adî kâğıtlara yazılacak fakat zarflar kapatılacaktır. Zarf üzerinde mühür adres zarf dâhilindeki mektub da aynen yazılacaktır.

3. Ordu mensûbiyetine kapalı mektub yazılacaktır. Ahâli tarafından ordu mensûbuna yazılacak mekâtîbin de açık kartlara yazılması lâzımdır.
4. Açık kartlarda 'umur ve hayat-ı 'askeriyeye dair mâ'lûmat derc etmek memnû'dur. Kıta'âtin bulunduğu mevâki'i ve gideceği mevâki'i yazmak da memnûâte dâhildir.
5. Mevad-ı sabıkada münderric memnûâtten bahseden kartlar postahânelerce tevkif ve cihet-i 'askeriyeye tevdi' olunur.

On Altıncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Taburlara tâmîm olundu Fî 6 Eylül 330

Tarîhi: Fî 7 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

“Sûret”

1. Bugünden îtibâren resmi ve husûsi ve ta'ahhüdlü mektub mu'âmelesi îfâ etmek üzere kolordu karargâhında sahrâ postahânesi tesîs etmiştir.
2. Fırkalar her gün vakt-i zevalde resmi husûsu bi'l-cümle muharrerâtı mekâreye bindirilmiş imiş bir jandarma veya neferle kolordu sahrâ postahânesine gönderilecek ve fırkaları namına mevrûd muharrerâtı dahi alacaklardır.

48'inci Alay Kumandanlığına
Numro 752

Kolordu kumandanlığından mevrûd emirnâme sûreti bâlâya çıkarıldı. Kıtaâtten verilecek efrâd ve zâbitân mektuplarıyla sâir bi'l-cümle muharrerâtı her gün vakt-i zevalde yarım sâ'ât evvel fırka karargâhında bulunmak üzere topluca irsâli lâzımdır.

Fırka Kumandanı
Rüşdü

Taburlara tâmîm edildi.

Tarîhi: Fî 7 Eylül 330

Sâ'at ve Dakika: 4.30

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

2'nci Ordu Kumandanı Cemal Paşa Hazretleri alayı teftiş ve mu'âyene etmek üzere teşrif ettiler. Alayı selamladıktan sonra 1'inci Taburun 1'inci Bölüğünü bizzat teftiş ve "içinizde Kozanlı, Silifkeli, var mıdır varsa silah omuza etsinler. Çocuklar ben üç sene evvel Adana valisi idim pederlerinizi tanırım. Siz tam Osmanlı evladısınız Bu defa icrâ edilecek muhârebede pederlerinizin evladı olduğunuzu isbat edeceksiniz çünkü pederleriniz vaktiyle iyi iş görmüşler vatanın muhâfazası sizin gibi 'asâkire râcîdir. İnşallah bu kere şerefınızı îade ederiz" [demiştir]. Ba'de alay kumandanına, zâbitâna huzuruna gelinmesi emr eylediler. Zâbitân geldi. "Arkadaşlar zâbit 'askerin içini bilmelidir. Kuvve-i maneviyeyi arttıracak ne gibi teşebbüsler varsa icrâsına âmâde olacaktır. Zâbit 'askerin, 'asker zâbitin îtimadını kazanmış olmalıdır. Bu sûretle muvaffakiyet ümid edilir" [dedi].

2'nci Taburun zâbitânı meyânında Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi siyah kalpakla çıkmıştı. Cemal Paşa Hazretleri tarafından sorulunca kabalak alacak kadar cüyûbunda parası olmadığını söyledi. "Hiç paran yok mu" diye vârid olan su'ale ve "vallahî cüyûbunda hiç para yoktur" dedi. Kumandan paşa "öyle ise tabur kumandanı kim ise kabalak parasını versin, ben ona veririm" beyân buyurmuşlardır. Kumandan Paşa Hazretleri alay kumandanına hitaben alay kumandanı "gençsin, gençliğin nisbetinde ihtiyar gibi mu'âmelelik olmalı yani çalıştırmak için alayı yetiştirmek için ne gibi tevessülle varsa icrâsında salâhiyetten senin alayın senin gibi genç olmasını isterim" buyurduktan sonra ma'iyetleriyle birlikte Küçükçekmece istikâmetine gitmişlerdir. Fırka kumandanı Rüşdü Bey berây-ı istikbal 125'inci Alaya gitmiş olduğu için berâber bulunamamıştı. Lâkin ordu kumandanının doğrudan doğruya buralara geldiğini telefonla ahz edilir edilmez ma'iyetiyle berâber dört nalla atlarını sürerek ancak kolordu kumandanı vekili, Kâim-makâm Remzi Bey vaziyeti görebilmiştir. Bir müddet istirahatden sonra herkes ordugâhına gitmiştir.

Mülâhazat: Kolordu kumandanlığının firkadan mübelliğ emr-i yevmisinde derc edilmesine nazaran 2'nci Ordu Kumandanı bâ'dez-zeval sâ'ât beş buçukta alayınızın teftiş ve mu'âyesini icrâ edeceklerdi. Vakt-i mev'idinden bir sâ'ât evvel teşrif etmişlerdir.

Tarîhi: Fî 8 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün kemâfi's-sabık tâ'lim ve tâ'lîmatla iştigâl edilmiş ve 'askerin sıhhati yerinde bulunmuştur.

II. BÖLÜM

22 EYLÜL 1914-13 KASIM 1914

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

Tarîhi: Fî 9 Eylöl 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi tâ'lim ve tâ'lîmatla vakit geçmiş ve 'askerin sıhhati şayân-ı memnuniyet bulunmuştur.

Tarîhi: Fî 9 Eylöl 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Emirnâme 768 “Kolordudan”

Kapitülasyonların ref' ve ilgâsı hakkında meclis-i vükelâ kararıyla bi'l-istîzân şeref-sudûr buyrulub da bâ-tezkere-i sâmiye tebliğ olunan bâ-irâde-i seniyyenin sûreti ber ve-ch-i âtî nakl olunur.

Memâlîk-i 'Osmaniye'de mukim teb'a-i ecnebiyye hakkında dahi hukuk-ı 'umûmîye-i düvel-i ahkâmı dâiresinde mu'âmele olunmak üzere elyevm cari mali ve iktisadi ve adli ve idari kapitülasyon namı altında imtiyâzat-ı ecnebiyyenin ve anlara müte'allik veya anlardan mütevellid bi'l-cümle müsâ'adat ve hukuk fi-ma'bad ref' ve ilgâsı meclis-i vükelâ kararıyla olunmuştur. İşbu irâde-i seniyye Fî 18 Eylöl 330'da tesisinden îtibâren mer'îyyül-ahkâm olacaktır. Bu irâde-i seniyyemizin icrâsına heyet-i vükelâ me'mûrdur.

Taburlara tâmîm olundu. Fî 9 Eylöl 330.

Tarîhi: Fî 10 Eylöl 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün taburlar tâ'lim ile iştigâl etmiş 1'inci Tabur 21 zâbit, 1.101 efrâd mevcudu olub bunlardan 11 neferi emrâz-ı 'adiyeden ayakta tedavi edilmiş ve efrâda sabah akşam sıcak yemek verilmiştir. Efrâdın i'âşesi için Küçükçekmece anbarından erzak alınmıştır. 2'nci Taburun 20 zâbit ve 1.048 nefer mevcudu olub 11 nefer ayakta tedavi ve iki nefer hastahâneye gönderildiği ve tabur-ı mezkûre bir nefer firardan 'avdet ettiği ve efrâda sabah akşam sıcak yemek verip erzakını Küçükçekmece anbarından almıştır. 1'inci Taburun 10 binek ve 125 mekârî, 2'nci Taburun 13 binek, 107 mekârî mevcudu olduğu ve alay karargâhında beş binek dokuz mekârî bulunmaktadır.

Tarîhi: Fî 11 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi tâ'lim ve tâ'lîmatla iştigâl olunmuş 1'inci Tabur 20 zâbit 1.108 nefer mevcudu olup on nefer ayakta hasta bulunduğ ve mevcud-ı sabıka ilaveten iki nefer hastahânedeki iki nefer firar ve iki nefer mücerred ve bir nefer mezûniyetten 'avdet edildiği ve mekârîsi meyanında zuhûr eden ruam hastalığı münasebetiyle baytar tarafından verilen rapor üzerine üç hayvan itlaf olduğundan 10 binek 122 mekârîsi kalmıştır ve efrâda bugünden dahi sıcak yemek verilip erzak alınmamıştır.

2'nci Taburun mevcûd-ı sabıkında hiçbir tebdîlât vukû bulmamış ve efrâda sıcak yemek verilmiştir. Alay karargâhı dahi mevcûd-ı sabıkını muhâfaza etmektedir.

Tarîhi: Fî 12 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi efrâd tâ'lîme çıkmıştır. Efrâdın sıhhati yerinde olup yalnız 1'inci Taburun beş ve 2'nci Taburun 11 hastası olup 1'inci Taburdan iki ve 2'nci Taburdan iki hasta hastahâneye gönderilmiştir. 1'inci Tabura bir mezûn nefer 'avdet edip mevcûdu 21 zâbit ve 1.107 nefer ve 10 binek 122 mekârî olduğu ve efrâda yine sıcak yemek verildiği ve erzakını 16'ncı Fırka anbarıyla Küçükçekmece anbarından aldığı ve 2'nci Taburun mevcudu 20 zâbit ve 1.046 nefer 13 binek 107 mekârîden 'ibaret olup mevcud erza-kıyla idâre-i mâ'îşet etmiştir.

Tarîhi: Fî 13 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi efrâd tâ'limle iştigâl etmiş ve ahvâl-i sıhhiyesinde tebdîlât olmamıştır. 1'inci Tabura iki nefer hastahânedeki 'avdet ve bir nefer hastahâneye gitmiştir. Mevcûdu 21 zâbit 1.107 nefer, 10 binek 122 mekârîden 'ibaret olup efrâd yine sıcak yemek vermiştir. 2'nci Tabura üç nefer hastahânedeki iki nefer müceddeden 'avdet edip iki nefer hastahâneye ve dört nefer kolordu karargâhına gitmiştir. Mevcudu 20 zâbit ve 1.045 nefer ve 13 binek ve 107 mekârîden 'ibaret olup efrâda sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 14 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Eylülün 14'üncü günü icrâ edilecek manevraya başlanmıştır. 1'inci Taburdan 21 zâbit, 1.030 efrâd, 97 mekârî manevraya iştirak etmiş. 2'nci Taburdan 17 zâbit, 877 efrâd ve 40 mekârî iştirak etmiştir. 'Azîmet ve 'avdet iki kilometre mesâfe kat edilmiştir. Sâ'ât 3,30'da manevraya hitâm verilerek ordugâha 'avdet edilmiş ve efrâda sıcak yemek verilmiştir. Bugün 1'inci Taburdan 10 hasta olup iki hastahâneye gönderilmiş ve iki nefer firardan gelmiştir ve 2'nci Taburdan 14 ayakta hasta olup bir nefer de hastahânedan 'avdet etmiştir.

Mülâhazat: Manevranın mebd-i hareketi sâ'at 9 iken daha evvel çıkılmış olmağla ordu kumandanlığından nazar-ı dikkatini celb etti. Alay kumandanı manevrada kendisine düşman vaziyetini nice mühlet îfâ ve vakt-i vaktinde evâmirini kıtaâte tebliğ etmiştir. Ne çare ki kıta'ât efrâdı henüz terbiye-i münâzıreyi tekml edemediklerinden bir az olgun-suzluk olarak bâzı kıta kumandanlarının almış oldukları evâmiri anlamadan harekete başlamış olduklarından ordu kumandanından bu babda ihtârâtını mûcib oldu. Manevra zâbitân ve efrâd mavi tarafa mensub olan mavi kırmızı tarafa mensub olan kırmızı bez takmışlardı

Tarîhi: Fî 15 Eylül 330

Sâ'at ve Dakîka: 9.00

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün sâ'ât 9'da manevraya başlanmış. 1'inci Taburdan ehil-i mevcûdundan 867 nefer, 23 zâbit, 97 hayvan iştirak edip tabur-ı mezkûr ihtiyâta bulunduğundan 12.5 kilometre mesâfe kat etmiş ve 2'nci Taburun ehil-i mevcûdundan 20 zâbit, 853 nefer, 96 hayvan iştirak edip azîmet ve 'avdet 24 kilometre mesâfe kat etmiştir. Bu manevra taburların hiç birisinden hasta efrâd ve hayvan olmadığı ve sâ'ât 4.30 raddesinde ordugâha 'avdet edilerek efrâda sıcak yemek verilmiştir. 1'inci Taburda bugün 10 ayakta hasta olup 2'nci Taburdan altı ayakta bir nefer de hastahâneye yatırılmış ve yevm-i mezkûrda altı nefer firardan üç nefer hastahânedan 'avdet etmiştir.

Mülâhazat: Bugün hava yağmurlu olub manevra kemâl-i sükûnetle ve gayet muntazam icrâ edilmiştir. Ve bugünü harekâta ordu kumandanı tarafından takdir edilmişti.

Tarîhi: Fî 16 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 1'inci Taburun 21 zâbit, 1.110 nefer ma'a binek 123 hayvan mevcûdu olup beş neferin ayakta hasta bulunduğu ve iki neferin firardan 'avdet ettiği ve 2'nci Taburun 20 zâbit, 1.061 nefer ma'a binek 129 hayvan mevcûdundan 10 nefer ayakta hasta olduğu ve üç nefer firardan üç nefer hastahânededen 'avdet etmiştir. Bugün Fî 17 Eylül 1330 da icrâ edilecek manevranın tahkîmatı hakkında emir vürud etmiş ve efrâd tahkîmata gitmiş ise de yağmurun şiddetinden dolayı tahkîmat ikinci bir emirle ref' edilmiş ve efrâd ordugâha 'avdet etmiştir. Ve çadırda ders ile evkatına imrâr eylemiş ve her iki taburdan sıcak yemek yedirilmiştir.

Mülâhazat: Bugün hava şiddetli yağmurludur.

Tarîhi: Fî 17 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Fırkadan mevrûd emirde manevranın ertesi günü icrâ edileceği iş'âr ve tahkîmatın ikmâle emir buyurulmağla bade'z-zeval sâ'ât 3'te tekrar tahkîmata başlanılarak bade'z-zeval sâ'ât 9 raddesinde hitâm bulmuş ve efrâd ordugâha 'avdet ederek sıcak yemek yedirilmiştir. Bugün 1'inci Tabura bir, hastahânededen üç firar iki mücedded efrâd 'avdet edip mevcûdu 21 zâbit 1.116 nefer ma'a binek 128 hayvandan 'ibaret olduğu ve altı nefer ayakta hastası olup 'askere sıcak yemek yedirdiği 2'nci Tabura 15 firardan dört hastahâne bir mezûndan 'avdet edip mevcûdu 1.079 nefer 20 zâbit 129 hayvandan 'ibaret bulunmuş ve 11 nefer ayakta hastası olup iki nefer hastahâneye gönderilmiştir ve 'askere sıcak yemek verilmiştir

Tarîhi: Fî 18 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün manevraya sabah sâ'ât 7'de başlanmış 1'inci Taburda 21 zâbit, 900 nefer, 128 hayvan iştirak ettiği ve 2'nci Taburdan 20 zâbit, 853 nefer ma'a binek 129 hayvan iştirak ve manevradan azîmet ve 'avdete 2 kilometre mesâfe kat' edilip manevradan dolayı efrâd ve hayvânâtta hasta ve vurgun ve eşyalarda zâyî'at olmadığı ve sâ'ât 3,30'da 'avdet edilmiş. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Bugün 1'inci Taburda bir nefer hastahâneye gidip beş nefer ayakta hasta bulunduğu ve dört nefer hastahânededen bir nefer firardan 'avdet etmiştir. 2'nci Taburda beş nefer firardan 'avdet edip iki nefer has-

tahâneye gittiği ve 10 nefer ayakta tedavi edilmiştir.

Mülâhazat: Bugün manevranın tam istifâdeli bir noktasında yanlışlıkla bir paydos borusu çaldırılmış ve kıta'ât dağılmış ise de ordu kumandanının ihzârı üzerine tekrar toplanarak herkes işgâl etmiş olduğu mevzi'e 'avdet etmiş ise de vakit geçmiş bulunmakla ordu kumandanının ikinci bir emriyle paydos çaldırılmış ve efrâd ordugâha 'avdet etmiştir.

Tarîhi: Fî 19 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Havanın müsâidesizliğinden dolayı tâ'lime çıkılmamış ve ders ile iştigâl edilmiş ve efrâdın sıhhati yerinde olup 1'inci Taburda yedi nefer, 2'nci Taburdan 10 nefer ayakta hasta olup her iki tabur mevcûd-ı sabıkını muhâfaza eylemiş ve efrâda sıcak yemek vermiştir

Tarîhi: Fî 20 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün ordu kumandanı Paşa Hazretlerinin taht-ı idârelerinde icrâ edilecek manevra sâ'ât 1'de tecemmu' mahalinden başlanmış ve sâ'ât 4,20'de hitâm bularak efrâd ordugâha 'avdet etmiş ve sıcak yemek verilmiştir. Bugünkü manevraya 1'inci Taburdan 21 zâbit, 1.048 nefer, 115 hayvan iştirak edip 14 kilometre mesâfe kat etmiş ve esnâ-yı manevrada mekârî hayvânâtından birinin ayağı vurulmuştur. 2'nci Taburdan 20 zâbit 902 nefer iştirak edip 14 kilometre kat' etmiş ve bundan dahi bir mekârînin ayağı dahi vurulmuştur. 1'inci Taburdan 10 nefer ayakta hasta olup üç nefer hastahâneye gönderilmiş ve 2'nci Taburdan 8 nefer hasta olup bir nefer hastahânededen 'avdet etmiştir.

Mülâhazat: Bugün manevra kemâl-i sükunetle icrâ edilmiştir.

Tarîhi: Fî 21 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün efrâd tanzîfat ve tathîratla iştigâl etmiş ve ahval-i sıhhiyesinde tebdîlât olmamıştır. 1'inci Taburun mevcudu 1.122 nefer, 21 zâbit, ma'a binek 123 mekârî ve 2'nci Tabur 20 zâbit, 1.087 nefer, 129 mekârî mevcûdu olup efrâda sıcak yemek verildiği ve 1'inci Taburdan altı ayak hastası olduğu ve iki nefer hastahâneden üç nefer de firardan 'avdet ettiği 2'nci Tabur 10 nefer ayakta hastası olup iki nefer hastahâneden 'avdet ettiği

Tarîhi: Fî 22 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün efrâd tâ'lim ve tâ'lîmatla vakit geçirmiştir. 1'inci Taburun 1.126 nefer, 21 zâbit 129 mekârî mevcudu olduğu altı nefer ayakta hasta bulunduğu ve üç nefer hastahâ-neden bir nefer firardan 'avdet ettiği. 2'nci Taburun 20 zâbit, 1.089 nefer, 129 hayvan mevcûdu olduğu ve 10 nefer ayakta hastası olup iki nefer hastahâneden 'avdet ettiği ve her iki taburca efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 23 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi efrâd tâ'lime çıkmıştır. 1'inci Taburun 21 zâbit, 1.125 nefer mevcudu oldu-ğu ve altı nefer ayakta hastası olduğu ve beş nefer dahi hastahâneye gitmiştir. İki nefer mezûndan, iki nefer dahi firardan 'avdet eylemiştir.

2'nci Tabur mevcûd-ı sabıkı muhâfaza eylemiştir. Her iki tabur efrâda sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 24 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi yevm-i sabık gibi tâ'limle uğraşılmıştır. 1'inci Taburun mevcûd-ı sabıkına ilâveten üç hastahânededen ve bir müceddeden efrâd gelmiştir. 10 nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburda iki nefer hastahâneye gitmiş ve mevcûd-ı sabıkına ilâveten iki nefer firardan ve bir nefer hastahânededen 'avdet etmiştir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Mülâhazat: Bugün hava yağmurlu idi

Tarîhi: Fî 25 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün hava yağmurlu olduğundan efrâd tâ'lime çıkmamış ve çadır derûnunda ders ile iştigâl eylemiştir. Taburların mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiş yalnız 1'inci Taburdan beş, 2'nci Taburdan sekiz nefer ayakta hasta vardır.

Tarîhi: Fî 25 Eylül 330

Sâ'at ve Dakîka: 4,15

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Alayın 3'üncü Taburu 10 zâbit 977 nefer, 112 hayvandan 'ibaret mevcûduyla vürûd etmiş ve yağmurun şiddeti ve esasen taburun bulunmaması hasebiyle efrâdı diğer taburların çadırlarına tevzî' olunmuş ve sıcak çorba verilmiştir.

Tarîhi: Fî 26 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün de hava yağmurlu olduğundan efrâd tâ'lime çıkmamış çadırlarda ders ile işti-gâl eylemiştir. 1'inci Taburun mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiştir. "Altı" nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun dahi altı nefer hastası olup mevcûd-ı sabıkına ilâveten bir nefer hastahâneneden gelmiş ve 3'üncü Tabur bugünü dahi diğer taburların nezdinde geçirmiş ve mevcûd-ı sabıkına muhâfaza etmiştir.

Tarîhi: Fî 27 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün havanın müsâ'idesi üzerine taburların her üçü de tâ'lime çıkmıştır.

1'inci Taburun mevcudu 21 zâbit, 1.129 nefer, 123 mekârîden 'ibaret olup beş nefer ayakta hastası vardır.

2'nci Taburun mevcudu ise 20 zâbit, 1.092 nefer, 129 hayvandan 'ibaret olup altı nefer ayakta hastası olduğu ve bir nefer hastahaneden gelmiştir.

Her üç tabur efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 28 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün de tâ'limle iştiğâl olunmuştur. 1'inci Taburun mevcûdu 1.130 nefer, 21 zâbit 123 ma'a binek mekârîden 'ibarettir. 2'nci Taburun 1.092 nefer, 20 zâbit, 129 hayvan mevcudu olup 1'inci Taburdan beş, 2'nci Taburdan 10 ayakta hasta vardır. 3'üncü Taburun zâbit [] ve [] nefer [] hayvan mevcudu olduğu.

Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Ot biçmeye giden efrâddan 1'inci Tabura mensub bir nefer [] köprüsünde vefat etmiştir.

Tarîhi: Fî 29 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugünde tâ'lime çıkılmıştır. Taburlar mevcûd-ı sabıkalarını muhâfaza eylemişlerdir. 1'inci Taburdan beş nefer ayakta hasta bulunduğu ve iki nefer hastahâneye gidip bir nefer hastahânedenden gelmiştir. 2'nci Taburdan 10 nefer ayakta hasta olup üç nefer hastahâneye gitmiştir. 3'üncü Taburdan...

Bugün ale's-sabah 6'ncı Kolordu Kumandanı vekili Hilmi Bey Erkân-ı Harbiye Reisiyle berâber karargâha teşrif ettiler. Alay kumandanı beyin üç tabur kumandanlarıyla bi'l-'u-mum mevcûd zâbitânlarının ve doktorların toplanmasını emr etti. Toplanılıp müşâhede edebilmeleri için bulunduğu yere gelmesini emr ettiler derhal toplanarak alay kumandanı bey takdim ettikten sonra Hakimi Bey tarafından birer birer ne zaman neş'et ettiklerine, ve nerelerde ve hangi muhârebelerde bulunduklarını bade's-su'âl çalışmalarını tebeyyün buyurarak İstefanos'a müteveccihen gittiler. Bâ'dehu bi'l 'umum tabur ve bölük kumandanlarıyla arzu eden zâbitân Trakatya'da 24'üncü fırka topçusu tarafından icrâ edilmekte olan hakiki andahta seyirci olarak gidildi ve sâ'ât 8.30 'avdet olundu.

Tarîhi: Fî 30 Eylül 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün efrâd çamaşır yıkayarak tanzifat ve tathîrata iştigâl etmiştir. 1'inci Taburun 21 zâbitân, 1.106 nefer ma'a binek 125 hayvan mevcudu olduğu, 2'nci Taburun 21 zâbitân, 1.092 nefer ma 'a binek 128 hayvan mevcudu olup üç neferi hastahâneye gitmiştir. 3'üncü Taburun 11 zâbitân, 961 nefer ma'a binek 111 hayvan mevcudu olup her üç tabur 'askere sıcak yemek verilmiştir. 1'inci Taburun yedi nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun dokuz nefer, 3'üncü Taburun 65 nefer ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 1 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün her üç taburun 'askeri tâ'lime çıkmıştır. 1'inci Taburun 21 zâbit 1.101 nefer ma'a binek 125 hayvan mevcudu vardır. İki nefer hastahâneye gitmiştir. 31 nefer ayakta hastası olup bir nefer hastahânedenden gelmiştir. 2'nci Taburun mevcûd-ı sabıkına ilâveten iki nefer müceddeden gelmiştir " 50" nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun 967 nefer mevcudu olup 10 nefer hastahâneye gitmiş ve 15 nefer müceddeden gelmiştir.

'As

Tarîhi: Fî 2 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi ‘asker tâ’lime çıkmıştır. 1’inci Taburun 21 zâbit, 1.100 nefer ma’a binek 125 hayvan mevcudu olup bir nefer hastahâneye gitmiştir. 2’nci Taburun 1.901 nefer, 20 zâbit, 128 hayvan mevcudu olduğu bir nefer firardan ‘avdet edip iki nefer hastahâneye gitmiştir. 3’üncü Taburun 972 nefer, 11 zâbit, 111 hayvanı olup bir nefer hastahâneye gidip altı nefer müceddeden ‘avdet etmiştir. 1’inci Taburun 12 nefer, 2’nci Taburun yedi nefer, 3’üncü Taburun 71 nefer ayakta hastası vardır ‘askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 3 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün ‘asker tâ’lime çıkmış ve bir kısmı yol inşa’âtıyla iştigâl etmiştir. ‘Askerin ahvâl-i sıhhîyesi olup 1’inci Taburdan üç nefer hastahâneye gitmiş ve mevcûd-ı sabıkında başka tebdîlât yoktur. 12 nefer ayakta hastası vardır. İki tabur mevcûd-ı sabıkını muhâfaza etmiştir. Yedi nefer ayakta hastası vardır. 3’üncü Tabura dört nefer müceddeden gelmiş ve iki nefer hastahâneye gitmiştir. 40 nefer ayakta hastası vardır.

Her üç taburca ‘askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 4 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün ‘asker kemafi’s-sabık tâ’limle iştigâl etmiştir. 1’inci, 2’nci Taburun mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 3’üncü Taburdan beş nefer hastahâneye gitmiş bir nefer hastahâneden gelmiştir. 1’inci Taburun 17 nefer ayakta hastası, 2’nci Taburun altı, 3’üncü Taburun 60 nefer hastası vardır.

Tarîhi: Fî 6 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 'asker tâ'lime çıkamayarak vaktini istirahat ve çadır içerisinde ders ile geçirmiştir. Taburların mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburdan 15 nefer, 2'nci Taburdan 21 nefer, 3'üncü Taburdan 66 nefer ayakta hasta vardır. 'Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 7 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 'asker tâ'limle iştigâl etmiştir. 1'inci Taburun zâbitânından üçü diğer kıta'ya gitmekle 18 zâbit, 1.107 nefer ma'a binek 124 hayvan mevcûdu olup dört nefer hastahâ-neden, üç nefer firardan, bir nefer müceddeden gelmiştir. 14 nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun 20 zâbit, 1.090 nefer, 128 hayvan mevcûdu olup dört nefer hastahâneye gitmiştir ve iki nefer hastahânenen iki nefer müceddeden gelmiştir. 13 nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun 13 zâbit, 1.113 nefer, 111 hayvan mevcudu olup 145 nefer ikmâl efrâdı vürûd eylemiş ve altı nefer hastahânenen gelerek iki nefer hastahâneye gitmiştir. 61 ayakta hastası vardır. 'Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 8 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün efrâd vaktini çamaşır yıkamağa ve tanzifât ve taharetle iştigâl etmiş ve mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburdan dokuz nefer, 2'nci Taburdan yedi nefer, 3'üncü Taburdan 66 nefer ayakta hastası vardır. Bugün dahi 'askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 9 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün hava yağmurludur. Taburların mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburdan üç nefer hastahâneye gitmiş bir nefer hastahânedenden gelmiştir. 2'nci Taburdan yedi nefer hastahâneye gitmiştir. 3'üncü Taburdan 14 nefer hastahâneye gitmiş iki nefer hastahânedenden gelmiştir bir nefer terhis edilmiştir. 'Askere sıcak yemek verilmiştir. 1'inci Taburdan 13 nefer, 2'nci Taburdan sekiz nefer, 3'üncü Taburdan 78 nefer ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 10 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 'asker tâ'lime çıkmış ve bir kısmı yol inşa'âtıyla iştigâl etmiştir. 1'inci Taburun 18 zâbit, 1.106 nefer, 126 mekârî mevcûdu olup bir nefer hastahâneye gitmiştir. Yedi nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun 19 zâbit, 1.080 nefer, 128 hayvan mevcudu vardır. Sekiz nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiştir. İki nefer hastahâneye gitmiş 'askere sıcak yemek verilmiştir. 3'üncü Taburun 85 nefer ayakta hastası vardır .

Tarîhi: Fî 11 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

'Asker kemâfi's-sabık tâ'limle iştigâl etmiştir. Ahvâl-ı sıhhiyesi iyi olup mevcûd-ı sabıka hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburda bir, 2'nci Taburdan üç, 3'üncü Taburdan beş nefer hastahâneye gitmiştir. 1'inci Taburun 20, 2'nci Taburun yedi, 3'üncü Taburun 75 ayakta hastası vardır. 'Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 12 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 'asker çamaşır yıkamakla iştigāl etmiştir. 1'nci Taburun 19 zâbit, 1.105 nefer ma'a binek 126 hayvan, 2'nci Taburun 19 zâbit, 1.080 nefer ma'a binek 128 hayvan, 3'üncü Taburun 1.109 nefer, 10 zâbit, 111 hayvan mevcudu vardır. 2'nci Taburun dokuz nefer ayakta hastası olup üç nefer hastahâneye gitmiştir. 1'inci Taburun beş nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun 74 ayakta hastası olup bir nefer hastahâneye gitmiştir. Yedi nefer müceddeden üç nefer hastahânenen 'avdet etmiş bugün dahi 'askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 13 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün 'asker tâ'limle iştigāl etmiştir. 1'inci Taburun 19 zâbit, 1.102 nefer 126 hayvanı, 2'nci Taburun 19 zâbit, 1.075 nefer ma'a binek 127 hayvan, 3'üncü Taburun mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburun altı nefer ayakta ve 2'nci Taburun altı, 3'üncü Taburun 30 ayakta hastası vardır. 1'inci Taburdan iki, 2'nci Taburdan beş nefer hastahâneye gitmiştir. 'Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 14 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün dahi 'asker tâ'limle iştigāl etmiştir. 1'inci Taburdan iki nefer firar etmiştir. 2'nci Taburdan dört nefer hastahâneye gitmiştir. 3'üncü Taburdan bir nefer hastahânenen gelmiştir mevcûd-ı sabıkta başka sûretle tebdîlât yoktur. Her üç tabur 'askere sıcak yemek vermiştir. 1'inci Taburun 13, 2'nci Taburun 10. 3'üncü Taburun 46 ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 15 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

‘Asker bugün dahi tâ’lime çıkmıştır. 1’inci Taburun 1.106 nefer, 19 zâbit, ma’a-binek 126 hayvan, 2’nci Taburun 19 zâbit, 1.071 nefer, ma’a binek 128 hayvan, 3’üncü Taburun 14 zâbit 1.014 nefer, 111 hayvan mevcudu vardır. 1’inci Taburun yedi nefer ayakta hastası olup altı nefer müceddeden gelmiştir. 2’nci Taburun yedi ayakta hastası olup iki nefer hastahâneye gitmiş iki nefer hastahâneden ‘avdet etmiştir. 3’üncü Taburun 45 ayakta hastası olup beş nefer hastahâneden bir nefer müceddeden gelmiştir.

Her üç tabur ‘askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 16 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

‘Asker bugün de tâ’limle iştigâl etmiştir. Ahvâl-i sıhhiyesi iyidir. Taburların mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiştir. 1’inci Taburun dokuz, 2’nci Taburun beş, 3’üncü Taburun 38 ayakta hastası vardır. Her üç tabur ‘askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 17 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün bayramın birinci gününe tesâdüf eylemesi hasebiyle ‘asker tâ’lime çıkmamıştır. Öğleden sonra da şiddetli yağmur başlamıştır. 1’inci Taburun 19 zâbit, 1.104 nefer, ma’a binek 126 hayvan; 2’nci Taburun 19 zâbit, 1.066 nefer, ma’a binek 128 hayvan; 3’üncü Taburun 14 zâbit, 1.096 nefer, ma’a binek 111 hayvan mevcudu vardır. 1’inci Taburun beş ayakta hastası olup altı nefer hastahâneye gitmiştir. 2’nci Taburun iki ayakta hastası olup altı nefer hastahâneye gitmiştir. 3’üncü Taburun 31 nefer ayakta hastası vardır. Yedi nefer hastahâneye gitmiştir. ‘Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 18 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Düinkü yağmur gece de devam etmiştir. Çamurun kesreti dolayısıyla ‘asker tâ’lime çık-mamış çadırlarda ders ile iştigâl etmiştir. Taburların mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiş-tir. 1’inci Taburun dört ayakta hastası olup bir nefer hastahâneye gitmiş ve bir nefer hastahâneden gelmiştir. 2’nci Taburun üç ayakta hastası olup dört nefer hastahâneden gelmiştir. 3’üncü Taburun 28 ayakta hastası olup iki nefer hastahâneye gitmiştir.

Tarîhi: Fî 19 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün ‘askeri teftiş ve tebrik edecek olan ordu kumandanı Cemal Paşa Hazretlerinin teşriflerine intizar etmek ve fırka kıtaâtı bir arada bulunmak üzere sâ’ât 6.30’da ordugâ-hından hareket ederek sâ’ât 8.20’de Ömer Paşa Çiftliği’ne muvâsalat olunarak Ömer Paşa’dan Eknosu(?) caddesine ‘amûden çıkan bölük kıta’âtı telâfisinde cebhe şarka müteveccih olduğu halde bölükler geniş kolda ve on adım mesâfe ile birbiri arkasında ahz-ı mevki’ eylemiş.

Tarîhi: Fî 19 Teşrin-i Evvel 330

Sâ’at ve Dakîka: 10.20

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Sâ’ât 10.20’de Cemal Paşa Hazretleri ma’iyetleriyle birlikte teşrif ve fırka kıta’âtının bayramlarını tebrik ve fırka deniz hâdise-i bahriyesinden behisle ‘askere hitaben bir nutk söyleyerek ‘askerin hayat-ı vataniye ve diniyesini tahrik ve teheyyc ve bâ’de-hu zâbitân efendilere ‘askerde gördüğü intizam ve mükemmeliyetten dolayı beyân-ı teşekkür ederek sâ’ât 11’de mufârakat eylemiş ve mufârakatını müteakkib ‘asker de kıta’sına ‘avdet eylemiştir.

1’inci Taburun 19 zâbit, 1.106 nefer, maa-binek 126 hayvan mevcudu ve yedi nefer ayakta hastası vardır. 2’nci Taburun 19 zâbit, 1.066 nefer, 128 hayvan mevcudu olup iki nefer hastahâneye gitmiştir ve dokuz nefer ayakta hastası vardır. 3’üncü Taburun 14 zâbit, 1.101 nefer 111 hayvan mevcudu olup dört nefer hastahâneden bir nefer firardan ‘avdet etmiştir. 29 nefer ayakta hastası var. ‘Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 20 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çobançeşme

Bugün alayın kendisine tahsis edilen konaklara nakli emir buyrulması üzerine sâ'ât 10.00 da alay karargâhı ve üç tabur birlikte olduğu halde ordugâhtan hareket etmiştir.

Tarîhi: Fî 20 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 3.00

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Alayın 1'inci ve 2'nci Taburu sâ'at 3'te konak mahali olan Çiftburgaz'a muvâsalat etmiştir. Alayın karargâhı bir haneye yerleşmiş ise de her iki tabur açıkta çadırılı ordugâhta kalmıştır hayvânât ahırlara yerleştirilmiştir. 3'üncü Tabur Vidoki? köyünde 2'nci Bölüğünü konaklara ve hayvânâtını ahırlara yerleştirmiş ve iki bölüğü çadırılı ordugâhta kalmıştır.

1'inci Taburun 19 zâbit, 1.109 nefer, 126 hayvan mevcudu olup bir nefer hastahâneye gitmiş ve dört nefer hastahâneden gelmiştir 11 nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun mevcûd-ı sabıkına hâlel gelmemiştir. Dokuz nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun mevcûd-ı sabıkına ilâveten bir nefer hastahâneden gelmiştir ve 27 nefer ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 21 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

1'inci Taburun 19 zâbit, 1.107 nefer, 126 hayvan mevcûdu olup bir nefer hastahâneye gitmiş ve bir nefer firar etmiştir. 11 nefer ayakta hastası vardır. 2'nci Taburun 19 zâbit, 1.064 nefer 128 hayvan mevcudu olup iki nefer hastahâneye gitmiştir. 10 nefer ayakta hastası vardır. 3'üncü Taburun 14 zâbit 1.104 nefer, 111 hayvan mevcudu olup bir nefer hastahâneye gitmiştir ve iki nefer hastahâneden gelmiş ve 20 nefer ayakta hastası vardır.

'Asker tâ'limle iştigâl etmiştir.

Tarîhi: Fî 22 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Bugün ‘asker nezâfet ve tahâretle iştigâl etmiştir. Taburların mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1’inci Taburun 21, 2’nci Taburun 10, 3’üncü Taburun 20 nefer ayakta hastası vardır. ‘Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 23 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Bugün ‘asker tâ’lim ve tâ’lîmatla iştigâl etmiştir. 1’inci Taburun 19 zâbit, 1.098 nefer, 126 hayvan mevcûdu olup 14 nefer ayakta hastası vardır. Dört nefer hastahâneye gitmiş bir nefer hastahâneden gelmiştir. 2’nci Taburun 19 zâbit, 1.068 nefer mevcûdu olup iki nefer hastahâneye gitmiştir. Dört nefer ayakta hastası vardır. 3’üncü Taburun 14 zâbit, 1103 nefer 111 hayvan mevcûdu vardır. Üç nefer hastahâneye gitmiş ve dört nefer hastahâneden gelmiştir. 32 nefer ayakta hastası vardır. ‘Askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 24 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Bugün efrâd kısmen tâ’lime çıkmış ve kısmen çamaşır yıkamakla iştigâl etmiştir. 1’inci Taburun 19 zâbit, 1.097 nefer, 123 hayvan mevcudu olup üç nefer hastahâneye gitmiş ve beş nefer ayakta hastası vardır. 2’nci Taburun 21 zâbit 1.068 nefer, 128 hayvan mevcudu olup 3 nefer hastahâneye gitmiş ve bir nefer firar etmiştir. İki nefer ayakta hastası vardır. 3’üncü Taburun 14 zâbit, 1.136 nefer, 111 hayvan mevcûdu olup 30 nefer ayakta hastası vardır. Her üç tabur ‘askere sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 24/25 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 8.00

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Kolordu emr-i yevmisinde ordu kumandanı Cemal Paşa Hazretlerinin kolordu zâbitânına bâzı teblîgatta bulunacaklarından behisle Fî 25 Teşrin-i evvel 330 cumartesi günü sâ'ât 10.30'da ümerâdan bir zat ordugâhta alıkonularak diğer bi'l-'umum atlı zâbitân ve ümerânın Kalitarya'nın şimalinde Rusya kilisesi civarında içtimâ' edeceği bildirilmiştir. İşbu emir derhal tabur kumandanlarına tebliğ olunmuştur.

Tarîhi: Fî 25 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Ordugâhta nöbetçi yüzbaşılarda ümerâdan 2'nci Tabur kumandanı alay kumandanı ve kili sıfatıyla ordugâhta terk olunarak diğer bi'l-'umum atlı zâbitân ile sâ'ât 7'de ordugâhtan hareket olunarak fırkanın diğer kıta'ât zâbitânıyla birleşmek üzere Makriköy civarındaki tahta köprüye gidilmiş ve oradan mahal-i içtima' olan Rusya kilisesi karşısına varılmıştır. Vakt-i mu'ayyeninde Cemal Paşa ve kolordu kumandanıyla ma'iyetleri teşrif buyurmuşlardır. Ahvâl-i hazırada bahisle Cemal Paşa Hazretleri tarafından zâbitânın 'uhdelerine müretteb vezâif şerh ve îzah edilmiş ve bi'l-'umum ümerâ ve zâbitân tarafından vazîfelerinin îfâsı ağırlığında son nakillerine kadar sebat ederek bir 'azm-i kavi ile çarpışacakları hakkında bir ahd-ü misak edilerek sâ'ât 1'de ordugâha 'avdet edilmiştir.

Bugün 'asker tâ'lime çıkmıştır. 1'inci Taburun 19 zâbit, 1.097 nefer, 120 hayvan mevcudu olup iki nefer hastahâneye gitmiş ve bir nefer hastahâneden gelmiştir. 2'nci Taburun 21 zâbit, 1.070 nefer 124 hayvan mevcudu olup iki nefer hastahâneden gelmiştir.

3'üncü Taburun 14 zâbit, 1.130 nefer, 111 hayvan mevcudu olup hastahâneden gelmiştir ve hastahâneye gitmiştir. 1'inci Taburun üç, 2'nci Taburun beş, 3'üncü Taburun [] nefer ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 26 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Bugün ‘asker tâ’limle iştigāl etmiştir. Taburların mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 2’nci Taburdan bir nefer hastahâneye gitmiştir. 1’inci Taburdan altı, 2’nci Taburdan altı, 3’üncü Taburdan nefer ayakta hasta vardır.

Tarîhi: Fî 26/27 Teşrin-i Evvel 330

Sâ’at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Fırkadan mübelliğ kolordu emrinde Fî 27 Teşrin-i evvel 330 sâ’ât 9’da Çavuşpaşa Dere-si’nin garbında Çekmece istasyon şosesinin Kalelibağçe’den gelen yol ile telâkî mahalinde kolordu tarafından yaptırılacak tatbikatta alay ve tabur kumandanlarının hazır bulunması iş’âr buyrulmuştur. İşbu emir derhal tabur kumandanlarına tebliğ olunmuştur.

Tarîhi: Fî 27 Teşrin-i Evvel 330

Sâ’at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

İcrâ edilecek tatbikatta hazır bulunmak üzere tabur kumandanlarıyla birlikte sâ’ât 7.30’da ordugâhtan hareket olunmuştur ve sâ’ât 8.30’da mahal-i içtimâa muvâsalat olmadı. Tatbikat icrâ olunduktan sonra sâ’ât 11.20’de ordugâha ‘avdet olunmuştur.

Tarîhi: Fî 27 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 8.30

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Birinci Tabur kendisine tahsis edilen Makriköy civarındaki cebhâneliğe yerleşmek üzere Çiftburgaz'dan mufârat etmiştir. 1'inci Taburun 19 zâbit, 1.109 nefer, 124 hayvan mevcudu vardır. Bir nefer hastahâneye gitmiştir. 3'üncü Taburun 13 zâbit, 1.107 nefer, 111 hayvan mevcudu vardır. Ayakta hastası vardır. Her üç tabur 'askere sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 28 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Çiftburgaz

Vukûat:

Bugün taburlar tâ'lime çıkmıştır. Mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1'inci Taburun 15, 2'nci Taburun iki, 3'üncü Taburun [] nefer ayakta hastası vardır.

Tarîhi: Fî 28 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 12.00

İkamet Mahalleri: Makriköy

Alay karargâhı Makriköy'ndeki ikâmetgâhına nakl olunmuştur. Taburlara mevcud portatif çadırlar alay kumandanlığının mâ'lûmatı olmaksızın fırka idâresi tarafından toplatılmıştır.

Tarîhi: Fî 29 Teşrin-i Evvel 330

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Makriköy

Alayın ikinci taburu da Makriköy civarındaki ikâmetgâhına nakl olunmuştur.

‘Asker tâ’lim ile iştigâl etmiştir. 1’inci Taburun 19 zâbit 1.094 nefer, 120 hayvan mevcudu olup dört nefer hastahâneye gitmiş bir nefer hastahâneden gelmiş 11 nefer ayakta hastası vardır.

2’nci Taburun 21 zâbit, 1.067 nefer, 124 hayvan mevcudu olup bir nefer ayakta hastası vardır.

3’üncü Taburun 13 zâbit, 1.098 nefer, 111 hayvan mevcudu olup [] nefer ayakta hastası vardır. Her üç tabur ‘askere sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 30 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Makriköy

Bugün 1’inci, 2’inci Tabur nezâfet ve tahâretle iştigâl etmiştir. 3’üncü Taburun tâ’lime çıktığı anlaşılmıştır. 1’inci Taburun 19 zâbit, 1.120 nefer, 124 hayvan, 2’nci Taburun 21 zâbit, 1.072 nefer 124 hayvan; 3’üncü Taburun 13 zâbit, 1.095 nefer, 114 hayvan mevcudu vardır. 1’inci Taburdan 10 nefer ayakta hasta vardır. 2’nci Taburdan üç nefer hastahâneye gitmiş. Sekiz nefer ayakta hastası vardır. Her üç tabur efrâda sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 31 Teşrin-i Evvel 330

İkamet Mahalleri: Makriköy

Bugün dahi taburlar tâ’limle iştigâl etmiştir. Taburların mevcûd-ı sabıklarına hâlel gelmemiştir. 1’inci Taburdan bir nefer hastahâneye gitmiş [] nefer ayakta hasta vardır iki taburdan nefer ayakta hasta vardır. 3’üncü Taburdan yedi nefer hastahâneye gitmiş bir nefer hastahâneden gelmiştir nefer ayakta hasta vardır taburlar efrâda sıcak yemek vermiştir.

Fî 11 Teşrin-i Sânî 330 târihinden Fî 12 Nisan 331 târihine kadar alay Dersaâdet civarında ikâmet ederek ikmâl-i mevcud tâ’lim ve manevra ile iştigâl etmiş ve debarkman ihtimâlatına karşı müte’addid vak’alar Karadeniz ve Marmara Denizi sâhilinde alarm tertibatı yaptırılmıştır.

III. BÖLÜM

25 NİSAN 1915-18 MAYIS 1915

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

Târîhi: Fî 12 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Makriköy

Fırkamızın hareketi hakkında âtîdeki emir alınmıştır.

1. Merbût cedvel mücebince kıta'ât yarın kable'z-zeval sâ'ât 3'den îtibâren sırasıyla mu'ayyen istasyonlardan trene râkib olacaklardır. Mezkûr cedvelden taburlara kifâyet edecek miktarda gönderilmiştir. Sâ'ât-i hareketleri cedvelin bir nüshası üzerine iş'âret edilmiştir. Diğer de ol vechle alaylarca iş'âret edildikten sonra taburlara gönderilsin.
2. Her kıta' vakt-i muayyende istasyonlarda ırkâba müheyyâ bulunabilmek üzere sür'atle istihzârâtini ikmâl eylemeleri matlûbdur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İrkab hakkındaki cedvelin alay kıta'âtine 'âid aksamı ber-vech-i zîrdedir.

	İrkab İstasyonu	İhrac Mevki'i	Târîhi	Günü	Sâ'ât
1'inci Tabur	Makriköy	Uzunköprü	13/14-2-331	Pazartesi Gecesi	1 Kable'z-zeval
2'nci Tabur	Alay Erkânı "	"	14-2-331	Çatalca	5 "
3'üncü Tabur	"	"	14-2-331	"	9 "

Tarîhi: Fî 13 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 10.00 evvel

İkamet Mahalleri: Makriköy

Şimdi fırkanın 188 numrolu 13-2-331 târihli zeyliyle mübelliğ ordu kumandanlığının emrinde fırkanın Uzunköprü'den îtibâren 6'ncı Ordu Kumandanlığının emrine gireceği ve Uzunköprü'ye çıkan kıta'ât birbirini müteâkib Keşan üzerine yürüyeceği ve kıta'âtın yüzde yirmi fazla efrâdının sevki hitâm-ı nakliyatından sonra teemmül edileceğinden efrâd-ı merkûmeden kadro fazlasının en yakın kıta'ât e misafir verilmesi emir buyrulmuştur.

	İrkâba Mübaşeret	Hareket	
		Dakîka	Sâ'ât
1'inci Tabur	4	0	6
Alay Erkânı 2'nci Tabur	8	16	10
3'üncü Tabur	12	16	02

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 14 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Makriköy

Bugün evvel sâ'ât 6'da hareketi mukarrer olan 1'inci Tabur 15 zâbit, 1.114 nefer, 12 binek, 104 mekârî ile ancak sâ'ât 7'de hareket edebilmiş ve sâ'ât 10.16'da hareket edecek olan alay karargâhıyla 2'nci Tabur 18 zâbit, 1.199 nefer, 10 binek, 101 mekârî ile ancak sâ'ât 11 evvelde hareket edebilmiştir. Esbâb-ı teahhur trenin vaktiyle gelmesi ve tahsis edilen vagonların mevcut efrâdı istî'aba gayr-i kâfi bulunmasından ileri gelmiştir ve bu yüzden 1'inci Taburun 70 neferi 2'nci Taburla gelmek üzere Makriköy'de alıkonulmuş ise de 2'nci Taburla alınması mümkün olamadığından 3'üncü Tabura terk edilmiştir.

Tarîhi: Fî 14/15 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

Şimdi alay karargâhıyla 2'nci Tabur ihrac istasyonu olan Uzunköprü'ye muvâsalat etmiştir. Efrâd Çerkesköy istasyonunda konserve çorbasıyla i'âşe edilmişlerdir. Bu mü-nasebetle mezkûr istasyonda bir sâ'ât bir çaryek tevakkuf edilmiştir. Esnâ-yı rahde iki nefer hastalanmış başka bir vukûat olmamıştır. 1'inci Taburun Uzunköprü'ye muvâsalat eylediği sâ'ât 8 sonrada ve efrâdı Çerkesköy istasyonunda i'âşe edildiği ve esnâ-yı rahde vukûat olmadığı tabur-ı mezkûr tarafından verilen jurnalden anlaşılmıştır.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

3'üncü Tabur sâ'ât 3.30'da muvâsalat etmiş ve 1'inci Taburun Makriköy'de terk eylediği 70 neferi berâber getirmiştir. Bu dahi efrâdını Çerkesköy'de i'âşe etmiştir. Esnâ-yı rahde bir gûnâ vukûat olmamıştır. Makriköy'deki efrâdı teslim etmek üzere kâtib mu'avini terk edilmiştir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

Bugün kable'z-zeval sâ'ât 9'da 1'inci Tabur 1.155 nefer, 117 hayvan, 15 zâbit, 2'nci Tabur sâ'ât 11 evvelde 17 zâbit, 1.130 nefer 110 hayvan, 3'üncü Tabur sâ'ât 11.50'de 14 zâbit, 1.238 nefer, 115 hayvan ile Uzunköprü'ye hareket etmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Elvan karyesi

1'inci Tabur sâ'ât 4.05 sonrada 2'nci Tabur ve alay karargâhı sâ'ât 6 sonrada 3'üncü Tabur sâ'ât 6.30 sonrada alış mevki'ine muvâsalat etmiş geceyi burada geçirmek üzere 3'üncü Tabur Karapınar karyesine hanelere yerleştirilmiştir. 1'inci,, 2'nci Taburlarla alay karargâhı çadırılı ordugâh tesis etmiştir. Her üç tabur 'askere bulgur çorbası vermiştir.

Mülâhazat: Bugün sâ'at 6 sonrada başlayan şiddetli yağmur gece yarısına kadar devam etmiştir.

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Elvan karyesi

Kable'z-zeval sâ'ât 7.05'te 1'inci Tabur sâ'ât 8 evvelde 2'nci Taburla alay karargâhı sâ'ât 9'da 3'üncü Tabur Keşan'a müteveccihen hareket etmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldi.

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

1'inci Tabur bade'z-zeval sâ'ât 4.05'te, 2'nci Tabur sâ'ât 5.10'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 7'de Keşan'a muvâsalat etmiştir. Taburların esnâ-yı rahdeki mevcudu ber-vech-i zîrde-dir.

Esnâ-yı rahde hastalanan

1'inci Tabur	13
2'nci Tabur	30
3'üncü Tabur	38
	81

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

Hareket hakkında taburlara şu emir verilmiştir:

Alay yarınki geceyi Mahmudlu köyünde geçirmesi fırka kumandanlığı tarafından kabul olunmuştur. Ahvâl-i fevka'l-'âde zuhûrî ihtimâline mebnî Yeniköy'e tâ'yin olunmak üzere her halde burada taburlar zevalden olub hareket etmiş bulunacaktır. 1'inci, 2'nci Taburlar buradan sâ'ât 10'da hareket edecek ve sıhhiye bölüğü 2'nci Taburu arkasından tâkib edecektir. 3'üncü Tabur sâ'ât 12'de hareket etmiş bulunacaktır. Ben baştaki taburla Mahmudlu köyüne gideceğim. Fî 16/17-2-331.

48'inci Alay Kumandanı Binbaşı
Ahmed

Mülâhazat: 11

Derece-i hareket hakkında fırkadan şu emir alınmıştır.

1. Alayınız yarın Keşan, Mahmudköy, Kurudağ, Kilisalı veya Bayramiç üzerinden Şarköy'ün şimâl-i garbisindeki Yeniköy istikâmetinde hareket edecektir
2. Denize karşı mestûriyete dikkat edilmek ve ordugâh inşâlarının düşman tarafından görünmemesine dikkat etmek lâzımdır
3. İâşenin Yeniköy'den temîni mümkündür
4. Fırka karargâhı yarınki geceyi Yeniköy'de geçirecektir
5. Yarın geceyi nerede geçirmek niyetinde olduğunuzun iş'ârı.

Fî 16-2-331.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Bu emir üzerine yarınki geceyi Mahmudköy'de geçirmek fırka kumandanlığına müsâ'a-de î'tâsı ahval-i fevka'l-'âde zuhûr etmedikçe geceyi Mahmudköy'de geçirmeğe fırka kumandanlığınca müsâade olmasına.

Hava güzeldi.

Tarîhi: Fî 17 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

1'inci Tabur sâ'ât 10 evvelde, 2'nci Tabur sâ'ât 10.30'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 12'de hareket etmiştir. Esnâ-yı harekette taburların mevcudu ber-vech-i zîrdedir.

	Zâbitân	Efrâd	Hayvânât
1'inci Tabur	15	1160	97
2'nci Tabur	17	1130	110
3'üncü Tabur	14	1138	115

Tarîhi: Fî 17 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

1'inci Tabur bâ'de'z-zeval sâ'ât 4.05'te, 2'nci Tabur sâ'ât 4.40'ta, 3'üncü Tabur sâ'ât 6.30'da Mahmudiye karyesine muvâsalat etmiştir. Esnâ-yı rahde taburların vukûâtı ber-vech-i zîrdedir.

	Hasta ve Döküntü Efrâd	Ayağından Vurulan	[V]urgun Hayvan
1'inci Tabur	0	2	4
2'nci Tabur	2	75	0
3'üncü Tabur	26	36	0

Tarîhi: Fî 17/18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

Şimdi fırka kumandanlığından şu emir gelmiştir:

Hareketinizin tesrî'-i muktezî olduğundan bir an evvel Yeniköy'e muvâsalat îcâb etmektedir. Sıhhiye bölümü sizinle berâber gelecektir. Fî 17-2-331.

16ncı Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Tarîhi: Fî 17/18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

1. Alay yarın Yeniköy'e hareket edecektir.
2. Taburlar ve sıhhiye bölüğü ağırlıkları doğruca Yeniköy'e gitmek üzere buradan kable'z-zeval sâ'ât 6'da hareket edecek ve taburlar ağırlıkları tâkiben sâ'ât 6.30'da yola çıkmış bulunacaktır.
3. Sıhhiye bölüğü, 3'üncü Taburu gerisinden tâkib edecektir.
4. Ben baştaki taburdayım.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Mülâhazat: Hava güzeldi.

Tarîhi: Fî 18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

Alay vakt-i muayyende Yeniköy'e müteveccihen hareket etmiştir.

Tarîhi: Fî 18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Kadıköy'ün 2 kilometre şimali

Alay, Kadıköy'ün 2 kilometre şimalinde iken sâ'ât 2.40'ta fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır:

Fırka karargâhı Gelibolu'ya nakl edilmiştir. Alayınız Bolayır'a gelecektir. Oradan 5'inci Ordu Kumandanlığıyla muhâbere edecektir. Sıhhiye bölüğü, Bolayır'a muvâsalatından sonra Gelibolu'daki 47'nci Alaya iltihâk edecektir. Alaydan bir tabur Karaburgaz ve Kemel arasındaki mıntıkada îfâ-yı vazîfe edecektir.

İşbu emir derhal taburlara şifâhen tebliğ edilmiş ve derhal istikâmet Eksamil köyüne doğru tebdîl etmiştir.

3'üncü Tabura ayrıca şu emir verilmiştir: Maiyetinize bir süvâri bölüğü (on atlı noksan) tefrik edilmiştir. Karaburgaz ile Eksamil arasındaki mıntikanın tarassuduna memursunuz.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 12 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 7

İkamet Mahalleri: Makriköy

Fırkamızın hareketi hakkında âtîdeki emir alınmıştır.

1. Merbût cedvel mücebince kıta'ât yarın kable'z-zeval sâ'at 3'den itibaren sırasıyla muayyen istasyonlardan trene râkib olacaklardır. Mezkûr cedvelden taburlara kifâyet edecek mikdarda gönderilmiştir. Saât hareketleri cedvelin bir nüshası üzerine iş'âret edilmiştir. Diğer de ol vechle alaylarca işâret edildikten sonra taburlara gönderilsin.
2. Her kıtâ' vakt-i muayyeninde istasyonlarda ırkâba müheyyâ bulunabilmek üzere sür'atle istihzârâtını ikmâl eylemeleri matlûbdur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

	İrkâb İstasyonu	İhrâc Mevki''	Târih
1'inci Tabur	Makriköy	Uzun Köprü	13/14 -2-31
2'nci Tabur	Makriköy	Uzun Köprü	14-2-31
3'üncü Tabur	Makriköy	Uzun Köprü	14-2-31

	Günü	Sâ'at
1'inci Tabur	Pazartesi Gecesi	1 Kable'z-zeval
2'nci Tabur	Salı	5 Kable'z-zeval
3'üncü Tabur	Salı	9 Kable'z-zeval

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 13 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 10 evvel

İkamet Mahalleri: Makriköy

Şimdi fırkanın 188 numrolu 13-2-331 târîhli zeyliyle mübellîğ ordu kumandanlığının emrinde fırkanın Uzunköprü'den îtibâren 5'inci Ordu Kumandanlığının emrine gireceği ve Uzunköprü'ye çıkan kıta'ât birbirini müteâkib Keşan üzerine yürüyeceği ve kıta'âtın yüzde yirmi fazla efrâdının sevki hitâm-ı nakliyyâtdan sonra te'mmül edileceğinden efrâd-ı merkûmeden kadro fazlasının en yakın kıta'ya misafir verilmesi emir buyrulmuştur.

Şimdi fırkadan alınan emirde alay kıta'âtının ırkâb sâ'âtleri ber-vech-i zîrde tâ'dil edilmiştir.

İkamet Mahalleri: Makriköy

	İrkâba Mübâşeret		Hareket	
	Dakîka	Sâ'at	Dakîka	Sâ'at
1'inci Tabur	0	4	0	6
Alay Erkân ve 2'nci Tabur		8	16	10
3'üncü Tabur	0	12	16	2

Tarîhi: Fî 13 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 4 Sonra

İkamet Mahalleri: Makriköy

Bugün evvel sâ'ât 6'da hareketi mukarrer olan 1'inci Tabur 15 zâbit, 1.114 nefer, 12 binek, 104 mekârî ile ancak sâ'ât 7'den hareket edebilmiş ve sâ'ât 10.14'te hareket edecek olan alay karargâhıyla 2'nci Tabur 18 zâbit, 1.199 nefer 10 binek, 101 mekârî ile ancak sâ'ât 11 evvelde hareket edebilmiştir. Esbab-ı te'ehhür trenin vaktiyle gelmemesi ve tahsis edilen vagonların mevcut efrâdı istiâba gayr-i kâfi bulunmasından ileri gelmiştir ve bu yüzden 1'inci Taburun 80 neferi taburla gelmek üzere Makriköy'de alıkonulmuş ise de 2'nci Taburla alınması mümkün olmadığundan 3'üncü Tabura terk edilmiştir.

Mülâhazat: Sabahleyin başlayan hafif yağmur bir sâ'at kadar devam etmiştir.

Tarîhi: Fî 14/15 Nisan 331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30 sonra

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

Şimdi alay karargâhıyla 2'nci Tabur ihrac istasyonu olan Uzunköprü'ye muvâsalat etmiştir. Efrâd Çerkezköy istasyonunda konserve çorbasıyla i'âşe edilmiş bu münâsebetle mezkûr istasyonda bir sâ'ât bir çaryek tevakkuf edilmiştir. Esnâ-yı rahde iki nefer hastalanmış başkaca vukûât olmamıştır. 1'inci Taburun Uzunköprü'ye sâ'ât 8 sonrada muvâsalat eylediği ve efrâdı Çerkezköy istasyonunda i'âşe edildiği ve esnâ-yı rahde bir gûnâ vukûâtı olmadığı tabur-ı mezkûr tarafından verilen jurnalden anlaşılmıştır.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

3'üncü Tabur sâ'ât 3.30'da muvâsalat etmiş ve 1'inci Taburun Makriköy'de terk edildiği 70 neferi berâber götürmüştür. Bu dahi efrâdını Çerkezköy'de i'âşe etmiştir. Esnâ-i rahde bir gûnâ vukûâtı olmamıştır. Makriköy'deki efrâdı teslim etmek üzere kâtib muavini terk edilmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Uzunköprü

Buna kable'z-zeval sâ'ât 9 da 1'inci Tabur 1.155 nefer, 117 hayvan, 15 zâbit; 2'nci Tabur sâ'ât 11 evvelde 17 zâbit, 1.130 nefer, 110 hayvan; 3'üncü Tabur sâ'ât 11.50'de 14 zâbit, 1.238 nefer, 115 hayvan ile Uzunköprü'den hareket etmiştir.

Tarîhi: Fî 15 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Elvan karyesi

1'inci Tabur sâ'ât 4.05 sonrada 2'nci Tabur ve alay karargâhı sâ'ât 6 sonrada 3'üncü Tabur sâ'ât 6.30 sonrada Aluş mevki'ine muvâsalat etmiş. Geceyi burada geçirmek üzere 3'üncü Tabur Karapınar karyesine hanelere yerleştirilmiş; 1'inci, 2'nci Taburların alay karargâhı çadırılı ordugâh tesis etmiştir. Her üç tabur 'askere bulgur lapası vermiştir.

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Elvan karyesi

Kable'z-zeval sâ'ât 7.35'te 1'inci Tabur; sâ'ât 7 evvelde 2'nci Tabur, alay karargâhı; sâ'ât 9'da 3'üncü Tabur, Keşan'a müteveccihen hareket etmiştir.

Mülâhazat: Hava soğuktur.

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

1'inci Tabur bade'z-zeval sâ'ât 4.05'te, 2'nci Tabur sâ'ât 5.10'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 7'de Keşan'a muvâsalat etmiştir. Taburların esnâ-i rahdeki mevcudu ber-vech-i zîrde-dir.

	Esnâ-i Rahde Hastalanan Döküntü
1. Tabur	13
2. Tabur	30
3. Tabur	38

Tarîhi: Fî 16 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

Vech-i hareket hakkında fırkadan şu emir alınmıştır.

1. Alayınız yarın Keşan-Mahmudköy-Korudağ-Kilisalı veya Bayramiç üzerinden Şarköy'ün şimal-i garbisindeki Yeniköy istikâmetinde hareket edecektir.
2. Denize karşı mestûriyete dikkat edilmek ve ordugâh ateşlerinin düşman tarafından görünmemesine dikkat etmek lâzımdır.
3. İ'âşenin Yeniköy veya lüzumu halinde Şarköyden te'mîni mümkündür.
4. Fırka karargâhı yarınki geceyi Yeniköy'de geçirecektir.
5. Yarın geceyi nerede geçirmek niyetinde olduğunuz iş'ârı.

Fırka 16 Kumandanı Miralay
Rüşdü

Bu emir üzerine yarınki geceyi Mahmudköy'de geçirmeğe müsâ'ade-i î'tâsı fırka kumandanlığından istirham olunmuştur.

Ahvâl-i fevka'l-'âde zuhûr etmedikçe geceyi Mahmudköy'de geçirmeye fırka kumandanlığına müsâ'ade olunmuştur.

Tarîhi: Fî 16/17 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

Hareket hakkında taburlara şu emir verilmiştir. Alay yarınki geceyi Mahmudköyü'nde geçirmek fırka kumandanlığı tarafından kabul edilmiştir.

Ahval-i fevka'l-'âde zuhûru ihtimâline mebnî Yeniköy'e yakın bulunmak üzere her halde burada taburlar zevâlden evvel hareket etmiş bulunacaktır. 1'inci ve 2'nci Taburlar buradan sâ'ât 10'da hareket edecek ve sıhhiye bölüğü 2'nci Tabur arkasından tâkib edecektir. 3'üncü Tabur sâ'ât 12'de hareket etmiş bulunacaktır. Ben baştaki taburla Mahmudköyü'ne gideceğim.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 17 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Keşan

1'inci Tabur sâ'ât 10 evvelde, 2'nci Tabur sâ'ât 10.30'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 12'de hareket etmiştir. Esnâ-i harekete taburların mevcûdu ber-vech-i zîrdedir.

	Zâbitân	Efrâd	Hayvânât
1. Tabur	15	1160	97
2. Tabur	17	1130	110
3. Tabur	14	1138	115

Tarîhi: Fî 17 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

Vukûat:

1'inci Tabur bade'z-zeval sâ'ât 4.05'te, 2'nci Tabur sâ'ât 4.40'ta, 3'üncü Tabur sâ'ât 6.30'da Mahmudiye karyesine muvâsalat etmiştir Esnâ-yı rahde taburların vukûatı ber-vech-i zîrdedir.

Taburlar efrâda sıcak yemek vermiştir.

	Hasta Döküntü Efrâd 'Aded	Ayağından Vurulan 'Aded	Urgun Hayvan 'Aded
1. Tabur	0	2	4
2. Tabur	2	75	0
3. Tabur	36	36	0

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 17/18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

Şimdi fırka kumandanlığından şu emir gelmiştir:

Hareketlerinizi tesrî'-i muktezî olduğundan bir an evvel Yeniköy'e muvâsalatınız îcâb etmektedir. Sıhhiye bölüğü sizinle berâber gelecektir.

Fî 14-2-331

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 17/18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir

1. Alay yarın Yeniköy'e hareket edecektir.
2. Taburlar ve sıhhiye bölüğü ağırlıkları doğruca Yeniköy'e gitmek üzere buradan kab-le'z-zeval sâ'ât 6'da hareket edecek ve taburlar ağırlıkları tâkiben sâ'ât 6.30'da yola çıkmış bulunacaktır.
3. Sıhhiye bölüğü 3'üncü Tabur gerisinden takîb edecektir.
4. Ben baştaki taburdayım.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 18 Nisan 331

İkamet Mahalleri: Mahmudiye karyesi

Alay vakt-i muayyende Yeniköy'e müteveccihen hareket etmiştir.

Tarîhi: Fî 18-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 2.40

İkamet Mahalleri: Kadıköy'ün iki kilometre şimali

Alay Kadıköy'de 2 kilometre şimâlinde iken sâ'ât 2,40'ta fırka kumandanlığından şu emir gelmiştir:

Fırka karargâhı Gelibolu'ya nakl edilmiştir. Alayımız Bolayır'a gelecektir. Oradan 5'inci Ordu Kumandanlığı ile muhâbere edecektir. Sıhhiye bölüğü Bolayır'a muvâsalatından sonra Gelibolu'daki 47'nci Alaya iltihâk edecektir. Alaydan bir tabur Karaburgaz Eksamil arasındaki mîntıkada îfâ-yı vazîfe edecektir.

İşbu emir derhal taburlara şifâhen tebliğ edilmiş ve derhal istikâmet Eksamil köyüne doğru tebdîl edilmiştir.

3'üncü Tabura ayrıca şu emir verilmiştir: Maiyetinize bir süvâri bölüğü (on atlı noksan) terfîk edilmiştir. Karaburgaz ile Eksamil arasındaki mîntikanın tarassuduna memursunuz.

Tarîhi: Fî 18-2-331

İkamet Mahalleri: Eksamil karyesi

1'inci Tabur Eksamil'e sâ'ât 7.04 sonrada, 2'nci Tabur sâ'ât 7.20 de, 3'üncü Tabur sâ'ât 7.20'de muvâsalat etmiştir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: Fî 18/19-2-331

İkamet Mahalleri: Eksamil karyesi

Eksamil'e muvâsalatından sonra taburlarla sıhhiye bölüğüne işbu emir verilmiştir:

1. Yarın ale'l-sabah sâ'ât 7'de 1'inci ve 2'nci Taburlar Bolayır'a hareket edecektir. 3'üncü Tabur almış olduğu vazîfeye müteallik tertibatı ikmâl edecektir.
2. Süvâri bölüğü (on atlı noksan) 3'üncü Taburun emrine verilmiştir. İşbu bölükle bi'l muhâbere tertibat-ı müşterekesine serî'an ikmâl etmelidir.
3. 1'inci, 2'nci Tabur ağırlıkları başında muhâbere ağırlığı olduğu halde taburların hareketinden yarım sâ'ât sonra 1'inci Tabur kâtibinin taht-ı emrinde hareket edecektir.
4. Ben sabahleyin sâ'ât 7'den îtibâren Bolayır'a gideceğimden taburların Bolayır'a sevkine 1'inci Tabur Kumandanı Abdülkerim Bey memurdur.

5. Sıhhiye bölüğü Bolayır'dan sonra 47'nci Alaya iltihâk etmek üzere Gelibolu'ya gidecektir. Buradan kable'z-zeval sâ'ât 6'da kâmilten ağırlıklarıyla berâber hareket etmiş bulunacaktır ve yarın her halde Gelibolu'ya muvâsalat edecektir.
6. Bu geceden îtibâren emir verilmedikçe boru çaldırılmayacaktır. Ordugâhta sükûnetin muhâfazası matlûbdur.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 19-2-331

İkamet Mahalleri: Eksamil karyesi

Sâ'ât 7 evvelde 1'inci, 2'nci Taburlarla 3'üncü Taburdan iki bölük Bolayır'a müteveccihen hareket etmişti. Ağırlıklar sâ'ât 7.30 evvelde taburları takîb eylemiştir.

Tarîhi: Fî 19-2-331

İkamet Mahalleri: Bolayır

Taburlar sâ'ât 7.05'te Bolayır'a muvâsalat eylemiştir. Esnâ-yı rahdeki vukûât ber-vech-i zîrdir.

	Hastalanan Efrâd	Ayağından Vurulan Döküntü
1. Tabur	14	18
2. Tabur	10	47
3. Tabur	10	15

Tarîhi: Fî 19-2-331

İkamet Mahalleri: Bolayır

Bolayır'da muvâsalata alay kumandanı merkez istihkâmatında bulunmakta iken telefonla Gelibolu'daki fırka kumandanlığından şu emri almıştır:

Gelibolu sâ'ât 11.30 Fî 18-2-331 - Alayınızın 2'nci Taburu Bolayır'da biri de Karaburgaz ile bunun garb-ı cenûbundaki Yeniköy arasında kalacaktır. Saros Körfezi'ndeki emir

kumanda cihetiyle Müstakil Sûvâri Livâ Kumandanlığına merbût sekiz sûvâri livâsı karargâhı ma'a-derya cenûbundaki Karapınar sûvâri 48'inci Alay 1'inci Bölük tarafından emrine 10 atlı terk edilecektir. Alayınızdan mâadâ kıtaya mensub olup geriden gelen kıta'âtın doğruca Gelibolu'ya gelip mahallerine sevk edilmek üzere Ordu Erkân-ı Harbiye Riyâsetine mürâca'at etmelerine tebliğ ediniz. Kıta'ât ve aksamının Gelibolu'ya gelmeleri için kendilerine ayrıca bir emir verilmediğinden bu husus münhasıran sizin tarafınızdan temîn edilecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Bu emir üzerine 1'inci, 2'nci Taburun Bolayır'ın cenûbunda geceyi geçirmeye ve 3'üncü Tabur Karaburgaz, Yeniköy arasındaki mıntıkeyi tarassuda memur edilmiş ve derhal mahalline gönderilmiştir.

Sûvâri livâsı kumandanlığından alınan bir emirde Gelibolu umur-ı inzibâtiyesinitemîn etmek üzere bir bölüğün îzâmı bildirilmekle 8'inci Bölük sâ'ât 6 sonrada derhal Gelibolu'ya gönderilmiştir.

Çadırılı ordugâh tesis edilmiş ve gece sükûnetle geçirilmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 19/20-2-331

İkamet Mahalleri: Bolayır

Sûvâri livâ kumandanlığından telefonla şimdi şu emir alınmıştır.

Tarîhi: Fî 20-2-331

İkamet Mahalleri: Bolayır

Sâ'ât 12.30 - Alayınızdan dün akşam Gelibolu'ya bir bölük göndermiş olan tabur şimdilik bulunduğu yerde kalacak, iki tabur hemen Gelibolu'ya giderek vapurlara bineceklerdir. Burada kalmış olan tabur hakkında bâ'dehu emir tebliğ edilecektir.

Sûvâri Livâsı Kumandanı
Kâim-makâm Hamdi

İşbu emir üzerine derhal 1'inci Tabura emir neferiyle ve Karaburgaz'da bulunan 3'üncü Tabura ise telefonla tebliğ edilerek hemen Gelibolu'ya hareket etmeleri emr olunmuş. 2'nci Taburun emr-i âhire intizâren bulunduğu yerde kalması bildirilmiştir.

Tarîhi: Fî 20-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 2 Sonra

İkamet Mahalleri: Bolayır

Telefonla süvâri kumandanlığından şu emir alındı

Fî 20-2-331 1330

1. Alayımızdan kalan üç bölüklü tabur 5'inci Fırkadan kalmış olan iki bölüğü serî'an tebdîl edecektir. Mezkûr bölükler tebdîl edilir edilmez serî'an Gelibolu'ya hareket edecektir
2. Bu üç bölüklü tabur karargâhı mütebâki bir bölükle Bolayır'da kalacaktır.
3. Alayınız iki taburuyla Kumköy'de fırkaya iltihâk etmek üzere Gelibolu'ya gidiyor. Gelibolu'ya ne vakit bulunacakları Gelibolu'da bulunan Ordu İdâre Reisi Burhaneddin Bey'e ihbar ediniz ki 'askere sıcak yemek tenbih olunsun.

Müstakil Süvâri Livâ Kumandanı
Kâimmakâm Hamdi

İşbu emir üzerine 2'nci Tabura 5'inci Fırkaya mensub olan iki bölüğü tebdîl eylemesi ve Gelibolu'ya hareket eylemelerinin mezkûr bölüklere tebliği emr olunmuştur.

Karaburgaz'da bulunan 3'üncü Tabura hareketinin Gelibolu'daki Ordu İdâre Riyâsetine bildirilmesi telefonla tebliğ edilmiştir.

Tarîhi: Fî 20-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 2.30

İkamet Mahalleri: Bolayır

1'inci Taburla alay karargâhı Gelibolu'ya müteveccihen hareket olunmuş ve hareket edildiği cihetle sıcak yemekle iki günlük etin ihzârı Gelibolu'ya bildirilmiştir. Hayvânâtın bir gün evvelisi erzak getirmemek üzere kısmen Gelibolu'ya gitmesinden dolayı yalnız muhârebe ağırlığı berâber alınarak büyük ağırlık Bolayır'da terk olunmuş ise de bi'l-â-hire hayvânâtın vürûdu üzerine onlar da nakl edilmiştir.

Tarîhi: Fî 20-2-331

İkamet Mahalleri: Gelibolu

1'inci Tabur sâ'ât 6'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 3.05'te muvâsalat ederek efrâda et tevzî edilmiş ve sıcak çorba yedirilmiştir.

Tarîhi: Fî 20/21-2-331

İkamet Mahalleri: Gelibolu

1'inci Tabur ve alay karargâhı efrâd ve zâbitânı 1.180 mevcudla vapurla, sâ'ât 10.30'da binek ve ağırlığı dahi ayrı bir vapurla sâ'ât 1.30'da; 3'üncü Tabur efrâd ve zâbitânıyla binek ve ağırlıkları sâ'ât 6 sonrada vapurlarla Gelibolu'dan hareket eylemiştir. Her iki tabur mekârîleri berren gitmiştir.

Tarîhi: Fî 20/21-2-331

İkamet Mahalleri: Akbaş Limanı

1'inci Taburla alay karargâhı sâ'ât 12.30'da Akbaş İskelesi'ne muvâsalat ederek karaya çıkmış ve geceyi açık ordugâhta geçirmiştir. Ağırlıklar vapurda kalmıştır.

Tarîhi: Fî 21-2-331

İkamet Mahalleri: Akbaş Limanı

3'üncü Tabur dahi sâ'ât 5 evvelde muvâsalat ederek efrâd ve ağırlıklarını dışarı çıkarmıştır.

Her iki tabur efrâda sıcak yemek vermiş ve ba'de'l-i'âşe 1'inci Tabur 1.130 mevcudla sâ'ât 7'de, 3'üncü Tabur sâ'ât 9'da Kumköy'e müteveccihen hareket etmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 21-2-331

İkamet Mahalleri: Kumköy

1'inci Tabur sâ'ât 9.30'da, 3'üncü Tabur sâ'ât 1'de Kumköy'e muvâsalat etmiş ve muvâsalatını müteakip ordugâh mahallinin tebdîl ettiği firkadan bildirilmiş ve yeni ordugâh mahallini tâ'yin ve keşif etmek üzere fırka erkân-ı harbî Nazım Bey refâkatiyle alay yaveri Safi Efendi ve 1'inci, 3'üncü Taburlardan birer zâbit Bigalı Deresi'ne müteveccihen hareket etmişlerdir.

Taburlar çadırılı ordugâh tesis etmiş, efrâdistirâhate geçmiştir.

Tarîhi: Fî 21/22-2-331

İkamet Mahalleri: Kumköy

Fırka kumandanlığından şimdi şu emir alınmıştır:

1. Kıta'ât bugün gösterilen mahallere yarın sabah sâ'ât 5'e kadar nakl edilmiş ve herkesi hareketten sâkıt bulunmuş olacaktır. 48'inci Alay, Bigalı köyünün takriben 2 kilometre garbında Bigalı Deresi üzerinde Kanlıkuyu civarında bulunacak olan topçu alayının solunda bulunacaktır.
2. Kıta'âtın nakl edemediği eşya bi'l-âhire müteferrik bir sûrette nakl olunacaktır.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir üzerine tabura şu emirle tebliğ olunmuştur:

Gayet müstâ'celdir

Meal-i emre nazaran taburlar vaktiyle doğruca Bigalı Deresi'ne bugün keşfe giden zâbitlerin delâletiyle giderek topçunun solunda bulunulması ve ağırlıkların peyderpey müteferrikan nakli zımnında 1'inci, 3'üncü Tabur Kumandanlıklarına en geç sâ'ât 3'te harekete başlamış olmak lâzımdır.

Tarîhi: Fî 21/22-2-331

İkamet Mahalleri: Kumköy

1'inci Tabur sâ'ât 2.30 evvel, 3'üncü Tabur sâ'ât 2 evvelde Kumköy'den hareket etmiştir.

Tarîhi: Fî 22-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi'nin garbı

1'inci Tabur sâ'ât 6 evvel, 3'üncü Tabur sâ'ât 6 evvelde yeni ordugâhlarına muvâsalat ederek çadırılı ordugâh tesis eylemişler. Burada taburlara şu emir verilmiştir:

1. Şimdilik ikinci bir emre intizâren olduğumuz yerde kalacağız. Binâ'en-aleyh mestûr ordugâh tesîs olunmalıdır. Yemek tablhane vesâir ordugâh hidemâtına başlanmalıdır.
2. Mestûriyet şart-ı evvel olduğundan her işte bu nokta-i mühimmenin nazar-ı dikkate alınması te'emmül edilmelidir.
3. Bilhassa helâ çukurları ordugâhtan lâakal 100 metre uzak olmasına ve efrâdın ağaç diplerinde pislememesi için takayyüdat-ı lâzımede bulunulmalıdır.
4. 'Asker çamaşır yıkayabilir fakat çok uzaklaşmamak ve dağılmamak lâzımdır. Muayyen mahaller keşf edilmeli ve Zâbitân nezâretinde olup îcâbında der-akab silah başa edilebilecek vechle zaman ve mahallini tâ'yin etmelidir.
5. Boru iş'âretleri kat'îyen memnû'dur.
6. Efrâdın endah ve muhârebe melekelerini ve cesaretlerini tezyil edecek tedrisatta bulunmak pek ziyade matlûbdur.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 22/23-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Köy Deresi

Gece sükûnetle geçmiştir.

Tarîhi: Fî 23-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Köy Deresi

Bugün şayan-ı zikr vukûât olmamıştır. 1'inci, 2'nci Taburun mevcudu ber-vech-i zîrde-
dir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân		Efrâd	
	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i Muharib
1'inci Tabur	12	5	41	2	967	67
3'üncü Tabur	9	4	65	1	972	84
Karargâh	2	1	3	0	13	9

	Hayvânât		Silah	Cebhâne	
	Binek	Mekârî	...	Efrâd Üzerinde	Ağırlıkta
1'inci Tabur	13	104	1047	156900	0
3'üncü Tabur	12	97	1039	Sandık 130	52
Karargâh	5	10	12	'Aded 1800	'Aded 600

Tarîhi: Fî 24-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Köy Deresi

Bugünkü mevcud ber-vech-i zîrdedir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân		Efrâd	
	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i Muharib
Karargâh	2	1	3	0	13	9
1'inci Tabur	12	5	41	2	967	67
3'üncü Tabur	9	4	35	1	993	87

	Hayvânât		Vukû'at	
	Binek	Mekârî	Hastahâneye Giden	Fırka Sahrâ Ambarına Giden
Karargâh	5	10	0	0
1'inci Tabur	13	104	0	4
3'üncü Tabur	12	97	4	4

Tarîhi: Fî 24/25-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 12 sonra

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

Bu gece sâ'ât 12'de 2'nci Tabur alaya iltihâk etmiştir. Tabur-ı mezkûrdan verilmiş jurnalde Fî 23-2-331 sâ'ât 5 sonrada Bolayır'dan hareket eden 6'ncı Bölük, Gelibolu'ya sâ'ât 8 sonrada ve tarassud mahallerinden hareket eden 5'inci Bölük nısfülleyde Gelibolu'daki 8'inci Bölüğe iltihâk etmişlerdir. Geceyi orada geçirerek ertesi günde sâ'ât 11 evvelde vapurlara irkâb edilerek sâ'ât 1 sonrada Gelibolu'dan hareketle sâ'ât 2.30 sonrada Akbaş Limanı'na gelinmiş ve mekârîlerin gelmemesinden dolayı Akbaş'tan ancak sâ'ât 7.15 sonrada hareket olunarak sâ'ât 12 sonrada Bigalıdere'ye muvâsalat edebilmiştir.

Tarîhi: Fî 25-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

2'nci Tabur 24/25- 2-331 sâ'ât 12'de alaya iltihâk eylediği fırkaya bildirilmiştir.

Tarîhi: Fî 25-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.35 evvel

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

Fırka kumandanlığından şimdi gayet müstâ'cel ibaresiyle şu emir alınmıştır:

1. Alayınız hemen harekete Maydos'un garbında Zeytinli'ye gidecek orada Şimâl Gurubunun ihtiyâtı olacaktır.
2. Şimal Grubu Maltepe'de 3'üncü Kolordu kumandanlığının emrindedir.
3. Bu emrin vusûlünün ve sâ'ât-i hareketlerinden fırkaya ve Zeytinli'ye vürûdunuzun telefonla Şimal Grubu Kumandanlığına iş'ârı lâzımdır
4. Ağırlıklar tabi' berâber alınacaktır.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 25-2-331

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

İşbu emir derhal taburlara tebliğ olunarak hemen harekete hazırlanmalarını ve hazırlığın hitâmını müteâkib harekete başlanması emr olunmuştur.

Tarîhi: Fî 25-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.50

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

Fırkadan şimdi şu ikinci emir alınmıştır.

Alayınızın bir yürüyüş kolu halinde hareket etmeyip birer çaryek yirmişişer dakîka fasıla ile yürümesi tayyarelere karşı tahaffuz için müs'âid olacağı şimdiki kolordu kumandanı Paşa Hazretleri tarafından ihtar edilmiştir. Taburların bu sûretle hazır olur olmaz hareketleri münâsib olacaktır. Akbaş'taki taburunuzun da doğruca henüz buraya kâmilan gelmediği takdirde oradan Maydos'a gitmesini emredersiniz.

16'ncı Fırka Kumandanı Emriyle
Erkân-ı Harb Nazım

İşbu emir derhal taburlara tebliğ edilmiş bir taburun hareketinden ancak yirmi dakîka sonra diğer bir taburun yola çıkması emr olunmuştur.

Tarîhi: Fî 25-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.35

İkamet Mahalleri: Bigalı Deresi

1'inci Tabur şimdi hareket etmiş ve fırkaya şu ma'lûmât verilmiştir:

Fırka Kumandanlığına

Alayın 1'inci Taburu 9.30 evvelde Maydos'a hareket etmiştir. Diğer taburlar yirmişişer dakîka fasıla ile takip edecektir. Alayın fırkaya vech-i irtibatıyla i'aşe vesâiresi hakkındaki emr-i 'alilerine yeni ordugâh mahallinde intizar edeceğim.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 25-2-331

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Taburlar yeni ordugâhlarına muvâsalat etmiştir.

Tarîhi: Fî 25-2-331

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Vukû bulan istizâna cevaben kolordudan şu emr alınmıştır:

Ordugâhınızı koruyunuz fakat her an harekete hazır bulunmanız lâzımdır. Şimdilik kemâkan fırkanıza merbûtsunuz.

Üçüncü Kolordu Kumandanı
Erkân-ı Harbiye Reisi Fahrettin

İşbu emir taburlara tebliğ olunarak çadırılı ordugâh tesis olunmuştur.

Tarîhi: Fî 25/26-2-331

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Şimdi fırkadan şu emir alınmıştır.

48'inci Alay Kumandanlığına

Fevka'l-'âde müstâ'celdir.

Büyük ağırlıkları bulunduğunuz yerde terk etmek üzere şimdi harekete hazır buluncaksınız.

16'ncı Fırka Kumandanı Emriyle
Erkân-ı Harb Nazım

Bu emir derhal şifâhen taburlara tebliğ edilmiş ve harekete hazırlanmaları emr olunmuştur.

Tarîhi: Fî 25/26-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 3.55

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Hareket hakkında fırkadan şimdi şu emir alınmıştır.

48'inci Alay Kumandanlığına Zeytinlik 25/26 -2-331

1. Düşmanın Kabatepe ile Kumtepe arasında bilhassa Çamtepe civarında ihraç harekâtı icrâ etmesi ihtimâline karşı alayınız Çamtepe istikâmetinde şimdi hareket edecektir. Alay, Çamtepe ve Palamutluk şarkındaki vâdî içerisinde mestûr bulunacak bilhassa tayyare ve balon keşfiyâtına karşı da kendini göstermeyecektir.
2. 45'inci Alayın 3'üncü Taburundan bir bölük Çamtepe'de iki bölüğü Palamutluk'tadır. Bir bölüğü de Kumtepe'dedir. Kabatepe'de 77'nci Alay vardır.
3. Ben Palamutluk şarkındaki dört yol ağzı civarında bulunacağım.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 25/26-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 3.00 evvel

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

İşbu emir derhal taburlara tebliğ olunarak hemen hareket etmeleri emr olunmuştur.

Taburlar birbirine tâkîben sâ'ât 3.15 evvelde hareket eylemişlerdir. Şafak ile berâber taburlar Palamutluk'a muvâsalat etmiş ve mevzi'lerini işgâl eylemişlerdir.

Tarîhi: Fî 26-2-331

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Alayın sağ tarafına yerleştirilmiş olan iki 'aded mantelli obüs ile bir batarya serî' atışlı Şınayder'e [Schneider] düşman zırhlıları tarafından bugün 500-400 mermi atılmış ve topçularımız tarafından mukâbelede bulunulmuştur.

Tarîhi: Fî 26/27-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 10.00 sonra

İkamet Mahalleri: Zeytinlik

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır

48'inci Alay Kumandanlığına

1. Kabatepe ve civarından Kumtepe ve havalisine kadar sâhil kısmında düşman tarafından vâki' olacak bir ihrâc vaktiyle tarassud ve hemen men' etmek için bu havaliye memûr kıta'ât beyrinde sâhil mıntıkası ber-vech-i âtî taksim olunur.
2. 77'nci Alay evvelce memûr olduğu Kabatepe mıntikasını Azmakdere'ye (dâhil) kadar; 48'inci Alay, Çamtepe'ye (hâric) kadar Palamutluk mıntikasını; 45'inci Alay 3'üncü Tabur, Çamtepe (dâhil) mıntikasını tarassud ve müdâfaa edeceklerdir.
3. Bu mıntikalara memûr taburları maksada muvaffak sûretde taksim edip yarın sabah mıntikalar işgâl edilmiş bulunmalıdır. Taburlarca tefrik edilecek mıntika ihtiyatları cephe gerisinde bulunacak ve 48'inci Alayın iki taburu ihtiyât-ı 'umûmî olmak üzere Palamutluk sırtları gerisinde bulunacaktır.
4. 45'inci Alay 3'üncü Tabur sol cenahdan Cenûb Gurubu kıta'âtıyla irtibat tesis edecektir ve Çamtepe civarındaki bataryanın lüzûmunda muhâfazası düşünülecektir.
5. 16'nci Fırka karargâhı Palamutluk sırtları şarkındadır.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 27-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

İşbu emir üzerine kıta'âte taksim edilen vazîfe-i harbiye taburlara tebliğ edilmiş ve alaya tahsis kılınan mıntikanın tarassuduna 3'üncü Tabur me'mûr edilmiştir. Diğer 1'inci, 2'nci Taburlar ihtiyât olarak Palamutluk sırtları gerisinde bırakılmıştır.

Tarîhi: Fî 27-2-331

Sâ'at ve Dakîka: 8 sonra

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

1. Dün akşam verilen emirdeki mıntika taksimâtına tevfikân mıntikanız dâhilinde bulunup 77'nci Alayın bir bölüğü tarafından alan işgâl edilmekte bulunan Palamutluk'taki mahallî alayınızdan bir bölükle hemen tebdîl ve işgâl ediniz. Tebdîl-i keyfiyeti düşman nazar ve ateşten mestûren icrâ kabil değilse şimdilik mahall-i mezkûre işgâle memûr edeceğiniz bölükten bir zâbit ile cüz'î bir kuvvet gönderilerek orada bulunan bölüğün serbest bırakılması ve bölüğün kısm-ı mütebâkisinin de gurûb-ı şemsden sonra sevk edilmesi muvaffaktır.
2. 19'uncu Fırkadan şimdi alınan telefonda bu gece düşman merkez-i kıta'âtımızın sağ ve sol cenahına dört defa taarruz ederek külli telefât vermek sûretiyle püskürtüldüğü düşman mecrûhini kesretli bir sûrette Arıburnu'ndan gemilere nakl edildiği bildirilmiştir. 'Umûm-ı efrâda tebşîr-i keyfiyet olunması.
3. Sağdan 77'nci Alay ve soldan 45'inci Alay 3'üncü Tabur ile irtibâtın tamâmı muhâfazası ve bilhassa geceliğin bu husûsa fevka'l-'âde ehemmiyet verilerek ateş ve tarassud hâricinde mahal bırakılmaması ehemmiyetle tavsiye olunur.

**16. Kolordu Kumandanı Miralay
Rüşdü**

Tarîhi: Fî 27-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Sağ cenahımızda bulunan 77'nci Alayın bir bölüğünü mümkün olduğu taktirde şimdiden kâbil değilse kısmen şimdi ve kısmen gurûb-ı şemsten sonra tebdili 3'üncü Tabur Kumandanlığına yazılmıştır.

Bugün yine topçu muhârebesi devam eylemiş ve bir şarapnel misketiyle 3'üncü Taburdan bir hayvan boynundan yaralanmıştır.

Tarîhi: Fî 28-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Şimdi 3'üncü Taburdan şu rapor alınmıştır.

1. Dün gece 9'uncu Bölük Mıntıkasıyla 11'inci Bölüğün sol cenahını teftiş ve tetkik ettim. İşgâl edilen tarassud mıntıkları hafif sûrette tahkim edilmiştir ve tahkîmatın imtidâdı gayrikâfidir. 11'inci Bölük Kumandanından alınan raporda yerlerin dar olduğu ve gayrikâfi bulunduğu bildirilmektedir. Fikrime göre sâhilde tarassud menzilleriyle berâber kuvvetli tahkîmat vücûda getirmek düşmanın ihraç-ı harekâtını buradan def' ve tard etmek arazînin vasfına nazaran muvaffaktır. Andel-îcâb işgâl etmek üzere hatt-ı bâlânın ilerisinde bölükler için ayrıca tahkîmat gurubu yapılmasını lüzûmlu gördüm.
2. Tarassud postalarının bulundukları mahaldeki siperlerin takviye ve tevsî'' emr olunmuştur. Derece-i matlûba ve mâ'rûzada tahkîmat icrâsı vesâit -i mevcûde mümkün el-icrâ olamayacak bir haldedir. Arazî kâmilten fundalıktır. Rü'yete mâni'dir. Bunların da bertaraf edilmesi îcâb eder.
3. İhraç harekâtına müsâid olan nikât ancak vâdî ağızlarıdır. Sâir mahaller sarptır ve diktir. Fî 28-2-331.

3'üncü Tabur Kumandanı
Yüzbaşı Kemâl

Tarîhi: Fî 28-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Bugün taburlara şu emir verilmiştir.

1. Alaya verilmiş olan mıntıkada ancak bir bölüklük tahkîmat gurupları mevcuttur. Bu tahkîmatın gurupvâri olarak tevsî' ve temdîdi matlûbtur.
2. Yapılacak siperlerin mahalleri 3'üncü Tabur Kumandanlığınca mâ'lûmdur. Tahkîmat alayın üç taburu bütün vesâit-i tahkimiyeleri ile iştirak edecektir.
3. Bunun için bugün karanlık basarken bölük kumandanları ile her bölükten bir takım zâbiti 3'üncü Tabur Kumandanı nezdine îzâm edilerek kendilerine irâe edilecek ateş hattında da bu geceden îtibâren avcı siperleri vücûda getirilmek lâzımdır.
4. Hafriyât kemâl-i sükûnetle düşmana sezdirilmeksizin icrâ olunacak. Düşmanın projektör tevcihi halinde efrâd hafriyâttan feragat ile herkes olduğu yerde bilâ-hareket kalacaktır. Siper yapılır yapılmaz civar arazîye hemen benzetilecek ve gündüz yer keşfi hiçbir sûretle mümkün olamayacak vechle setrine çalışılacaktır. Her bölüklük

siperden Palamutluk Deresi'ne doğru setr sandıkları yapılacaktır.

5. Deniz kenarındaki tarassud siperlerinin ıslah ve tevsî'i şifâhen görüşüldüğü vechle 3'üncü Tabur tarafından temîn edilecektir.

48.Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Tarîhi: Fî 28-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

3'üncü Taburdan ikinci defa olarak şu rapor alınmıştır.

1. 9'uncu Bölükten alınan raporda düşmanın mühim bir hareket ve teşebbüsü görülmediği ve 11'inci Bölükten alınan raporda da düşmanın bâzı torpidolarının sâhile yanaştığı ve tecessüsâtta bulunduğu ve mıntıkamızda şâyân-ı dikkat bir vukûât olmadığı bildirilmiştir.
2. 11'inci Bölük mıntıkayı devr ve teslim almıştır. Bu bölüğün sağ cenahı Çayağzı yâhud Azmakderesi'nden bed'en ederek 9'uncu Bölüğün sağ cenahında bulunan vâdîye kadar imtidâd etmektedir. Bu mıntika bir kilometreden ziyadedir. Mıntika iki takımla taht-ı tarassuda alınmıştır. Bu bölük sağ cenahında 77'nci Alaya mensub müretteb bölükle ve sol cenahında da 9'uncu Bölükle irtibat tesis etmiştir.

3'üncü Tabur Kumandanı
Yüzbaşı Kemâl

Tarîhi: Fî 28-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Bugün yine düşman topçu mevzilerimize 300-400 mermi atmış ve topçularımız tarafından mukâbelede bulunulmuştur. Düşmanın cephedeki faaliyeti tezâyüd etmiştir. Su doldurmak üzere siperden çıkıp kuyuya gitmekte olan 3'üncü Taburdan bir nefer şarapnel misketiyle hafif sûrette yaralanmıştır.

Mülâhazat: Bugün hafif yağmur yağmıştır.

Tarîhi: Fî 29-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Sağ cenahtaki tarassud mahallinden alınan raporda bir düşman torpidosunun mahal-i mezkûra yaklaşıp tarassudda bulunduktan sonra çekildiği ve diğer bir torpidosuyla Çamtepe'nin şimâlinden sâhile yaklaşıp tarassud mevziinin geri tarafına birkaç el te'sîrsiz endahet ettiği bildirilmiş ve başkaca şâyân-ı iş'âr bir vukûât olmadığından keyfiyet bâ-rapor fırka kumandanlığına arz edilmiştir.

Mülâhazat: Dün akşamdan başlayan yağmur sabaha kadar devam etmiştir.

Tarîhi: Fî 29-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Fırka kumandanlığından alınan emirde Palamutluk'taki tarassud mıntıkasının 77'nci Alaydan tâ'yin edilecek kıta'âte tevdi'i ve alaya rabt edilmiş 22'nci Mitralyöz Bölüğüyle berâber Kocadere'nin şimaline gidilmesi emr olunmuş ve bunun üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

1. Alay bu gece Kocadere'nin şimâline gidecektir.
2. Palamutluk'taki tarassud mıntıkasına Kabatepe'deki 77'nci Alay Kumandanlığının tâ'yin edeceği kıta'âte tevdi' edecek. Bunun için mezkûr kumandanlığa fırka tarafından yazılmıştır. Devir ve teslim-i keyfiyeti geceleyin vâki' olacağından teslimi müteâkib tarassud mahallindeki bölükler yeni ordugâha iltihâk edecektir.
3. Zeytinlik'teki 11'inci Fırkaya mensub mitralyöz bölüğü alayımıza rabt edilmiştir. Bu bölük 1'inci Taburca misafir edilecektir.
4. Alay kemâfi's-sabık fırkasına merbûttur. Fırka karargâhı eski mahallinde yani Kanlıkuyu'da bulunacaktır.
5. Zaman-ı hareket ayrıca bildirilecektir. Bunun için sâ'ât 6 sonrada tabur kumandanları beni görsün.
6. Zeytinlik'deki büyük ağırlığın şimdiden yeni ordugâha nakli için büyük ağırlık kumandanına emir gönderilmiştir.
7. Yeni ordugâh mahallinin ittihâbı için 2'nci Tabur Yaveri Hasan Efendi bu emrin vusûlüyle berâber gelip beni görsün.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

İleri hattaki bölüklerin Kabatepe'deki taburdan tebdîl edileceği 45'inci Alay 3'üncü Tabur Kumandanlığından bildirildiğinden bahisle bölüklerin tebdîli te'ehhür ettiği taktirde alayın hareketi geri kalmayarak karanlığın hulûlüyle berâber harekete başlanması ve geri kalacak bölüklerin bi'l-âhire doğruca alaya iltihâkı ve yeni ordugâha esaslı bir

sûrette yerleşilmeyecek harekete müheyyâ bulunulması ve bir muhârebe vazî'fesiyle ileri sevk edildiğinde efrâdın yalnız ikmâl torbalarıyla kaputlarını ve tekmil fişenklerini ve edevât-ı istihkâmîyelerini berâber alarak çantalarını ağırlıkta bırakması firkadan emr olunmuştur.

Tarîhi: Fî 29/30-2-331

İkamet Mahalleri: Palamutluk

Alay sâ'ât sonrada Palamutluk'tan hareket etmiş ve tarassud mahallinin teslimi keyfiyetinin te'ehhüründen dolayı teslimin hitâmı müteâkib doğruca alaya iltihâk etmek üzere 11'inci Bölük geride kalmıştır.

Tarîhi: Fî 30-2-331

İkamet Mahalleri: Kocadere'nin şimâli

Kocadere'nin şimâline 1'inci Taburun 1'inci ve 2'nci Bölükleri sâ'ât 6 evvelde bu taburun diğer bölükleriyle 2'nci, 3'üncü Taburlar sâ'ât 6 evvelde muvâsalat etmiştir. Tarassud mahallinin teslimi için geriye kalan 11'inci Bölük alaya, Kocadere'nin cenûbundaki tepede iltihâk ederek öndeki kıta'âtın yürüyüşünün yolun bozukluğu münâsebetiyle beter bir sûrette devamı hasebiyle kıta'âtın gerisine almak üzere alaya iltihâk eylediği mahalde efrâdına bir mola vermiştir.

Mülâhazat: Bugün hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 30-2-331

İkamet Mahalleri: Kocadere'nin Şimali

Yeni ordugâh muvâsalat edildiği firkaya bildirilmiş ve sûret-i hareket istizân olunmuştur. Cevâben mevrûd emirde ordugâhın Eltutan Baba Tekkesi'nin bir kilometre şimâlinde 159 Rakımlı Tepe'nin cenub sırtlarının şark mâilelerinde tesis edilmesi kolordudan emir buyurulduğundan bahisle ordugâh mahallinin tesisıyla nerede tesis edildiğinin inbâ'sı iş'âr buyurulmuştur.

Tarîhi: Fî 30/1 minhü

İkamet Mahalleri: 159 Rakımlı Tepe'nin cenubu

Taburlar bugünistirâhatle ve ordugâhın mestûriyetini ikmâl ile geçirmiştir. Mevcudları zîrde, başkaca şâyân-ı zikr vukûât yoktur.

	Zâbitân		Silah Endazân		Hayvânât			Vukû'at
	Muharib	Gayr-i Muharib	Muharib	Gayr-i Muharib	Binek	Koşum	Mekârî	Hastahâneye Giden
1'inci Tabur	10	5	1047	188	12	0	104	1
2'nci Tabur	13	5	1107	103	12	0	99	0
3'üncü Tabur	12	4	1077	93	12	0	103	5
Mitralyöz Bölüğü	4	1	105	27	5	28	30	0

Tarîhi: Fî 2-3-331

İkamet Mahalleri: 159 Râkımlı Tepe'nin cenubu

Vaz'iyette bugün de bir tebeddülât yoktur. Taburların dünkü mevcûduna hâlel gelmemiştir. Bu gece arazî hakkında keşfe giden tabur kumandanları öğle üzeri 'avdet eylemiş diğer Zâbitân ikindiye kadar keşfe devam eylemişlerdir.

Tarîhi: Fî 2/3-3-331

İkamet Mahalleri: 159 Râkımlı Tepe'nin Cenubu

Ordugâhın Kavakdere'ye nakli için fırkadan şu emir alınmıştır.

1. Fırka yarın Kocadere'nin iki kilometre kadar cenub-ı garbisinde Kavakdere Vâdî-si'ne nakl edecektir. Fakat düşmana kat'iyen görünmeyecek ve donanma ateşinden mahfûz bulunacaktır.
2. Kıta'ât yarın geceyi yeni ordugâhlarında geçirmek üzere vakt-i hareketlerini tanzim edeceklerdir.

3. Sûvârî bölüğü ve İsmailtepe'deki batarya muhâfız piyâde bölüğüyle berâber yerinde kalacaktır. 47'nci Alay, topçu alayının ilerideki aksamı, alaylarına iltihâk edecektir.
4. Topçu alayı vasatta kalmak üzere 47'nci Alay sağda ve 48'inci Alay solda ordugâh tesîs edecektir.
5. Sıhhiye bölüğü fırka karargâhı da yarın yeni ordugâha hareket edecektir.
6. Alay yâverleri ordugâh mahalli intihab ve irâe etmek üzere öğleden sonra sâ'at 2'de fırka karargâhına gelsinler.

Fırka 16 Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir derhal taburlara tebliğ edilmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 3-3-331

İkamet Mahalleri: 159 Râkımlı Tepe'nin Cenubu

Ordugâh mahallini irâe ve ittihab etmek üzere alay yâveri fırkadan istenilmekle şimdi fırka karargâhına gitmiştir.

İkamet Mahalleri: 159 Râkımlı Tepe'nin Cenubu

Taburlar hareket için ihzâratını ikmâl ederek 1'inci Tabur sâ'at 5.30'da hareket etmiş ve 2'nci Tabur onu tâkîb eylemiştir. 3'üncü Tabur sâ'at 6'da hareket eylemiş karanlığın hulûlüyle berâber yeni ordugâh mahalline muvâsalat eylemiştir.

Tarîhi: Fî 3/4-3-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Taburlar Kavak Deresi'ne muvâsalatında harb mevki'inden aşan sersem kurşunlarla 3'üncü Taburdan üç, 2'nci Taburdan iki, mitralyöz bölüğünden bir nefer mecrûh düşmekle hastahâneye gönderilmişlerdir. Gündüzden alay yâverine irâe edilen alay mıntıkası zimmen topçu alayı tarafından işgâl edilmekle alay geceyi pek dar bir mıntıkada

geçirmiştir. İleri karakol çıkararak soldan süvâri bölüğü ve sağdan 47'nci Alay ile tesîs-i irtibata 2'nci Tabur memûr edilmiş ve bu vazîfe tabur-ı mezkûr tarafından bölükletemîn edilmiştir.

Tarîhi: Fî 4-3-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Topçu alayı kendi mıntikasına çekilmekle alay kıta'âtı ordugâh tesîsiyle iştigâl eylemişlerdir.

İleri karakolda vukûât olmadığı alınan rapordan anlaşılmıştır.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 4-3-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Alay Karayürek Vâdîsi'nden fırkanın ihtiyatı teşkil eylemek üzere şu emri alır.

48'inci Alay Kumandanlığına

1. 47'nci Alay bugün mestûren Karayürek Vâdîsi'ne ve hatt-ı harbin sol cenahı gerisine sokulacaktır. Ve alay bir veya iki taburuyla gurub vaktinde Kanlısirt'ta bulunan 27'nci Alayı tebdil edecektir.
2. 48'inci Alay bu akşam sol cenah gerisine mıntika ihtiyâtı olmak üzere ilerleyecektir.
3. Sol cenah müfrezesi 16'nci Fırka olacak ve buradaki 33'üncü Alay ve 125'inci Alaylar benim emrime girecektir.
4. Tafsîlâtı emir ayrıca gönderilecektir. Alaylar hazırlansın hazırlıklarını bana bildirsin topçu alayı da her türlü ihtimâle karşı hazır bulunsun muhârebe hattıyla hemen irtibat tesîs edilsin.

Bu emir şifâhen tabur kumandanlarına tebliğ edilmiş ve harekete hazır olmaları ve 'askere yemek vermeleri emredilmiştir. Bu esnâda âtîdeki tafsîlâtı emir fırkadan vürûd ile taburlara 'aynen tebliğ edilmiştir. Ve zîrine alay emri yazılmıştır.

48'inci Alay Kumandanlığına

Dâne Pınarı
3-4-331

1. 3'üncü Kolordu ve Şimâl Gurubu Kumandanlığının emri gönderildi. Fırkamın eski ve yeni silah arkadaşlarımın şimdiye kadar galibâne cereyân eden muhârebeyi zaferle tetvic etmek emellerini beslediklerini artık fiiliyâtıyla görmek isterim. Zâbitânımızın demir elli çelik yürekli arslan fedâkâr 'askerlerimizle bu büyük işte büyüklük göstermelerini bekliyorum Allah'ın keremi, Peygamberin imdâdı bizimle berâberdir.
2. Düşman siperleri içinde imhâ veya ânî teslime icbar etmek için ilerlemek hazırlıklarını her alay kendilerine tahsis edilen mıntika dâhilinde kemâl-i sür'âtle icrâ ve fırkaya iş'âr edeceklerdir. Düşmanın bu esnâda bir hücumu vâki' olursa bunu hemen kemâl-i muvaffakiyetle def' etmek ve fırsattan bi'l-istifâde mukabil ta'arruzla düşman mevzi'ine girmek için zuhûr eden fırsatları bana bildireceklerdir.
3. 47'nci Alay 27'nci Alayı tebdîl edecektir.
4. 48'inci Alay, Karayürek Vâdîsi'nde sol cenah gerisinde fırkanın ihtiyâtını teşkil edecektir. İstihkâm bölüğü ihtiyat nezdinde bölünecektir. Tebdîl-i keyfiyeti sezdirmemek husûsunda fevka'l-had tedbirli müteyakkız bulunmak lüzûmunu derhâtır ettiririm.
5. Sargı mahalli Kocadere'nin garbında, Köy Deresi'yle Örenardı Deresi'nin birleştiği mahalle karib ve bu iki dere arasında sırtların şark eteklerindedir.
6. Fırka kıta'âtı cephânesi Kocadere'de 3'üncü Kolordu Cephâne Kolları Kumandanlığına mürâca'atla ikmâl edeceklerdir.
7. Ben bu geceyi Dâne Pınarı Deresi'ndeki ordugâhta geçireceğim. Fırka telefon müfrezesi hemen sol cenah müfrezesi nezdindeki telefon mahallini fırka karargâhına nakl edecek ve alaylarla irtibatı hâsıl edecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Alay Emri

Kavaklıdere
4-3-331 sâ'at 5.30

1. Fırka emri ber-vech-i bâlâdır. Alay şimdi gurupla berâber Karayürek Vâdîsi'nde sol cenah gerisinde ve fırka ihtiyâtı olmak üzere bulunacaktır. Taburlar müteferrik ve gayet mestûr olarak keşf ettirdikleri yollardan Karayürek Deresi'ne incek mezkûr derenin garb yamaçlarında mestûren ve her vakit harbe hazır bir halde bulunacaktır.
2. Taburlar mahallerine varır varmaz ileri bir emniyet hattı tesîs edecek ve civar emniyet hatları birbiriyle tesîs-i irtibat edeceklerdir. Her tabur düşman hattına kadar bir keşif kolu sürecektir. En sol cenahta kalacak tabur cepheden mâ'ada sol cenah ilerisine dahi emniyet kademesiyle keşif kolları sevk edecektir.
3. Düşman tarafından vukû bulacak bir teşebbüse hemen şiddetle hücum ederek def' edilecektir.
4. Alay arazînin dalgalarından istifâdeye mecbur olduğundan 'umûmî bir ileri karakol müfrezesi teşkil edilememiştir. Onun için her tabur ikinci maddede zikr edildiği ve chle kendi emniyetini tesîs edecek ve civar taburlarla te'mîn-i irtibat edecektir. En

sağda kalacak tabur, 47'nci Alayla da irtibat tesîs etmekle mükelleftir.

5. Ben yerimi bi'l-âhire bildireceğim.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaş Ahmed

Taburlar Kavaklı Deresi'nden sâ'at 7 sonrada hareketle mestûren Karayürek Vâdîsi'ne sâ'at 8.30'da muvâsalat eylemiş ve mezkûr vâdînin garb sırtları yamacında ordugâh tesîs ettikten sonra alay tarafından şu ikinci emir taburlara tebliğ edilmiştir.

Karayürek Vâdîsi'nin garb sırtları
4/5-3-331 sâ'at 11

Mülâhazat: Mufasssal kroki rabt edilecektir.

Tarîhi: Fî 4/5-3-331

Sâ'at ve Dakîka: 11 Sonra

İkamet Mahalleri: Karayürek Vâdîsi

Tabur Kumandanlıklarına:

1. Taburlar kendilerine gösterilmiş mahallerde mestûren her vakit muhârebeye âmâde bir halde bulunacaktır (istirâhat münâvebe ile icrâ olunabilir).
2. Alayın ilerisinde siperlere 47'nci Alayın tarassud neferleri (emniyet hattı) mevcuttur. Bu hatla her tabur dâimî sûrette ve şifâhen anlattığım vechle muhâfaza-i irtibat edeceklerdir
3. 2'nci Tabur Kumandanı kendisine îzahım vechle şafakla berâber düşmanın sol cenahı müntehâsına karşı icrâ-yı keşfiyat edecektir.
4. 3'üncü Tabur, alayı sol cenaha karşı temîn edecektir (47'nci Alayın emniyet kademisine tebdîl edecek ve geceleri dahi düşmanla muhâfaza-i temas edecektir).
5. Muhâfaza-i sükûnet gayetle ri'âyet olunacak ve ışıık yakılmayacaktır.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaş Ahmed

Ahîren sâ'at 2 evvel raddelerinde fırka kumandanlığının emri üzerine mitralyöz bölüğü, 125'inci Alaya iltihâk ettirilmişdir. Taburlar, Kavaklı Deresi'nden Karayürek Vâdîsi'ne gelirken aşan piyâde mermisiyle 2'nci Taburdan iki, 3'üncü Taburdan bir nefer yaralanmıştır. Karayürek'te 27'nci Alaydan bir takım ileri karakol olarak bulunuyordu. Bu takım alayın 3'üncü Taburuna vazîfesini teslim ettikten sonra çekilmiştir ve o gece Karayürek Vâdîsi'nde geçirilmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân		Efrâd		Hayvanât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekâî
1'inci Tabur	10	5						
2'nci Tabur								
3'üncü Tabur								

Alay düşman mevzilerinin keşfi için üç zâbit keşif kolu çıkarmıştır. Düşman mevzi hakkındaki raporlara nazaran iyice bir fikir edilebilmiştir.

Alay, Karayürek Deresi'nde fırkanın ihtiyâtı olarak hatt-ı müdâfaanın sol cenahı gerisinde bulunuyordu. Sağda 47'nci Alay siperleri bulunuyordu. Bugün sâ'at dört evvelde fırka kumandanlığından hücum hakkında şifâhen emir alınmış ve anın üzerine tabur kumandanları celb edilerek arazî üzerinde mufassal şifâhî emir verildiği gibi bi'l-âhire zîrdeki alay emri verilmiştir.

Mülâhazat: Fırka kumandanlığından istihsâl olunan emir üzerine evvelce alaya ilhâk edilmiş olan ve 125'inci Alaya aldırılmış 33'üncü Mitralyöz Bölüğü, tekrar alaya iltihâk edilmiştir.

Tarîhi: Fî 5-3-331

Sâ'at ve Dakîka: 8 sonra

İkamet Mahalleri: Karayürek Vâdîsi'nin garb sırtlarından

Alay Emri Tabur Kumandanlıklarına

1. Bu gece 'umumen düşman mevzi'ine takarrüb edilecek ve sâ'at 3.30 evvelde en yakın mesâfeden süngü hücumuna kalkılacaktır.
2. Alayımız. 47'nci Alayın solunda 'umum cephe-i harbin sol cenah muntehâsından işbu hücumda iştirak edecektir.
3. 125'inci Alay fırka ihtiyatı olmak üzere sol cenah gerisinde bulunacağı gibi Kabatepe'deki kıta'âtımız tarafından düşman mevzi'inin sağ cenahına karşı ta'arruz edilecektir.
4. Alayın 1'inci, 2'nci, 3'üncü Taburları birinci hatta olmak üzere sağ cenah mevzi'inin

ilerisindeki Yeşiltarla'nın şimal kenarından müntehâ-yı cenahına kadar ta'arruz edecektir.

5. 1'inci Tabur bir bölüğüyle mitralyöz bölüğü, alay ihtiyâtı olmak üzere bulunduğumuz derenin ilerisindeki siperlerde bulunacaktır. İrtibat sağdan 47'nci Alaydan olacaktır.
6. Mitralyöz bölüğü târif ettiğim mahalde mevziine girecek ve ateş etmesi benim emrimle vukû bulacaktır. Mitralyöz bölüğü mevziden derhal çıkıp düşman mevzine serî'an gidebilecek derecede tertibat-ı lâzime alacaktır.
7. Alay dâhilinde irtibat taburu 1'inci Taburdur. Bu tabur sağ cenahıyla Yeşiltarla'nın şimal kenarına doğru ilerleyecek ve 47'nci Alay ile irtibatı muhâfaza eyleyecektir. Taburlar takrîben ikişer yüz metrelik bir cephe dâhilinde yapılacaktır. 3'üncü Tabur sol cenaha karşı kuvvetlice ihtiyat bulundurmalıdır.
8. Düşman mevzi'e takarrüb fevkalâde bir sükûnet ve basîretle vâki' olacak ve düşmanın her hareketi bir sıhhat-i sükûnet-i tama'a ile mukâbele olunacaktır. Hiç ateş açılmayacaktır.
9. Düşmanın son icrâ olunan ve netîcesi taburlarca mâ'lûm olan keşfiyâtına nazaran düşmanın müdâfaa hattının ilerisinde ve dere kenarındaki emniyet hattındaki efrâdı kezâlik ateşsiz ve en kuvvetli efrâd tarafından itlâf veya esîr edilecektir. Bu emniyet hattı her taburdan bu gece îzâm ve 'avdet eden keşif kollarınca mâ'lûmdur.
10. Düşman mevzi'e kadar olan arazî hakkında mufasssal mâ'lûmatı bulunan zâbit keşif kollarının mâ'lûmat ve delâletinden mükemmelen istifâde olunsun asla bir kargaşalığa veya şaşırmağa meydan verilmesin.
11. Hücûm kolları kezâlik şifâhen îzah ettiğim vechle en başta istihkâm müfrezesiyle taburlardan makası hâmil efrâd bulunacak ve bunlar tel örgüleri vesâ'ir düşman mevzii önündeki mevânii ber-teraf edecekler, bu müfreze en yakın hücûm kolu tarafından himâye olunacaktır. Hücûm kolları keşif ve birbirine yakın müte'âddid hatlardan 'ibâret olacaktır.
12. Hücûm 'ayar ettirilen sâ'atlere nazaran vakt-i mu'ayyende müttehiden ve en yakın mesâfeden icrâ olunacak ve 'inâyet-i rabbâniyye ile düşman mevzi zabt olunur olunmaz bilâ-emr her kıta birinci hatta bulundurabileceği en keşif ve şedid ateşle düşmanı denize dökünceye kadar bir mevzi'iden bir mevzi'e atlamak sûretiyle tâ'kib ateşi icrâ edilecektir. Bu esnâda mitralyöz hemen bulunduğu mevzi'i terk ile düşman mevzi'ine kemâl-i sür'atle dâhil olacak ve tâ'kib ateşine iştirak edecektir.
13. Cephâne ikmâli için vesâit-i nakliye kumandanları taburlarına muktezî cephâneyi bilâ-pervâ en yakın mesâfata kadar îsâl edecektir.
14. Sargı mahalli bulunduğumuz derede tesîs edilecektir.
15. Ben bidâyette ihtiyat yanında bulunacağım.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Alay bi'l-âhire âtîdeki tahrîrî emri fırka kumandanlığından almıştır.

1. Düşman Arıburun'un 1 kilometre şarkında yirmi üç günden beri işgâl ettiği mevzi-dedir. Bu mevzi' Çakalderesi'nin 300 metre cenubundaki Küçüktepe'den bed'en ile şimâle doğru Kanlısirt, Kırmızısirt, Merkeztepe, Korku Deresi'nin mebnî kısmını geçerek 122 râkımlı Sarıyarlar'da nihâyet bulur.
2. Şimal Grubu (3'üncü Kolordu) yarın yani Fî 6-3-331 öğleden evvel sâ'at 3.30'da baskın sûretiyle düşmana şiddetle hücum ve işgâl ettiği mevâzi'i zabt ile düşmanı denize dökecektir.
3. Baskın kemâl-i sükûnetle sessiz, sedâsız ve yalnız süngü istî'mâliyle icrâ olunacaktır. Gafleten bir baskın ancak bu sûretle mümkün olabilir. Efrâda varıncaya kadar bi'l-cümle vazîfedarânın bu husûsta nazar-ı dikkati celb edilmiş olmalıdır.
4. 19'uncu Fırka düşmanın sol cenahına, 5'inci Fırka düşmanın merkezine 2'nci Fırka Kırmızısirt, Kanlısirt'in üzerinde Yeşiltarla istikâmetinden düşmanın merkeziyle sağ cenahı arasına 16'nci Fırkadahi Kanlısirt ve cenubundaki düşmanın sağ cenahına olmak üzere her fırka kendi karşısındaki düşman mevziine hücum edecektir.
5. 47'nci Alay 2'nci Fırkaya mensub 1'inci Alayın solundan ve sağ cenahıyla Kanlısirt'ta 72'nci Alaya mensub Mitralyöz Bölüğünün sağ cenah tüfengiyle düşman hattı istikâmetindeki üç höyük (fırka erkân-ı harbi tarafından alay kumandanıyla 1'inci Alayın 1'inci Tabur Kumandanı'na îrae edilmiştir) hattı istikâmetinde baskın yapacaktır. 48'inci Alay sağ cenahıyla 125 Tepesi cenubundaki Yeşiltarla'nın şimal kenarı istikâmetinde ilerleyerek düşmanı baskına uğratacaktır. 125'inci Alay 48'inci Alayın sağ cenahını tâ'kîben mezkûr alay gerisinde fırkanın ihtiyâtı olmak üzere ilerleyecektir. Dâima 47'nci Alay ve 48'inci Alay ile irtibatta bulunarak mezkûr alayların ilerlemeleri tevakkufa uğrarsa hemen ileriye atılıp kendisiyle berâber geri kalan aksamı ileriye götürecektir. Kabatepe Müfrezesine mensub tabur düşmanın en sağ cenahına karşı Kabatepe istikâmetinden doğruca ilerleyecek ve düşmanın nazar-ı dikkatini kendi üzerine celb etmek ve onu mevzi'inde tesbit eylemek için sâ'at 3 evvelde harekete başlayacaktır. 48'inci Alay ile mezkûr tabur irtibat tesîs edecektir. Topçu alayı şimdilik işgâl etmiş olduğu mevzi'lerde kalacak ve serî' cebel taburunun verilecek ilk emirle hemen hareket edebilecek sûrette hazırlayacaktır. 125'inci Alaydan bidâyeten bir bölük topçuya mahfûz olmak üzere alay kumandanının emrine terk edilecektir. Topçu firkadan emir vürûduna kadar ateş etmeyecektir. İstihkâm bölüğü 47'nci Alay, 48'inci Alayına birer müfreze de ilhâk edecek ve mezkûr müfrezeler alay kumandanları tarafından tavzif edileceklerdir. İstihkâm bölüğünün kısm-ı mütebâkîsi fırka karargâhında bulunacaktır.
6. Büyük sargı mahalli evvelce tebliğ edilmiş mahaldedir.
7. Kocadere'de 3'üncü Kolordu Cephâne Kumandanlığına mürâca'atle alaylarca ikmâl edilecektir.
8. Kıta'ât hücum esnâsında büyük ağırlık ve çantalarını ordugâhlarında terk edeceklerdir.
9. Mu'ayyen olan hücum sağından evvel düşman tarafından bir hücum vâki' olursa düşman tard edildikten sonra bundan bi'l-istifâde mukabil ta'âruza geçilecektir.

10. Kıta'âtımız düşman siperlerine girdikten sonra topçu ateşi düşman gerilerini ve denize yakın tahkîmatı üzerine tevcih olunacaktır. Bundan mâ'ada düşmanın takviye kıta'âtı getirmek üzere teşebbüs edeceği ihrâcatta her halde topçu ateşiyle men' edilecektir.
11. 125'inci Alay Fî 6-3-331 öğleden evvel sâ'at 2'ye kadar emrolunan mevzi'e istikâmeti almış olmalıdır. Bütün bu tedâbir ve istihzârât gayet mahrem tutulmalıdır.
12. Ben 47'nci Alayın sağ cenahında ve Kanlısırt'taki avcı siperlerindeyim. Ve minalla-hi't-tevfik.

16'ncı Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

IV. BÖLÜM
19 MAYIS 1915-5 AĞUSTOS 1915
TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

İşbu emir üzerine alay, birinci tahrîrî emre zeylen âtîdeki ikinci emri vermiştir.

Tarîhi: Fî 5/6-3-331

Sâ'at ve Dakîka: 12.40

İkamet Mahalleri: Karayürek Vâdîsi

Zeyl:- Fırkadan şimdi alınan baskın emrine nazaran âtîdeki birkaç maddenin evvelki hücûm emrine zeylen tebliği tensib olunmuştur.

1. Düşman mevzi'i Çakalderesi'nin 300 metre cenubundaki Küçüktepe'den bed'en ile şimale doğru Kanlısırt, Kırmızısırt, Merkeztepe, Korku Deresi'nin menba' kısmını geçerek 122 râkımlı Sarıyarlar'da nihâyet buluyor.
2. Alay işbu cepheden evvelki emirde tebliğ edildiği vechle Yeşiltarla'nın şimal kenarından îtibâren düşmanın sağ cenahı teşkil eden Küçüktepe'ye kadar olan kısmına evvelki taksîmat mücebince baskın icrâ edecektir.
3. Baskın kemâl-i sükûnetle sessiz, sedâsız ve yalnız süngü istî'maliyle icrâ olunacaktır. Gafleten bir baskın ancak bu sûretle mümkün olabilir. Efrâda varıncaya kadar bi'l-cümle vazîfedaranın bu husûsu nazar-ı dikkati celb edilmiş olmalıdır. 'Aksi halinde cüz'î gürültü ve telaş baskın hareketinin 'akameti ve fazla telefâtı müeddî ateşli bir ta'arruza mübeddel olmasını intac edebilirler tâ'kib olunan maksada muhâliftir.
4. Mâ'mâfih düşman bu esnâsında mukabil bir hücûma atılırsa şiddetle hücûm edilerek onunla berâber mevziye girmek ve bu sûretle tard ederek denize dökmek kemâl-i şiddet ve ehemmiyetle matlûbdur.
5. Alayın sağ cenahından hareket edecek 1'inci Tabur 47'nci Alay ile ve sol cenahından ilerleyecek, 3'üncü Tabur Kabatepe'den ilerleyecek müfreze ile tesîs-i irtibat edecektir. Bu irtibat keyfiyeti 1'inci Taburca temas ve iltisak sûretinde icrâ olunacaksa da 3'üncü Tabur bidâyette keşif koluyla tesîs-i irtibat edecektir.
6. 125'inci Alay 48'inci Alayın sağ cenahını tâ'kîben mezkûr alay gerisinde fırkanın ihtiyâtı olmak üzere ilerleyecektir.
7. Fırkanın büyük sağ mahalli evvelce tebliğ olunan mahaldedir.
8. Cephâne Kocadere'de cephâne kolu kumandanına mürâca'atle vesâit-i nakliye kumandanları tarafından aldırılacaktır.
9. Sâir husûsat evvelki emirde iş'âr olunduğu vechle icrâ olunacaktır.

Hâtıra: Düşman mevzi'îyle aramızdaki mesâfenin ancak bir kilometre olmasına nazaran gece takarrüb yürüyüşüne sâ'at 2 evvelde tertîbat alınmış olduğu halde başlayacaktır. Bu müddet zarfında kemâl-i sâni ve sükûnetle kat'îyyen sezdirmeksizin ilerlemek muvaffaktır.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Alay tarafından verilmiş olan her iki emirde hücûm vaktinin sâ'at 3.30 olması ve takarrüb yürüyüşüne daha evvel başlanması derc edilmiş ise de bi'l-âhire vâki' olan istîzah üzerine takarrüb yürüyüşüne başlamak zamanının sâ'at 3.30 olması tasrih edilince key-

fiyet ayrıca tashih olunmuştur.

Muhârebenin tarz-ı cereyânı:

Taburlar aldıkları emre tevfiқан evvel emirde Karaburun Deresi'nin garb yamacında hazırlık mevzi'inde bulunarak sâ'at 3.30'da müttehiden hücum hedeflerine karşı ateşsiz ve sükûnetle ilerlemişlerdir. Mâ'mâfih sâ'at 3.30'dan beri sağ cenah ve merkezden ilerleyen hücum kıta'ât ının ateşleri işitiliyor ve düşman mukâbele ediyor idi ki baskın sûretinde ve süngü ile icrâ olunacak hücum başlangıcından îtibâren bir ateş hücumuna münce olmuştur. Mâ'mâfih sağ cenah ve merkezin ateş etmesine rağmen sol cenah (48'inci Alay) ateş etmeyerek takarrûbe devam ediyor. Alayın 1'inci, 2'nci, 3'üncü Taburları yek-diğerinden irtibat ve sükûnetlerini muhâfaza ederek merbût krokide "A, B" sarflarıyla irâe olunan sırtları geçti ve bu sırtlardan "A" sırtını ateşe mâ'ruz olmadan geçtilerse de "B" sırtında düşmanın ateşine mâ'ruz oldular. Ve telefât verdiler. Mâ'mâfih hatt-ı muhârebenin her tarafından ateşle takarrüb edildiği halde süngü ile istihsâl-i netîce etmek 'azm-i kat'îsiyle telefata bakılmayarak "B" sırtını aştı. İşbu sırtı düşmanın mevziinden tefrik eden dere (H harfiyle gösterilmiştir) yandan şiddetli mitralyöz ateşine mâ'ruz bulunuyordu. Efrâd bu dereyi marş, marş ile ve yine telefât vererek geçmiştir. Üçüncü hatta kalan kıta'ât her ne kadar "A" sırtından ilerdeki kıta'âtın ta'arruzu teshil etmek üzere mitralyöz ateşine mukabil edilmek istenilmiş ise de işbu dereyi enfilade alan mitralyözün mevzi'ini bulmak kâbil olamamıştır. Bu sûretle kıta'ât karşı yamaçlarda mevcut derin ve dik sel yarıntılarına ilticâya mecbûr olmuştur. İşbu sel yarıntılarını düşmanın şiddetle ateşinden mahfûz olduğu için taburlar bunlardan istifâde etmek için bi'z-zarûr birbirine karışmış mezkûr dik sel yarıntılarında kemâl-i cesaretle çıkıp en evvela düşman mevzi'e doğru atılmış olan ve hücum kollarının na-bidâyet hareketten îtibâren ilk kademesini teşkil eden bombacı, makasçı efrâd (ki bu efrâd hareketten evvel alay efrâdı meyanında cesaret ve kuvvetiyle temeyyüz etmiş efrâddan teşkil edilmişti) şedid bir mitralyöz ateşine kurban olarak bir kısmı yere serilmiş ve bir kısmı da kemâl-i cesaretle düşmanın siperlerine atılmış ve süngüleriyle düşmanın efrâdını ve mitralyöz numero neferâtını itlâf etmişlerdir. Maalesef düşman siperlerinin içine atılan işbu efrâddan hiçbirisi kurtulamamış ve bu sûretle zabt edilen mitralyöz makineleri celb edilememiştir. Sipere kadar yaklaşıp bu hali müşâhede eden diğer efrâd siper hendeğini pek derin ve birkaç kademeli olduğunu müşâhede etmişler. Kendileri de ekseriyetle yandan gelen ateşle şehid edilmişlerdir. Bunların yaralılarından ancak bir iki hafif yaralı kurtulmuştur. İlk hücum kademesini tâ'kib edecek diğer kademeler ki bâlâda beyan edildiği vechle sel yarıntılarına ilticâ etmiştir. Bunlardan Yeşiltarla'nın kenarına arazinin pek dik yamaçlı olmasından dolayı kemâl-i müşkülâtla ve arazinin 'avârızından dolayı ufak, ufak kıtalar halinde atılanlar yandan ve cepheden tevcih edilen mitralyöz ateşiyle mahv olurdu. Bu esnâda ta'arruz her taraftan tevakkuf etmiş ve ateş muhârebesine münce olmuştur.

Alayın sağında kalan kıta'ât biraz daha geride kalmış ateş ediyorlardı. Alayın ta'arruzunu îcabında ateşiyle teshil etmek üzere siperde mevzi' alan 33'üncü Makineli Tüfenk Bölüğü (bu bölük ta'arruz gecesi alaya ilhâk etmişti) dâ'ima düşmanın makineli tüfek bölüklerine ateş ediyordu. Muhtelif mevziye yerleşmiş bulunan topçumuz dahi düşman mevzi'ini kısmen ateş altına alıyordu. Mâ'mâfih düşman mitralyözünün yerini lâıkiyla keşf edememişti. Her ne kadar bâ'zı makineli tüfenkleri iskât edilmiş ise de bu esnâda ihrac noktasında duran düşmanın üzerinden makineli tüfenkler mevziye idhal ediliyor ve muhtelif yerlerden yeniden mitralyöz ateşi başlıyordu. Kıta'ât bu esnâda hayli sıkışmış ve mitralyöz ateşi iskât edilmedikçe hücumlarından fa'ide istihsâl etmeyeceklerini

müte'addid raporlarıyla beyan ediyorlardı. 'Umum-ı ta'arruz cephesinin sağ cenah ve merkezinin ilerlememekte olduğu anlaşılması üzerine sol cenahın ilerlemesini teshil etmek üzere mezkûr cenah ve merkeze evâmîr-i şû'bede î'tâsı esbabının istikmâl i fırka kumandanlığından bi'l-def'aatistirham olunmuştur. Fırka kumandanlığından telefonla cevaben şu emir alınır:

47'nci Alay Kumandanlığına

Fî 6-3-31 sâ'at 10 evvel

Alayınızın mesâ'îsi şâyân-ı takdir ve şükrandır. Kolordu sizin mesâ'inize istinâden sağ cenahımızda bütün fırkalara te'kiden ta'arruz emri verdi. Bi'l-hassa 3'üncü Taburun evvela siperlere duhûlü müceb-i memnûniyettir. Allah razı olsun.

**16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü**

Mâ'mâfih verilen evâmîre rağmen sağ cenah ve merkez telefât-ı 'azîmeden dolayı daha ziyâde ilerleyememişti. Alayınızın ta'arruzunu teshil etmek üzere bu esnâda 125'inci Alay 1'inci ve 2'nci Taburları sevk edilmiş ve "1" sırtına kadar ilerlemiş ise de bunlar da yandan şiddetli ateşe mâ'ruz olmuşlardır. Her ne kadar bâ'zı bölükleri süngü takarak ileriye atılmışlarsa da zâbitlerinin yaralanmasından ve kendilerinin şiddetli ateşe mâ'ruziyetlerinden dolayı yine hücûmları tevakkufa uğramıştır. Ve bir kısmı ancak alayın tahfûz edebildiği sel yarıntılarına kadar gidebilmiştir. Bu esnâda Kabatepe istikâmetinden hücûm eden 77'nci Alayın 1'inci Taburundan şu rapor geldi:

48'inci Alay Kumandanlığına

**Arıburnu solundan
6-3-331**

Birkaç nefer müstesnâ olarak taburumuz sebat ediyor fakat birçok telefât ve mecrûh verdiğinden ve karşıdan mitralyözler helâk ettiğinden ilerleyemiyorlar. Hiç olmazsa bir bölükle takviyemizi istirham ederim.

**1'inci Tabur Kumandanı Vekili
Yüzbaşı Mehmed Rüşdü**

İşbu rapordan sol cenah müntehâsındaki tabur vaz'iyetinin pek tehlikeli bir halde olduğu ve serî'an imdad gelmezse kâmil mahv olacağı bildirilmesi üzerine tarz-ı istihdamı fırka kumandanlığı tarafından 48'inci Alay Kumandanlığı emrine bırakılmış olan 125'inci Alay 3'üncü Taburu, Kabatepe istikâmetine sevk edildi. Yolda bu tabur binbaşısının ağır sûrette yaralanması münâsebetiyle tabur 77'nci Alayla tevhid-i mesâ'îye muvaffak olamayarak alayının diğer taburu meyanında kalmış mâ'mâfih 48'inci Alayın sol cenahında bulunub muvaffakiyetiyle düşmanın siperlerine kadar ilerlemiş olan 3'üncü Taburu 77'nci Alayla irtibat hâsıl ederek bu sûrette mezkûr alayın sıkışmış olan taburunu takviye eylemiştir. Fakat düşmanın mitralyöz ateşini gittikçe tezâyüdünün şiddetinden sağ cenah ve merkezin lüzumu kadar ilerlemeye muvaffak olamamasından dolayı ta'arruz düşman siperine gayet yakın olarak (ekser yerlerde 50-60 metre) tevakkuf etmiştir. Mitralyöz ateşi nev'umma iskât edilmedikçe merkeze tevcih edilen ta'arruzun daha şiddetle icrâsıyla düşmanın merkezinden sağ cenah ve yanımıza tevcih edilen şiddetli ateşin merkez üzerine celbine imkân hâsıl olmadıkça sırf piyâde ile idâme-i ta'arruzun birçok telefâtı müntiç olacağı ve muvaffakiyet hâsıl olsa bile sağ cenah ve merkez ta'arruzla-

rının tevakkufa mahkûm olmasından dolayı sol cenahın düşman siperlerinde donanma ateşiyle kâmilten mahv olacağı teemmül edilmiştir. Anın üzerine evvel emirde düşmanın mitralyözleri tahrib olunmak üzere en yakın mesâfeye kadar bir cebel bataryasının sevki fırka kumandanlığından istirham olunmuştur. Cebel bataryası ancak öğleden sonra sâ'at 7'de bir takım için mevzi'e girebilmiştir (krokide gösterilmiştir). Bir sâ'at kadar düşman mevzi'ini ateş altına aldıysa da makineli tüfenkleri tahrib edememiştir. Ve bu esnâda fırkadan şu emir gelir.

Telefon

48'inci Alay Kumandanlığına

1. Fırka bugün muvaffakiyetle ta'arruz etti. Ele geçirdiği siper ve arazinin tekrar düşmana terk edilmemesi için alaylar kendileri için tuttukları mıntıkadaki münâsib mevâzi'î tahkim ile ta'arruzlarını tevki edeceklerdir. Düşmanın bu mukabil ta'arruzuna karşı dâima müteyakkız bulunub lüzumu halinde süngü ile püskürtülmesi ve yeniden gireceği siperlerinden bile atlaması fevka'lade lâzımdır. Kolorduya mensub diğer fırkalar da 'ayniyle ta'arruzlarını tevki edeceklerdir. Mâmâfih hemen büyük bir muvaffakiyet elde etmek üzere münâsib bir vaz'iyette bulunan alayların ikmâl-i muvaffakiyet eylemesi lâzımdır. Ancak büsbütün münferid kalmamak üzere irtibat muhâfazası şarttır. Bu babda ayrıca mufassal emir de gönderiliyor. Elde kalan toplu kıta'âtı muhâfaza ve bir yandan hatta isti'maline lüzum görülmeyenlerden kıtalar teşkiline gayret ediniz.

Fırka 16 Kumandanı
Rüşdü

Bu emir kıta'âte tebliğ olunmuş ise de bi'l-âhire sâ'at 9.35 sonra kıta'âtın ta'arruzundan evvelki eski mahallerine 'avdet etmesi hakkında zîrdeki emir tebliğ olunmuştur.

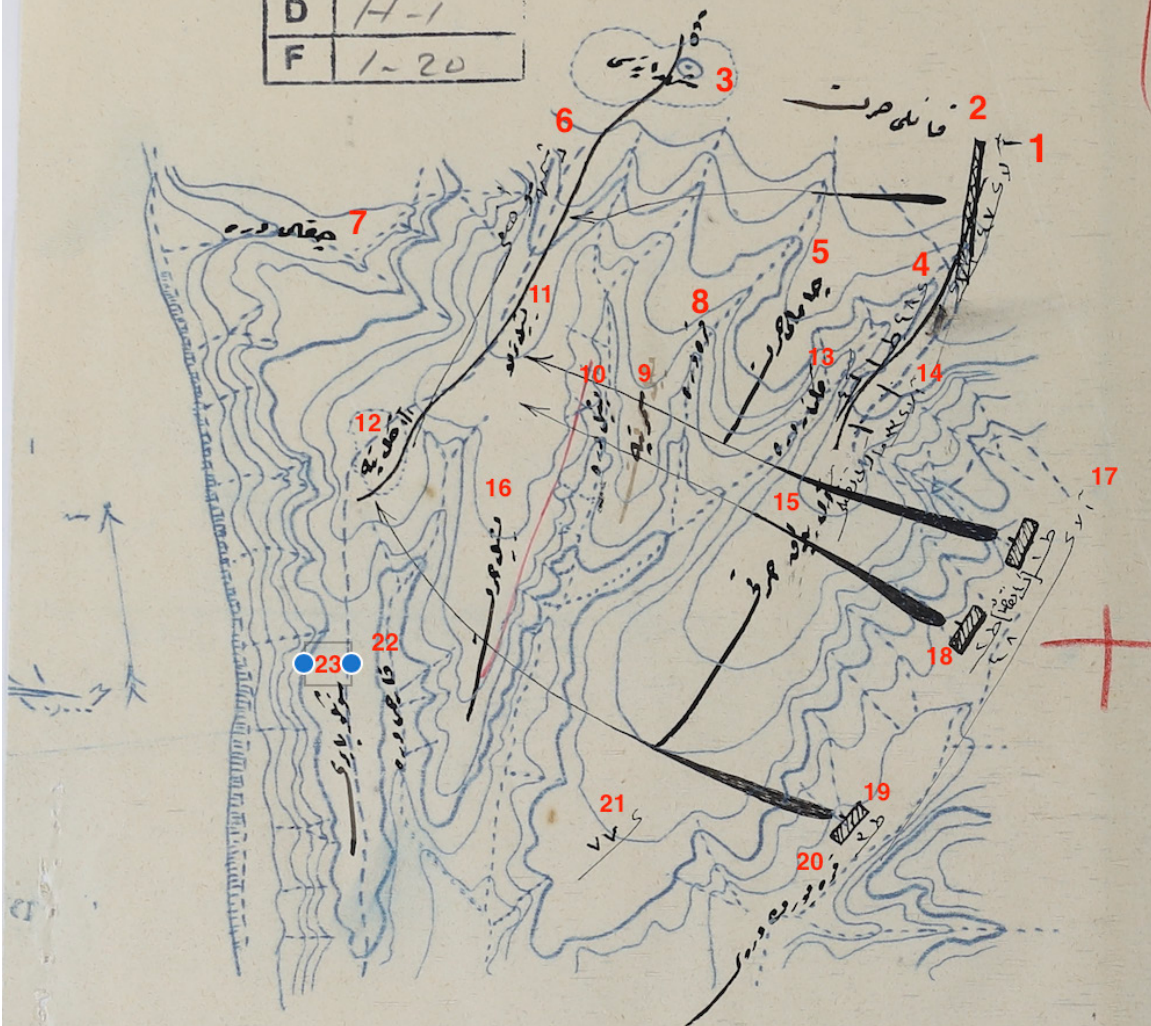
Telefon

48'inci Alay Kumandanlığına

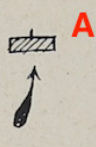
Kanlısirt'tan Fî 6/7-3-31
Sa. D.: 9.35 sonra

Vaz'iyet-i 'umûmîyenin ıslahı için alınan emre nazaran 47'nci Alay dün akşam işgâl etmekte olduğu siperlere ve 125'inci Alay dün geceki ihtiyat mevziine 48'inci Alay da yine Kabatepe taburuyla birlikte Karayürek Deresi'ndeki eski ordugâhına 'avdet edecek 125'inci Alay 48'inci Alayın sağına gelecektir. Geriye hareketin alaylar arasında muntazaman icrâsı için evvela 48'inci Alayın geriye çekilmesi ve bunun 125'inci Alay hizâsından mürûrundan takrîben bir sâ'at sonra 125'inci Alayın harekete başlaması ve 125'inci Alayın hareketinden yarım sâ'at sonrada 47'nci Alayın mevzi'ne gelmesi münâsibdir. Ancak bu hareketin asla sezdirilmeden ve Hiçbir telefâtı intac etmeden yapılması mültezemdir. Fakat her türlü ihtimâle karşı geriye çekilme esnâsında düşmanın bir hücumuna karşı yerlerinde kalan kademelerin vaktiyle ve mü'essir bir sûrette hazır bulunmaları elzemdir. 48'inci Alay sonradan gelecek alayların 'avdetini himâye ve teshil edilecek tedâbiri ittihaz etmelidir. Düşman mevzi'inden alındığı bildirilen makineli tüfeklerin mümkünse berâber getirilmesi ve topların da aslı varsa

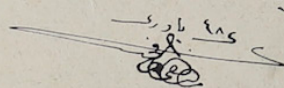
A	7-7858
D	14-1
F	1-20

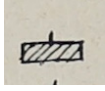
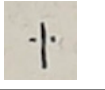
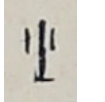

برجور
 نقشه ارتفاعی
 نقشه ارتفاعی
 نقشه ارتفاعی
 نقشه ارتفاعی
 نقشه ارتفاعی

نقشه (۱۱)
 نقشه (۱۱)

A	
	Bir tabur
	Ta'arruz istikâmeti
	Ta'arruzun tevakkuf ettiği hat
	33'ncü Makineli Tüfenk Bölüğü (alaya mülhak)
	Düşman topçu bataryası

1	47'nci Alay
2	Kanlısirt
3	Şühedâ Tepesi
4	48'inci Alay 1'inci Tabur 4'üncü Bölük
5	Çamlısirt
6	Düşman mevzi'î
7	Çakaldere
8	Kara Dere
9	Semertepe
10	Yeşildere
11	Yeşiltarla
12	Keltepe
13	Gülnardere
14	33'üncü Alay Makineli Tüfenk
15	Albayrak Sırtı
16	Yeşilsirt
17	48'inci Alay 1'inci Tabur (4'üncü Bölük noksan)
18	48'inci Alay 2'inci Tabur
19	3'üncü Tabur
20	Kara Yorgi Deresi
21	77'nci Alay
22	Karsdere
23	Süngü Bayırı

Numro “1” Fî 7 Mayıs 331 48’inci Alay Yâveri (imza)

en münâsib bir sûrette çaresine bakılması alayların emr olunan mahalle sâlimen vürûd-
larını derhal bana bildiriniz. 47’nci Alayın siperlere muvâsalatından sonra işbu siperde
bulunan diğer alaylara mensub perakende bölüğü kemâl-i sükûnetle alaylarına i’âde
etsin. Emr olunan vaz’iyyet alındıktan sonra Kabatepe’den gelen kuvvet gündüze kal-
mamak üzere sessizce Kabatepe’ye ‘avdet edebiliyor. Bugün tutulan ve bi’t-tabi’ kıs-
men tahkim edilen siperlere nöbetçi ve râsıd misillü irtibat ve tertibat-ı musanna’ yapı-
larak terk edilmiş. Hâtıra olmak üzere beyan olunur.

16’ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Bâlâdaki fırka emrine zeylen taburlara şu emir verilmiştir. Alayın ‘avdeti hakkında fırka
tarafından verilen emir bâlâdadır. Bu ‘avdetin muntazaman icrâsı için ‘avdet sırasını
2’nci Tabur Kumandanı Galib Bey tâ’yin edecektir. Mûmâ-ileyh 125’inci Alayın tabur-
larıyla bi’l-müzâkere ‘avdetin sessizce ve gayet muntazaman icrâsitemîn olunacaktır.
Bi’t-tabi’ en ilerideki hatlar en sonraya kalacaktır. Bunların ‘avdeti hemen alayınızın
kâmilten ‘avdetinden sonra düşmana hiç sezdirmeksizin mahallerine işâret-i musanna’
vaz’ı sûretiyle vâki’ olmasına dikkat olunacaktır.

48’inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

İşbu emir üzerine alay gece karanlığından ve daha doğrusu düşmanın siperlerine kadar
atılıp orada düşmana ibraz-ı mukâvemetle düşmanın kuvve-i mâ’neviyesini mütezazelil
eden ilk hat efrâdının kıta’larının ‘avdetinden bî-haber kalarak ertesi güne kadar

Mülâhazat: Ta’arruz istikâmetini ve tafsîlâtı 1 numrolu krokide ira’e edilmiştir.

Fî 5/6 Mayıs 331 Hücûmunda Şehid Olan Zâbitân		
Yeşildere’de şehiden vefat et- miştir. Merhum Rızvan Efendi Bingazi’de tevellüd etmiş Mek- teb-i Harbiye’de bâ’de’t-tahsil 323 senesinde neş’et eylemiş ve hayat-ı ‘askeriyesinin bir buçuk senesini Yemen’de iki senesini redif kıta’âtında müte- bâkisini nizâmiyede geçirmiştir. Bölüğüyle berâber iştirak ettiği Arıburnu Muhârebesi’nde bü- yük fedâkârlık göstererek ih- raz-ı rütbe-i şehâdet eylemiştir. Rahmetullâhi ‘aleyh		Kars Deresi’nde şehiden vefat etmiştir. Merhum Ahmed Efendi Şam-ı Şerif’te tevellüd etmiş ve Mekteb-i Harbiye-i Şâhâne’de bâ’de’l-tahsil hayat-ı ‘askeri- yesinin yedi senesini nizâmiye kıta’âtında üç buçuk senesini redif taburlarında geçirmiştir. Alayın 12’nci Bölük Kumandanı olarak iştirak eylediği Arıburnu Muhârebesi’nde ibraz-ı fedâkâri ile ihraz-ı rütbe-i şehâdet eyle- miştir. Rahmetullâhi ‘aleyh
48’inci Alay 1’inci Tabur 3’üncü Bölük Mülâzım-ı Evveli Fî 5/6 Mayıs 331 Rızvan Efendi bin Mehmed Bingazi 298 Tevellüdü Fî 5/6 Teşrin-i Sâni 322 Nasbı Fî 14 Nisan 327 Şehâdeti		48’inci Alay 2’nci Tabur 5’inci Bölük Mülâzım-ı Evveli Fî 5/6 Mayıs 331 Ahmed Efendi bin Hüseyin Şam-ı Şerif 300 Tevellüdü Fî 6 Kanun-ı Sâni 317 Nasbı Fî 30 Mart 326 Şehâdeti

Yeşiltarla sırtında şehiden vefat etmiştir. Merhum mûmâ-ileyh Kasımpaşa'da tevellüd etmiş ve Mekteb-i Harbiye'de bâ'de'l-tahsil hayat-ı 'askeriyesini kâmilten nizâmiye kıta'âtında geçirmiştir ve Balkan Harbî'ne iştirak ederek iki yerinden yaralanmıştır. Son def'a iştirak ettiği Arıburunu Muhârebesi'nde fevka'l-'âde ibraz-ı şecâ'at ve fedâkârî ile ihraz-ı rütbe-i şehâdet eylemiştir. Rahmetullâhi 'aleyh		Yeşiltarla sırtında şehiden vefat etmiştir. Merhum mûmâ-ileyh Sivas'ta tevellüd etmiş hayat-ı 'askeriyesinin iki senesini redif kıta'âtında mütebâkisini nizâmiyede geçirmiştir. İştirak ettiği Arıburunu Muhârebesi'nde 5'inci Bölük mülâzım-ı evveli olarak bulunmuş ve numûne-i imtisal olacak derecede ibraz-ı şecâ'at ve fedâkârî ile ihraz-ı rütbe-i şehâdet eylemiştir. Rahmetullâhi 'aleyh
48'inci Alay 2'nci Tabur 7'nci Bölük Mülâzım-ı Sânîsi Fî 5/6 Mayıs 331 Hasan Tahsin Efendi bin Ahmed Hilmi Dersa'âdet 305 Tevellüdü Fî 1 Teşrin-i Sânî 323 Nasbı Fî 29 Mart 326 Şehâdeti		48'inci Alay 3'üncü Tabur 12'nci Bölük Mülâzım-ı Evveli Fî 5/6 Mayıs 331 Ali Galib Efendi bin 'Ömer Çerkes Sivas 303 Tevellüdü Fî Teşrin-i Sânî 322 Nasbı Fî 16 Teşrin-i Sânî 330 Şehâdeti
	Yeşiltarla sırtında şehiden vefat etmiştir. Merhum mûmâ-ileyh hayat-ı 'askeriyesinin dört senesini nizâmiye kıta'âtında ve bir senesini Mersin sevk memûrluğunda geçirmiştir. 6'ncı Bölük mülâzım-ı sâniisi olarak iştirak ettiği Arıburunu Muhârebesi'nde ibraz-ı fa'âliyet ile ihraz-ı şehâdet eylemiştir. Rahmetullâhi 'aleyh	
	48'inci Alay 3'üncü Tabur 9'uncu Bölük Mülâzım-ı Sânîsi Fî 5/6 Mayıs 331 Mehmed Edib Efendi bin Abdullah Dersa'âdet 300 Tevellüdü Fî 7 Kanun-ı Evvel 316 Nasbı Fî 2 Ağustos 325 Şehâdeti	

mahallerinde sebat etmeleri sayesinde düşman siperinden baş kaldıramayarak bu sûretle sabaha kadar bile devam eden 'avdet hareketi ateşsiz ve kemâl-i sükûnetle vâki' olmuştur. Alay efrâdından düşmanın siperlerine kadar atılıp mitralyöz numro neferlerini itlâf ederek bu sûretle mitralyözlerine vaz'ıyyed eden ve fakat makinelerin tesbit edilmiş olmasıyla nakillerine imkân olamamasından dolayı makineleri celbe muvaffak olamamıştır. Bu hücumda taburların zâyî'atı ber-vech-i zîrdir.

	Zâbitân		Silâhendaz		
	Şehid	Mecrûh	Şehid	Mecrûh	Ga'ib
1'inci Ta- bur	1	4	187	138	0
2'nci Tabur	2	2	95	207	117
3'üncü Ta- bur	2	3	29	132	202
Mitralyöz Bölüğü	0	0	0	0	0
Yekûn	5	9	311	477	319

Tarîhi: Fî 7-3-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Vâdîsi

Kanlısirt, Kırmızısirt ve merkez ve sağ cenah cephelerinde ateş te'âtî edilmiş ise de alay cebhesine Hiçbir teşebbüs vâki' bulmamıştır.

Tarîhi: Fî 7-3-331

Sâ'at ve Dakîka: 3 Sonra

İkamet Mahalleri: Karayürek Vâdîsi

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır.

48'inci Alay Kumandanlığına

Kanlısirt Fî 7-3-331

1. Düşmanın bu gece fırkamız cephesine karşı Hiçbir teşebbüsü vâki' olmamıştır. Kırmızısirt'in şimalinden 5'inci Fırka cephesine karşı icrâ ettiği hücumlar kendisine zâyî'at verdirilerek püskürtülmüştür.

2. Piyâde alaylarımız dün gece emir verilen yere gelmişlerdir.

Bu andan îtibâren ber-vech-i âtî mevadın bulunulan hattı üzerinde serî'an icrâsını taleb ederim.

A) 47'nci Alay bulunduğu siperleri bi'l-hassa sol cenaha mümted yerlerini ıslah ve ikmâl edecektir.

B) 125'inci Alay ve 48'inci Alay şimdi bulundukları mevzi'in cephesine münâsib ve îca-bında ateş edilecek bir sûrette tahkim edecekler ve 48'inci Alay cenub ve cenûb-ı gar-

bîye karşı bir tedâfûi koltuk mahalli tahkim ve ihzar edecektir.

C) Cephedeki bütün siperlerde her iki siper arasında mutlaka bir huruc kademesi yapılacak ve ateş hattını teşkil eden avcı hendeğinin arka divarlarının üstü fazla toprak olan mahallerde yere yatarak ateş edebilecek baş siperleri haline ifrağ edilecektir.

H) Hendek tabanları takviye edilmiş avcı hendeği haline yani biri ateş edilecek kademe, diğeri gezinti mahalli olmak üzere iki kademe haline ifrağ edilecek ve fakat bu kademeleri vücûda getirmek için zaten pek derin olan hendeği büsbütün hafr ile yapılmayarak fazla toprakların sed haline ifrağı sûretiyle kademe teşkil edilmelidir.

3. Mazgallar ıslâh edilmeli ve derûnunda ateş edilmediği zamanlarda tüfenk namlusu gibi görünerek düşmanı iğfal için her mazgalda düşman ateş ve nazarından pek â'lâ setr ve ihfâ etmiş olurlar.
4. Düşmanın siperleri tarassud için kullandığı aynalar pek basit ve â'dî bir şey olup bunlardan bizde de her bölük bir veya birkaç dane yapabilir ve yapmalıdır.
5. Münhal kalan tabur ve bölük kumandanlıklarına eldekilerden en münâsiblerinin serî'an alaylarca intihab ve fırkaya teklif edilmelidir.

Numro 2

A	Altı Mayıs hücumundan sonra fırka kumandanlığının emri ile tahkimine başlanılan hat kırmızı noktalarla gösterilen hattır.
---	---

B		
		Çifte Nöbetçi
		Küçük Zâbitân Postası
		Küçük Karakol
		Büyük Karakol
		Tabur Mahalli
		Alay Karargâhı

1	Kanlısirt
2	Şühedâ Tepesi
3	Çakal Dderesi
4	Çamlısirt
5	Semertepe
6	Yeşiltarla
7	Yeşiltarla
8	Gülnardere
9	Kurudere
10	Yeşildere
11	Gültepe
12	Alay karargâhı
13	48'inci Alay
14	1'inci Tabur
15	3'üncü Tabur
16	İleri karakol bölüğü
17	Albayrak Sırtı
18	125'inci Alay
19	Yeşilsirt
20	48'inci Alay
21	Kars Deresi
22	Süngü Bayırı
23	İleri karakol bölüğü
24	Karayürek Deresi

Takım Zâbitânından hâsıl olan noksana mukabilde Küçük Zâbitân ve namzetlerden istihkakı mecbur olanların şimdiden takım zâbitliğine tavzifiyle peyderpey ahval ve evâmîr-i mübellîge dâiresinde fırkaya inhâ edilmeleri elzemdir.

6. Bugün akşama kadar alaylardan muhârebe raporlarının fırkaya gönderilmiş olması ihtimaliyle matlûbdur. Bu raporlarda ber-vech-i âtî mevad musarrahan gösterilecektir.

A) Muhârebenin safahat-ı muhtelifesinden en ruhlu noktalarını şer' edecektir.

B) Muhârebede vukû bulan zâbit ve nefer zâyî'atı tamamen irâe edilecektir. Bu zâyî'atın şekil ve sûreti bugün tamamen tahkik edemese bile her halde mevcud sayılarak bu sûretle tenâkus eden makadir tebeyyün ettirilmelidir ve bununla berâber kalan mevcud-ı hâzırda irâe edilmelidir.

E) Silah ve techîzat zâyî'atı

H) Cephâne sarfiyatı

7. Düşmanın bir ta'arruzu her zaman ve bi'l-hassa geceleri pek muhtemel idüğünden cephe ve cenahlarda buna şiddetle mukabil esbabı alay kumandanlıklarınca en ufak teferru'atine varıncaya kadar te'emmül ve tertib edilmelidir.

8. Geceleri bi'l-hassa ileriye çıkarılacak keşif kollarına teskereciler de terfik edilerek 'ale'l-devam şühedânın taharrî ve defin ettirilmesi elzemdir.

9. Dünkü muhârebede alay kumandanlarından son nefere kadar bütün fırkamız efrâdının ibraz eyledikleri mahâsin ve şecâ'at pek şâyân-ı takdir bir derecede olduğundan dolayı cümlesine minnet ve şükranımı î'lân ve izhar ve şühedâ-yı muhteremenizin ervahına fâtihalar ithaf ederek şühedâ-yı müşârün-ileyhin tebcil-i hâtıraları namına bundan sonraki harekât-ı harbiyede de bütün arkadaşlar vazîfe ve intikam hisleriyle meşbû'an daha büyük fedakârlık ve kahramanlıklar ibraz edeceklerini pek haklı ve müstehak olarak kendilerinden talep ve intizar ederim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir taburlara 'aynen tebliğ edilmiş ve müte'âkiben şu emirler verilmiştir.

1. Düşmanın bu gece bir baskın icrâ etmesi muhtemeldir. Onun için taburlar her an mukâbele ye âmâde bir vaz'iyette bulunacaktır.
2. Efrâdın cephânesi ikmâl olunsun ve yedek erzakı itmâm edilsin.
3. Mitralyöz bölüğü mevzi'nde kalacak ve tarassud-ı da'imede bulunacaktır. Bu bölük kumandanı cebel takımıyla dâ'ima hâl-i irtibatta kalacak bunlar tarassudat-ı müş-terekelerinden yekdiğerini haberdar edeceklerdir. Mühim tarassudatlarını bana da bildireceklerdir.
4. İleri karakol kumandanı derece-i teyakkuzu had-ı gayesine îsâl edecektir ve yirmi dört sâ'atte bir (sabahları sâ'at yedide) rapor verecektir.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı Ahmed

Alay Emri

1. Alayınız bulunduğu mıntıkanın istihsal-i emniyeti için 3'üncü Taburlar memûrdur. Mezkûr tabur bir bölüğüyle evvelce teslim aldığı gibi ileri karakol tesîs edecektir.

Bölük-i mezkûr derhal postalarını ileri sürecektir ve keşif kolları vâsıtasıyla düşman-
dan istihsâl-i mâ'lûmat edecektir.

Sağdan 47'nci Alay ile soldan Kabatepe'deki 77'nci Alay ile irtibat temîn edecektir.
Düşmanın bir ta'arruzu halinde ileri karakol bölüğü bulunduğu fundalık sırtı müdâfa'a
edecek ve ihtiyatta kalmış olan üç bölükle takviye edilecek ve mezkûr sırtı şediden
müdâfa'a edecektir. Diğer taburlar şimdilik bulundukları ordugâh mahallinde kalacaktır.
Ben 3'üncü Tabur ordugâh tesîs ettiği sırtta bulunuyorum.

Mülâhazat: Fırka kumandanlığının emriyle tahkim edilen mıntıka ile alayın ileri karako-
lunun tertibatını müş'ir 2 numrolu kroki merbûttur. Fî 7-3-331.

48'inci Alay Kumandanı

Binbaşı
Ahmed

Taburlar bugün sabahtan akşama kadar sıhhiye efrâdı maârifetiyle mecrûhînin nakline
çalışılmıştır. Akşama doğru sâ'at 7 krokide nokta ile gösterilen sırtın alay tarafından
tahkimi için emir alınmış ve üç tabur tarafından tahkimine başlanılmıştır. Tahkîmat es-
nâsında düşmanın mitralyöz ateşine mâ'ruz kalınmış ve hâsıl olan vukûât ber-vech-i zîr
gösterilmiştir.

Taburlar, Kara Yorgi Deresi'nin garb sırtlarındaki eski ordugâhlarında istirahat etmişler-
dir. Harekete âmâde bir halde bulunmuşlardır.

Tarîhi: Fî 8-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Vâdîsi

Düşman tarafından bir teşebbüs vukû bulmamış ise de Kırmızısirt, Kanlısirt, cephe-
lerinde ve sağ cenahda ateşler te'âtî edilmiş düşman mitralyözleri tarafından alayın
cephesine ve bi'l-hassa tahkim edilmekte olan mevâki'e fâsılalı sûrette ateş açmıştır.

Firkadan alınan emirde defn-i emvat için düşmanla mükâleme olduğundan bahisle ih-
zâratte bulunulması bildirilmiş ise de ahîren gelen emirde mükâlemenin bir netîceye
iktirân etmediği bildirilmiştir.

Tarîhi: Fî 9-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyette tebeddülât vukû bulmamıştır. Taburlar tahkîmata devam etmektedir. Merkez ve sağ cenahta ateş te'âtî edilmiş ve düşmanın alay cephesine kemâfi's-sabık açtığı mitralyöz ateşinden hâsıl olan vukûât ber-vech-i zîrdir.

1'inci Taburdan beş nefer istihkâm hafri esnâsında düşman mermisiyle ve bir nefer ordugâhda şarapnel parçasıyla mecrûh olmuştur.

Tarîhi: Fî 10-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir. Taburlar tahkîmata devam ediyor.

Vukûât ber-vech-i zîrdir.

	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	0	3
2'nci Tabur	0	1
3'üncü Tabur	0	3
Yekûn	0	7

Mülâhazat: Bugün yağmur yağmıştır.

Tarîhi: Fî 10/11-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Defn-i emvat hakkında 'akd olunan mütârekeye da'ir firkadan şu emir alınmıştır:

1. Mütârekenâme sûretiyle bâ'zı mevadın îzahnâmesi ve kolordunun tâ'lîmatı leffen gönderilmiştir.
2. Piyâde alayları teskerecilerini kâmilten ihzar edecekler ve sıhhiye bölüğünden gelecek sıhhiye müfrezesinin kumandasında bulunacak zâbit veya küçük zâbitin emrinde bulunacaklardır.
3. Sıhhiye bölüğünden gelecek müfreze 47'nci Alayın sol cenahıyla 48'inci Alayın sol cenahına iki kısım olarak geleceklerdir.
4. Herkesin yerini belli etmemek ve düşman baskınına hazır olmak keyfiyeti mühim ol-

duđu gibi tâ'lîmname hilâfında bir hata zuhûruna sebebiyet vermek bâdî-tehlikedir.

5. Bi'l-cümle Zâbitânın vazîfesi başında ve ilk hatta bulunmaları lâzımdır. Teyakkuz ve intizam için alay ve tabur kumandanlarının ilk avcı hatlarında bulunmalarını isterim.
6. İstihkâm bölüğünde ihzar edilen makbereleri sıhhiye bölüğü kumandanı vakt-i zamânıyla öğrenecek sür'at ve intizam sayesinde edilecektir.
7. Mütâreke ve tâ'lîmatnâme ahkâmının harfiyen ve tamamen tatbîki ve terbiye ve intizâm-ı tam irâesi lüzûmunu tekrar eylerim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir ve merbûtu mütâreke ve tâ'lîmatnâmeler 'aynen taburlara tebliğ olunmuştur. Mütâreke Fî 11-3-331 öğleden evvel sâ'at 7.30'dan başlamak üzere öğleden sonra sâ'at 4.30'a kadar devam edecektir.

Tarîhi: Fî 11-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün defn-i emvat için 'akd edilen mütârekenin vakt-i mu'ayyende şühedânın defni-ne başlanmıştır. Ve mecrûh olarak kalmış olanlar dahi nakl edilmişlerdir. Defn-i emvat sükûnetle icrâ ve vakt-i mu'ayyende hitam bulmuştur.

Mütâreke müddetini hitamını müte'âkib tarafından top ve piyâde ateşleri te'âtî edilme-ğe başlamıştır. 'Umum kazma ve küreklerin defn-i emvata tahsis edilmesinden dolayı bugün gündüz tahkîmatla iştigâl edilememiştir.

Mülâhazat: Defn-i emvat için sıhhiye bölüğü ve doktorlar ve alaydan iki zâbit ve bir miktar efrâd tâ'yin edilmiş ve tam vaktinde defne başlanmıştır. Şu kadar ki düşman mevtâ-larını ayin-i rûhânî ile ve papazları mevcut olduğu halde defin ettikleri halde şühedâmı-zın defin esnâsında tabur imamları ile alay müftülerinin bulunması îcab ettiği te'emmül edilmeyerek emirde bu hususa dair sarâhat-ı lâzime zikr edilmediğinden hiçbir kıta tarafından imam bulundurulmamıştır. Defn-i şühedâ tekbir ve teheyyül ile İslâmiyetin emrettiği vech ile icrâ edilmesi lâzım iken yapılamadığından câlib-i nazar-ı dikkattir.

48'inci Alay Kumandanı
Ahmed

Tarîhi: Fî 12-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün siper hafrı ve tahkîmatla iştigâl edilmiş vaz'iyette şâyân-ı zikr bir tebeddülât vukû' bulmamıştır. Kıta'âtın bugünkü vukûâtı ber-vech-i zîrdır.

	Şehid	Mecrûh
	Neferat	Neferat
1'inci Tabur	0	0
2'nci Tabur	0	0
3'üncü Tabur	0	1
Yekûn	0	1

Tarîhi: Fî 13-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün de vaz'iyette bir tebeddülât olmayıb tahkîmata devam edilmektedir. Şâyân-ı zikr vukûât yoktur.

Tarîhi: Fî 14-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyette şâyân-ı zikr tebeddülât olmayub tahkîmatla iştigâl edilmiştir. 2'nci Taburdan bir nefer tahkîmata gider iken kurşunla sağ kolundan mecrûh olmuş ve başkaca vukûât vukû bulmamıştır.

Tarîhi: Fî 15-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyette bugün de bir tebeddül vukû bulmamıştır. Siperde tarassud esnâsında 1'inci Taburdan bir nefer mecrûh olmuş ve tahkîmat esnâsında 2'nci Taburdan bir ve 3'üncü Taburdan iki nefer yaralanmıştır.

Tarîhi: Fî 15-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır.

Fî 15-3-331

48'inci Alay Kumandanlığına

5'inci Fırka dâhilinde 14'üncü Alay cephesine mukabil bulunan düşman siperleri altında ihzar edilen lağımın yarın sabah sâ'at 3.30'da öğleden evvel patlatılacağı tahrib edilen düşman siperlerinin mezkûr alay tarafından zabt ve işgâl edileceği fırka kumandanlığından bildirilmiştir. Bu babda kıta'âtın haberdar edilmesi bi'l-hassa lağımın iş-tigâlini müte'âkib 125'inci Alay cephesindeki düşmanın bir yanlışlığa mahal kalmayacak ve bi'z-zat alay kumandanının yakından nezâretinde bulunacak vechle ateş tesbit edilmesi ve 13'üncü Alay ve 14'üncü Alay cephelerinde cereyan edecek muhârebelerde düşmanın şedid bir ateş altına alınacak sûrette tarassudu matlûbdur ve bu esnâda zuhur edecek fırsatlardan istifâde etmek düşman bir mukabil ta'arruz yaparsa onu püskürtüp kendisiyle berâber siperlerine dâhil olmak alay kumandanlarının tedbir ve besâretlerine mevdûdur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir 'aynen taburlara tebliğ olmuş ve şu alay emri verilmiştir. Vakt-i mu'ayyende ileri karakol bölükleri istinâd takımları ile ateş hattı işgâl edecektir. Taburlar oldukları yerde sâ'at 3.30'da harekete âmâde bir halde bulunacaktır.

Tarîhi: Fî 16-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vakt-i mu'ayyende ileri karakol bölükleri istinâd takımları ateş hattını işgâl etmiş ve taburlar harekete âmâde bir halde hazırlanmışlardır. sâ'at 4'te 47'nci Alaydan başlayan ateş üzerine ileri karakol bölükleri de ateşe başlamışlardır. Tarafımızdan açılan ateşe düşman hafif sûrette mukâbele eylemiştir. Vaz'iiyetin inkişâfı üzerine sâ'at de taburlaristirâhate geçmişler ve fakat harekete âmâde bir halde bulunmuşlardır.

Tarîhi: Fî 16-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Tarassud mevki'inde bulunan alay ve tabur kumandanları da ordugâha 'avdet etmişlerdir.

Bugün başka şâyân-ı zikr vukû'ât yoktur.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 17-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün de tahkîmatla iştigâl edilmiştir. Vaz'iyette şâyân-ı zikr tebeddülât yoktur. 2'nci Taburdan bir nefer tarassud esnâsında şehid olmuş diğer nefer mecrûh düşmüştür. 3'üncü Taburdan bir nefer tahkîmat esnâsında kolundan yaralanmıştır.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 18-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi tahkîmata devam olunmuştur. Tarafından tek tük ateş te'âtî edilmiş ise de vaz'iyette bir gûnâ tebeddülât vukû' bulmamıştır.

Şimal tarafından gelen ve sağ cenah veyâhud merkezden aştığı tahmin olunan kendi mermilerimizle ordugâhda 1'inci Taburdan 10, 2'nci Taburdan altı, 3'üncü Taburdan iki, alay karargâhından bir nefer mecrûh olmuştur.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 19-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi siperlerin tahkîmatıyla iştigâl edilmiştir. Yine kendi mermimizle ordugâhda 1'inci Taburdan bir, 2'nci Taburdan iki nefer mecrûh olmuştur. Başkaca şâyân-ı zikr vukû'ât yoktur.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 20-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi tahkîmata devam olunmuştur. Son yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan bir nefer ordugâhda şimalden aşan kendi mermimizle ve 3'üncü Taburdan bir nefer siper hafri esnâsında düşman mermisiyle mecrûh olmuştur.

Tarîhi: Fî 21-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi tahkîmatla iştigâl edilmiştir. 2'nci Taburdan bir nefer avcı hendeklerinin üzerini örterken elinden yaralanmış başka gûnâ vukû'ât olmamıştır. Düşmanla tek, tük ateş te'âtî edilmektedir.

Tarîhi: Fî 22-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece sâ'at 11 sonrada başlayan topçu ve piyâde ateşiyle kolordu cephesine ta'arruz eylemiş ve fırkamız cephesindeki ta'arruzu yalnız ateşe münhasır kaldığı halde 19'uncu Fırka cephesine fi'ili hücum icrâ eylediği anlaşılmıştır. İşbu hücum netîcesinde düşman 57'nci Alayın bâ'zı siperlerini işgâle muvaffak olmuş ise de âhiren mezkûr siperlerin istirdâd edilerek düşmanın def' ve tard olunduğu kolordudan bildirilmiştir. Fırkamız cephesine açtığı ateş sâ'at 2 evvele kadar devam eylemiştir. Alayımız

cephesine açtığı ateş diğer cephelere nazaran hafif sûrette vukû' bulmuştur.

Bugün dahi siperlerin tahkim ve tanzimiyle iştigâl olunmuştur. Vaz'iyette şâyân-ı zikr tebeddülât olmayıp yalnız 3'üncü Taburdan bir nefer düşmanın aşan mermisiyle büyük ağırlıkta mecrûh olmuştur.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 23-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir. Taburlar tahkîmata devam ediyorlar. Vaz'iyette bir tebeddil olmadığı gibi Lielhamd zâyî'at da yokdur. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	
1'inci Tabur	8	5	736	146	133
2'nci Tabur	8	5	736	103	108
3'üncü Tabur	8	4	767	093	111
Yekûn	24	14	2239	342	352

Tarîhi: Fî 24-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi kemâfi's-sabık siperlerin tahkimiyle iştigâl olunmuştur. Vaz'iyette şâyân-ı zikr tebeddülât yoktur. Düşmanla ateş te'âtî edilmemiş ve son yirmi dört sâ'at zarfında bir gûnâ zâyî'at vukû'bulmamıştır.

Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	
1'inci Tabur	8	5	735	146	108
2'nci Tabur	8	5	734	103	
3'üncü Tabur	8	4	763	93	111
Yekûn	24	14	2232	342	219

Tarîhi: Fî 25-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün dahi tahkîmatla iştigâl olunmuştur. Düşman da tahkîmatına devam ediyor. Cep-hemize icrâ edilen tek, tük ateşe 'aynı sûretle mukâbele edilmiştir. Son yirmi dört sâ'at zarfında Lielhamd bir zâyi'at yoktur.

Tarîhi: Fî 25-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Taburlara şimdi şu emir verilmiştir.

1. 1'inci ve 2'nci Tabur kendilerine tahsis kılınan siperleri dâ'ima tarassud efrâdıyla iştigâl edecektir (1'inci Tabura 'â'id siperler 92, 93, 94; 2'nci Tabur siperleri 95, 96 numrolu yerler). Rasad neferâtının istinâdları kendilerine pek yakın olacaktır. Mahal-i mahfûza inşâsına değin siper dâhilinde bulunub hâl-i istirahatte bulunacaktır.
2. İstinad düşmanın ta'arruz halinde derhal ateş hattını işgâl edecek ve tabur ihtiyatlarına takviye olunacaktır.
3. Gece emniyet tertîbatı: Her tabur kendi siperleri ilerisindeki mıntıkayı taht-ı temîne alacaktır. Emniyet zincir hattı Gülnarderesi'ne pek yakın olacaktır. Sabit ve müteharrik keşif kolları da kemâfi's-sabık ihrac edilecek ve fakat bunlar tezyid-i fa'âliyet ederek yalnız düşmanın tarassuduyla iktifâ etmeyip ahvâlini yakından tedkik ve keşif kollarını yakalayarak düşmana îras-ı zarara çalışmak sûrtiyle dâ'ima mütearrıza ve mütecâvizâne hareket edecektir. Ancak bu tarz-ı hareketle düşmanı dâ'ima bizden korkutmuş olur ve bulunduğu delikten baş kaldırtmamış bulunuruz.
4. 3'üncü Tabur, 2'nci Tabur ile 77'nci Alay arasındaki mıntıkada emniyet vezâ'ifini îfâ edecektir. Bu tabur 2'nci Taburdan îtibaren 77'nci Alayın emniyet nöbetçilerine kadar olan mıntika dâhilinde emin ve metin bir emniyet hattı tesîs edecektir. Bi'l-hassa Karayürek Deresi istikâmetine ehemmiyet-i mahsûsa verecektir.
5. Hülâsa düşmana pek yakın bulunduğumuzdan alınacak emniyet tertîbatı 'âdeta bir muhârebe tertîbatı şeklini aldırmalıdır. Düşmanın ilerleyecek her keşif kolu hattı münferid neferi bile müdâfa'a mevzi'mize gelmeden evvel gayet uyanık, fa'al, metin bir zincir hattına ve tâ'bir-i diğer bir süngü seddine müsâdif bulunsun
6. En ileri hattaki nöbetçi postalar düşmanın kurşunundan müte'essir olursa kendilerine mensub nöbetçi siperleri vücûda getirmelidir.
7. Her tabura 'âid mıntika dâhilinde ileri karakol kumandanları bi'z-zat tabur kumandanlarıdır. Ayrıca 'umûmî bir ileri karakol kumandanı yoktur.
8. Gece ve gündüz için alınacak emniyet tertîbatını müş'ir kroki yarın akşama kadar alaya gönderilmelidir.

9. Mıntıka kumandanları düşmana da'ir elde ettikleri mühim mâ'lûmatı yekdiğerine bildirecekleri gibi ileri karakol raporları 'ale's-sabah sâ'at 6 (evvel) alayda bulunmak üzere vakt-i zamaniyla tanzim edilecektir. Bundan başka vaz'iyete da'ir kemâ-fi's-sabık- zevalde ve bâ'de'z-zeval sâ'at 6'da olmak üzere iki def'a daha mâ'lûmat verilecektir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 25/26-3-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Düşmanın bugün akşamdan başlayan hafif piyâde ateşi sâ'at 10.40 sonrada sağ ceha karşı kesb-i şiddet eylemiş ve işbu ateşe denizden torpidolar da iştirak etmiştir. Atılan bombalar sâ'atte 30-40'ı bulmakta idi. Bizim cephemize icrâ edilen tek, tük ateşe mukâbeleye lüzum görülmemiştir.

Tarîhi: Fî 26-3-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Bugün de tahkîmata kemâfi's-sabık devam olunmuştur.

Bu gece keşif kollarımız düşmanın en ileri kıta'âtine kadar sürülerek düşmanın yakınında pusular kurulmuş ise de düşmandan bir hareket müşâhede edilememiştir. Civar kıta'âtle temîn-i irtibat edilmiş ve vaz'iyette şâyân-ı zikr bir tebeddülât vukû' bulmamıştır. Son yirmi dört sâ'at zarfında bir zâ'iyat yoktur. Düşman öğleden sonra sâ'at 3.30'da siperlerimize uzak mesâfattan 15 santimetrelik uzun dâne atmıştır. Mermiyat siperlerin önüne ve gerisine düşmüş ve ekseriyetle patlamamıştır. Aynı istikâmetten bir hayli şarapnel dahi atılmış ise de kezâlik siperlerin civarında patlayarak bir tesîr yapmamıştır. Düşmanın piyâdeleri 'ale'l-ade tek, tük ateş icrâ etmekte ve kısmen de mukâbele edilmektedir. Taburlar efrâda sıcak yemek vermişleridir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 27-3-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Siperlerin tahkîmatıyla iştigâl olunmuştur.

Keşif kollarımız bu gece Yeşildere istikâmeti ve bu derenin düşmana yamaçlarını keşif ve taharrî etmişlerse de düşmandan bir eser görememişlerdir.

Düşman cephemize gece gayet az ve sabaha karşı daha fazla ateş etmiş ise de mukâbeleye lüzum görülmemiştir.

Bugün gündüz icrâ edilen tarassudattan anlaşıldığına nazaran düşman mahallerde siper hafriyatıyla iştigâl etmekte ve Yeşiltarla kenarında âhiren vücûda getirdiği siperleri kırarak kısmen Kabatepe'ye doğru koltuk teşkil etmekte ve esnâ-yı hafriyatta mer'î sahte hedefler göstererek işbu sahte hedefin etrafında mestûren hafriyat icrâ etmektedir. Ba'zen münferid ateşleri düşmanın tarassud ve tahkîmatı mümkün merteye ta'ciz edilmektedir. İşbu tarassud netîcesi bâ-rapor fırkaya bildirilmiştir. Yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan birisi siperde düşman mermisiyle diğeri ordugâhda şarapnel misketiyle iki nefer mecrûh düşmüştür. 2'nci Taburdan yine birisi tarassud esnâsında düşman mermisiyle diğeri ordugâhda şarapnel misketiyle yaralanmıştır. 3'üncü Taburdan bir nefer tarassuddan ordugâha gelirken mecrûh olmuş ise de tabib raporuna nazaran kendi kendisini cerh eylediği zannı hâsıl olmakla evrâkı fırkaya gönderilmiştir. Taburlar efrâda sıcak yemek vermişlerdir.

Tarîhi: Fî 28-3-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Bu gece düşmanın keşif kolları şâyân-ı dikkat bir fa'âliyet göstermişlerdir. sâ'at 10.20 evvelde seyyar keşif kolumuz Derdetepe'nin cenub kısmındaki sırtlarda kuvvetini tahmin edemedikleri bir düşman keşif kolunu görmüşlerdir. Bu düşman keşif kolu 77'nci Alay keşif koluyla birkaç el ateş te'âtî etmişlerdir. Nisfû'l-leylden sonra sâ'at 1'de dahi düşmanın diğeri bir keşif kolu Yeşildere'nin Yeşiltarla altına tesâdüf eden kısmında bir düdük çalarak bu derenin garbındaki sırtlara tırmandıkları hissedilmiştir. Sağımızda bulunan 3/47'nin keşif kolundan gelen haberde düşmanın mezkûr keşif kolunun kendi cephelerinde istikşafat icrâ etmek istediği ve görüldüğünü hissetmesi üzerine düdük çalmış olduğu anlaşılmıştır. İşbu mâ'lûmat bâ-rapor fırkaya bildirilmiştir. Bugün 3'üncü Taburdan bir nefer ileri karakolda düşman mermisiyle mecrûh olmuştur. Taburlar efrâda sıcak yemek vermişlerdir.

Tarîhi: Fî 29-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Kolordumuzun sağ cenah cephesine gece sâ'at 2.20 evvelde düşman tarafından vukû' bulan ta'arruz sâ'at 2,32 evvele kadar devam eylemiş ve şiddetli keşif bir ateş alayımız cephesine kadar sirâyet etmiştir. İşbu ateşe tarafımızdan hiçbir mukâbelede bulunulmamıştır. Sağ cenaha icrâ edilen ta'arruz 57'nci Alayın cephesine bir hücumdan 'ibâret olub hücum-ı vâkî'in derhal tard ve def' olunduğu anlaşılmıştır.

Ateşin tevakkufunu müte'âkib düşman tarafından 9 'aded tenvir hartucu atılmıştır. Bu hartuçlar cesâmetlice olup şimal-i garbi cihetinden ve Yeşildere istikâmetinden gelmiştir. Havada patlayınca on 'aded ziyâdar aksama ayrılmakta ve batâetle zemine düşerek bir iki dakîka zemini tenvir eylemekte idiler. Bu aksam iştiâl haddesini hâizdirler çünkü bunlardan biri karşımızdaki sırtta bulunan çalılıkta yangın ihdas etmiştir.

Düşman keşif kollarını pusuya düşürmek üzere mû'tad mahallere ikâme edilen kuvvetli postalarımız düşmana tesâdüf etmemiştir. Bugün 3'üncü Taburdan bir nefer ileri karakolda tarassud esnâsında düşman mermisiyle mecrûh düşmüştür. Her üç tabur efrâda sıcak yemek vermiştir.

Tarîhi: Fî 30-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi:

Bu gece düşman siperlerini çalı ile maske ediyordu. Keşif kollarımız düşman keşif kollarına tesâdüf edememiştir.

Tarîhi: Fî 30-3-331

Sâ'at ve Dakika: 7 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Sabahtan beri düşman piyâdesinden şâyân-ı zikr bir hareket görölmemiştir. Düşmanın bütün cephedeki topçusu tarafından mûtâden fazla bir 'inadla topçular sırtında ve Palamutluk'taki topçularımıza fâsıla ile ateş edilmektedir. Düşmanın torpidoları da her günkinden fazla bir fa'âliyetle dolaşmaktadır. Palamutluk ve Topçu[lar] Sırtı'ndaki topçularımız da düşman siperlerini bombardıman etmektedir. Bugün 1'inci Taburdan 100 'aded cephâne sarf edilmiştir.

Son yirmi dört sâ'at zarfında Lielhamd bir zâyî'at yoktur. Taburlar efrâda sıcak yemek

vermiştir.

Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	
1'inci Tabur	9	5	780	097	112
2'nci Tabur	8	5	730	103	108
3'üncü Tabur	8	4	746	093	111
Yekûn	25	14	2256	293	331

Mülâhazat: Hava poyrazlıdır.

Tarîhi: Fî 31-3-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın Yeşildere'ye mümted ağaçlıkları kat' ederek bir meydan endaht vücûda getirmekte olduğu keşif kollarımızın müşâhedatından anlaşılmıştır.

Gülnardere'nin re'sinde bulunan bir cebel topumuz bu sabah sâ'at beşte Gültepe'deki düşman mevzi'ine altı mermi atmış ve mukâbeleten düşman topçusu dört mermi ateş ve ikisi topçumuzun mazgalına isâbet etmiş ise de hamdolsun bir zâyî'at yoktur. Bu sabah sâ'at beş raddelerinde düşmanın dört bacalı bir kruvazörü müteaddid torpil muhribleriyle birlikte Arıburnu istikâmetinde gelerek takrîben yarım sâ'at tevakkuftan sonra Karayürek Vâdîsi istikâmetini bombardımana başlamıştır. On dakîka kadar endaht ettikten sonra ekserisi ordugâhımızın şimal-i şarkî cihetinde ve bir kilometre mesâfede patlayan bir şarapnel yağmuru yağdırılmıştır. Bâ'dehu mezkûr kimi bombardımanı Palamutluk'a ateş tevcih eylemiş ve bir buçuk sâ'at devam eden bombardımandan sonra çekilip gitmiştir.

Öğleden sonra sâ'at 6.30'da bir düşman tayyaresi ordugâh üzerinde tayaran etmiş ve kısa bir mitralyöz ateşi açmıştır işbu mitralyöz mermilerinden birisi 1'inci Taburdan bir neferi yüzünden yaralamıştır. 2'nci Taburdan bir nefer siperde hafriyat esnâsında düşman mermisiyle mecrûh olmuştur. Başka bir vukû'ât yoktur. Efrâda akşam ve sabah sıcak yemek verilmiştir. Taburların mevcudu ber- vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	
1'inci Tabur	9	5	780	93	112
2'nci Tabur	8	5	697	103	108
3'üncü Tabur	9	4	747	93	111
Yekûn	26	14	2224	289	331

Mülâhazat: Hava hafif poyrazlıdır.

Tarîhi: Fî 1 Haziran 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemiz karşısındaki düşmanda bir hareket hissedilememiştir. Bir zâbit kumandasıyla çıkarılan otuz neferlik kuvvetli bir pusu müfrezesi düşmanın Hiçbir kıtasına tesâdüf etmemiştir. Sabahleyin 105 râkımlı sırttaki topçularımızla düşman topçuları arasında şiddetli bir topçu düellosu icrâ edilmiş iki sâ'at kadar devam eylemiştir.

Düşman tahkîmatıyla iştigâl etmekte ve tek, tük ateş te'âtî olunmaktadır. 2'nci Tabur da bir nefer siperde düşman mermisiyle mecrûh ve düşmüştür. 576 mermi sarf edilmiştir. Bugün taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Efrâd		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	801	97	12	101
2'nci Tabur	8	5	726	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	748	93	12	99
Yekûn	26	14	2275	293	35	297

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 2-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir. Taburlar tahkîmatla iştigâl eylemişlerdir. Düşman da siperlerinin tâ'mir-i islâhıyla iştigâl eylemekte olduğu tarassudat netîcesinde anlaşılmıştır. Son yirmi dört sâ'at zarfında zâyî'at olmadığı gibi cephâne de sarf edilmemiştir. Efrâda sabah ve akşam sıcak yemek verilmiştir. Taburların dünkü mevcudlarına hâlel gelmemiştir.

Tarîhi: Fî 3-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece keşif kollarımız düşman hattına hayli takarrüb ederek düşman hakkında muhtelif mahallerinde otomobil düdüğü ve efrâdın mükâlemelerini işitmişler. Hiçbir düşman kıtasına tesâdüf edememişlerdir.

Bugün öğleden sonra sâ'at üç buçukta topçumuz tarafından edilen ateş esnâsında düşmanın Gültepe'de bulunan topçusu bir müddet-i mukâbelede bulunduktan sonra sükûnet etmiştir. Düşman siperlerinde vukû' bulan tahribat ise bâ'zı kum torbalarının bozulması sûretiyle neticelenmiş olup ta'mir ve tathîr ile meşgul bulunulmuştur. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	777	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	727	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	748	93	12	99
Yekûn	26	14	2253	293	35	296

Vukû'ât

	Hastahâne	Mecrûhen Hastahânedden	Hastahânedden
1'inci Tabur	4	3	0
2'nci Tabur	1	3	1
3'üncü Tabur	3	6	0

Tarîhi: Fî 4-4-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Cephemizdeki düşmanda bu gece şâyân-ı zikr bir hareket görülmedi. Düşmanın keşif kollarına tesâdüf edilememekte düşmanın emniyeti yalnız siperlerdeki nöbetçilerle istihsal etmekte olduğu anlaşılmıştır. Gece bade'z-zeval sâ'at 11.50'de düşman torpidosunun 77'nci Alayın yakınımızdaki siperlerine tevcih ettiği ateşten siperlerimiz müteessir olmamıştır. 82, 87 Râkımlı Tepe'deki topçularımızla düşman topçusu beyninde kemâfi's-sabık top düellosu icrâ edilmiştir. Bugün yalnız 1'inci Taburdan bir nefer siperde tarassud esnâsında mecrûh düşmüştür. Düşman bugün gündüz de bir teşebbüste bulunmamıştır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Bugünkü mevcud ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	777	87	12	100
2'nci Tabur	8	5	728	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	848	93	12	99
Yekûn	26	14	2253	293	35	296

Vukû'ât

	Hastahâne	Mecrûhen Hastahânen	Hastahânen
1'inci Tabur	4	3	0
2'nci Tabur	1	3	1
3'üncü Tabur	3	6	0
Yekûn	8	12	1

Tarîhi: Fî 5-4-331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir. Siperlerde tahkîmatla iştigâl ediliyor düşmanın tek, tük ateşi te'âtî edilmektedir. Son yirmi dört sâ'at zarfında yalnız 1'inci Taburdan 150 fişenk sarf edilmiştir. 3'üncü Taburun topçu muhâfızı bulunan 9'uncu Bölükten bir küçük zâbit düşmanın aşan piyâde mermisiyle elinden mecrûh olmuştur. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	778	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	728	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	751	92	12	109
Yekûn	26	14	2257	292	35	306

Vukû'ât

	Hastahâneye Giden Neferat	Mecrûhen Hastahâne-den Gelen Neferat	Hasta Olarak Hastahânenen Gelen Neferat
1'inci Tabur			
2'nci Tabur			
3'üncü Tabur			
Yekûn			

Tarîhi: Fî 6-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizdeki düşman muhâfaza-i sükûnet etmiş ve keşif kollarımız siper hâricinde Hiçbir neferine tesâdüf etmemiştir. Firkadan gece mevrûd telgrafta 19'uncu Fırka cephesinde bulunan Çiftetepe'ye karşı gece sâ'at 11'de bir müfreze tarafından hücum edileceği bildirilmiş ise de baskın hakkında bir imare hissedilememiştir. Gündüz sükûnetle geçmiştir. Topçularımızla düşman topçusu arasında bir sâbık topçu dü'el-losu icrâ edilmiştir. Bugün 1'inci Taburdan bir nefer ordugâhta düşman şarapnel mis-ketiyle mecrûh düşmüştür başka şâyân-ı zikr bir vukû'ât yoktur. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	777	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	732	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	754	93	12	109
Yekûn	26	14	2263	293	35	306

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Vukû'ât

	Hastahâneye Giden Neferat	Mecrûhen Hastahâ-neden Gelen Neferat	Hasta Olarak Hastahâne-den Gelen Neferat
1'inci Tabur	1	0	0
2'nci Tabur	1	4	1
3'üncü Tabur	1	4	0
Yekûn	3	8	1

Tarîhi: Fî 7-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sükûnetle geçmiştir. Gündüz düşman tarafından edilen tek tük, ateşe ara sıra mukâbele edilmektedir. Düşmanın Gültepe'deki topçusu Kabatepe'ye doğru ara sıra endahet etmektedir. Son yirmi dört sâ'at zarfında zâ'yiat vukû' bulmamış ve efrâda sıcak yemek verilmiştir. Taburların mevcud-ı sabıkına hâlel gelmemiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 8-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at 11'de düşmanın bir torpidosu tarafından Kabatepe ve Palamutluk tarafına üç mermi atılmış ve bunu müte'âkib düşman piyâdesi tarafından 47'nci Alay cephesine kesif bir piyâde ateşi açılmış ve ateş bizim cepheye sirâyet etmeyerek yarım sâ'at sonra kesb-i sükûnet etmişti. Keşif kollarımız hiçbir yerde düşmana tesâdüf etmemiştir. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	783	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	734	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	750	93	12	99
Yekûn	26	14	2267	293	35	296

Vukû'ât

	Hastahâneye Giden	Hastahânedan Gelen
1'inci Tabur	0	0
2'nci Tabur	1	1
3'üncü Tabur	2	4
Yekûn	3	5

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 9-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşman hiçbir eser-i fa'âliyet göstermemiş yalnız bâ'zı hafriyatla iştigâl eylemiştir. Keşif kollarımız düşman mevâzi'ine müntehî derelerin re'slerine kadar sürülmüş düşmanın her ufak ictimâ'-i miyahlar re'sine beş altı mangalık bir gurup siperler meydana getirmiş olduğu ve bu siperler vâsıtasıyla derenin bütün imtidâdını ateş altına alabileceği keşfedilmiştir.

Gece nisfû'l-leylden sonra sâ'at 2 raddelerinde bir tabur da geçerek Seddülbahir'e doğru gitmiştir. Sabahleyin icrâ edilen topçu düellosunda topçumuzun ateşi düşman mevzi'ini kısmen tahrib eylemiştir. Siperler üzerinde düşmanın bir tayyaresi uçmuştur. Öğleden sonra sâ'at 1'de düşman Gültepe'den cephemize makineli tüfenk ateşi açarak sâ'at 3'e kadar devam eylemiştir. Bu esnâda bilâ-fâsıla tek tük, piyâde ateşi de icrâ eylemiş ise de bir tesîr yapamamış bu ateşe tarafımızdan ara, sıra mukâbele edilmiştir. Bugün lielhamd bir gûnâ zâ'iyat yoktur. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	780	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	734	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	752	93	12	99
Yekûn	26	14	2266	293	35	296

Vukû'ât

	Hastahâneye Giden Neferat	Hastahânededen Gelen Neferat
1'inci Tabur	4	1
2'nci Tabur	0	0
3'üncü Tabur	2	4
Yekûn	6	5

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 10-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at 8'de çıkarılan keşif kolumuz Yeşiltarla'nın altında ve 5/6 Mayıs 331 hü-cûmunda alayımız tarafından vücûda getirilen siperler civarında sâ'at 9.30'da ilk def'a olarak düşmanın tahmînen 30 neferlik bir keşif koluyla karşı karşıya geldiğinden keşif kolumuz derhal ateş etmiştir. Düşman keşif kolundan bir neferin mecrûh olduğu eninnetten anlaşıldığı ve düşmanın derhal kendi mevzi'ine doğru firar ettiği keşif kolu kumandanından ihbar edilmiştir. Gültepe istikâmetinden sürülen diğer bir keşif kolu mezkûr tepe istikâmetinden şiddetli bir ateşe mâ'ruz kalmıştır. Düşman Süngü Bayırında 77'nci Alayın siperlerine karşı geceleyin tahkîmat yapmakta olduğu görülmüş ve sol cenahımızdan bu istikâmete sevk olunan kuvvetli bir zâbit keşif kolu düşmanın hafriyatı setr eden nöbetçilerine tesâdüf edilmiş bunlara ve tahkîmatla ağaç kat'iyatı yapmakta bulunan kıt'aya sâ'at 11.35 evvelde şiddetli bir ateş açarak bir müddet tahkîmatı tâ'til ettirmiştir. Düşman tarafından edilen mukâbelede yalnız bir neferin kasatura-sının balçığına bir mermi isâbet etmiştir. Şu kadar var ki işbu keşif kolumuz akşamdan Süngülüsirt'a hareketi esnâsında 77'nci Alayın ileri karakol takım zâbitlarına ve bölük kumandanlarına gideceği istikâmeti gösterip söyledikleri halde keşif kolumuz düşmana ateş açar açmaz 77'nci Alayın ileri postaları keşif kolumuzun bulunduğu mahalle ateş açmış ve fakat bi'l-âhire ateş kesilmiştir. Lielhamd bir kaza olmamıştır.

Düşmanın büyük bir kısmı gece denizde yıkanıp aklanmakla vakit geçirmekte oldukları görülmüştür. Düşmanın bir torpidosu bade'z-zeval sâ'at 2:35'te Kabatepe, Palamutluk ve 77'nci Alayın bulunduğu sırtlara ateş açmıştır.

Nisfû'l-leylden sonra sâ'at 1'de düşman tarafından denizde vinç sesi "vira, alabanda" diye bağırıldıkları işitilmiştir. Keşif kollarımız Yeşiltarla civarında bize 'aid 104433 numro-lu kasalı bir tüfenk bularak getirmişlerdir.

Tarîhi: Fî 10-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün gündüz sükûnetle geçirmiştir. Düşman siperlerinde tahkîmatla iştigâl ediyor. Süngü Bayırı'na doğru yapmakta olduğu siper hafriyatı tek tük ateşimizle ta'ciz edilmektedir. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiş yirmi dört sâ'at zarfında yalnız 1'inci Taburdan bir nefer mecrûh olmuştur.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	780	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	734	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	754	93	12	99

Vukû'ât

	Hastahâneye Giden Neferat	Hastahânedan Gelen Neferat
1'inci Tabur	2	2
2'nci Tabur	1	0
3'üncü Tabur	0	2

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 11-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde sükûnet-i tam vardı. Düşmanda hiçbir eser-i fâ'aliyet görülmedi. Yeşildere ve Karsdere yamaçlarına kadar sürülen keşif kollarımız düşman keşif kollarından bir eser görmemişlerdir. Taburların mevcudlarıylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır. Lielhamd son yirmi dört sâ'at zarfında bir zâ'iyat vukû' bulmamıştır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	778	097	12	100
2'nci Tabur	8	5	733	103	11	97
3'üncü Tabur	9	4	735	092	12	99

Vukû'ât

	Hastahâneye	Hastahânedan
1'inci Tabur	2	0
2'nci Tabur	0	0
3'üncü Tabur	1	0

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 12-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizdeki düşmanda Hiçbir hareket hissedilmemiştir. Taburlar tahkîmat ve tarassudatla iştigâl etmektedir. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	777	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	739	103	11	96
3'üncü Tabur	9	4	721	91	12	99

Vukû'ât

	Hastahâneye	Hastahânenen
1'inci Tabur	1	0
2'nci Tabur	0	6
3'üncü Tabur	2	4

Tarîhi: Fî 12-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 3 Sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın üç bacalı ve bir direkli bir harb gemisi iki torpido refâkatinde İmroz Adası istikâmetinden gelerek Arıburnu önüne geçmiştir. Bunu müte'âkib on torpido refâkatinde diğer bir gemisi de cenubdan gelerek Kabatepe önünden Maydos istikâmetine 39 mermi atmıştır. Bombardımanı esnâsında Palamutluk'taki bataryalarımızdan üzerine pek çok mermi endaht edilmiştir. Bu mermilerden müte'addid isâbetler vâkî' olmuş ve son danenin isâbetiyle terk-i mevki' ederek tebâ'üd edilmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 12-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Son yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan bir ve 2'nci Taburdan bir nefer siperde tarassud esnâsında düşman piyâde mermisiyle mecrûh olmuş ve 3'üncü Taburdan bir neferi yine tarassud esnâsında düşman piyâde mermisiyle şehid düşmüştür. Bugün 2'nci Tabur 335 fişenk sarf etmiştir.

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 13-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman gece dahi hafriyat ve tahkîmatla iştigâl etmiş ve keşif kollarına tesâdüf edilememiştir. Taburlar tahkîmat ve tarassudatla iştigâl etmektedirler.

Düşman, Yeşiltarla'nın içinde ve cenub-ı şarki hudûduna yakın bir mahalde 'aynı zamanda hem siper kazmakta hem de siperlerin gerisine tel örgüleri yapmaktadır. Buradan 47'nci Alayın sol cenah muntehâsındaki ileri mevzi'i yan ateşe aldığı anlaşılmakla alayımız cephesinden düşmanın merkûz mevzi'ine ateş açılmıştır. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	785	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	740	103	11	96
3'üncü Tabur	10	4	754	93	12	99

Vukû'ât

	Hastahâneye	Hastahânedan
1'inci Tabur	1	0
2'nci Tabur	2	1
3'üncü Tabur	3	3

Tarîhi: Fî 13-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi düşman tarafından 47'nci Alay siperlerine atılan şarapnellerin kısm-ı â'zamı ordugâhımızda patlamış ve iki neferimizi yaralamıştır.

Tarîhi: Fî 13/14-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi vürud eden fırkadan mübelliğ kolordu emri ber-vech-i zîrdır.

Yarın sabah sâ'at 5'te düşmana bir ateş yaptırmak istiyorum bunun için evvela mevzi'deki 'umum topar mu'ayyen olan hedeflerine karşı endahları tanzim ve çatallarını teşkil etmeli ve bâ'dehu piyâdeler düşman siperlerine ateş açmalıdır. Düşman bu ateş üzerine mahfûz mahallerinden siperlerine koşacağından endahını tanzim etmiş olan topçular şiddetli sûrette şarapnel ve kısmen müsâdemeli endah icrâ etmelidir. Bu sırada piyâdeler ateş keserler düşünmekte mukâbele etmesi muhtemel bulunduğundan top ve makineli tüfenk mevki'leri tedkik ve tâ'yin edilmesi lâzımdır. Bâ'zı bataryalar düşmanın gerilerini taramalıdır. Her batarya ve 10.5'lik öbüs bataryası 50-100 mermi arasında endah edebiliyor.

Şimal Grubu Kumandanı
Es'ad

Bu emre zeyl olan fırka emrinde topçular sâ'at 5'te piyâdeler sâ'at 5.10'da ateşe başlaması ve piyâdeler yirmi dakîka sonra ateş keserek topçuların endahına başlaması emir olunmuştur.

İşbu emir derhal taburlara tebliğ edilmiş ve vakt-i mu'ayyende ateşe başlamak ve düşmanın muhtemel bir ta'arruzuna karşı hazır bulunmak üzere 1'inci, 2'nci Taburların ateş hattını işgâli ve 3'üncü Taburun ihtiyatta bulunması emir olunmuştur.

Tarîhi: Fî 14-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Emrolunan ateş baskını icrâ ve ikmâl edilmiş ise de düşmanda fevka'l-'âde telaş âsarı husule getirmemiştir. Düşman topçusu hafif sûrette mukâbele etmiş ve piyâde ateşi o kadar şiddetli olmamıştır. Cephemizdeki düşman mitralyözü ateşe iştirak etmemiştir. Topçumuz Gültepe'nin cenub cihetindeki düşman topçu mevâzi'i üzerine altı sıhhatli

isâbet yapmıştır. Ve'l-hâsıl bu baskından Hiçbir şey anlaşılamamıştır. 1'inci, 2'nci Taburlar tarafından üçer sandık cephâne sarf edilmiştir.

Düşman tahkîmatına devam etmektedir. Öğleden sonra sâ'at 3'ten üç buçuğa kadar onar dakîka fâsıla ile düşman tarafından ordugâhımıza dört şarapnel atılmış ise de lielhamd bir zâ'yiat olmamıştır. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. 2'nci Taburdan bir nefer siperde mecrûh olmuştur.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	784	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	740	103	11	96
3'üncü Tabur	10	4	754	93	12	109

Vukû'ât

	Hastahâneye	Hastahânedan
1'inci Tabur	5	0
2'nci Tabur	1	1
3'üncü Tabur	1	1

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka kumandanlığından alınan şu emir kıta'âte tebliğ edilerek cephemizdeki siperlerde bulunan her tabur tarassud bölüklerinin teyakkuz halinde bulunulması emr olunmuştur.

48'inci Alay Kumandanlığına

Düşman bir iki sâ'atten beri cenub gurubuna berren ve bahren şiddetli ateş etmektedir. Arıburnu civarında da bir iki harb gemisi öteye beriye endaht icrâ ediyor. Mıntıkamızda da anen bir teşebbüs ve ta'arruz ihtimaline müteyakkız bulunulması elzemdir.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 12,50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın bâ'zı efrâdının sağ cenahımızda bulunan 47'nci Alayın 81 numrolu siperine ve sol cenahımızla 77'nci Alay siperlerine doğru yürüdüğü görülmesi üzerine siperlerde bulunan tarassud bölükleri ateş hattını işgâl eylemiş ve bu sırada 3'üncü Tabura şu emir verilmiştir:

Mevcud kuvvettinizle ileri karakol mevzi'inize gidiniz. Düşmanın muhtemel ta'arruzuna karşı şiddetle mukâbelede bulununuz ve anbean vaz'iyetten mâ'lûmat veriniz.

48'inci Alay Kumandan Vekili
Hüseyin İlhami

Fırkadan şimdi şu emir gelmiştir:

48'inci Alay Kumandaanlığına

15-4-331

Düşman bir tarafından 47'nci Alayın sol cenahına 81 numrolu siperlerimize doğru ilerlemek istiyor. Diğer taraftan Süngü Bayırı'nda 77'nci Alaya doğru ilerliyor. Her iki alaya muâ'venet edebilmek üzere îcâb eden yerleri tutunuz. Hassaten Süngü Bayırı'nda ilerleyen düşmana yandan ateş edecek sûrette sol cenahınızı takviye ediniz.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 2.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi 3'üncü Taburdan şu rapor alındı.

1. Düşman yeni kazdığı siperden deniz kenarından girmiş olduğu bir alay kuvvetiyle Süngüler Sırtı arka cephesinden bir kısmı Kars Vâdîsi'ne diğer kısmı da tepeden ilerlemeğe başlamıştır.
2. Henüz 77'nci Alayın mâ'lûmatı yoktu. Ateşimizin şiddeti üzerine vâdî içerisine inen düşman oldukları yerde kalmışlardır.
3. Düşman süngü takmış olarak sol cenaha ilerlediği esnâda cephemizden ve o zaman 77'nci Alaydan yetişen kuvvetle şiddetli bir sûrette ateş açılması üzerine düşman pek perîşan bir sûrette ric'at eylemiştir.
4. Süngülerin uçlarına beyaz mendil bağlayarak sallamış ise de ateşe devam edilmiştir ve düşman ilerleyememiştir.

5. Vâdînin içerisinde çamlar arasında kalan düşman ric'at eylemekte ise de üzerlerine edilen ateş ile telef olmaktadır.
6. Topçumuzun ateşi pek mü'essirdir. Düşmanın siperlerindeki kum torbalarını dar dağınık eylemiştir. Düşman siperlerine gayet perîşan bir sûrette ric'at eylemektedirler.
7. Düşmanın yeni kazdığı siperlere iki mitralyöz tâ'biye etmiştir.
8. Mitralyöz ateşlerinden efrâdımız az çok müte'essir olmaktadır.
9. Bulunduğumuz sırt gayet mühim olmakla berâber efrâdımızın besâleti düşmanı şâmil-i kahr eylemiştir.

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 3.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bunu müte'âkib fırkaya şu mâ'lûmat verilmiştir.

1. Sol cenahımızla 77'nci Alay cephesine ilerlemekte olan düşmanın muvaffakiyet ihtimâli nazar-ı îtibara alınarak sâ'at 1 sonrada mezkûr alayın sağ cenahına 3'üncü Tabur memûr edilmiştir. Düşman ta'arruzunda muvaffak olacağı hissedildiği anda hemen hemen açığa çıkarak düşmana yandan ta'arruz etmesi mezkûr tabur kumandanlığına emir verilmiştir.
2. Kars Deresi'nin şark yamaçları ile Yeşildere menba'larından ilerlemekte olan düşman dahi koltuklarımızdan yapılan ateşle ric'ata mecbur edilmiştir.
3. Şuandaki vaz'iyet şundan 'ibârettir. Düşman her taraftan kendi mevzi'ine doğru ric'at etmiştir.
4. Düşmanın ta'arruzunu tekrar etmesi nazar-ı îtibara alınarak tedâbir-i lâzime ittihaz edilmiştir.
5. 81 numrolu sipere ta'arruz eden düşmanın def' ve tard edildiği haber alınmış olduğundan mezkûr sipere karşı şimdilik bir tedbir ittihazından sarf-ı nazar edilmiştir. Bununla berâber düşmanın 47'nci Alaya karşı ta'arruzunda muvaffakiyet hissedilirse cenahından derhal ta'arruz edileceği mâ'ruzdur.

48'inci Alay Kumandanı Vekili
Hüseyin İlhami

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 4.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şu emir alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

Düşman Yeşiltarla'nın şarkından dereye indiği rivâyet olundu. 77'nci Alayın Süngü Bayırı'nda sağ cenahına veyâhud 47'nci Alayın 81 numrolu siperimizdeki sol cenahına mestûren ilerilemek istemesi me'muldür. Buna karşı tedâbirin dahi ittihazı sağ cenahınız karşısından görülebilip 47'nin tarassud edemediği mahallerinde emniyet-i hutut bulundurulması düşmanın ta'arruzunun beher-mahal 'ikâmete uğratılması matlûbdur. Raporunuzdan memnun oldum.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Bu emir üzerine Semertepe'ye bir bölük sürülmüştür. Mezkûr Semertepe'ye düşmanın ilerlemesini şiddetle men' etmiştir.

Tarîhi: Fî 15-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

1. Düşman bugün zeval vaktinde gece gündüz bir ta'arruza kıyam etti. Bu ta'arruz muhtelif cephelerimizde de topçu, mitralyöz, piyâde ateşlerimizle muvaffakiyetle püskürtüldü. Fakat cephemizin ilerisindeki vâdîlerde düşmanın tek, tük firârîlerinin kalması me'muldür. Mezkûr firârîlerin karanlık basmadan itlâf veya yakalanması için keşif kolları ileriye sürülmesi lâzımdır. 3'üncü Tabur 77'nci Alay ile irtibatı muhâfaza ederek Kars Deresi'ni güzelce taharrî ettirsin. Buradan Yeşildere'nin şimaline doğru çıkan kollarını 1'inci Tabur keşif koluyla taharrî ederek karanlık basmadan düşmandan tathîrini ehemmiyetle taleb ederim.
2. Bugün ta'arruzundan bir şey kazanamayan düşmanın geceleyin tekrar hücûma kalkması me'mul olduğundan fevka'l-had besâlet gösterilmesi lâzımdır.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 5.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın Yeşildere'de bıraktığı yaralılarıyla mezkûr dereye kaldığı muhtemel bulunan firâîlerini diri diri tutmak üzere mezkûr dereye bir kıta gönderilmiş ve 2'nci, 3'üncü Taburlara şu emir verilmiştir:

Tabur Kumandanlıklarına

1. Düşman zeval vakti bir ta'arruza kıyam etti. Bu ta'arruz muhtelif cephelerimizde topçu, mitralyöz, piyâde ateşlerimizle muvaffakiyetle püskürtüldü fakat cephemizin ilerisindeki vâdîlerde düşmanın tek tük firâîlerinin kalması me'mûldur. Mezkûr firâîleri karanlık basmadan itlâf veya yakalanması için keşif kollarını ileriye sürülmesi lâzımdır.
2. 3'üncü Tabur, 77 ile irtibatı muhâfaza ederek Kars Deresi'ni güzelce taharrî ettirilsin. Buradan Yeşildere'nin şimaline doğru çıkan kollarını 1'inci Tabur keşif koluyla taharrî ederek karanlık basmadan düşmandan tathîrini ehemmiyetle talep ederim.
3. Bugün ta'arruzundan bir şey kazanamayan düşmanın geceleyin tekrar hücûma kalkması me'mûl olduğundan fevkalhad basâret gösterilmesi lâzımdır.

Alay 48 Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 5.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

İleriye sürülen kıta tarafından birisi sağlam olarak beş Avusturalyalı esîr tutulmuş ve bunun üzerine fırkaya şu mâ'lûmat verilmiştir.

Tarîhi: Fî 15-4-331

Sâ'at ve Dakîka:

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

Düşmanın bâ'zı kuvvetleri firar edemeyerek Yeşildere içerisiyle bu derenin yamaçlarındaki yarık mahallerde barınmış olacakları ihtimâli esâsen derpiş edilerek bir sâ'at evvel mezkûr derenin içine doğru kuvvetli bir keşif kolu gönderilmişti. Keşif kolumuz derenin medhalinden 50-60 metre içeride altı düşman neferine tesâdüf etmiş ve bunlar ateş ettiği için keşif kolumuz mukâbele ederek birisini itlâf etmiştir. Diğer hayyen derdest edilmiş ise de dördü hafif sûrette mecrûhtur. Mecrûhların yaraları sardırılmaktadır. Şimdi merkumunu isticvab ederek mezkûr dere içerisinde diğer düşman kuvvetlerinin bulunup bulunmadığını tahkik edeceğim. Her halde o dere içinde bulunan düşman kuvvetleri az veya çok her neden 'ibâret ise karanlıktan istifâde eylemelerine meydan vermeyerek yakalattıracağımı 'arz ederim.

**48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami**

Bi'l-âhire üç esîr daha alınarak cem'an sekiz esîr fırkaya gönderilmiştir. Bu ta'arruzda düşmanın cephemizdeki telefâtı beş yüz kadar tahmin edilmektedir. Buna mukabil zâyî'atımız 13 şehid ve 25 mecrûhtan 'ibârettir. Düşmanın münhezimen ric'ati efrâdın kuvve-i mâ'nevîyesini fevka'l-âde yükseltmiştir.

2'nci, 3'üncü Taburlara son def'a olarak şu emir verilmiştir:

2'nci Tabur Kumandanlığına

1. Gece düşmanın tekrar hücûma kalkması melhûza kavîdir. Her ihtimale karşı elem altında kuvvetli bir ihtiyat kıtası bulunmak îcab ettiğinden yalnız iki bölüğünüzle siperleri işgâl ve diğer iki bölüğü verilecek emre hazır bulunmak üzere siperlerin merkezi gerisinde müheyâyâ tutulacaktır.
2. Siperlerimizi işgâl eden bölüklerden kuvvetli bir keşif kolu çıkararak Yeşiltarla'nın cenub cihetindeki sırtları mükemmelen taharrî ettiriniz. Bu keşif kuvveti mezkûr sırtların münâsib bir yerine kadar ilerleyerek ta'arruzu muhtemel olan düşmanın her türlü harekâtını ta'arruzun inkişâfından evvel ma'a lumat versin. Her halde bu keşif koluna en ziyâde şâyân-ı îtimad bir kumandan tâ'yini tavsiye-yi fâ'ideli görürüm.

**48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami**

Tarîhi: Fî 15-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Tabur Kumandanlığına

1. Mufassal raporunuz geldi. Taburunuzla bugün gösterdiğiniz dirâyet ve metâneti sûret-i mahsûsada kayd ettim.
2. Düşmanın karanlık bastıktan sonra ta'arruzunu daha büyük kuvvetlerle tekrar etmesi pek melhûz olduğundan böyle bir hal vukû'unda gündüzki metânetinizi muhâfaza ile düşmanın her türlü muhtemel ta'arruzatını def' etmenizi gerek sizden ve gerek hey'et-i Zâbitânınızla efrâdınızdan kemâl-i emniyetle talep ederim
3. Düşmanın ta'arruz-ı muhtemel sol cenahınızdaki 77'nci Alaya vâkî' olduğu takdirde münâsib göreceğiniz kuvvetle bir yıldırım gibi düşmanın cenahına savlet eylemenize intizâr eylerim.
4. Düşmanın süngüden pek ziyâde korktuğunu efrâdınıza tebliğ ediniz.
5. Şimdiden kuvvetli bir keşif kolu çıkararak 77'nci Alaydan çıkarılması tabi' olan keşif koluyla irtibatı muhâfaza ederek Karsdere'yi yakından şiddetli bir tarassudatında bulundurunuz. Bu sûretle düşmanın muhtemel olan ta'arruzunu daha inkişâftan evvel keşfe muvaffak ve ona göre ittihaz-ı tedâbir etmeniz tabi'dir.
6. 77'nci Alay ile sıkı bir irtibat temîn ve muhafâza ediniz.
7. Anbean ahvalden beni haberdar ediniz.
8. Hey'et-i zâbitânınıza gösterdikleri metanetten dolayı beyân-ı teşekkür ettiğimi ve hizmetlerini unutmayacağımı tebliğ ediniz.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: Fî 15-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

15-4-331 Harbi Hakkında Mufassal Rapordur

Kara Yorgi Deresi'nden

16-4-331

1. 15-4-331 günü ba'de'z-zeval sâ'at 1'e 10 kalarak cephemiz boyunca bâ'zı düşman efrâdının çalılar arasına atladıkları rasadlarımız tarafından müşâhede ve ihbar edildi. Pek az sonra sağımızda bulunan 47'nci Alay cephesinde şiddetli ateş başlamış ise de cephemizde düşmanın hafif bir ta'arruz hisas edecek hedefler henüz görünmüyordu.

2. Düşmanın bütün cepheye ta'arruzu ancak bir buçukta inkişâf etmişti. Düşman, keşif kıta'âtıyla değil siperin ve temevvüc avcı hatlarıyla ta'arruz etmişti. 47'nci Alayın cephesinden Süngü Bayırlarına kadar mümted bir avcı hattı ve bu hattın arkasında diğer iki hatta müşâhede edilmekte idi.
3. Düşman muhtelif istikâmetlerde şimdiye kadar meydana getirebilmiş olduğu ileri mevzi' ve mestûr yollar vâsıtasıyla mümkün olduğu kadar görünmeden takarrüb etmeye çalışmıştır.
4. Yeşiltarla'nın cenub hududundan Kars Deresi menba'ına kadar olan Yeşilsirt'in kısmı dâhilinde ilerlemek için fundalıktan istifâde etmiştir.
5. 47'nci Alay cephesine mestûren takarrüb için de Yeşildere'nin garb kolundan Abdülvahab Sırtı'na doğru açmış olduğu bir rah-ı mestûrdan istifâde etmiştir. Mezkûr kolun menba'ında vukû' evvelce 'arz ve ihbar etmiş olduğum mühim 'ameliyat-ı hafriyenin bu rah-ı mestûrdan 'ibâret olduğu dün tahakkuk etmiştir. Düşman bu rah-ı mestûru bize sezdirmemek için oradan çıkan toprağı hafranın iki tarafına atmaktan ictinâb ederek vesâit-i muhtelif ile mezkûr derenin içerisine kadar nakl ettirmiştir.
6. Düşman birinci hatla sağ cenahta 81 numrolu sipere haylice takarrüb etmiştir. Merkezden Gülnarderesi'nin garb yamaçlarının kenarına gelmiş ve kısmen de yolların teşkil ettiği zevâyâyı tepeden bi'l-istifâde dereye kadar inmiştir. Sol cenahtan da Kars Deresi'nin menba'ına ve Süngü Bayırları'nın hafif meyillerini tâ'kîben 77'nci Alayın Sarıtarla içindeki en ileri siperlerine 50 metre kadar yaklaşmıştır.
7. 47'nci Alayın piyâde ve bi'l-hassa makineli tüfek ateşi ve 48'inci Alayın Gülnarderesi'nin içinde bulunan koltuklarından ve sol cenahtaki ileri mevzi'nden tevcih edilmiş yan ateşleri ve 77'nci Alayın Derdetepe'deki cephe ateşi düşmanın ilk hattının ta'arruzunu tamamen kırmıştır. Topçunuzun gayet sıhhatli isâbetleri de geri hatlarını berbat etmiştir.
8. Düşman avcı hatlarını ileri sürerken topçusu kesretli olan mitralyözleriyle cephemize müthiş bir ateş açmış ve bu ateşte perîşan olan hatlarını mevzi'-i aslîsine çekinceye kadar devam etmiştir.
9. Düşman ric'atından sonra ileri mevzi'inde bile tutunamayarak kâmilan hatt-ı aslîyesine çekildiğine nazaran kuvve-i mâ'neviye ve ta'arruziyesi pek fena halde kırılmış olduğuna hüküm vermek lâzımdır.
10. Düşmanın ta'arruzu sâ'at 1'de 47'nci Alay cephesinde başlamış ve bir buçukta bütün cepheye inkişâf etmiştir. Ta'arruzunda ancak yarım sâ'at kadar mukâvemet edebilmiştir. Kars Deresi'yle Süngü Bayırı'ndan ilerleyen ta'arruz kolları en ziyâde mukâvemet etmiş ve tâ'arruzunu cihetten iyi beslenmiştir. Bununla berâber sâ'at 3'te düşman kâmilan ric'at etmiş bulunuyordu.
11. Alayımızın cephesinde düşmanın tahmînen 500 kadar maktul bıraktığı takdir edilmektedir. Şu hale nazaran düşmanın bu ta'arruzu kendisine haylice bahâliya mal olduğu âşikârdır.
12. Düşmanın ric'attan sonra Yeşiltarla kenarlarında ve Yeşildere'nin içinde icrâ edilen taharrîyat netîcesinde birisi sâlim ikisi ağır beşi hafif mecrûh olmak üzere elde edilen üserâ dün akşam karargâh kumandanlığına î'zâm edilmiştir.
13. Bu muhârebedeki insan zâyî'atımız 13 şehid 25 mecrûhdan 'ibârettir. Bu zâyî'ata bedel efrâdımızın kuvve-i mâ'nevîyesinde şâyân-ı kayd bir salâhın âsar-ı müşâhede-

si meşhûddur.

14. Düşmanın top mermiyatı 93, 94 numrolu siperlerimize bâ'zı tahrîbat yapmış ise de bu gece tâ'mir edilmiştir.
15. Toplattırılmış düşman esliha ve techîzatından 9 tüfek ve 4 kasatura ile 4 muhâbere flaması ve 8 el bombası takdim kılınmıştır.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	783	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	740	103	11	96
3'üncü Tabur	10	4	732	93	12	99

Vukû'ât

	Hastahâneye	Hastahânededen
1'inci Tabur	0	0
2'nci Tabur	3	3
3'üncü Tabur	0	0

Bugün 1'inci Tabur tarafından 17, 2'nci Tabur 8, 3'üncü Tabur 31 sandık cephâne sarf etmiştir.

Tarîhi: Fî 16-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Cephemizdeki düşmanda bu gece hiçbir hareket hissedilmemiştir. Keşif kollarımız hayli ilerlemişlerse de Yeşiltarla'nın şark ve cenubunda düşmanın maktullerinden başka bir şeye rast gelmemişlerdir. Bugün gündüz dahi düşman bir harekette bulunmamıştır. Ancak siperlerini tâ'mir ile meşguldür. Taburlar tahkîmatla iştigâl etmektedir. Düşmanla daha yakından temasta bulunmak üzere Yeşiltarla'nın şark ve cenub hududlarında kuvvetli ileri postalar ikâme edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât		Hastahâne-den Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferat
1'inci Tabur	9	5	783	97	12	100	0
2'nci Tabur	8	5	736	103	11	96	2
3'üncü Tabur	10	4	732	93	12	99	0
Yekûn	27	14	2251	293	35	295	

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: Fî 16/17-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Taburdan Yeşildere'nin cenub ve şark sırtlarında bulunan ileri karakol bölüğü o civarda ağaç kat'i ve avlularını toplamakla meşgul olan birkaç düşman neferini görerek şiddetli ateş açmış ve düşmanın bu neferleri siperlere 'avdet ederek bütün siperdeki efrâd hep bir ağızdan hurra diye bağrışıp ateş açmışlar ve bunun üzerine hücûma uğradığı zâhib olan mezkûr karakol kumandanı derhal şiddetli ateşle mukâbele etmekle berâber imdad istemiş ve iki bölükle takviye edilmiştir. Ateş 'aynı zamanda bütün fırkamız cephesine sirâyet etmiş ve bu esnâda düşmanın siperde tekrar hurra diye bağırıp teneke ve ısıklık çalmakta olduğu işitilmesi üzerine bunun bir hile olduğu anlaşılmış ve ateş kesilmiştir. Ateş bir sâ'at kadar devam eylemiştir.

Mülâhazat: Garb cihetinden şiddetli bir poyraz çıkmış ve yarım sâ'at kadar devam eylemiştir. Bu esnâda yirmi dakîka kadar da yağmur yağmıştır.

Tarîhi: Fî 17-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman Yeşildere'nin iki kolu arasında yapmakta olduğu tahkîmata ve kezâ Yeşiltarla'nın şark-ı cenûbîsindeki tahkîmata germî ile devam etmektedir. Sol cenahımız mün-tehâsında yapılmakta olan tahkîmatımıza mûmâna'at için Süngü Bayırı'yla Gültepe'deki düşman siperlerinden ateş edilmektedir. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Akşamki müsâdemede 1'inci, 2'nci Taburlardan birer sandık cebhâne sarf edilmiştir. 2'nci Taburdan 2 şehid 1'inci Taburdan 2 mecrûh 3'üncü Taburdan 1 şehid 1 mecrûh vardır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât		Hastahâ- neye Giden	Hastahâne- den Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferat	Neferat
1'inci Tabur	9	5	782	97	12	100	1	0
2'nci Tabur	8	5	733	103	11	96	1	0
3'üncü Tabur	10	4	730	93	12	99	0	1

Tarîhi: Fî 18-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşiltarla'nın kenarlarına çıkarılan keşif kollarımız sâ'at 9'da düşmanın keşif kolunu pusuya uğratarak bağteten üzerine ateş açmışlardır. Keşif kolları kumandanlarının müttehiden beyânatına nazaran düşmana lâakal on beş telefât verdirmişlerdir. Düşman Yeşiltarla sırtında meydana getirmiş olduğu siperlerde bulundurduğu kuvvetle keşif kolunun imdadına yetiştiğinden yarım sâ'at kadar ateş te'âtî edilmiştir. Bu keşif kolu müsâdifen iki neferimiz parmaklarından yaralanmıştır ve bir tüfek ile bir kasturamız düşman mermilerinden harab olmuştur. Düşman oradaki siperlerinin önünde tel örgülerini teksir etmektedir. Bugün gündüz düşmandan şâyân-ı kayd bir hareket görülemedi ve tahkîmatımıza mûmâna'at etmek için icrâ ettiği tek, tük ateşe mukâbele edilmektedir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Son yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan 2 şehid 4 mecrûh 2'nci Taburdan 1 şehid 1 mecrûh vardır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	10	5	821	97	12	100
2'nci Tabur	8	5	735	103	11	96
3'üncü Tabur	10	4	732	93	12	98

Vukû'ât

	Hastahâneye Neferat	Hastahânedden Neferat
1'inci Tabur	4	6
2'nci Tabur	3	2
3'üncü Tabur	7	6

Tarîhi: Fî 19-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün Yeşiltarla'nın cenubundaki fundalıkla önüne sürülen kuvvetli keşif kolumuz düşmanın ileri kıta'âtıyla bin defa' müsâdeme etmişlerdir. Her defa'sında düşman ric'at ve daha kuvvetli kıta'âtla 'avdet etmekte idi. Keşif kollarımızın tutuğu mevki'in ilerisi biraz yüksek olub düşman orasını bir mitralyözle mütemâdîyen taramakta olduğundan keşif kollarımız daha ziyâde ilerlemeyerek düşmanı yalnız el bombaları ve tüfek ateşiyle tâ'kib etmişlerdir. Keşif kollarımızın düşmana verdirdikleri telefatin mühim olduğu mecruhların eninlerinden anlaşılmıştır. Düşman keşif kolunun en ileri sürdüğü bir keşşaf neferi keşif kollarımızın ateşiyle maktul olduğundan merkûmun tüfenki alınmıştır. Taburlar tahkîmatla iştigâl etmektedirler. Düşman dahi Yeşiltarla'nın cenub hafriyatıyla meşguldür. Son yirmi dört sâ'at zarfında 2'nci Taburdan 1 mecrûh 3'üncü Taburdan bir şehid vardır. Keşif kolu müsâdemetinde 1'inci Tabur 2 sandık, 2'nci Tabur 250 'aded cephâne sarf etmişlerdir. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır. Her üç tabur efrâda sıcak yemek vermiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvânât		Hastahâ- neye	Hastahâ- neden
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	9	5	778	97	12	100	3	0
2'nci Tabur	8	5	737	103	11	96	0	2
3'üncü Tabur	10	4	739	93	12	108	2	9

Tarîhi: Fî 20 Haziran 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşmanın Yeşiltarla cenubundaki tahkîmatına doğru sevk edilen keşif kollarımıza Yeşiltarla'nın şimâl-i garbîsinden ve düşmanın hatt-ı aslîsi üzerinde mevzi' mitralyözler tarafından ateş açılmış ise de bir zarar olmamıştır. sâ'at 9.30'da Gültepe'deki makineli tüfekleriyle 3'üncü Taburun siperleri üzerine on dakîka kadar ateş açmıştır. Obüslerimizin sabah endahında düşmanın Gültepe'deki siperlerinde yaptıkları tahrîbatı tâ'mir etmekle meşguldür. Taburlarımız da hafriyatla iştigâl etmektedir. Düşman topçusu bugün sâ'ir günlere nisbeten ziyâde fa'âliyet göstermiştir. Ordugâhımıza haylice şarapnel atmış ise de efrâd kâmilten mahal-ı mahfûzeye çekildiğinden bir zarar vermemiştir. Bugün denizde dahi düşman kruvazör ve torpidolarının ve nakliye gemilerinde şâyân-ı kayd bir fa'âliyet meşhûddur.

Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır. Son yirmi dört sâ'at zarfında yalnız 1'inci Taburdan bir nefer hafriyat esnâsında düşman mermisiyle şehid olmuştur. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz			Hayvanât	Hastahâ- neye Gi- den	Hastahâ- neden Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	9	5	778	97	12	100	3	0
2'nci Tabur	8	5	734	103	11	96	4	1
3'üncü Tabur	10	4	739	93	12	108	0	0

Mülâhazat: Yarım sâ'at kadar hafif sûrette yağmur yağmıştır.

Tarîhi: Fî 20 Haziran 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkadan şu emir alınmıştır.

Düşmanın Yeşiltarla'nın cenubundaki hafriyatı hayli ehemmiyet kesb etmiştir. Düşmanın daha ziyade ilerlemesi halinde Yeşildere ve daha cenubundan Karayürek Deresi'ni ateş altına alması mümkün olacaktır.

Yeşiltarla'nın cenubunda tutulması 81 siperi ve cenubundan Yeşiltarla'nın şark kenarından ve cenubundan ve Süngü Bayırı'ndan geçen bir hatla düşmanın çevrilmesi tasavvur edilmektedir. Yeşiltarla'nın cenubu tutulduğu takdirde Süngü Bayırı'ndaki 77'nci Alay bölümünde biraz daha ilerlemesi mümkün olacaktır. Bu cihet sizin de nazar ve mütâla'anıza muvaffak ise bu gece orayı tutunuz. Ve bu babda îcab eden hafriyata başlayınız bidâyetten kuvvetli bulunmak lâzımdır. 77'nci Alayın da haberdar olması îcab eder.

Fırka 16 Kumandanı

Miralay Rüşdü

Mülâhazat: Yeşiltarla'nın cenub kısmının tahkimi hakkındaki fırka emri üzerine fırka kumandanlığına şu mülâhaza 'arz edilmiştir:

1. Düşmanın Yeşiltarla'nın cenub sırtındaki hafriyatı ilerlediği halde Gülnarderesi'nin re'sine kadar bütün Yeşildere'yi ateş altına alarak o dere içinde bize baş çıkartmayacağı hakkındaki mütâla'a, kumandanileri vak'a tamamen muvaffaktır. Böyle bir 'âkıbetin önünü almak için emir buyrulan sırtların işgâlinde başka bir çare olmamakla berâber bu işgâlin bize pek pahalya mâl olacağını 'arz etmek isterim bu akşamdan îtibaren işgâli iktizâ eden sırtların Yeşildere'ye hâkim olan kenarlarını tahkime başladım düşmanın müte'addid mitralyözleri sırtların hatt-ı bâlâsını yalamakta olduğundan birdenbire oraya tekarrüble hafriyat icrâsına imkân yoktur. 'Arz ettiğim kenarların tahkimi ikmâl edilir edilmez müte'addid noktalarından hatt-ı bâlâya doğru zikzaklı takarrüb yolları açtıracağım. Bu yolların müntehâlarını fasıl ederek hatt-ı bâlâda tesîsi lâzım gelen siperi meydana getireceğim. Bu 'ameliyatımızı düşmandan setr etmeğe son dereceye kadar çalışılacağı tabî' olmakla berâber kaz-

ma ve kürek seslerinden düşmanın buna âgâh olacağı ve derhal ateşiyle şediden mümâna'ata kalkışacağı lâşekdir. Düşmanın bu ateşinden müte'essir olmayarak 'ameliyatımıza devam edebilmek düşmanın ateşine tefavvuk etmeye mütevekkiftir ki bu da dün akşamki raporumda 'arz ettiğim mahallere makineli tüfekler koymakla mümkündür.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: Fî 20-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

1. Her akşam her üç taburun keşif kollarının tutmakta oldukları sırtlar yani Yeşiltarla'nın cenub tarafı sûret-i dâimede işgâl edileceğinden bu akşamdan îtibaren gönderilen keşif kollarının kuvvetli olması ve tahaffuz için hemen bu gece siper vücûda getirmeleri lâzımdır. Bunun için gidecek keşif kollarına edevat-ı istihkâmiye verilmelidir.
2. Düşman her akşam keşif kollarımızın bu mıntıkaya geldiklerine vâkıf olduğundan bir pusuya uğramamak için gayet müteyakkızâne davranarak mevki'lerini tutmalıdırlar.
3. Bu akşam gidecek kuvvet her taburdan tam bir takım olmalıdır.
4. Taburlar keşif kolları arasında sıkı bir irtibat muhâfaza etmelidirler.
5. Bu geceki keşif kolları ilerlemekten sarf-ı nazar ederek yalnız önlerine ve çalılar arasına düşmanın mitralyöz ateşinden mahfûz kalabilecek mahallere tarassud neferleri göndereceklerdir.
6. Düşman hafriyatımızın sesi duyar, duymaz mümâna'at etmek için ta'arruz etmesi muhtemel olduğundan gerek keşif kolları gerekse keşif kollarına en yakın olan taburların aksamı her bir hale karşı müheyyâ bir halde bulunmalıdır.
7. Bu akşam 1'inci Taburdan mülâzım İhsan Efendi keşif kollarına kumanda edecek ve 'ameliyyat-ı hafriyeyi idâre edecektir. Mûmâileyh 1'inci ve 2'nci Taburların keşif kolları arasında bulunacaktır.
8. Hafriyata ay doğduktan sonra başlamak muvaffaktır.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarihi: Fî 21-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece ve bugün gündüzki vaz'iyete dâ'ir fırkaya takdim kılınan rapor ber-vech-i zîrdır.

1. Bu gece cephemizde düşman Hiçbir harekette bulunmamıştır. Yalnız bir keşif kolu Yeşiltarla'nın cenubundaki sırtlara ihtirazla takarrüb ederek oradaki kıta'âtımızı te-cessüs etmek istemiş ise de keşşâflarımız tarafından edilen birkaç endaht üzerine derhal tebâ'üd etmiş ve bir daha gelmemiştir.
2. Şafakta, 'avdet eden 3'üncü Taburumuzun keşif koluna düşman tarafından mitral-yözle ateş edilmiş ise de bir zarar olmamıştır.
3. Gece Yeşiltarla'nın cenub sırtlarında düşmanın kazma ve kürek sesleri kesilmemiştir.
4. Düşmanın dört bacalı bir kruvazörü sabahleyin erkenden Gülnar Ovası'nın istikâmet-i mahrecesi üzerinde ve pek açıkta ahz-ı mevki' ederek evvela tâ'yini mümkün olamayan bir noktayı sonrada Zeytinlik civarını bir sâ'at kadar bombardıman etmiş ve bâ'dehu savaşımış gitmiştir.
5. Bugün düşman Gültepe'deki siperlerinde hafriyatla iştigâl etmiştir. Öğleden evvel Arıburnu İskeleyi açığında üç torpido bulunarak ikisi Kabatepe istikâmetine hareket etmiştir. Öğleden sonra iskeleye gelen sekiz torpidosu da yarım sâ'at tevakkuftan sonra Semendirek Adası istikâmetine gitmiştir.
6. Düşman sağ cenahtan Palamutluk istikâmetine birkaç mermi endaht icrâ etmiştir.
7. Üç direkli ve bir bacalı beyaz renkte bir hasta vapuru Arıburnu'na doğru gelmekte olduğu görülmüştür.
8. Zevalde sâ'at 12- Gültepe ilerisindeki fundalıklar içerisinde beş altı düşman neferi ilerlediği râsıdlar tarafından görülmüş ve üzerine ateş edilerek geriye firar etmişlerdir.
9. Düşman Gültepe ilerisindeki Süngü Bayırı üzerindeki hafr ettiği siperlerde beyaz bayrak görünmekte olduğu ve işbu bayrağın ne demek olduğu anlaşılamamıştır.
10. Taburlarımız tahkîmatla iştigâl ediyor.
11. Düşman öğleden sonra sâ'at 5'te ordugâhımıza dört şarapnel attı ise de bir zarar olmamıştır.
12. Gece vukû' bulan keşif kolu müsâdemesinde düşman tarafından atılan bomba ile 2'nci Tabur keşif kolundan 2 nefer şehid ve 2 nefer mecrûh olmuştur. 1'inci Taburdan 1 nefer siperde tarassud esnâsında düşman piyâde mermisiyle şehid düşmüştür. Son yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan 50, 2'nci Taburdan 55 adet fişenk sarf edilmiştir. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâne-ye	Hastahâ-neden
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	10	5	783	97	12	100	5	0
2'nci Tabur	8	5	733	103	11	96	2	2
3'üncü Tabur	10	4	736	91	12	98	2	1
Yekûn	28	14	2252	291	35	294	9	3

Tarîhi: Fî 21/22-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.45

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkadan şu emir alınarak 'aynen Taburlara tebliğ edildi. Ve her ihtimale karşı müteyakkız bulunulması ve topçumuz tarafından vukû' bulacak endaht te'sîratının tarassud edilmesi emr olundu. Yarın sabah sâ'at 4'te topçumuz düşman mevzi'ine fâsılalı sûrette endaht edecektir. Kırmızısirt, Kanlısirt, Yeşiltarla Gültepe, Süngü Bayırı'ndaki düşman mevziğine dökülecektir.

Düşmanın bu endaht esnâsında veyâhud hitâmında ta'arruza kıyam etmesi ihtimâline karşı kıta'âtın hâzır bulunması muktezîdir.

16'ncı Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Tarîhi: Fî 22-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ve gündüzki vaz'iyet ve Vukû'âta da'ir fırkaya verilen rapor ber-vech-i zîrdır.

1. Bu gece sâ'at 9.15 geçte 2'nci Taburumuzdan çıkan keşif kolu düşmanın bir keşif kolunun pususuna uğramıştır. Keşif kollarımız derhal düşmanın ta'arruz müfreze-sine ateş açtığından düşman hattındaki müteaddid makineli tüfenkleri 10'dakîka kadar ateş etmişlerdir. Bu esnâda Gültepe'nin şimalinden Yeşildere içerisine üç top mermisi de atılmıştır.
2. Nisfû'l-leylden sonra sâ'at 3'te bir düşman torpidosu Kabatepe'nin cenub istikâme-tine doğru projektörünü tevcih ederek dört mermi endaht etmiştir.
3. Bu sabah topçumuz tarafından açılan ateş ber-vech-i zîr tarassud edilmiştir. Mermi-ler ale'l-ekser Gültepe'deki hatt-ı aslıyle önündeki ileri mevâzi'i arasındaki boşluğa

düşmekte idi. Gültepe'nin takrîben 100 metre şimalinde ve hatt-ı aslî üzerindeki bir düşman siperine yedi mermi kat'î bir isâbet yaptı bir, iki mermimizin dahi 47'nci Alayın 81 numrolu siperinin pek yakınına düştüğü müşâhede edildi. Tahkîkatı icrâ edilerek bir zarar olmadığı anlaşıldı.

4. Bugün gündüz düşmanın, Yeşiltarla'nın cenûb-ı garbî köşesinde hafriyat icrâ etmekte olmasından başka şâyân-ı kayd bir vak'a vukû' bulmadı.

5. Taburlarımız tahkîmat ve hafriyatla iştigâl etmektedirler.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâne-ye	Hastahâ-neden
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	10	5	784	97	12	100	2	0
2'nci Tabur	8	5	728	103	11	96	0	3
3'üncü Tabur	10	4	738	91	12	98	3	1
Yekûn	28	14	2250	291	35	204	5	4

Tarîhi: Fî 22-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi firkadan şu emir alındı:

Yeşiltarla'nın şark ve cenubunda tutulacak mevzi'in dört beş mangalık olması kâfi ve münâsibdir. Maksud düşmanın tevsî'ine meydan vermemektedir. Bunun için de düşmana orada bulunduğumuzu ihsas etmek kâfidir. Düşmanın ta'arruz halinde mezkûr kuvvet bir emniyet kademesi vazîfesini îfâ eder. Düşman esasen Albayrak Sırtı'ndan, Çamlısirt'tan döğülür Semertepe'nin 47'nci Alay tarafından tutulması münâsib olacağı bildirilmişti. Şimdi teklifiniz üzerine oraya mezkûr alay tarafından kuvvet ikâme edilmediği anlaşıyor. Mezkûr tepenin de bir küçük karakol gibi tarafınızdan işgâli münâsib görülmektedir. O tepeyi gerideki mevzi'lerinize bir rah-ı mestûr ile merbût bir siperle tutmalısınız. 81 siperimizin cenuba takarrüb edecek herhangi bir düşmanı daha vaktiyle karşılamak muvaffak olur.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 23-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün taburlar fırkaca emr olunan mahallerde tahkîmatla iştigâl etmişlerdir. Tahkîmatımıza mâni' olmak için düşman tarafından fasılalı sûrette ateş edilmekte ve tarafımızdan da mukâbele olunmaktadır.

Bu gece ve gündüzki vaz'iyet ve müşâhedata da'ir fırkaya verilen rapor ber-vech-i zîrdir.

1. Keşif kollarımızın her gece devr ettikleri mıntıkaya düşmanın takrîben Şüheda Tepesi'ndeki mitralyözleri nısfü'l-leyle kadar fasılalı ateş etmiştir. Düşmanın keşif kolları dahi muhtelif istikâmetlerden sokulmak istemiş iseler de keşif kollarımızın ateşleri onları dâ'ima uzakta tevkif etmiştir. Attıkları 12 el bombası keşif kollarımızın pek ilerisinde patlamıştır.
2. Düşman bir taraftan da Yeşiltarla'nın cenubundaki tahkîmatı etrafında bütün gece kazık çakmıştır. Tel örgüleri yaptığı anlaşılmaktadır.
3. Düşman Yeşildere'nin garb kolundaki hafriyatında bugün tekrar fa'âliyet göstermektedir.
4. Yeşiltarla'nın garb-i cenûbundaki tahkîmata bugün de devam ediyor.
5. Çamlısirt ve Albayrak Sırtı'ndaki hafriyatımıza mümâna'at için düşman lâyenkatı' ateş etmektedir.
6. 11'de ordugâhımızın üzerinde bir şarapnel patladı ise de lielhamd bir zarar olmadı.
7. Sâ'at birde Şüheda Tepesi'ndeki düşman topçu mevâzi'inden ordugâhımıza ve si-perlerimize şarapneller endahet eylemiş ise de bir zarar olmamıştır.
8. Sâ'at üçte Arıburnu'ndan cenuba doğru savaşıyan bir düşman torpidosuyla bir nakliye gemisine Palamutluk'taki topçularımız 14 mermi attılar. Mermiler gemilerin pek yakınlarına düştüğünden bütün sür'atleriyle tebâ'üd etmişlerdir.

Son yirmi dört sâ'at zarfından bir gûnâ zâyî'atımız yoktur. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	10	5	784	97	12	100	0	0
2'nci Tabur	8	5	728	103	11	96	0	0
3'üncü Tabur	10	4	736	93	12	98	5	7

Tarîhi: Fî 24-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ve gündüzki vaz'iyet ve müşâhedata da'ir fırkaya verilen rapor ber-vech-i zîrdır.

1. Dün akşam sâ'at 7.15'te düşmanın 20 nefer tahmin edilen bir müfrezesi seyyar keşif kolumuzun siper ettiği mahalde mestûran ahz-ı mevki' etmek istemiş ise de çallıların oynamasından orada düşmanın mevcûdiyetini his eden dâ'imî ileri karakol posta onbaşımız üç neferle sürünerek düşmanın geldiği istikâmete ilerlemiş ve testire müsâ'id ufak bir toprak 'ârızası arkasında intizar etmiştir. Bu esnâda birisi önde ve üçü arkada olarak dört düşman neferinin on hatve ilerisinde süründüklerini gördüğünden ma'a iyetiyle ateş etmiş ve düşmanın iki neferini itlâf etmiştir. Bunun üzerine düşmanın arkadaki kuvvetiyle keşif kollarımız arasında yirmi dakîka kadar ateş te'âtî edilerek hamdolsun bizce bir zarar olmamıştır. Düşman müfrezesi maktullerini almak için bütün gece sarf-ı mesâ'î etmiş ve bombalar da atmış ise de muvaffak olamamıştır.
2. Sabahleyin sâ'at dörtte bir düşman torpidosu Kabatepe ve Palamutluk'a on beş kadar mermi atmış ve Palamutluk'tan mukâbele edilmiştir. Bâ'dehu şark-ı cenûb istikâmetine çekilmiştir.
3. Düşman Yeşildere'nin garb kolundaki hafriyatına devam ediyor.
4. Yeşiltarla'nın cenubunda bugün hafriyat yaptığı görülmemiştir.
5. Düşmanın gerek topçusu ve gerek piyâde ateşinde bugün nisbî bir sükûnet vardır.
6. Düşman öğleden bir sâ'at sonra alayımızın sağ cenahına bir sâ'at kadar şarapnel atmış ise de bize ancak serpintileri gelerek bir zarar vermemiştir.
7. Sâ'at dörtte şark istikâmetinden düşmanın büyük bir harb gemisiyle 25 torpido iskele karşısında ikiye inkısam etmişlerdir. 15 torpidosu Seddûlbahir'e gittiler diğer torpidolarla büyük gemi Sarıburun hizâsında ahz-ı mevki' ederek mâ'lûm olmayan bir mahalle 40'takîka zarfında 30 kadar mermi endahet etti sonra tekrar geldiği tarafa 'avdet etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Son yirmi dört sâ'at zarfında bir zâyî'at olmamıştır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	10	5	785	97	12	100	3	4
2'nci Tabur	8	5	735	103	11	96	2	5
3'üncü Tabur	10	4	734	93	12	98	3	1

Tarîhi: Fî 25-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vukûat:

Yirmi dört sâ'atlik Vukû'âta da'ir fırkaya verilen rapor ber-vech-i zîrdır.

1. Bu gece düşmanın keşif kolları Yeşiltarla'nın cenubundaki sırtlarda bulunan keşif kollarımıza iki istikâmetten ve muhtelif sâ'atlerde ta'arruz etmişlerdir. Düşman efrâdı ateşlerinde musırrâne devam etmişler. Bombalar atmışlarsa da lielhamd efrâdımıza bir zarar olmamış yalnız bir neferin kasaturasının balçığına bir kurşun isâbet etmiştir.
2. Düşman keşif kollarının geldikleri istikâmetleri atlamak için ileriye sürülen iki fedâkâr neferin müşâhedatlarına göre düşman cephemize doğru mestûr yollar vücûda getirmiş ve bu mestûr yolların mu'ayyen mesâfelerinde dört beş kişinin barınmasına müsâ'id siperler yapmıştır. Düşman keşif kolları bu yollar vâsıtasıyla keşif kollarımıza takarrüb etmekte ve en ileride bulunan siperlerde tesettür ederek oradan bombalar atmaktadır. Mezkûr yolları daha ziyâde terakkî ettirmemek için tedâbir-i lâzime ittihaz edilmiştir. 'Aynı usûle müracâ'atle düşman keşşâfları daha uzakta tutmak esbabına da tevessül edildi.
3. Alayın sol cenahındaki 3'üncü Taburumuzdan Yeşilsirt'in muntehâ-yı cenûbîsinde sûret-i dâ'imada bulundurulan ve ancak akşamdan akşama tebdil edilebilen keşif kolumuz dün kable'z-zeval sâ'at onda Kars Deresi'nde tahkîmat yapmakta olan düşman 'amelesi üzerine bağteten ateş açarak üç düşman neferini itlâf etmiştir.
4. 2'nci Taburumuzun cephesinde Yeşildere'nin ta menba'larına kadar istikâmetini görebilecek sûrette hafr ettirmekte olduğum siperler mezkûr derenin garb kolu üzerindeki mâ'lûm düşman tahkîmatına nezâret etmeye başladı. Düşman efrâdı mezkûr tahkîmatın önündeki endaht meydanının çalılarını tathîr ile meşgul olurken 'arz ettiğim siperlerden şiddetli ateş edildi. Beş dakika sonra Gültepe'deki düşman topçusu bu siperler üzerine ateş açarak yedi şarapnel attı ise de efrâdımıza bir zarar gelmemiştir. Ateşimizi müte'âkib düşman topçusunun derhal oraya ateş açması düşmanın muhtelif mevâzi'i arasında sıkı bir irtibat ve te'âvün tertibatının mevcûdiyetini göstermektedir. Ateşimiz, düşmanın oradaki 'ameliat-ı hafriye ve tathîriyesini dıçar-ı tâ'til etmiştir. Mezkûr siperlere şâyân-ı î'timad nişancılar ikâme ettirdim.
5. Topçumuz tarafından Gültepe'deki düşman topçusu mevâzi'ine tevcih edilen ateşler mü'essirdi.
6. Kars Deresi'nde çalışan düşman efrâdından üçünü itlaf eden keşif kolumuza arkadan baskın vermek için bugün zeval vaktinde düşmanın on neferlik bir müfrezesi[-nin] çalılar arasında mestûren hareket ettiği hatt-ı aslîmizdeki nişancılar tarafından görülerek ateşimizle bu hareketleri 'akim bırakmıştır. Düşman bade'z-zeval üç buçukta bir teşebbüsünü tekrar etmek istemiş ise de bu da evvelki gibi 'akim kalmıştır.
7. Bade'z-zeval sâ'at 1'de Seddülbahir'den ve İmroz'dan sür'atle gelen iki torpido Arıburnu'ndan arkasında bir ma'a una bağlı bulunan nakliye gemisini refâkatlerine alıp İmroz istikâmetine gitmişlerdir.
8. Sâ'at 4'te Arıburnu açıklarına gelen bir düşman kruvazörü şark ve şark-ı şimâli istikâmetlerinde on dakika kadar bir fasıla ile iki def'ada 25 kadar büyük mermi atmıştır. Son yirmi dört sâ'at zarfında 2'nci Taburdan 118, 3'üncü Taburdan 740 fişenk

sarf edilmiştir. Bu müddet zarfında birisi siperde diğeri ordugâhda olmak üzere 2'nci Taburdan iki nefer düşman piyâde mermisiyle mecrûh olmuş 3'üncü Taburdan bir nefer tarassud esnâsında şehid düşmüştür. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	10	5	79	97	12	100	7	1
2'nci Tabur	8	5	733	103	11	96	2	4
3'üncü Tabur	10	4	741	93	12	98	12	5

Tarihi: Fî 26-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sükûnetle geçmiştir.

1. Sâ'at 4 sonrada Gültepe'nin şarkındaki düşman siperlerinden Kars Deresi'ndeki siperlerine inmek isteyen düşman efrâdını ateşimizle bi't-tesbit edilmiştir.
2. Hafriyatımızı men' etmek için düşman pek seyrek piyâde ateşleri yapmıştır.
3. Sâ'at dörtte düşmanın Gültepe'deki topçusu, Palamutluk'un cenub-ı şarkisindeki cadde istikâmetine 14 mermi atmıştır.
4. Düşmanın bütün cephe üzerindeki topçusu sâ'at beşte başlayarak fırkamız cephesini 45 dakika kadar döğmüştür. 2'nci Taburumuzun cephesinde yeni yapılan sipere 2 ve Çamlısırt üzerine 3 şarapnel patlamış ise de bir zarar olmamıştır. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî		
1'inci Tabur	10	5	791	97	12	100	3	2
2'nci Tabur	8	5	732	103	11	96	2	3
3'üncü Tabur	10	4	731	91	12	98	0	9

Yarın sabah sâ'at 5 ile beş buçuk arasında Kabatepe'deki obüs bataryası tarafından Yeşildere menba' taraflarına ve Yeşiltarla ile civarına endah edileceğinden düşmana yakın olan siperlerimize kırmızı flama vaz'ı fırkadan emr olunmuştur. Bunun üzerine icab eden mahallere flamalar vaz' edilmiş ve endah esnâsında gayet müteyakkız bulunulması taburlara emr olunmuştur.

Tarîhi: Fî 26/27-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkadan şu emir alınmış ve iktizâ eden tedâbirin ittihazıyla gayet müteyakkız bulunulması tabur kumandanlıklarına tebliğ olunmuştur:

Düşman öğleden sonra sâ'at 5'te sabah bir topçu ateşi yaptı. Kırmızı ve Kanlısirt'ta bâ'zı tahrîbat icrâ etti. Yeşildere menba'larında bâ'zı piyâdeleri gözüktü.

Her ihtimale karşı daha ziyade teyakkuzda bulunulması ve düşmanın geceleyin küçük büyük teşebbüsleri mutlaka kırılmak lâzımdır. Çıkarılmasına lüzum göreceğiniz keşif kollarının dahi bi'l-nisbe kuvvetli olması münâsibdir. Topçu alayı Yeşildere menba'ını ve Yeşiltarla ve şarkında kendisince muhakkakan mâ'lûm olan düşman istikâmetlerine geceleyin de endaht edebilecek tedâbiri ittihaz etmelidir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 27-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Akşam sekiz buçuktan îtibâren sabah vaktine kadar keşif kollarımızla düşman keşif kolları arasında bomba ve tüfek ateşleri te'âtî edilmiştir. Azmakdere'deki obüslerden bu sabah icrâ edilen endaht neticesizdir. Bidâyeten Gültepe ve Süngü Bayırları'na atılan mermiler Yeşilsirt şarkındaki ileri postalarımızın başları üzerinde patladı. Muahharen Yeşildere'nin garb koluna tevcih edilen mermilerden bir tanesi sipere isâbet etmiştir. Sola ve sağa düşmüştür. sâ'at 2 sonrada düşmanın 16 torpido refâkatinde bulunan büyük bir harb gemisi Kabatepe'nin şimal-i garb cihetinde ahz-ı mevki' ederek Kayaltepe'nin hatt-ı bâlâsına iki sâ'at bir çaryek zarfında 136 mermi endaht etmiş mermilerin kısm-ı âzmasını Kayaltepe'nin gedik teşkil eden noktasına atmıştır. Sâ'at dördü çaryek geçe garb-ı cenûbî istikâmetine doğru çekilmiştir. Palamutluk ve Azmakdere'deki bataryalarımızdan atılan hayli mermilerden yalnız bir tanesinin bacaları arasında patladığı görülmüştür.

Düşman topçusu tarafından bade'z-zeval sâ'at 5'te ordugâhımıza yedi şarapnel atılarak misketlerinden iki neferimiz hafifçe mecrûh olmuştur. Son yirmi dört sâ'at zarfında 1'inci Taburdan 2000, 2'nci Taburdan 408, 3'üncü Taburdan 200 piyâde mermisi sarf edilmiş ve bu müddet zarfında yalnız 1'inci Taburdan bir nefer siperde kolundan hafifçe mecrûh olmuştur. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	10	5	795	97	12	100	4	0
2'nci Tabur	8	5	734	103	11	96	5	3
3'üncü Tabur	10	4	731	93	12	98	5	5

Tarîhi: Fî 27-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi alaya mücehhez olduğu halde 48 ikmâl efrâdı verilmiş; bunların 46'sı 3'üncü, 38'i 2'nci Tabura î'tâ olunmuştur.

Tarîhi: Fî 27-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 7 Sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkadan şu emir alınmıştır. Bu emir taburlara 'aynen tebliğ olunmuş ve düşmanın her bir hareketine karşı fevkal'âde müteyakkız bulunulması emir olunmuştur:

48'inci Alay Kumandanlığına

Düşman siperlerimize iyice topçu ateşi icrâ etti ve harb gemileriyle bâ'zı yerleri döğüyor. Tayyâre ile tarassud ve istikşâfatte bulunuyor. Bugün bir fevk'âladelik var. Ya düşman hücum icrâsına hazırlanıyor veyâhud grub cenubunda yapacağı veyâhud yapmakta olduğu bir hareket için buraya Arıburnu cephesine nazar-ı dikkati celb etmek istiyor. Müteyakkız bulunmak hususunun zâbitân ve efrâda bildirilmesi münâsibdir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: Fî 28-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1. Dün akşam bade'z-zeval sâ'at 8'de Gültepe açığında duran bir düşman torpidosundan ordugâhımıza bir mermi atılmıştır. 9'da dahi Kara Yorgi Deresi istikâmetinden keza bir düşman torpidosundan ordugâhımıza ve Keklik Deresi'ne dört mermi daha atmış ise de bir zarar olmamıştır.
2. Akşam sâ'at 9.20 ile nısfü'l-leyl arasında düşman keşif kolları tarafından Yeşilsırttaki keşif kollarımıza 27 bomba atılmıştır. Düşman efrâdı bombaları uzaktan atıklardan efrâdımız tarafından yalnız tüfek ateşiyle mukâbele edilerek takarrüblerine meydan vermemişlerdir. Bu müsâdemelerde bir zâ'iyat yoktur.
3. Nısfü'l-leyliden sonra sâ'at 2'de denizden Kabatepe'ye 20 kadar mermi atılmıştır.
4. Sabahleyin sâ'at 6'da topçularımız tarafından 47'nci Alay cephesine tesâdüf eden

düşman siperlerine sâ'at 8.20'de Palamutluk'tan Gültepe'ye atılan mermiler de isâbet-ı tama görülmüştür.

5. Sâ'at 1'den dörde kadar düşmanın muhtelif mahallerdeki topçusu tarafından az çok fasılalarla 47'nci Alay üzerine attığı şarapnel misket ve tapalarından bir haylisi siperlerimize ve ordugâhımıza düşmüş ise de hamdolsun bir zarar vermemiştir. Bu bombardımana iskelenin şimalinde bulunan bir torpido geçer ile bir torpido dahi iştirak etmişler ve 40 kadar mermi atmışlardır.
6. Dün cephemiz üzerinde bir buçuk sâ'at kadar tayaran edip ağleb-i ihtimal arâzi istikşâfında bulunan tayyârenin 'aynı gün dahi sâ'at 5'te İmroz Adası istikâmetinden gelerek yarım sâ'at kadar uçtuktan sonra Seddülbahir'e doğru tebâ'üd etmiştir.
7. Hafriyat icrâ ettiğimiz mahallere düşman nişancıları sıhhatli kurşunlar atmakta ise de bir zarar vermemişlerdir. Bugün yalnız 1'inci Taburdan üç mecrûh, bir şehidimiz vardır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Silâhendaz		Hayvanât		Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	10	5	792	97	12	100	0	2
2'nci Tabur	8	5	771	103	11	95	1	0
3'üncü Tabur	10	4	781	93	12	98	2	0
Yekûn	28	14	2344	293	35	293	3	2

Tarîhi: Fî 28-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi düşmanın iki bacalı bir kruvazörü Arıburnu önünden sağ cenahımızın geri hatlarını çifte grupla on dakîka kadar bombardıman etmiş bu bombardımanı müte'âkib bütün sahayı siyah bir duman istîlâ eylemiştir. Mezkûr dumanın fena sûrette kokmakta olmasına nazaran bunun bir gaz olduğu muhtemel görülmüştür. Aslına mutâbıktır. Fî 30-11-31.

Tarîhi: Fî 29-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Madde 1- Bu gece sâ'at dokuzu çayrek geçe sağımızda bulunan 47'nci Alay cephesine düşman tarafından ateş açılmış ve 'akabinde Yeşilsirt'taki keşif kollarımıza da bu ateş teveccüh etmiştir. Bu esnâda düşmanın hutut-ı aslîsinde telaşlı bağırışmalar işitilmiştir. Ateş tahmînen 15 dakika devam etmiştir.

Madde 2- Sâ'at 10'da düşmanın bir keşif kolu Yeşiltarla'nın cenub kenarındaki ileri karakol postamıza evvela bombalarla ve 'akabinde tüfenk ateşiyle ta'arruz etmiştir. Fakat düşman ileri postalarımızdan evvelce dersini almış olduğundan sokulmaya cesaret edemeyerek bombaları pek uzaktan atmakta ve bu bombalara â'zamî bir mesâfe verebilmek için uçlarına ip bağlayarak fırlatmaktadır. Bombalardan patlamayan bir dânesi keşif kollarımız sabaha kadar devam etmiş ve tüfenk ateşinden bir neferimiz, sol elinin parmaklarından hafifçe mecrûh olmuştur.

Madde 3- Düşman Yeşiltarla'nın cenubunda ve Kars Deresi boyunca vücûda getirdiği tahkîmat etrafında sehpâli tel örgüleri vücûda getirmektedir. Bütün gece bunlarla iştigâl etmiştir.

Madde 4- Sabahleyin sâ'at dörtte düşmanın sol cenahındaki topçu mevâzi'inden 47'nci Alay ile cephemizin sağ cenahına 20'den ziyâde şarapnel atmıştır. Siperlerimize ordugâhımıza dağılan misketlerden hiç kimseden bir zarar olmamıştır.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakika: 8.10 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın Gültepe'deki topçusu tarafından ordugâhımızın evveliyle Keklikdere'ye altı şarapnel atılmış ve bâ'dehu topçu ateşi Topçular Sırtı'ndaki topçularımıza teveccüh olunmuştur. Bu topçu ateşiyle berâber düşmanın âzamî 90 nefere kadar tahmin olunan 'askerinin 2'nci Tabur cephesine doğru ta'arruz eylediği görülmüş gerek 77'nci Alaydan gerekse bizim cephemizdeki efrâd tarafından şiddetli bir ateş açılarak düşmanın daha ziyâde ilerlemesine meydan verilmeyerek fundalıklar arasında bi't-tesbit edilmişlerdir.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.45

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkaya vaz'iyet hakkında telefonla şu mâ'lûmat verilmiştir: Düşmanın cephemize ta'arruz eden kuvveti tahmînen bir bölüktür Yeşiltarla'nın cenubundaki yarlara doğru ilerlemektedir. Fakat fundalıklar arasında saklanmışlardır. Ateş edilmektedir. Bu telefonu müte'âkib 2'nci, 3'üncü Tabur Kumandanlıklarına tahrîren şu emir î'tâ olunmuştur:

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman cephenizdeki sırtta haylice ilerlemiştir. Şiddetle mukâvemet ediniz. Derhal mukâbil ta'arruza kıyamla süngü ile tard edilmelidir. Fundalıklar arasında ga'ib olan düşman efrâdının maksadı orada baş siperleri yaparak geriden alacağı takviye kıta'âtıyla ta'arruzuna şiddet vermek olduğu ihtimaline binâen bu maksadlarına mü'essir ateşle mûmâna'at olunması ve bu hususta bi'l-hassa nişancılara evâmir-i lâzime î'tâ olunması 2'nci Tabur kumandanlığına emir olunmuştur.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 9 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkaya şu telefon verilmiştir:

Yeşiltarla'nın cenubundaki fundalıklara kadar ilerleyen düşman efrâdı daha ileriye sıçramaktan ateşimizle men' edilmişlerdir. Mâ'hâzâ bunların baş siperleri yaptıktan sonra diğer kıta'âtla takviye edilerek ta'arruzlarına şiddet vermeleri ihtimâlî nazar-ı îtibara alınmış ve tedâbir-i lâzime ittihaz edilmiştir. Kars Deresi'yle Süngü Bayırı'ndan aşağıya derenin içine sarkıtmaya muvaffak olabilecek düşman kıta'âtı hakkında dahi tedâbir ittihaz edilmiştir. Harbin son hali peyderpey 'arz edilecektir. Makineli tüfenk için yer hazırlanmıştır.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 9-8

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi 3'üncü Taburdan şu rapor alınmıştır:

Cephemizde bir şey yoktur. Düşman sâbit keşif kollarımıza ta'arruz ettiği ve sağa doğru gittiği görülmüş ve peyder pey geriye doğru ric'at ettikleri 'arz olunur.

Bu rapor üzerine 3'üncü Tabura şu emir verilmiştir.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 9-10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fi'l-vâkî' şimdi cephenizde bir şey yoksa da düşman ta'arruzunu size de teşmil etmesi muhtemeldir. Bi'l-hassa şimdi ben orada iken kıymetlidir dediğim siperleri ehemmiyetli sûrette işgâl ettiriniz çünkü düşmanın deniz cihetinden ta'arruz etmesi muhtemeldir. Böyle bir halde arkadan gelecek ateşe ehemmiyet vermeyerek siz düşmanın arkasına ve yanına süngü ile ta'arruz ediniz.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 9-37

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan telefonla şu emir alınmıştır:

Tedâbiriniz münâsibdir. 47'nci Alay ile irtibat hâsıl ediniz. Yeşiltarla'nın cenubundaki düşman. Topçumuz tarafından ateş altına aldırılır. 77'nci Alay cebhesinde tarassud altında bulundurunuz. Lüzum gördüğünüz vakit topçu nezdindeki bölüğü de celb edebilirsiniz. Ancak lâakal dört bölüğün fırka ihtiyatı olarak fırkanın mâ'lûmatı olmadan istihdamı ca'iz olmadığından kuvvetinizin ana göre istihdamı îcap eder.

Bundan başka fırka kumandanlığından alınan emir üzerine 125'inci Alay makineli tüfenk celb ile 2'nci Tabur siperlerinde ihzar edilen mevzi'e yerleştirilmiştir ve 'aynı zamanda alaya iltihâk ettirilen bir cebel topunun evvelce mevcut olan mevzi'ine yerleştirilerek düşmanın ric'ati hasebiyle ne makineli tüfenkle ve ne topçunun ateş açmasına lüzum görülmemiştir.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 1.15

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Taburdan şu rapor alınmıştır.

Düşman Yeşiltarla'nın ve keşif kollarımızın bulunduğu siperlerin üzerine ta'arruz etmiş düşman efrâdının başlarında ve göğüslerinde çalılar bağlamış ve kendilerini arazinin çalılıklarına teşbîh ederek ta'arruza kıyam etmiş taburumuzun sağ cephesinde düşman görülmüş ve icrâ edilen ateş ve toplarımızın muvaffak bir sûrette yapılan endahat neticesinde ric'at etmişlerdir. Cephemizde hiçbir eser yoktur.

Topçumuz düşman siperleri üzerine ve müte'addid mahallerine mermileri isâbet etmekte olduğu mazgallardan gördüm.

Kabatepe civarında topçumuz endahatında bir mermi ve 77'nci Alayın cephesine doğru yaptığımız siperler üzerine patlamıştır. Düşman mitralyözü bizi taramaktadır. Taburumuzdan hiçbir zâ'iyat olmadığı mâ'ruzdur.

Tarîhi: Fî 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 10.22 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır:

Düşman cephenizden ve Süngü Bayırı'ndan yapılan piyâde ateşiyle Kabatepe ve Palamutluk'tan, ve Kavaktepe'den icrâ edilen topçu ateşleri tesîrinden koşar adımla dereye kaçtığı Kabatepe'den müşâhade edilmiştir. Döküntüsü yine dereler içinde kalmıştır. Kemâl-i teyakkuzla tedkikat icrâ ve îcabını îfâ ediniz.

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ateş kesb-i sükûnet etmiş Yeşiltarla'nın cenub sırtı ile Kars Deresi'nin menba' ciheti Kabatepe'deki obüs bataryası tarafından ateş altına alınmış bu toplar tarafından atılan mermiler hedefe isâbet etmemekte ve bir çoğu ileri karakol ve şâyân-ı keşif kollarımızın üzerinde patlamaktadır. Bu hususa topçu kumandanının nazar-ı dikkati celb olunmuştur.

Tarîhi: 29-4-331

Sâ'at ve Dakîka: 10.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkaya şu mâ'lûmat verilmiştir:

Fırka Kumandanlığına

Cephemizden yarım sâ'atten beri düşmanın bir tek neferi bile görülmüyor. Yarım sâ'at evvel düşman avcılarının Kars Dere'sinde ve ahîren vücûda getirmiş olduğu siperlere ric'at ettikleri müşâhede edilmiştir. Fundalıklar arasında kalmış olup başlarında göğüslerinde çalılar bağlı ve bu sûretle kendilerini arazîye benzetmek isteyen beş altı düşman neferi fundalıklar arasındadır. Maktul olup olmadıkları anlaşılamıyor. Ara sıra oraya ateş edilmektedir. Yeşildere'yi çatal teşkil ettiği noktaya kadar taharrî ettirdim. Hiçbir düşman yoktur Kabatepe'den dereye kaçtığı müşâhede edilen düşman hangi dereye kaçmıştır? Kars Deresi'ne ise bundan mâ'lûmatımız vardır. Yeşildere'nin hükm edebildiğiniz kısmında düşman yoktur. Yeşilsırtlardaki düşman maktul ve mecrûhlarının karanlıktan evvel taharrîsi gayr-i mümkündür. Düşman ta'arruzunu tekrar etmemiş bugün akşama kadar sükûnetle geçmiştir.

Düşmanın bu ta'arruzu hakkında fırkaya şu rapor verilmiştir.

Tarîhi: 29-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Rapor

1. Bugün sabahleyin sâ'at dörtte düşman 47'nci Alay cephesiyle cephemizi 20 dakîka kadar bombardıman ettiği sabahki raporumda 'arz etmiştim. Sekizi çaryek geçerek bir daha ordugâhımızı bombardımana başlamış ve 10 kadar mermi attıktan sonra piyâdesinin, Gültepe'nin şarkındaki siperleriyle Karsdere'nin menba'ında en son vücûda getirdiği siperlerden beşer dakîka fasıla ile ve üç kademe ider sıçradıkları görülmüştür. Her kademenin 'azami 10 düşman neferinden fazla bulunmadığı muhakkaktır.
2. Siperlerden çıkan bu düşman neferleri Yeşilsırt'ta ileri karakol postalarımızın bulunduğu mahalle doğru çalılardan istifâde ederek üçer dörder sıçramaya başladılar. En ilerideki efrâd başlarını ve omuzlarını çalılarla maşama etmişler ve bu sûretle kendilerini arazîye benzetmeye çalışmıştır.
3. Bu efrâd sıçramaya başlar başlamaz düşmanın hatt-ı aslîdeki piyâdesi ve makineli tüfenkleri siperlerimize gayet şiddetli bir ateş açmışlar ve bi'l-hassa 96 numrolu siperlerimizde bu şiddeti son derece vardırılmışlardır.
4. 'Aynı zamanda iki taraf topçusu ateşe başlamıştır. Düşman topçusundan cephemiz

müte'essir olmamıştır. Bi'l-akis topçumuzun düşman siperlerine kat'i tesîrat yaptığı tarassud edilmiştir.

5. İlerlemek isteyen düşman avcıları her taraftan teveccüh eden ateş altında derhal Kars Deresi'nin re'sindeki siperlerine ric'at ettikleri müşâhede edilmiştir. Ric'at edemeyenler maktûlen çalılar arasında kaldıklarına şüphe yoktur, düşmandan ahîren Yeşiltarla'nın şimâl-i gârbisinde vücûda getirdiği siperlerin yakınında altı-yedi ve Yeşilsirt'in cenub kısımlarında dört düşman leşi görünmektedir.
6. Düşmanın siperlerimize teveccüh ettiği şiddetli ateş neticesinde 2'nci Taburumuzdan birisi kolundan diğeri bacağından hafif iki yaralı ve 1'inci Taburumuzdan başından keza gayet hafif bir yaralımız olmuştur. Bundan mâ'adâ hamdolsun bir zararı-
mız yoktur.
7. Düşmanın bu ta'arruzu o derece tesîrsiz idiği ileride Yeşilsirt'ta bulunan emniyet postalarımızı bile geriye almağa lüzum hissedilmemiştir.
8. Efrâdımızın kuvve-i mâ'nevîyesi düşmana ta'arruz arzuları şâyân-ı takdir olduğunu 'arz ederim. Başından yaralanan neferimizle birkaç günden beri devam eden elbasiresinden dolayı bugün hastahâneye îzâmına tabur tabâbetimizce lüzum görülen diğere bir neferimizi hastahâneye göndermek mümkün olamamıştır. Hasta nefer düşmana kurşun atmadan bir yere gitmeyeceğini ve yaralı nefer de bu kadar bir yara ile şan meydanını terk etmekten hayâ ettiğini söyleyerek her ikisi de vazîfe başına koşmuşlardır.

Tarîhi: 29-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman pek çok domdom kurşunları istî'mal etmiştir. Sûret-i muhtelifle ile siperlerimize düşman domdom mermiyatından bir kısmı manzur-ı kumandanilerine buyrulmak üzere takdim kılınmıştır.

9. Kabatepe'deki obüslerimiz bir türlü endahtlarını tanzim edememişlerdir. Yeşilde-re'deki düşman tahkîmatına teveccüh ettikleri mermilerin bir kısmı Semertepe ile bu tepenin önüne ve arkasına düşmüştür. Bu mermilerden birisinin tablası manzur-ı 'alileri buyrulmak üzere takdim kılınmıştır.

10. Düşmanın bu ta'arruzundan maksadı şu olduğunu zannederim:

Bizim Yeşiltarla'nın cenubundaki mevcûdiyetimizden çoktan beri kuşkulananmaktadır. Her gece oradaki emniyet kıta'âtımızı mümkün olduğu kadar iz'aç etmekte idi. Hatta birkaç gün makdem gündüz bir iki mangasıyla bu kıta'âtımızın arkasını almak teşebbüsünde bulunmuş ve ertesi gün de bu teşebbüsü tekrar etmişti. Her iki defa'da da 96 numrolu siperlerimizdeki nişancılarımızın ve bi'z-zat oradaki kıta'âtımızın ateşleriyle def' edilmişti böyle ufak tefek teşebbüsleri ve gece ta'arruzlarıyla yapamadığını bugün daha mühim bir kuvvetle yapmağa kalkıştığına inanmak isterim. Yoksa böyle 80-90 neferlik bir kuvvetle cephenin mu'ayyen bir noktasına ta'arruz etmek ve bu ta'arruzu

beslemeyerek 'akim bırakmak başka bir sûretle îzah edilemez. Yâhud ki bu mıntika dâhilinde ta'arruzun ne dereceye kadar mümkün olduğunu anlamak istemiş olması da hatıra gelir.

11. Netice: Düşman bu tecrübesiyle iyi bir ders almış ve efrâdımızın metânet ve hâhişlerinin tezâyüd etmiş olduğunu 'arz ederim. Bugünkü zâ'iyat ile cebhâne sarfiyatı ber-vech-i zîrdır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

	Mecrûh 'Aded	Şehid 'Aded	Cebhâne 'Aded	Sandık 'Aded
1'inci Tabur	2	0	490	1
2'nci Tabur	2	0	300	0
3'üncü Tabur	1	0	287	0
Yekûn	5			

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Hayvânât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	9	5	792	97	12	99
2'nci Tabur	8	5	770	103	12	95
3'üncü Tabur	10	4	779	93	12	103

Tarîhi: 30-4-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece mû'tadi Yeşilsirt'ta bulunan emniyet postalarımıza ta'arruz etmeyerek esas siperleriyle bunların ilerisinde vücûda getirmiş olduğu diğer siperlerden piyâde ve mitralyöz ateşleriyle sabaha kadar arazîyi taramıştır düşman gece sâ'at 10'da başlayarak sabaha kadar 8-10'dakika fasıla ile, Karayürek ve Gülnardelerine ve Çamlısirt üzerine tenvir roketleri atmıştır. Bunlar Karayürek Deresi'nde üç ve Çamlısirt'ta iki mahalde yangın yapmış ve söndürülmüştür. Her roket atılmasında düşman tarafından bir yayılım ateş yapılmakta idi.

Sabahleyin 4'te iskele karşısında bulunan bir düşman harb gemisi Keklikdere istikâmetine 20 kadar mermi attıktan sonra Kabatepe ve Palamutlukla civarını bombardıman etmiştir.

Tarîhi: 1 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşilsirt'taki keşif kollarımızla düşman müfrezeleri arasında lâyenkat'ı bomba ve tüfenk muhârebesi yapılmıştır. Bir tüfenkimize kurşun isâbet ederek sakatlanmıştır. Hamdolsun başka bir zâyî'atımız yoktur. Yeşilsirt'ta düşman bize takarrüb için germî çalışmaktadır. Kazma ve kürek seslerine benzeyen bir aletle bize doğru rah-ı mestûr kazmakta olduğu keşif kollarımız söylüyor.

Çamlısirt'ta temdîd etmekte olduğumuz siperlerde gece çalışan efrâdımızın hafriyatına mâni' olmak için düşman oraya bütün gece mitralyöz ateşi teveccüh etmiştir. Düşman bu gece dahi birkaç tenvir roketi atmış ise de attığı roketler rüzgârın şiddetinden dolayı kendi siperlerine doğru düşmeye başladığından atmaktan vaz geçmiştir. Sabahleyin sâ'at 7'de düşmanın sekiz neferlik bir kuvveti tüfenklerine süngü takmış oldukları halde Yeşilsirt'taki ileri postalarımıza ve hafriyat yapan müfrezemize ta'arruz etmek istemiştir. Mezkûr düşman efrâdı daha Yeşiltarla'nın cenubundaki siperlerinden çıktıkları esnâda görülmüş olduğundan bütün sırt üzerindeki fundalıklara şiddetli bir nezâret altına alınmıştır ve fi'l-vâkî yirmi dakîka sonra postalarımıza yirmi beş hatta takarrüb eder etmez sıhhatli bir ateş ile karşılanarak üç tanesi çerh ve itlâf edilmiştir. Sâirleri de gözden ga'ib olmuşlardır.

Tarîhi: 1 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Tam-ı zevalde Azmakdere veyâhud Palamutluk'taki obüslerimizden Gültepe'ye icrâ edilen endahtını müte'âkib bir duman yükseldiği görülmüş ise de sebep-i hakikîsi anlaşılamamıştır. sâ'at 10'da düşmanın iki şarapneli Çamlısirt üzerinde patlamış ise de bir zarar îka' etmemiştir.

Yeşilsirt'ta bizim ve düşmanın yapmakta olduğumuz tahkîmat arasında â'zamî 30 metre kalmıştır. Bugün öğleden sonra tarafeynden 13 bomba te'âtî edilmiştir.

Tarîhi: 1 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Albayrak Sırtları'nda yeni hazır etmekte olduğumuz mevzi' Yeşilsirt'a hâkim olduğundan oradaki düşman efrâdına baş kaldırtmıyoruz. Bununla berâber şâyân-ı hayret bir sebatla ve tabî'i fasıla ile hafriyatına devam ediyor. Bu kere taburlarımız bu sabık ileri

hatta yapılmakta olan siperler ve rah-ı mestûr leri iştigâl etmiştir son yirmi dört sâ'at zarfında yalnız 3'üncü Taburun topçu muhâfızı bulunan bölükten bir nefer şarapnel misketiyle mecrûh olmuştur.

Tarîhi: 2 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece daha 'ale'l-mû'tad Yeşilsirt'taki kuvvetlerimiz ile düşman kuvvetleri arasında sabaha kadar bomba ve tüfenk muhârebesi yapılmıştır. Hamdolsun düşmanın gerek tüfenk ateşinden ve gerekse attığı 23 bombadan efrâdımıza bir zarar olmamıştır.

Gündüz sükûnetle geçmiştir. Her iki taraf nişancıları tarafından ara sıra kurşunlar atılmaktadır. Taburlar tahkîmatlarına devam etmektedirler sâ'at 4'te Kavaktepe'deki topçu bataryalarımız tarafından Gültepe'deki düşman topçusuna ve Yeşildere'nin garb kolundaki düşman tahkîmatına icrâ edilen endahların pek iyi netâic verdiği tarassud edilmiştir.

Sâ'at üçü çaryek geçerek beş torpido ile balon gemisi refakatine gelen bir düşman kruvazörü Kabatepe'nin pek açığında durarak boğaz istikâmetine doğru 30 kadar mermi attıktan sonra Seddülbahir tarafına gitmiştir.

Tarîhi: 2 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Dört buçukta Yeşilsirt'taki ileri postalarımıza düşmanın dört neferi tesîrsiz iki bomba atmıştır. Müte'arrızlar tüfenk ateşiyle def' edilmiştir.

Beş buçukta Gültepe'nin arkasındaki düşman obüsü grubumuzun sağ cenahına endahta başlamış ise de Azmakdere'deki obüslerimiz mukâbelesiyle sükûna mecbur olmuştur.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Vukû'ât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Giden	Gelen
1'inci Tabur	9	5	791	97	1	4
2'nci Tabur	8	5	768	103	1	3
3'üncü Tabur	0	5	779	93	0	0

Tarîhi: 3 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşilsirt'taki kuvvetlerimiz ile düşman kuvvetleri arasında bu gece dahi bomba ve tüfenk muhârebesi devam etmiştir.

Sabhleyin sâ'at 3'te Kabatepe açıklarından bir düşman torpidosu Palamutluk'a 14 mermi atmıştır.

Sabahleyin 7:30 ile 8 arasında Süngü Bayırı'ndaki düşman makineli tüfenkleri 3'üncü Taburumuzun cephesini iki defa' sürekli ateşe tutmuştur. Siperlerdeki efrâda bir zarar vermemiş ise de istinâd mevki'inde istirahat etmekte olan iki nefere bacaklarından mecrûh olmuşlardır. İstinad mevki'inin düşman ateşinden mahfûziyeti esbabının temîni nazar-ı dikkate alınmıştır.

Sâ'at 3 buçukta dahi Yeşilsirt'ta hafriyat icrâ eden efrâdımız üzerine düşmanın muhtelif efrâdı tarafından dört bomba birden atıldı.

Bir neferimiz gayet hafif olarak alınından ve elinden mecrûh oldu. Bombaların atılmasını müte'âkib Topçular Sırtı'ndaki topçumuz tarafından düşman üzerine iki şarapnel attı şarapneller gayet iyi bir tesîr yapmış ise de düşmanla aramızdaki mesâfenin azlığından dolayı misketler kısmen efrâdımızın önüne düşmüş ve hamdolsun bir zarar olmamıştır.

Palamutluk veya Azmakdere'deki obüslerimiz Gültepe'nin cenub ve garb kısımlarında tahribat icrâ etmektedirler. İsâbetler gayet güzel ve müessirdir.

Tarîhi: 3 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Seddülbahir'den gelen bir nakliye gemisi on buçukta Arıburnu'na yanaşmaktadır. Zevelden sonradahi Yeşilsirt'ta hafriyat yapan efrâdımız üzerine düşman efrâdı üç bomba daha atmıştır.

Bombalardan bir zarar gelmemiş ise de düşman bombacılarına açıktan ta'arruz eden bir mangamıza Yeşildere re'sine mevzi' düşman mitralyözünün açtığı ateşten bir neferimiz şehid ve Memoş Çavuş namında pek değerli bir çavuşumuz ayağından yaralanmıştır.

Sâ'at 1'den 6'ya kadar düşman topçusu fa'liyet gösterdi. Bi'l-hassa Arıburnu açıklarında bulunan bir düşman harb gemisi fasıla ile Palamutluk'a 80'den ziyâde mermi endahet etti düşman Gültepe'nin cenunbunda ve Kabatepe'ye nazar-ı yamaçlarında mühim hafriyat icrâ etmektedir. Hafriyatın şekli orada büyük bir top ta'biye edileceğini gösteriyor. Topçumuz nezdindeki bölüğümüz alınmıştır.

Taburun bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'at zarfındaki zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Şehid 'Aded	Mecrûh 'Aded	Cebhâne Sandık	Sarfiyat 'Aded
1'inci Tabur	0	0	"	545
2'nci Tabur	0	0	2	00
3'üncü Tabur	0	2	"	500

Mevcudu

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Vukû'ât	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Giden	Gelen
1'inci Tabur	9	5	815	97	0	1
2'nci Tabur	8	5	804	103	3	0
3'üncü Tabur	9	5	817	92	0	0

Tarihi: 4 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dahi Yeşilsirt'taki müfrezelerimizle düşman müfrezeleri arasında bomba ve tüfenk muhârebesi bi'l-inkitâ' devam etti. Düşman her akşamkinden ziyâde bomba attı ise de hamdolsun bir zâyî'at olmadı bombalarımızla düşmanın hafriyatını ta'til ettik. Ale's-sabah üç buçukta bir düşman torpidosu Kabatepe'nin şimaline gelerek Karaburun Deresi'nin içine ve topçu sırtına dört büyük top atmıştır. Keza Karaburun deresi istikâmetine küçük toplarıyla 4 şarapnel atmıştır. Bir zarar yoktur.

Sâ'at 10.20'de 125 Rakımlı Tepe'nin garb-ı cenûbi müntehâsındaki düşman mitralyözü Yeşilsirt'ta bulunan müfrezelerimizin bulundukları mıntıkeyi iki defa' taramış ise de hamdolsun bir zarar vermemiştir. Oradaki düşman müfrezeleri dahi fasılasız ateşleriyle hafriyatımıza mümâna'at etmeye çalışmakta ise de mukâbele edilmiştir. Efrâdımızı iş-fal için ayağından ipler bağlı bir keçiyi tarafımıza doğru sevk etmişlerdir. Keçi kurşunla itlâf edilmiştir. sâ'at 8, on bir, ve on ikide düşman tayyâreleri geçmiştir.

Yeşilsirt'taki düşman müfrezeleri gündüz dahi 7 bomba atmışlarsa da hamdolsun bir zarar vermemişler ve hafriyatımızı sekte-dar edememişlerdir. Gültepe'nin gerisindeki düşman obüsü sâ'at 5'te 3'üncü Taburumuzun siperlerine ve ordugâhına 6 mermi atılmış ise de bunlardan da bir zarar gelmemiştir şimdi. Arıburnu'nun şimal istikâmetinden 2'nci Taburumuzun esas siperlerine sekiz mermi atıldı. Birisi siperin içine isâbet ederek bir neferimizi şehid etmiştir.

Son yirmi dört sâ'at zarfında vukû' bulan zâyî'at ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Taburların bugünkü mevcudu âtide gösterilmiştir.

	Şehid 'Aded	Mecrûh 'Aded	Cebhâne Sarfiyatı	
			'Aded	Sandık
1'inci Tabur	2	00	00	1
2'nci Tabur	1	2	00	1
3'üncü Tabur	1	1	100	0
Yekûn	4	3	100	2

Mevcudu

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib
1'inci Tabur	9	5	812	97
2'nci Tabur	8	5	801	103
3'üncü Tabur	9	5	819	92

Tarîhi: 5 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dahi ber-vech-i mû'tad bomba ve tüfenk muharebesiyle geçmiştir.

Bomba atmak için siperlerinin üzerlerine çıkmak cür'etini gösteren düşmanın iki neferi tüfenk ateşimizle itlâf edilmiştir. Hafriyata bi'l-'ârıza devam edilmiştir. Ale's-sabah mû'tad vechle düşmanın bir torpidosu Palamutluk'a dört mermi atmıştır.

Yeşilsirt'taki kıta'âtımızle düşman kıta'âtı arasında te'âtî edilmiş ateşten mâ'adâ cephe-mizin sükûnetini bir şey ihlâl etmemiştir.

Sâ'at 7.20'de düşmanın bir tayyâresi üzerimizde birkaç defa' cevelân yaparak Seddül-bahir istikâmetine gitmiştir.

Bugün Gültepe'den ve Yeşiltarla'nın üzerindeki düşman tahkîmatından siperlerimize ve hafriyat icrâ ettiğimiz mahallere mütemâdiyen ateş edilmiştir.

Siperlerde iki şehid ve bir mecrûhumuz ve hafriyatta da iki şehidimiz vardır. Yeşiltarla'daki düşman ileri mevzi'lerinden dahi üç bomba atılmış ise de bombalardan bir zarar olmamıştır.

Sâ'at 1.20'de bir düşman tayyâresi fırkamızın cephesinde bir müddet tayyârat ettikten sonra İmroz istikâmetine gitmiştir.

Son yirmi dört sâ'at zarfında vukû' bulan zâyî'at ile cebhâne sarfiyatı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Şehid	Mecrûh	Cebhâne Sarfiyatı	
			Adet	Sandık
1'inci Tabur	0	0	650	00
2'nci Tabur	1	0	00	3
3'üncü Tabur	1	0	140	0

Mevcudu

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Vukû'ât Hastahâneye Gelen	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	9	5	812	97	2	2
2'nci Tabur	8	5	833	103	3	0
3'üncü Tabur	9	5	850	92	0	0

Tarîhi: 5/6 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şimdi şu emir alındı:

Yarın velî-'ahd saltanat-ı devletlü necabetlü Yusuf İzzettin Efendi Hazretlerinin teşriflerinde Şimal Grubunu temsil etmek ve gurup karargâhında bulunmak üzere her alaydan bir zâbit her taburdan bir küçük zâbit her bölükten bir nefer ihzâr edilecektir. Zâbitân seferi kıyafetinde çizmeli dürbün ve tabancalı ve efrâd her türlü techizatını hâmil olacaktır. Sâ'at bâ'dehu bildirilecektir.

Mufasssal emir de sonra gönderilecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir derhal taburlara tebliğ olunmuştur.

Ahîren vürûd eden mufasssal emirde her alaydan ihzâr edilecek zâbit ile efrâdın fî 6-5-331 sâ'at 9 evvelde fırka karargâhında hazır bulunması bildirilmiştir.

Alay namına alay yâveri Mülâzım-ı Evvel Safi Efendi memûr edilmiştir.

Mülâhazat: Fırka kumandanlığından alınan vukû'ât hanesinde münderric emirname üzerine on beş neferlik bir müfreze ile velî-'ahd saltanat-ı devletlü Yusuf İzzettin Efendi Hazretlerinin istîcabı için kolordu karargâhı olan Kemâlyeri denilen mahalle gidilmiştir.

Efendimizin teşrifinden bir sâ'at akdem, düşman tarafından uçurulan iki tayyâre tamamen ordugâhın tepesinde dolaşarak ve bunların iskatına çalışılmak üzere bir cebel topuna mevzi' aldirmek için top mahalline şitab eden topçu tabur, batarya ve takım kumandanları topu tayyâreye teveccüh eder iken düşman tarafından gelen obüs mermisiyle bi'l-istifa-yı tam bir isâbetle üç zâbit ve dört numro neferini itlâf etmiştir. Rahmete innâaleyhim.

Efendimiz devletlü necabetlü Yusuf İzzettin Efendi Hazretleri sâ'at 7.20'de kolordu karargâhına teşrif buyurdular. Bir çaryek sâ'at âram ettikten sonra 'asker evlatlarını selamlayarak tekrar gitmişlerdir. Fî 6-5-331.

48'inci Alay Yaveri Mülâzım-ı
Evveli Safi

Tarîhi: 6 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at 9'da düşmanın kuvvetli iki müfrezesi 1'inci Taburumuzun keşif kollarının iki cenahına bigaten ta'aruz ederek Yeşilsirt'ta hafriyatla iştigâl eden üç neferimizi süngülemişler bunun üzerine efrâdımızla düşman süngü süngüye kucak kucağa gelmiş ve düşman münhezimen tard olmuştur. Taymıs/Tayıs? han namında bir onbaşı kendisini süngüleyen düşman neferini altına alarak kasaturasıyla öldürmek sûretiyle ibraz-ı şecâ'at ve besâlet eylemiştir.

Bu ta'aruzda efrâdımızdan birisi bomba ile şehid ve üçü süngü, biri kurşun ile mecrûh olmuştur. Mütearrız düşmanın telefâtı zâyî'atımızın iki üç misli olduğu göz ile görülebilen meydandaki yedi lâşesiyle tahakkuk etmiştir.

Bu ta'aruzundan sonra sabaha kadar şâyân-ı kayd bir vukû'ât cereyan etmemiştir. Düşman kemâfi's-sabık tenvir roketi atmıştır.

Tarîhi: 6 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman sabahleyin Yeşilsirt'taki tarassud ve hafriyat müfrezelerimiz üzerine beş bomba atmış ise de bir zarar vermemiştir.

Yeşilsirt'ın garbında ve Gültepe'nin şarkında düşman hafriyat yapmaktadır.

Sabahleyin sâ'at 7.20'de ve on birde düşmanın tayyâreleri görünmüştür.

Sonraki tayyâre tahmînen 125'inci Alayımızın cephesine veya sağına büyük bir bomba attıktan sonra garb istikâmetine tebâ'üd etmiştir.

Birbirimizin hafriyatına mûmâna'at etmek için düşmanla tek tük piyâde ateşleri te'âtî edilmektedir.

Öğleden sonra birer sâ'at fasıla ile düşmanın iki mangalık kadar kuvvetleri yeşil çalılarla maskelenmiş oldukları halde Yeşilsirt'taki müfrezelerimize iki defa' takarrüb etmek istemişlerse de ateşlerimiz altında münhezimen 'avdet etmişlerdir.

Deniz üzerinde sâ'at 2'den beri düşman sefâ'in-i harbiyesinde fa'âliyet meşhûddur. Balon gemisinden yükseltile şâyân-ı balon i'ânesiyle bi'l-hassa Palamutluk ile Sarıtepe'ye uzun müddet bombardıman edilmiştir.

Sâ'at 2'den dörtte kadar Yeşilsirt'taki efrâdımıza beş bomba atılmış ise de hamdolsun bir zarar olmamıştır. Bomba atmak için fundalıklar arasından ilerlemek isteyen bir düşman neferi 94 numrolu siperlerimizdeki nişancılarımız tarafından atılan bir mermi ile itlâf edilmiştir.

Sâ'at 5.20'den beri 47'nci Alay ile alayımız mıntıkası üzerinde bir düşman tayyâresi mütemâdiyen cevelânlar yapmaktadır. Cevelâna başladıktan yarım sâ'at sonra mıntikanın karargâhları Gültepe istikâmetinden büyük toplanlar evvela şarapnel ve sonra dânelerle bombardıman edilmeye başlanmıştır. Şarapnelardan hiç kimseye bir zarar gelmemiş ise de dânelerin 47 ve 125'inci Alaylardan tecrid edilen bölüklerin üstüne düştükleri anlaşılmıştır.

Taburların son yirmi dört sâ'atlık zâyî'atı ile bugünkü mevcutları ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	9	5	843	97	1	4
2'nci Tabur	8	5	825	103	4	1
3'üncü Tabur	9	5	850	92	0	0

Tarihi: 7-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dahi düşman Yeşilsirt'taki müfrezelerimize sabaha kadar 40'tan ziyâde bomba atmış ve ara sıra ateş açmıştır. Gültepe'deki obüs Yeşilsirt'taki müfrezelerimize üç mermi atmış ise de bu mermiler kısa düştüklerinden bir zarar vermemişleridir. El bombalarından hastahâneye gitmeyecek kadar hafif üç mecrûhumuz ve piyâde mermisinden ağır bir mecrûhumuz vardır.

Bombacılarımız tarafından atılan bombaların birkaçı düşmanın en ileri siperleri içine düşerek eninler ve telaşlı bağrıışmalar tevliid etmiştir. Bu gece sâ'at 11'den îtibaten düşman tarafından fasılalarla ve muhtelif istikâmetlere tenvir roketleri atılmıştır.

Sabahleyin üçte 'ale'l-mû'tad Kabatepe'nin şimaline gelmiş torpido ve geçer evvel Kabatepe ve Palamutluk'a ve sonrada, Karaburun Deresi içine 20 kadar mermi atmıştır.

Kable'z-zeval sâ'at 9'da düşmanın iki mangası Yeşilsirt'ta 2'nci Taburumuzun cephesinin sağ ve soluna ta'arruz etmek istemiştir.

Müte'arrızların kâffesi baştan ayağa kadar çalılara bürünmüş olduğundan ancak sün-gülerinin parlamasından tefrik edilebilmişlerdir. 'Aynı zamanda üç kıtadan açılan ateşlerle müte'arrızların ziyâdesi itlâf edilmiş ve mütebakisi firar etmiştir. Gültepe'deki düş-

man siperlerinden edilen ateşlerle iki neferimiz şehid olmuştur.

Düşman 'akim bir fa'âliyetle Yeşiltepe'deki temîn-i hâkimiyet etmeye çalışıyor. Ve her istikâmete, arazînin hal ve müsâ'idesine göre siperlerimize kâh mütebâ'it ve kâh mütekarib tahkîmat vücûda getiriyor bugün bu tahkîmatın bir noktasına ve bir mitralyöz yerleştirdiği şimdi ihbar edilmiştir.

Tahkîmatımıza mâni' olmak için düşman her türlü vesâ'it ve iz'âcata tevessül etmektedir. Bi'l-hassa şâyân-ı hayret bir israf ile bombalar fırlatmaktadır. düşmanın Yeşilsırt'taki tahkim-i fa'âliyeti devam ediyor.

Tahkîmatını dûçar-ı tâ'til etmek için esas siperlerimizin müsâ'id mahallerinden muntazaman ateş edilmektedir.

Esas siperlerimizde iki hafif ve bir ağır ve Yeşilsırt'ta bir hafif mecrûhumuz vardır.

Tarîhi: 7-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Beş buçukta bir düşman tayyâresi fırkamız mıntıkası üzerinde ber-vech-i mû'tad bir iki cevelân yaptıktan sonra İmroz istikâmetine tebâ'üd etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'at zarfındaki zâyi'at ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	17	855	105	0	4
2'nci Tabur	8	5	822	103	4	1
3'üncü Tabur	8	5	852	92	0	0

Tarîhi: 7/8-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşilsırt'taki kuvvetlerimizin teknil cephesine düşman hurra bağırarak ta'aruz etmiştir. Evvela ellerindeki bombaları hatlarımıza fırlattıktan sonra süngü ile hücum etmek istemişlerse de ânî ve mü'essir ateşimiz altında siperlerine ilticâ ederek oradan yarım sâ'at kadar ateş etmiştir.

Üç taburdan hafif iki yaralımızdan başka bir zarar yoktur. Düşmanın zâyi'atı mâ'lûm olmamıştır.

Tarîhi: 8-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman ta'arruzunu sonra sabaha kadar üç defa' tekrar etmiş ise de bu ta'arruzlar muhtelif istikâmetlerde birer, ikişer mangalık kuvvetlerle ve sarf-ı iz'aç maksadıyla yapılmıştır.

Geceki ilk esaslı ta'arruzunu müte'âkib düşman hutut-ı aslîyesine çekildikten sonra renkli çifte fenar vâsıtasıyla verdiği işâret üzerine Albayrak Sırtları'ndaki hutut-ı esâsiyyemize denizden 12 dâne ve şarapnel endaht edilmiş ise de bunlardan Hiçbir zarar olmamıştır.

Nisfû'l-leylde, Gültepe'nin şimalinden Karayürek Deresi'yle Kavak Sırtları'na roketler atılarak buraları tenvir edilmiş ve 'akabinde beş on dâne endaht edilmiştir. Bundan da bir zarar yoktur.

Sabahleyin üç buçukta düşman torpidosu mû'tadı vechle Karayürek Deresi istikâmetine 10 kadar mermi endaht etmiştir.

Düşman gerek gece dokuzda ve gerek sabaha karşı yaptığı ta'arruzları nihâyetinde avcı borusu çaldığı işitilmiştir.

Tarîhi: 8-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dört hafif mecrûhumuz vardır. Ma'ateessüf ikisi bir yanlışlık eseri olarak kendi mermilerimizle ölmüştür.

Bugün gündüz cephemizde nisbî bir sükûnet devam etmiştir. Bâ'zı tüfenk ateşleriyle düşman tarafından atılan üç bombadan başka bir sükûti bir hareket ihlâl etmemiştir.

Düşman Yeşilsırt'taki tahkîmat hattını ikmâl ettiğinden ilerisindeki fundalıklara ateş vermektedir.

Obüslerimizin, Gültepe'deki düşman tahkîmatına tahrîbat yaptığını tarassud edilmiştir.

Düşman tayyâresi, ber-vech-i mû'tad beş buçukta bir sâ'at kadar fırkamız mintikasında cevelânlar yapmıştır.

Taburların bugünkü mevcudu ile zâyî'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyî'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	7	849	105	0	3
2'nci Tabur	8	5	806	103	2	6
3'üncü Tabur	8	4	851	92	0	3
Yekûn	26	16	2506	300	2	12

Tarîhi: 9-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman Yeşilsirt'taki kıta'âtimize sabaha kadar bomba atmıştır. Bomba ve ateş ile mukâbele edilmiştir.

Düşmanın attığı roketler, Kavaktepe Sırtları'nın Karayürek Deresi'ne hâkim aksamında iki defa' yangın yapmış ve söndürülmüştür.

Bombalardan iki hafif ve bir ağır mecrûhumuz ve piyâde mermilerinden ve hatta Yeşilsirt'ta bir ağır mecrûhumuz ve Çamlısirt'taki siperlerimizde bir şehidimiz vukû' bulmuştur. Düşman sâ'at on birden beri on iki santimetrelilik obüsleriyle cephemizin muhtelif mahallerini ve bi'l-hassa Çamlısirt'ı döğmektedir.

Düşman Yeşilsirt'ta her tarafına şimdi mahruk bombalarla ateşe vermiştir.

Bu mermilerden birisi Çamlısirt'a düşerek orada iki neferimizi ve ikisi dahi Albayrak Sirtı'ndaki siperlerimize düşerek orada da iki neferimizi cerh etmiştir.

Düşman Yeşilsirt'taki siperlerinin ilerisini tathîr ve ihraka devam etmektedir siperleri önüne düşmüş bir yağlı paçavrayı kendi torbalarının tutuşmasını men' için almak üzere çıkan düşman bir neferi siperlerimizden derhal itlâf edilmiştir. Keza, Yeşiltarla ile Yeşilsirt'ın fasl-ı müştereki arasındaki fundalıkları yakmak için ilerlemek isteyen iki düşman neferinden dahi birisi itlâf edilmiştir. İkisinin de lâşesi vuruldukları yerdedir bugün sabahdan beri düşmanın obüsleri mû'tad-ı muvakkatta bir fa'âliyet göstermişlerdir.

Öğleden evvel Haintepe'deki obüsler, öğleden sonrada Gültepe'deki obüsler külliyetli mermi endaht etmektedir. Şimdi Gültepe'deki obüsler Karayürek Deresiyle Kavak sırtlarını döğmektedir. Bir obüs dânesi sâ'at 6'da hayvânâtımızın bağlı bulunduğu mahalle düşerek iki hayvan itlâf ve birisini cerh etmiştir. Keza bu dânededen bir neferimiz şehid ve iki neferimiz mecrûh olmuştur.

Sâ'at 6'dan î'tibaren iki sâ'at kadar düşman tayyâresi yine fırkamız mıntıkası üzerini cevelân etmiştir.

Tarîhi: 9/10-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın bu gece cephemize hücûm etmesini zan ettirecek 'alâ'ik mevcud olduğu ve üç istimbot 15 [mavna] ile iskeleye ihrâcat bulunduğu firkadan bildirilmiştir. Ona göre tedbir ittihazı taburlara emir olunmuştur.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyî'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	9	5	823	97	2	6
2'nci Tabur	8	5	795	106	1	3
3'üncü Tabur	8	4	848	92	0	0
Yekûn	25	14	2466	295	3	9

Tarîhi: 9/10 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyetteki temevvül hasebiyle fırkaya verilen rapordur:

Düşmanın 15-4-331 ta'arruzları cephemizde fevkal'âde fa'âliyetle geçerek yeni teşebbüsât-ı tahkimiye başlaması ve bizim de buna mukabil ittihaz-ı tedâbire tevessülümüz cephenin vaz'iyetinde şayân-ı dikkat bir tahavvül-i nazike husule getirdiğinden vaz'iyet-i cedid hakkında ber-vech-i âtî îzâhati 'arz ederim.

1. Düşman Fî 15 Haziran ta'arruzunda ve ondan sonradaha ufak mikyâsta yaptığı bâ'zı teşebbüslerinde şiddetli ateşlerimiz altında Yeşilsirt'ta ilerlemenin imkânsızlığını anlamıştır. Bi'l-akıs Yeşildere'den bi'l-istifâde 47'nci Alayın 91 numrolu siperine mestûren takarrüb etmekte muvaffak olduğundan derelere hâkim olmanın ehemmiyeti daha ziyâde takdir ve bizi derelerden kâmilten uzaklaştırmak lüzumunu hissetmiştir.
2. Bu takdir lüzumu üzerine Kars Deresi'nin menba'larından başlayarak şimalden cenuba ve şarktan garba doğru Yeşilsirt'ta bir takım tahkîmata başlamıştır. Düşmanın şüphesiz bundan maksadı her tarafı elinde bulundurmak ve bu sûretle hîn-i hâcette bu sırtı ateş altında geçmek mahzuriyetini ber-taraf etmek ve 'aynı zamanda Yeşildere'nin garb yamaçlarını hâkimiyeti altında bulundurmaktır.
3. Buna mukabil Yeşilsirt'ın bâ'zı aksamının tarafımızdan işgâli ve 77'nci Alay ile muntaziran düşmanın sağ cenahının darlaştırılması zât-ı 'âlf-i kumandanilerinden emir buyruldu. Fî 22 Haziran 331 tarihli ve 599 numrolu emr-i kumandanileri ile dahi orada tutulacak mevzi'in dört beş mangalık olmasının kâfi münâsib olacağı tavsiye ve maksadın düşmanın tevsî'ine meydan vermemek olduğu ihtar buyruldu.
4. Yeşilsirt'ın düşmanına nazaran fevâidi 2 numrolu maddede 'arz edildi bize nazaran fevâidi dahi - idrak-ı 'acizeye göre- şunlardır. Evvela hal-i müdâfa'ada bulunacağımıza nazaran Gülnarderesi'ne re'sinden îtibaren Karayürek Deresi'ne mülâkî olduğu mahalle kadar bütün imtidadine hâkim bulunmaklığımız lâzımdır. 'Aksi halde düşman bir gece zarfında kuvâ-yi külliye ile bu derenin içine iterek sabaha karşı Albayrak sırtlarının pek muhat olan cenub aksamına bigaten hücum etmesi ve oradan cephemizi yararak Karayürek Deresi'ni itmesi melhûzdur. Sâniyen bir gün hal-i müdâfa'ayı terk ederek ta'arruza geçeceğiniz farz edildiği halde bizim için en kısa ve en müsâ'id ta'arruz cephesi Yeşilsirttır. Bu sûret kâmilten düşmanın elinde bu-

lunduğu halde bu işgâl edinceye kadar vereceğiniz telefât oradan daha ziyâde ilerlemeye kuvvet ve tâkat bırakmayacaktır her iki halde dahi bu sırtta bir mevki' işgâl etmeliğiniz lâzım geleceği fikrindeyim

5. Şimdiye kadar orada mevcuda getirebildiğimiz tahkîmat merbût krokide gösterilen B, C, D, gruplarından 'ibârettir. B grubu 9, C grubu 6 ve D grubu da 8 mangalık siperlerden 'ibârettir. Bu siperler daha bâ'zı ıslahate muhtaçtır ve grubların da birleştirilmesi lâzımdır. Bu siperlerin düşman siperlerine mesâfeleri 30:50 metreden 'ibârettir. Burada sür'atle ve gayet kuvvetli mazgallar tesîs iktizâ ettiği halde torbanın fakdanından mazgallar yapılamamıştır. Bu cihetle efrâdımız kat'iyyen baş kaldıramakta ve ateş edememektedir. Düşman ise pek çok torbalarla vücûda getirdiği mazgallardan gayet mü'essir ateşle teveccüh etmekte ve mütemâdiyen bombalar ve yağlı paçavra atmaktadır.
6. Düşmanın mezkûr sırttaki tahkîmatı krokide gösterilmiştir. Bu tahkîmatını her gün temdîd ve takviye etmektedir.
7. Her noktasında bin müşkilâtla vücûda getirilen iki mangalık siperin düşmanın oradaki vaz'iyet-i müsâ'idesine göre terkine mecbûriyet hâsıl olmuştur.
8. Düşman tahkîmatının hutut-ı esâsiyyesini vücûda getirdikten sonra bizi daha kolay sûrette iz'aç ve tahkîmata devamdan men' için dünden beri sırtın her tarafındaki fundalıkları ve 'aynı zamanda Süngü Bayırı'ndaki çalılıkları dahi ihrak etmektedir.
9. Kars Deresi'nin muhtelif mahallerinden bu derenin menba'ına doğru mestûr yollar yapmakta ve bu taraftaki tahkîmatından ıslah ve temdîd edilmektedir
10. Vaz'iyeti ve buna ta'alluk eden mutâla'at -ı 'âcizânemi şerh ettikten sonra şu noktanın dahi arzına mecburiyet vardır. Yeşilsirt şerâit-i hazıra ile kâbil-i muhâfaza değildir düşmanın bize yakın olan siperlerinin arkasında bi'l-vâsıta kesretli istinâd kuvvetleri vardır bizim siperlerimiz ile istinâdlarımız arasında ise geçilecek bir dere ve açılacak bir sırt mevcuttur sonrada bu dere ile bu sırtta tamamen serbest harekâta mâlik değiliz. Mu'ayyen ve memdûd rah-ı mestûrlardan geçmek mecburiyetindeyiz. Binâ'en-'aleyh Yeşilsirt'in sûret-i dâ'imede muhâfazası emir ve tensib buyrulduğu halde şu tedâbirin ittihazı kat'ül-mevcuttur.

A- Esas siperlerimizden düşmanı ehemmiyetli iz'aç etmek ve sırttaki ve kuvvetlerimize ateşlerimizle mu'âvenet edebilmek için bir makineli tüfenk daha 'ilavesi.

B- Bin torbanın serî'an ihzar ve î'tâsı.

C- Düşman bombaları mebzûlen sarf etmektedir. Bomba sarfiyatına nazaran verdiği zarar pek ehemmiyetsiz olmakla berâber efrâdımızın kuvve-i mâ'neviyyeti iyi halde bulundurmak için bizim de mukâbele etmeliğimiz zarûr olduğundan ziyâde miktarda bomba î'tâsı.

D- Kavak sırtlarındaki cebel topçularımız tarafından her gün düşman siperlerinde tahribat if'âi mutâla'at-ı 'âcizânem bundan 'ibarettir. Her halde taraf-ı kumandanilerinden emir ve tensib buyrulacak halin icrâsına vüs' ve tâkat da'iresinde sa'y ve gayret edileceği mâ'ruzdur.

Tarîhi: 10-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece bütün alay cephesinde düşman müfrezeleri tarafından bir ta'arruza teşebbüs edilmemiştir. Yalnız hafriyata mâni' olmak için siperden sipere piyâde ateşi ve az miktarda bomba te'âtî edilmiştir.

Bade'z-zeval, on buçukta ve kable'z-zeval birde bir düşman torpidosu tarafından Kara-yürek Deresi istikâmetine ve ekserisi ordugâhımızın pişgâhına düşmek üzere 20 kadar mermi atılmış ise de bir zarar vermemiştir. Sabahleyin sâ'at 4'te dahi bir düşman kruvazörü tarafından yine 'aynı istikâmete ve 125'inci Alay ordugâhı ile Keklikdere arasında açılmış olan büyük çapta birçok mermi atmıştır.

Düşman bütün cephemize ve bütün gece roketler atmıştır. Muhtelif mahallerde yangınlar îf'â etmişlerse de söndürülmüştür.

Tarîhi: 10-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşilsirt'ta cephesi ilerisine kazık çakmak isteyen bir düşman müfrezesinin iki neferi itlâf edilerek teşebbüsünden men' edilmiştir. Kezâ, Kars Deresi'nin garb yamaçlarında dün yanmış olan çalıların enkazını kaldırmak isteyen diğer bir düşman müfrezesinin iki neferi itlâf ve diğerleri firâra mecbûr edilmiştir.

Bu gece piyâde mermilerinden biri ağır ve ikisi mecrûh hafif üç mecrûhumuz vardır.

Düşman on birde Haintepe cihetindeki obüsleriyle 47'nci Alay ve 48'inci Alay arasında 8 mermi endaht etmiş ve bir zarar vermemiştir.

Palamutluk'tan, sekiz buçuktan on bire kadar fasıla ile düşmanın cephesi dövülmüştür. Yeşiltarla'nın garb-i cenûbunda ve Gültepe'nin şimalindeki düşman istikâmetine güzel isâbetler yapmış ise de Yeşilsirt'taki yeni siperlerine atılan mermiler isâbet etmemiştir. Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	9	5	815	97	0	6
2'nci Tabur	8	5	795	102	1	3
3'üncü Tabur	8	4	848	92	3	5

Mülâhazat: Fî 9/10 Temmuz 331 Bu gece firkadan şu emir alınmıştır. Krokilerinizde "H" diye gösterdiğiniz siperlerin düşmanın vaz'ıyyet-i müsâ'idesi sebebiyle terakki hiç anlaşılmadı. Muvaffakiyeti kanla kazanılan bu mevzi' kıymet ve ehemmiyeti haiz ise tutulmak iktizâ eder. Düşmanın tevsî'ine meydan vermeyecek olan ve 90 siperlerini yandan

ve arkadan tehdid edecek bir noktanın terki anlaşılamadı. Ehemmiyet-i fevkâl'adesinden bahsedilen ve tutulması zarûrî olan Yeşilsirt'in mühim aksamından olan bu noktayı veyâhud o civarda daha münâsib bir yeri hemen tutdurmalısınız. Bu gece geleceği me'mûl olan 300 kum torbası da size verilecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 9/10-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan Mevrûd Emirname 48'inci Alay Kumandanlığına

Yeşiltarla'nın bulunduğu Yeşilsirt'ta tarafımızdan iş'ârı bir zarûret kesb etmiştir. Düşman mütemâdiyen tevsî' etmekte ve mütemâdî ve mütezâyid bir sa'y ile tahkîmatını arttırmaktadır. Yeşildere'ye tamamıyla hâkim ve Yeşilsirt'a kâmilten sâhib bir düşmanın Kabatepe mıntikasıyla Kanlısirt arasında iki tarafı keskin bir bıçak gibi. Her iki tarafa karşı pek muzır tesîrler icrâ edeceği anlaşılmaktadır. Bu sırtın işgâlini kendi ta'arruz ve müdâfa'ası için fâ'ideli gören bu düşmanın mesâ'isinde devamı, bizim de karar ve tertîbatımızın tâ'tilini bi't-tabi' intac ediyor. Biz düşman tevsî' ettikçe tâ'til tertîbat etmeye mecburuz. Çünkü Yeşilsirt'ı düşmanın avcı hattındakilerle işgâlini pek muzır görüyoruz. Düşman tahkîmatını tertib ve tevsî' etmeden ta'arruzunu tecdid etse idi. O zaman az kuvvetle iştigâlde mahzur olmayabilirdi fakat düşman böyle yapıyor. Binâ'en'aleyh biz de eski kararımızda sebat ve ısrârîyetin mecbûriyetinde bulunacağız şu halde Yeşilsirtı düşmanın her türlü hücumunu def' edecek sûrette işgâl etmeliyiz. Esâsen alayınızın mıntikası bugünkü vaz'iyete nazaran Yeşildere'nin menba' kollarının telâfî noktasından tamamıyla şark istikâmetinde temdîd edilecek bir hatla 48'inci Alaydan ayrılmış olduğu gibi Yeşildere ile Karsdere'nin nokta-i telâfisinden yine şark istikâmetinde temdîd edilecek hatta 48'inci Alaydan mıntikalarımızı ayırmakta bi'l-hassa Yeşiltarla ve Yeşilsirt üzerinde bulunan ve bulunacak olan düşman da sizin hissenize düşmektedir. Cephenize ve arazînin haline nazaran size yan taraflardan düşmanın ikinci, üçüncü hatlarından vukû' bulacak tesîr ve ateşte tarafınızdan nazar-ı î'tibara alınmak mecbûriyetini hâsıl olmaktadır. Şu hesaba nazaran 700 metre kadar bir cephe alayınıza 'a'id bulunmaktadır ki bunun iki taburla işgâli tensib edilmektedir. Bu cepheye nazaran birinci hatda yani Yeşilsirt'ta iki bölük bulundurmak veya bunu cebrû'î tâ'dil etmek size 'a'iddir. Yalnız tutacağınız hattın sağ cenahında Yeşildere'nin garb koluyla bunun şarkındaki sırtın düşman elinde olması, sizin Yeşildere içindeki hutut-ı irtibâtiyenizi ve belki mevzi'inizi dâ'ima taht-ı tehdidde bulundurabilmesi demektir. Mezkûr sırtın her ne kadar bizim elimizde bulunması arzu edilir ise de bu sırtın hâlen zabt ve orada kalınması pek müşkil zannolunur. Binâ'en'aleyh siz Yeşildere menba' kollarının mahal-i telâfisinden düşmanı kat'iyen cenub ve şarka bir adım ilerletmemelisiniz. Gece gündüz bu maksadın istî'mâli için gayet yakından tarassud ve tesîr edebilecek mevâzi' işgâl etmelisiniz. Bu cümleden olmak üzere 81 siperimizin mümkün olduğu kadar cenub-ı garbîye temdîdi esbabına tevessül edilecektir. Sizin de bu maksada tevakkuf edecek sûrette Semer-

tepe'yi bilâ-imhâl işgâl ve tahkim etmeniz elzemdir bundan başka Yeşildere kollarının telâfî noktası civarında mevâki' - tel örgü vesâ'ire- ihdas ettirmeniz münâsibdir bundan başka en mühim ve bi'l-hassa sizin vaz'iyetiniz îtibariyle en büyük kuvvetler kadar kıymetli olan rah-ı mestûrlara ittisal yolları hakkında nazar-ı dikkatinizi celb etmek isterim. Düşman Kars Deresi içinde beş kadar hutut-ı ittisâliye vücûda getirdikten sonra, sizin karşınızdaki siperleri vücûda getirmiştir. Yeşildere içinde kaponiyer gibi bulunan çıkıntının cenub yamacından Yeşilsirt'a atlamak üzere rah-ı mestûr küşadı ve bu kaponiyerin şimal ve cenuba karşı siperlerle tahkimi ve her halde fasılasız bir sa'y ile hutut-ı ittisâliyenin ta'addüd ettirilmesi lâzımdır.

Hülâsa Yeşilsirt kuvvetli bir sûrette tutulacak her türlü esbab-ı tedâfü'î gayet az bir zamanda hazırlanacaktır. İlerideki efrâd başında dâ'ima zâbit bulundurulacaktır. Herkes bir nefere varıncaya kadar ne yapacağını sarâhatan bilecektir. Fi'l-hakîka alayınız, bugün düşmanın ihdas ettiği yeni vaz'iyet sebebiyle nâzik ve mühim bir cepheye memûrdur. Şimdiye kadar diğer alaylarımızın düşmanla burun buruna oturdukları düşünülmemelidir. Düşmanın hatt-ı harbin muhtelif mahallerinde lağımlar, bombalar, torpiller, mahnuk gazlar, ile çalıştığı ve diğer alayların fedakârane. Mukâbele ve müdâfa'a ettikleri unutulmamalıdır.

48'inci Alay fırkam dâhilinde me'mûlen fevkinde bir besâlet ve kahramanlıkla bugüne kadar ihrâz-ı şeref eylemişlerdir bunun idâme ve î'lâsını beklerim. Ancak şeref ve şan muhârebe meydanında kan ile kazanılır. Fa'âliyet, fedakârlık: kan müressesemi.

1. Düşmanın Yeşilsirt'ta eline geçirdiği mevâzi'inden bir kısmını zabt etmek ve düşmanı tevsî'den men' ile berâber daha iyi bir hatta tutmak ve binâ'en'aleyh bir baskın icrâ etmek hakkındaki fikriniz nedir. Ben bunu münâsib zannediyorum.
2. Makineli tüfenk için tekraren kolorduya yazılmıştır.
3. Mu'akkâb-ı fa'âliyetinizden her şeyi bekliyorum. Serî' ve müte'âkib icrâatinize intizâr ediyorum.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarihi: 11 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sükûnetle geçti. Tarafından fasılalı ve münferid tüfenk ateşleri te'âtî edildi. sâ'at 1'de obüslerimiz Gültepe'deki düşmana iki mermi attı. 'Ale's-sabah bir düşman torpidosu mû'tad üzere Kabatepe'ye ve Karaburun Deresi'ne beş on mermi atmıştır. Nisfû'l-leylden sabah kadar fasılalarla roketler atılmıştır.

Yeşilsirt'taki düşman siperleri siperlerimizde bulunan efrâd arasında münferid ateşler te'âtî edilmektedir. Siperlerin yakınlığından dolayı tarassud ancak ayna ile mümkün olduğundan tarafının hedefleri en ziyâde bu ayinelerdir. Dünkü sükûnet bugün dahi mûceb-i endişe bir sûrette devam ediyor. Zevalden sonra sâ'at 2'de düşman 3'üncü Taburumuzun cephesine yirmi kadar obüs ve 1'inci Taburumuzun cephesine dahi 6

obüs atmış ise de hamdolsun bir zarar vermemiştir.

Sâ'at 2'de Seddûlbahir'den Arıburnu istikâmetine bir düşman kruvazörü geçmiştir. sâ'at 3'de dahi bir küçük nakliye gemisi cenuba doğru gittikten sonra sâ'at 4.20'de arkasına bir çatana bağlamış olduğu halde Arıburnu'na gelmiştir.

Sâ'at 6'dan îtibaren bir sâ'at kadar bir düşman tayyâresi alayımızla 77'nci Alay mıntıkası üzerine cevelanlar yapmıştır. sâ'at 6.20'de dahi şark-ı şimâlî istikâmetinden gelen diğer bir tayyâre Kavak Deresi üzerinden geçerek Seddûlbahir istikâmetine gitmiştir.

Tarîhi: 11 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Sâ'at 5'ten îtibaren bir buçuk sâ'at kadar düşman obüsleri 47'nci Alay ile alayımızın cephesini döğmüştür.

Taburların mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	5	820	97	0	0
2'nci Tabur	8	5	787	103	0	3
3'üncü Tabur	8	4	838	92	1	2

Tarîhi: 12 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Akşam dokuzdan on bire kadar düşman torpidoları Karaburun Deresi'yle Kabak Sırtları'nın Kabatepe'ye yaklaşan kısımlarını ve 3'üncü Taburumuzun ordugâh ve siperlerini döğmüş ise de bir zarar vermemiştir. Muhtelif sâ'atlerde roketler dahi atılmıştır.

Sâ'at 11.20'de Süngü Sırtları'ndaki düşman siperlerinden şiddetli bir ateş açılmış ve 77'nci Alayın oradaki ileri mevâzi'i cevab vermiştir.

Yeşilsirt'taki siperlerimizin, hafriyat icrâ edilen aksamına bombalar atmış ve mitralyöz ateşleriyle yandan iz'aç etmiştir.

Bugün gündüz Yeşilsirt'taki kıta'âtimizle düşmanın oradaki kıta'âti arasında hemen fasılasız ateş te'âtî edilmiştir. İki şehid ile iki mecrûhumuz vardır. Düşman tayyâresi

mû'tadi vechle sâ'at 6'dan sâ'at 7.30'a kadar cevelânlar yapmıştır.

Obüslerimiz düşmanın Yeşiltarla'nın garb-ı cenûbundaki siperlerine kat'i isâbetler yaptığı tarassud edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcûduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	11	7	835	105	0	3
2'nci Tabur	8	5	783	103	0	2
3'üncü Tabur	8	4	838	92	1	2

Mülâhazat: Bugün dahi hava poyrazlıdır.

Tarîhi: 13-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşman tayyâresi Kabatepe üzerinde dolaştığı görülmüştür. Bir düşman kruvazörü ve bir torpidosu akşam sâ'at 9.20'den başlayarak yarıma kadar muhtelif fasıllarla Süngü Bayırı'ndaki 77'nci Alay siperlerini 3'üncü Taburumuzun ordugâh civarını ve siperlerini ve Karayürek Deresi'ni bombardıman etmiştir.

Muhtelif istikâmetlerde roketler atmıştır. Bir roket tahmînen 77'nci Alay karargâhının şark cihetinde bulunan diken ve çalılıkları tutuşturarak iki sâ'at kadar yanmıştır.

Düşman Yeşilsirt'taki kıta'âtimize dokuz buçuk ile on iki arasında külliyetli bomba atmıştır.

Bir manga kuvvetinde bir müfrezesi dahi sol cenaha yaklaşarak bombalar atmak istedi ise de ileriye sürülen rahdelerimiz tarafından görülerek üzerlerine ateş açıldığından derhal ric'at etti. Bu sırada düşman tarafından şiddetli bir ateş açıldı düşmanın bomba ta'arruzu, mangasının takrîbî ve ateş açması esas hattından işgâl edilen işâret mehtablarını müte'âkib vukû' bulduğu tarassud etmiştir.

Hamdolsun bu gece bir zâyi'atımız olmamış ve düşmanın iz'acatına rağmen siperlerimiz haylice tâ'mîk ve ıslah edilmiştir.

Obüslerimiz tarafından düşmanın Şüheda Tepesi'ndeki siperlerine atılan mermilerden yedi dânesinin iyi isâbetler yaptığı ve siperlerde tahribat icrâ ettiği tarassud edilmiştir.

Denizde düşman torpidolarından fa'âliyet görülmektedir.

Yeşildere içinde mahfûz mahaller kazmakla meşgul olan efrâdımızın üzerine düşmanın büyük bir bombası düşerek iki şehid uç ağır 14 hafif mecrûh verdirmiştir.

Bugün cephemize düdük kumandasıyla 60'dan ziyâde el bombası ve 4 büyük bomba

atmış ise de yalnız bir tanesi zarar-ı îkâ' etmiştir. Tayyâre bir mû'tad alından î'tibaren karanlık basıncaya kadar cevelânlar yapmıştır. Taburların mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber- vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	5	822	97	0	3
2'nci Tabur	8	5	778	103	0	1
3'üncü Tabur	8	4	821	92	0	0
Yekûn	26	14	2421	292	0	4

Mülâhazat: Bugün hava poyrazlıdır.

Tarîhi: 14 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece Yeşilsirt'taki kıta'âtımızı bi'l-inkitâ' bombalarla iz'aç etmiştir. Düşmanın karşımızda tahkîmat yapmakta olduğundan bizi tarassuddan ve kendisini iz'açtan men' etmek için bombalarla baş kaldırtmamak maksadını ta'kîb etmektedir. Bu gece şâyân-ı 'arz başka bir hâdise olmamıştır. sâ'at 5.20'den beri topçumuz tarafından icrâ edilen endahların Yeşiltarla garbındaki düşmanın esas hatlarında ve Yeşilsirt'taki hatlarında iyi isâbetler yaptığı tarassud edilmiştir.

Palamutluk'taki obüslerimiz dahi Gültepe'nin garbını döğmüştür. Düşmanın birkaç günden beri bu sâhile memûr bir Fransız gemisi olmak lâzım gelen kruvazörü Semerlitepe, Çamtepe, ve Kumtepe aralarındaki vâdîler istikâmetini sâ'at 2'de döğmüştür.

Sâ'at 1'de ve dört buçukta sahrâ bataryalarımız tarafından ve Palamutluk'taki obüslerimizden Yeşilsirt'taki düşman siperlerine atılan mermilerin çok güzel neticeler verdiğini ve siperlere tahribat yaptıkları görülmüştür.

Düşman Yeşilsirt'taki siperlerimize fasılalarla bombalar atmış ise de iki neferimizin ellerinden cerhi-dar etmekten başka bir zâyi'at verdirememiştir.

Yeşilsirt'taki siperlerimizde bulunan efrâdımız ile düşman siperlerindeki düşman efrâdı arasında pek de hasmâne olmayan hedâyâ te'âtî komedyası başlamıştır. Düşman tarafından atılan bisküvi ve konserve kutularına mukâbil, efrâdımız tarafından fındık ve üzüm i'âde edilmiştir. Bununla berâber bu hedâyâ arasında bombalar da gönderildiği şâyân-ı zikirdir. Her gün fırkamızın cephesini ziyaret eden düşman tayyâresi bugün görünmemiştir.

Tarîhi: 14 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi firkadan şu emir alınmıştır (ba'de'l-kayd):

İşbu emir 'aynen Taburlara tebliğ edildi ve gayet müteyakkız ve ihtiyatkâr bulunulması emir olundu. Düşmanın büyük bir ta'arruz ihzar etmekte olduğu ve mühim miktarda takviye kıta'âtının vürûd ettiği ordu kumandanlığının iş'ârına 'atfen Şimal Grubu Kumandanlığından bildirilmiştir.

Firkamız sûret-i 'umûmîyede esbab-ı tedâfü'î ihzar etmiştir. Ancak bugün işgâl edilen Kırmızısirt, Kanlısirt, Albayrak Sırtları, Yeşilsirt ve civarı, Süngü Bayırı, ve Kabatepe mıntıkası en şedid dehşet ve 'aculâade terk edilecek son neferlere kadar bütün mâ'nâsiyla hatveye hatve müdafa'a edilecek en kıymetli mevâzidir. Bu meyanda mütemâdî ve hararetle bir sa'y ile 48'inci Alayın Yeşilsirt'ta vücûda getirdiği mevâzi'in ve rah-ı mestûrların sür'at-i ikmâlini tekrar ederim.

Kabatepe'de vâki' olacak muhtemel bir ihracı en yakından ikâmete uğratacak gömme bomba mevzi'i inşâsını hatıra getiririm.

Diğer alaylarda birinci, ikinci hatların artık hiçbir noksanı kalmadığını zannediyorum.

Zâbitân ve küçük Zâbitânın şimdiye kadar kendi cephelelerindeki arazî hakkında şüpheleri kalmışsa bunları tashih ve ikmâl etsinler.

Topçularımız için şimdiye kadar verdiğim emirlerin tatbikat fasılasında geceli gündüzlü kusur olmayacağını ümid ederim. Tevfik Allah'tandır.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	5	793	97	2	22
2'nci Tabur	8	5	774	103	0	3
3'üncü Tabur	8	4	823	92	0	0
Yekûn	26	14	2390	292	2	25

Tarîhi: 15 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ba'de'z-zeval on buçukta ve sabahleyin üçte bir düşman torpidosu tarafından Karayürek Deresiyle Kavak Sırtları'nın bu dereye nâzır becanibilerine 15 mermi endahat edilmiştir. sâ'at 10'da ve on bir buçukta düşmanın sol cenahtaki topçusu alayımızın cephesine zararsız 14 mermi attı.

Düşman Yeşilsirt, Kars Deresi'ne karşı tahkîmat yapan 3'üncü Taburumuza fasılalarla

bombalar attı ve bir zarar vermedi.

Diğer taburlarımızın da piyâde ateşleriyle iz' aç etti. Ve bir neferimizi şehid etti. sâ'at 6'da dört torpido ile bir nakliye gemisi İmroz'a gidiyor. Dokuzda iskeleye yanaşan bir nakliye gemisine takarrüb etmek isteyen iki kayık, obüslerimizin attığı mermilerden yaklaşımağa muvaffak olamamışlardır. Nakliye gemisi üzerinde patlayan bir şarapnelimiz üzerine gemi de tebâüd etmiştir. Dokuz buçukta havanlarımız, Yeşildere'nin garb kolundaki düşman tahkîmatında gayet mü'essir tahrîbat yapmıştır. Kum torbalarının ve ecsâm-ı sâirenin havan fırlattığı görülmüştür. Sahrâ bataryalarımız dahi Yeşilsirt'ta Yeşiltarla'da, Gültepe'nin şimal ve şarkındaki siperleriyle rah-ı mestûrlarına iyi isâbetler yapmışlardır.

Sâhilden tahmînen 15-20 kilometre kadar açıktaki 21 düşman torpidosu dolaşmaktadır.

Düşman iki günden beri, Yeşiltarla'nın şimalinden başladığı hafriyatı cenuba doğru temdîd etmektedir. Bugün garba doğru kırdığı bir kol ile Kars Deresi menba'ındaki siperleriyle birleşmek istediği anlaşılmaktadır.

Sabahtan beri attığı bombalarla bir neferimizi şehid ve üç neferimizi mecrûh etmiştir. Düşman öğleden sonradahi Yeşilsirt'taki siperlerimize birçok bomba atmıştır. Bir istihkâm neferiyle üç neferimizi gayet hafif sûrette yaralamıştır.

Düşman bombalarını, bomba tûfengiyle attığı müşâhade edilen ve tûfenkin bulunduğu mevzi' ateş altına alınmıştır.

Yeşiltarla'nın içinde hafriyat yapan düşmanın üç neferi, nişancılarımız vâsıtasıyla itlâf edilmiştir.

Denizde şâyân-ı kayd bir şey görülmemiştir.

Düşman tayyâresi bugün uçmamıştır. Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyî'atları ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyî'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	12	7	808	105	1	3
2'nci Tabur	8	5	773	103	1	1
3'üncü Tabur	8	4	821	92	0	1
Yekûn	28	16	2402	300	2	5

Tarîhi: 16-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşilsirt'ta ve Albayrak Sırtları'ndaki nişancılarımız, düşmanın hafriyatını işgâl etmektedir. Düşmanın ateşimizde müte'essir olduğu, 'ameliyyat-ı hafriyeye verdiği büyük fasılalardan anlaşılmaktadır.

Düşman Yeşiltarla'daki hafriyatına betâetle devam etmektedir.

Üçü kırk beş gece İmroz Adası'ndan bir nakliye gemisi iskeleye takarrüb etmiştir. Biraz sonra, bu gece üç torpido takarrüb etmiş, ve sâ'at dört buçukta bir balon uçurmuştur. Sâhildeki bataryalarımızın açtığı ateş üzerine yarım sâ'at sonra balonu indirerek haylice açılmıştır. Ve âtiye yakın tekrar balonu uçurarak yirmi dakîka sonra indirmiştir.

Düşman kruvazörü, Süngü Bayırı'ndaki 77'nci Alay siperlerine bir kaç mermi atmış ise de zarar vermemiştir.

Ordugâhımıza ve esas siperlerimize dahi düşman obüslerinin attığı mermiler zarar vermemiştir. Bi'l-mutlak veya Azmakdere'deki obüslerimiz Yeşiltarla, Yeşilsirt, Gültepe'deki düşman istihkâmatına mü'essir endahlar yaptı.

Altıda düşman tayyâresi mıntıkamız üzerinde uçu. Tahmînen 125'inci Alay cephesine bir bomba bıraktı. Yarım sâ'at kadar dolaştıktan sonra İmroz istikâmetine gitti.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyî'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyî'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	10	5	779	97	0	5
2'nci Tabur	8	5	769	103	0	4
3'üncü Tabur	8	4	817	92	0	0

Tarîhi: 17-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşilsirt'ta düşman, 'ale'l-devam siperlerimize ve keşif kollarımıza bombalar atmıştır. Bir zarar vermemiştir. Karanlıktan bi'l-istifâde düşman siperlerine kadar yaklaşan efrâdımız muvaffakiyetle siperlerin içerisine bombalar atmış ve gürültüler telaşlar ihdas etmiştir. Düşmanın siperlerinden açılan şiddetli ateşlerinden bu efrâdımız müte'essir olmaksızın 'avdet eylemişlerdir.

Düşmanın kruvazörü ve torpidoları bir buçukta Kabatepe'yi ve 3'üncü Taburumuzun mıntikasını, iki buçukta topçularımızı, üçte Arıburnu İskelesi arkasındaki sağ cenahımız kıta'âtını, üç buçukta dahi şimal-i şarkî istikâmetinde uzak bir mesâfeyi bombardıman etmiştir.

Arıburnu İskelesi'ne bu gece hiçbir neferle kimse gelmemiştir. Sabahleyin âtide bir tayyâremiz şark istikâmetinden gelerek garba ve cenuba doğru cevelânlar yaptıktan sonra Akbaş iskelesi istikâmetinde gözden ga'ib olmuştur.

Yeşilsirt'taki Kıta'âtımızın sağ cenahıyla düşman kıta'âti arasında bomba te'âtî etmektedir. Oradaki vaz'iyetimiz kesb-i salâh etmiş ve efrâd, araziye alışmış olduğundan bomba muhârebesinde düşmana rekabet edebilmektedir. Yalnız süvâriyesizlik, bu rekabetin bir şekil-i tevfiğ almasına mâni' olmaktadır.

Sâ'at 10'da bir nakliye vapuru, iskeleden Seddûlbahir'e gitmiştir.

On bir buçukta obüslerimiz Yeşilsirt'ta ve 'Abdülvahab Sirtı'ndaki düşman tahkîmatında mü'essir endahlar yapmıştır.

Düşman Yeşiltarla'daki hafriyatına betâetle devam ediyor. En çok işi geceleri yapmaktadır.

Düşman bugün sâ'at 5'te büyük bağırışmaları müte'akib Yeşilsirt'taki kıta'âtimize de ateş açmıştır. Ateş, düşman tarafından müretteb bir ateş baskını sağ cenahımızdan 47'nci Alay cephesinden, sürekli hurra sedâlarını müte'akib şiddetli ateş açıldı ve aynı zamanda yağmur gibi bomba atılmağa başladı ve düşman neferini de 1'inci Taburumuzun sol cenahına sahte bir ta'arruz yaptı. 3'üncü Taburumuzun ordugâh ve siperlerinde Gültepe'deki düşman obüsleri tarafından ateşe tutuldu. Bi't-tabi', tarafımızdan mukâbele edilerek ateş yirmi dakîka kadar devam etti. Bomba muhârebesi akşama kadar devam etmiştir.

Palamutluk'tan veyâhud Azmakdere'den atıldığı tamamen anlaşılamayan obüslerimiz, düşman hatlarında müthiş tesîrat yapmakla berâber bir obüsümüz 2'nci Tabur siperlerinin düşerek dört neferimizi mecrûh etmiştir.

3'üncü Taburumuzun Albayrak Sırtlarındaki siperlerinde düşman obüslerinden iki şehid ve üç mecrûh vardır. 1'inci Taburdan dahi, ikisi ağır olmak üzere sarf-ı bombadan on bir mecrûh vukû' bulmuştur.

Şimdi fırkadan şu emir alınmış ve 'aynen taburlara tebliğ olunmuştur:

Düşmanın bir ta'arruzu halinde bi't-tabi' her taraftan ateşle karşılanacaktır ancak düşman tarafından bir tecavüz müşahade edilmediğine göre, kıta'âtın lüzûmundan fazla ileride teksifi muvaffak değildir. Çünkü düşmanın böyle bir ateş baskını ile, efrâdımızı ileriye celb ettikten sonra topçu ateşi ve bomba ile düşmesi vâki' ve me'mûldur.

Bugünkü ateşin, Yeşilsirt'taki kuvvetimize karşı ilerleyen birkaç düşman neferine Süngü Bayırı'ndan açılan ateşle başladığı anlaşılmaktadır.

Taburların bugünkü mevcudu ve za'yia'tı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	8	5	770	97	0	3
2'nci Tabur	8	5	762	103	0	1
3'üncü Tabur	8	4	815	92	1	2
Yekûn	24	14	2347	292	1	6

Tarîhi: 18 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Karayürek Deresi

Düşman bu gece dahi sabaha kadar lâyenkatı' bomba atmıştır. Pek seyrek olarak mukâbele edildi bir zarar yoktur.

Gece sâ'at on buçukta sabaha kadar düşman kruvazörü muhtelif istikâmetlerde ve bi'l-hassa şimal-i şarkî istikâmetine ve Azmandere cihetine birçok mermi atmıştır. Sabahdan beri cephemizde sükûnet vardır Gültepe'deki düşman obüsleriyle Palamutluk'taki obüslerimiz arasında birkaç mermi te'âtîsinden mâ'adâ bu sükûnetini ihlâl eden olmamıştır. Yalnız düşman Yeşiltarla ve Yeşilsirt'taki hafriyatında daha büyük bir fa'âliyetle çalışmaktadır.

Düşman Yeşiltarla'nın, tepe ve Abdülvahab Sırtlarıyla fasl-ı müşterek teşkil ettiği mahalden ve üç muhtelif noktadan başlamış olduğu hafriyatını şarka, ya'ni Yeşildere'ye 'amûd bir istikâmette temdîd etmektedir. Bugün pek ziyâde fa'âliyetle çalışmıştır. Ve iz'acatimizden kurtulmak için öğleden sonra, Abdülvahab sırtlarındaki ve Yeşildere'deki siperlerinde sağ cenahımıza mütemâdiyen ateş etmiştir. Sol cenahımız bâ'dehu bombalar ve obüslerle iştigâl etmiştir. Hamdolsun bir zararımız yoktur.

Sâ'at 1'de dört torpido ile bir nakliye gemisi İmroz Adası'ndan Arıburnu İskeleyi'ne gelmiştir.

Yeşildere'nin içine on bir obüs mermisi düşürmüş ise de bunlardan da bir zarar yoktur.

Dördü kırk beş gece, fırkamız mıntikasına gelen düşman tayyâresi altıya kadar uçmuş ve beşte tahmînen 125'inci Alay cephesine bir bomba atmıştır.

Taburların son yirmi dört sâ'at zarfındaki zâyi'atla mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	5	5	753	97	1	14
2'nci Tabur	8	5	757	103	0	8
3'üncü Tabur	8	4	806	92	2	4
Yekûn	21	14	2316	292	3	26

Tarîhi: 18/19 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman tarafından Yeşilsirt'taki 48'inci Alay cephesine icrâ edilen ta'arruz hakkında rapordur.

1. Bu gece nısfü'l-leylden evvel sâ'at on buçukta Yeşilsirt'taki sağ cenah siperlerimizin

ilerisinde düşmanın bâ'zı efrâdının mevcûdunu hissedildiğinden başka hâsıl olan istikâmetlere ateş açıldı. Bu esnâda düşmanın bu siperler altında vücûda getirmiş olduğu iki lağımı infilâk ettirerek oradaki efrâdı kısmen ber-hevâ ettiğinden hâsıl olan şaşkınlıktan bi'l-istifâde süngü ile hücûm etti.

2. Mâ'lûm-ı 'ali-i kumandanileri olduğu üzere düşman bizden evvel Yeşilsirt'ta şark kenarlarından 30-20 metre bu'datden tahkîmata başlamış ve Gültepe, Süngü Bayırı, Kanlısirt ve Yeşildere'deki tahkîmatıyla bu sırtta tamamen temîn-i hâkimiyet etmiş olduğundan buradaki hafriyatımızda bin müşkilât ve müzâhim ile devam edilebilmekte idi.

Bi'l-hassa sağ cenah siperleri, düşman siperlerinin 10-30 metre mesâfesinde vücûda getirilmekte idi. Bu cihetle 'ameliyyat pek batâ'etla devam ettiğinden bu siperler henüz pek iptidâî bir halde idi kısmen mazgallarımız kısmen açık ve kısmen de diz siperleri halinde bulunmakta idi.

3. Düşman bu siperler altında 'arz ettiğim lağımları patlattıktan sonra gerek bu siperler gerek sol cenahta 2'nci Taburumuz tarafından işgâl edilen siperlere şiddetle ta'arruz etti. Sol cenah siperleri daha muntazam olduğu gibi düşman siperlerine 40-60 metre mesâfede bulunduğu buraya ta'arruz eden düşman ta'arruzunu üç def'a tekrar ettiği halde muvaffak olamayarak her def'asında külliyetli zâyi'at vererek ric'ate mecbur oldu. Düşman sağ cenah siperlerine ise pek yakın bulunduğundan infilâkın verdiği şaşkınlıktan bi'l-istifâde sür'atle hücûm etmiş ve 'arz ettiğim esbabdan dolayı za'if olan siperlere girmeye muvaffak olmuştur. Efrâdımızın bir kısmı sebat ederek süngü ile müte'ârizları tepelemiş ise de, kısm-ı â'zamî infilâkın bunu ta'kîb eden külliyetli bombaların taht-ı tesîrinde ric'at etmiştir. Bu sûretle düşman dokuz mangalık siperden 'îbâret olan oradaki grubumuzda birleşebilmiştir. Derhal tabur kumandanı takviye kıta'âtıyla düşmanı ihrac için son derece sarf-ı mesâ'î etmiş ise de efrâd düşmana yürümekten imtinâ' ederek çalılar diplerinde ve dereler içinde buluşmuşlardır. Gece olmak münasebetiyle bölükler de birbirine karışarak intizam ve inzibâtı i'ade etmek gayr-ı mümkün olduğundan mesa'i-i mâ'ruzeye rağmen düşmana mukâbil ta'arruz icrâ etmek mümkün olamamıştır. Bu husustaki ısrarın beyhûde yere insan telef etmekten başka bir netice vermeyeceğini gördükten ve esas bu sırttaki siperlerimiz ileri mevzi'ler mesâbesinde olub istihsal edilecek netice yapılacak fedakârlığa tekabül edemeyeceğinden hemen 2'nci Taburumuzdan celb ettiğim iki bölükle Semertepe'yi Çamlısirt'ı işgâl ettirerek, birbirine karışan 1'inci Tabur efrâdını tefrik ve istîzamlarını i'ade için ordugâhlarında cem' ettiriyorum.

4. Tabur kumandanı, efrâdı ileriye sevk etmeğe çalıştığı esnâda bir düşman mermisiyle mecrûh olmuş ve ordugâha nakli 'âkıbetinde şehid olmuştur. Tabur kumandanından mâ'adâ 41 şehid ve ga'ib ve 109 mecrûh vardır.
5. Yeşilsirt'taki diğer siperlerimizde beş günden beri lağımlar kazılmağa başlanmış ise de iki buçuk metreden ileriye gidilememiştir. Düşmanın bu siperlerimiz altında dahi lağımlar kazılmaya başlamış ve hayliden hayliye ilerletmiş olacağı melhûz olduğundan burada da patlamağa muvaffak olduğu halde akşamkine mümâsil bir felaketin önünü almak mümkün olamayacağını 'arza cür'et ederim.
6. Hülâsa bu siperlerimizin almazdan çıkmasına icrâ tesîr eden esbab ve 'avâmil şunlardır.

A- Düşman bu siperlerimize pek yakın vaz'ıyyeti gayet müsâ'iddir.

B- Biz bu siperlerden bir dere ve bir sırt ile ayrı bulunuyoruz ve arazinin 'adem-i müsâ'a-desinden dolayı civarda sür'atle yetişebilecek ihtiyat kıta'âtı bulunduramıyoruz. E- Bu esaslı mahzurlara rağmen siperlerimize henüz metânet-i lâzımeği vermeğe vakit bulamamıştır. Esasen gözleri bombalardan yılmış olan efrâdın, lağım ve bomba infilâklarından müte'essir olarak mevki'lerini terk etmelidir.

Tarîhi: 19 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyetlerde hiçbir tebeddül yoktur. Sükûnet devam ediyor. Düşman bütün hatlarındaki hafriyat ve tahkîmata devam ediyor on buçukta Palamutluk'tan atılan obüs mermilerimiz düşmanın Yeşilsirt'taki siperlerinde tahribat yapmıştır.

Tarîhi: 19 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ba'de'z-zeval sâ'at on birde düşman, Yeşilsirt'taki sağ cenah siperlerimizin altında iki lağım patlatarak 'aynı zamanda 1'inci ve 2'nci Taburlarımıza ta'arruz etmiştir.

2'nci Taburumuz cephesine üç dakîka tekrar ettiği ta'arruzlar tamamen 'akim kalmış ve her defa'sında 'akim zâyi'atla ric'ata mecbur olmuştur.

1'inci Taburumuz tarafından işgâl edilen sağ cenah siperleri henüz tastamam bir halde kısmen mazgallanmış ve kısmen de diz boyunu geçmemiş olduğundan düşman üçüncü ta'arruzunda bir cihetten siperlere kadar girebilmiş ve orada efrâdımızla süngü süngüye gelmiştir.

Düşman birbirini müte'âkib aldığı takviye kıta'âtine karşı ve oradaki kuvvetle mukâbele etmek mümkün olamadığından ve esasen buradaki siperler ileri mevzi' hükmünde olduğundan düşmana terk edildi harb sâ'at üçe kadar devam etmiştir.

Bu sâ'atte efrâdımız ileri mevzi'den çekilerek Semertepe ve Çamlısirt'ı işgâl etmişlerdir. Zâyi'atımız 1'inci Tabur Kumandanıyla berâber 43 şehid ve 109 mecrûhdan i'bârettir.

Siperlerde de lağımın esnâ-yı infilâkında şehid olan efrâdın tâ'yin ve tüfenkleri orada kalmış ve alınamamıştır.

Düşmanın bu ta'arruzunda 1'inci Tabur Kumandanı Yüzbaşı Osman Efendi şehid düşmüştür. Siperlerin düşman eline düşmesine sebep olan zâbitân ve efrâd hakkında tahkikat başlamaktadır.

Taburlarımızın bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Mevcud				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	7	5	611	97	39	109
2'nci Tabur	8	4	806	92	0	2
3'üncü Tabur	8	5	748	103	3	6
Yekûn	23	14	2161	292	42	117

Tarîhi: 18/19 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkaya Takdim Olunan Rapordur

Bu kara günden anlaşılacağı üzere düşman bizden aldığı siperi soldan B hattıyla vaz' etmiş ve sînâ'îdinde H hattıyla birleştirmek üzere bulunmuştur. Bugün icrâ ettiği hafriyattan bu siperin hemen arkasına ikinci bir himâye siperi daha vücûda getirmek istediği anlaşılmaktadır. Bunun tekrar tarafımızdan zabt ve işgâli ciheti tedkik edildi. Bu babdaki mülâhazat ve kana'atim ber-vech-i zîrdır.

A- Bugünkü haliyle siper, münferid bir siper değildir. B, H hatlarıyla düşmanın hatt-ı aslîsini rabt edilmiştir. Ve bu vechle düşman lüzum göreceği anda cüz'i bir zaman zarfında buraya istediği kadar takviye kıta'âtı getirebilir.

B- Müte'arrız, yani biz ise ancak ta'arruz için oraya tahsis edebileceğimiz kuvvetle bu siperleri hemen serî' bir sûrette işgâl etmeye mecburuz.

Hissedilecek lüzum üzerine oraya takviye kıta'âtı celb edilinceye kadar, birinci işgâl kuvvetlerimizin düşman tarafından imha edilmesi melhûzdur çünkü düşman bu siperi hatt-ı aslîsine rabt etmiş olduğundan muhâfaza etmek için fazla 'inad göstermesi muhtemeldir:

C- Cepheden ta'arruz gayet müşkildir çünkü cephe, gayet dik yarların hemen üzerinde bulunduğundan buradan ilerleyecek kuvvetlerin yokarıdan yuvarlanacak bombalarla kuvve-i ta'arruziyesi kolayca kesr edilebilir. Sol cenahı dahi düşmanın hatt-ı aslîsi tamamen yan ateşe aldığından bu cihetten ciddi bir ta'arruz kıyam edilemez.

Sağ cenahtan, krokide görülen sel yarıntısından istifâde ederek takarrüb edilebileceği zannolunur bununla berâber düşmanın bu seyl yarıntısı içinde keşif kolları veya taras-sud postaları olmak ağıleb-i ihtimâl olduğundan düşmanın ta'arruzumuzdan vaktiyle haberdar olması tabi'dir.

D- Hülâsa 'arz edilen esbabdan dolayı bu siperin tarafımızdan tekrar zabt ve işgâli ve işgâlden sonra muhâfazası pek müşkül olduğu fikrindeyim.

H- Bu siperin, baskın sûretiyle işgâli müşkil olduğundan, telefâta bakılmayarak mutlaka hayatı murad edildiği halde , harekât tevellüd edilmek ve bir cenahdan nümâyiş yaparak düşmanın buraya nazar-ı dikkatini celb edildiğini müte'akib hafif bir kuvvetle soldan

ve kuvve-i aslîye ile sağından ta'arruz etmek muvaffak olduğu rey'inde bulunduğu mâ'ruzdur.

İleri mevzi' olarak 1'inci Tabur keşif kolları için hafr edilip ve 18/19-5-331 gecesinden düşman tarafından zabt olunan siperlerin zıyâ'î hakkında fırka kumandanlığından âtîdeki emir alınmıştır. Ve taburlara 'aynen tebliğ edilmiştir.

Tarîhi: 19/20 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alayın güzîde namını kirletecek birkaç sefilin, tekmil alayın Arıburnu cephesinde şimdiye kadar taşıdığı güzel namı lekelemeyeceğine emin olmalıdır. Ancak gerek evsaf-ı 'askeriyesi ve gerek tâ'lim ve terbiyesi iktizâsı, bizim 'askerimizin zâbitânını her vakit başında görmek istediğini bilmelidir. Anam ile kuzum ile de iş yürümez. Küçük kıta'âtı, zâbitânının küçük zâbite işi yükletircesine atması da olamaz. Bi'z-zat başta bulunarak icrâati görerek kumanda edilmek elzemdir.

19/20-5-331 gecesini men'-i teessüf bir kazâ add etmeyeceğim. 'Alâkadarane bu geceden divan-ı harbe veriyorum. Tahakkuk edecek neticeye göre mes'ullerini 'ibret için kurşuna dizdireceğim. Zâbitân ve efrâdınıza bu emrimi tebliğ ediniz. Fî 6 Mayıs ta'arruzunun alayın tarîhine geçirdiği şan-âver sahifeyi saydırmayanlar(?). 'Osmanlı târihinde bir avuç kahraman, seyl gibi düşmanı durdurmuştur. Ben bu sebat ve metaneti, misal-i ittihazına lâayık cesaret ve şecâ'ati alay zâbitânından bekliyorum. Yoksa kendi mevcudundan az düşman hücumuna karşı kaçmasını beklemiyorum. 'Aksi takdirde yapacağımı misal-ı irâ'esiyle göstereceğim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 20 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ba'de'z-zeval sâ'at dokuzu çaryek geçerek, düşman siperleri içinden "hurra" bağırarak şiddetle ateş açmış ve bombalar atmıştır. Oradaki bölüğümüz tarafından mukâbele edilmiştir.

Düşmanın işgâl ettiği siperlerimizden aşağı derenin içerisine doğru bütün gece bombalar atmıştır.

Gece dokuz buçukta düşman monitörü şark-ı şimal istikâmetine birkaç mermi atmıştır. Monitörden başka, diğer bir harb sefinesi iki torpido refâkatinde Kabatepe açıklarına

gelmiş ise de Hiçbir mermi endaht etmemiştir.

Bugün gündüz sükûnetle geçmiştir. Tek tük ateşler te'âtî edilmektedir. Düşman Yeşiltarla ve civarındaki tahkîmatında devam ediyor. Başka şâyân-ı 'arz bir şey olmamıştır. Yeşilsirt ve Semertepe'deki siperlerimizle, düşman siperleri arasında te'âtî edilen münferid ateşlerden mâ'adâ bir hâdise yoktur. Ba'de'z-zeval birde düşman monitörü, topçularımız tarafından Karayürek Deresi'ne inen rah-ı mestûra bir kaç mermi endaht etmiştir. Sâ'at 6'da tayyâremiz, şark-ı şimâl cihetinden Arıburnu'na doğru geçmiştir. Ve oradan şarka ve şark-ı cenûbi istikâmetini ta'kîben gözden ga'ib olmuştur. Arıburnu cihetinden 'avdet ederken düşman mitralyözü sürekli ateş ettiği gibi, düşman topçusu da altı mermi atmıştır. Merminin birisi bir dereceye kadar tayyâreye takarrüb etmiş ise de diğer mermiler tayyâreden dört beş yüz metre geride patlamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyî'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcud				Zâyî'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	8	5	608	97	3	6
2'nci Tabur	8	5	745	103	3	0
3'üncü Tabur	8	4	798	192	1	2

Tarîhi: 21 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece Yeşilsirt'ta fasılalı piyâde ateşi etmiş ve bomba atmıştır.

Kıta'âtımız tarafından mukâbele edilmiştir. Bir torpido Kabatepe'ye ve monitör de Karayürek Deresi'ne Keklik Deresi'yle Karayürek arasındaki rah-ı mestûru birkaç mermi ateş ve birkaç mermi de şimal-i şarkî istikâmetine aşmıştır. Bu gece kable'z-zeval sâ'at birde Arıburnu İskelesi'ne bir nakliye gemisi gelmiş ise de hamûlesi anlaşılamamıştır.

Gündüz cephemiz sükûnetle geçmiştir.

Düşmanın bizden işgâl ettiği siperlerde Yeşiltarla'nın muhtelif noktasından başladığı tahkîmatında hafriyat icrâ etmektedir.

Düşmanın monitöründen mâ'adâ diğer bir harb sefinesi Kabatepe açıklarında dolaşmakta ise de bir tarafa endaht etmemektedir.

Tarîhi: 21 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 5.15

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman 1'inci Taburdan aldığı siperlerin tahkîmine büyük bir fa'âliyetle çalışmaktadır. Mezkûr siperin cenub kısmında yerleştirdiği makineli tûfengiyle Albayrak-Yeşilsirt rah-ı mestûrlarını ateş altına almaktadır mezkûr rah-ı mestûrun derinleştirilmesiyle işgâl eden efrâd hafriyatı tâ'til etmeye geçiyor olmuşlardır.

Zevalden sonra düşman Yeşilsirt'taki siperlerimizin üzerine on beş mütecâviz teneke-den ma'a mûl bomba atmış ve dört beş tanesini siperlere ve civarındaki rah-ı mestûra düşürmeye muvaffak olmaktadır. Bunlardan birisi infilâk ederek siper derûnunda bulunan efrâddan iki neferin ağır ve dört neferin hafif ve bir neferin son derece ağır mec-rûhiyetine ve üç neferin şehadetine sebep olmuştur. Düşman Yeşilsirt'ta açılan koton hafriyatına bombalarını teveccüh etmektedir.

Sâ'at 5 sonrada da düşman, Şüheda ve Hain Tepeleri istikâmetinden cebel ve obüs toplarıyla Yeşilsirt'taki tahkîmatımızı ateş altına almaktadır. Bu obüs mermisinin siperlerimizle 3'üncü Tabur siperlerinin arasındaki dere içinde bulunan ihtiyat bölükleri üzerinde patladığı Vukû'âtı üzerine mahall-i vaka'ya gitmiş bulunduğumuzdan bir neferin sol ayağından hafifçe mec-rûhiyetine sebep vermiş ve lielhamd başka ziyan vermemiştir. Diğer bir mermi 'aynı mahalle düştüyse de infilâk etmeyerek dere içine yuvarlanmışır. Düşmanın gerek cephemizde ve gerekse zabt ettiği siperdeki aksamdan büyük bir fa'âliyet vardır.

Siperlerin tel ile örtülmesi için muktezî telin î'tâsına müsâ'ade buyrulmasıyla istihkâm zâbit ve efrâdının mu'avenet-i fi'iliyelerinin temîni esbabının istikmâli mâ'ruzdur.

Taburlarımızın bugünkü mevcuduyla zâyi'atları ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	8	5	609	97	1	0
2'nci Tabur	8	5	744	103	0	4
3'üncü Tabur	8	4	798	92	0	4
Yekûn	24	14	2151	292	1	8

Tarîhi: 22 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece sâ'at onu kırk beşde fırkaya şu tahrîrat yazılmışır:

Cephenin vüs'atı düşmanın bu cepheye ehemmiyet vermekte olması hasebiyle düş-

manın ciddi bir ta'arruzu halinde bir alay ile müdafa'â edilemeyecektir. 1'inci ve 2'nci Taburların cepheleleri kuvâ-yı mevcuda ile taht-i temîne alınmış ise de 3'üncü Tabur cephesinin vüs'atı ve düşmanın o cebheye yakın bulunması cihetiyle burada hafif tehlike mevcuttur. Düşmanın ta'arruzu halinde tabur bütün kuvvetiyle ancak Yeşilsirt'ı müdafa'â edebileceğinden böyle bir halde 13'üncü Alaydan bir taburun, Albayrak sırtlarındaki tabur-ı mezkûrun hatt-ı aslîsini işgâl etmek için emr-i î'tâsı müsterham ve bu babdaki mufassal raporun yarın takdim edileceği mâ'ruzdur.

Tarîhi: 22 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece ba'de'z-zeval sâ'at onu geçerek düşman Gültepe'deki siperlerinde devamlı bir kırmızı methab yaktığını müte'akib Yeşiltepe'deki siperlerimizin altında beş lağım patlatmıştır. İmhalarından üçü bu siperlerin merkezinde ve ikisi sol cemahtadır. Lağımlar siperlerin beş on hatve ilerisinde patladığından siperlere ve tarafımızdan kazılmakta olan lağımlara bir zarar vermemiştir. Yalnız infilâktan kalkan topraklar siperlere gelmiştir. Lağımların esnâ-yı infilâkında düşman efrâdı süngülerini takmış oldukları halde müheyyâ-yı hücum ber-vaz' aldıkları görüldüğünden şiddetli ateşle karşılanarak siperine 'avdete mecbur edilmişlerdir.

Tarîhi: 22 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 11.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şu emir alındı:

Her ihtimale karşı yalnız bu akşam için Albayrak Sırtları'ndaki hatt-ı aslî siperlerini işgâl etmek üzere 13'üncü Alaydan gelecek bir taburun kılâuzluk etmek ve siperleri işgâlde dalalet eylemek üzere bir zâbitân ve birkaç nefer tâ'yiniyle 13'üncü Alay kumandanlığı nezdine serî'an gönderiniz bunun üzerine 3'üncü Tabura şu emir verilmiştir.

Bu akşam düşmanın ciddi bir ta'arruzu me'mul olduğundan böyle bir halde bütün taburlarınızla Yeşilsirt'taki mevâki'nizi müdafa'â ve düşmanın ric'atiyle berâber derhal ta'arruza geçerek düşman siperlerini işgâl etmeniz lâzımdır Fırka kumandanının bu husustaki emri kat'idir. Sizin bütün taburunuzla ta'arruza geçebilmeniz için bu akşama mahsûs olmak üzere 13'üncü Alaydan bir tabur gelerek Albayrak Sırtı'ndaki esas hattınızı işgâl edecektir. Bu tabura dalalet etmek ve siperlerin sûret-i işgâlini göstermek üzere hemen şimdi bir zâbit ile mikdar-ı kâfi efrâd 13'üncü Alaya gönderiniz ve tabur geldiğiniz bana ma'a lumat veriniz.

3'üncü Taburumuzun cephesindeki tahkîmatımızı men' için düşman bombalar atmış ise de hafriyata devam edilmiştir.

Nisfû'l-leylden sonra sâ'at bir buçukta 13'üncü Alaydan bir tabur gelerek 3'üncü Taburumuzun esas hattını işgâl etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	8	5	610	97	0	1
2'nci Tabur	8	5	735	103	3	6
3'üncü Tabur	8	4	788	92	0	1
Yekûn	24	14	2133	292	3	8

Tarîhi: 22 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 5.30 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

18/19-5-331 gecesinde düşmanın zabt ettiği 1'inci Taburumuzun Yeşilsirt kenarındaki siperlerinin istîdadı hakkında fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır.

Düşmanın işgâl ettiği siper nihâyet 100 metrelik bir cephedir. Bunu ga'ib eden 48'inci Alayın 1'inci Taburudur. Bundan alay ve fırka namına 'umum-ı müte'essir olmuştur. Bunu ancak yine 1'inci Tabur ta'mir etmelidir. Mezkûr taburdan o gece firar eden, vazî-fesinde kusur edenler pek yakın zamanda kanunun bed-i te'dibine vereceğim ancak mezkûr taburdan bir gönüllü müfrezesi tertib edilecektir. Bu müfreze lâakl 100 mevcudundan olacaktır. Bu müfreze az kuvvetle cepheden ve çok kuvvetle mezkûr siperin cenubundan 2'nci Tabur cihetinden kable'z-zeval sâ'at 4 buçukta bir baskın icrâ edecektir.

47'nci Alay sol cenahıyla 2'nci Tabur siperleri gayet kuvvetli olarak tutulacaktır.

Bu müfrezenin sevk edeceği hücûm kolları istikâmetinde birer makineli tüfenk tâ'yin edilecek ve geriye dönen zâbitân ve neferi öldürecektir. Hücûm esnâsında düşmanın gerideki hattı mümkün olan yerlerden ateş altına alınacaktır. Topçu vâsıtasıyla da düşman hattının gerilerini ateş altına aldıracağım.

Mezkûr müfrezeye kumanda edecek gönüllü zâbitân ve küçük zâbitân varsa isimlerini bildirsinler.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 22 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yüz kişilik fedâi müfrezesinin tertibi için 1'inci Tabur Kumandanlığına tebliğ olunmuş ise de hiçbir fedâi nefer çıkmadığından işbu vazîfenin îfâsına 1'inci ve 4'üncü Bölükler tâ'yin olunmuş ve hücûm için lâzım gelen tâ'lîmatı müfreze kumandanı 'Ali Efendi'ye tebliğ edilmiştir.

Tarîhi: 22/23 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 9.30 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Telefonla fırka erkân-ı harbinden şifâhen şu emir alınmıştır:

Siperlerin istirdâdı için yapılacak hareket fırka kumandanının emri ile ahir bir güne tâ'lik edilmiştir. Yalnız mahal-ı mezkûr yarın topçu ateşiyle tahrib edilecektir.

İşbu emir derhal müfrezeye tebliğ edilmiş ve o gün icrâ edilecek hareketten sarf-ı nazar edilmiştir.

Tarîhi: 23 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 1.30 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman tarafından zabt olunan siperin istirdâdı için fırka kumandanlığından şu emir ve tâ'lîmat alınmıştır:

İstirdad Hakkında Alınan Emir

Düşmanın dört gün evvel Yeşilsirt'ta işgâl etmiş olduğu bir siperimizi zabt ve istirdad maksadıyla bu gece sabaha karşı sâ'at 4.30 evvelde 48'inci Alay 1'inci Tabur tarafından müretteb bir kuvvetle bir hücûm yapılacaktır. Bu babda ayrıca 48'inci Alaya bir tâ'lîmatı da gönderilmiştir.

Topçu bugün mezkûr siperleri tahrib edecektir -Palamutluk bataryası unutulmamalıdır-hücûm anında dahi mezkûr siperlerin gerilerini düşmanın Yeşilsirt'taki hattı ateş altında bulunduracaktır.

47'nci Alay ve 77'nci Alay kendi cephelerindeki düşmanı tesbit edecekler ve 47'nci

Alay sol cenahından bi'l-hassa makineli tüfenkleriyle düşmanın mezkûr siperde takviye alınmasını men' edecektir. Hücûmun icrâsına memûr olup da sonuna kadar devam etmeyen ve firar edenler bulunursa onları da itlâf edecektir.

İhtiyat taburları (13'üncü Alay 3'üncü Tabur) dahi iki bölüğüyle Albayrak Sırtları'nda 48'inci Alay tarafından irâ'e edilecek mahalli tutacaktır.

İstirdad hakkında alınan tâ'lîmat:

Dün size yapılacak hücûm hakkında bir emir göndermişim. 'Umûmî emre bu tâ'lîmatı da 'ilâve ettim.

Hücûm sâ'atinden evvel düşmana karanlıkta sessiz ve kat'îyyen gürültüsüz yaklaşılmalıdır ve hemen ortalık ışımak üzere iken hücûma kalkmalıdır. Zâten hücûm Sâ'ati biraz gece olarak intihab ettiğimin sebebi biraz aydınlık olması, istikâmetin ga'ib edilmemesi, mu'âvenetin kolay olması mesâfenin az bulunmasıdır. Yarların ağzında kum torbalarıyla düşmanın sed ettiği mahallin hemen küşadı mühimdir. Mezkûr siperin garbindan yani arkasından düşmana bomba atılması ve siperi hatı-ı aslîsine birleştiren rah-ı mestûr ağzının birkaç neferle kum torbalarıyla tutulması da mühimdir.

Ortalık ışısa bile hücûma devam edilecektir. Siper, zabt edenlerce takviye gelmedi diye terk edilmeyecektir. Esâsen irâde bir gündüz müddet olacağından o cihet ayrıca düşünlülecektir. Gündüzün keşif ateşlerimiz altında düşmanın tekrar zabta cesareti kolay ve mümkün değildir.

2'nci ve 3'üncü Taburdan da düşmanı iğfal maksadıyla birer küçük keşif müfrezesinin ileriye sevk edilmesi münâsibdir. 125'inci Alay bölüklerine de îcab eden evâmirin î'tâsı münâsibdir.

Hücûma iştirak edecek efrâda birer birer maksadın iyice ne olduğu anlatılmalıdır.

Topçunun hücûm müddetince düşman hattına karşı devam edeceği şiddetli ateşten müfrezeyi haberdar ediniz. Hücûm müfrezesiyle aranızda bir işâret ve siperin zabtı anında ne yapılacağı takarrür ettirilmelidir. Muvaffakiyeti ve alaya yeni bir sahife-i safha-i şeref küşadını Cenâb-ı Allah'tan tazarru' etmekteyim.

Geriden gelen kademelerin ekseriya mitralyöz vesâ'ire ateşleri bahanesiyle ileri atılmadıkları pek vâki'dir. Bu cihet neferlere iyice anlatılsın bu muvaffakiyetsizliğin büyük sebebidir. Muvaffakiyet ileridedir, geride kalanların da tehlikeye mâ'ruz kalacağı anlaşılmalıdır. Ne kadar çabuk ve kıvrak davranılırsa o kadar muvaffakiyetin emin olacağı şüpheden âzâdedir. Bundan sonrasını size bırakıyorum. Muvaffak ellerimizdedir.

16'ncı Fırka Kumandanı Miralay
Rüşdü

Tarîhi: 23 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Taburlar kumandanlığına sûret-i zîrde muharrer alay emri tebliğ edilmiştir.

Fırkanın emri vechle bu gece kable'z-zeval sâ'at dört buçukta, düşmana ta'arruz edilerek 18/19 gecesi bizden zabt ettiği siper istirdâd edilecektir.

1'inci ve 2'nci Taburlar, kendilerine şifâhen verilen tâ'lîmat da'iresinde hareket edeceklerdir.

3'üncü Taburun, Albayrak Sırtları'nda işgâl ettiği siperler ba'de'z-zeval sâ'at 6 buçukta 13'üncü Alay 3'üncü Taburun iki bölümü tarafından işgâl edileceğinden mezkûr tabur, bütün kuvvetiyle Yeşilsırt'a geçecektir.

İki bölümüyle mevcut siperleri muhalim sûrette tuttuktan sonra diğer iki bölümünü münâsib göreceği bir mahalde ihtiyatta bulunduracak ve göreceği lüzuma göre istî'mal edecektir.

3'üncü Tabur, müte'addid postalarla 2'nci Taburdaki telefonla irtibatını muhâfaza ederek ahvalde tebdîlât vukû' buldukça derhal bildirecektir. Bu tabur, açık olan sol cenahının müntehâsında kuvvetli bir keşif kolu bulundurmalıdır. İhtiyat bölüklerinden birini buraya memûr etmesi münâsibdir. 125'inci Alay bölüklerinden birisi kemâkân Çamlısirt'ı işgâl ve buradaki siperlerden düşmanın geriki hatlarına ve bi'l-hassa imdad alabileceği istikâmetlere sükûnetli ateşler tevcih edecektir. Diğer bir bölümünü de verilecek emre göre derhal hareket edebilecek sûrette hazır bulunduracaktır.

'Azim ve irâde bizden, tevfik ve 'inâyet cenâb-ı hakkındır. Emir mûcebince 242-5-331 'ale's-sabah evvel sâ'at 4'te mütevekkilan 'alimallah müfreze siperlere doğru hareket ederek tam sâ'at 4.30 evvelde evvela bomba muhârebesi başlamış ve siperlerin solundan hücûm eden 4'üncü Bölük birinci saf efrâdı düşman siperlerine dâhil olmuş ise de arkalarından takviye yetişemediğinden bir kısım efrâd siper dâhilinden itlâf edilmiş ve bir miktar kalîli kurtulabilmiştir.

Evvel sâ'at 9.30'a kadar neticesiz devam eden bomba muhârebesinden sonra siperlerin zabtından kat' ümit ederek bu babda fırka kumandanlığına telefonla şifâhen mâ'lûmat verilmesi üzerine müfrezenin geri çekilmesi için sâ'at 9'da telefonla fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır:

Vaz'iyette emir verecek bir hal yoksa müfrezeyi düşmana sezdirmeksizin geriye çekiniz ve dâ'ima düşmanın mukabil hücûmuna müteyakkız bulununuz.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

V. BÖLÜM

6 AĞUSTOS 1915-31 EKİM 1915

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

İşbu emir üzerine 1'inci Taburumuza ve Çamlısirt'taki 125'inci Alayın bölükler kumandanlığına tahrîren ve 47'nci Alaya telefonla şu teblîgatta bulunulmuştur.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Müfrezeyi eski vaz'iyetine alınız ancak Yanıkdere'deki çalılar arasında düşman efrâdı bulunduğundan geri çekilecek efrâdımızı yan ateşine alması veyâhud yandan vurması me'muldür.

Çamlısirt'ından veyâhud Semertepe'nin muntehâ-yı cenubisinden müfrezeyi himâye ediniz

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

125'inci Alay Bölükleri Kumandanlığına

Yanıkdere'deki çalılıklar içinde düşman efrâdı bulunduğu 47'nci Alaydan bildirilmektedir. Geri çekilecek olan müfrezemizin yan ateşinden himâyesi için mezkûr çalılıklara münâsib mahallerden ateş açtırınız

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 9.30 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyette ümit verecek bir hal kalmadığından fırka kumandanlığından aldığım emir üzerine ta'arruz müfrezesini geri çekiyorum. Geri çekilecek efrâdımızın mitralyöz ve

piyâde ateşinizle himâyesi mâ'ruzdur.

47'nci Alaya telefonla verilen mâ'lûmat-ı şifâhîye üzerine fırka kumandanlığına sâ'at 9.40 evvelde şu telefon yazılmıştır:

Dokuzu çaryek geçe düşmanın bir bölük kadar tahmin edilen kuvveti Yeşiltarla'nın kenarındaki tahkîmatından süngü takmış olduğu halde Yeşildere'ye inmeye teşebbüs etmiş ise de hatt-ı aslîdeki ateşimizle Semertepe'den açılan ateşten kısm-ı â'zamî telef ve pek cüz'i bir kısmı 'avdet edebildiği ve çalılar arasında kalabilmiş olan aksam-ı mütebâkîsinin de itlâf edilmekte olduğu 1'inci Tabur, ve 2'nci Tabur kumandanlıklarından şimdi aldığım raporda bildirilmekte olduğu mâ'ruzdur.

Müfrezenin tam evvel sâ'at 11'e kadar çekilebilmiş ve fırkaya şu mâ'lûmat verilmiştir.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Müfrezemizin şimdi arkası alındı. Bâ'zı şühedâ ve mecrûhumuzla techîzâtı yarların altındaki rah-ı mestûr da kalmış ise de mezkûr rah-ı mestûru Yeşildere'nin garb kolundaki düşman tahkîmatı ateş altına alabilmekte olduğundan akşam olmadan bunların geri alınması mümkün değildir.

bununla berâber düşmanın dahi ateşlerimiz altında altında mezkûr rah-ı mestûr a kadar inmesine imkân olmadığından gecenin hululüyle oradaki mecrûhin ve şühedânın geri alınacağı mâ'ruzdur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

İşbu müsâdememin neticesinde fırka kumandanlığına işbu harb raporu takdim kılınmıştır.

Tarîhi: 24-5-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün 'ale's-sabah düşmana icrâ edilen ta'arruz hakkında mufasssal rapordur.

Düşman tarafından geçende zabt edilen siperimizin istirdâdı maksadıyla 4'üncü Bölük Kumandanı Mehmed 'Ali Efendi'nin kumandası altında 1'inci ve 4'üncü Bölüklerimizden tertib edilen müfreze mukarrer olduğu üzere bugün 'ale's-sabah sâ'at dörtte Semertepe'nin cenubundan hareket etmiştir. Mezkûr sâ'atte henüz karanlık olduğun-

dan düşman mevâzi'inin berisinden görünmeksizin siperlere kadar takarrüb ve tertib olduğu vechle müfrezenin kısm-ı küllisi siperlerin cenubundan bir kısmı şarkından yani cepheden hücûm edecek sûrette bir mevzi' almıştır sâ'at dördü kırk geçerek evvela soldaki efrâd kısmen düşman siperlerine atlayarak önlerine çıkan düşman efrâdını kâmilten süngülemişlerdir. Bu sırada cepheden dahi bir iki manga efrâdımız siperlere atılmışlarsa da düşmanın derhal şiddetli bomba hücûmuna mâ'ruz kaldıklarından şehid olmayanlar dışarıya fırlamışlardır. Sol cenahtan siperlere atlamaya muvaffak olan efrâdımız bidâyette o cihetteki siperleri işgâl edebilmişlerse de geçende düşman orada patlattığı lağamın dehlizini geniş ve derin bir takviyeli takarrüb yoluna kalb ederek efrâdın ifâdesine nazaran içinde emniyetle bomba atabilecek mevzi'ler yapmış olduğundan bu mevzi'lerden atılan kilitli bombaların tesîr-i muharribinden mezkûr yolun sağına geçmek ve sür'atle bu tarafa doğru yayılarak bütün siperleri işgâl etmek mümkün olamamıştır.

Tabur kumandanı bu maksadın tahsili için 2'nci Bölüğünü sola ve 125'inci Alay bölüklerinden iki takımı sağa sevk ederek hücûm kollarının kuvve-i mâ'nevîyelerini takviye etmek istemişse de efrâd düşman bombalarının kesret ve şiddetinden tevhiş etmiş olduklarından bunların tevhişlerini izâle ile bir süngü hücûmuna kaldırmaya ve bi'l-hassa yukarda 'arz edilen takarrüb yolundan öteye geçirmekle muvaffakiyet hâsıl olmamıştır. Efrâdın birkaç kere tereddüdle sol cenah siperlerine girip çıktıklarını gördüğümünden, efrâdın bu tereddüdünü izâle için son derece sarf-ı gayret ve dirâyet edilmesini 1'inci Tabur Kumandanlığına mükerreren bildirdim. Kumandan muma-ileyhin bu babda son derece mesâ'î sebik etmiş olmasına rağmen efrâdımızın münferiden ve müstakillen hareket edemeyerek mutlaka netice-i tâlî'lerine intizaren bir mahalle kümelenmekten 'ibâret olan hâlet-i mâ'lûmelerinden dolayı matlûb olan maksad olamamıştır. Fedâkârane ve cesurane bir cür'etle ve seyrek hatlarla müteâ'kiben düşmanın siperlerine atlayarak bir kısımları düşmanın bombacılarıyla süngü süngüye ve yaka yakaya gelecekleri esnâda diğer kısımları sür'atle siperleri işgâl ve muvaffakiyeti itmâm etmeleri hususunda vâki' olan teşvikat ve icbarat-ı müselleha dahi tesîri olmadı. Kümelenmek halinden bunları düşmanın kahhar bombaları bile vazgeçiremediğine mü'ellimane şâhid oldum. 1'inci Bölük mülâzım-ı sâ'nîsi İhsan Efendi bu uğurda şehid olmuştur. Sabahki baskın muvaffakiyetle icrâ edilmiş iken efrâdımızın batâ'etleri ve kendi kendilerine hareket edebilmek hassasından mahrûmiyetleri yüzünden maa'el-teessüf netice-i matlûbe elde edilemedi ve haddan efsun olan zâyî'atı fa'idesiz ve lüzumsuz bir ısrarla arttırmamak için sâ'at dokuzda kuvvetlerin geri çekilmesine emir verildi.

Evvela sol cenah siperlerine atlayabilen 4'üncü Bölük efrâdı o cihette bulunan düşman efrâdını kâmilten süngülemeye muvaffak oldukları gibi orada başlayıp üç sâ'at kadar devam eden bomba muhârebesiyle dahi düşmana pek çok telefât verildiği âşikârdır.

48'inci Alay cephesindeki makineli tüfenkler, Semertepe ve Çamlısirt'taki kuvvetlerimiz ve 2'nci Taburumuzun cephesindeki makineli tüfenkle hatt-ı aslî ve ileri hattaki kuvvetler, düşmanın geri mevâzi'inden almak istediği takviye kıta'âtine 'azim telefât verdirmişlerdir. Düşmanın iki def'a teşebbüs ettiği mukabil ta'arruz dahi bu ateşlerin altında mahvolmuştur. Hûsusâ Yeşildere'ye inmek isteyen düşmanın takrîben 200 kişilik kuvveti hemen hemen külliye imhâ edilmiştir bu kuvvetin çalılar arasında kalabilen bakiyesinde münferiden ateşlerle ikmâl edilmiştir. Tarafımızdan şehid ve mecrûh 'umum zâyî'atımız henüz tâ'yin edilememiş ise de 450 kadar olduğunu tahmin ediyorum. Bu miktarın dörtte üçü hafif bomba yaralılarıdır.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Akşama kadar miktar-ı hakîkîsi tâ'yin edilebilirse 'arz edilecektir. Hülâsa bugünkü harbe, 47'nci Alayın kuvvetlerinden başka, alayımızın 1'inci ve 2'nci Taburları ve 125'inci Alayın iki bölüğü iştirak etmiştir harb dört buçuk sâ'at devam etmiştir.

Efrâdımızın hatt-ı hareketi bâlâda îzah edilmiştir. Terbiye-i fikriyenin fıkdanı neticesi olarak ne yapacaklarını bilmemek ve sür'atle hareket edememek hallerinden sarf-ı nazar edilirse 4'üncü Bölüğümüzün efrâdı şâyân-ı harb bir 'azim ve sebatle harb etmişlerdir. Fi'len hücûma iştirak eden 2'nci Taburumuzdan bir takım dahi 4'üncü Bölükten aşağı kalmamıştır.

Zâbitândan şehid olan 1'inci Bölük mülâzım-ı sânîsi İhsan Efendi'nin vazîfe ve gayretin kurbanı olduğunu î'tiraf etmeye mecburum. Efrâdı düşman siperlerinin önüne kadar getirerek kuvva-i müsellaha ile içeriye atlamaya icbar ettiğini müşâhede ettim.

Bu ta'aruzda muvaffak olmamamızın sebepleri maddi olmaktan ziyâde mâ'nevîdir. Efrâdımız bidâyeten düşmana sezdirmeksizin siperlerin içine atlamaya muvaffak oldukları halde serî'an bütün siperlere intişar edememeleri ve muvaffakiyeti ikmâl etmemeleri bunu kâfi derece isbat etmektedir.

Esbab-ı mezkûre fikrimce şunlardır:

1. 'Ale'l-ekser zâbitânımızda ve 'umûmîyetle efrâdımızda, karşımızdaki düşmana ta-karrüb-i vusulat etmek, onu ezmek, kırmak; hâsılı, galib ve muzaffer olmak için şiddet-i 'azim ve irâde yoktur. Yaptığımız bu ta'aruzda hiçbir zâbit ve hiçbir neferin şevk ve hâhişle karşılaşmadığına eminim. Bütün icrâatımızın mâ-nivedesi menfî bir ita'ât olduğuna şüphe yoktur.
2. Efrâdımızda kuvve-i teşebbüs ve fikr-i îcad yoktur. Bütün ef'al ve hareketlerin[de] bir rehber, bir mu'allim isterler.
3. Efrâdımız fa'al, cevval ve celâl değildir. İrsî bir î'tiyad, betâ'et bunlarda mezâyâ-ı insânîye namına bir şey bırakmamıştır.

Bu raporumdan şunu istintac ediyorum: efrâd-ı 'askeriyemizin tâ'lim ve terbiyesine silk-i 'askeriye geldikten sonra değil ana kucağında ve ibtidâî mekteplerde başlamalıdır. Kismen zâbitânımız için de 'aynı mütâla'a vardır. Bu milletin efrâdına ... küçüğüne vatanperverlik hissiyatını, tesîr ve intikam duygularını, te'âli tevaffuk arzularını ilga etmek esbabı hazırlanmalıdır. Ancak o zaman, düşman-ı vatani ezmek ihtirasiyla yanan hakîkî orduya mâlik olabiliriz.

Haşiye:

İşbu raporu, ta'aruzun vukû' bulduğu gün yazmış ve ahval-ı harbiye ilcâsıyla takdim edememiştim. Bugün hakîkî zâyî'atımızı tenzil ederek takdim ediyorum.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 3.30 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman 47'nci Alayın 1'inci ve 2'nci Taburu cephesine şiddetli bir sûrette obüsle bir sâ'at kadar bombardıman etmiştir. Bu sırada fırka kumandanlığından telefonla şu emir alınmıştır.

Düşmanın bugün sabahtan beri devam eden ve şiddetini arttıran topçu hassaten obüsü endahatını bir hücûm tâ'kib edebiliyor. Nazar-ı dikkati celb ederim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüştü

Taburların düşman hücûmuna karşı müteyakkız bulunulması emir olunmuştur. Düşmanın işbu bombardımanı müte'âkib 47'nci Alayın Kanlısirt ve Şühedâ Tepesi'ndeki 1'inci ve 2'nci Taburun zîrüzeber edilmiş siperlerine mümeyyezâne bir hücûmla elde etmiştir. Bu esnâda fırka kumandanlığından telefonla şu emir alınmıştır:

47'nci Alay 1'inci Taburunun siperlerini istirdâd etti. 57'nci Alaydan bir tabur ile 13'üncü Alay 3'üncü Tabur ile de mezkûr alay takviye edildi. 47'nci Alayın sol cenahının sebatini tesîs ediniz. Şimdi 13'üncü Alay üç tabur ile 47'nci Alayı takviye edecek ve mukabil ta'arruza kalkacaktır. 47'nci Alay sol cenahının sebat ve tenvirine delaletinizi bekliyorum. Bana o cenahtan mâ'lûmat veriniz.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüştü

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 5.45

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bunun üzerine fırkaya şu mâ'lûmat verilmiştir:

Cephemizde şimdilik düşmanın bir ta'arruzu yoktur. Yalnız siperlerimizi top ile döğmektedir. Makineli tüfenk mahallini bir dane ile yıktı, arpacığını kırdı. Tâ'mir ettirilmekte olduğu mâ'ruzdur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşilsirt'ta bulunan kuvvetimizin Albayrak Sırtı'ndaki hatt-ı aslîye alınması için fırka kumandanlığına şu teklifte bulunulmuş ve telefonla fırkadan şu emir alınmıştır.

Yeşilsirt'ta bulunan siperlerimizin kâffesi noksan olub ciddi bir ta'arruza karşı kabil-i müdâfa'a olmadıklarını geçenki raporumda 'arz etmiştim.

Gece düşmanın burada bir ta'arruzunu his ve tahmin ediyorum. Her ne kadar bu siperler imkânın müsâ'ade ettiği rahdeye kadar müdâfa'a edecekleri şüphesiz ise de müfidane bir ta'arruza mukâvemet edemeyeceklerini takdir ettiğimden oradaki kuvveti daha fa'ideli sûrette esâsî hatlarında istîmal etmek için mezkûr ileri hat siperlerini düşmana his ettirmeksizin tahliye etmekliğime müsâ'ade-i kumandanilerini istîzannederim. Bununla berâber orada cüz'i bir kuvvet bırakarak düşmanı kâfi derece işgâl edeceğimi 'arz ederim.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşilsirt siperleri hakkındaki teklifiniz muvaffaktır. Ol-vechle mu'âmele yapınız 47'nci Alayın sol cenahı 79 ve 81 siperlerinin halini göz önünde bulundurunuz. İrtibatı oradan ga'ib etmeyiniz ve oraya dâ'ir mâ'lûmat alınız bildiriniz

16'ncı Fırka Kumandanı
Mirala Rüşdü

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.35 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu emrin 'akabinde fırkadan telefonla şu emir alınmıştır:

Emriniz altında alayınızın üç taburundan mâ'adâ 125'inci Alaydan iki bölük ile 13'üncü Alaydan iki bölük bulunduğu anlaşılıyor. Eliniz altında ihtiyat olarak fazla kuvvet vardır.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika:

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

15'inci Alay gelmek üzeredir. Sizin kuvvetiniz cephenizdeki düşman hâlâ büyük bir fa'âliyet göstermediğine nazaran pek çoktur. Şimdi en yakındaki ihtiyat kuvvetinizle 47'nci Alayın sol cenahını takviye ve düşman tarafından ele geçirilmiş siperlerimize mukabil ta'arruz yaptırınız. Bu emrin vusulünü derhal bildiriniz.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir üzerine 1'inci, 2'nci Tabur Kumandanlıklarıyla 13'üncü Alay 3'üncü Tabur Kumandanlığına şu emir verilmiştir:

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 7.40

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Şimdi 2'nci Taburumuzdan emrinize bir bölük gönderiyorum. Mevki' ve vaz'iyeti iyi tedkik ediniz. Yüzde elli muvaffakiyet hissettiğiniz anda oradan düşmanın kuvvetlerine yandan bir ta'arruz yapmak için bana bildiriniz. Ma'iyetinizdeki kuvvetlerden mâ'adâ bu ta'arruz için iki bölük daha tahsis edebileceğim. Mutâla'anızı serî'an bildiriniz. Her halde 47'nci Alayın sol cenahını şiddetle muhâfaza ediniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi bir bölüğünüzü Çamlısirt'ta 1'inci Tabur Kumandanı'nın emrine gönderiniz ve bana mâ'lûmat veriniz, istî'mal ediniz.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

13'üncü Alay 3'üncü Tabur Kumandanlığına

Taburunuzu müstâ'celen 47'nci Alay emrine Kanlısırt'ın şarkına gitmeniz şimdi fırka kumandanlığından emir ve iş'ar buyrulmuştur. Hemen emir buyrulan mahalle hareket ediniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bunu müteâ'kib fırka kumandanlığından alınan yukarı ki emir üzerine siperlerin istirdâdı için 1'inci Tabura iltihâk edilen 5'inci Bölükle 1'inci Taburdan müretteb bir bölüğün memûr edilmiş ve 1'inci Tabur kumandanlığından şu emir verilmiş ve 47'nci Alay kumandanına ve 3/47 Kumandanı'na ve 125'inci Alay bölükleri kumandanına da şu mâ'lûmat verilmiştir:

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.05

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Düşman ta'arruzla 47'nci Alay cephesinden işgâl ettiği siperlerin istirdâdını kumandan emrediyor. Bunu vicdan-ı nâmusta emrediyor. 3/47 dahi ta'arruza geçecektir.

Bu taburla irtibatınızı muhâfaza ederek 2'nci Taburdan şimdi nezdinize bir bölük ve taburunuzdan diğer müretteb bir bölükle ta'arruza iştirak ediniz. Cenab-ı Hak ma'a iyetiniz olsun.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3/47 Kumandanlığına

Nevmid olmayınız. Sebat ve 'inad her müşküle galebe çalar. 1'inci Taburuma emir verdim. Bu tabur kumandanına mürâca'atle yardım isteyiniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

125'inci Alay Bölükleri Kumandanlığına

İki bölüğünüzle Çamlısirt'ı mu'anidâne, sebatkârane sûrette muhâfaza etmeye memûrsunuz. îcab ederse sizi kuvvetsiz bırakmayacağım. En ziyâde dikkat edeceğiniz şey, düşmanı Yeşildere istikâmetinden Gülnardere istikâmetine ve bi'l-hassa Karadere'ye sokmaktır. Kademeler bu hususta gayet kıymetli hizmetler îfâ edebiliyor. Safvet Efendi, her türlü icrâ'ati sizin mertliğinize güvenerek yapacağımı unutmayınız.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Ne yaptınız, ne yapmak fikrindesiniz? 47'nci Alaya şimdi 13'üncü Alaydan ve siperlerin içerisinden iki bölük gönderdim. Bu bölükle berâber Binbaşı Mithat Efendi de vardır. 3/47 Kumandanlığı Vekâletine bildiriniz. Sizin o mıntıkada durup tertîbatı idâre etmeniz münâsib olduğundan şimdi aldığım raporunuzda bildirdiğiniz vechle iki bölüğü gönderiniz gayet münâsibdir. Yalnız istî'cal ediniz ve bu bölükleri kumandasına verdiniz ise bildiriniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.45

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

47'nci Alay Kumandanlığına

Yirmi dakîka evvel, ta'arruza geçecek olan sol cenahınıza mu'âvenette bulunmak ve ta'arruza iştirak etmek üzere iki bölük gönderdim. 13'üncü Alaydan iki bölük daha gelmiş ve o bölükle siperler içinden sol cenaha gönderilmiş ise de bu iki bölükten çok bir şey beklemek lâzım gelmez, benim gönderdiğim iki bölüğe î'timadım vardır. Size belki iki bölükle daha mühim bir mu'âvenet yapabilirim. Fakat ne sûretle ve nereye göndermeliyim. Serî'an bildiriniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Ve fırka kumandanlığına dahi mâ'lûmat verildi.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.40

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Emrinizi şimdi aldım. 13'üncü Alaydan emrimde hiçbir nefer yoktur. Bununla berâber 57'nci Alayın sol cenahında bulunan 1'inci Taburumu bir bölük ile takviye ettim ve bir bölük dahi gönderilmek üzere olduğu ve bu bölükler gelir gelmez düşmana ta'arruz edileceğini bildirdim. Göndereceğim bölüğün muvâsalatına kadar vaz'iyeti tedkik etmesini emrettim, inşallah yarım sâ'atten evvel ta'arruz ettireceğim.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bu sırada Yeşilsırt'taki kuvvetimizin geriye çekilmesi için 2'nci Tabur Kumandanlığına şifâhen, 3'üncü Tabur Kumandanlığına telefonla şu emir verilmiştir:

2'nci Tabur, 3'üncü Tabur Kumandanlığına

Yeşilsırt'taki efrâdımızı tedricen çekiniz. Yalnız, düşmanı iğfal için orada üç manga terk ediniz. Onları da gece karanlık olunca çekiniz. Albayrak Sırtı'ndaki siperlerinizi bir nefer kalıncaya kadar muhâfaza edeceğinizi unutmayınız. O siperler taburunuzun mezarı olmalıdır. Bir bölüğünüzü Yeşilsırt'taki kuvvetleriniz geldikten sonra hemen ve serî'an emrime gönderiniz.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ve ayrıca 2'nci Tabur kumandanına dahi şu emir verilmiştir:

Cephenizi iki bölüğünüzle son bir 'inad ve şiddetle muhâfazaya mecbur olduğunuzu nazar-ı îtibara alarak tertibatınızı ona göre ahz ediniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ve Yeşilsirt'ta bulunan kıta'âtin geriye alınması için fırka kumandanlığından te'kidan şu emir tahriri alınmış ve 15'inci Alayın takviye için geleceği bildirilmiştir.

Tarîhi: 24 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşilsirt'ın bölüklerini geri almanız muvaffak olduğu hakkında demin cevap vermiştim. Bi't-tabi' almışsınızdır. Birazdan 15'inci Alay da gelecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Bu sırada 1'inci, 2'nci Tabur Kumandanlıkları ile 3/47 Kumandanlığından ve 125'inci Alayın bölükler kumandanlığından şu rapor alınmıştır.

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Emriniz vechle 1'inci Tabur ve 2'nci Taburun 3/47 ile irtibat tesîs ve düşmanın zabt ettiği siperleri istirdâd etmek üzere emrini verdim ve hareket ettiriyorum. Fakat mıntı-kamız pek za'yıf kalıyor bize beher-mahal ihtiyat bir kuvvet yetiştirmeniz elzem olduğu mâ'ruzdur

48'inci Alay 1'inci Tabur Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

İhsan Efendi 1'inci Tabura iltihâk etmiştir. Burada 6'ncı Bölük, 8'inci Bölük Kumandanları 'Abdülhalim ve Seyfettin Efendiler mevcuddur. Kumandayı Mülâzım-ı Evvel Seyfettin Efendi'ye terk edip şimdi nezdinize geliyorum.

48/2 Kumandanı
Mehmed Galib

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman sağ cenahımızdaki siperleri işgâl ettiği ve bizi tamamıyla yan ateşe aldığı cihetle sağdaki efrâdımız ateşe dayanamayarak geri çekilmekte, zorla mevzi'lerine sürmekteyiz. Sağımızı ihâta ediyor. Alayla irtibatımız münkatı' oldu. Sizin emriniz altına girdim. Lütfen takviye cephâne ve hatt-ı hareketimizin tâ'yin ve emir buyrulması müsterhamdır. Evvelce geri gelen efrâdı iyilikle, zorla mevzi'lerine soktum. Eğer takviye etmez iseniz çekilmelerinden korkulur, lütfen bize sâhib olunuz. Cephânemiz bitti, lütfen cephâne yetiştiriniz.

3/47 Kumandanı Vekili
Yüzbaşı Halid Tefvik

İki bölüğümün mevcudu yüz beş nefer 48'inci Alay 1'inci Tabur kumandanının talebi üzerine bir takımla da Semertepe'yi takviye ettim. 110 neferimiz kaldı. Gayet hakla neferlerimiz ve biz zâbitân kâmilen mahv olmadıkça Çamlıtepe düşman eline geçmez. Bu husustan dolayı kat'îyen merak etmeyiniz. Cephâne yetiştiriniz. Bu hususta ihtiyaç taburlarda fevka'l-âde olduğu mâ'ruzdur. Efendim.

125'inci Alay 10. Bölük Kumandanı
Mülâzım-ı Evveli Safvet

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 9.15 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece fırka kumandanlığından şu telgraflar alındı:

Düşman 47'nci Alay 2'nci Tabur siperlerini işgâl etmiştir bu siperlerin dakîka kuvvet edilmeden istirdâdı mesele-i hayâtîdir.

15'inci Alayın bu taburuyla bundan evvel 13'üncü Alaydan bir tabur istirdâda memûr edilmiştir.

15'inci Alaydan iki tabur sizin sağ cenahınızda fırkadan emre muntazır bir haldedir.

Sizin 'askeriniz siperlerimizi daha iyi bilir. Bol bomba ve süngü şiddetiyle derhal elinizdeki iki bölüğü de bu işe memûr ediniz îcabında sizin tarafta istihdam edilmek üzere 15'inci Alay taburlarından istîzah edilebilecek mezkûr alay ile irtibat hâsıl ediniz. Fırkaya bomba pek çok gelmiştir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu emir üzerine 2'nci Taburun 5'inci Bölüğü ve 1'inci Taburdan müretteb bir bölük olmak üzere müretteb bir tabur, Yüzbaşı Hayri Efendi taht-ı kumandasında 47'nci Alayın 3'üncü Taburunun sağ cenahına ta'arruz etmeye memûr edilmiş ve Alay 47'nin kumandanıyla irtibat tesîs ederek 47'nin taht-ı kumandasına ilhâk edilmiş ve mûmâ-ileyhe şu emir verilmiştir:

5'inci Bölük Kumandanlığına

Bölüğünüzden ve 1'inci Bölükten müteşekkil müretteb tabura kumanda edeceksiniz. Bu emri aldığınız anda hiçbir dakîka fevt etmeyerek sağ cenaha hareket ediniz ve 47'nci Alay Kumandanı Tefvik Bey'in emrine giriniz. Mûmâ-ileyhin sevk ve irâdesi altında yapılacak ta'arruza iştirak edeceksiniz. Kumandan Bey'in emri şu merkezde ki siper ve rah-ı mestûr aramakla vakit geçirmeyeceksiniz; açıktan İngilizleri buluncaya kadar gideceksiniz ve ta'arruz edeceksiniz. Hülâsa, Tefvik Bey'le tesîs-i irtibat etmek en mühim meseledir. Şundan îtibâren mûmâ-ileyhin emri altındasınız. Size bu emri yarımda tebliğ ediyorum. Vaktiyle tesîs-i irtibat etmemek büyük mes'uliyeti mûcebdir.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 9.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

İşbu emirden akdem 2/48 kumandanına ve 125'inci Alay bölükler kumandanına şu emir verilmiştir.

2'nci Tabur Kumandanlığına

Diğer bölüğünüzü yola çıkarmadınızsa serî'an ihzar ve Çamlısirt'ta bulunan 1'inci Taburumuzun kumandanının emrine î'zam ediniz ve bana mâ'lûmat veriniz. Nezdinizde kalacak iki bölüğü siperlere o sûretle tevzî' ediniz ki â'zamî bir istifâde hâsıl edesiniz. Makineli tûfengimi ne yaptınız? Nereye koydunuz?

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

125'inci Alay Bölükleri Kumandanlığına

Emrinizdeki mıntıkayı takviye için şimdi 1'inci Tabur Kumandanı emrine bir bölük daha gönderdim. Sizi orada unutmayacağız. Emin olunuz ölmek ve namusu kurtarmak îcab ettiğini takdir edeceğim anda ben de oraya geleceğim ve berâber olacağız. Ahval şimdi beni burada bulunmaya icbar ediyor.

10 kutu cephâne gönderiyorum. Daha lâzımsa bildiriniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Nisfû'l-leylden sonra 1'inci Tabur kumandanına şu emir verilmiştir:

Tarîhi: 24/25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 12.40

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

5'inci Bölük ile 1'inci Bölük, 5'inci Bölük Kumandanı Hayri Efendi'nin kumandasında olmak üzere şimdi hareket ederek ta'arruziyyeye iştirak edeceklerdir.

İhsan Efendi'nin bölüğünü ve buradan göndermekte olduğum 3'üncü Bölük hareket edecek olan bölüklerin yerini alacaklardır. İhsan Efendi'nin bölüğünü hemen gönderiniz. 3'üncü Bölük de gelir gelmez onu da gönderiniz. İzzet Efendi ile 60 bomba gönderiyorum. Bu bombaları kâmilan Hayri Efendi'ye gönderiniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Mezkûr gece düşmana müte'addid def'alar ta'arruz edilmiş ise de yalnız düşmanı rah-ı mestûrlardan biraz geriye püskürtülmüş ve vaz'iyet bir dereceye sabaha kadar tesbit edilmiştir.

Tekrar Yeşilsirt'ta tahliye edilmiş olan siperlerin işgâli ve boş bırakılmaması hakkında fırka kumandanlığından alınan emir üzerine mezkûr mahallin birer takımıyla işgâli için 2'nci ve 3'üncü Tabura şu emir verilmiştir

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 12.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

2'nci Tabur Kumandanlığına

Yeşilsirt'ın boş bırakılmaması fırka kumandanı bey tarafından sûret-i kat'iyede emir buyruluyor.

Orasının beher-mahal bir takım ile tutulmasını emrediyorlar. Hiç kimsenin bu babda serdedeceği mikdarına bakmayarak hemen derhal bir takım gönderiniz. Bu takım orada şayan bir keşif kolu vazîfesini görecektir. Takımın gönderildiği hakkındaki iş'arınıza intizar ediyorum.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 1 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Tabur Kumandanlığına

Yeşilsirt'ın boş bırakılmaması kumandanlık tarafından sûret-i kat'ide emir buyrulmaktadır.

Şimdi bi'l-ifâde vakit oraya bir takım gönderiniz. Bu takım şayan keşif kolu vazîfesini ifa edecektir. Takımı gönderdiğiniz hakkındaki iş'arınıza intizar ediyorum.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka:

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman 47'nci Alay 1'inci ve 2'nci Taburdan zabt ettiği siperlerin istirdâdının sür'atle ikmâline dâ'ir fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır:

81 siperlerinden 79 siperlerine doğru ilerlenmesini emredeli epeyce oldu. Hiç olmazsa geriki rah-ı mestûrlardan bir irtibat tesîs ettirmeliydiniz. Şimdi size elli fitil ve kayık gönderiyorum. Karanlık basmadan 79 siperlerinin istirdâdını bekliyorum.

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Karanlık basarsa düşman takviye alır ve 78 siperlerine kadar kısmen dâhil olan 'askerimizi müşkil vaz'iyette bırakır. Sizden de sür'at ve muvaffakiyet bekliyorum.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüştü

Tarîhi: 25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

İşbu emir üzerine 1'inci Tabur Kumandanlığına ve 3/47 Kumandanlığına şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Telaşa mahal yoktur. Bütün fenalık telaştan. İbni'as eder raporunuzu fırka kumandanı gördü ve fırkaca, yakında ittihaz edilecek olan tedâbirin icrâsına kadar sizden cüz'i sebatsızlık görüldüğü halde en müdhiş cezayı tatbik edeceğini size iblâğa beni memûr etti. Buna göre vazîfe-i vataniyyenizi derpiş ederek hareket etmeniz lâzımdır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 4.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur kumandanı Rüşdü Bey'e

Şu emri aldığınız anda vakit ga'ib etmeksizin âtîdeki harekâtı icrâ ediniz.

Vaz'iyet iyileşiyor. Cür'etkârâne ve serî' bir hareket muvaffakiyeti itmâm edeceğine şüphe yoktur.

81'de bulunan 2/48'in 1'inci Bölüğünü ve 3/48'in 12'nci Bölüğünü ve buradan gönderilen 2/48'in müretteb bir bölüğü şimdi bi't-tehir kumandanıza alarak 81 numrolu siperin sağına yani 79'a doğru tevessü' ve o cihetten dahi irtibatı tesîse çalışacağınız.

Sabahtan beri kıta'âtımız tarafından vak'i olan bu gibi teşebbüslerin kâffesi müstemir olarak her cihetten irtibat tesîs edilmektedir.

Sizin dahi muvaffak olacağınıza emniyetim ber-kemâldir. Ancak istî'cal şarttır. Tevfik Allahtan'dır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bu sırada fırka kumandanlığından alınan emr-i şifâhî üzerine 2'nci Tabur Kumandanı 6'ncı ve 8'inci Bölüklerle 77'nci Alay 3'üncü Taburunun düşman cephesini tesbit eden 15'inci Alay ile 13'üncü Alayın ga'ib olan irtibatlarını tesîs etmek üzere emir alınmış ve şifâhen 2/48 Kumandanı Galib Bey'e ve tahriren 3/48 Kumandanlığına ve 13'üncü Alay 2'nci Tabur Kumandanlığına şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

2'nci Tabur Kumandanlığına

77'nci Alay 3'üncü Tabur Kumandanı taht-ı kumandasına tâ'bisiniz. Vazîfeniz: 47'nci Alayın 1'inci Tabur ile 2'nci Tabur siperleri arkasına 15'inci Alay ve 13'üncü Alay vardır. Bu iki alayın beynindeki irtibatı tesîs edeceksiniz. Bu iki alayın arasındaki mîntıkada ne var ne yok bilinmiyor onun için orasını keşif ve iki alayı rabt etmeye çalışacaksınız.

48'inci Alay Kumandanı
İlhamî

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.40

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Tabur Kumandanlığına

Yeşilsirt'taki siperleri kâmilen sizin tabur işgâl edecektir. 2'nci Taburumuz başka bir vazîffe ile tanzîf edildiğinden 2'nci Taburun o sırttaki takımı serî'an tebdil ediniz. Hülâsa tekmiil bir bölüğünüzü Yeşilsirt'a gönderiniz. Elinizde kalacak iki bölükle de Albayrak Sırtları'ndaki tahkîmatınızı muhâfaza ve müdâfa'a ediniz. Telaşa hâcet yoktur. Düşman kuvvetleri kâmilen sol cenaha çıkmıştır. Size ta'arruz edebilecek karşınızda bir kuvveti yoktur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhamî

Tarîhi: 25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

13'üncü Alay 2'nci Tabur Kumandanlığına

48'inci Alay 2'nci Tabur tarafından işgâl edilen Albayrak Sırtları'ndaki siperleri iki bölü-ğünüzle işgâl ve müdâfa'a etmeye memûr edildiniz. Başka bir mahalle memûr edilmiş olan bir bölüğünüz şimdi size i'ade edilecektir. 48'inci Alay 2'nci Tabur yâveri size işgâl edilecek siperleri ira'e edecektir.

48'inci Alay Kumandanı
İlhamî

13'üncü Alay 2'nci Tabur Kumandanlığından Albayrak Sırtı'ndaki siperleri teslim aldığı hakkında şu raporu alınmıştır.

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 10.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

6'ncı ve 8'inci Bölüklerimle Albayrak Sırtı'nda bulunan 48'inci Alayın 2'nci Taburu tebdil edildiği ve telefon hattı ile de irtibat tesîs edildiği mâ'ruzdur.

13'üncü Alay 2'nci Tabur Binbaşı
Hüseyin Emin

Takrîben s.1 d.30 sonra 2/48 Kumandanlığından şu rapor alınmış ve 'akabinde 15'inci Alay kumandanı Nuri Bey Müfrezesine iltihâk edildiğine dair şu rapor alınmıştır.

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 10.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Takrîben sâ'at 1 sonrada on manga kadar tertib edilen ve her bölüğün en müntehab ve cür'etkâr efrâdından mürekkeb olan bir hücum müfrezesi bomba ve süngülerle pek şanlı bir sûrette üç koldan ta'aruz ettirilmiş ise de mevzi'in hâkimiyet ve arazînin gayet düz bulunması ve siperlerdeki düşman efrâdının tasavvurdan fazla olması hasebiyle Hiçbirisi 'avdet etmemek üzere kâmilan şehid oldukları ve şu sûretle edilen teşebbüsün 'akamete uğradığı mâ'ruzdur . Düşmanın mukabil ta'aruzuna mâni' olacak tedâbir 15'inci Alay tarafından ittihaz edildiği beray-ı mâ'lûmat 'arz olunur.

Şühedâ miyanında Zâbit Vekili merhum Zakir Efendi dâhil bulunduğ u mâ'ruzdur.

2/48 Kumandanı
Mehmed Galib

3/48'in 81 ve 79 ve 78 siperlerinin istirdâdı için ittihaz edilen tertîbat ve buna memûr olan 1'inci Tabur Kumandanlığından şu raporlar alınmıştır:

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 4.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Emrinizi aldım. Gönderilecek bölüğü bekliyorum. Gelir gelmez “81”e kadar hareket edeceğim ve bombadan techizatlarını ba'de'l-ikmâl Cenâb-ı Hakkın tevfiyatına mütevekkilen hareket edeceğim mâ'ruzdur.

Mâ'mâfih işbu hareketi icrâ etmek için fazla bombaya ihtiyac olduğu mâ'ruzdur.

1'inci Tabur 48[inci Alay] Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 5.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Müretteb bölüğü olarak 3/47'ye geldim. Oradan 7'nci ve 12'nci Bölükleri almak istedim. 3/47'nin mevcudu az olduğundan cephelerini muhâfaza edemeyeceklerini beyan ettiler ve solumuz za'if düşerse tehlike muhakkaktır. Mamafih kendilerinden siperleri bilen bir manga kadar efrâd alacağım şimdilik onlara kuvvet gönderinceye kadar tertib edeceğim. İhtiyat bölüğünü onların yakınında terk etmeye mecburum.

Ve bize göndereceğiniz bombalar için dört nefer işbu raporla gönderdim.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 25 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.05

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3/13 kumandanı olub sol cenah kumandanını buldum ve tertibatları mücebince her bölükten intihab edilen dokuz bombacı ile ikişer manga ileriye 13'üncü Alaydan olanlarla sevk ettik. Tevfikat Allahtandır.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Düşmana rah-ı mesrutlar dâhilinde intişar ederek bir mikdar ayrılanmış ise de gece yine bu vaz'iyette kalınmıştır.

Tarîhi: 25 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Telefonla fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır:

Albayrak Sırtları'ndaki 13'üncü Alaya mensub iki bölüğün alay kumandanı tarafından celb edilmesini kendisine yazdım. Siz onun yerine kumandanız altında bulunan kıta'ât-ten hangisini koyacaksınız. Nuri Bey'le görüştünüz mü? Hülâsa mukarreratınız nedir? Bizim topçunun endahtı tesîratı hakkında ne mâ'lûmat alıyorsunuz serî'an beyanı.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Mülâhazat: Fî 26-5-331

16'ncı Topçu Alayı Kumandanlığına

Düşmanın 2/47'den zabt ettiği siperin düşmana doğru mahmuz teşkil ettiği kısmının topçu ateşiyle tahrib edilip edilemeyeceğini anlamak için bunun buraya î'zam edilen tarassud zâbitânıza îzâhat-ı kâfiye verilmişti. Matlûb sûrette endahtının tanzim edilip edilmediği telefonla bi'l-muhâbere anlaşılacaktı. Telefon teliniz kırılmış olduğundan işbu tezkere ile istîzah-ı keyfiyeti mecburiyet hâsıl oldu tarassud zâbitınızın oraya 'av-detinden sonra yapılan tecrübe endahtları ne gibi netâic vermiş ise iş'arını rica ederim. Tarassud etmeniz neticesi mezkûr tahkîmat hattı topçu ateşiyle tahrib edilip edilemeyeceğinin anlaşılması bizce gayet mühimdir. Çünkü o siperin istirdâdı için yapılacak tertîbat topçu ateşinin derece-i tesîrine tabî' olacaktır.

İstirham ederim. Karanlık basmazdan evvel cevap veriniz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami Sûret
26-5-331

Tarîhi: 26 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ve ‘akabinde fırkaya şu mâ’lûmat verilmiştir:

Albayrak Sırtları’nı işgâl eden 13’üncü Alaya mensub iki bölük yerine 2’nci Taburu koyacağım. Ancak bu akşam, düşmana icrâsı musammem olan hücûmda arazîye vukuf olan mezkûr taburu iştirak ettirmek fikrinde olduğumdan 13’üncü Alaya mensûb mezkûr iki bölüğün bu akşam dahi burada bırakılmasına müsâ’adelerini istirham ederim.

Nuri Bey, 79 numrolu siperden vaz’iyyeti görmeye gitmiştir. ‘Avdetinde tertîbat hakkında bi’z-zat ‘arz ve mâ’lûmat edeceğim.

48’inci Alay Kumandanı
İlhami

Kable’z-zeval s.5 d.50 evvel fırka kumandanlığına düşman tarafından vukû’ bulan hü-cûma da’ir şu mâ’lûmat verilmiştir.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ’at ve Dakîka: 5.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Sağdan ve soldan birer bölükle ve bombalarla icrâsı musammem olan hücûm yapılmadı çünkü düşman ta’arruza geçti. Alınan haberlere nazaran düşmanın ta’arruz ve hü-cûmu ciddidir. Bununla berâber müsâvî bir şiddetle mukâbele ediliyor. Binbaşı Fehmi Bey’den aldığım mâ’lûmata nazaran, efrâdımız 78 siperlerinin yalnız ba’zı aksamından ileri hatta girilmiş ve akşam-ı sâiresinde yalnız geriki hatlar işgâl edilmiştir. ‘Askerimiz burada süngü ve bomba muhârebesine devam etmektedir. Geriki hatlar vâsıtasıyla sağdan ve soldan irtibat tesîs edildiği de anlaşılmıştır. Alınacak haberler ‘arz edilecektir.

48’inci Alay Kumandanı
İlhami

‘Akabinde fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır.

Mülâhazat: Bombanın maksadla mütenâsib bir miktarda ve beher-mahal tesîr edecek sûrette sarfını efrâda anlatınız. Su gibi aksa bile yetişir. Şimal Grubu Kumandanlığından aldığım emirnâmede bombanın külliyetle celbinin ta’kîb edildiği bildirilmektedir. Conk-bayırı’nda ehemmiyet kesb eden muhârebede de bomba kullanılıyormuş. Efrâdımıza münasib sûretle idâreli kullanmak meselesini tenbih ediniz.

16’nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

81 numrolu siperlerdeki kıta'âtın kumandası da size â'iddir. Bunun sağında bulunan kıta'ât dünkü tebliğ vechle Nuri Bey Müfrezesi namıyla 15'inci Alay 1'inci Tabur Kumandanı Nuri Bey kumandasındadır. Yüzbaşı Galib Bey Müfrezesi de şimdiki vaz'iyete göre yalnız muhârebenin idâresi nokta-i nazarından Nuri Bey Müfrezesine merbûttur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 26 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka kumandanlığından alınan işbu emir üzerine 2/48 ve 3/47 Kumandanlığına bu emir yazılmıştır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Mülâhazat: Fırka kumandanlığından mübelliğ emirnâmenin istihkâmına tevfik hareket olunması ve efrâdımıza şiddetle anlatılması matlûbdur.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

2'nci Tabur Kumandanlığına

Şimdi fırka kumandanlığından alınan emirnâme üzerine vaz'iyet-i hazıraya göre yalnız muhârebe nokta-i nazarından müfrezeniz 15'inci Alay 1'inci Tabur kumandanı Nuri Bey kumandasındadır. Mûmâ-ileyh ile bi'l-muhâbere îcab-ı hale göre hareket olunması matlûbdur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3/47 Kumandanlığına

81'de mevcut kıta'ât kumandama tâ'bidir. Emir ve haberim olmaksızın oradaki vaz'iyette bir tebdil edilemeyecektir. O emrimi size tebliğ edebilmek üzere yanıma iki posta gönderiniz. Taburunuzdan mâ'adâ orada hangi kıta'ât vardır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

1'inci Tabur Kumandanlığından şu rapor alınmıştır.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 9.41

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Evvelki raporumda 'arz eylediğim vechle bombacılarla mua'venetleri ve ikişer manga sevk ettimse de beş dakîka zarfında aradılar Düşmanın bulunduğu nokta yüksek bir rampa ve üzerine birçok torba yığılmış ve mirtalyöz tesbit etmiştir. Fakat en büyük felaket yağmur gibi bomba atıyor.

Ve ana mukabil bendenize verilen döküntü ve bomba atamadıkları gibi cebin olanlardır. Bunun için iki bomba atıncaya kadar düşman yirmi yağdırıyor ve hepsini telef ve mecrûh ediyor. Binâberin son bir teşebbüsümüz varsa da kuvvet azaldı ve bir iki Sâ'ate kadar kâmilan arayacaktır teşebbüsü icrâ edebilmek elde bir kuvvete ihtiyac vardır. Çünkü demin mukabil ta'arruza kalkmak istediye de şiddetli ateşle tenkil edildi. Mâ'mâfih hakikat-ı hal ümid yoktur.

1/48 Kumandanı
Rüştü

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ahvalde tebdil yoktur.

Yalnız topçu düşmanın sağ cenahı bombardıman ediyor. Fakat düşmanın mütevettir olmadıkları ateşinden mitralyözün tarrakasından anlaşılmıştır.

Yalnız ta'arruzdan korkarak şiddetli bir bomba ateşine başlamıştır. Buradaki vaz'iyetimiz pek karışık olduğu gibi kıta'âtımız daha karışıktır üç alayın üç taburlarından mürekkeb ve döküntü olduğu gibi 2'nci Tabur ve 4'ten uzak olduğum için mezkûr bölüklerin ahvalinden bi-haberim mümkün ise 47'nci Alay 3'üncü Tabur'u biraz sağa alarak kuvvetimiz nisbetindeollarından bir cephe verilirse diğer bölüklerimizle bir sırada bulunur ve irtibatı tesîs etmiş bulunuruz.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Ve onun üzerine mûmâ-ileyhe işbu emir verilmiştir.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 3.15 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Düşmanın, siperlerimizden henüz işgâl etmekte olduğu kesim ki raporunuzda “düşmanın bulunduğu nokta, yüksek bir rampa ve üzerinde birçok torba yığılmış ve mitralyöz tesbit etmiş” diye ta'rif ediyorsunuz. Bu noktaya sağdan ve soldan ve ‘aynı zamanda müştereken şiddetli bir hücûm yapılarak bu noktanın iskati fırka kumandanlığından emir buyrulmaktadır. Soldan hücûm edecek bölük hazırlanmıştır. Sağdan ve tarafınızdan dahi buna bir bölük sevk edilmektedir.

9.40'ta yazdığınız rapordan sonra bir daha raporunuzu almadığımdan elinizdeki kuvvetten haberim yoktur. Mâ'mâfih, iktizâ ediyorsa 81 siperinde terk ettiğiniz bölüğü de bi't-tereddüt çekiniz. Ve müretteb bir bölük vücûda getirerek emir buyrulan ta'arruza memûr ediniz bu ta'arruz ‘adeta bir bomba ta'arruzu olmalıdır tabî'i nezdinizde bombalar vardır. Bununla berâber size 50 bomba daha gönderiyorum ve yarım sâ'ate kadar 50 dâne daha göndereceğim.

Hücûmun bir anda iki taraftan vukû' bulması kat'iiyen talep edilmektedir soldan ta'ar-

ruz edecek bölük hazırdır. Sizin de hazırlanabileceğiniz zamanı nazar-ı îtibara alarak hücum-ı âtî 4.30 olmak üzere tâ'yin ediyorum ve sâ'atinizi 'ayar etmek için sâ'ati gönderiyorum. Allah muvaffak etsin

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 26 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ta'arruza başlanarak düşmanın denizden ve karadan attığı top ateşiyle ve bomba ve mitralyözden hücum sıraları mahv olmuştur.

Ve 1'inci Tabur kumandanından alınan şu raporlar:

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 6.15

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Hücûma tahrik edilen bölük denizden ve karadan atılan şarapnellerle mitralyöz ateşi tahtında iyice telefata verdi. Gündüz hiçbir nefer oraya sokulması gayr-i kabil ve 'arz olunan yüksek mitralyöz siperi topçu ateşi ile tahrib edilmesine teşebbüs buyrulması elzem bulunduğunu mübeyyen rapordur.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 4.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Emri tâ'yin edilen hücumatından beş dakika sonra aldım. Şimdi bölüğü tertib ile sevk edeceğim.

Gece düşman defa'atle ateş baskını yaptı. Bi'l-mukâbele iskat edildi, ileriye sevk olunan bombacı vesâire ba 'avdet etmiyor veyâhud mecrûhan dönüyor. Bir sâ'at evvelisi düşman sağ cenahımızı pek çok obüsle döğdükten sonra ta'arruza kalktı ve o taraftan gelen mecrûh istihkâm neferinden o bir taraftan hücum edilmeden düşman anlara ta'arruz etmiş olduğu anlaşılmıştır.

Emriniz vechle müretteb bölükle 3/48, 12'nci Bölüğü bir bölük haline ifrağ ile sevk edeceğim fakat haber yoktur. Üç günden beri uykusuz ve aç efrâddan ne hizmet umulur. Yalnız 7/47'den İhsan Efendi'nin ifâdesine göre bu gece 47 mecrûh ve telefât var. Diğerlerinden henüz mâ'lûm değildir.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Netice-i hücumun semeresiz olduğunu te'yid ediyor. Bu sırada Nuri Bey Müfrezesine mülhak olan 2'nci Tabur Kumandanı beyden işbu rapor alınmıştır.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Dün birçok fedakârlığa ve müthiş bir bomba muhârebesi neticesinde düşmandan istirdâd edilen bâ'zı siperlerince beş tahkim ve mazgallanarak müdafaa edilmekte ve diğer siperlerin istirdâdına sarf-ı mesâ'î edilmektedir bu gece düşman yedindeki siperlerinde bâ'zı tâ'dîlât icrâ ve bir makineli tüfenk vaz' ederek yedimizdeki siperleri mü'essir yan ateş ve sabahtan beri pek çok zâyi'at verdirmiştir. Mezkûr siperlerin istirdâdı için dünkü gibi bomba muhârebesine bed'en ve mübâşeret olundu. 'Avn-ı hakla teşebbüsümüz mübtehic muvaffakiyet olur. Şu kadar ki ma'a iyetimide bulunan 6'ncı ve 8'inci Bölükler efrâdından her bölükte nihâyet 50-60 kişi kalmış ve bütün efrâd dört geceden beri uyku veistirâhat görmemiş olduğundan pek acınacak bir haldedir. Zâten harekâtın temîn-i devamı taze bir kuvvete 'arz-ı ihtiyaç edeceğinden ve geriye yeni kıta'ât vürud ettiği istihbar kılındığından bâkî kalanların i'ade-i intizamları için karargâha celbi esbabının istikmâline müsâ'ade buyrulması.

Çamlısirt'ta bulunan iki bölüğüme da'ir hiçbir mâ'lûmat alamadım. Onlara da'ir mâ'lûmat inbâsına müsâ'ade buyrulmasını istirham ederim.

2/48 Kumandanı
Mehmed Galib

B'ade'z-zeval sa.8, d.15'te 1'inci Tabur Kumandanlığına şu emir yazılmıştır.

Tarîhi: 26 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 8.15

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1/48 Kumandanlığına

Bildirdiğiniz karışıklığı takdir ediyorum. Bir sâ'ate kadar bizzat geleceğim. İntizamı temîn ve irca' edeceğim.

Düşman elindeki siperlerin istirdâdı için sağ cenahtan 2/47 hücûm edecektir. Bu akşam karanlık basar basmaz hücûm edileceği mezkûr tabur kumandanlığından bildirilmiştir. Mezkûr taburun hücûmunu his ederseniz ve ahvali müsâ'id görürseniz sizin de hemen hücûm ederek siperin size yakın aksamını zabt ve işgâl etmeniz münâsibdir.

Her halde düşmanı bombalarla tâ'ciz etmek ve sağımızda bulunan Binbaşı Nuri Bey kumandasındaki grupla irtibat ve muvâsalamızı olsun temîn edecek olan yolu açmak lâzımdır.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Tabur Kumandanlığına telefonla şu emir verilmiştir: "3'üncü Bölüğünüzü şimdi emrime hazır ve âmâde bulundurup ve yola çıkarınız."

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Gece, Alay 13 3'üncü Tabur Kumandanlığına şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 26/27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 11.55

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3/13 Kumandanlığına

Bu akşamdan îtibâren emrime girdiğinizi bugün diğer bir emrimle bildirmiştım. Taburunuzla elyevm işgâl etmekte olduğunuz siper aksamını muhâfaza ve el'an düşman yed-i zabtında bulunan 78 numrolu sipere doğru tevsî' ve intişara sa'y edeceksiniz.

Bu maksadla yani düşmanı mezkûr numrolu siperden def' ve tenkil maksadıyla bugün kable'z-zeval sâ'at dört buçukta düşman üzerine bir hücum kolu sevk edeceksiniz. Yapılacak hücum sağı cenahınızda bulunan Binbaşı Nuri Bey'in grubu iştirak edecektir.

Mûmâ-ileyh ile tevhid-i harekâta son derece 'atf-ı ehemmiyet etmelisiniz.

Hücumun tafsîlâtı hakkında size şifâhen tebliğ edeceğim evâmiri almak için fırka karar-gâhına geliniz.

Ben telefon mahal-i mahfûzunda bulunacağım.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Sabaha karşı düşmana bir hücum icrâ edilerek rah-ı mestûrları düşmandan kâmilten tathîr edilmiş ve Nuri Bey Müfrezesiyle tamamen irtibat hâsıl olmuştur ve bu vaz'iyette düşman işgâl edilmiştir.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

'Ale's-sabah düşmana icrâ edilen hücum neticesinde fırka kumandanlığına şu mâ'lûmat verilmiştir.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

Tertîbat vechle her şey iyi başlamış, biddayette muvaffakiyet me'mul edilmiş iken, netice îtibariyle teşebbüsümüz ma'a teessüf zâyî'ata dûçar olmaktan 'ibâret kalmıştır. Efrâdımız bu sefer dahi siperlere atlayamayarak, siperlerin hârici setrlerinde düşman sefâ'ininin attığı dânelerle düşman bombacılarının bombaları altında arıdı. Siperlerin içine atlayabilen birkaç fedakârimiz da şüphesiz orada imhâ edildi. Düşmanın mukabil bir ta'arruz-ı muhtemele karşı tedâbir-i lâzime ittihaz edildiğini 'arz ederim.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Mukâbeleten fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır.

Mülâhazat: Sûret

Fî 27 Temmuz 331

Düşman gece teşebbüslerinde kıta'âtın lâzım geldiği derecede müteyakkız bulunmasından muvaffak oluyor. Bina'en-'aliyye bi'l-hassa geceleri zâbitân ve küçük Zâbitân dâ'ima siperlerini gezmeli ve efrâda hâkim olmalıdır. Taht-ı işgâlinde bulunan cephe ilerisinde dâ'ima keşif kolları bulundurulmalıdır.

Düşman hangi cepheye baskın ile girerse oradaki kıta kumandanı en ağır ceza ile tecziye edilecektir.

Şimal Grubu Kumandanı
Esad

Zeyl

48'inci Alay Kumandanlığına

Şimal Grubu Kumandanlığının emri 'aynen bâlâya çıkarılmıştır. Kıta'âtımızın bugünkü vaz'iyet-i mühimmesine göre daha ziyâde ittihaz-ı teyakkuz edilmesi ve düşman tecâvüzüne uğrayacak her kıta veya grubun ilk işi bi't-tevkif düşmana mukabil hücumla atılmak olduğunu iyice bilmelidir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 6.30 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın mukabil ta'arruzunu me'mul etmiyorum. Yalnız ileri giden fedakârları yalnız bıraktıran Zâbitâna 'itab ediyorum her zaman böyle kazanılan muvaffakiyatlar elden kaçırılır.

Zâbitân takımlarının önüne düşmeli beher-mahal ilerleyip ileriye takviye ve en iyi mukabil ta'arruz def' edecek olan hücumda devam etmelidir sizden de serî'an îzâhat bekliyorum. Vesâ'itimizin en kıymetdarı olan bombacıları ve bombaları boş yere sarf etmiş olmayalım.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Bunun üzerine tekrar fırka kumandanlığına işbu raporu yazmaya lüzum görülmüştür

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 7.50

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

15'inci Alayın buradaki kuvvetlerini akşam i'ade etmiştim. İstemekte olduğum taburu, ateş hakkındaki 'askerî teksif etmek için değildir. 3'üncü Bölüğe, dûçar-ı tezelzül olan hücum kolunu takviye ettiğim vakit, bu bölüğün mahallini işgâl etmek üzere derhal Çamlısirt'ta 125'inci Alayın 120 neferden 'ibâret bölüğünü celp etmiştim.

Çamlısirt boş kalmamak için o taburu istiyorum. Bununla berâber yalnız iki bölüğün gelmesi kâfidir. Topçu ile döğdürmek istediğim mahalleri demin alay yâveri mâ'rifetiyle 'arz etmiştim.

Düşmanın esasi hatlarını döğdürmek istiyorum ki burası ile iştigâl-i vakit bulamamış.

Nuri Bey Müfrezesinin daha fazla bir 'azim ile hareket etmesi lüzumu tekrar 'arza cür'et ederim.

Vaz'iyet 'aynıdır. Anbean lehimizde tebeddül etmektedir. Düşmanın birkaç siperdeki 'inadî[nın] bombalarımızla kırılacağını ümid ederim. İktizâ ederse, o siperlerde bir takımla bir süngü hücumu yaptıracağım.

İstihkâm takımı yoksa, oradaki 'askerden kazmalı kürekli 40 neferin îzamına emir verilmesi ve 77 tarafından ne harekette bulunulduğunun lütfen iş'arı müsterhemdir.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bu rapor üzerine şu cevap alınmıştır.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Vaz'iyetin lehimize tebdili müceb-i memnûniyettir. Kumandanız altında hatta lüzumundan ziyade kuvvet bulunduğunu dün siz de söylemiştiniz yoksa Çamlısirt'taki 125'inci Alay bölükleriyle mi bir şey yapmak istiyorsunuz? Her ihtimale karşı fırkanın elinde bana ne kuvvet teşkil eden ve esasen henüz gelen bu taburdan istifade de edilemez. Keşşafatın bir topçu altında büyük telefata intac edeceği şüphesizdir. Topçu ile döğdürmek istediğiniz neresidir? Palamutluk ve Azmakdere'deki bataryaların düşman topçusuyla düello etmesini şimdi yazdım.

Bir sandık daha bomba gönderiyorum. Muvaffakiyetiniz ve 'inadınızın verdiği neticeyi siz de gördünüz. İnşallah himmetinizle nevali eder.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüştü

Ve 'akabinde fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Kumandanızdaki kıta'âtın ta'arruzlarında devamlarını zan ediyorum.

Mâ'mâfih Nuri Bey sizinkilerin çekildiklerini söylüyor. Bu, sizin evvelki iş'arınızdaki mesele olsa gerek. Düşmana sokuldukça muvaffakiyet ve topçu ateşinden masûniyet temîn edilecektir. Size iki bölük daha gönderiyorum. Fakat bunları müheyyâ iken elden çıkarmamaya himmet ediniz.

İstihkâm bölüğüne, size de bir müfreze terfikini yazmıştım müraca'atle aldırınız. Düşman bir taraftan çekilmektedir. Mâ'mâfih onun da ateşi şiddetlidir. Bu da tabi'idir. Gün sebat ve 'inat günüdür.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 8.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka kumandanlığına şu mâ'lûmat verilmiştir:

Düşman mermileri, zabt ve işgâl ettiğimiz siperlerde gayr-i kabil ta'arruz müthiş tahrîbat yapıyor; o siperlerdeki fedakâr efrâdımızı havaya uçuruyor. Oradaki tahkîmat feci' bir toprak menba'ı halini almıştır. Bununla berâber kimsede hiçbir kuvvet yoktur. Herkesi vazîfesini 'inadla yapmakta olduğunu 'arz ederim.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bunun üzerine fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 10.00 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Sebat ve terakkînizden cidden memnunum. Muvaffakiyetinizi tebrik ederim. Her şey hücûmun terakkîsindedir. Düşman, takviye almıyor bir taraftan çekiliyor. Bizim 'aske-rimiz de düşmana sokuldukça az za'yiata uğruyor. Topçumuz da gerek düşman top-çusunu ve gerek tesîr yapabileceği düşman siperlerini ateş altında almaktadır. Yeşil-sırt'taki düşman hafriyatına da bir top tahsis ettirdim. Bütün bunları ıslah edecek ancak az zamanda düşmanı atmak olacaktır. Burada kum torbası vardır. Lüzum görüyorsanız aldırınız. Bir taraftan da ele geçen siperleri tahkim edelim, 'amele göndereyim. Siperleri tathîr ettiriniz. Yeşilsirt ve kali'-i mâzîyesinin 78 siperlerinde kanıyla unutturacak bir ala-yı ve bunun fa'al kumandanını orada selamlamak isterim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

Bâ'dema fırka kumandanlığına işbu mâ'lûmat verilmiştir.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 10.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Sağa doğru intişar ve tevsî' etmekten mütevellid ve vaz'iyet anbean kesb-i silah et-mekte olmasına rağmen ta'arruz müfrezesinin gerisinde pek gayr-i tabi' ve garib başka bir vaz'iyet vardır. 79 siperlerinden 3/47 ağırlığına îsal eden rah-ı mestûr gerimizde kalmıştır. Bu rah-ı mestûrun â'zamî 30 metre kısmı düşman tarafından kapanmıştır ve orada düşmanın her halde şirzime-i kalile bir miktar 'askeri vardır. Buradaki düşman def' edilirse Nuri Bey Müfrezesiyle tamamen el ele vererek teşrik-i mesâ'înin mümkün olabileceği gibi baştan başa olan irtibat da tamamen tesîs etmiş olacaktır. Nuri Bey birâderimin bu hususta himmet eylemesini hatırına getirmesi istirham ederim. İstirdâd edilen sekiz mangalık siperin vaz'iyetini ıslaha çalışan efrâdımıza düşman obüsleri ateş etmektedir.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

2'nci Taburumuzun siperlerinde bulunan Hoçkis [Hotchkiss] makineli tüfenk âhir bir cepheye nakl edilmemesi hususuna fırka kumandanlığına şu rapor yazılmıştır.

Tarihi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 12.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

Albayrak Sırtları'nın müdâfa'ası ve bi'l-hassa Yeşildere ve Karsdere içinden sarkacak düşmanın tenkili ve Yeşilsırt'taki tahkîmatımıza ta'arruz edecek düşmanın tevkifi için dört makineli tüfenkin elzem olduğunu bir iki def'a 'arz etmiştim ancak bir tüfenk verilebilmişti. Noksan vesa'it-i harbiye ile memleketimizin menafi'ini müdâfa'a etmek zarûret-i elemiyesinde bulunduğumuzu bildiğimden ısrar etmemiştim. Geniş bir müdâfa'a cephesinde yalnız bir tüfenkin büyük fevâ'id temîn etmeyeceği mâ'lûm-ı kumandanileri olduğundan bugün 125'inci Alay cephesindeki temîn edilecek muvakkat ve mevzi'i bir fâ'ide varsa Albayrak Sırtları'ndaki tüfenkin aldırılmamasına emir buyrulması mâ'ruzdur

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarihi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 1.00 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ve cevaben şu emir alınmıştır: Hal mâ'lûm. Elimizdeki kuvveti cephenin ehemmiyeti nisbetinde taksim ile ve bâ'zen bir taraftan diğerine nakl ile muvaffakiyet kazanmak mecburiyetinde olduğumuzda takdir edilir. Pekâ'lâ, şimdilik tüfenk orada kalsın fakat her ihtimale karşı tûfengin de harekete hazır bulunmasını emir ediniz.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Alayın diğer cephelerinde tebeddül yoktur. Bu sıralarda 1/48'inci taburundan ve 3/13'üncü Tabur kumandanlarının düşman 79 numrolu siper ile 78'e doğru giden rah-ı mestûrların istirdâd edildiği sağ cenahla irtibat tesîs edildiğine da'ir şu rapor alınmıştır.

3/13 Kumandanlığına

Sağ cenahımızdan mitralyöz mevki'ine ve mitralyöz mevki'i zabt-i işgâlden başka daha sağdan altı siper zabt ve işgâl edilmiştir. Sağdan bomba atarak sağa doğru intişar edilmeye gayret ediyoruz. Siper namıyla bombardıman bir şey kalmadı. Düşmandan alınan üç kalkandan başka bir kalkan daha bulundu ve flamalarla tüfenkler gönderilmişti. Kazma küreklerle iştilal olunur. Sağ cenahımızın gerisindeki düşmanı püskürtemiyoruz ve ateş altına alamıyoruz çünkü oraya karşı ateş edenler Yeşiltarla'daki mitralyözün yan ateşine mahkûm oluyor. Sağ cenahtan müfrezenin ilerlemesi elzemdir çünkü rah-ı mestûr buradan kapalıdır.

1/48 Kumandanı
Rüştü

Bi'z-zat müşâhedatım vechle yazılmış rapor olmakla takdim.

3/13 Kumandanı
Ali Rıza

Tarîhi: 27 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakîka: 2.54

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Şimdi siperlere giderek sağa doğru intişar ile sağ cenah ile irtibat tesîs ettik sûret-i hareket şu yolda olmuştur.

Mülâzım-ı Evvel Safvet Efendi'yi yanıma alarak birinci hatta gittiğim zaman sağımızın düşman tarafından kat' edildiğini ve bize göre bir mazgal vardı yaktım. Üzerimize ateş eden yok, iki neferle torbaları yıktırarak içerisine atladık. Henüz 'adedini bilemediğim yeniden yirmi kadar silah ile iki çuval bomba birçok kazma kürek ve müte'addid şehidlerimizle İngiliz lâşelerine tesâdüf ettim. Şehitler 47'nci Alay 2'nci Taburdandır. İngilizlerin muhtelif şapkaları görülmekle birkaç tanesi alınmıştır ve beş altı 'aded yeniden demir mazgal kapakları alınmıştır.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

3/13 Kumandanlığına

Düşmanın mitralyöz yerini işgâl ettik ve mitralyöz kalkanını aldık. 'Umum kuvvetimi istirdâd olunan sipere soktum, yeniden kuvvet isteyiniz

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Raporu şimdi geldi, takdim.

3/13 Kumandanı
Ali Rıza

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Düşmanın mitralyözü kaçtı, kalkanını da aldık. 'Umum kuvvetimi istirdâd ettiğiniz siperi işgâl ettik onun için kuvvet yetiştiriniz efendim.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Siperleri işgâl ettik, düşmandan tarafımızda kimse kalmadı. Silah ve cephânesini ve flamalarını aldık. İnanılıyorsa teşrif edip görürsünüz. Bize bir az daha kuvvet verirsiniz çok iyi olur efendim.

1/48 Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Efrâdımız evvelce düşmanın bizden almış olduğu siperleri cephemizde kâmilten istirdâd etmiştir. Mâ'lûm olan mitralyöz mevki'i de istirdâd edilmiştir. Şâhidi makineli tüfenk kalkanlarından üç tanesi nezdime gelmiş ve iki çuval düşman bombası alınmış, tekrar düşmana atılmıştır. Düşmandan yirmi dört tüfenk ile bir miktar kebir kazma kürek iğnam edilmiştir. Efrâdımız sağ cenahla tesîs-i irtibat etmeye çalışmaktadır. Muvaffakiyet-i kâmilenin cenab-ı haktan tensibiyle sağ cenahımızla da tesîs-i irtibat edildikde vaz'iyet-i harbiyeye göre daha ileri gitmeyle muvaffakiyeti gerek zâbitân ve gerekse efrâd cenab-ı kibriyâdan tazarru' etmektedir. Ateşe devam ediliyor. Efrâdımız hiçbir vakitte geri gitmemiştir, inşallah da gitmeyecektir.

3/13 Kumandanı
Ali Rıza

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Sağ cenahımızdaki rah-ı mestûrda düşman bizim efrâdımızı yan ateşine alıyor. Nuri Bey'in müfrezesi ilerlemesi îcab eder. Ana göre müktezâsının îfâsı. Her ihtimale ve bi'l-hassa sağa doğru intişarı temîn etmek için bombaya şiddet-i ihtiyac olduğundan firkadan celbi.

3/13 Kumandanı
Ali Rıza

15'inci Alay ve müfreze kumandanı Nuri Bey'den dahi şu mâ'lûmat alınmıştır.

Tarîhi: 27 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanı Bey'e

Sol cenahta bulunan Galib Bey Taburu sizinle tevhid-i hareket ederek siperleri zabt etmek üzere ileri attığı bölükler kısmen mezkûr rah-ı mestûr a girmişlerse de tekrar çıkmışlardır.

Hulusi Deresi'nden ilerleyen kuvvet dahi keza düşmanın tuttuğu siperlere sokulmuşlarsa da içeri atlamalarına tel örgüleri ma'a nidir. Şimdilik vaz'iyet bu merkezdedir.

Müfreze Kumandanı
Binbaşı Mehmed Nuri

Tarîhi: 28 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yevm-i mezkûrda düşmandan istirdâd edilmiş olan siperler aksamının kum torbaları ile tahkim etmeye ve noksanının def'i için şühedâ ve maktulinin vaktiyle iştigâl edilmiş ve firka kumandanlığına şu mâ'lûmat verilmiştir.

Tarihi: 28 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 7.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

79 siperlerini 47'nci Alay karargâhına ittisal ettiren ve 78 numrolu siperin bâlâ-vâsıt arkasında bulunan rah-ı mestûr daha ziyâde tathîr edildi ve derinleştirildi. Bu rah-ı mestûrdan Karadere'ye doğru ayrılan diğer bir yolda tamamen açıldı.

Sabahleyin düşman topçusu tarafından tahrib edilen mazgalların tesîsi ancak gece mümkün olabilecektir. İstirdad edilen siperler ve yollar içinde bulunan şühedâımız ve düşman lâşeleri derin hufrelere defn edildi ve üzerlerine kireç döktürüldü.

Düşman şiddetli topçu ateşi altında bugün 78 siperlerine doğru tevsi' etmek mümkün olamadığı mâ'ruzdur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarihi: 28 Temmuz 331

Sâ'at ve Dakika: 12.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

Düşman tarafında fevk'alâde bir fa'âliyet vardır. Düşman topçusunun endahları, meşgul 78 numrolu siperlerdeki düşman efrâdı tarafından muhâbere flamaları vâsıtasıyla tanzim edilmektedir.

İstirdad edilen siperlerin tarafımızdan işgâlini düşman topçusu muhtaç kılmaktadır. Gayet sahih isâbetlerle bir manga efrâdını kâmilten sarf harb hâricine çıkarmaktadır.

81, Semertepe ve Albayrak karşısındaki düşmanda sükûnet mevcuttur.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Fırka Kumandanlığına

İstirdad edilen siperler 79 numrolu siper ile bu siperin arkasında olub bunu 47'nci Alay karargâhına fasleden rah-ı mestûr dur.

Siper tathîr ve tahkim edilmiş ise de sabahleyin düşman topçusu tarafından zîrüzeber edildiğinden tekrar tahkim edilmektedir.

Rah-ı mestûrun cûzi bir kısmından mâ'adâsı tathîr edilmiştir.

78 numrolu siper elyevm büyük bir toprak yığını halinde Kanlısirt'in en hâkim nokta-

sında bulunduğundan bunun arkasına kabil müdâfa'a başka bir hat tesîs ve tahkimi külliyyen bi-sûd olduğu ve bunun tekrar istirdâdından mâ'adâ bir vâsita-i müdâfa'a bulunmadığı mâ'ruzdur.

48 Alay Kumandanı İlhami

Ba'de'z-zeval sâ'at fırka kumandanlığından vürud eden emir üzerine alay kıta'âtı tekrar eski mevzi'lerini işgâl etmişlerdir.

Tarîhi: 28 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Yirmi dört temmuz gününden beri muâ'venet ve fedakârlıklarıyla Kanlısirt'in uğramış olduğu tehlikeli vaz'iyetin temdîdine himmet eyleyen her sınıf zâbitân ve efrâdımızın gayretleri şâyân-ı şükrandır. Şühedâ-yı mukaddesemizin ruhlarını rahmetle yâd ediyorum.

Çanakkale muhârebatının en kanlı günlerinde İslamlık, 'Osmanlılık ve bütün vatan ve milletimizin uğur-ı şeref medarında kanlarını îsar eden bu kahramanları da târih-i insâniyet âlî takdirlerle yâd edecektir. Her türlü zillet ve lâ'net bu fedakârların civarından pek uzaktır. Şühedâımız zinhar ortada bırakılmamış.

Kanlısirt karış karış kanlı müdâfa'a edilecek, ordunun ve memleketin selâmeti namına bir adım geri gelinmeyecektir. Kanlısirt'ta düşmanın bir siper daha zabt ettiğinden bahseden kumandan, o siperdeki zâbit ve efrâdın şehâdetini de berâber bildirmelidir. Böyle bir siper gai'ib ettirenler için hayat [hakkı] tanımıyorum. Ve emrim altındaki alay kumandanlarına diyorum ki siper ga'ib eden zâbitân ve efrâdı î'dam ediniz.

Düşman, Conkbayırı ve Anafartalar mıntıkasında büyük bir muhârebeye başlamıştır. İki muhârebe cephesinde yeni kuvvetler celbine lüzum gösterecek 'adem-i muvaffakiyetiniz, selâmet-i 'ümûmiye namına cenâbettir. Bunu her ferd bilsin. Vatanımızın selâmeti ancak bugünlerdeki da'imi teyakkuz ve fedakârlığa bağlanmıştır. Düşman tesbit ve tevkif edilecek, istirdâd eyleyen kısımlar tahkim ve terhin edilecektir. En baştaki kumandan bi'z-zat ve defa'at ile görmek şartıyla zâbitân, arazîyi siperleri gezecek ve bilecek ve bu siperlerden neredeki düşmana mukâbele edildiği veya edileceği iki kere iki dört eder kana'atiyle öğrenilecektir.

Düşman, Kanlısirt muvaffakiyetle bir işgâl ta'arruzu yaptı. Şimdi hiç şüphesiz ki cephemiz de zayıftır ve Kanlısirt'taki siperlerimize giden aksamı ise pek azdır. Yaptığımız mu-kabil ta'arruzlarda tamamıyla muvaffak olunamadığının sebebi hücûm kollarının beslenmemesi, rah-ı mestûrlara merbût kalınması ve zâbitânın misal olmamasıdır. Küçük küçük kuvvetler düşman bombalarıyla beyhûde eriyüb gitti.

Flama, kürek, kum torbası işlerine pek çok ehemmiyet verilmelidir. Siperler müdafa'a-

ya, bir taraftan tamamıyla ihzar ve her mücâvir alayla müdafa'a halinde bulunan bir rah-ı mestûr veya bir siperler irtibat tesîsedilmiş olmalıdır.

Siperi tathîr, ta'mik ve ıslâh olunmalıdır. Büyük kitleler halinde kesif bir sûrette rah-ı mestûrlara kuvvet yığılmamalıdır. Bu esnâda düşmanın en çok bize zarar verdiği bomba mahalli vesâir nokta topçumuzla döğülür, bunu müte'âkib toplu bir hücûmla daha ilerideki hatlar zabt edilir.

Alayları mevcudlarına göre ber-vech-i âti mıntıkalara taksim ediyorum.

13'üncü Alay (Üç Taburuyla)

47'nci Alay (13'üncü Alay Merbûttur)

Kanlısirt'ta 76 ve 77 siperleri

Bunların tamamıyla gerisini (Cemaldere dâhil)

12'nci Alay üç taburuyla

1'inci Tabur 2'nci Tabur, 3'üncü Tabur

Kanlısirt'ta 78 siperleri ve bunların tamamıyla gerisini ve 79 ve 81 siperlerini ve bunların gerisinde 47'nci Alaya a'id olan siperleri. 47'nci Alay 3'üncü Tabur zaten kendi siperlerindedir.

47'nci Alay 2'nci Tabur ve 3'üncü Tabur (12'nci Alaydan bir tabur)

48'inci Alay, 3'üncü Taburuyla eski mıntikasını; 125'inci Alay, 3'üncü Taburuyla Kırmızısirt'ı; 77'nci Alay, şimdilik bir buçuk taburuyla eski mıntikasını (Kabatepe) müdâfa'a, muhâfaza ve tahkim edecektir.

16'nci Alay topçu ve obüs bataryası piyâdemisiz ia'ac eden top, bomba, mitralyöz mevzi'lerini hemen ve kendisine emir ve ihtibar vukû'una hâcet kalmadı ateş altına alabilecek vechle tarassud hidematını mükemmelen ifâ eylemelidir.

77'nci Alay 3'üncü Tabur

77'nci Alay 1'inci Tabur (1, 2 3'üncü Bölük)

Karayürek Deresi'nde fırkanın karargâhı civarında Binbaşı Fehmi Bey'le kumandasında fırka ihtiyatımız.

15'inci Alay, üç taburuyla 13'üncü Alay gerisinde 47'nci Alay matbahlarının bulunduğu derede fırka emrine tâbi' (alay yâverine bi'z-zat ira'e edilecektir).

12'nci Alay 3'üncü Tabur

10'uncu Alay 4'üncü Tabur

Sol cenahta ihtiyat olmak üzere Kavakdere'sinde

Bunun için mezkûr taburların muhârebe hattından geriye alınması ve emr olunan mahallerine i'ade si lâzımdır.

Fırka istihkâm bölüğü kendisine evvelce ira'e edilen tahkîmat ile berâber 125'inci Alay ile 13'üncü Alay mıntıkasındaki tahkîmata kala'istihkâm bölüğü 12'nci Alay, 48'inci Alay, 77'nci Alay mıntıkasındaki tahkîmata memûrdur.

Bi't-tabi'hale 13'üncü Alay ve 12'nci Alay mıntıkları mühimdir.

Bölük kumandanları dâ'ima alay kumandanlarıyla irtibatta bulunacak ve onlar tarafından vâki' olacak evâmiri icrâ edeceklerdir.

Yapılacak ve yapılmış olan tahkîmat bâ-rapor bölükler tarafından da fırkaya bildirilecektir.

16'ncı Fırkaya merbût 'amele bölüğü, kuvvetini ikiye taksim edecek bir kısmı 12'nci Alay kumandanının emrinde ve diğer kısmı da 13'üncü Alay kumandanının emrinde bulunacaktır. Bunlardan tathîratı ve îcab ederse tahkîmat hususunda dahi istifâde edilir. Bölük kumandanı mezkûr alay kumandanlarını hemen görsün işe başlatsın. Fırkada yeniden teşkil eden bölük de 125'inci Alay ve 48'inci Alay mıntıkasında çalışacaktır.

47'nci Alayın bakiyesi olan zâbitân ve efrâdı her taburun mıntıkasına tahsis ettiğim alayların emrine veriyorum. Bundan bi'l-hassa maksadım, kendilerinin rehberlik etmeleridir. Merbût bulundukları alay kumandanına o alaya mahsûs mıntıkayı ira'e edeceklerdir. Mitralyözler, toplar bugünkü mevzi'lerinde kalacaklardır.

Her alay muhtelif mıntıklarda münferid bulunan bi'l-cümle bölüklerini yekdiğerinin mâ'lûmatları tahtında kendi mıntıklarına sükûnetten bi'l-istifâde serî'an celb edeceklerdir.

12'nci Alay sür'atle mümkünle ile düşmana sezdirmeksizin kendi mıntıkasına girip her tarafını istilâm ettikten sonra oradaki kıta'ât yeni yerlerine gidecektir. Her sabah ve akşam ve bi't-tabi' fevk'âlade bir hal zuhurunda fırkaya rapor yazılacaktır.

Her alaydan hücûmdan şimdiye kadar olan zâyi'atını bildirmekle berâber bâ'dema mû'tad vechle zâyi'at ve mevcut ve cedvelini gönderecektir. Cephâne, bomba sarfiyat cetveli de gönderilecektir.

Siperlerde maksadsız tesîrsiz cephâne ve bomba sarf ettiritmemesini ve bu hususun da lisan münasebetiyle efrâda anlatılmasını bir mesele-i hayâtîye olmak üzere kumandan ve zâbitânımıza 'arz ederim.

Telefon müfrezesi, alayları yekdiğeriyle ve cümlesini Adana Bayırı'ndaki fırka karargâhıyla rabt edecektir.

Her alay, fırka karargâhında ikişer posta neferi bulunduracaktır. Fırka karargâhı Fî 29-5-331 sabah sâ'at 6'dan i'tibaren Adana Bayırı'ndaki mahallinde bulunacaktır.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 29 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Ve işbu emir üzerine 13'üncü Alay 3'üncü Tabur kumandanına şifâhen ve 125'inci Alay bölükleri ile 10'uncu Alay 1'inci Tabur Kumandanlığına tahriren şu emir yazılmıştır:

Vukû'âtı rapora nazaran yazılacaktır.

Yirmi dört târihinden yirmi sekiz târihine kadar vukû' bulan zâyî'at ile taburların bugün-kü mevcudu ber-vech-i zîrdir.

	Mevcudu				Zâyî'at		
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh	Esir Veya Ga'ib
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	4	5	282	146	31	283	47
2'nci Tabur	6	5	296	103	104	345	00
3'üncü Tabur	6	3	617	090	45	139	00
Yekûn	16	13	1195	339	180	767	74

Tarîhi: 29 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşmanın hafif bir keşif kolu, Yeşilsırt'taki siperlerimize takrib ederek bomba atmış ise de derhal ateşimizle püskürtülmüştür.

Bütün hatta, fâsılalı olarak düşman iki def'a ateş baskını yapmıştır ve hatt-ı aslîsinden gerimizde doğru tenvir fişenkleri atmıştır.

Sabaha karşı, Yeşildere'nin Semertepe garbına tesâdüf eden kısmında on beş neferlik bir düşman keşif kolu görülmüş ve ateşle geri dönmeye icbar edilmiştir.

Bugün gündüz cephemiz sükûnetle geçmiştir.

Öğleden sonra Kabatepe'yi ve 3'üncü Taburumuzun esas siperlerini ve ordugâhının muhtelif mahallerini Gültepe'deki düşman topçusu bombardıman etmiş ise de bir zarar vermemiştir.

Yeşiltarla'da düşmanın âhiren vücûda getirdiği siperleri tafahhus ve ıslah etmekle meşgul olduğu tarassud edilmiştir.

Tarîhi: 30 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece Yeşilsirt'taki siperlerimize düşmanın iki manga kadar kuvveti bir baskın yapmak istemiş ise de zamanında görülerek ateş altına alındığından birkaç bomba atarak firar etmiştir.

Cephemizde bütün gün şâyân-ı dikkat bir sukûnet hâkim sürmüştür. Bâ'zı münferid ateşlerden mâ'ada tarafından bir hareket olmamıştır.

Düşman, Yeşiltarla'nın Yeşildere'ye nâzır kenarlarında ve muhtelif noktalarda zevâyâyı çeteyi mahvedecek ve Yeşildere istikâmetini ateş altına alabilecek sûrette münferid grublar yapıyor. Bundan mâ'ada, 81 numrolu siper ile Semertepe'nin karşısına tesâdüf eden aksamında, Yeşildere'ye 'amûden gelen üç rah-ı mestûr açıyor. Tahkîmat ve istihzârâtın şeklinden, düşmanın hem ta'arruzu hem tedâfûî iki maksad temîn etmek istediği âşikârdır. Evvela Yeşiltarla'yı gayr-i kabil ta'arruz bir hale koymak sânîyen, istediği vakit mestûr en Yeşildere'ye az zaman içinde çok kuvvet getirmek esbabını hazırlıyor.

Taburların yirmi dört sâ'at zarfında zâyi'atıyla mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	308	123	0	1
2'nci Tabur	6	5	296	103	0	0
3'üncü Tabur	6	3	621	90	0	0
Yekûn	15	13	1225	316	0	1

Tarîhi: 31 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

24-5-331'de düşman tarafından Kanlısirt'taki siperlerimize vâki' olan ta'arruzuna karşı harekât-ı harbiye hakkında rapordur.

Önünü öğleden sonra tahmînen üç buçukta kesb-i şiddet eden düşmanın kara ve deniz bombardımanı hakkında fırka kumandanlığından şu emir alınmıştır: Anbean teşdid eden bombardıman hakîkaten bir ta'arruzun mukaddemesi olduğuna şüphe bırakmadığından alayın cephesine en ziyâde hâkim olabilecek bir mevki' olan 96 numrolu siperdeki Mahal-ı mahfûza gittim ve kemâl-i dikkatle bütün cepheyi teftiş ettim. Bombardımanın en ziyâde 47'nci Alayın merkezinde tevcih ve fark ettirilmekte olduğu gayet âşikâr görüyor.

Takrîben dört buçukta düşman topçusunun ani olarak ateş kestiğini müte'âkib düşman hücûm kollarının kemâl-i sür'atle 47'nci Alay cephesine koştukları görüldü. İnfilâk eden düşman mermiyatının hâsıl ettikleri toz ve duman bulutlarıyla düşmanın hücûm kollarını

gözden setr etmek istediği âşikârdı. Bununla berâber, bu hücum kolları pek vazî görüyordu. 2'nci Taburumun siperleri bu hücum kollarına ateş etmeye müsâ'id olduğundan derhal şiddetli ateş açıldı. Sağ cenahtan ve 125'inci Alay cephesinden dahi pek müthiş bir ateş açılmıştı. Düşmanın hücum kolları bu ateşler altında eriyordu. Bununla berâber, birkaç neferi 47'nci Alay siperlerine atladı fakat bu anda düşman efrâdının mütezil olarak birdenbire geri doğru kaçtıkları görüldü. Düşman topçusu bi't-tereddüd bu firâîlere şiddetli bir şarapnel sağnağı tevcih ederken kesif takviye kıta'âtiyle hücumunu teşdid etti ve bu sefer ateşlerimiz altında imhâ edilemeyen düşman efrâdı, siperleri istilâ etti.

Bu sırada 47'nci Alay efrâdının her taraftan kaçmakta oldukları haberini aldım, bi'l-hassa bu alayın 3'üncü Taburunun zâbitân ve efrâdının Karadere ve Çamlısirt istikâmetinden firar ettikleri 1'inci Taburum kumandanından ve 125'inci Alay bölükleri kumandanlığından bildirildi. Kurşun ve süngü ile firara muhâlefet olunmasını emrettim ve firâîleri geri çevirmek üzere derhal bir bölük memûr ettim. 1'inci ve 12'nci Bölüklerimle de mezkûr taburu takviye ettim. 'Aynı zamanda mezkûr tabur kumandanı Edib Bey'in şehid olduğunu, (zuhuren mecrûhiyetini anladım) istihbar ettiğimden taburu emrim altına aldım ve teblîgat-ı lâzime îfâ ettim. 47'nci Alayın kumandanıyla da muhâbere tesîs ederek vaz'iyet hakkında îzâhat aldığım gibi kendisine de sûretle mu'âvenet edebileceğimi de istîzah ettim. 3'üncü Taburunu takviye etmekliği bildirdi. Bu husus zaten taht-ı temîne alınmıştı.

Bâ'de'z-zeval 9.15'te 15'inci Alaydan bir taburla 13'üncü Alaydan bir taburun düşmanın elde ettiği siperleri istirdâda memûr edildiğinden bendenizin de iki bölüğümü bu kuvvetin sol cenahına memûr etmekliği zat-ı kumandanileri tarafından emir buyruldu. 3'üncü ve 5'inci Bölüklerimi, 5'inci Bölük Kumandanı Sabri Efendi'nin kumandasıyla bu işe memûr ettim ve rah-ı mestûrları bırakarak Kanlısirt'la Çamlısirt'in birleştikleri boyun noktasından düşmana ta'arruz etmesini ve 'aynı zamanda bu hücum koluna memûr olan 47'nci Alay Kumandanı Tevfik Bey'le irtibat tesîs ederek mûmâ-ileyhin emrine girmesini emrettim. Mezkûr bölükler kumandanlığından aldığım rapordan, Tevfik Bey'in emrine girdikleri ve mûmâ-ileyh bunları, bir türlü ilerlemek istememiş 13'üncü Alay efrâdını süngü ile ileriye sürmeye memûr etmiş olduğu anlaşılmıştı. Mezkûr bölükler o gece cidden vazîfelerini hüsn-i îfâ etmişler, Edib Bey'in eski karargâhından cenub-ı garbiye doğru giden rah-ı mestûrun tarafından açıktan ilerleyerek düşmanın bu tarafa tevsî'ine mâni' olmuşlardır. Bu harekette pek cesur bir zâbitân olan 3'üncü Bölük mülâzım-ı sâni'si 'Arif Efendi şehid olmuş ve bölükler hemen nisf derecesinde zâyî'ata uğramıştır. Bu veka'yiin cereyanı esnâsında Yeşilsirt'taki siperlerimizin karşısındaki düşman süngü tak vaz'iyetini muhâfaza etmiş ve fâsılalarla ateş baskınları yapmıştır.

Fî 25-5-331 bugün sabahleyin vaz'iyet şudur:

Sağ cenahta 125'inci Alaydan Binbaşı Nuri Bey'in kumandası altında bulunan kıta'ât geceki ta'arruzlarıyla düşmanın tevsî'ine mâni' olarak Hulusidere re'sini elde etmişler ve bu dere vâsıtasıyla arkadan daha sağında bulunan kıta'âtle tesîs-i muvâsala etmişlerdir. Gecedan Tevfik Bey'in emrine gönderilen iki bölüğümüz bugün ba'de'z-zeval sâ'at 4'e kadar Nuri Bey'in emrinde kalmışlardır.

Sol cenahta 3/47 Kumandanı Yüzbaşı Halid Tevfik Efendi'nin telaş ve yaygaralarına rağmen mahallinde sebat ettirilmiş ve evvelki günden gönderilmiş olan iki bölük orada ibka edilmiştir.

Çamlısirt'ta bulunan 125'inci Alay bölükleri kumandanı Mülâzım Safvet Efendi'ye Ka-

radere'nin içinden kat'iyyen bir nefer veya zâbitân geçirmemesi ve toplu olarak vukû' bulacak firarları ateşle men' etmesi hakkında mü'essiran emir verilmiştir. 2/13 Kumandanı'na dahi, bir takım 'askerle Karayürek Deresi'nden Gülek Deresi'ne geçen istikâmetleri kat' ile mecrûhiyetten mâ'ada gecenin geçirilmemesi tebliğ edilmiştir.

2/13, 3/47'nin sağ cenahını geceden takviye etmiştir. 12'nci Bölüğümüz, düşmanın bu cepheye karşı yapmak istediği siperlere mümâna'at etmekle tavzif edilmiştir.

Düşman gece 79 siperlerinin müntehâsında bulunan hâkim bir mahalde bir makineli tüfenk koymuş olduğundan bu tüfenk ile sağda 125'inci Alayın gerilerini vusulde Semertepe ile Karadere'yi ateş altına almakta idi.

Bugün evvel emirden çıkarılmış olan 13'üncü Alayın 3'üncü Taburu yerine bu alayın 2'nci Taburu iki bölük ile emrime verilmiştir.

Vaz'iyet tafsil ettiğim halde iken sabahleyin altı buçukta zât-ı 'âlî-i kumandanilerinden şifâhen şu emri telakkî ettim: Düşmanın işgâl etmiş olduğu siper aksamının sağ ve solunda bulunan 15'inci Alay ve 13'üncü Alay kıta'âtı arasında irtibat tesîs etmek lâzımdır. Bu maksatla Nuri Bey Müfrezesi, 3/77 ile takviye edilecektir. 48'inci Alay arazîyi daha iyi bildiğinden bu alayında iki bölük tefrik ediniz ve matlûb irtibatın tesîsine çalışınız.

Bu emr-i kumandanileri üzerine 2/13 bölüklerine, 2'nci Taburumun siperini işgâl ettirerek bu tabur kumandanı Galib Efendi'yi 6 ve 8'inci bölükleriyle 3/77 Kumandanı Binbaşı Fehmi Bey'in emrine verdim. Müfreme, Hulusi Deresi'nin re'sinden 79 ve 81 siperlerine îsal eden rah-ı mestûr üzerine cidden azîm fedakârlık yapmak sûretiyle tevsî' etmiş ise de matlûb irtibatı edememiştir.

Sol cenahtan, yani 81 siperlerinin sağında dahi hiçbir terakkî hâsıl olmamıştır. Ba'de'z-zeval sâ'at dörtte, Nuri Bey'in o sâ'ate kadar emrinde bulunup orada bir vazîfesi kalmamış olan 3'üncü ve 5'inci Bölüklerden müretteb bir bölük teşkil ederek, bu bölüğe 3/47'yi takviyeye tahsis edilen 7'nci ve 12'nci Bölükleri, 1'inci Tabur Kumandanı Rüşdü Efendi'nin kumandasında tevhid ve mûmâ-ileyh 79 siperlerine doğru tevessü' ve Nuri Bey Müfrezesiyle irtibat tesîsisne memûr edilmiştir. Mûmâ-ileyh buna muvaffak olamamıştır.

25/26 gecesinde vaz'iyette tebdil hâsıl olmamıştır. Bu gece düşman Kanlısirt'ta taht-ı işgâlinde bulundurduğu siperlerden bomba muhârebesine germî verdiği gibi sâ'ir cepheelerde de dikkat ve minnet ateş baskınları yapmıştır. Bi'l-hassa Yeşilsirt'taki siperlerimize karşı şiddetli bir piyâde ve makineli tüfenk ateşi açmış ve hücûma teşebbüs etmiş ise de ateşlerimizle teşebbüsünü 'akim bırakmıştır. Kezâ bu gece, Kanlısirt'taki müfrezelerimiz düşmandan tathîr ettikleri siper ve rah-ı mestûr lar aksamının tahkimi ile işgâl etmişlerdir.

26-5-331- Bu sabah vaz'iyet bir gün evvelki vaz'iyetin 'aynidir. Mevcud fark bâ'zı siperlerle rah-ı mestûrların tahkim edilmiş olmasından 'ibârettir. Bugün, emrimde bulunan 2/13 bölüklerinin alaylarına ilhâk edilmeleri emrini aldığımdan mezkûr bölükler yerine emrime verilmiş olan 3'üncü alayın 4'üncü taburunu Albayrak siperlerine memûr ettim.

Bugün öğleden sonra 81 siperleriyle civarında bulunan kıta'ât dahi emir ve kumandama tevdi' ve Nuri Bey Müfrezesiyle irtibat tesîs ve 78 siperlerinin istirdâdı emir buyrulmuştur. 78 ve 79 siperleriyle bunların arkasındaki rah-ı mestûrun telakkisinde bulunup düşmanın oraya iki makineli tüfenk yerleştirdiğini biraz yukarıda 'arz ettiğim hâkim noktanın iskâtı için evvela topçumuz tarafından tahrib edilmesi talep edilmiş ve hatta

topçu tarassud zâbiti buraya celb edilerek döğülmemesi iktizâ eden mahaller yakınından gösterilmiş ise de matlûb tesîratı yapamamıştır. Makineli tüfenklerin müthiş tesîratı gündüzün, ta'arruza imkân bırakmadıktan mâ'ada düşman tarafından ta'arruza kıyam edecek evza' göstererek sürekli topçu ateşlerinden başka piyâde ve makineli tüfenk ateşleri ve mebzul bombalar endahıyla bütün cepheyi tessebüt edebilmiştir.

Sağımızda bulunan müfreze kumandanı Nuri Bey'le birlikte ertesi günü 'ale's-sabah sâ'at 4 buçukta düşmana iki taraftan hücum edilmesi taraf-ı kumandanilerinden emir ve tensib edildiğinden geceyi düşmana bomba ve piyâde mermileri te'âtisiyle geçirdik. O gün diğer cephelerde düşman topçusu karadan ve denizden büyük bir fa'âliyet göstermiştir. Siperlerin ordugâhların her tarafına tahrib dâneleri ve şarabneller yağdırarak mazgallarda mühim tahrîbat husule getirmiş ve efrâdımız da külli zâyî'at vermiştir. Düşman topçusu gece dahi 'aynı fa'âliyetle ve az çok fâsılalarla bombardımana devam etmiştir.

26/27 5-331 bir gün evvel 81 siperleri civarında bulunan 15'inci Alayın iki bölüğünü kıta'larına i'ade ettiğimden bunların yerine 3'üncü Bölüğümü celb etmiştim ve bölüğü düşmanın mukabil bir ta'arruzuna karşı tedâbir-i tedâfüe ahzına memûr ettim. 3/47 taburu, 81 siperlerini işgâl ve müfâfa'a etmekte idi. 48'inci Alaydan 12'nci Bölükle 13'üncü Alaydan diğer bir bölük dahi 81'in sağındaki 79 siperlerinin bir kısmını işgâle ve icabında 3/47'yi takviyeye memûr edilmişti. Gündüzden ta'arruz cephesi dikkatle teftiş ve tâ'yin edilmiş olduğundan gece bi'z-zat oraya giderek şifâhen tâ'lîmat-ı lâzımeyi verdim ve ta'arruza 3/13 kumandanını memûr ederek iktizâ eden tahriri emri verdim hulûlüne intizar ettim.

27-5-31 tam dört buçukta bombacılar önde bulunduğu halde ta'arruz icrâ edildi. Düşman ta'arruzu şiddetle piyâde ve bomba ateşi ile karşıladı ve 'akabinde düşmanın harb gemileri ve Gültepe'deki obüsleriyle sahra sekizlik topları hücum kollarımızın üzerine bir ateş açtı. Bunun üzerine bidâyette hâhişle siperlere ta'arruz eden kollarımız geriye 'avdet etti. An pek mühimdi, sağımızdaki Nuri Bey Müfrezesinin de ilerlemeye muvaffak olamadığını görüyordum. Derhal Çamlısirt'taki 125'inci Alay bölüklerini celb ile ta'arruz himaye eylemelerini ve geriye ric'at edeceklerin ateş edilmesi emr ederek hücumunu tekrar ve teşdid ettirdim. İntihab edilen nokta düşmanın makineli tüfenk yerleştirdiği hâkim mahal idi. Bir sâ'at kadar devam eden mu'anidane bomba ve tüfenk muhârebesi neticesinde buradaki düşman efrâdının hemen kısm-ı küllisi itlâf edildi ve kısm-ı mütebâkîsi de pek küçük makineli tüfenklerini alarak firar edebildiler. Ta'arruz iki sâ'at daha devam edilerek neticede 79 siperlerinin kâffesi ve 78 siperlerin arkasındaki rah-ı mestûr düşmandan istirdâd ve tathîr edildi. Akşama doğru da Nuri Bey mıntıkasında bulunan düşmanın diğer bir istinâd noktası oradaki müfreze tarafından iskat edildiğinden 81'den bed'en ile 79 ve 78 siperleri arkasından geçerek 48'inci Alay siperlerine ittisal eden rah-ı mestûr kâmilten açıldı ve bu sûretle iki müfreze arasındaki irtibat tesîs etti.

İstirdad edilen siperlerle rah-ı mestûr lar derhal işgâl edildiğinden düşman topçusu bu siperleri 'akurâne bir 'inad ve şiddetle ateş altına aldı ve oradaki efrâdın bir kısmını pek feci' sûrette itlâf etti. Efrâdın ziyâde yorulmuş ve düşman topçusunun fenâ halde yayılmış olduğundan bu şerâ'it dâiresinde ta'arruza devam edilemeyerek istirdâd edilmiş aksamda bulunan şühedâımızla düşman lâşelerinin defni, siperlerin ta'mir ve tahkimiyle işgâl edildi.

28-5-331 Bir gün evvelki mesâ'îye rağmen siperlerle yollar halen ecsad ile memlu idi ve fenâ halde tefessüh başlamıştı. Bir taraftan büyük hufreler açtırılarak ecsad defn ettirildi ve kireç ile örtüldü ve bir taraftan da düşman topçusunun torba ve topraklarla

doldurduğu siperler ve yollar açtırıldı ve derinleştirildi. 200'den ziyâde ecdad ve defn edildi. Düşmanın lâşeleri şühedâımızdan az değildi. 79 siperleriyle arkadaki rah-ı mestûr da karma karışık olduklarına nazaran burada boğaz boğaza bir harb vukû' bulduğuna şüphe yoktur. Bombalarımızın tesîratı pek müthiş olduğu düşman lâşelerinde husule getirdiği tahrîbattan istidlâl edilmektedir. Bugün Kanlısirt'in işgâli emr-i kumandanile-riyle 12'nci Alay ve 13'üncü Alay memûr buyrulduğundan işgâl ettiğim mintika 12'nci Alaya devredilerek alayımın mintikasına 'avdet edilmiştir.

78 siperlerinin tamamen istirdâdına muvaffakiyet hâsıl olmasının esbabı fikrimce şun-lardır:

1. Bu siperler müte'allik sûrette girintili çıkıntılı oldukları gibi istinâd mahalleri hemen siperlerin arkasındadır ve gerek siperlerin gerekse istinâd mahallerinin üstleri mestûr dur. Düşman bu siperleri işgâl ettikten sonra bunların bu vaz'iyetten pek güzel sû-rette istifâde ederek mütea'ddid istinâd noktaları vücûda getirmiştir.

Bu istinâd noktalarını her taraftan mebzul kum torbalarıyla setr ederek bu torbalar ara-sında her tarafa ateş etmeye müsâ'ade mazgalları koymuş ve mazgalların arkasına da demirden mazgal kalkanları yerleştirmiştir yukarıdan da bomba atmaya ve esasi hat-latıyla ve flamalar vâsıtasıyla muhâbere etmeye müsâ'id bir delik bırakmıştır. Böyle is-tinâd mahallerinin hangi noktasından ta'arruz edilse düşmanın tüfenk ateşine ve bom-basına mâ'ruz kalmak muhakkaktır. Halbuki tarafımızdan bu ateşlere mukâbele etmek gayr-ı mümkün olduğu gibi atacağımız bombaları muvaffakiyetle içeriye düşürmek için mutlaka yukarıdaki deliğe mümkün mertebe takarrüb etmek lâzım gelir ki düşmanın esasi hatlarındaki piyâde ve mitralyöz ateşi bunu mâni'dir.

2. Topçumuz ma'a el-teessüf bu geniş ve müte'allik dehlizin müsâ'id mahallerinde piyâdemize ta'arruz geçitleri açabilecek bir halde değildir ve î'tiraf etmelidir ki bu geçitleri açabilmek için külliyatlı mermi sarf etmek lâzım gelir.
3. Diğer bir raporumda 'arz etmiş olduğum vechle piyâdemiz de fikr-i îcad ve teşeb-büs-i fa'âliyet yoktur. Bu cihetle icrâ ettirilecek bir süngü hücumunu müte'âkib bulabilecekleri açık mahallerden girmeye muvaffak olacak efrâdımızın birdenbire kendilerini muhat görecekları mâni'aları bi'l- ifâde vakit ber-taraf etmek veya me-vud vesâitten serî'an istifâde ile diğer takviye kıta'ât ının vüruduna kadar tahaffuz etmek için iktizâ eden çevikliği ve nüfuz-ı nazarı göstereceklerine emniyet edilemez.

Bu mülâhazatımdan istinac ediyorum. Bu siperlerin istirdâdı sağdan soldan tevsî' ve in-tişar etmek sûretiyle mümkündür. Bunun için de siperlerin üstü bombalara mukâvemmet edecek kuvvetli demir teller ile techîz edildikten sonra kazma kürek i'ânesiyle istinâd mahallerini gerek doğrudan doğruya gerek lağımlar açmak sûretiyle tahrib etmelidir. Bu esnâda bombalar pek büyük hizmetler ifâ edebilir. Kum torbalarıyla yapmış olduğu barikadlar kısmen uzun kancalarla yıkılması mümkündür.

Raporumu ikmâl ederken emrim altında olarak bu siperlerin istirdâdına memûr buyru-lan kıta'ât efrâdının mütevekkilane gösterdikleri sebat ve mukâvemeti takdir ve cürret-le tezkâr etmeye mecburum.

Bu efrâd için de temayüz edenlerle ciddi hizmetleri sebk eden zâbitânın ayrıca isimleri takdim kılınacağı mâ'ruzdur.

Tarîhi: 31 Temmuz 331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Dün akşamdan beri cephemizde şâyân-ı dikkat bir hal olmamıştır. Düşman, Yeşiltarla içinden Yeşildere'ye doğru açmakta olduğu hutut terakkî ettirmektedir.

Topçumuz öğleden sonra muhtelif sâ'atlerde, Abdülvahap Sırtı'ndaki düşman siperini ateş altına aldığı sırada düşman topçusu da Kanlısirt'taki kıta'âtımızın siperlerini ve gerilerini şarabnellerle döğmüştür. Obüslerimiz dahi Gültepe ile şimalindeki düşman hatlarına me'essir mermiler atmıştır. Taburların son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ve bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	2	5	409	123	2	3
2'nci Tabur	6	5	406	103	0	0
3'üncü Tabur	6	3	621	90	0	0
Yekûn	14	13	1432	316	2	3

Kıta'âtın şehir-i temmuz zarfındaki zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Zâbitân			Efrâd		
	Esir Ga'ib	Şehid	Mecrûh	Esir Gaib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	0	4	1	27	111	466
2'nci Tabur	0	0	1	18	97	399
3'üncü Tabur	0	0	0	15	33	179
Yekûn	0	4	2	60	241	1346

Tarîhi: 1-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at sekiz ile dokuz arasında düşman topçusu cephemizin her bir tarafına şarabneller atmıştır.

Sâ'at dokuzu çaryek geçerek, Gültepe'deki düşman siperlerinde boru çalınmasını müteâkib düşman tarafından bir ateş baskını yapılmıştır ve bu hareket sabaha kadar dört def'a tekrar etmiştir.

Sâ'at 4 buçuktan beş buçuğa kadar düşman topçusu Çamlısirt'a ve ordugâhlara şarabneller atmıştır.

Cephemizdeki düşman siperlerinde sükûnet vardır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	2	5	408	125	0	1
2'nci Tabur	6	5	608	103	0	0
3'üncü Tabur	6	3	606	89	0	4
Yekûn	14	13	1671	317	0	5

Kanlısirt'taki siperlerin istirdâdı maksadıylâ 12'nci Alay ve 13'üncü Alay tarafından yapılacak hücum hakkında fırkadan şu emir alınmıştır ve bu emir taburlara tebliğ olunmuştur.

Tarîhi: 1-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 6.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece 13'üncü Alay ve 12'nci Alay müfrezeleri tarafından Kanlısirt'ta bir hücum icrâ edilecektir 13'üncü Alay ile 12'nci Alay arasındaki hat-ı fâsılın mislini yeşil arazî parçası olmasını ve 12'nci Alayın sağ cenahının bu istikâmette ilerlemesini tensib etmekteyim. Alaylar bu istikâmette daha iyi bir istikâmeti hat-ı fârika olarak kabul etmekte muhtardırlar.

Diğer alaylar tarafından düşmanın nazar-ı dikkat ve tayakkuzunu intac edecek bir ateş baskını icrâsına lüzum yoktur.

İstihkâm bölükleri alaylarca talep edilecek ve makasçılar hücum kollarına terfik edecektir.

Topçu karanlık basmadan yarım sâ'at evvel Kanlısirt'taki düşmanın en yüksek mahallini tahrib etmelidir.

Hücum sâ'ati ve mufassal emir ayrıca iş'ar ve irsal edilecektir.

16'nci Fırka Kumandanı
Rüşdü

Tarîhi: 1/2-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi fırkadan şu emir alınmıştır:

Düşman Anafarta cephesinden ta'arruz ediyor. Bizim de cephede tesbit için mıntıkamızda da ta'arruz etmesi ihtimali vardır. Fevk'âlade müteyakkız bulunulması ve her teşebbüsün ateşimiz altında eriyeceği ve kemâl-i sükûnetle ateş eden bir kıtanın karşısında hiçbir düşmanın dayanamayacağını efrâda iyice tenbih edilmesi matlûbdur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Rüşdü

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 2-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Tabur Kumandanlıklarına

Düşman topçusunda bugün mu'taddan fazla bir fa'âliyet vardı. Bina'en-'âliyye bu gece cephemizde bir harekette bulunması pek muhtemeldir. Kıta'âtımızın dahi 47'nci Alay siperlerini istirdâd için bu gece ta'arruz edeceklerine nazaran bu gecenin Arıburnu muhârebatının pek mühim bir safhası olacağına şüphe yoktur.

Bütün arkadaşların uyanık durması ve efrâdın şiddetle nazar-ı dikkatlerini celb eylemelerini tavsiye ederim.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 2-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşman, Yeşilsirt'taki siperlerimize ve Yeşildere'nin içine tesîrsiz bombalar atmıştır.

Bir düşman torpidosu, dokuz buçukta ve nısfü'l-leylden sonra üçte Kabatepe'ye, Palamutluk'a 3'üncü Taburumuzun siperlerine ve Topçular Sırtları'na 40'tan fazla mermi atılmıştır.

Bugün cephemizde, siperlerimizle düşman siperleri arasında münferid ateşler te'âtîsin-den başka bir hal olmamıştır.

Düşman, Yeşildere'nin, 81 siperleri karşısındaki kısmına 'atf-ı ehemmiyet etmekte ve derenin gerek içine, gerek iki yamaçlarına tahkîmatını tazyid edilmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	640	121	0	3
2'nci Tabur	6	5	666	103	0	0
3'üncü Tabur	6	3	602	88	0	1
Yekûn	15	13	1908	312	0	4

Vürud eden ikmâl efrâdının miktarı ayrıca yazılacaktır

Tarîhi: 3-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Cephemizde bugün de sükûnet vardı.

Düşman, Yeşiltarla ve Yeşildere'deki tahkîmatına devam ediyor. Denizde bugün fazla bir fa'âliyet vardı, torpidolar mütemâdiyen dolaşmakta olduğu gibi İmroz ile Arıburnu İskeleyi arasına nakliye gemileri gidip gelmektedir. Taburlarımız tahkîmatla iştigâl etmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	649	122	0	1
2'nci Tabur	6	5	671	103	0	0
3'üncü Tabur	6	3	595	87	0	2
Yekûn	15	13	1915	312	0	3

Tarihi: 4-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka Kumandanlığına

Düşman tarafından bu gece muhtelif sâ'atlerde Yeşilsirt'taki siperlerimize ve Yeşildere'nin, Keşif kollarımızın cvelan-gâhı olan mahallerine tesîrsiz bombalar atmıştır.

Bu gece sâ'at 9 buçukta bir düşman torpidosu Derdetepe'ye, Topçular Sirtı'na mermiler attığı gibi 'ale's-sabah üç ile dört arasında dahi ordugâhımıza Çamlısirt'a ve Karayürek Deresi istikâmetine de birçok şarabneller attığı mâ'ruzdur. Bugün gündüz cephemizde şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Düşman, Yeşiltarla'daki tahkîmatını terakkî ettirmektedir.

Obüslerimiz, Gültepe'deki düşman mevzi'inde mahsûs tahribat icrâ ettiği tarassud edilmiştir.

Yeni gelen ikmâl efrâdına, siperlerde hafif hedefler gösterilerek endaht muhârebelerinin tezyinine çalışmaktadır.

Yarım sâ'at evvel düşmanın üç tayyâresi Arıburnu üstünden şimal-i şarkiye doğru gitmişler ve şimdi yalnız ikisi Bozcaada istikâmetine 'avdet etmişlerdir

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	654	121	2	1
2'nci Tabur	6	5	675	103	0	0
3'üncü Tabur	7	3	594	87	0	2
Yekûn	16	13	1923	311	2	3

Tarihi: 5-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 7.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at yarımda, Süngü Bayırı'nda 77'nci Alaydan çıkarılan keşif kollarıyla düşman keşif kolları müsâdeme etmişlerdir. Düşman bundan telâşa düşerek Yeşilsirtta'ki siperlerimize, Gültepe'deki hatt-ı aslîsinden keşif bir ateş açmak ve siperlerimizden mukâbele edilmiştir.

Düşman, her vakitki gibi, Yeşildere'nin içerisine bombalar atmıştır.

Sâ'at üçle dört arasında düşman monitörü Kabatepe'ye, Palamutluk'a, Karayürek Deresi'ne büyük çaplı toplarla mermiler atmıştır.

Bugün gündüz cephemizde şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Siperlerini ıslah için mazgalların üzerine çıkmaya cesaret eden bir düşman neferini bir nişancımız öldürmüştür.

Sâ'at dört buçuktan beri düşman tayyâreleri, Kanlısirt ile Kabatepe arasında gayet ağır bir meşy ile keşfiyat icrâ etmektedirler.

Düşman tayyârelerinin bir fa'âliyet-i mahsûs meşhuddur. 'Aynı zamanda Arıburnu'na iki, Akbaş istikâmetinden bir ve Seddülbahir cephesinden iki gibi cem'an beş düşman tayyâresi semt-ı re'simizde tayrân etmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	602	122	1	0
2'nci Tabur	6	5	672	103	0	1
3'üncü Tabur	7	3	585	87	0	0
Yekûn	16	13	1909	312	1	1

Tarîhi: 6-6-331

Sâ'at ve Dakika: 7.00

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dahi cephemizde düşman piyâdesiyle bir ahz-ı atâ olmamıştır.

Düşman mu'tadi olan bombaları bile atmamıştır.

Düşman, denizden bu gece mu'taddan fazla iz'acat yapmıştır.

Sâ'at 10'da bir kruvazör ve sâ'at 1'de dörtte bir torpido Karayürek ve Gülnar dereleri istikâmetlerine birçok mermi atmışlardır. Karayürek Deresi istikâmetine atılan mermilerin hedefi, tamamen alayın ordugâhı idi. Ordugâhta 'asker bulunduğu'ndan iki mahfûz mahal yıkmaktan başka bir zarar vermemiştir.

Bugün de cephemizde sükûnet vardır. Bâ'zı münferid piyâde kurşunları te'âtîsinden başka bir hâdise olmamıştır.

Düşman topçusu, muhtelif fasılalarla Çamlısirt'ı ve ordugâh mahallerini obüslerle döğmüştür.

Düşman, Yeşiltarla'daki hafriyat ve tahkîmatına fi'liyyata çalışmaktadır taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	604	123	0	0
2'nci Tabur	6	5	672	103	0	0
3'üncü Tabur	7	3	568	87	0	0
Yekûn	16	13	1894	313	0	0

Tarîhi: 6-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 5.00 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün fırkadan şu emir alınmıştır. Bu emir taburlara tebliğ edilmekle berâber 11'inci Fırka karargâhında iki posta neferi gönderilerek irtibat tesîs olunmuştur:

48'inci Alay Kumandanlığına

125'inci Alay, 47'nci Alay, 13'üncü Alay, 12'nci Alay ve 6'ncı Tabur istihkâm 1'inci Bölük ve cebel 3'üncü Alay 7'nci Bölük, cebel 7'nci Alay 7'nci Bölük ve 8'inci Bölük; 16'ncı Fırka namıyla benim emrim altında kalacaklardır.

Fırkanın mütebaki aksamı; 15'inci Alay, 48'inci Alay, 77'nci Alay, Topçu 16'ncı Alay 1'inci Bölük, 2'nci Bölük; 1. Alay 4'üncü Bölük, 3. Alay cebel 7. Bölük, 10.2 serî' obüs 1'inci Tabur 1'inci Bölük, Edirne Kala' İstihkâm 3'üncü Bölük, sıhhiye 5. Bölük, 15,2'lik havan topu 1 a'ded, mantelli top 1 'aded, Nordenfelt tüfenk 1 'aded; Fırka 11 Kumandanı taht-ı emrinde.

Bâ'dema her kıta mensub olduğu fırkalardan emir almaları muktezî bulunduğu tâ'mi-men tebliğ olunur.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 7-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

11'inci Fırka Kumandanlığına

Alay cephesinde bu gece şâyân-ı kayd bir hâdisse olmamıştır. Ağaç kesmek için Yeşil-dere yamaçlarına sarkmak isteyen birkaç düşman neferi ateşle tard edilmiştir.

Bugün, gündüz Semertepe ve Albayrak Sırtları'ndaki hafriyatımızı düşman, piyâde ateşiyle men' etmeye çalışmaktadır. Düşmanın bu ateşlerine müntehab nişancılarımız mâ'rifetiyle pek az mukâbele edilmiştir.

Düşman, Yeşiltarla'daki tahkîmatında bugün dahi fi'liye çalışmıştır.

Palamutluk'taki obüslerimiz, düşmanın Gültepe ve Yeşilsırt'taki siperlerimize iyi isâbetler yaptıkları tarassud edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	3	5	649	123	0	1
2'nci Tabur	6	5	673	103	0	2
3'üncü Tabur	7	3	573	87	1	1
Yekûn	16	13	1895	313	1	4

Tarîhi: 7-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 4.20

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şu emir alınmıştır:

Kanlısırt'tan (hâric) Azmakdere'ye (Kabatepe dâhil) kadar olan mıntika 11'inci Fırka emrine verilmiştir.

Fırka nizam-ı harbi merbûttur. 11'inci Fırka ile 16'ncı Fırka arasında hatt-ı fâsıl Yeşilde-re, Karadere, Gülnardere'nin menba' noktalarında geçen hattın bu hat arazî üzerinde, düşman tarafından görülmeyecek tarzda göze çarpacak başka işâretlerle tâ'yin edilinceye kadar kıta'ât şimdiki vaz'iyeti muhâfaza edecektir.

Fırka mıntikasındaki topçu kıta'âtı 11'inci Sahrâ Topçu Alay Kumandanı Emin Bey'in emrine tevdi' edilmiştir.

Fırkaya merbût kıta'ât 11'inci Fırkaidâresi tarafından i'âşe olunacaktır. İdâre ve anbar şimdilik Maydos'un garbındaki zeytinliktedir.

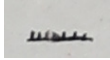
Fırka karargâhı 150 Râkımlı Tepe'nin 250 metre cenubundaki hat-ı ictimâ'ide.

Bugüne kadar düşman karşısında vazîfelerini namus-kârane îfâ etmiş arkadaşlarımın bundan böyle de bütün vüs' ve kudretiyle vazîfelerine merbût kılacaklarından ümid varım.

11'inci Fırka Kumandanı
Miralay Refet

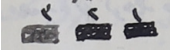
1	Kırmızısirt
2	Sivritepe
3	Cemaldere
4	Yeşillik
5	Kanlısirt
6	Şehitler Tepesi
7	Kikirik Deresi
8	Albayrak Sırtı
9	Gülnardere
10	Karadere
11	Yeşiltarla
12	Çakaldere
13	Karayürek Ormanı
14	Yeşildere
15	Gültepe
16	Kars Deresi
17	Süngü Bayırı

A	Alay, 11'inci Fırka nizâm-ı harbine iltihâkında emin ve muhâfazasına memûr olduğu cephe ve siperleri müştemil "3" numrolu krokidedir. 48'inci Alay Yaveri (İmza)
---	---

B	İşârât-ı Mahsûsa
	Avcı Siperi
	Rah-ı Mestûr
	Efrâd Mahal-i Mahfûzası
	Zâbitân Yeri
	Keşif Kolu Lağımı
	Bomba Yeri
	Makineli Tüfenk
	Top Yeri
	Tarassud Yeri
	Kuyu
	Mevâzi'

	Tabur Karargâhı
	Alay Karargâhı

11'inci FırkaNizâm-ı Harbi
Kumandanı: Miralay Refet Bey
Erkân-ı Harbi:

14'üncü Alay Piyâde	48'inci Alay Piyâde	77'nci Alay Piyâde
		
1/16 2/16 3/16 	15['lik] Havan 	10.5
Mantelli 	15['lik] Havan 	Nordenfelt
01	01	01
1'inci Tabur İstihkâm 1'inci Bölük 	Sah 5. Bölük 	

Bu emir 'aynen taburlara tebliğ olunmuştur.

Mülâhazat: Alay 11'inci Fırkanizâm-ı harbine iltihâkında muhâfazasına memûr olduğu cephe ve siper "numro 3" krokisi merbûttur.

Alay Yâveri
(imza)

Tarîhi: 8-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece dahi Yeşiltarla ve bi'l-hassa bu tarlanın Yeşildere kenarındaki tahkîmatına hararetle çalışmıştır.

Tarîhi: 8-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 3.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırkadan şu emir alınmıştır. Bu emir derhal taburlara tebliğ edilmiştir:

48'inci Alay Kumandanlığına

Düşman Anafarta Grubuna ta'arruz etmektedir.

Tarîhi: 8-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın Anafarta Grubunda nümâyîşiyle iktifâ edip başka taraftan ta'arruz-ı hakîkî yapmak veya bu ta'arruzu başa çıkarmak için diğer cephelerden de ta'arruz etmek ihtimaline karşı kıta'âtın müteyakkız ve her hale karşı hazır bulunmasını taleb ederim.

**11'inci Fırka Kumandanı
Miralay Refet**

Tarîhi: 8-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 4.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

3'üncü Tabur mıntıkasının 77'nci Alay 3'üncü Tabura teslimi ile ve 47'nci Alay 3'üncü Tabur mıntıkasının işgâli hakkında fırkadan şu emir alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

77'nci Alay 16'nci Fırkaemrinde bulunan taburunu celb edecek ve 48'inci Alayın sol cenahında Yeşilsırt'taki taburunu tebdil edecektir bu sûretle bir taburunu sol cenahından sol cenahından iktisad ile cephesi küçülecek olan 48'inci Alay, 16'nci Fırkanın sol cenahında ve elyevm 11'inci Fırka mıntıkasında bulunan 48'inci Alayın 81 numrolu siperlerde bulunan yalnız bir taburluk siperlerini teslim edecektir.

Tebdil-i keyfiyeti, kat'ıyyen düşmana sezdirilmeden icrâ olunacak ve tekmlil efrâdıyla zâbitân yeni işgâl edecekleri siperlerin ve civar arazînin bütün teferru'atını tamamıyla anlayıncaya kadar o siperleri evvelce işgâl eden taburlardan bir iki zâbitân ve mikdar-ı kâfi küçük zâbitân efrâd yeni kıta ile birlikte kalacaktır. Hiçbir hususta şüphesi kalmadı-

ğı hakkında alay kumandanlarından fırkaya mâ'lûmat gelmedikçe işbu zâbitân ve efrâd kıtalarına i'ade olunmayacaktır.

Mikdar-ı kâfi kroki gönderilmiştir. Her alay son ve hayâtî teferru'atıyla bölüklerin mevki' ve numrolarını dahi göstermek sûretiyle, bu kroki üzerinde işâret edecek ve 10-6-331 akşamına kadar fırkaya gönderilmiş olacaktır.

11'inci Fırka Kumandanı
Miralay Refet

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 8-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Alayımızın cephesinde fırka emrinde görüleceği üzere bâ'zı tâ'dilat yapılmıştır. Bu tâ'dilât biraz sağa soğru gelmekten 'ibârettir Albayrak Sırtları'nın cenub-ı garbi kısımlarıyla Yeşilsirt'taki tahkîmatımıza bedel, 47'nci Alay 3'üncü Tabur tarafından işgâl edilmekte olan 81 numrolu siperleri işgâl edeceğiz.

Yarın 'ale's-sabah sâ'at 7'de 3'üncü Taburumuz Semertepe ve Çamlısirt siperlerini işgâl edecektir. Bu işgâl keyfiyeti gayet teennî ve ihtiyat ile icrâ edilmelidir. Evvel emirde tabur kumandanı bütün zâbitiyle birlikte işgâl edeceği siperleri kâmilten gördükten sonra, bu siperlerin aksamını işgâl edecek olan bölükleri gönderecek ve bölük, takım, manga kumandanları siperlerin tefettu'atını peyderpey teslim ve tesellüm edeceklerdir.

1'inci Taburumuz 81 numrolu siperleri işgâl edecektir. Bunun için yarın ba'de'z-zeval sâ'at 1'de mezkûr tabur kumandanı, bölük, kumandanlarını müstashiben mezkûr siperlere giderek bütün teferru'atı görecektir ve müdâfa'aya ve düşmanın, şimdiye kadar ve kuvvet kesb eden ahvaline da'ir 47'nci Alay 3'üncü Taburdan tafsîlât-ı kâfiye alacaktır.

81 siperlerinin planı mezkûr taburdan talep edilecektir. Mezkûr siperlerin kaç manga ve kaç mazgaldan 'ibâret olduğu bildirilmektedir siperlerde, mazgallarda torba, mazgal tahtına ilhâk gibi Hiçbir tâ'dilât kabul edilmeyecektir. Siperler bulundukları halde teslim edilecektir.

Teslim ve tesellüm-i keyfiyeti, ba'de'z-zeval sâ'at 4'te başlamalıdır.

Bölük, takım, mangalar teennî ve sükûnetle yerlerini işgâl edeceklerdir. 2'nci Taburumuz, bugünkü vaz'iyeti muhâfaza edecektir. Kemâkân Çamlısirt'ta bölüğünü bulunduracaktır.

Her tabur, mıntikasını teslim aldığı anda keyfiyeti bildirecek ve yeni vaz'iyeti hakkında mâ'lûmatı verecektir.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Bugün gündüz tarafeyn nişancıları arasında te'âtî edilen münferid ateşlerden mâ'adâ cephemizde bir hâdise olmamıştır.

3.30'da, 19'uncu Fırka cephesinde açılan ateş, o mevzi'de kalmış ve sola doğru intişar etmemiştir.

Sâ'at 3'te Arıburnu İskelesi karşısındaki balon gemisinden bir balon yükseltilmiş ve birçok sâ'at tarassuddan sonra aşağı alınmıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir ve efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	4	5	659	123	0	2
2'nci Tabur	6	5	673	103	0	1
3'üncü Tabur	8	3	572	89	1	1
Yekûn	18	13	1904	313	1	4

Tarîhi: 8/9-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Şimdi firkadan şu emir alınmıştır:

Şimal Grubu Kumandanlığından telakkî edilen emir 'aynen zîrdedir. Bu emire tevfik-i hareketi talep ederim.

Düşman bugün iki fırka tahmin edilen bir kuvvetle Anafarta Grubunda 12'nci ve 7'nci Fırkaların cephelerine ta'arruz etmiş ve 'avn hakla telefât-ı külliyyeye uğratılarak püskürtülmüştür.

Düşmanın ta'arruz kuvvetlerinin kısm-ı küllisi Mestantepe, Pırnartepe, Azmak Vâdîsi'yle Damakçılık Bayırı safhasındadır. Düşmanın bu ta'arruzu bu gece veya sabahleyin fecirle berâber tekrar etmesi muhtemeldir.

Bâ-husus bu gece düşmanın yeni kuvvetlerde icrâ etmesi pek kavi ihtimal verilmektedir ki bu hususta ta'arruz cephesinin buyurması tabî'i gibidir.

Düşmanın bugünkü teşebbüsüyle tek mil enzar-ı dikkati Anafarta Grubuna celb ettikten sonra ta'arruz bu gece veya sabaha karşı cephemize icrâ ve tecrübe etmesi ihtimalden ba'id değildir.

Her ihtimale karşı müteyakkız bulunulması lâzımdır. Düşmanın gerek denizden ve gerek cephemizden her dürlü harekâtı dikkatle tarassud edilerek düşmanın ihracatına takviyesine veya hücûmuna dalalet edebilecek her hale derhal bildirilmeli. Ve 'alâkadar olan firkaya da doğruca mâ'lûmat verilmelidir.

Düşmanın şimdiye kadar icrâ ettiği ta'arruzlar nasıl 'akim kaldıysa bu muhtemel ta'arruzlarının dahi olvechle 'akim kalacağı 'avn-ı hak ve 'inâyet-i peygamberiden ve bü-

tün silah arkadaşlarımın cesaret ve metânet ve dikkatlerinden ve kahramanlıklarından kat'ıyyen evâmirim. Tevfik Allahındır.

11'inci Fırka Kumandanı
Miralay Refet

Tarîhi: 9-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın Yeşiltarla şimalinde üç haftadan beri başlamış olduğu tahkîmat grubu bir şekl-i mahsûs olmaktadır. Bugün de hararetle çalışılmıştır.

Tarafeyn nişancıları arasında te'âtî edilen münferid ateşlerden mâ'adâ bir hâdise olmamıştır.

1'inci Taburumuz 81 numrolu siperleri işgâl etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	4	5	659	123	0	3
2'nci Tabur	6	5	677	103	0	1
3'üncü Tabur	7	3	568	87	0	1
Yekûn	17	13	1904	313	0	4

Tarîhi: 9-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün fırkadan şu emir alınmıştır:

İtalyanlar münâsebat-ı siyasiyeyi kat' ve hükümet-i Osmaniye'ye karşı hal-i harbi tebliğ ettiler.

Bu tebliğattan itibâren İtalya teba'ası muhâsım devletler teba'ası gibi mu'âmele görecektir. Ma'mafih su-i mu'âmeleye dūçar edilmesinler.

Başkumandan Vekili
Enver

Tarîhi: 10-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at sekiz buçukta 81 siperlerini işgâl eden taburumuzdan Yeşildere'nin içeri-
sine çıkarılan keşif kolu düşman tarafından görülmesiyle şiddetli bir ateş altına alınmış-
tır. Bir zarara uğramaksızın ateşimizle himâye edilerek mahalline 'avdet etmiştir.

'Ale's-sabah dört buçukta dahi bir düşman torpidosu Süngü Bayırı'nı bombardıman
ettikten sonra o cihetten bir düşman müfrezesinin 77'nci Alay siperlerine ta'arruz et-
tiği görülmesi üzerine 2'nci Taburumuzun hatt-ı aslî üzerinde işgâl ettiği mevâzi'den
düşman anflad [enfilade] ateşine alınmıştır. Düşman az müddet sonra ateş keserek
çekilmişlerdir.

Tarafeyn tahkîmatına mâni' olmak isteyen tarafeyn nişancıları arasında te'âtî edilen
münferid ateşlerden başka şâyân-ı tezkâr bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda
sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	4	5	660	123	0	2
2'nci Tabur	6	5	677	103	0	2
3'üncü Tabur	7	3	570	087	0	0
Yekûn	17	13	1907	313	0	4

Tarîhi: 11-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün cephemizde şâyân-ı 'az bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda
sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	6	678	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	677	103	0	2
3'üncü Tabur	7	3	571	87	0	0
Yekûn	17	14	1926	315	0	2

Tarîhi: 12-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşmanın piyâde ve makineli tüfenk ateşleri sâir gecelere nisbeten daha devamlı idi.

Yeşildere'ye çıkarılan keşif kollarımıza tesîrsiz birçok bomba atmıştır. Mazgallarını ıslah etmek isteyen düşman efrâdı hafif ve münferid ve ateşlerimizle iz'ac ve men' edildi.

Bugün tarafeyn nişancıları arasında te'âtî edilen münferid ateşlerden mâ'adâ cephe-mizde bir hâdisе olmamıştır.

Tahkîmata devam edilmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Mevcudu				Zâyi'at	
	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	673	115	1	2
2'nci Tabur	5	5	671	105	0	4
3'üncü Tabur	7	3	546	115	0	1
Yekûn	16	13	1890	345	1	7

Tarîhi: 13-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece dahi cephemizde şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır. Düşman akşamdan başlayarak nısfü'l-leylden sonraya kadar mevâzi'mize makineli tüfenk ve piyâde ateşleri tevcih etmiştir.

Tarîhi: 13-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Yeşildere'nin içine ve Yeşilsirt yolu üzerinde üç pusu tertib edilerek düşman keşif kol-
larına intizar edilmiş ise de düşmandan eser görülmemiştir. Düşman, müte'addî vechle
Yeşildere'nin içine lâ-yenkati' bombalar atmağla iktifâ etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sı-
cak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	669	115	0	1
2'nci Tabur	5	5	668	105	1	0
3'üncü Tabur	7	3	539	115	0	0
Yekûn	16	13	1876	345	1	1

Tarîhi: 13/14-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Sağ cenahımızdan şiddetli ateş ve bomba sesleri işitilmesi üzerine düşmanın bu ta'ar-
ruz muhtemeline karşı ikişer bölüklerini emre âmâde bulundurmaları ikinci 3'üncü Ta-
bura yazılmış ve 'aynı zamanda 12'nci Alay ile irtibat tesîs edilmiş ise de ateşin 19'uncu
Fırka cephesinde olduğu anlaşılmış ve yirmi dakîka kadar devam eden bu ateşin mak-
satsız olduğu tahakkuk etmiştir.

Bu ateşten 81 numrolu siperlerden sağa doğru çıkarılan keşif kolundan bir nefer şehid
ve bir nefer mecrûh olmuştur.

Tarîhi: 14-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Geceki ateşten sonra bir hâdisе olmamıştır. Yalnız şimdi sâ'at başında 19'uncu Fırka cephesinde 10-15 dakîka devam eden piyâde ve makineli tüfenk ateşi olmuştur.

Ve bugün gündüz alay cephesinde şâyân-ı kayd bir hali müşâhide olunmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	662	115	1	4
2'nci Tabur	5	5	671	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	545	115	0	0
Yekûn	16	13	1878	345	1	4

Tarîhi: 15-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde bir hâdisе olmamıştır.

Nısfü'l-leylden yarım sâ'at evvel, solumuzda 77'nci Alay siperlerine bir düşman torpidosu birkaç mermi atmıştır.

Kanlısirt'ta 12'nci Alay siperlerine düşman tarafından bütün gece bomba atılmış ve tüfenk ateşiyle mukâbele edilmiştir.

Anafartalar'da sabaha kadar harb devam etmiştir. Nısfü'l-leylden sonra sâ'at birde, ateş 28'inci Alay cephesine sirâyet ettiği haber alınmış ise de çok devam etmeden orada da kesilmiş ve cephenin sair aksamında bir hal-i vukû' bulmamıştır.

Bu taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	658	115	1	2
2'nci Tabur	5	5	671	105	1	0
3'üncü Tabur	7	3	555	115	0	0
Yekûn	16	13	1884	345	2	2

Tarîhi: 16-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece hâdisesiz geçmiştir. Sağ cenahımızda düşman, sâir gecelere nisbeten pek az bomba atmıştır.

Cephemizde ve cenahlarımızda mühim bir şey olmamıştır. Topçularımızın öğlenden evvel ve sonra, Kanlısirt'ta attıkları mermilerin iyi tesîrat yaptığı tarassud edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	657	115	0	1
2'nci Tabur	5	5	675	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	552	115	0	0
Yekûn	16	13	1884	345	0	1

Tarîhi: 17-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde bir hâdise olmamıştır.

Sabahleyin dörtte bir düşman torpidosu Karayürek Deresi istikâmetine ve Topçular Sırtı'na birkaç mermi atmıştır.

Cenahlarımızda dahi şâyân-ı ehemmiyet bir vukû'ât olmamıştır.

Bugün öğleden sonra sâ'at 1'den beri muhtelif fasılalarla düşmanın, Çakaldere civarındaki on ikilik obüsleri, ordugâhımızı dânelerle döğmektedir. Hamdolsun bir zarar olmamıştır. Bundan başka dahi şâyân-ı kayd bir hâdise yoktur.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	658	115	1	0
2'nci Tabur	5	5	676	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	555	115	1	1
Yekûn	16	13	1889	345	2	1

Tarîhi: 18-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece, cephemizdeki düşman, Yeşildere'nin içine birkaç bomba atmış ve Albayrak Sırtları'ndaki siperlerimizde nısfü'l-leyle kadar piyâde ateşini kesmemiştir.

Geceden bi'l-istifâde açıkta tahkîmat yapan düşman efrâdına 1'inci Taburumuz, iki mangasıyla yayılım ateş etmiştir.

Ateşi müte'âkib, düşman efrâdı arasında sıhhiyeler zuhur ettiğinden telefât verdirildiğini istidlâl edilmektedir.

Dokuz buçukta 77'nci Alayın Yeşilsırt'taki siperlerinde bir numrolu lağımın önünde düşman bir lağım patlatarak mezkûr lağımı körelttiği ve iki neferin şehid olduğu anlaşılmıştır.

Sâ'at 10'da ve nısfü'l-leyleden sonra ikide bir düşman harb sefinesi 77'nci Alay mıntıkasının muhtelif noktalarıyla Karayürek Deresi istikâmetlerine mermiler atmıştır.

Şimal Grubu mıntıkasının sağ ve sol cenah-ı tamlarıyla ikiye taksimi hakkında 11'inci Fırka Kumandanlığından mevrûd emirname ber-vech-i zîrdır.

Tarîhi: 18-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

48'inci Alay Kumandanlığına

Sağ ve Sol Cenah

Şimal Grubunun Arıburnu muhârebesindeki kıta'âtı sağ ve sol cenah mıntıkası tamiyla iki mıntıkaya taksim edilmiştir.

Sağ Cenah Mıntıkası Kumandanı Miralay Ya'kub Şevki Bey, Sol Cenah Mıntıkası Kumandanı Miralay Ra'if Bey îfâ edecektir. Mıntika kumandanları harekât-ı harbiyeyi idâre edecek ve ma'a iyetlerinde yalnız bir erkân-ı harbiye heyeti bulunacaktır.

Bu heyet bir erkân-ı harbiye re'isiyle bir mülhak, bir yâver iki emir zâbitinden ve mikdar-ı kâfi yazıcılardan 'ibâret olacaktır.

İdare ve erzak nakliyatıyla cebhâne ikmâl i, umur-ı sıhhiye ve umur-ı baytariyye kemâfi's-sabık grupça tedvir olunacak ve fakat mıntika kumandanları emir ve kumandanları tahtında bulunan kıta'âtın bu gece husûsatını teftiş ve tedkik ile kendilerine evâmîr-i lâzime î'tâsına bi't-tabî' hâ'iz-i salâhiyet bulunacaklardır mıntika kumandanlarının mu'amelat-ı zâtiyyeye müte'allik hususat ile iştigâline ve erkân-ı harbiyesinin buna 'aid kuyûdat-ı esasîyeyi tutmasına lüzum olmayıb bu hususu grub ve fırkalarla müstakil

cüz'i- tamlar tarafından ifâ olunacaktır.

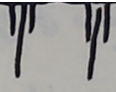
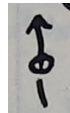
Taltif ve cezaya müte'allik husûsat mıntika kumandanları tarafından tasdik ve inhâ olun-
madan grubca mevki'-i mu'âmeleye konulmayacaktır.

11'inci Trablusgarb Fırkası Kumandanı
Kaim-Makam 'Abdülrezzak

Sol Cenah Mıntıkası

Kumandanı Miralay Refet Bey

Erkân-ı Harbiye Reisi: Kaim-Makam Şükrü

16'nci Fırka Kumandanı Miralay Rüşdü Bey Erkân-ı Harbiye: Yüzbaşı Nazım Bey	11'inci Fırka Kumandan Vekili: Kaim-Makam Abdürrezzak Bey Mümtaz Yüzbaşı Hidayet Efendi
48'inci Alay 48'inci Alay 	 15'inci Alay
125'inci Alay 16'nci Alay 1/27'den Bir Takım Topçu 16'nci Alay 16'nci Alay 1'inci Tabur 3. Alay 3'üncü Tabur 7. Bölük Edirne Kala' 3'üncü Bölük Sihhiye 16'nci Bölük 	77'nci Alay Nordanfeld 11'inci Alay 1'inci Alay 4'üncü Bölük 3'üncü Alay 7'nci Bölük Serî'Obüs Bataryası Mantelli 15[lik] Havan 6'nci Tabur 1'inci Bölük Sihhiye 5'inci Bölük

[+] 1 Elyevm 13'üncü Alay 16'ncı ve 28'inci Alay 11'inci Fırka mıntıkasında bulunub tedricen mübâdele edilecektir.

2- Mübâdelenin sûret ve zaman-ı icrâsı ayrıca emrolunacaktır.

Piyâde 13'üncü Alay ile Piyâde 48'inci Alay mıntıkadan emir verilinceye kadar yerlerinde kalacak ve şimdiden istihzârâtta bulunacak alayların mübâdeleye hazır oldukları mıntıkaya bildirilecektir.

Tarîhi: 18-6-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Rapor

Düşman nişancıları bugün hemen bilâ-fasıla bütün cephemizi rahatsız etmişlerdir. Düşman obüsleri 3'ten 4'e kadar ordugâhımızın her bir tarafına dâneler atmışlarsa da hamdolsun bir zarar îras etmemişlerdir.

Taburların bugünkü mevcudu ile son yirmi dört sâ'atlık zâyî'atı ber-vech-i zîrdır efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4 5		658	115	2	2
2'nci Tabur	5	5	683	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	548	115	0	0
Yekûn	18	13	1889	345	2	2

Tarîhi: 19-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece, Yeşildere içine inen keşif kollarımıza düşmana bombalar atmış ve bundan başka cephemizde bir hâdisе olmamıştır.

Sekiz buçukta 12'nci Alay cephesinde 20 dakîka kadar devam eden bir ateş ve bomba muhârebesi olmuştur. Tahkîkata nazaran, düşmanın bir iki mangalık bir kuvvetinin ta'arruza kalktığı görülmüştür.

Dokuz buçukta bir düşman torpidosu Karayürek Deresi istikâmetine ve Topçular Sırtı'na 20 kadar mermi atmıştır.

Bugün tarafeyn topçusu tarafından Kanlısirt'taki tarafeyn piyâde siperlerine icrâ edilen endahlardan ve pek seyrek münferid piyâde ateşlerinden mâ'adâ sükûneti ihlâl eden bir hâdise olmamıştır. Düşman bu akşam dahi sâ'at 6.20'ye kadar karadan obüslerle ve denizden on ikilik uzun menzilli ve ... mermilerle Çamlısirt'ı ve Gülnardere'yi bombardıman etmiştir. Bundan bir şehid iki mecrûh vukû' bulmuştur.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	648	115	1	8
2'nci Tabur	5	5	688	105	0	1
3'üncü Tabur	7	3	549	115	0	0
Yekûn	16	13	1885	345	1	9

Tarîhi: 20-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde bir hâdise olmamıştır.

Ber-vech-i mû'tad, dokuz buçukta bir torpido Kabatepe'ye birkaç mermi atmıştır.

Sağ cenahımızda 12'nci Alay cephesinde, düşman bütün gece sayısız bomba atmıştır. Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	650	115	0	3
2'nci Tabur	5	5	691	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	542	115	2	1
Yekûn	16	13	1883	345	2	4

Tarîhi: 21-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at 9.20'de 19'uncu Fırka cephesinde olduğu tahmin edilen şiddetli bir piyâde ateşi açılmış ve on dakîka kadar devam etmiştir. Bu sırada cephemizde ve cenahlarımızdaki alaylar cephesinde bir hâdise olmamıştır. Ancak mezkûr ateşin devamı esnâsında düşmanın Yeşilsirt'taki ve 'Abdülvahab Sırtları'ndaki mitralyözleri Çamlısirt'taki siperlerimize ve Karadere'nin menba'ına şiddetli ve sürekli bir ateş açmışlardır bugün denizde düşmanın harb sefa'inde bir fa'âliyet meşhuddur. Bu sefa'inin sabahtan beri Anafartalar mıntikasıyla Seddülbahir arasında âmed-ü şüdu munkatı' olmamıştır.

Sâ'at on birden bire kadar düşmanın bir tayyaresi Kabatepe ile Kanlısirt arasındaki mıntıkada müte'addid cevelanlar yaparak istikşafatta bulunmuştur. Sâ'at1'de İmroz istikâmetinde tebâ'üd etmiştir.

Düşman bütün gün 81 siperlerimize ve Semertepe ile Çamlısirt grublarımıza piyâde ateşi atmış ve torbalarımıza da tahribat yapmıştır.

2 ile 3 arasında Palamutluk'taki topçumuzun Yeşiltarla'daki düşman piyâde siperlerine icrâ ettiği endahların düşman siperlerinde tahribat yaptığı görülmüştür. Düşman obüsleri bir sâ'at kadar Gülnardere'nin menba'ını ve Çamlısirt'ı bombardıman etmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	656	115	0	0
2'nci Tabur	5	5	694	105	0	3
3'üncü Tabur	7	3	538	115	0	0
Yekûn	16	13	1888	345	0	3

Tarîhi: 22-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Az-çok fasılalarla düşman bu gece cephemizi makineli tüfenklerle taramış ve münferid piyâde ateşlerini kestirmiştir.

On buçukta, nısfü'l-leylde ve sabaha karşı düşman torpidoları Kabatepe mıntikasını bombardıman etmişlerdir.

Sağ cenahımızda bütün gece bomba ve piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.

Bugün gündüz cephemizde ve cenahlarımızda şâyân-ı zikr bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	656	115	1	1
2'nci Tabur	5	5	694	105	1	1
3'üncü Tabur	7	3	537	115	0	1
Yekûn	16	13	1887	345	2	3

Tarîhi: 23-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bütün gece Yeşildere bunca hafriyat yapmıştır. Muhtelif fasılalarla müntehab birkaç nefer mâ'rifetiyle yayılım ateş edilerek açıkta tahkîmat yapmasına mümâna'at edilmiştir.

Düşman kemâfi's-sabık Yeşildere'nin içine bombalar atmıştır. Nısfü'l-leylde Gültepe'den Topçular Sırtı'na müte'addid tenvir roketleri atmıştır. Sağ cenahımızda, 'ale's-sabah dört buçukta şiddetli bir ateş açılarak yirmi dakika kadar devam etmiştir.

Edilen tahkîkata nazaran sebebi düşmanın Süngü Bayırı'na ateş açması ve üzerine her taraftan mukâbele edilmiş olmasında münba'isdir.

Alayın cephe ve cenahlarında şâyân-ı zikr bir vukû'ât olmamıştır düşmanın Çamlısirt'a attığı obüslerden bir nefer hafif mecrûh ve üç nefer silahlarını istî'malden sâkıt bir hale getirmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	659	115	0	3
2'nci Tabur	5	5	691	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	641	115	0	0
Yekûn	16	13	1991	345	0	3

Tarihi: 24-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bütün siperlerimize piyâde ateşi etmiş ve Yeşildere'nin içine bombalar atmıştır. Düşman Yeşildere'ye hâkim, sırtlarda yapmakta olduğu tahkîmata devamdan ateşimizle men' edilmiştir.

Dokuz buçukta, ikide ve sabahleyin beşte Kabatepe açıklarına ahz-ı mevki' eden monitör ve torpido, Kabatepe mıntikasını Kara Yorgi Deresi'ni Topçular Sırtı'nı, ve Albayrak siperlerimizi bombardıman etmiştir.

Metruk ordugâhlarımıza üç ve siperlerimize iki mermi düşmüş ise de Hiçbir zarar vermemiştir.

Düşman nişancılarını ve makineli tüfekleri münferid ve kesik ateşlerle bütün gün cephemizi iz'ac etmiştir. Başka şâyân-ı zikr bir hâdisse olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	660	115	0	1
2'nci Tabur	6	5	696	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	541	115	0	2
Yekûn	17	13	1893	345	0	3

Tarîhi: 25-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün üç ile dört arasında düşman, Çamlısirt ve Gülnardere ile Karadere'ye obüsler atmış ise de hamdolsun bir zarar vermemiştir.

Bundan başka cephemizde şâyân-ı tezkâr bir hâdise olmamıştır Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	659	115	0	2
2'nci Tabur	6	5	694	105	0	0
3'üncü Tabur	7	3	542	115	0	0
Yekûn	17	13	1895	345	0	2

Tarîhi: 26-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşmanın mû'tadi olan münferid ateşleri bu gece de vardı sağ cenahımızda 12'nci Alay cephesine düşman külliyetli bomba atmıştır.

Sol cenahımızda ise sâ'at 9.30'da Yeşilsirt'ta 77'nci Alayın işgâl etmekte olduğu siperlerde düşman bir lağım patlatmıştır.

Sâ'at 9'da düşman torpidosu Kabatepe mıntikasına ve topçu mevâzi'imize 20 kadar mermi endaht etmiş olduğu mâ'ruzdur.

Bugün cephemizde şâyân-ı tezkâr bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	663	115	1	0
2'nci Tabur	6	5	700	105	0	0
3'üncü Tabur	8	3	542	115	1	1
Yekûn	18	13	1905	345	2	1

Tarîhi: 27-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Cephemizde tarafeynin tek tük ateşinden başka şâyân-ı zikr bir vukû'ât olmamıştır.

Bugün cephemizde şâyân-ı 'arz bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	662	115	1	1
2'nci Tabur	6	5	704	105	0	0
3'üncü Tabur	8	3	542	115	0	0
Yekûn	18	13	1908	345	1	1

Tarîhi: 28-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece sâ'at 9.20'de düşman tarafından bütün cephede muhtelif renkte işâret raketeri atıldığı müte'âkib bir ateş baskını yapılmıştır.

Bu ateşe düşmanın piyâde efrâdı ve makineli tüfenkleri iştirak etmiştir. Ateş beş on dakikadan ziyâde devam etmemiştir siperlerimizden düşmana pek az mukâbele edilmiştir.

Gündüz başkaca şâyân-ı zikr vukû'ât olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	668	115	1	0
2'nci Tabur	6	5	710	105	0	3
3'üncü Tabur	8	3	552	115	0	3
Yekûn	18	13	1930	345	1	6

Tarîhi: 29-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece bütün cephede münferid ateşler te'âtisinden başka bir hâdise vukû' bulmadığı mâ'ruzdur.

Alay cephesinde şâyân-ı zikr bir vukû'ât olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	666	115	0	1
2'nci Tabur	6	5	706	105	1	2
3'üncü Tabur	8	3	552	115	0	0
Yekûn	18	13	1924	345	1	3

Tarîhi: 30-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Dün akşam ba'de'z-zeval zâ'ât 7'de düşmanın Çamlısirt'ta attığı obüslerden birinin in-tişarından 81 siperlerinde bulunan 2'nci Tabur Yâveri Mülâzım Hasan Efendi kolundan hafif mecrûh ve diğer bir nefer de şehid olmuştur.

Düşman sabaha karşı 12'nci Alay cephesine pek çok bomba atmıştır.

Bugün cephemizde şâyân-ı zikr bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	666	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	712	105	1	0
3'üncü Tabur	8	3	551	115	1	1
Yekûn	18	13	1929	345	2	1

Tarîhi: 31-6-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece, münferid piyâde ateşleri te'âtîsinden başka bir hâdise olmamıştır.

Cephemizde bugün nisbî bir sükûnet mevcut olduğu mâ'ruzdur.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	675	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	706	105	1	5
3'üncü Tabur	8	3	551	115	0	3
Yekûn	18	13	1932	345	1	8

Bir ay zarfında taburlarda vukû' bulan zâyi'at mikdarı ber-vech-i zîrdir.

	Şehid	Mecrûh
	'Aded	'Aded
1'inci Tabur	16	43
2'nci Tabur	7	28
3'üncü Tabur	11	23
Yekûn	34	94

Tarîhi: 1-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece, cephemizde mû'tad olan münferid ateşlerden başka bir hâdise olmamıştır. düşman 12'nci Alay cephesine pek çok bomba atmıştır.

Sâ'at 9'da düşman kruvazörü Kabatepe mıntıkasına mermiler atmıştır.

Bugün cephemizde fevka'l-âde bir hâdise yoktur. Piyâde mermileriyle iki mecrûhumuz olduğu mâ'ruzdur.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	677	115	0	0
2'nci Tabur	5	5	694	105	1	1
3'üncü Tabur	8	3	547	115	1	2
Yekûn	17	13	1918	345	2	3

Tarîhi: 2-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece nisfû'l-leyle kadar bütün hatlarımıza fasılalı mitralyöz ateşi tevcih etmiş ise de nisfû'l-leyleden sonra tarafeynde sükûnet hilm-i fermâ olmuştur.

Bugün cephemizde ve cenahlarımızda nisbî bir sükûnet vardır.

Düşman, alayımız mıntikasının muhtelif mahallerine ve bi'l-hassa Çamlısirt'a beş on obüs mermisi atmış ise de bir neferin pek hafif sûrette mecrûhiyetinden ma'aadâ bir zarar vermemiştir.

Denizde Kabatepe açıklarında düşmanın bir balon gemisi bir kruvazörü ve yirmi kadar torpido ve taharrî gemisi dolaşmaktadır. İmroz Adası'nın limanı üstünde kabil-i sevk bir düşman balonu tecrübeler yapmaktadır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	4	5	683	115	0	0
2'nci Tabur	5	5	705	105	0	2
3'üncü Tabur	8	3	547	115	0	0
Yekûn	17	13	1935	345	0	2

Tarîhi: 3-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün cephemizde sükûnet vardır.

Arıburnu İskelesi şimalinde ve ihtimal Anafarta mıntikasına düşmanın fasılalarla denizden attığı ağır topların sesleri işitilmekte olduğu mâ'ruzdur.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	5	5	680	115	1	1
2'nci Tabur	5	5	703	105	0	2
3'üncü Tabur	8	3	551	115	0	1
Yekûn	18	13	1934	345	1	4

Tarîhi: 3-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Dün akşam ba'de'z-zeval sâ'at 6'da düşman, Şüheda Tepesi'ndeki topçusuyla 81 numrolu siperlerimizi bombardıman etmiştir. Atılan mermilerden 6 danesi siperlerimize isâbet ederek üç siperimizi tahrib etmiş ise de der-'akab tâ'mir edilmiştir. Bir neferin üzerine düşen bir kum torbasının onu biraz incitmekten başka hamdolsun bir zarar yoktur. Düşman dün akşam sâ'at 6 ile dokuz arasında 81 numrolu siperlerimize mû'tad-ı hilafında birçok değnekli bomba atarak iki neferimizi pek hafif sûrette mecrûh etmiştir.

Düşman bu gece sâ'at 9'da Şüheda Tepesi'yle Süngü Bayırı arasındaki siperlerinden tenvir raketleri attıktan sonra birdenbire gayet şiddetli bir ateş baskını yapmıştır. Ateş kâh şiddetlenmiş, kâh hafifleşmek üzere yarım sâ'at kadar devam etmiş ve bu müddet zarfında mütemâdiyen raketlerle cepheyi tenvir etmişlerdir. Ateş baskını esnâsında ve bundan evvel düşmanda ta'arruza delâlet edecek bir hal görülmemiştir.

Keşif kolu müfrezemizden bir nefer ağır sûrette kasığından mecrûh olmuştur. Alay cephesinde şâyân-ı 'arz bir hal müşâhede edilmemiştir.

Sâ'at 4.30 sonrada topçularımızın Şüheda ve Kanlısırt'a vukû' bulan endahtı üzerine düşmanın Şüheda Tepesi'ndeki topçusuyla Topçular Sırtı'nın arka taraflarına 20-30 mermi endah etmiştir.

Taburların zâyi'atı ve mevcudu ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Şehid	Mecrûh
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Neferen	Neferen
1'inci Tabur	5	5	680	115	0	1
2'nci Tabur	5	5	707	105	0	3
3'üncü Tabur	8	3	552	115	0	0
Yekûn	18	13	1939	345	0	4

Tarîhi: 5-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde pek seyrek te'âtî edilen münferid ateşlerden başka şâyân-ı ehemmiyet bir hâdisce cereyan etmemiştir.

Düşman keşif kollarımızın cvelanını men' için Yeşildere'nin içine vakitli vakitsiz bombalar atmıştır.

Akşam sâ'at 9'da 'ale's-sabah beşte bir düşman torpidosu Kabatepe, Keklikdere, Karayürek Deresi mıntikalarına tesîrsiz küçük çapta birçok mermi atmıştır.

Cephemizde bugün şâyân-ı zikr bir hâdisce olmamıştır.

Taburların mevcut ve zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	5	6	680	115	0	1
2'nci Tabur	5	5	705	105	0	1
3'üncü Tabur	8	3	552	115	0	0
Yekûn	18	14	1937	345	0	2

Tarihi: 6-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

bu gece düşman, 81 numrolu siperlerimizin cephesindeki siperlerinden bir mangasını ileriye sürerek keyfiyat icrâ etmek istemiş ise de bir mangamız tarafından üzerlerine birdenbire ateş edilerek mahallerine çekilmeye mecbur edilmişlerdir. Bundan mâ'adâ bir hâdise olmamıştır.

Düşman torpidoları bu gece, mü'taddan fazla bir fa'âliyetle akşamın dokuzundan sabahın beşine kadar Kabatepe, Topçular Sırtları'nın Karayürek Deresi'ne teveccüh yapmaçlarını, Keklikdere yolunu ve Karayürek Vâdisi istikâmetini dört dakîka bombardıman etmişlerdir.

Cephemizde ve cenahımızda fevka'l-âde bir hâdise yoktur. Zevalden evvel sâ'at 11'de düşman obüsleri Çamlısirt'in şimal aksamına beş on mermi atmış ise de kısmen patlamamış ve patlayanlar da bir zarar vermemiştir. Sâ'at 5'te Gültepe'deki düşman obüsleri Palamutluk'u bombardıman etmektedir. Denizden dahi bir düşman kruvazörü Kabatepe mıntikasını bi'l-hassa Kayaltepe ile Eyerlitepe arasındaki boyun noktasını bombardıman etmiştir. Sâ'at 3'te şimalden gelerek şarka ve şark-ı cenûbî istikâmetine tayaran eden bir düşman tayyaresi Kavakdere istikâmetindeki ağırlıkları üzerine mitralyöz atmıştır.

Taburların bugünkü zâyi'at ve mevcudu ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	5	6	686	115	0	0
2'nci Tabur	5	5	705	105	0	3
3'üncü Tabur	8	3	559	115	2	3
Yekûn	18	14	1950	345	2	6

Tarihi: 7-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	5	6	690	115	0	0
2'nci Tabur	5	5	705	105	0	1
3'üncü Tabur	8	3	555	115	2	0
Yekûn	18	14	1950	345	2	1

Tarîhi: 8-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün tarafeyn arasında münferid piyâde ve mitralyöz ateşleri te'âtî edilmiştir. Bir vukû'ât yoktur.

Sağ cenahta 12'nci Alay'da sâ'at 9 buçukta düşman bir lağım patlatarak iki [kişinin] topraklar altında kaldıkları istihbar kılınmıştır.

Sâ'at 5.20'den sonra düşman, mû'tad üzere Çamlısirt'ı obüs dâneleri ve sekiz buçukluk şarapnellerle bombardıman etmiştir. Bundan mâ'adâ bir hâdisе olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudu ile zâyi'atı ber-vech-i zîridir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	4	6	688	115	1	0
2'nci Tabur	5	5	711	105	0	1
3'üncü Tabur	10	3	551	115	1	4
Yekûn	19	14	1950	345	2	5

Tarîhi: 9-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bütün gece makineli tüfenkleriyle kesik ateşe devam etmiştir.

Düşman dün akşam, Yeşildere'nin garb kolu menba'ında birleştirdiği bir cebel topu ile bugün sâ'at 11'de 81 numrolu siperlerimizin sol cenahına birkaç mermi atarak iki mangal siperimizi tahrib etmiştir. Bir torbanın beli üzerine düşmesiyle hafifçe incinen bir neferimizden başka bir zarar vermemiştir.

Sâ'at 10.20 buçukta dahi düşman şarapnel ve obüslerle Çamlısirt'a beş on mermi atmıştır ve bir zarar vermemiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlık zâyi'atı ber-vech-i zîridir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	6	680	115	0	0
2'nci Tabur	7	5	700	105	0	1
3'üncü Tabur	10	3	552	115	0	2
Yekûn	23	14	1932	345	0	3

Tarîhi: 10-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman bu gece makineli tüfenklerle lâ-yenkati' kesik ateşler yapmıştır. Başka bir hâdise olmamıştır.

Gündüz sükûnetle geçmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	6	680	115	0	1
2'nci Tabur	7	5	702	105	0	2
3'üncü Tabur	10	3	560	115	0	0
Yekûn	23	14	1932	345	0	3

Tarîhi: 11-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşmanın, mitralyöz ve piyâde ateşi nisbeten az olmuştur. Düşmanın bir torpidosu sâ'at 9'dan başlayarak sabaha kadar dört defa' Kabatepe mıntikasını, Karayürek ve Gülnardere istikâmetlerini, Topçu Sırtları'nın muhtelif mahallerini, Keklikdere yolunu ve karargâhımızın şarkındaki sırtları bombardıman etmiştir. Hamdolsun hiçbir zarar yoktur.

Düşman, Şüheda Tepesi civarındaki topçusuyla bu akşam sâ'at 6 buçukta 81 numrolu siperlerimize yedi mermi atmıştır. Bu mermilerin üçü siperlere isâbet ederek bir siperimizi kâmilen ve iki siperimizi kısmen tahrib etmiştir taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik zâyi'atı ber-vech-i zîrdır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	6	674	115	0	0
2'nci Tabur	7	5	703	105	0	2
3'üncü Tabur	10	3	561	115	0	0
Yekûn	23	14	1938	345	0	2

Tarîhi: 12-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

11/12 gecesi sâ'at 8'de Şüheda Tepe'sinde bir kırmızı ve bir mavi fişenk atılmış ve bu işâret düşmanın bir ateş baskınına delil 'addedilerek müteyakkız bulunmaları taburlara bildirilmiştir. Beş dakîka sonra atılan diğer bir kırmızı fişengi müte'âkib bütün cephede düşman tarafından şiddetli bir piyâde ve topçu ateşi açılmıştır. Bunun üzerine ihtiyatta bulunan bir tabura derhal Albayrak Sırtı'ndaki siperleri işgâl etmesi emri verilmiştir. Bu sırada düşmanın 77'nci Alayın Yeşilsırt'ta bulunan siperlerine ta'arruz ettiği, mezkûr siperde bulunan kıta'âtın imdad istediği telefon muhâberesinden anlaşılmakla düşmanın sol cenahından mukabil ta'arruz icrâsı için 1'inci Tabura zîrde muharrer emir verildi ve keyfiyet 77'nci Alay kumandanlığıyla mezkûr siperlerdeki kıta kumandanlığına telefonla bildirildi.

Tarîhi: 11/12-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Düşman, Yeşilsırt'ta 92 siperlerine ta'arruz etmektedir. İki bölüğünüzle Albayrak siperlerine düşmana ateş açmağla berâber diğer iki bölüğünüzle mezkûr siperlerin sağ cenahından müte'arrız düşmanın cenahına ta'arruz ediniz. İstî'cal ediniz. Gaib edilecek bir dakîka yoktur.

Ta'arruz edecek iki bölüğünüzün ta'arruzunu himâye için evvelce düşmanın bizden zabt etmiş olduğu Yeşilsırt'taki siperlere gayet şiddetli ateş açtınız.

48'inci Alay Kumandanı

Hüseyin İlhami

On dakîka sonra düşmanın ta'arruzundan ferâgat ettiği yine telefon muhâberesinden anlaşılmakla ta'arruza memûr edilmiş 1'inci Tabura şu emir verilmiştir.

Tarîhi: 11/12-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 8.25

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

1'inci Tabur Kumandanlığına

Düşmanın ta'arruzdan ferâgat ettiği anlaşıldı. Mukabil ta'arruza sevk ettiğiniz bölükleri telefata meydan vermeksizin geri aldırınız ve dâ'ima hazır bir halde bulundurunuz.

48'inci Alay Kumandanı
İlhami

Ateş 50 dakîka kadar devam ettikten sonra kesb-i sükûnet etmiş ve fırkaya şu emir¹ verilmiştir.

Tarîhi: 11/12-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

11'inci Fırka Kumandanlığına

Sâ'at 8 sonrada düşmanın Şüheda Tepesi'nden bir kırmızı ve bir mavi fişengi attığı 81 siperlerine memûr tabur kumandanından bildirilmişti.

Düşmanın böyle tenvir fişengleri atmış ateş baskını yapacağına 'alâmet olduğu öteden beri mücerreb olduğundan derhal istihzârât-ı lâzime yapılmış ve 12'nci Alay Kumandanı'na da mâ'lûmat verilmişti. Aradan beş altı dakîka geçer geçmez bir kırmızı tenvir fişengi atılarak 'aynı zamanda bütün cephede şiddetli bir piyâde ve topçu ateşi açılmıştır. Düşman obüsleri Çamlı, Kanlı, Albayrak sırtlarını ve alayımız karargâhını döğerken düşman sahrâ topları dahi bütün cepheye serpmeye olarak ateş açmışlardır.

'Aynı zamanda bir düşman torpidosu da Kabatepe mıntıkasına ateş açmıştır. Bu sırada 77'nci Alayın Yeşilsirt'ta bulunan siperlerine düşmanın şiddetli ta'arruz etmekte olduğu telefon muhâberesinden anlaşıldı. Bu babdaki haber gayet telaşlı idi. Telefoncu bir çay-rek sâ'at kadar lâ-yenkati' "Aman imdad, mahvolduk esir düşüyoruz. İmdad, imdad" hecelerini tekrar etti. 'Aynı zamanda 77'nci Alay Kumandanlığından dahi imdad taleb edildi. Bunun üzerine Albayrak Sırtı'ndan düşman siperlerine ateş açıldığını müte'âkib, ihtiyat taburumdan iki bölüğünü düşmanın sol cenahına ta'arruza memûr ettim ve keyfiyeti hem 77'nci Alay kumandanlığına hem de mezkûr siperler kumandanına bildirdim. Biraz sonra düşmanın ta'arruzunun gayr-i vâki olduğunu yine bu siperlerdeki telefon muhâberesinden anladığımdan ta'arruza memûr ettiğim bölükleri aldurdım. Düşmanın

1 "Rapor" yerine hatalı olarak "emir" yazıldığı anlaşılmaktadır. (y.h.)

ateşi esnâsında 81 siperlerinden düşmanın ‘Abdülvahab siperlerine birkaç top bombası ve Kanlısirt siperlerine de birkaç dinamitli fişenk attırdım. Hamdolsun düşmanın gerek piyâdee ve gerek topçu ateşinden hiçbir zararımız yoktur.

Yalnız, Kabatepe’deki mitralyöz mevzi’i top mermisiyle tahrib edilmiştir. Cephemizdeki düşmanın piyâde ateşi o kadar şiddetli değil idi. Ancak bütün makineli tüfenkleri ile her tarafa kesik ateşler ederek piyâde tüfenk ateşini bununla tazmin etmek istemiştir.

48’inci Alay Kumandanı
İlhami

Tarîhi: 12-7-331

Sâ’at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Düşman öğleden evvel ve öğleden sonra, 81 numrolu siperlerimize Şüheda Tepesi civarındaki topçusuyla şarapnel mermileri ve Çamlısirt’a obüs mermileri atmıştır.

81 numrolu siperlerimizden iki mangalık siperle bir ara siperi tahrib etmiş ise de efrâdan bir zâyi’at olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi’atı ber-vech-i zîrdir.

Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Bugün alaya 201 nefer ikmâl efrâdı verilmiş ve bunlar alayca ayrıca tâ’lim edilmek üzere 3’üncü Tabura misâfir verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi’at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1’inci Tabur	6	5	681	115	0	0
2’inci Tabur	6	5	709	105	0	0
3’üncü Tabur	10	3	570	115	0	0
Yekûn	22	13	1960	345	0	0
3’üncü Tabur’da Misâfir		0	201	0		

Tarîhi: 13-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece düşman tarafından bâ'zı münferid piyâde ve kesik mitralyöz ateşlerinden mâ'adâ bir hâdisе olmamıştır. Bu ateşlerden bir neferimiz 81 siperlerinde şehid olmuştur. Düşman, beşten sonra Kanlı ve Çamlı sırtlara ve Karayürek Deresi'ne otuzdan ziyâde obüs mermisiyle, şarabnel atmıştır. Hamdolsun bir zarar yoktur.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Alaya bugün de 101 nefer verilmiş bunlar dahi alayına ayrıca tâ'lim edilmek üzere taburlara tevzî' edilmeyerek 1'inci Taburda misâfir verilmiştir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	5	683	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	697	105	1	1
3'üncü Tabur	10	3	550	115	0	2
Yekûn	22	13	1930	345	1	3
Misafir 3'üncü Tabur'da	0	0	200	0		
1'inci Tabur'da	0	0	101	0	0	0

Tarîhi: 13-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Akşam yedi buçukta düşman, Yeşildere'nin 81 numrolu siperlerimizin önündeki kısmına birçok bomba atmıştır bundan mâ'adâ petrol tankerlerini iplere bağlayarak bâ'zı siperlerinin önünde dereye doğru sarkıtmıştır.

Bugün cephemizde hafif piyâde ateşinden mâ'adâ şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	5	686	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	698	105	0	1
3'üncü Tabur	11	3	558	115	0	1
Yekûn	23	14	1942	345	0	2
1'inci Tabur'da			100			
3'üncü Tabur'da			201			

Tarîhi: 15-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bu gece cephemizde fevka'l-âde bir şey olmamıştır.

Düşman sağ cenahımıza 7'den 9'a kadar pek çok bomba atmış ve mezkûr sâ'atten sonra azaltmıştır. Makineli tüfenklerini dahi çok istimâl etmiştir.

Düşman, dokuzdan on bire kadar Çamlısirtlar'ı obüsleriyle musırrâne döğdü. 60'dan ziyâde mermi attı 81 siperlerimize bir siperi ve ittisal siperlerinde üç siperi ve oradaki makineli tüfenk mahallinin sağ ve solundaki ara siperlerini tahrib etti insanca bir zâyî'at yoktur.

Sâ'at 10.20 buçukta bizim tayyareye benzeyen bir tayyare 'Abdülvahab Sırtları'nın üzerinden şimal istikâmetine geçti ve düşman mevzi'ine fazla miktarda mitralyöz attı. Birim tayyarenin uçacağına da'ir bir ihzar-ı vâki' olmadığından bizim vehâhut düşman tayyaresi olduğuna kat'i bir hüküm verilemedi.

Palamutluk veya Azmakdere'deki obüslerimiz on birde düşman mevzi'inin arkasını döğmeğe başlamasıyla düşman obüslerinin ateşi kesildi. Bir mermimizin Şüheda Tepesi arkasında yangın îkâ ettiği tarassud edildi.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyî'atı ber-vech-i zîrdır.

Alaya bugün 80 ikmâl efrâdı gelmiş efâad-ı merkum 2'nci Tabura verilmiştir ve evvelce 1'inci ve 3'üncü Taburlara misâfir verilen efrâd bu taburlara mal edilmiştir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

	Zâbitân		Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyî'at	
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	6	5	789	115	0	0
2'nci Tabur	6	5	781	105	0	0
3'üncü Tabur	11	3	760	115	0	0
Yekûn	23	13	2330	345	0	0

Tarîhi: 16-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir.

Düşmanın bir tayyaresi öğleden evvel sâ'at 9'dan 12'ye kadar üç sâ'at mütemâdiyen Kanlı ve Albayrak Sırtları üzerinde cevelanlar yaparak tarassudatta bulunmuştur. Tayyare 5-10 dakîka müddetlerle müte'addid defa'lar tevakkuf ederek ciddi bir sûrette

tedkîkatta bulunmuştur. Akşam sâ'at 4'ten beşe kadar düşman obüsleriyle Palamutluk'taki obüslerimiz arasında o misillü icrâ edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Zâyi'at				
Zâbitân			Neferat						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Gaib	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	6	5	792	111	0	1	0	1	3
2'nci Tabur	6	5	789	106	0	1	0	0	0
3'üncü Tabur	11	3	777	99	0	0	0	0	0
Yekûn	23	13	2358	316	0	2	0	1	3

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: 17-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün yine sükûnetle geçmiştir.

Sabahleyin sâ'at beşten yediye kadar Kavaklısirt ve 85 Râkımlı Tepe'deki topçumuz Gültepe ve Şüheda Tepesi'ndeki düşman mevâzi'ini mü'essir surette döğmüştür. Düşman obüsleri mukâbeleten 6 mermi topçumuza ve 5 mermi de Çamlısirt'a atmışlardır. Bugün sâ'at 10 ile 11 arasında yeni sistem bir tayyare pek açıktan uçarak bi'l-hassa Kabatepe ve Kanlısirt'ta tevakkuf ve icrâ-ı tarassudat etmiştir bu tayyare iki sathlı ve iki sandıklı ve her sandığın önünde de birer motoru vardır.

Üç günden beri az çok fasılalarla Cenub Grubunda devam eden top ateşleri bugün zevalden sonra kesb-i şiddet etmiştir. Bi'l-hassa sâ'at 3 ile 5 arasında bu şiddet son dereceyi bulmuştur.

Fî 12 Eylül 331'de alaya verilip 3'üncü Tabura mal edilen ikmâl efrâdının iki neferi bu gece firar etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu son yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd		Şehid			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Emraz-ı Adıye Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
1'inci Tabur	7	5	797	111	1	0	1	7
2'nci Tabur	7	5	782	106	0	1	6	1
3'üncü Tabur	9	3	776	99	1	1	0	1
Yekûn	23	13	2355	316	2	2	7	9

Mülâhazat: Hava sıcaktır.

Tarîhi: 18-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün şâyân-ı kayd vukû'ât olmamıştır.

İhtiyatta bulunan 1'inci Tabur ikmâl efrâdının tâ'lim ve terbiyesiyle iştigâl etmiştir.

Bugün topçularda da sükûnet vardı. Yalnız zevale yakın ve sâ'at dörtte düşman Çamlısirt'a dört beş obüs ve o miktar şarabnel atmıştır. Cenub Grubundaki topçu ateşi bugün de bütün gün devam etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd ve Küçük Zâbitân					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	798	111	0	0	2	3
2'nci Tabur	7	5	788	106	0	1	2	9
3'üncü Tabur	9	3	781	99	0	0	0	5
Yekûn	23	13	2367	316	0	1	4	17

Tarîhi: 18/19-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün düşmanın deniz ve kara toplarıyla gerileri fazla döğdüğü ve bundan mâ'adâ İmroz'da birkaç düşman nakliye sefînesinin harekete müheyyâ bir halde bulundukları Şimal Grubu Kumandanlığından bildirilmekte olduğundan behisle bu ahvalın, düşmanın bir teşebbüste bulunacağına bir emare olduğu fırkadan bildirilmiş olduğundan bütün kıta'âtın bu babda nazar-ı dikkatleri şiddetle celb edilerek gerek ileri hatların gerekse istinâd ve ihtiyatların her an hazır bulunmaları ve istihzârât-ı lâzıme icrâsı taburlara emir olunmuş ve sabaha kadar da uyanık bulunmuş ise de düşmanın bir teşebbüsü zannet-tirecek hiçbir hareketi olmamış ve gece bir sabık sükûnetle geçmiştir.

Tarîhi: 19-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 9.10

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün düşman topçularında fa'âliyet vardı. Obüsler muhtelif zamanlarda Palamutluk, Kanlısirt ve Çamlısirt'ı döğmüşlerdir. Çamlısirt'ta bir siperimiz yıkılmaktan başka bir zarar olmamıştır.

Sabahtan beri düşman sefa'in-i harbiyesi dahi cephenin her bir tarafına mermiler atmışlardır. Düşman sâ'at 9.20 buçukta dört buçukluk dânelerle ihtiyat taburun bulunduğ-u olduğuhı da bombardıman etmiş ise de lielhamd bir zarar olmamıştır.

Düşmanın bugün havada da fa'âliyeti vardı. Bütün gün tayyare istikşafatı dûçar-ı tâ'til olmamıştır. Bozcaada ile İmroz arasında 20-30 düşman sefa'in-i harbiye-i sagîresi do-laşmaktadır.

İhtiyat taburu bugün dahi tâ'lim ve terbiye ile iştigâl etmiştir. Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Ga yr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye	Hastahânedan
1'inci Tabur	8	5	806	113	0	0	0	8
2'nci Tabur	8	5	787	106	0	1	3	3
3'üncü Tabur	9	3	780	99	0	0	2	3
Yekûn	25	13	2373	318	0	1	5	14

Tarîhi: 20-7-331

Sâ'at ve Dakîka:

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir.

Düşman tayyareleri bugün de fa'âliyet göstermemişlerdir.

Düşman öğleden sonra denizden monitörle ve karadan obüslerle Palamutluk'u bombardıman etmişleridir.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye	Hastahânedan
1'inci Tabur	8	5	812	113	0	0	0	6
2'nci Tabur	8	5	790	106	1	2	1	7
3'üncü Tabur	9	3	781	99	0	0	0	1
Yekûn	25	13	2383	318	1	2	1	14

Tarîhi: 21-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

20/21-7-331 gecesi sâ'at 12'de fırkadan vürud eden emirde Şimal Grubu cephesinde bi'l-'umum topların Fi 23-7-331 kable'z-zeval sâ'at 9'da düşmana ateş baskını yapacağı ve ilk ateşin 10 dakîkaya devam ederek her bataryanın 15 mermi atacağı ve bunu müte'akib 27'nci, 57'nci, 47'nci Alayların bomba atacağı ve sâ'at 9.25'te tekrar topçu ateşi başlayarak bu defa' 10'dakîka devam edecek ateş esnâsında her bataryanın 25 mermi atacağı bildiriliyordu.

Tarîhi: 21-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün icrâ edilecek ateş baskını hakkında taburlara şu emir verildi.

Tarîhi: 21-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 5.30 evvel

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Tabur Kumandanlıklarına

1. Bugünkü topçu ateşi baskınında taburlar ber-vech-i âti hareket edeceklerdir.
2. Topçu ateşini müte'akib piyâdenin bir ta'arruzu için bir emir verilmesi muhtemel olduğundan taburlar ta'arruza müheyyâ bir halde bulunacaklardır. Bombacılar tefrik edilmiş ve bombaları nezdlerinde bulunmuş olmalıdır.
3. Topçu ateşi esnâsında düşman topçusunun piyâde hatlarımıza ve gerilere ateş açması muhtemel olduğundan zâyî'attan tevakki için efrâd derhal mahfûz mahallere konulmalı ve fakat râsıtlar kemâl-i dikkatle mevki'lerinde kalarak vazîfe-i tarassud kemâl-i dikkatle îfâ etmelidir. Verilecek emirde ve bir iki dakîka zarfında efrâd mahfûz mahallerinden çıkabilmelidir.
4. Makineli tüfenkler keza mevzi'lerinde bırakılmayarak mahfûz mahallere konulmalıdır. Ancak topçu ateşini müte'akib piyâde ta'arruzu için bir emir alırsa derhal mevzi'lerine sür'atle konularak lüzûm görülecek hedeflere ateş etmeye hazır bulundurulmalıdır.
5. Bi'l-cümle Zâbitân topçu ateşimizin tesîratını muhtelif mahallerden tarassud ederek nöbet tutmalı ve tabur kumandanlarına mâ'lûmat verilmelidir tabur kumandanları baskından sonra tarassudatlarını mübeyyen bir rapor vereceklerdir. Düşman topçusu ateş ettiği halde, neredeki toplar, hangi siperlerimize veya mevzi'lerimize ateş açacaklarını gayet büyük dikkatle tarassud ve kayd etmelidir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Sâ'at 9 evvelde bütün cepheden topçu ateşi başladı ve emir mücebince on dakîka devamdan sonra teş kesilerek sâ'at 9.25'te tekrar başladı ve sâ'at 9.35'te ateş kesb-i sükûnet etti. Ateşin tesîratı hakkında fırkaya takdim edilen rapor ber-vech-i zîrdir.

Tarîhi: 21-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 11.30

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Fırka 11 Kumandanlığına

Bugün dokuzda icrâ edilen topçu ateşi baskınının tesîratı hakkında rapordur.

1. Kanlısirt ile Gültepe arasındaki saha tarassud edilebilmiştir.

2. Şınayderlerimizin attığı mermiler, Kanlısirt ve Şüheda Tepesi'nin kâmilten gerisine düşmüşlerdir.
3. Gerideki tesîrat bilinemezse de bu mevâzi'deki siperlerde şâyân-ı dikkat tahrîbat yapamamışlardır.
4. Şüheda Tepesi'nin şarkındaki düşman siperleri tamamen ateşten masun kalmıştır.
5. Yeşildere'nin garb kolundaki düşman istinâd mevzi'i dahi ateşimizden müte'essir olmamıştır.
6. En güzel tesîrat obüslerimiz tarafından yapılmıştır. Yeşiltarla ve cenubundaki düşman siperlerinin üzerine üç tam isâbet vâki' olmuş ve torbalarla sâir birçok şeylerin havaya fırladığı görülmüştür. Bu isâbetlerin, havan topumuzun olduğunu zannedirim.
7. Obüslerimiz, Şüheda Tepesi'nin cenubundaki düşman siperlerinin arkasında yangın îka' etmişlerdir. Yarım sâ'at kadar oradan duman çıkmıştır.
8. Düşman topçusu pek az mukâbele etmiştir. Düşman obüslerini Kanlı ve Çamlı sırtlara ve topçu mevâzi'imize birkaç mermi atmışlardır.
9. Düşman topçusunun nazar-ı dikkati en ziyâde Kanlı ve Çamlı sırtlara ma'tuf olduğu ve tarafımızdan hafif bir ta'arruz vukû'unda mezkûr mevâki'yle topçu mevâzi'lerimizi ateş altına alacağı anlaşılmaktadır.
10. Düşman piyâdesi, topçumuzun ateşi esnâsında kâmilten ateş kesmiştir. Ara sıra bâ'zı siperlerden, bir iki sâniyelik bir müddet için ayna kaldırılıp indirilmekte idi.
11. Topçu ateşimizin kesilmesini müte'akib düşman siperlerinden tek tük piyâde ateşleri başlamıştır.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Bu ateş esnâsında 3'üncü Taburdan bir nefer obüs ile ağırca ve 1'inci Taburdan bir nefer ordugâhda şarabnel ile hafif mecrûh olmuştur.

Tarîhi: 21-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Bugün topçu ateşinden başka şâyân-ı kayd bir şey olmamıştır.

Taburların vukû'âtleriyle mevcudu ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu			Vukû'ât					
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedan Gelen
1'inci Tabur	8	5	812	114	0	0	0	1
2'nci Tabur	8	5	792	106	0	1	2	5
3'üncü Tabur	9	3	777	99	1	4	0	1
Yekûn	25	13	2381	319	1	5	2	7

Tarîhi: 22-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece sâ'at 8.30'da Gültepe'deki düşman mevâzi'inden üç 'aded şemsiyeli tenvir roketi atılmasını mütea' kib düşman tarafından 77'nci Alay cephesine ateş açılarak beş dakîkaya kadar devam etmiştir.

Düşman bütün gece cephemizde kesik mitralyöz piyâde ateşi etmiştir. Bugün gündüz sâ'at 9 ile 10 arasında düşman obüsleri Kanlı ve Çamlısirtlar'ı döğmüş ve günün muhtelif Sâ'atlerinde dahi düşmanın sekiz buçukluk sahrâları ve altı buçuk cebelleri siperlerimizi ve karargâhımızı şarabnellerle iz'ac etmiştir. Bunlardan insanca zâyî'at yoksa da cebeller 81 siperlerimizde iki siperimizi tahrib etmiştir.

Düşmanın havâî fa'âliyeti bugün ziyâde idi. Sabahtan akşama kadar tayyare cevelanları eksik olmamıştır. Bi'l-hassa zevalden üçe kadar Kabatepe ile Kanlısirt arasında musır-râne cevelanlar yapmıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu			Zâyi'at					
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd		Vukû'ât			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	812	114	0	2	3	5
2'inci Tabur	8	5	789	106	1	1	3	2
3'üncü Tabur	9	3	781	99	0	0	0	4
Yekûn	25	13	2382	319	1	3	6	11

İkmal efrâdının mikdarı yazılacak.

Mülâhazat: 3'üncü Taburun 10'uncu Bölüğü efrâdından, Buldan kazasının Güncü(?) nahiyesinden Yağcılar mahallesinden Hüseyin oğlu Mustafa, ordugâhta ikindi namazı kılmakta iken yanına düşman 8,5'lik bir mermi ile toz toprak içerisinde kaldığı halde metânetini muhâfaza ederek namazı bozmamış ve itmâm etmiştir.

Tarîhi: 22/23-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 8 sonra

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Alay mıntıkasını 15'inci Alayın teslimalacağı hakkında fırkadan şimdi şu emir alındı:

48'inci Alay Kumandanlığına

Sol Cenah Mıntıkası Kumandanlığından 22 Eylül tarîh ve 188 numro ile mevrûd emre tefikan:

- İhtiyatta bulunan 15'inci Alay bu geceden (22/23 minhü) îtibâren 48'inci Alay mıntıkasını teslim almağa başlayacaktır.
- Sûret-i teslim ve tesellüm ettiği tarzda icrâ edilecektir.
 - 15'inci Alaydan bir tabur bu gece 48'inci Alay ihtiyat mevzi'ine girecek geceyi orada geçirecektir.
 - 48'inci Alayın ihtiyat taburları geriye, 15'inci Alaydan ileri gidecek taburun ordugâhına gelecektir.
 - Yarın gündüzün düşmana sezdirilmeksizin bir tabur 15'inci Alay tarafından işgâl edilmiş bulunacaktır.
 - Yarın 15'inci Alaydan bir tabur 'aynı vechle 48'inci Alay ihtiyat mevzi'ine girecek grubu müte'akib, gece beş diğer tabur cephesini teslim almaya başladığı anda 15'inci Alayın diğer 3'üncü Taburu ihtiyat mevzi'ine girmiş bulunmalıdır.
- Mıntıkasını teslim eden 48'inci Alay taburları geride 15'inci Alay ordugâhında içtimâ'

edeceklerdir.

4. Devr ve teslim mu'âmelesi 24 Eylül 331 sabahı bitmiş bulunacaktır.
5. O andan itibaren 48'inci Alay, 16'ncı Fırka Kumandanı'nın emrine girecektir.
6. 16'ncı Fırkaca sûret-i muharrere vechle 13'üncü Alay cephesi teslim edildikten sonra mezkûr alay 11'inci Fırkanın ihtiyatı olacaktır.

11'inci Fırka Kumandanı Vekili
Miralay 'Abdürrezzak

İşbu emir taburlara tebliğ olunmuştur.

22/23-7-331 sâ'at 11 sonrada 15'inci Alayın 1'inci Taburu alayın ihtiyat taburunu tebdil etmek üzere ordugâha gelen ve ihtiyatta bulunan 1'inci Taburumuz sâ'at 2 sonrada Kavakdere'ye gitmiştir.

Tarihi: 23-7-331

İkamet Mahalleri: Kara Yorgi Deresi

Gece vürud eden 15'inci Alayın 1'inci Taburu sâ'at 8 evvelde 81 numrolu siperleri teslim almıştır.

15'inci Alayın 2'nci Taburu sâ'at 8.20'de ordugâha gelmiş ve sâ'at 1 sonrada 3'üncü Taburumuzun işgâl edildiği Semertepe ve Çamlısirt siperlerini teslim almıştır. Siperleri teslim eden 2'nci Taburumuz Kavakdere'ye gitmiş ve 3'üncü Taburumuz 15'inci Alayın 3'üncü Taburunun vüruduna intizaren ordugâhta kalmıştır.

Sâ'at 4 sonrada 16'ncı Fırkadan şu emir alınmıştır. Siperlerin devr-i teslimi sükûnetle icrâ edilmiştir:

48'inci Alay Kumandanlığına

25/26 Eylül 331'de 13'üncü Alay mevzi'inin devr ve teslimi 9-7-331 tarihli emir mücebince bi'l-cümle teferru'atıyla icrâ ve ikmâl edilmiş olmak üzere 47'nci Alay Kumandanı, 13'üncü Alay Kumandanı emrine icab eden bölükleri tevdi' edeceklerdir.

Mezkûr bölüklerin mensub olduğu tabur kumandanı ve bi'l-cümle Zâbitân ve küçük zâbitleri ve lüzûmu mikdarda efrâdı, şimdiden 13'üncü Alay cephesinde vazîfeye başlayacaktır.

13'üncü Alaydan birinci hattın geriye alınacak bölükler Keklik Deresi'nde içtimâ' edeceklerdir. 13'üncü Alay Fî 26-7-331 sabahından itibaren bir taburuyla Keklikdere'de ve bir taburuyla Mersindere'de bir taburuyla da eski cephesi gerisindeki ihtiyat taburu mevzi'inde bulunacaktır.

48'inci Alay Fî 24-7-331 sabahı fırkanın emri altına girmiş bulunacaktır.

48'inci Alayın iki taburuyla Karayürek Deresi'nde alay karargâhının bulunduğu derenin

şimalindeki küçük derelerde ve bir taburuyla da şimdilik Kavakdere'de kalması münâsibdir. Ancak 48'inci Alaydan bir taburun 47'nci Alayın sol cenahından bir taburluk cepheyi (3'üncü Taburun cephesini) teslim etmesi mukarrerdir. Bunun için şimdiden cephenin alay zâbitân ve küçük zâbitân ve efrâdı tarafından iyice öğretilmesi elzemdir. 48'inci Alayın bu cepheyi teslim alması 26 günü sabahtan îtibâren 24 sâ'at zarfında icrâ edilmiş bulunacaktır.

Buradan çıkacak 47'nci Alay taburları, mezkûr alayın ihtiyatını teşkil edecektir. 48'inci Alaydan Karayürek Deresi'ne çıkacak taburların, çıkar çıkmaz kazmaya sarılması; Gûl-nardere ve Karadere'yi atlayarak gitmiş, derin muntazam bir sûrette 47'nci Alay sol cenahındaki üçüncü ve ikinci hatta ve en ileri hatta kadar rah-ı mestûrlar küşadına başlaması lâzımdır.

Alay karargâhının bu cephe gerisinde ve Karayürek Deresi garbında münâsib bir noktada tesîsi münâsibdir.

48'inci Alay emredilmiş bu tertibatı alıncaya kadar her akşam taburlarının nerede olduğunu fırkaya bildirecektir.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Bu emir üzerine 3'üncü Tabur geceyi Keklikdere'de geçirmesi için emr-i şifâhî verilmiş ve alay karargâhı eski mevki'inde kalmıştır.

11'inci Fırkadan mübelliğ ordu kumandanlığının emirnâmesinde beşinci ve 11'inci Fırkaların yekdiğerinin numrolarını tebdil edecekleri bildirilmiştir.

Bugün sükûnetle geçmiştir. Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyi'at			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahânededen Gelen	Hastahâne-ye Giden
1'inci Tabur	8	5	812	114	0	0	0	0
2'nci Tabur	8	5	789	106	0	3	3	0
3'üncü Tabur	9	3	778	99	0	0	2	5
Yekûn	25	13	2379	319	0	3	5	5

Tarîhi: 24-7-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Kable'z-zeval sâ'at 9'da 16'nci Fırkadan şu telefon alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

13'üncü Alayın cephesinin teslimi keyfiyeti kalmıştır. Vaz'iyet-i hazırâ şimdilik idâme edilecektir. Mâ'mâfih dünkü teblîgat dâiresinde cepheleri öğretilmesi lâzımdır.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir üzerine alay karargâhıyla Keklikdere'deki 3'üncü Tabur Kavakdere'ye nakletmiştir.

1'inci Tabur Kabatepe mıntıkasındaki ihtiyat siperlerini işgâl etmiş ve 2'nci, 3'üncü Taburlar 15'inci Alayın tahliye ettiği ordugâha yerleşmiştir.

Bugün sükûnetle geçmiş ve taburların mevcudu sabıkına hâlel gelmemiştir.

Tarîhi: 25-7-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Bu gece sâ'at 8 raddelerinde 47 ve 15'inci Alay cephelerinde olduğu tahmin edilmiş şiddetli ve sürekli bir tüfenk ateşi başlaması üzerine 2'nci, 3'üncü Taburlara şu emir verilmiştir:

Tabur Kumandanlıklarına

Her hale karşı efrâdınızı hazır bulundurunuz.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Bu ateş yirmi dakîka kadar devam ettikten sonra sükûnet bulmuştur.

Bugün taburlar tanzîfat ve tahâretle işgâl etmişlerdir.

Taburların yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleriyle bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdır.

Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd			Zâyi'at			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Has-tahâ-neden Gelen	Has-tahâ-neye Giden	Kita'ât-ı Saâi-reye Giden
1'inci Tabur	8	5	812	113	0	0	1	1	0
2'nci Tabur	8	5	792	106	0	0	0	3	0
3'üncü Tabur	9	3	769	95	0	0	0	2	15
Yekûn	25	13	2373	314	0	0	1	6	15

Tarîhi: 26-7-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Bugün taburlar tâ'lim ile iştigâl etmişlerdir.

13'üncü Alayın tebdili hakkında 16'ncı Fırkadan sâ'at 5 sonrada şu emir alınmıştır:

48'inci Alay Kumandanlığına

1. 48'inci Alay 13'ü tebdil edecektir.
2. 13'üncü Alay, Kavakdere'ye gidecektir. 5'inci Fırka emrine girecektir.
3. Tebdil-i keyfiyeti Fî 28-7-331 sabahı tamamıyla hitama ermiş bulunacaktır.
4. 13'üncü Alay bu babda Fî 9-7-331 tarihli emri nazar-ı î'tibara alması fevka'lâde mül-tezemdir. 48'inci Alay için mezkûr emrin bir sûreti merbûten gönderilmiştir.
5. 47'nci Alayın sol cenahındaki taburun kuvvetli ihtiyata malik olması o cenahın ehemmiyeti hasebiyle pek ziyâde şâyân-ı arzudur. Alay ihtiyatı da merkez gerisinde bulunur.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd			Zâyi'at		
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hasta Giden	Gelen
1'inci Tabur	8	5	814	113	0	0	0	2
2'nci Tabur	8	5	785	106	0	0	7	0
3'üncü Tabur	9	3	764	95	0	0	8	3
Yekûn	25	13	2363	314	0	0	15	5

Tarîhi: 26/27-7-331

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

13'üncü Alayın sûret-i tebdili hakkında taburlara şu emir verildi:

Alay Emri

1. Alayımız alay on üçü tebdil edecektir.
 2. Yarın 'ale's-sabah 1'inci, ve 3'üncü Taburlar bulundukları yerden hareket edeceklerdir. 1'inci Tabur mezkûr alayın ileri hatta bulunan taburunu ve 3'üncü Tabur dahi mezkûr alayın, Mersindere'de bulunan taburlarını tebdil edecektir.
- 2'nci Tabur tam zeval vaktinde buradan hareketle mezkûr alayın alay karargâhı civarında bulunan taburlarını tebdil edecektir. Alay karargâhı 2'nci Taburla berâber hareket

edecektir.

3. Taburlar tâ'yin olunan sâ'atlerde hareket edebilmeleri için lâzım gelen ihzaratı akşamdan yapacaklardır.
4. 13'üncü Alay nezdinde mevcut olan her dürlü ayna ve ayineli tüfenkler ve her dürlü malzeme ve vesa'it-i tedâfûi ve tahkîmiye bomba, çelik mazgal, ihtiyat torba, kallas, sac levha gibi şeyleri tamâmen sened mukabilinde teslim alacaklardır.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 27-7-331

Sâ'at ve Dakîka: 3,31

İkamet Mahalleri: Kavak Deresi

Akşam verilen emir mücebince Kanlısirt'taki 13'üncü Alayı tebdil etmek üzere bugün öğleden evvel sâ'at 7.30'da üçüncü ve sâ'at 8.30'da birinci ve öğleden sonra sâ'at 1'de alay karargâhıyla 2'nci Tabur Kavakdere'den hareket etmiştir.

Tarîhi: 27-7-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Taburlar Karayürek Deresi'ne kadar bilâ-hâdisse gelmiş ise de ve orada Yüksekisirt istikâmetinden gelen düşman mitralyöz kurşunlarıyla 3'üncü Taburdan bir ve 1'inci Taburdan üç nefer mecrûh olmuştur. Mecrûhlardan birisi müte'âkiben vefat etmiştir.

1'inci Tabur, 13'üncü Alayın ileri hattaki taburunu ve 3'üncü Tabur, Mersin Deresi'ndeki taburunu; 2'nci Tabur, alay karargâhı civarındaki ihtiyat taburunu tebdil etmiştir. Tebdil mû'âmelesi sükûnetle icrâ edilmiştir.

Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Tarîhi: 28-7-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Düşman gece ileri hattımıza pek çok bomba atmış ve tarafımızdan ateşle mukâbele edilmiştir.

Gündüz sükûnetle geçmiştir. 2'nci, 3'üncü Taburlar tâ'limle iştigâl etmiştir öğleden sonra dört buçuk ratdelerinde bir düşman tayyaresi Kanlısirt ve Kırmızısirt üzerinde müte'addid devirler yaparak keşfiyyat icrâ etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	811	113	3	5	0	5
2'nci Tabur	8	5	790	106	0	0	2	7
3'üncü Tabur	9	3	761	95	0	0	5	2
Yekûn	25	13	2362	314	3	5	7	14

Tarîhi: 29-7-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bugün de şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Düşman gece fasılalarla bomba attığı gibi gündüz dahi birçok bomba atmıştır.

Öğleden sonra sâ'at 5.30'da düşman tarafından atılan obüs ve şarabnellerden lielhamd Hiçbir zarar olmamıştır. Bugün alaya 200 nefer ikmâl efrâdı verilmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Zâyi'at				
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-neden Gelen	İkmal Efrâdı
1'inci Tabur	8	5	837	114	0	5	0	4	27
2'nci Tabur	8	5	868	106	0	1	0	3	76
3'üncü Tabur	9	3	860	95	0	1	0	3	97
Yekûn	25	13	2565	314	0	7	0	10	200

(İkmal efrâdının mikdarı yazılacaktır.)

Tarîhi: 30-7-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bu gece düşman, nısfü'l-leyle kadar lâ-yenkati' bomba atarak bir neferimizi şehid ve yedi neferimizi mecrûh etmiştir.

Öğleden sonra sâ'at 3.20'den beşe kadar düşman sahrâ ve obüs topçusu bütün cepheye teneşir ateşi etmiştir.

Alay karargâhının bulunduğu sırtlara iki obüs [düşmüştür]. Düşman hiçbir zarar vermemiştir. Başkaca şâyân-ı kayd bir şey olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedan Gelen
1'inci Tabur	7	5	811	114	1	19	7	1
2'nci Tabur	8	5	870	106	0	0	0	2
3'üncü Tabur	9	3	859	95	0	0	1	0
Yekûn	24	13	2540	315	1	19	8	3

Tarîhi: 30-7-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Kıta'âtın şehir-i Eylûl 331 zarfındaki zâyî'atı ber-vech-i zîrdır.

	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	7	33
2'nci Tabur	4	31
3'üncü Tabur	5	22
Yekûn	16	86

Tarîhi: 1-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Düşman bu gece çok bomba atmış ise de lâ-yenkâtı' piyâde ateşi etmiştir gündüz sükûnetle geçmiştir.

2'nci, 3'üncü Taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	808	113	0	9	1	6
2'nci Tabur	8	5	869	106	0	1	4	4
3'üncü Tabur	9	3	856	95	0	0	6	3
Yekûn	24	13	25330	314	0	10	11	13

Mülâhazat: Hava poyrazlıdır.

Tarîhi: 2-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bugün dahi sükûnetle geçmiştir. Şâyân-ı kayd hiçbir hâdise olmamıştır. Taburların bugünkü mevcuduyavukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâneneden Gelen
1'inci Tabur	7	5	798	113	1	7	2	0
2'nci Tabur	8	5	866	106	0	0	3	0
3'üncü Tabur	9	3	852	95	0	1	3	0
Yekûn	24	13	2516	314	1	8	8	0

Mülâhazat: Hava bulutludur, hafif yağmur yağmıştır.

Tarîhi: 2-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Alayın 5'inci Fırka nizâm-ı harbinden iftirakı münâsebetiyle fırka kumandanı beyefendi tarafından alay kumandanlığına hitâben zîrde sûreti muharrer vesîka irsal buyrulmuştur.

48'inci Alay Kumandan Zî-iktidarı İlhami Bey'e

Bidâyet-i harbden beri Kanlısirt eteklerinde, Semertepe ve Albayrak Sırtları'nda vücûda getirmiş olduğunuz tahkîmattaki intizam ve mükemmeliyetle berâber gerek düşmanın ... hücûmlarına kahramanca mukâvemetiniz ve gerek cansipârâne mukabil hücûmlarınız cidden şâyân-ı sitâyîştir. Bi'l-hassa Kanlı[sirt] ve Yeşilsirt ta'arruz ve müdâfa'alarında pek ziyâde ibraz-ı şecâ'at ve besalet ettiğiniz [ve] vatan-ı mukaddes ve müfrezemize göz diken bâ'zı düşmanın her teşebbüsünü pek bahalıya mal ettiğiniz[den], bütün ehl-i İslâm sizinle alayınıza ve emsâline medyun-ı şükrandır.

Bundan dolayı alayınızla firkadan infikâklardan cidden pek müte'ssirim. Mâ'mâfih bu tesîrim Arıburnu cebhe-i harbinin en mühim mahallin bir noktası olan Kanlısirt'in kahraman alayınıza tevdi' edilmesi nisbeten izâleye kâfi gelmektedir.

Zat-ı 'alîlerine ve 48'inci Alayın bi'l-'umum zâbitân ve efrâdına ayrı ayrı beyan-ı teşekkür eder, Bu tahrîratın alay cerîdesine kaydıyla bir hâtıra olmak üzere nezd-i 'alînizde hıfzı[nı] temennî ederim efendim. Fî 1 Teşrin-i Evvel 331.

5'inci Fırka Kumandan Vekili
Miralay 'Abdürrezzak

İşbu tahrîrat taburlara zîrde muharrer alay emriyle tebliğ' olundu.

Alay Emri

Akdemce nizâm-ı harbde bulunduğumuz 5'inci Fırka Kumandanı, kumandasından iftirakımız hasebiyle 'acizlerine hitâben bir vesîka göndererek alayımızın hidemat-ı cansipârânesinden fevka'l-âde beyan-ı teşekkür ve memnuniyet ve nizâm-ı harbinden çıktığımızdan dolayı izhar-ı tesîr etmektedir. Bu babdaki memnuniyet ve tesîrlerinin bütün alay zâbitân ve efrâdına tebliğini emir ve ricâ eylemekte olduklarından tebliğ etmekle büyük bir fahr ve gurur hissettiğimi 'arz ederim.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 3-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Gece sabaha karşı 4'ü 10 geçe Kanlı ve Kırmızı sırtlarda düşman bir havaî fişenk yak-
tıktan sonra evvela bomba ve tüfenk ve sonrada topçu ateşleriyle baskın yapmış ve
yirmi dakîka kadar devam etmiştir. Hamdolsun bu baskından bir zâyi'atımız yoktur.

Bu baskını düşmanın bir hücumu tâ'kib etmesi muhtemel bulunduğundan ileri hatta
bulunan tabura her hale karşı müteyakkız bulunmasını emredildiği gibi ihtiyat taburları-
na da harekete âmâde bulunmaları tebliğ olmuştur.

Düşman zevalde topçu ateşini pek büyük bir şiddetle tekrar etmiş ve topçularımız tara-
fından vukû' bulan mukâbele üzerine yarım sâ'atten fazla bir müddet devam eylemiştir.
Lielhamd bu ateşten bir zâyi'atımız yoktur.

Bugün topçu ateşlerinden başka şâyân-ı kayd bir vukû'ât olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne- den Gelen
1'inci Tabur	7	5	781	113	0	11	6	0
2'nci Tabur	8	5	855	106	0	2	10	1
3'üncü Tabur	8	3	841	95	0	0	11	0
Yekûn	23	13	2477	314	0	13	27	1

Tarîhi: 4-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Gece sükûnetle geçmiştir. Yalnız beşinci, altıncı lağımlarımızın altında düşmanın kaz-
ma sesi işitilmekte olduğundan istihkâm zâbitânı mâ'rifetiyle mu'âyenesi için keyfiyet
fırkaya bildirilmiştir.

Gündüz düşman mûtadın fevkinde bomba ve piyâde mermisi atmıştır. Beşinci, altın-
cı lağımlarımız arasındaki düşmanın pek yakınımızda çalıştığına şüphe kalmadığından
oradaki nöbetçiler geri alınmıştır. Piyâde mermilerinden bir şehid ve iki mecrûh, bom-
balardan bir şehid, 7 mecrûh vardır.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlik Vukû'âtı ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	773	113	0	3	6	1
2'nci Tabur	8	5	848	106	0	1	7	1
3'üncü Tabur	8	3	828	95	0	0	14	1
Yekûn	23	13	2449	314	0	4	27	3

Tarîhi: 5-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bugün sükûnetle geçmiştir:

Yalnız zevalde düşman topçularıyla topçularımız arasında yirmi dakîka kadar topçu düellosu icrâ edilmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlikvukū'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Zâyi'at			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	6	756	115	2	14	0	1
2'nci Tabur	8	5	852	106	0	0	0	4
3'üncü Tabur	8	3	866	95	0	0	6	0
Yekûn	22	14	2430	316	2	14	6	5

Tarîhi: 6-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bugün 'îd-i âzamînin ibtidâsı olmak münâsebetiyle fırka kumandanlığından mevrûd tebriknâme ber-vech-i zîrdir.

Allah'ın furkanına, sultanın fermanına, milletin vicdanına uygun bir cihad içindeyiz. En kızgın muhârebelerde bulundunuz, en kanlı yerlerde dünyaları hayrana düşüren büyük müdâfa'aya aylardan beri iştirak ettiniz. 'Âlî şehidler, şeci' kurbanlar verdiniz. Hayırlı ve

şanlı günlerin bu büyük kahramanlarına fâtilahalar yolladıktan sonra fırkamın Çanakkala' muhârebatı tarîhinde, kendilerine sahâ'if-i iftihar ihzar eden alayları Kurban Bayramı'nın şu ilk gününde en samimi tebriklerimi takdim eder; bi'l-cümle zâbitân ve efrâdın göz- lerinden öperim.

Sebil-i kibriyâsında, en 'alî kurbanların kanlarını îsar ederek himâye ve muhâfazasına uğraştığımız din ve vatanımızı kahraman müdâfi'leri hürmete îlâ ve kâmuran eylemesi Allah-ı 'azîmü's-şandan temenni ederim.

Düşmanın altı nakliye gemisinin Bahr-i Sefid'de tahte'l-bahrlar tarafından batırıldığı haber alınmıştır. Alman ve Avusturya ordularıyla Bulgarların muvaffakiyetle ilerledikleri son havâdisi olarak dün gece ordudan bildirilmiştir.

Fırka 16 Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 6-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Gece sükûnetle geçmiştir.

Sabahleyin düşman obüs ve sahrâlarıyla topçumuz arasında yirmi dakîka kadar devam eden bir düello icrâ edilmiştir. Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâ- yi'atı ber- vech-i zîrdır.

Mevcudu					Zâyi'at			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne- den Gelen
1'inci Tabur	7	5	754	115	0	2	3	3
2'nci Tabur	8	5	859	106	0	0	3	10
3'üncü Tabur	8	3	825	95	0	0	4	7
Yekûn	23	13	2438	316	0	2	10	20

Tarîhi: 6-8-331

Sâ'at ve Dakîka: 6 Sonra

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Vukûat:

Alay cephesinin 47'nci Alay tarafına teslim edileceği ve alayın fırka ihtiyatı olarak Mersin Deresi'ne çekileceği hakkında fırkadan ber-vech-i zîr emir alınmıştır:

Fırka Emri

47'nci Alay, 48'inci Alayın işgâlinde bulunan kısmı da yani bütün tekml Kanlısirt cephesini teslim edecektir.

Bunun için iki gün tahsis ediyorum. Bu babda ittihaz edilecek tedâbir ihtiyatının tekrarına lüzûm görmüyorum. 48'inci Alay sığarsa üç taburuyla Mersindere'ye gelecektir. Fırkanın ihtiyatını teşkil edecektir. Üç taburuyla Mersindere'ye sığmazsa bir taburun Matbah Deresi'nde kalmasında mahzur yoktur. Cephenin teslim alındığı ve ihtiyat alayının yeni mevzi'e geldiği derhal bana bildirilecektir.

47'nci Alayın mümkün olabileceğine göre bir taburunun veyâhud lâ'akl iki bölük kadar kuvvetinin alay ihtiyatında kalması ve merkez gerisinde bulunması lâzımdır. 47'nci Alay Kumandanı ile her taburu arasında telefon irtibatı bulunacaktır. 125'inci Alay ihtiyat kıta'âtının her ihtimale karşı 47'nci Alaya yalnız ateşle değil kuvvetle de mu'âvenet edebilmesini temîn için Hulusi Deresi garbındaki bölük cephesini bilmeleri ve münâvebe ile zâbitân ve küçük zâbitân ve efrâdın o cepheyi gezmeleri pek muvafıktır. İhtiyat alayı, 47'nci Alayın cephesini bir müddet sonra kâmilten teslim etmek ihtimali olduğundan bu cepheyi tamamıyla bilmesini ve yapılmakta olan tahkîmatı günü gününe tâ'kib etmesini emr ederim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 7-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Bu gece sâ'at 11'de üçüncü ve dördüncü lağımlarımızın arasında ve altımızda düşman bir lağım patlatmıştır. Üçüncü lağımımızın bir kısm-ı mühimi harab olmuş ve diğer lağımlarda sakatlanmıştır. Topraklar altında kalan iki neferimizden birisi salimen çıkarılmıştır. Diğerinin çıkarılması mümkün olamamıştır. Gece bundan başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Gündüz sükûnetle geçmiştir.

Taburların mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	759	115	2	4	3	6
2'nci Tabur	8	5	859	106	0	0	3	3
3'üncü Tabur	8	3	824	95	0	0	1	0
Yekûn	23	13	2434	316	2	4	7	9

Tarîhi: 8-8-331

İkamet Mahalleri: Kanlısirt

Alayın işğâl ettiği cephe bugün 47'nci Alayın 3'üncü Taburuna teslim edilmiş, mu'âmele-i teslimiye zeval vakti bilâ-hâdisse hitam bulmuştur.

Bugün sükûnetle geçmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduylav ukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhrib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	753	115	0	1	2	5
2'nci Tabur	8	5	859	106	0	0	3	3
3'üncü Tabur	8	3	823	95	0	1	3	3
Yekûn	23	13	2435	316	0	2	8	11

Tarîhi: 9-8-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün sükûnetle geçmiştir.

Ordu Ganimet Makineli Tüfenk Bölüğü, alayın nizâm-ı harbine idhal edilmiş ve fırkanın taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	7	5	762	115	0	2	0	11
2'nci Tabur	8	5	865	106	0	0	2	8
3'üncü Tabur	8	3	819	95	2	2	3	3
Yekûn	23	13	2446	316	2	4	5	22

(Makineli tüfenk bölüğü mevcudu idhal edilecektir)

Mülâhazat: Emri ile Kırmızı ve Kanlısirt'taki 15'inci Makineli Tüfenk Bölüğü tebdil ile mevzi'e dâhil olmuştur. Hava bulutludur. Hafif yağmur yağmıştır.

Tarîhi: 10-8-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün de sükûnetle geçmiştir. Muhâlefet-i hava dolayısıyla taburlar tâ'lime çıkmamıştır. Kıta'âtın bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir, hastahânedenden bir zâbitân gelmiştir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	8	5	759	115	0	0	8	5
2'nci Tabur	8	5	865	106	0	0	1	1
3'üncü Tabur	8	3	816	95	0	0	7	4
Yekûn	24	13	2440	316	0	0	16	10

Mülâhazat: Hava bozuktur. Hafif yağmur başlamıştır.

Tarîhi: 10/11-8-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

14'üncü Alaydan tebdili hakkında şu emir alınmıştır:

48'inci Alaydan iki tabur yarın (11 Teşrin-i Evvel 331) birkaç gün için 14'üncü Alay cephesini teslim edecektir. Birkaç güne kadar diğer bir alay gelecek ve mezkûr cepheyi teslim edecek ve bu sûretle 48'inci Alaydan iki tabur eski mevki'lerine 'avdet edeceklerdir. Mübâdele keyfiyeti evvelce verilen tâ'lîmat dâiresinde icrâ edilecektir.

Mezkûr alayın vüruduna kadar 136'ncı Alay, Dikdere ve Uzundere'de 19'uncu Fırka'nın ihtiyatı olarak kalacak ve 48'inci Alayın iki taburu ve onların alacağı cephe dahi Anafarta Grubunun sol cenahına kadar bâ'dema 19'uncu Fırka'nın emri altına girecektir.

14'üncü Alay yerlerini teslim edince yarın 48'inci Alayın 16'ncı Fırkada kalan taburuyla birlikte Mersindereye civarında 16'ncı Fırka'nın muvakkaten emri altında bulunacaktır.

48'inci Alay Kumandanlığına

Şimal Grubu Kumandanlığının emrini 'aynen yukarıya yazdım. 14'üncü Alay cephesini değiştirmek üzere 19'uncu Fırka kumandanına mürâca'at eder ve oradan alacağınız tâ'lîmat dâiresinde iki taburunuzla yarın mezkûr cepheyi teslim edersiniz ve hareketiniz zamanını da bize ihbar eylersiniz. Diğer taburunuzu Matbah Deresi'nde fırkanın emrine terk edersiniz.

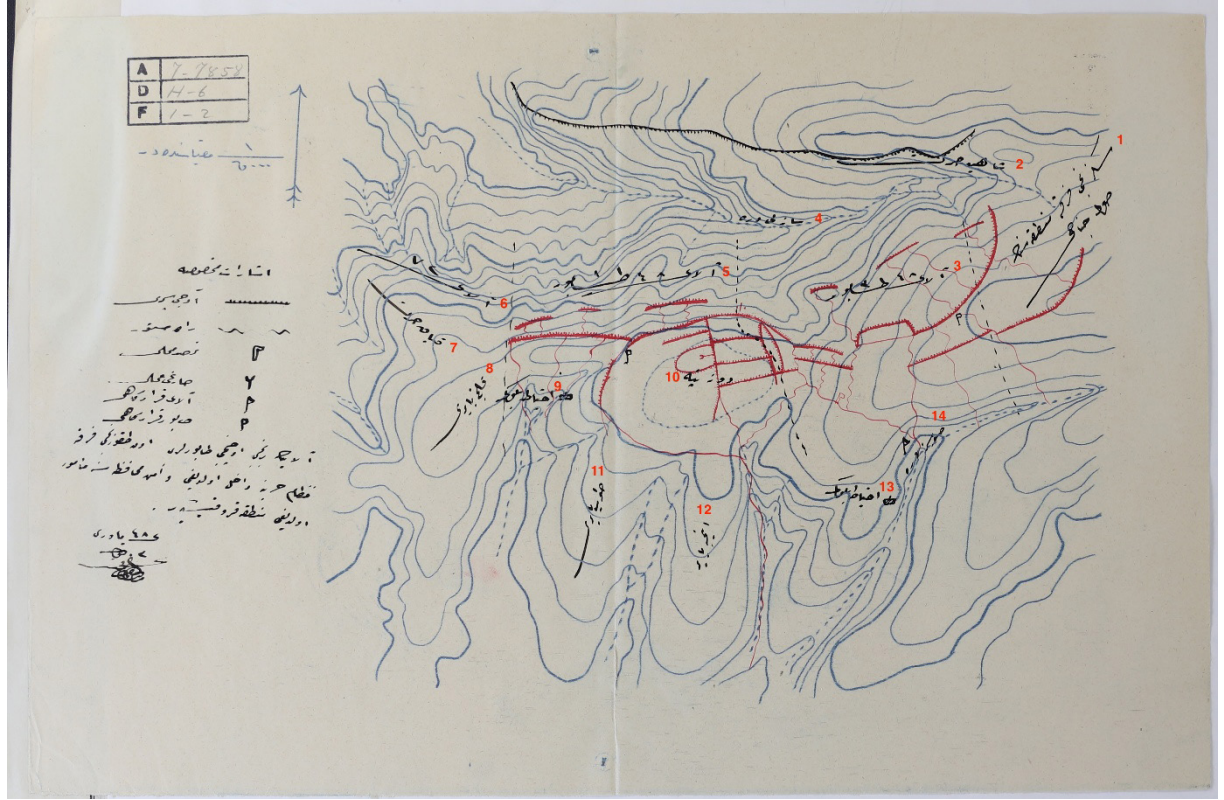
16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

Yarın alayımız 1'inci, 3'üncü Taburlarıyla 14'üncü Alayın işgâl etmekte olduğu cepheyi teslim edecektir. 2'nci Taburumuz bulunduğu yerde yani Matbah Deresi'nde 16'ncı Fırkanın taht-ı emrinde kalacaktır. Yarın kable'z-zeval sâ'at 10'da 1'inci Tabur ileride olduğu halde buradan hareket edilecektir.

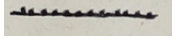
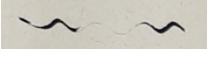
Ben bir sâ'at evvel buradan hareket ederek 19'uncu Fırka karargâhına ve oradan teslim edeceğiniz alay cephesine gideceğimden esnâ-yı gaybûyetimde alaya 3'üncü Tabur kumandanı kumanda edecektir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

1/2000 Mikyâsındadır

1	Sekizinci Fırka Mıntıkasının Sol Cenahı
2	Şahinsirt
3	48'inci Alay 3'üncü Tabur
4	Sazlıdere
5	48'inci Alay 1'inci Tabur
6	72'nci Alay
7	Kabaksirt
8	Kılıç Bayırı
9	İhtiyat Bölüğü
10	Düztepe
11	Top Bayırı
12	İncebayır
13	İhtiyat Bölüğü
14	Susuzdere

	Avcı Siperi
	Rah-ı Mestûr
	Tarassud Mahalli
	Sargı Mahalli
	Alay Karargâhı
	Tabur Karargâhı
Alayın 1'inci, 3'üncü Taburları 19'uncu Fırka nizâm-ı harbine dâhil olduğu ve emin-i muhâfazasına memûr olduğu mıntika krokisidir. 48'inci Alay Yâveri (İmza)	

Tarîhi: 11-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Alayın 1'inci ve 3'üncü Taburları 14'üncü Alayı tebdil etmek üzere sâ'at 10'da Mersin-dere'den hareket ederek Susuzdere'ye gelen 2'nci Tabur, 16'ncı Fırka emrinde Kanlı-sırt'ta Matbahlar Deresi'nde kalmıştır. Vürud-ı teslim mû'âmelesi öğleden sonra sâ'at dördte bilâ-hâdise hitam bulmuştur. Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik-vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	762	115	0	0	2	5
3'üncü Tabur	8	3	814	95	0	0	6	4
Yekûn	16	8	1576	210	0	0	8	9

Tarîhi: 12-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sükûnetle geçmiştir. Düşman keşif kollarımızın saha-i cevalanına bombalar atmış ve makineli tüfenk boca etmiştir.

Gündüz öğleden sonra iki buçukta bir düşman torpidosu 9 numrolu siperlerimize birkaç mermi atmış ise de bir zarar vermemiştir. Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	763	115	0	0	0	1
3'üncü Tabur	8	3	811	95	0	0	4	1
Yekûn	16	8	1574	210	0	0	4	2

Tarîhi: 13-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bu gece mıntıkamızın sağ cenahı ilerisindeki tahkîmatın ıslah ve ikmâl i esnâsında üç neferimiz mecrûh olmuştur. Mıntıkanın muhtelif noktalarından çıkarılan keşif kollarımıza düşman keşif kuvvetlerine veya ileri postalarına tesâdüf etmemiştir.

Gündüz sükûnetle geçmiştir. Öğleden evvel sâ'at 11'de düşmanın sekizlik sahrâları taşlı siperlerimize 7-8 müsâdemeli mermi atmışlarsa da şivleri cüz'i tahrib etmekten başka bir zarar vermemiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedden Gelen
1'inci Tabur	8	5	763	115	0	1	3	4
3'üncü Tabur	8	3	809	95	0	2	0	0
Yekûn	16	8	1572	210	0	3	3	4

Tarîhi: 14-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bugün öğleden evvel sâ'at 11'de topçu ateş baskını yapılacağı gece fırkadan tebliğ edilmiştir.

Gece muhtelif beş neferden çıkan keşif kollarımız düşman siperlerine mümkün olduğu kadar yaklaşmışlardır.

Düşmanın, Şahin Sırtları'nın garbisinde, derenin tabanlarına kadar ileri postalar çıkarmakta olduğu ve bütün gece arabalarla nakliyat icrâ eylediği keşif edilmiş ve düşman efrâdı siperlerinde kalabalık bulundukları seslerinden anlaşılmıştır. Düşman keşif kollarımızın çıktıkları istikâmetlere lâ-yenkati' makineli tüfenk ve piyâde ateşleri tevcih etmiştir.

Keşif kollarında bir neferimiz, mitralyöz mermisiyle başından ağır mecrûh olmuştur. Sağ cenah siperlerinin ıslah ve ikmâli esnâsında bir neferimiz şehid ve bir neferimiz mecrûh olmuştur. Sâ'at 11 evvelde ateş baskını icrâ edilmiş ve düşman topçuları tarafından mukâbele olunmuştur. Düşman topçu ateşinde siperlerimiz müte'essir olmadığı gibi lielhamd zâyî'at vukû' bulmamıştır.

Mazgaldan tarassud esnâsında bir neferimiz piyâde mermisiyle mecrûh olmuştur. Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	8	5	767	115	0	1	3	8
3'üncü Tabur	8	3	806	95	1	1	2	1
Yekûn	16	8	1573	210	1	2	5	9

Tarîhi: 15-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sükûnetle geçmiştir.

Öğleden sonra sâ'at 3'de düşman sağ cenah siperlerimizi obüslerle bombardıman etmiş ve siperlerimize 18 mermi düşmüş ise de hamdolsun insanca zâyî'at olmamıştır. Yalnız bâ'zı siperlerimizi tahrib eylemiştir.

Sazlıdere menba'larında ve Halid ve Rıza Tepeleri'nin şimalinde gezmekte ve nakliyat icrâ etmekte olan düşman efrâd ve hayvânâtı üzerine nişancılarımız tarafından icrâ edilen ateşle birkaç düşman neferi ile iki hayvan itlâf edilmiştir. Başkaca şâyân-ı kayd

vukū'ât olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukū'âtleri ber-vech-i zîrdir.

1'inci Taburdan bir zâbit emraz-ı âdîyeden hastahâneye gitmiştir.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	764	114	1	1	2	1
3'üncü Tabur	8	3	800	95	0	1	5	0
Yekûn	15	8	1564	209	1	2	7	1

Tarîhi: 16-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sükûnetle geçmiştir.

Bugün öğleden evvel sâ'at 11.02 buçukta düşman topçu ateş baskını yapmış ateş bi'l-hassa Kanlısirt'a tevcih etmiştir. Bu ateş çaryek sâ'at kadar devam etmiş ve topçularımız tarafından mukâbele olunmuştur.

Baskın esnâsında yalnız bir neferimiz şarabnel misketiyle hafif mecrûh olmuştur.

Öğleden sonra sâ'at 4.20'de düşman, obüslerle mıntıkamızı döğmeğe başlamış ve bir sâ'at kadar devam etmiştir. Attığı 40'tan fazla mermiden birkaç dânesi siperlerimize düşerek dört siperimizi ve bir kısım rah-ı mestûru tahrib etmiş ve bir neferimizi bacağından ağır mecrûh etmiştir.

Şâyân-ı kayd başka bir şey olmamıştır. Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	758	115	0	0	6	0
3'üncü Tabur	8	3	804	95	0	0	1	5
Yekûn	15	8	1562	210	0	0	7	5

Tarîhi: 17-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece düşmanla tek tük piyâde ateşi te'âtisinden başka bir şey olmamıştır. Tarassudda bulunan neferlerimizden birisi şehid ve birisi mecrûh olmuştur.

Öğleden evvel sâ'at onda obüs toplarımızın mermilerinden birisi Mahmuztepe'de patlayarak oradaki çalıları tutuşturmuş, ateş iki buçuk sâ'atten ziyâde devam ederek büyük bir sahayı çalılardan tathîr etmiştir. Yangını söndürmeye koşan düşman efrâdı piyâde ateşlerimizle men' edilmiştir.

Öğleden sonra sâ'at 4.20, 4 buçukta düşman obüsleri siperlerimizi döğmeğe başlamış, bir mermi yalnız bir siperimizi tahrib etmekten başka bir zarar vermemiştir.

Tarassudda bulunan bir neferimiz şehid ve bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	755	115	1	1	5	4
3'üncü Tabur	8	3	803	95	0	4	0	3
Yekûn	15	8	1558	210	1	5	5	7

Tarîhi: 18-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sükûnetle geçmiştir.

Bugün sabahleyin Halid Rıza Tepesi'nin şimâl-i garbindeki düşman su mahalleri ateş altına alınarak oradaki düşman efrâd ve hayvânâtı dağıtılmıştır.

Öğleden sonra her tarafı sis kaplamış olduğundan tarafeyn siperleri kati'yyen tefrik edilmez olmuştur. Düşman, bir baskına uğramak korkusuyla siperlerimizin istikâmetine mütemâdiyen piyâde ateşi tevcih etmiştir.

Düşman obüsleri ber-vech-i mû'tad bu akşam dahi sâ'at 5.20 ile 6 arasında havanlarımızın bulunduğu sırtlarla rah-ı mestûru bombardıman etmişlerdir. İnsanca zâyî'at olmamış ise de siperlerle rah-ı mestûrda hayli tahrîbat yapmıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	755	115	0	1	1	2
3'üncü Tabur	8	3	798	95	1	1	3	0
Yekûn	15	8	1553	210	1	2	4	2

VI. BÖLÜM

1 KASIM 1915-20 OCAK 1916

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

Tarîhi: 19-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bugün şâyân-ı kayd bir vukû'ât olmamıştır.

Sağ cenahımız üzerinde patlayan bir düşman şarapnel misketiyle iki nefer mecrûh olmuştur. Piyâde ateşlerimizle düşman efrâdının serbest gezmesi men' edilmektedir. Nişancılarımız iki düşman neferini itlâf etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	7	5	756	115	0	0	0	1
3'üncü Tabur	8	3	799	95	0	0	0	1
Yekûn	15	8	1555	210	0	0	0	2

Tarîhi: 20-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Şahinsirt'ta düşmanın bütün gece tahkîmatla iştigâl ettiği, Sazlıdere'ye çıkarılan keşif kollarımızın işittikleri kazma kürek seslerinden anlaşılmıştır.

Düşman Sazlıdere'ye muhtelif zamanlarda yağlı paçavaralar atarak akabinde bomba atmış ise de keşif kollarımıza bir zarar vermemiştir. Öğleden evvel sâ'at 10'da Düztepe'deki siperlerimizin sol cenahına atılan obüs mermisinden iki neferimiz şehid olmuş ve sağ cenahımıza attığı şarapnelardan bir neferimiz şehid ve bir neferimiz mecrûh olmuştur.

Düşmanın bu gece Şahin Sırtları'nın müntehâ-yı garbisindeki siperleri ilerisine kirpi tel örgüleri koymuştur.

Düşmanın deniz kenarında serbest gezmesi piyâde ateşlerimizle men' edilmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	754	115	0	1	1	0
3'üncü Tabur	8	3	794	95	0	2	3	0
Yekûn	15	8	1548	210	0	3	4	0

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 21-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bu gece sükûnetle geçmiştir.

Düşman torpidoları gece muhtelif zamanlarda Düztepe ve gerilerine birkaç mermi atmış ise de bir zarar vermemiştir.

Düşman, bütün gece arabalarla nakliyat icrâ etmiştir. Siperlerinde tahkîmatla iştigâl etmiştir. Düşman dün gece Şahin Sırtları'nın muntehâ-yı garbisindeki siperleri önüne koyduğu tel örgülerini bu gece tahkim ve ikmâl etmiştir ve mezkûr sırtın şimalinde yeniden hafriyat icrâ etmektedir. Bugün öğleden sonra sâ'at 2'de düşmanın, sağ cenah siperlerimize attığı büyük bombalardan bir nefer şehid ve beş nefer mecrûh olmuştur. Düşman sahrâ toplarının sol cenah siperlerimize attığı birkaç mermi bir zarar vermemiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlık vukū'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mülâhazat: Hava iyidir.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	748	115	2	2	5	3
3'üncü Tabur	8	3	793	95	1	1	1	2
Yekûn	15	8	1541	210	3	3	6	5

Mülâhazat: Hava bulutludur. Öğleden sonra hafif sûrette başlayan yağmur fasıla ile ikindiye kadar devam etmiştir.

Tarîhi: 22-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Düşman torpidosunun sağ cenahımız gerisine attığı yedi sekiz mermi bir zarar vermemiştir.

Şahinsirt'ta düşman, siperleri önüne kazık çakmakla iştigâl etmiştir. Düşman burada piyâde ateşlerimizle tâ'ciz edilmiştir.

Sabahleyin erkenden başlayarak zevale kadar, düşman piyâdeleri 9 numrolu siperlerimize mü'essir sûrette ateş icrâ emişlerdir.

Gündüz sükûnetle geçmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	7	5	748	115	0	0	2	2
3'üncü Tabur	8	3	791	95	2	6	0	6
Yekûn	15	8	1539	210	2	6	2	8

Mülâhazat: Bugün hava iyidir.

Dün gece Kanlısirt'ta zan edilen ateşin Süngü Bayırı'nda olduğu anlaşılmıştır. Bu bayırda düşmanın, dün sabah mevzi'mize hakim tesîs ettiği bir mevzi'den tardı için 77'nci Alay tarafından bir baskın tertib edilmiş ise de muvaffakiyet pezîr olmamıştır.

Tarîhi: 23-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sâ'at dokuzda Kanlısirt taraflarında başlayan şiddetli bir piyâde ve bomba ateşi fasıla ile sâ'at 12'ye kadar devam eylemiştir. Bundan sonra sabaha kadar sükûnetle geçmiştir. Öğleden evvel sâ'at 10'da düşmanın Şahinsirt'tan sağ cenah siperlerimize attığı iki bombadan birisi patlayarak bir neferimizi yüzünden mecrûh etmiştir.

Düşman topçusu sâ'at üç buçuktan beşe kadar cephemizin muhtelif noktalarına şarabnel ve dâne atmış ise de hiçbir zarar vermemiştir.

Düşman tayyareleri bugün büyük bir fa'âliyet göstermemiştir. Sabahtan akşama kadar mütemâdiyen cevelanlar yapmışlardır.

Siperde tarassudda bulunan iki neferimiz piyâde mermisiyle mecrûh olmuşlardır tabur-

ların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	7	5	749	115	0	0	2	3
3'üncü Tabur	8	3	793	95	0	0	0	2
Yekûn	15	8	1542	210	0	0	2	5

Tarîhi: 24-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece bilâ- hâdise geçmiştir.

Şahinsırt'taki düşman muhtelif Sâ'atlerde Sazlıdere içerisine bombalar atmıştır.

Düşman topçusu bugün büyük bir fa'âliyet göstermemiştir. Öğleden evvel sâ'at 6'dan yediye kadar 184 Râkımlı Tepe'nin şark yamaçlarını şarabnel ile döğdüğü esnâda bir düşman monitöründe mezkûr tepeyi ve Conkbayırı'nı büyük çaplı toplarla bombardıman etmiştir.

Günün muhtelif sâ'atlerinde düşman sahrâ ve obüs topları 9 numrolu siperlerimizi tesîrsiz bombardıman etmişlerdir.

Kurt Deresi'ndeki ağır toplarımız sabahtan başlayarak fasılalı sûrette zevalden pek sonraya kadar Arıburnu İskelesi'ne mermi atmışlardır. Zevalden sonra 1 buçukta şark-ı cenubi istikâmetinden gelen bir düşman tayyaresine topçularımızın attığı mermilerden bir danesi icrâ-yı tesîr etmiştir. Tayyare derhal alçalmaya başlamış ve Kemikli Burnu ile Arıburnu arasında denize düşmüştür. Düşman istimbot ve sandalları derhal tahlif-i müsâra'at etmişlerdir.

Bugün düşmanın denizde fa'âliyeti ziyâdedir. Suvla Körfezi'ne beş bölük nakliye gemisi gelmiştir. Düşman ma'a unaları ve küçük vapurları mütemâdiyen Arıburnu İskelesi'ne nakliyat icrâ etmişlerdir.

Düşmanın her gününe nisbeten fazla bir fa'âliyetle icrâ eylediği piyâde ateşinden bir neferimiz şehid ve iki neferimiz mecrûh olmuştur.

Düşman obüsleri her gün olduğu gibi bugün dahi sâ'at 5'ten başlayarak sâ'at 6'ya kadar havan toplarımızın bulunduğu sırtları döğmüşlerdir. Bu obüslerin parçalarından bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	750	115	0	0	2	3
3'üncü Tabur	8	3	786	95	0	3	4	0
Yekûn	16	8	1536	210	0	3	6	3

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 25-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Düşman bu gece Şahinsirt'ta hafriyatla meşgul olduğu anlaşıldığından piyâde ateşlerimizle tâ'ciz edilmiştir.

Düşman piyâdesiyle bütün gün ateş te'âtî edilmiştir. Düşman, topçusu bugün de fa'âliyet göstermiştir. Muhtelif sâ'atlerde, muhtelif istikâmetlere karadan ve denizden ateş açmıştır öğleden sonra attığı obüslerden bir neferimiz şehid ve bir neferimiz mecrûh olmuşlardır.

Düşmanın, bugün dahi denizden fa'âliyeti meşhuddur. Suvla Limanı'nda istimbotlar ve ma'a unalar lâ-yenkati' işlemektedirler.

Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır. Taburların bugünkü mevcuduyla zâyî'atları ber-vech-i zîrdır.

Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd		Zâyî'at			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-neye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	744	115	1	3	2	0
3'üncü Tabur	8	3	783	95	0	1	2	0
Yekûn	16	8	1527	210	1	4	4	0

Tarîhi: 26-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Vaz'iyette bir tebdîlat yoktur.

Bugün nisbeten sükûnetle geçmiştir. Hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiş ve bu ateşten bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Düşman taburları öğleden evvel ve sonra muhtelif zamanlarda ve bi'l-hassa 3 buçuktan 5'e kadar, Arıburnu ve Anafartalar üzerinde istikşafat icrâ etmişlerdir.

Düşman Düztepe'deki mevâzi'imiza cebel ve obüs toplarıyla mermiler atmış ise de bir zarar vermemiştir.

Bir düşman kruvazörü, 3 ile 4 arasında Arıburnu karşısında ahz-ı mevki' ederek Kocadere ve civarı istikâmetlerini bombardıman etmiştir.

Taburların bugünkü mevcuduyla son yirmi dört sâ'atlikvukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	745	115	1	0	4	6
3'üncü Tabur	8	3	781	95	1	1	1	1
Yekûn	16	8	1526	210	2	1	5	7

Tarîhi: 27-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Düşmanla gayet seyrek ve münferid ateşler te'âtî edilmiştir.

Bu gece sağ cenah siperlerimizin bâ'zı aksamına tel örgüleri yapılmıştır.

Öğleden sonra sâ'at 3.20 buçukta Çataltepe'deki düşman cebelleri tarafından Düztepe'deki ileri hat siperlerimizin soluna atılan 13 mermi bir zarar vermemiştir.

Bugün düşmanın denizde şâyân-ı dikkat bir fa'âliyeti meşhuddur.

Bir kruvazör Arıburnu açığında ahz-ı mevki' ederek öğleden sonra sâ'at 2'de Kocadere istikâmetine grup ateşleriyle 100'den fazla mermi atmıştır. Bu kruvazör ateşine, bir tayyare i'ânesiyle 16'ncı Fırka büyük sargı mahallini hedef ittihaz eylediği anlaşılmıştır.

İmroz ile Suvla ve Arıburnu iskeleleri arasında küçük kıtadaki sefa'in lâ-yenkati' gidüb gelmektedir.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	746	115	0	0	3	4
3'üncü Tabur	8	3	780	95	0	1	0	0
Yekûn	16	8	1526	210	0	1	3	4

Tarîhi: 28-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bu gece düşmanla pek hafif ateş te'âtî edilmiştir. Tarassudda bulunan bir neferimiz piyâde mermisiyle şehid olmuştur.

Gece bâ'zı siperlerin ikmâl nevâkıyla iştigâl edilmiş ve siperlerimizin önüne tel örgüleri konulmuştur.

Düşman cebel topçusu öğleden evvel Düztepe'deki siperlerimizin sol cenahına tesîrsiz endahlar yapmıştır.

Boyun noktasındaki rah-ı mestûra düşman tarafından atılan dört obüs mermisinden bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur. Başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	746	115	0	0	3	3
3'üncü Tabur	8	3	781	95	1	0	0	2
Yekûn	16	8	1527	210	1	0	3	5

Tarîhi: 29-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bu gece düşmanın, piyâde ateşleri ve bombaları sâir gecelere nisbeten pek fazla idi. İleri postalarımızdan bir nefer hafif mecrûh olmuştur.

Düşman Şahinsirt'in şarkında ve 22'nci Alay cephesine karşı tel örgüsü yapmaktadır.

Bu gece dahi siperlerin ikmâl ve nevâkıs ve tel örgüleri tesîs ile iştigâl edilmiştir.

Gündüz 'ale'l-âde piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.

Düşman tayyareleri iki günden beri uçmamaktadır. Bugün şâyân-ı kayd bir hâdise olmamış sükûnetle geçmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	746	115	0	1	1	2
3'üncü Tabur	8	3	780	95	0	2	0	1
Yekûn	16	8	1526	210	0	3	1	3

Mülâhazat: Gece sâ'at 10'da başlayan hafif yağmur ve şiddetli poyraz sabaha kadar devam eylemiştir.

Tarîhi: 30-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Gece sâ'at 9.15'te Kanlısirt taraflarında 20 dakîka kadar devam eden bir ateş olmuştur. Keza 11.40'da dahi 57'nci Alay cephesinde 10 dakîka kadar şiddetli ateş olmuş ve bu esnâda bir düşman torpidosu dahi ateşe iştirak etmiştir.

Gece siperlerimizin tâ'mîrat ve tâ'dîlâtla iştigâl olmuştur.

Düşmanla 'ale'l-âde piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.

Üç gündür görünmeyen düşman tayyareleri bugün öğleden sonra Arıburnu ve Anafartalar üzerinde bâ'zı cevelanlar yapmışlardır.

Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	745	115	0	0	4	3
3'üncü Tabur	8	3	779	95	0	1	0	0
Yekûn	16	8	1524	210	0	1	4	3

Mülâhazat: Gece hafif sûrette yağmur yağmıştır. Gündüz öğle üzeri dahi iki sâ'at kadar yağmur yağmıştır.

Tarîhi: 31-8-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bugün sükûnetle geçmiştir. Zeval vakti obüslerimiz düşmanın Ağildere menba'ındaki topçu mevzi'ine ve Yaylatepe ile Şahinsirt şimalindeki derede düşman ordugâhlarına ateş etmiştir.

Sâ'at 10 evvelde bir düşman tayyaresi pek alçaktan uçarak Anafarta ve Arıburnu üzerinde istikşafatta bulunmuştur.

Düşmanın Bono [Juno] sistemindeki kruvazörü bu akşam sâ'at beşi beş geçe 9 numrolu siperlerimize 30 kadar mermi atarak beş mangalık siperlerimizi kâmilten tahrib etmiş ve Mahal-ı mahfûz anın berisine vukû' bulan tam bir isâbetle bir neferimiz ağır mecrûh ve iki neferimiz hafif mecrûh olmuştur. Başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Zâbitân			Neferat		Vukû'ât			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	748	115	0	1	2	6
3'üncü Tabur	8	3	778	95	0	1	0	0
Yekûn	16	8	1526	210	0	2	2	6

Tarîhi: 1-9-331

İkamet Mahalleri: Susuzdere

Bu gece düşman kruvazör ve torpidoları cephe-i harbin muhtelif mahallerine az çok fasıla ile ateş etmişlerdir.

Gece sağ cenah siperlerimizde tel örgüleri yapıldı ve Düztepe'de dahi bâ'zı siperlerin tâ'mîrîyle iştigâl olundu.

Gündüz hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.

Bugün muhtelif zamanlarda denizden firkadan düşman topçusu hemen cephenin her tarafına ateş açmışlardır.

Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudu ilevukū'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Zâbitân			Neferat		Vukū'ât			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	8	5	751	115	1	3	2	9
3'üncü Tabur	8	3	777	95	0	1	0	0
Yekûn	16	8	1528	210	1	4	2	9

Tarîhi: 2-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece siperlerin önüne tel örgüsü vaz'ı ve siperlerin tâ'miri ile iştigâl edilmiştir.

Gündüz sâ'at 10 ile 11 buçuk arasında bir düşman kruvazörü küçük toplarıyla Dikdere'nin şark sırtlarını ve bu derenin Suyatağı'na doğru temâdî eden istikâmetini döğmüştür.

Düşman obüsleri dahi havan toplarımızın bulunduğu mahal mıntikasına 4 obüs atarak oradaki rah-ı mestûrumuzdan bir kısmını yıkmaktan başka bir zarar vermemiştir.

Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukū'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukū'ât				
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Diğer Taburlara Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	8	5	750	115	0	0	6	0	5
3'üncü Tabur	8	3	756	95	0	0	0	21*	0
Yekûn	16	8	1506	210	0	0	6	21	5

Mülâhazat: *Anadolu'da mekkâre üzerinde olun mahsûsan 'ilm-ühaberleri gönderildiğinden dolayı bu koldan tezyil olunan yirmi bir neferdir.

Tarîhi: 3-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece Düztepe'den ileriye çıkarılan keşif kollarımız sâ'at yedi buçukta Şahintepe'den Sazlıdere'ye doğru inmekte olan bir manga kuvvetinde düşman keşif koluna şiddetle ateş ederek mezkûr kolu münhezimen seyirlerine 'avdete mecbur etmişlerdir.

Düşmanın Karlısirt'taki topçusu öğleden evvel 9.40 ve 11.07'de 9 numrolu siperlerimizin ön ve arkasına düşerek bir zarar vermemektedir. Bâ'de'z-zeval 1.40 ve 2.10'da deniz tarafından siperlerimiz bombardıman eyleyerek son bombardımanda mahal-i mahfûzdan birisine bir mermi isâbet etmiştir ve bir neferimizi şehid etmiştir. Mahal-i mahfûz içinde bulunan bir kruvaze üç palaska dahi parçalanmıştır.

Sâ'at 2'den 4'e kadar üç düşman tayyaresi şimal ve Anafartalar grubları mıntıkları üzerinde cevelan etmiştir.

Öğleden sonra cenubdan fasılalı olarak şiddetli top sedâları işitilmektedir.

Düşman obüsleri ve sahrâ topları sâ'at 5'te on dakîka kadar cephemizi döğmüştür. Bu ateşten ihtiyat bölüklerinden bir neferimiz şehid olmuştur. Bir kısım rah-ı mestûr yıkılmıştır.

Sâ'at 4'ten altıya kadar Anafarta mıntikasında tarafeyn topçusu şedid bir ateş te'âtî etmiştir. Bu ateşe düşmanın iki kruvazörü ve deniz sâhilindeki ağır topları iştirak etmiştir. Ağır topçu ve sahrâ bataryalarımız mukâbelede bulunmuşlardır. Deniz sâhilindeki düşman obüsleri bâ'zı isâbetlerden sonra sükût etmişlerdir. Anafarta Ovası, tarafeyn mermilerinin infilâkından duman bulutu altında kalmıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla yirmi dört sâ'atlik zâ'iyatı ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Diğer Taburlara Giden	Hastahâ-neden Gelen
1'inci Tabur	8	5	749	115	0	1	0	4	4
3'üncü Tabur	8	3	756	95	0	0	0	0	0
Yekûn	16	8	1505	210	0	1	0	4	4

Tarîhi: 4-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bugün sükunetle geçmiştir. Şâyân-ı kayd vukû'ât olmamıştır.

Taburların mevcuduyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mec-rûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	750	115	1	0	2	4
3'üncü Tabur	8	3	756	95	1	1	0	2
Yekûn	16	8	1506	210	2	1	2	6

Mülâhazat: Şiddetli rüzgâr vardır.

Tarîhi: 5-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Gece sâ'at 8'de düşman tarafından atılan tenvir raketlerini müte'âkib Kanlısirt'tan çıkıp sol cenahımızda 72'nci Alay cephesine kadar sirâyet eden ve yirmi dakîka kadar devam eyleyen şiddetli piyâde ve bomba ateşi cephemize sirâyet eylemiştir. Ateşin devamı esnâsında Anafarta mıntıkasında dahi bütün düşman mevâzi'inden tenvir raketleri ve bombalar atılmıştır.

Gündüz sâ'at 3'te düşman Dikdere'nin şark yamaçlarına 12 kadar şarabnel atmıştır.

Cephemizde şâyân-ı kayd hâdise olmamıştır.

Sâ'at 4.20 buçuktan beşe kadar düşmanın deniz sâhilindeki 'umum topçusuyla Suvla Limanı'ndaki kruvazörü Anafartalar mıntikasını şiddetle bombardıman etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	753	115	0	0	0	3
3'üncü Tabur	8	3	753	95	0	1	2	0
Yekûn	16	8	1506	210	0	1	2	3

Mülâhazat: Geçen sâ'at 7'de başlayan şiddetli tâ'mir iki sâ'at kadar devam etmiştir.

Tarîhi: 6-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Gece sâ'at sekizden nısfü'l-leyle kadar düşman kruvazörü üç kere Düztepe'deki mevâ-zi'mizin gerisine ateş açmış ise de bir zarar vermemiştir sâ'at 8.20 buçukta, düşman mitralyözü 9 numrolu siperlerimizi tarayarak bir neferimizi iki yerinden mecrûh etmiştir.

Düşmanın Suvla Limanı'ndaki bir kruvazörü sâ'at 11.20'de 1'inci Taburumuzun ileri hat siperlerine on kadar mermi atmış ve 'akabinde düşman mitralyözü mezkûr siperlere on dakîka kadar ateş açmıştır.

Mermilerin isâbet ettiği bir kısım siperimizle bir mahal-ı mahfûz tahrib olunmuştur.

Düşmanın Şüheda Tepesi'nden attığı şarabnellerden bir neferimiz mecrûh olmuştur.

Düşmanın sağ cenah siperlerimize attığı iki bombadan iki neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Tarassud vazîfesinde bulunan efrâdımızdan piyâde mermisiyle bir şehid ve bir ağır mecrûh vukû' bulmuştur.

Düşmanın Arıburnu açıklarında ahz-ı mevki' eden bir kruvazörüyle sâhildeki obüsleri sâ'at 4.20 buçuktan 5 buçuğa kadar cephemizi bombardıman etmiş yetmiş mütecâviz büyük çayıra mermi atmıştır.

İleri ve ikinci hatta bulunan siperlerimizden 30 kadarını ve bu siperlerin arkasındaki rah-ı mestûrun mühim bir kısmını tahrib etmiştir 4 neferimiz şehid ve 9 neferimiz mecrûh olmuştur.

Taburların bugünkü mevcudlarıylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	753	115	0	1	2	3
3'üncü Tabur	8	3	753	95	0	0	0	0
Yekûn	16	8	1506	210	0	1	2	3

Tarîhi: 7-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Sağ ve sol cenahlarımızda nisfû'l-leyle kadar ziyâdece devam eden bomba ve mitral-yöz ateşleri nisfû'l-leyleden sonra kesb-i sükûnet etmiştir. Sağ cenah siperlerimize atılan dört bombanın birisi bir siperimize isâbet ederek bir neferimizi mecrûh etmiştir.

Dün akşam düşmanın bombardımanı ile yıkılan siper ve rah-ı mestûrların toprakları bu gece kâmilten kaldırılmıştır.

Gündüz mezkûr tahrîbatın tâ'miriyle iştigâl edilmiştir.

Bu gündüz düşman piyâdeleriyle fazlaca ateş te'âtî edilmiştir.

Düşman sahrâ bataryalarıyla muhtelif zamanlarda Dikdere'nin yamaçlarıyla 184 Râkımli Tepe'ye şarabneller atmıştır. Tam zeval vaktinde Arıburnu açıklarında ahz-ı mevki' eden "Yuno" [Juno] sistemindeki düşman kruvazörü evvela Conkbayırı istikâmetine birkaç mermi attıktan sonra ateşi Kocadere istikâmetine tevcih ederek Örenardı Deresi'nde bulunan 1'inci Taburumuzun ağırlığını 20 dakîka kadar bombardıman etmiş ve 40-50 mermi isâbet ettirmiştir. Bunlar miyanında 4 tam isâbet vâki' olarak alay karargâhı hayvanından ikisi telef ve üç tanesi mecrûh olmuştur. 25 tüfenk kâmilten parçalanmış ve 42 tüfenk de tâ'mire muhtac olacak derecede zedelenmiştir. İki nefer de mecrûh olmuştur. Bombardıman esnâsında bir Fransız tayyaresi kruvazörünün ateşini idâre etmiştir.

Sâ'at 4'te uçan bir tayyaremiz Arıburnu üzerindeki düşman mevâzi'ine mitralyözle ateş etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	738	115	4	9	6	4
3'üncü Tabur	8	3	748	95	0	4	2	1
Yekûn	16	8	1486	210	4	13	8	5

Tarîhi: 8-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece pek az piyâde ateşi olmuştur. Düşman mitralyözü birkaç kere siperlerimizi taramış ise de zarar vermemiştir.

Öğleden evvel, düşman kruvazörü 9 numrolu siperlerimizin sağ cenahına beş on mermi atmış ise de bir zarar yapamamıştır.

Tam zevalde ve 2'de Kemikliler'deki düşman bataryaları ve 1.30'da bir düşman torpidosu Düztepe'yi onar dakîka kadar bombardıman etmişlerdir.

Cenub mıntıkasındaki sabahtan beri sürekli top bombardımanı icrâ ettirilmiştir.

Bugün üç nefer firar etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlık vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu						Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Firar	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	728	115	0	3	7	2	2
3'üncü Tabur	8	3	747	95	0	0	0	1	0
Yekûn	16	8	1475	210	0	3	7	2	2

Mülâhazat: Hava poyrazlı ve soğuktur.

Tarîhi: 9-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Bugün fazlaca piyâde ateşi te'âtî etmiştir. Bu ateşlerden bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Öğleden evvel Kemikli'nin cenubundaki salîb-i ahmer çadırlarının yakınındaki düşman obüsleri Düztepe'deki ileri ve ikinci hatta siperlerimizin sol cenah müntehâsına 18 mermi atmıştır. Bunlardan 8 dânesi siperlere tesâdüf ederek dört mangalık siperle bir mahal-ı mahfûzayı tahrib etmiştir. İnsanca hamdolsun zâyî'at yoktur.

Öğleden sonradahi 'aynı obüsler Düzdere'nin re'sindeki siperlerimizle rah-ı mestûru ve daha sağda taşlı siperlere müte'addid mermiler atmışlarsa da infilâk ve intişar neticesi bâ'zı siperlerin topraklarını döğmekten başka bir zarar vermemiştir.

Şahinsirt'taki düşman siperlerinden sağ cenah siperlerimize dört bomba atılmış ise de bir zarar vermemiştir.

Bugün sabahleyin şafakla berâber 1'inci Taburdan siperde bulunan Dört yollu bir Ermeni neferi firar etmiştir. Merhumun düşman tarafına kaçtığı zannolunmaktadır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu						Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Firar	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	8	5	723	115	0	1	4	1	1
3'üncü Tabur	8	3	746	95	0	0	1	0	0
Yekûn	16	8	1469	210	0	1	5	1	1

Fihrist Nu: 13-B JPG

Tarîhi: 10-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece sükûnetle geçmiştir.

Gündüz gayet hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.

Düşman topçusu sabahtan akşama kadar 'ale'l-devam Conkbayırı'na 261 Râkımlı Tepeler'deki istinâd noktamızı ve Şahinsirt'taki siperlerimizi döğmüştür.

Bu ateşe düşman deniz topçusuyla sâhilde ve Ağıl Deresi'nin şimalinde bulunan uzun menzilli topları ve mezkûr derenin cenubundaki obüsleri ve Yüksekirts'taki sahrâları iştirak etmiştir. Orada infilak eden topların intişarından bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.

Düşmanın sağ cenah siperlerimize attığı bombadan bir neferimiz mecrûh olmuştur başka şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır. 3'üncü Taburdan bir zâbitân emraz-ı 'âdiye-den hastahâneye gitmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlık zâyî'atları ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedden Gelen
1'inci Tabur	8	5	728	115	0	1	0	6
3'üncü Tabur	7	3	747	95	0	0	2	3
Yekûn	15	8	1475	210	0	1	2	9

Tarîhi: 11-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bu gece pek seyrek ateşler te'âtî edilmiştir.

Düşman sağ cenahımıza 4 bomba atmış ise de bir tesîri olmamıştır.

Gündüz pek hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir. İki günden beri düşmanın piyâdesinde şâyân-ı dikkat bir sükûnet vardır.

Düşman topçusunun cephemizdeki fâ'liyeti nisbeten azdır sâ'at 11'de Düztepe'deki si-perlerimizin sol cenahına birkaç obüs mermisi atılmış ise de bir zarar vermemiştir. Sâ'at 4'te İsmailoğlu Tepesi'ndeki mevâzi'mizle, Mestantepe'deki düşman mevâzi'i arasında 10'dakika kadar devam eden şiddetli bir piyâde ateşi olmuştur. Bu sırada tarafeynden şiddetli top ateşi de te'âtî edilmiştir. Başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla yirmi dört sâ'atlik vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd						
	Muhâ-rib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Hastahâne-den Gelen	
1'inci Tabur	9	5	723	115	0	0	5	1	Zâbittir
3'üncü Tabur	7	3	746	95	0	1	0	0	
Yekûn	16	8	1469	210	0	1	5	1	

Tarîhi: 12-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bugün dahi düşman piyâdesinde büyük bir sükûnet vardır. Düşman topçusunda dahi sükûnet vardır.

Şahinsirt'taki düşman piyâdesinin her gün 23'üncü Alay cephesine ve kısmen sağ cenahımıza atmakta olduğu bombalardan bugün eser yoktur.

Bugün, Küçükkemikli'nin önündeki nakliye ve yük gemileriyle Suvla Limanı arasında motorlu dubalarla nakliyat icrâ edilmiş ise de mesâfenin bu'diyeti hasebiyle bu nakliyatın içeriden dışarıya mı yoksa dışarıdan içeriye mi olduğu anlaşılamamıştır.

Başkaca şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	719	115	0	2	6	4
3'üncü Tabur	7	3	749	95	0	0	2	5
Yekûn	16	8	1468	210	0	2	8	9

Tarihi: 12-9-331

Sâ'at ve Dakika: 4 Evvel

Alay cephesinin 136'ncı Alaya teslimi hakkında fırkadan şimdi şu emir alındı.
4019

48'inci Alay Kumandanlığına

12-9-331

1. 136'ncı Alay, 48'inci Alayı tebdil edecektir. 13-9-331'de.
2. Sûret-i mübâdele 9-8-331 tarihli emir ve tâ'lîmat dâiresinde icrâ edilecektir.
3. 48'inci Alaydan iki bölük siperlerde kalacak ve 136'ncı Alayca ihtiyac zâil oluncaya kadar siperdeki vezaif ve hidemat-ı muhtelifeyi ira'e edeceklerdir
4. Siperlerdeki hidemat-ı muhtelifeye bir numûne olmak üzere 136'ncı Alay için bir emir ile bir tâ'lîmat merbûttur.
5. Bâ'de'l-mübâdele 48'inci Alay, 16'ncı Fırka'nın ihtiyatına geçib gayet fa'lane bir sûrette hücûm tâ'lîmleriyle iştigâl edecektir.

19'uncu Fırka Kumandanı Miralay
Erkân-ı Harbiye Binbaşı
Mehmed Lütfi

Bu emir üzerine taburlara zîrde muharrer alay emri verilmiştir.

Tarîhi: 12/13-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Alay Emri

1. Alayımızı 136'ncı Alay değiştirecektir.
2. Mübâdele yarın icrâ edilecektir.
3. Her tabur, yeni gelecek alaya gece ve gündüz tarassud ve emniyet hidematının kâf-fe-i safahatını göstermek için 1'inci Bölüklerini burada siperlerde bırakacaklardır. Bu bölükler 136'ncı Alayca ihtiyac zâ'il oluncaya kadar siperde kalacaklardır.
4. Mübâdelenin hitamında taburlar üçer bölükleriyle fırkamızın ihtiyatını teşkil etmek üzere Mersindere'deki ordugâha çekileceklerdir.
5. Vakt-i hareket için ayrıca tabur kumandanlarına emir vereceğim.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 13-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

Bütün cephemizdeki düşman yerlerinde sükûnet ber-devamdır. Yalnız sabahleyin Şahinsirt siperlerinden üç kurşun atılmıştır.

Tarîhi: 14-9-331

İkamet Mahalleri: Dikdere

İşgal ettiğimiz siperler bugün öğleden evvel sâ'at iki buçukta 136'ncı Alay tarafından tamamen teslim alınacaktır. Her taburdan birer bölük 136'ncı Alaya emniyet ve siper hidematı hakkında mu'âvenette bulunmak üzere muvakkaten burada terk edilerek taburlar Mersindere'ye hareket etmişlerdir.

Mülâhazat: İkinci üzeri başlayan şiddetli yağmur sâ'at ona kadar devam etmiştir.

Tarîhi: 14-9-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Alay, Mersindere'deki eski ordugâhına nakledilmiştir.

Esnâ-yı rahde alay karargâhında bir nefer Yüksekisirt tarafından gelen serseri bir mermi ile mecrûh düşmüştür.

Taburların bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	718	115	0	0	4	3
3'üncü Tabur	7	3	746	95	0	0	4	1
Yekûn	16	8	1464	210	0	0	8	4

Tarîhi: 15-9-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün muhâlefet-i hava dolayısıyla tâ'lim yapılamamıştır.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdir.

(Bir kroki rabt edilecektir.)

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	719	115	0	0	3	4
2'nci Tabur	9	4	833	106	0	0	3	3
3'üncü Tabur	7	3	745	95	0	1	2	2
Yekûn	25	12	2297	316	0	1	8	9

Mülâhazat: Dünden beri pek şiddetli lodos esmektedir. Sabaha karşı yağmaya başlayan kar, fasıla ile akşama kadar devam etmiştir.

Tarîhi: 15/16-9-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

47'nci Alay tarafından Kanlısırt'ta yarın sâ'at on ikide yapılacak mevzi'i bir ta'arruz hakkında fırkadan alınan emir ber-vech-i zîrdır.

Fırka Emri

5/6-9-331

1. 12-9-331'de fırkamız cephesinde Kanlısırt'ta 47'nci Alayın 3'üncü Taburu tarafından mevzi'i bir hücum icrâ edilecektir. Bu hücum 83 siperleriyle bomba yolunda yani Hulusidere ve Karadere menba'ları arasındaki boyun denilen kısımdan düşmanın en yakın siperlerine tevcih edilecektir.
2. Kolordu topçusu ordunun müte'addid ağır bataryalarıyla bir kumanda altında olarak (yeni havanlar ve obüsler) takviye edilmiş olduğu halde bidâyetten düşmanın iskelesi ve ordugâhlarıyla Yüksekırt, Merkeztepe, Kırmızıırt ve Kanlısırt mevzi'ini ateş altına alacaktır. Bunun için 62, 63, 82, 83, 79, 81 numrolu siperlere gerilerden gayet iyi görünecek vechle uzun sırlara kırmızı büyük flamalar yarın sabah sâ'at 7.30'da rezk edilmiş bulunacaktır.
3. 47'nci Alay, düşmana en yakın olan 82, 83 ve 89 numrolu siperlerinin sağ cenahını topçu mermiyatının intişarından vikâye için bidâyetten ve muvakkaten tahliye ettirecektir. Mâ'mâfih bu siperlerin içinde gayet bol bomba ile mücehhez tarassud nöbetçileri bulundurulacaktır.

İşbu siperlere 'a'id efrâd-ı aslîye takriben iki metre kadar geriye alınabilir. Tarassudlar ile gerideki efrâd arasında irtibat bulunmak iktizâ eder. Geriye alınmış olan efrâd topçu ateşimiz esnâsında düşmanın bir tâ'arruzuna karşı koymak üzere hücum ve muhârebeye ve serî'an ilerideki siperleri işgâle âmâde olacaklardır.

4. Topçu endahatının safahatı:

9.30'a kadar tanzîm endâhtı

9.30-10: sükût

10-10.30: ağır ateş

10.30-11: şiddetli ateş

11-11.30: ateş fâsılası

11.30-12: gâyet şiddetli ateş

12: hücum

Bu ateşin tesîratını ben bi'z-zat tarassud edeceğim ve muhtelif mevki'lerinden de tarassud ettireceğim. Alayların da beni bu ateşlerin tesîratından mütemâdîyen haberdar etmesi ve bunun için de gayet iyi tarassud ve tedkikde bulunması lâzımdır.

11-11.30 ateş fasılası esnâsında bu tesîrat hakkında mâ'lûmat isterim. Düşman siperlerindeki hâl ve hayattan mâ'lûmat beklerim.

5. Hücumun an-ı icrâsından (yani sâ'at 12'den) on beş dakîka evvel tabur, hücumu tamamen icrâya hazır bir halde bulunacaktır. Bu esnâda bâ'zı topçu mermiyatımız

siperlerimize düşse bile dağdağa meydan vermeden kuvva-yı 'âsab olmak lâzımdır.

6. Hücûmun başlamakta olduğuna dalâlet etmek üzere tam sâ'at 12'de 47'nci Alay Kanlısırt'ta müte'addid işâret fişenkleri endahat edecektir. Bu işâreti gören topçular işbu andan i'tibaten topçu ateşini gerilere tevcih edecektir.
7. Hücûm tam sâ'at 12'de icrâ edilecektir. Bunun için bu sâ'at gelmeden evvel sâ'at 12'de ilk hücûm kademesi hareket edebilecek sûrette, topçu ateşimizin devamına rağmen siperler işgâl edilecektir.
8. 8- 125'inci Alay sâ'at 12'de ileri hattını işgâl etmiş bulunacak ve bu esnâda hücûm eden tabura ateş edecek düşmanı gayet şiddetli ateş altına alacaklardır.

125'inci Alay emrindeki mitralyözlerden Kırmızısirt'in yüksek noktasında bulunan ile Kırmızısirt'in cenub yamacında bulunan tüfenkler ve Kanlısirt'in 84 siperlerine ve boyun noktası şarkına yerleştirilecek olan tüfenkler, hücûmu men' etmek isteyen düşman piyâde ve mitralyözlerine ateş icrâ edeceklerdir.

9. 125'inci Alayda piyâde ateşinden mâ'adâ Kırmızısirt'taki mitralyözlerle cebel topu, hücûm kıta'âtını yandan ateş altına alacak olan düşman ve cebellerini ve mitralyözlerini şedid ateş altına alacaklardır.
10. 63'üncü Alay sâ'at 12'de ileri hatlarını kesif sûrette işgâl etmiş bulunacak ve 81 siperleri sağ cenahı gerisinde Karadere'de başkaca toplu iki bölük bulunduracaktır. Bunlar 47'nci Alay kumandanının emrine tabi' olacaklar ve düşmanın bir mukabil ta'arruzu halinde mezkûr alayı takviye edecektir ve Çamlısirt'taki mitralyözleriyle düşmanın hücûmu men' etmek isteyen avcılarını ateş altına alacaktır. Alay ihtiyatındaki taburu da sâ'at 12'den i'tibaren mahallinde muhârebeye hazır olmalıdır.
11. 48'inci Alay 'umûmîyetle muhârebeye hazır bulunacaktır. Sâ'at 11.30'da bir taburu Ateş Deresi'nde (47'nci Alay karargâhının bulunduğu dere) bir taburu da Matbah Deresi'nde ve bir taburu da Mersindere'de bulunacaktır.
12. Hücûm edecek taburun nezdinde kum torbası, portatif istihkâm âlâtı, bolca bomba ve ilâh her nev' teçhizat bulunacaktır.

Düşman siperlerini işgâlde berâber siperleri derhal düşman 'aleyhine çevirmek için bu vesa'itten istifâde edilecek ve bu hususta mu'âvenet için istihkâm bölüğünden bir müfreze yarın sâ'at 10'dan i'tibaren tâ'lîmat almak üzere 47'nci Alay emrinde bulundurulacaktır.

13. Kanlısirt topçu ile döğüldüğü zamanlarda ve hassaten sâ'at 11.30 ile 12 arasında (boğucu gaz bombaları müstesnâ olmak üzere) bi'l-cümle bomba topları Kanlısirt siperlerini şiddetli bir sûrette döğecektir.
14. Düşman siperlerinin ilk hatlarında lağım bombaları bulunması muhtemeldir. Bunun için ilk ilk hattı atlayıp geçmek ve hatta da derhal tahrîbat icrâ edib gömülmüş bombaları ibtal etmek, görülecek telleri kat' etmek unutulmamalıdır.
15. 8'inci Cebel Serî' Bataryası şifâhen kendisine tâ'rif edilen mevzi'lere diğer üç topunu da ta'biye edecek, Kırmızısirt'taki top gibi, hücûm kıta'sını ateş altına almak üzere zuhur eden mitralyözleri tahrîb edecektir. Çamlısirt'taki iki topun yanında bulunması lâzım gelen batarya kumandanının 'Abdülvahab Sirtı'nda, Yeşildere menba' taraflarında zuhuru melhûz mitralyözleri derhal iskâtı pek mühimdir. Bu batarya 'umûmî bombardimana iştirak etmeyecektir.

16. Ahval-i havaiyyenin fenalığı hasebiyle topçu endahtının veya hüçûmun te'hiri veyâ-hud tamamen başka bir güne tâ'liki îcab ederse ayrıca ihbar edilecektir.
17. Hüçûm olacak mı, olmayacak mı? Bu ayrıca emredilecektir. Fakat her halde tabur sâ'at 12'de hüçûmu tamamen icrâya hazır bir halde bulunacaktır. O taburun kumandanı muvaffakiyeti zâmin olan ilk kademelerinin teşkil ve teçhizinde ihtimamkâr davranmalıdır.
18. Hüçûm icrâ edilmek üzere fırkadan î'tâsı îcâb eden emir veya işâret yarın gündüz tekrar ettirilecektir.
- Tafsilatta ve teferru'at-ı sâirede alay yâverlerine fırka erkân-ı harbi tarafından î'tâ edilmiştir.
19. Bütün bu istihzârât itmâm ve icrâsından sonra hüçûmda muvaffakiyeti atılmak 'inâyetinden bekler ve alayın şanlı bir muvaffakiyetle na'il-i şeref olmasını temenni ederim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 15/16-9-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

Bugün tam sâ'at 12'de 47'nci Alayın bir taburu tarafından Kanlısırt'ta mevzi'i bir tâ'aruz yapılacaktır.

Ahval-i harbin tevsî' ve tâ'mim etmesini istilzam edebileceğinden alayımızın harbe hazır bir halde bulunması emir buyrulmuştur. Fırka kumandanlığının ol babdaki emri be-
ra-yı mütâla'a gönderilmiştir.

2'nci Taburumuz elyevm bulunduğu mahallere sâ'at 11'den îtibâren harbe hazır bulunacaktır.

1'inci Taburumuz on bir buçukta 47'nci Alay karargâhının bulunduğu derede keza harbe hazır bir halde bulunacaktır.

3'üncü Taburumuz keza hazırlanmış olduğu halde Mersindere'de hazır bulunacaktır.

1'inci Tabur şimdiden bir küçük zâbit göndererek 47'nci Alay karargâhının bulunduğu dereyi öğrenecektir.

3'üncü Tabur sâ'at 11.30'dan i'tibaren Mersindere ile Kanlısırt arasında mütevessit çifte irtibat neferleri vaz' ve ikâme edecektir ki hin-i hâcette tabura tebliğ edilecek evâmîr kemâl-i sür'atle îsâl edilebilmiş [olsun]. Benim bulunacağım mahalli bi'l-âhire bütün taburlara bildireceğim. Taburlar benimle gayet samimi bir temas ve irtibat hasıl edeceklerdir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 16-9-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Vakt-i mu'ayyeninde taburlar harbe müheyyâ bir halde hazırlanmıştır ve 1'inci Tabur Ateş Deresi'ne gitmiştir.

Tâ'yin edilen zamanda topçular ateş açmışlardır.

Sâ'at 11.35'te 1'inci Tabur Kumandanlığına şu emir verilmiştir: 47'nci Alayın 3'üncü Taburunun tahliye edeceği mahalleri iki bölüğünüzle işgâl edeceksiniz. Mezkûr taburla sıkı bir irtibat tesîs ediniz.

Topçular matlûb tesîratı yapamadığından dolayı hücûm olmadığı sâ'at 11.45'te fırka-dan bildirilmiştir.

İşbu emir derhal taburlara tebliğ edilmiş ve taburlar eski vaz'iyetleri almışlardır.

Dün gece Sazlıdere'deki bölüğümüzden bir nefer keşif kolunda şehid olmuş ve 2'nci Taburdan bir nefer serseri mermi ile yaralanmıştır gün sükûnetle geçmiştir. Taburların bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	722	115	0	0	0	3
2'nci Tabur	9	4	830	106	0	1	3	1
3'üncü Tabur	9	5	745	95	1	0	3	4
Yekûn	27	14	2297	316	1	1	6	8

Mülâhazat: Hava gayet soğuktur. Ordu Ganîmet Makineli Tüfenk Bölüğü Vukû'âtı 47'nci Alaya verilmektedir.

Tarîhi: 17-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 1'inci Taburumuz Örenardı, 2'nci Taburumuz Çaylar, 3'üncü Taburumuz Mersin derelerinde tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Düşman obüsleri sâ'at 3'te Mersindere yolunu topa tutmuşlardır. O sırada ordugâha gelmekte olan 2'nci Tabur hayvanından üç hayvan telef olmuş ve birçok yaralanmış ve iki nefer dahi mecrûh olmuşlardır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	9	5	719	115	0	0	3	0
2'nci Tabur	9	4	829	106	0	0	2	1
3'üncü Tabur	7	3	747	95	0	0	0	2
Yekûn	25	12	2295	316	0	0	5	3

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 18-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 1'inci Tabur Çaylar, 2'nci Tabur Mersin, 3'üncü Tabur Örenardı Deresi'nde tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Mersin Deresi yolu üzerine düşman tarafından atılan obüsden bir neferimiz mecrûh olmuş ve odun toplamakta olan diğer bir nefer dahi serseri mermi ile hafifçe yaralanmıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	9	5	712	115	0	1	8	2
2'nci Tabur	9	4	820	106	0	2	9	2
3'üncü Tabur	7	3	742	95	0	0	5	0
Yekûn	25	12	2274	316	0	3	22	4

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 19-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün iki tabur Örenardı, 3'üncü Tabur Çaylar ve 3'üncü Tabur Mersin Deresi'nde tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Matik Deresi cihetinden 'avdet buyurmakta olan ordu kumandanı Paşa Hazretleri, 3'üncü Tabura bâ'zı hareketler icrâ ettirmişlerdir. Neticede taburun kabiliyet-i tâ'limiyesinden dolayı beyan-ı mahzufiyet ve tabur kumandanına tebdil-i iltifat edilmişlerdir.

Bugün 1'inci Taburdan iki nefer firar etmişlerdir. Taburların bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	706	115	0	0	7	1
2'nci Tabur	9	4	813	106	0	2	8	3
3'üncü Tabur	7	3	736	95	0	0	7	1
Yekûn	25	12	2255	316	0	2	22	5

Tarîhi: 20-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün cum'a olmak münâsebetiyle taburlar tahâret ve nezâfetle iştigâl etmişlerdir.

1'inci Taburdan 4 nefer daha firar etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Firar	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	699	115	0	0	6	2	1
2'nci Tabur	9	4	815	106	0	0	0	0	2
3'üncü Tabur	7	3	731	95	0	0	5	0	0
Yekûn	25	12	2245	316	0	0	11	2	3

Tarîhi: 21-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün tâ'limiyle ve fırka tâlimgâhının hafriyla iştigâl edilmiştir.

Sabahleyin Mersindere'deki ordugâhta iki nefer serseri mermisiyle hafif mecrûh olmuşlardır.

Düşman tarafından Mersindere'nin cenub medhalı etrafına atılan 7-8 cebel dânesinin hiçbirisi patlamamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Küçük Zâbitân ve Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâ-neye Giden	Firar Eden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	686	115	0	0	13	4	4
2'nci Tabur	9	4	812	106	0	0	2	0	5
3'üncü Tabur	7	3	739	95	0	0	0	0	5
Yekûn	25	12	2237	316	0	0	15	4	14

Tarîhi: 22-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 1'inci Tabur Çaylar ve 3'üncü Tabur Örenardı; 2'nci Tabur Mersin ve Karayürek derelerinde tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Örenardı Deresi'ndeki fırka tâlimgâhının hafriyatına bugün de devam edilmiştir.

Taburların tâ'limden 'avdeti esnâsında Mersindere yolu üzerinde infilak eden bir düşman obüsünden bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur 2'nci Taburdan bir nefer serseri kurşun ile ordugâhda yaralanmıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedan Gelen
1'inci Tabur	9	5	682	115	0	2	5	3
2'nci Tabur	9	4	802	106	0	0	10	0
3'üncü Tabur	7	3	736	95	0	0	3	0
Yekûn	25	12	2220	316	0	2	18	3

Tarîhi: 23-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 3'üncü Tabur Çaylar, 2'nci Tabur Örenardı, 1'inci Tabur Mersin derelerinde tâ'limle iştigâl etmiştir. Fırka tâlimgâhının hafriyatına bugün de devam edilmiştir.

Gün hâdisesiz geçmiştir. Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedan Gelen
1'inci Tabur	9	5	678	115	0	0	4	0
2'nci Tabur	9	4	792	106	0	3	7	2
3'üncü Tabur	7	3	731	95	0	0	5	0
Yekûn	25	12	2201	316	0	3	16	2

Tarîhi: 24-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 1'inci ve 2'nci Taburlar Örenardı Deresi'nde ve 3'üncü Tabur Mersin ve Karayürek derelerinde tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Fırka tâ'limgâhının hafriyatına devam edilmiştir.

Bugün öğleden sonra düşman denizden Palamutluk'taki topçularımızı grub ateşleriyle bombardıman etmişlerdir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla zâyi'atı ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	9	5	677	115	0	0	3	2
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	1	4
3'üncü Tabur	7	3	723	95	0	0	9	1
Yekûn	25	12	2195	316	0	0	13	7

Tarîhi: 25-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburların bugün de tâ'limle ve fırka tâ'limgâhının hafriyatına iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudları ve vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	9	5	674	115	0	0	3	0
2'nci Tabur	9	4	798	106	0	0	3	6
3'üncü Tabur	7	3	719	95	0	1	5	4
Yekûn	25	12	2191	316	0	1	11	10

Tarîhi: 26-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburlar tâ'lim ve fırka tâ'limgâhının hafriyatıyla iştigâl etmişlerdir. Bir neferimiz obüs parçasıyla mecrûh olmuştur. Başka şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	674	115	0	0	1	1
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	5	2
3'üncü Tabur	7	3	719	95	0	0	1	1
Yekûn	25	12	2188	316	0	0	7	4

Tarîhi: 27-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün cum'a olmak münâsebetiyle taburlar nezâfet ve taharetle iştigâl etmişlerdir.

Öğleden evvel sâ'at 11.15'te Arıburnu açıklarındaki üç zırhlı grub ateşleriyle ve bilâ-fasıla kırk dakîka kadar Palamutluk'u bombardıman etmişlerdi. Binden ziyâde attığı mermilerden yalnız yolda giden bir neferimizin şehid ve bataryalar civarında dolaşan bir köpeğin telef olduğu firkadan bildirilmiştir. Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedden Gelen
1'inci Tabur	9	5	676	115	0	0	1	3
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	3	0
3'üncü Tabur	7	3	716	95	0	1	2	0
Yekûn	25	12	2187	316	0	1	6	3

Tarîhi: 28-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün 1'inci, 2'nci Taburlar Örenardı Deresi'nde ve 3'üncü Tabur Mersindere'de tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Her taburun bir bölüğü fırka tâ'limgâhının ve bir bölük de Mersindere yolunun hafriyatıyla iştigâl etmiştir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır

Taburların bugünkü mevcuduyla zâyi'atları ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	679	115	1	1	2	7
2'nci Tabur	9	4	794	106	0	0	3	2
3'üncü Tabur	7	3	720	95	0	0	1	5
Yekûn	25	12	2193	316	1	1	6	14

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 29-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburlar tâ'limle ve fırka tâ'limgâhıyla Mersindere yolunun hafriyatıyla iştigâl etmişlerdir. Sâ'at 3.20 buçukta üç düşman tayyaresi uçmuştur. Başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	681	115	0	0	1	3
2'nci Tabur	9	4	797	106	0	0	1	4
3'üncü Tabur	7	3	721	95	0	0	2	3
Yekûn	25	12	2199	316	0	0	4	10

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 30-9-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün dahi taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Mecrûhen hastahânedede bulunan 2'nci Taburdan Mülâzım Hasan Efendi kıta'sına iltihâk etmiştir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	9	5	682	115	0	0	1	2
2'nci Tabur	10	4	789	106	0	0	10	2
3'üncü Tabur	7	3	723	95	0	0	0	2
Yekûn	26	12	2194	316	0	0	11	6

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: 1-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün topçular fâ'liyet göstermişlerdir. Günün muhtelif sâ'atlerinde düşman topçusuyla topçularımız arasında düello edilmiştir.

Ordugâhta bir nefer düşman serseri mermisiyle hafif mecrûh olmuştur. Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	9	5	682	115	0	1	2	3
2'nci Tabur	10	4	792	106	0	0	0	3
3'üncü Tabur	7	3	723	95	0	0	2	2
Yekûn	26	12	2197	316	0	1	4	8

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: 2-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün dahi taburlar tâ'lim ve fırka tâ'limgâhıyla Mersindere yolunun hafriyatıyla iştigâl etmişlerdir.

Şâyân-ı kayd hâdise olmamıştır. Taburların Anadolu'daki hayvânâtı kıta'larına iltihâk etmişlerdir.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	9	5	679	121	0	1	3	0
2'nci Tabur	10	4	795	106	0	0	1	3
3'üncü Tabur	7	3	721	115	0	1	2	1
Yekûn	26	12	2195	342	0	2	6	4

Tarîhi: 3-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle ve Örenardı Deresi'ndeki fırka tâ'limgâhıyla Mersindere yolunun hafriyatıyla iştigâl etmişlerdir.

İki neferimiz Mersindere'de serseri düşman kurşunuyla hafif mecrûh olmuştur.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâne-neden Gelen	Anadolu'dan Hayvânâtla Gelen Efrâd
1'inci Tabur	10	5	689	121	0	0	3	2	11
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	1	1	2	0
3'üncü Tabur	7	3	719	115	0	0	2	0	0
Yekûn	26	12	2203	342	0	1	6	4	11

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 4-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Cum'a olmak münâsebetiyle bugün taburlar nezâfet ve taharetle iştigâl etmişlerdir.

Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâ-neden Gelen
1'inci Tabur	10	5	690	121	0	2	1	4
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	1	1
3'üncü Tabur	7	3	719	113	0	0	3	1
Yekûn	26	12	2204	340	0	2	5	6

Tarîhi: 5-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle ve fırka tâ'limgâhıyla Mersindere yolunun hafriyatıyla iştigâl etmişlerdir.

Mersindere'de 3'üncü Taburdan iki ve 1'inci Taburdan bir nefer düşman serseri kurşunuyla mecrûh olmuştur. Bu kurşunlar Yüksekisirt istikâmetinden gelmektedir.

Düşman tayyareleri üç günden beri fazla bir fâ'liyet göstermektedir.

Taburların bugünkü mevcudlarıyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	10	5	692	121	0	0	1	3
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	3	3
3'üncü Tabur	7	3	719	113	0	0	1	1
Yekûn	26	12	2206	340	0	0	5	7

Tarîhi: 6-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün tâ'limle ve fırka tâ'limgâh ve Mersindere'nin yoluyla iştigâl etmiştir.

Bugün lielhamd zâyi'at yoktur.

Taburların bugünkü mevcudları ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	10	5	690	121	0	3	3	4
2'nci Tabur	9	4	797	106	0	0	2	4
3'üncü Tabur	7	3	710	113	0	2	8	1
Yekûn	26	12	2197	340	0	5	13	9

Tarîhi: 7-10-331

Sâ'at ve Dakîka: 6 Evvel

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Gece sâ'at 8'den on bire kadar düşman tayyareleri cevelan etmiştir.

Öğleden evvel sâ'at 5'te 19'uncu Fırka cephesindeki düşmanın çekilerek düşman mevâzi'i kâmilten mezkûr fırka tarafından işgâl edildiği ve 125'inci Alay ve 47'nci Alaya dahi keşif kolları çıkararak keşfiyat icrâsı alayımızın da her hale karşı hazır bulunması firkadan telefonla tebliğ edilmiştir.

İşbu emir üzerine müteyakkız ve harekete âmâde bulunmaları taburlara tebliğ edilmiştir.

Sâ'at ve Dakîka: 6.30

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Matbahlar Deresi'ndeki taburlarımızdan mâ'adâ Ateş Deresi'ne dahi bir tabur gönderilmesi fırka erkân-ı harbi tarafından tebliğ olunmuştur.

İşbu emirden on dakîka sonra, alayımızın kolordu ihtiyatı teşkil edeceği fırka erkân-ı harbi Nazım Bey tarafından telefonla tebliğ edilmiştir.

Bunun üzerine 125'inci Alay ve 47'nci Alay kumandanlarına şu telefon verilmiştir.

Sâ'at ve Dakîka: 7

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

125'inci Alay ve 47'nci Alay Kumandanlarına

Alayım kolordu ihtiyatı olduğundan evvelce fırka tarafından size vâki' olan ihbar mûcebince hin-i hâcette taburlarım size mu'âvenet edemeyecektir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Sâ'at ve Dakîka: 7.05

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Fırkadan şimdi şu emir alınmıştır:

1. Düşman çekiliyor.
2. Kolordu teknil-i cephede tâ'arruz ediyor.
3. 19'uncu Fırka, sol cenahıyla Kömürkuyu Deresi'nin şimalinde bulunan sırt üzerinden ilerleyecek,
4. 125'inci Alay, Cemalderesi'yle Gedik Deresi arasından Sivri Tepe istikâmetinde 47'nci Alay sağ cenahıyla Cemalderesi (hâric) sol cenahıyla Kikirik Deresi (hâric) istikâmetinde Şüheda Tepesi üzerinden ilerleyecek,
5. İleri hareket gayet serî' olacaktır. Mümkün mertebe alayların deniz sâhiline gayet yakın bulunmak üzere ilerlemek gayret etmeleri lâzımdır.
6. 48'inci Alay, kolordu emri altında bulunacaktır. Alaylar dâ'ima vaz'iyetten beni haberdar edecektir.

16'nci Fırka Kumandanı
Rüşdü

47'nci Alay ile teması muhâfaza etmek ileri hareketten alayı haberdar etmek üzere 3'üncü Bölük Kumandanı Mülâzım Hasan ve 1'inci Bölük Zâbit Vekili Musa Kâzım Efendiler Kanlısırt'a gönderilmişlerdir.

Sâ'at ve Dakika: 7.15

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburlara şu emir verilmiştir:

Alay Emri

1. Şimal Grubu cephesindeki düşman çekilmektedir. İleri hatlardaki kuvvetlerimiz düşman mevzi'lerini işgâl etmiştir.
2. Alayımız kolordu ihtiyatı olmuştur.
3. Bir hareket-i 'askeriye icrâsı pek muhtemel olduğundan bunu nazar-ı î'tibara alarak serî'an ihzârat yapınız:
 - a- Ağırlıktaki hayvânâtınız kâmilten hazır bulunmalıdır.
 - b- İhtiyat cebhâneniz ve ihtiyat erzağınız hemen tahmil edilebilecek sûrette ihzar edilmelidir.
 - c- Hareket esnâsında taburlara lâzım olmayacak eşya hidemat gayr-i müslim efrâdının nezâreti ve bir küçük zâbit kumandasında ağırlıklarınızda bırakılacağını nazar-ı î'tibara almalıdır.

**48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami**

125'inci ve 47'nci Alayın ileri hareketini tâ'kibe memûr edilen Mülâzım Hasan Efendi'nin âtideki raporlar alınmıştır.

1. Düşmandan bir eser olmayub 'askerimiz denize kadar ilerlemiş ve hiçbir düşman neferine tesâdüf edilmemiştir.

**Mülâzım-ı Evvel
Hasan Tahsin**

1. Bugün cephedeki kıta'ât denize kadar ilerlemiştir.
2. Düşman terk ettiği ordugâh mahallerine ve çadırlarına birkaç mermi atmıştır. Karşı sâhilde büyük iki yangın devam etmektedir.
3. Açıklarda düşmanın birkaç zırhlı torpidoları fasılalı sûrette etrafa ateş etmektedirler.

**Mülâzım-ı Evvel
Hasan Tahsin**

Alay bugün silah başında olarak akşama kadar harekete âmâde bir halde bulunmuştur.

47'nci Alayın bir neferi tarafından kazâ-i infilak ettirilen bir düşman bombasından 2'nci Taburdan bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur. Yine 'aynı taburdan bir nefer dahi bomba fitiliyle oynamakta iken fitilin ateş alması üzerine elinden hafif mecrûh olmuştur.

Öğleden sonra uçmakta olan üç düşman tayyaresine 1'inci Tabur tarafından ateş edilmiş, bunlardan birisine isâbet vâki' olarak tayyare iki def'a takla dönmüş, biraz eğinleşmiş ise de garb istikâmete doğru yoluna devam ederek mıntıkamızdan uzaklaşmış olduğundan ateşimizle tâ'kib edilememiştir. Mezkûr tayyarenin denize düşmüş olması muhtemeldir.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâneden Gelen
1'inci Tabur	10	5	683	121	0	0	7	0
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	0	3	1
3'üncü Tabur	7	3	704	113	0	0	7	1
Yekûn	26	12	2182	340	0	0	17	2

Tarîhi: 8-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün bilâ vukû'ât geçmiştir. Alayın bütün hayvânâtı fırka namına ganâim nakline tahsis edilmiştir. Bugün bir nefer firardan gelmiştir.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât				
Zâbitân			Efrâd						
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Şehid	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahâneden Gelen	Firardan Gelen
1'inci Tabur	10	5	684	121	0	0	5	5	1
2'nci Tabur	9	4	793	106	0	2	0	0	0
3'üncü Tabur	7	3	702	113	0	0	3	1	0
Yekûn	26	12	2179	340	0	2	8	6	1

Mülâhazat: Öğleden sonra başlayan şiddetli yağmur fasıla ile akşama kadar devam etmiştir.

Tarîhi: 9-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün de hâdisesiz geçmiştir. Öğleden sonra iki düşman tayyaresi uçmuştur.

Taburların bugünkü mevcudu ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	10	5	682	121	4	2
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	2
3'üncü Tabur	8	3	698	113	4	0
Makineli Gambot Bölüğü	2	0	103	0	0	0
Yekûn	29	12	2278	340	8	4

Mülâhazat: Hava bulutludur.

Tarîhi: 10-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün de sükûnetle geçmiştir. Cenub Grubunda top ateşi işidilmektedir

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	10	5	681	121	3	2
2'nci Tabur	9	4	795	106	2	2
3'üncü Tabur	7	3	699	113	2	3
Makineli Tüfenk	2	0	103	0	0	0
Yekûn	28	12	2378	340	7	7

Mülâhazat: Hava iyidir.

Tarîhi: 11-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün muhtelif sâ'atlerde tayyarelerimiz uçmuş, düşman tayyaresi de 'aynı fa'âliyeti ibraz etmiştir.

Öğleden sonra sâ'at 1.30'da uçan bir düşman tayyaresinin Örenardı Deresi'ndeki ağırlığımız civarına attığı bir bombadan bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur. Başka bir hâdise olmamıştır.

Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât		
Zâbitân			Efrâd				
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Mecrûh	Hastahâneye Giden	Hastahânedен Gelen
1'inci Tabur	10	5	680	121	1	1	2
2'nci Tabur	9	4	795	106	0	3	3
3'üncü Tabur	8	3	101	113	0	1	3
Makineli Tüfenk	2	0	102	0	0	1	0
Yekûn	29	12	1778	340	1	6	8

Tarîhi: 12-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburlar nezâfet ve taharetle iştigâl etmişlerdir.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedен Gelen
1'inci Tabur	10	5	683	121	1	4
2'nci Tabur	9	4	797	106	1	3
3'üncü Tabur	8	3	701	113	0	0
Makineli Tüfenk	2	0	102	0	0	0

Tarîhi: 13-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bu gece uçan bir düşman tayyaresi sâ'at 11'de ordugâhımızın 200 metre ve şimaline bir bomba atmış ise de bir zarar vermemiştir.

Bugün de hâdisesiz geçmiştir. 1'inci Taburdan bir nefer Tüfekçif [Tüfekçiyef] bomba kapsülüyle oynarken kapsülün infilakıyla elinden ağır mecrûh olmuştur.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât		
Zâbitân			Efrâd				
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen	Mecrûh
1'inci Tabur	10	5	681	121	1	2	1
2'nci Tabur	9	4	792	106	0	5	0
3'üncü Tabur	8	3	701	113	7	7	0
Makineli Tüfenk	2	0	103	0	1	0	0

Tarîhi: 14-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Sâ'at ikiden üç buçuğa kadar altı düşman tayyaresi uçmuştur. Bunlardan ikisine kumandanı ateş edilmiş ise de bir tesîri görülmemiştir.

Yalnız sâ'at 2.30'da şimalden garba doğru uçmakta olan bir tayyarenin topçumuz tarafından icrâ edilen ateşten müte'essir olarak ve derhal şâyân-ı dikkat bir sûrette alçalarak İmroz'a doğru gittiği görülmüştür.

Başka bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	10	5	679	121	3	1
2'nci Tabur	9	4	793	106	2	3
3'üncü Tabur	8	3	701	113	3	3
Makineli Tüfenk	2	0	104	0	0	1

Tarîhi: 15-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	10	5	680	121	2	3
2'nci Tabur	9	4	791	106	4	2
3'üncü Tabur	8	3	704	113	3	0
Makineli Tüfenk	2	0	101	0	3	0

Tarîhi: 16-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	10	5	678	121	4	2
2'nci Tabur	9	4	787	106	5	1
3'üncü Tabur	8	3	702	113	2	0
Makineli Tüfenk	2	0	101	0	0	0

Tarîhi: 17-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcudu ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	10	5	677	121	4	2
2'nci Tabur	9	4	784	106	5	2
3'üncü Tabur	8	3	700	113	3	1
Makineli Tüfenk	2	0	100	0	2	1

Tarîhi: 17-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Müretteb Fırkanın ilgası ve sevâhilin fırkaya teslimi hakkında fırkadan mübellîğ kolordu emri ber-vech-i zîrdır.

1. Müretteb Fırka mülğadır. Müretteb Fırka mıntıkasında bulunan 77'nci Alayla üç Nordanfelt tüfengi 19'uncu Fırkanın emri altına girecektir. Müretteb Fırkanın istihkâm bölüğü ve topçusu 16'nci Fırkanın emri altına girecektir. Müretteb Fırkanın emri altında bulunan 5'inci Süvari Alayının 2'nci Bölüğünden 15 atlı, 77'nci Alay emrine muhâbere atlısı olmak üzere verilecektir.

Bombacı bölüğü şimdilik muvakkaten 16'nci Fırkanın emrine verilmiştir. Mezkûr bölük için bi'l-âhire ayrıca emir verilecektir.

Müretteb Fırka karargâhında bulunan zâbitân için ayrıca emri verilecektir. Şimdiye kadar Müretteb Fırkanın emri altına bulunan kıta'âtın i'âşeleri bundan sonra 19'uncu Fırka tarafından yapılacaktır.

Maydos civarında bulunan fırın ile erzak anbarı yalnız Kayaltepe mıntıkasında bulunan kıta'âtın i'âşesine tahsis edilmiştir.

2. 19'uncu Fırka, Sazlıdere'den (dâhil) Azmakdere'ye (dâhil) kadar sahil muhâfazasını deruhde edecektir.

72'nci Alay, Sazlıdere'den (dâhil) îtibâren Korkudere'ye (dâhil) kadar; 57'nci Alay, Korkudere'den (hâric) Gültepe'ye (dâhil) kadar; 77'nci Alay, Gültepe'den îtibâren Azmakdere'ye kadar olan sâhil muhâfazasını deruhde edecektir. Sâhil muhâfazasını deruhde eden alayların kısım-ı küllileri eski bulundukları mahallerde kalacaklardır.

27'nci Alay ve 36'nci Alayınız ordugâhlarında toplu olarak bulunacaklardır. 19'uncu Fırka sâhil muhâfazasına 'aid tertibatın krokisi 16'nci Fırkadan alacak ve şimdiye kadar

16'ncı Fırkanın yaptığı gibi sâhil muhâfazası tertibatı ahz edecektir.

19'uncu Fırka sâhil muhâfazasını teslim aldıktan sonra 16'ncı Fırka sâhil muhâfazasında bulunan kıta'âtını geriye çekecek ve alaylar ordugâhlarında toplu olarak buluncaklardır. 19'uncu Fırka kıta'âtının 16'nci Fırkadan sâhil muhâfazasını teslim etmeleri keyfiyeti yarın Fî 17-10-331 akşama kadar hitam bulmalıdır.

3. Alaylar yeni teslim edecekleri mıntikalardaki mezarlıkları şimdiye kadar verilmiş olan emirler dâiresinde muhâfaza edecekler ve bu mıntikalar için verilmiş olan hususi emirleri de teslim ederek ahkâmını icrâ edeceklerdir.

Fırkalar evvelce kendi mıntikaları için düşman mevâzi'inin haritası, siperlerin ... vesâire gibi almış oldukları vezaifi mıntıkayı teslim ettikleri kıta'âte devretmeyerek bi'z-zat ikmâl edeceklerdir.

19'uncu Fırka Fî 19-10-331'de sâhil muhâfaza tertibatını gösterir bir kroki gönderecektir.

4. Müretteb Fırka Ekmekçi Takımı, zâbitiyle birlikte 19'uncu Fırka emri altına girecektir.
5. İkinci maddede 19'uncu Fırkanın ihtiyatı teşkil edeceği bildirilen 27'nci Alay, 9'uncu Fırkaya iltihâk edecektir. Ancak bu husus için evâmir bâ'dehu verilecektir.

48'inci Alay Kumandanlığına
17-10-331

Müretteb Fırka topçusu, 16'nci Alay emrine verilmiştir. Bataryanın numrosu ve mevzi'i ordugâhı alay tarafından fırkaya bildirilecektir.

Fırka istihkâm bölüğü Kavakdere'deki ordugâhında kalsın. Yürüyüş ve ordugâh tâ'limleriyle iştigâl etsin. Müretteb Fırka bombacı bölüğü zâbiti fırka karargâhına gelsin.

125'inci Alay, 47'nci Alay kendi mıntikalarındaki sâhil muhâfaza tertibatını 57'nci Alaya devredecektir.

125'inci Alay Kavakdere'deki alay ordugâhına nakledecektir fakat Kırmızısırt'ta henüz nakl olunmamış erzak vesâire varsa bi't-tabi' onları muhâfaza etmelidir.

47'nci Alay eski ordugâhında ve 63'üncü Alay ve îcab ederse 125'inci Alay ihtiyat taburu ordugâhlarında yerleşecektir.

125'inci Alay ve 47'nci Alay mıntikalarındaki Nordanfelt'ler 57'nci Alaya teslim edilecektir.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 18-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün cum'a olmak münâsebetiyle taburlar taharet ve nezâfetle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	10	5	684	121	0	7
2'nci Tabur	9	4	786	106	1	3
3'üncü Tabur	8	3	701	113	2	3
Makineli Tüfenk	2	0	99	0	1	0

Tarîhi: 19-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât		
Zâbitân			Efrâd				
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen	Mecuh
1'inci Tabur	10	5	683	121	2	1	0
2'nci Tabur	9	4	785	106	1	1	1
3'üncü Tabur	8	3	700	113	3	2	0
Makineli Tüfenk	2	0	99	0	0	0	0

Tarîhi: 20-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı zikr bir hâdise olmamıştır.

Bugün Cenub Grubuna her bölükten üç nefer bombacı gönderilmiştir. Taburların mevcudu ve vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât		
Zâbitân			Efrâd				
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen	Cenub Grubuna Giden Bombacı Efrâdı
1'inci Tabur	10	5	671	121	2	2	12
2'nci Tabur	9	4	770	106	3	0	12
3'üncü Tabur	8	3	687	113	1	0	12
Makineli Tüfenk	2	0	98	0	1	0	0

Tarîhi: 21-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	10	5	670	121	2	3
2'nci Tabur	9	4	773	106	3	6
3'üncü Tabur	8	3	690	113	2	5
Makineli Tüfenk	2	0	97	0	1	0

Tarîhi: 22-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâneden Gelen
1'inci Tabur	10	5	668	121	2	0
2'nci Tabur	9	4	775	106	0	2
3'üncü Tabur	8	3	688	113	3	1
Makineli Tüfenk	2	0	96	0	1	0

Tarîhi: 23-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün dahi taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâneden Gelen
1'inci Tabur	10	5	670	121	1	0
2'nci Tabur	9	4	765	106	1	3
3'üncü Tabur	8	3	693	113	0	1
Makineli Tüfenk	2	0	96	0	0	0

Tarîhi: 24-10-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Bugün taburlar tâ'limle iştigâl etmişlerdir.

Düşmanın bugün sâ'at 1.30'da yedi sekiz 'aded tayyaresi ordugâhımız üzerinden şimal cihetine doğru tayaranlar yapmış, kıta'âtımız tarafından ateş edilmiş ise de bir tesîr olmamıştır. Bundan başka şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	10	5	792	121	0	2
2'nci Tabur	9	4	775	106	2	12
3'üncü Tabur	9	3	797	113	2	15
Makineli Tüfenk	2	0	97	0	0	1

Tarihi: 25-10-331

Sâ'at ve Dakika: 11 evvel

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Şimdi fırkadan harekete hazırlık hakkında şu emir alınmış ve taburlara tebliğ olunmuştur.

48'inci Alay Kumandanlığına

Fırka, Cenub Grubuna gitmek üzere şimdi ba'de'z-zeval sâ'at 1'e kadar ordugâhlarında harekete hazır bulunacak; yağmurluklar simit, portatif edevat istihkâmiyye berâber ve üç günlük 'askerin yiyeceği üzerlerinde bulunacak; büyük ağırlıklar ikinci emre ta'aluk mahallerinde kalacak; muhârebe ağırlığı birlikte alınacak ve sâ'at 1 sonrada bulunmağa müheyyâ bir halde taburların nezdinde müctemi' ve hazır bulunacak; efrâd çantası alınmayacak portatif çadır berâber bulunacak.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarihi: 25-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bu emri müte'âkib fırkadan şu emir alınmıştır:

16'ncı Fırkanın piyâde alayları silah başına ettirilecek yürüyüşe hazır bir halde bulundurulacaktır. Elbise ve kaputlar bükülmüş ve çadırlar üzerinde demirbaş, erzak yanlarında ve her neferin yanında nizâmî harb cephânesi dolmuş; muhârebe ağırlıkları da berâber bulunacaktır (el bombaları da).

Alaylar öğleden sonra sâ'at 2'den îtibaren âtîde emredilen mahallerde cem' olunmuş bulunmalıdır.

125'inci Alay, Kavakdere'de şimdiki iki taburun bulunduğu mahalde; 47'nci Alay, Kavakdere'nin cenub-ı şarkisinde ve Kavakdere'ye mülâkî olan hat-ı ictimâ'îde; 48'inci Alay 83 Râkımlı Tepe'nin şarkında ve 77'nci Alayın 3'üncü Taburdan iki bölüğün bulunduğu derede (denize ve tayyarelere her alay mahfûz bulunmalıdır). Burada fırka ve alaylar yürüyüşe hazır bir halde ve emre muntazır bulunacaklardır. Bugün fırkanın Cenub Grubunda yaptırılacak bir hücumâ iştirak ettirilmesi muhtemeldir. Fırka karargâhının ve heyetinin kolordu karargâhıyla telefon irtibatı olmalıdır. Bugün öğleden sonra sâ'at 2'den îtibaren fırkaya verilecek evâmîr eski Müretteb Fırka karargâhı telefonu vâsıtasıyla verilecektir. Mezkûr sâ'atten îtibaren fırka karargâhı heyeti orada bulunarak emirleri orada almalıdır. Büyük ağırlıklar ordugâhlarda yürüyüşe hazır bulundurulacaklar ve fakat 16'nci Fırka kıta'âtının Cenub Grubuna hareketi halinde berâber gitmeyeceklerdir.

3'üncü Kolordu Kumandanı
Mirlivâ Ali Rıza

Tarîhi: 25-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

48'inci Alay Kumandanlığına

Biraz evvel fırkadan verilen emre zeyl olarak kolordudan mevrûd emirnâme sûreti 'aynen bâlâyâ çıkarılmıştır. Alaylara tâ'yin edilen ictimâ' mahallerine sâ'at 1.30 sonrada muvâsalat etmiş bulunmaları matlûbdur.

16'nci Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 25-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

1. Alayımızın sâ'at 1.30'da 83 Râkımlı Tepe'nin şarkında tecemmu' etmiş olması fırkadan emr edilmektedir. Buna nazaran yarımında her tabur ordugâhından hareket etmeye müheyyâ olmalıdır.
2. Büyük ağırlıklar bulundukları mahallerde harekete müheyyâ bulunacaklardır ancak ikinci bir emir verilmeksizin hareket etmeyeceklerdir.
3. Büyük ağırlıkların hareketi halinde ağırlık kumandanları ve i'âşe memûrları da berâber hareket edeceklerinden ağırlık mahallerinde taburların fazla kalacak eşya-

sına nezâret etmek üzere şâyân-ı irtimad birer küçük zâbit intihab ve terk edilmelidir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	10	5	685	121	2	5
2'nci Tabur	9	4	781	106	2	5
3'üncü Tabur	9	3	693	113	3	4
Makineli Tüfenk	2	0	98	0	0	1

Taburlar öğleden sonra sâ'at yarımında ordugâhlarından hareket ile 83 Râkımlı Tepe'nin şarkındaki düzlükte ictimâ' edilerek emre intizar olunmuştur.

Sâ'at 8'de telakkî olunan emr-i şifâhî üzerine yine eski ordugâhlara 'avdet edilerek istirahatate geçmişlerdir. 'Azîmet ve 'avdet bilâ'- vukû'ât vukû' bulmuştur.

Tarîhi: 26-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün taburları tâ'limle iştigâl etmiştir. Şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât			
Zâbitân			Efrâd					
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâne-ye Giden	Hastahânedenden Gelen	Şehid	Mecrûh
1'inci Tabur	11	5	671	171	1	1	0	0
2'nci Tabur	9	4	785	106	2	6	0	0
3'üncü Tabur	9	3	700	113	1	8	0	0
Makineli Tüfenk	2	0	103	0	0	5	0	0

Mülâhazat: Hava güzeldir.

Tarîhi: 27-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bu gece nısfü'l-leylden sonra Cenub Grubunda başlayan yangın sabaha kadar devam eylemiş ve sabahleyin fırkadan, mezkûr grub cebhesindeki düşmanın çekilmekte olduğu bildirilmiştir.

Taburlar bugün de tâ'limle iştigâl etmiştir. Bugünkü vukû'ât ber-vech-i zîrdır.

	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	1	4
2'nci Tabur	0	0
3'üncü Tabur	0	0
Makineli Tüfenk	1	0

Tarîhi: 28-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün dahi taburlar tâ'limle iştigâl etmiştir. Mevcudlarıylavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen
1'inci Tabur	11	5	669	131	5	0
2'nci Tabur	9	4	785	106	0	0
3'üncü Tabur	9	3	700	113	2	1
Makineli Tüfenk	2	0	98	0	4	0

Fırkanın 17'nci Kolordunun teşkîlâtına idhal edildiğine dair fırkadan alınan emir ber-vech-i zîrdır.

48'inci Alay Kumandanlığına

28/29-10-331

- 31-10-331'den î'tibaren fırkamız Bak [Back] Paşa Hazretlerinin emri altında bulunan 17' nci Kolordunun teşkîlâtına idhal edilmiştir.
- 3-11-331'de fırka Eksamil'e doğru hareket edecektir. Ona göre hareket hazırlığında bulunulması.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 29-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Taburlar bugün de tâ'limle iştigâl etmiştir. Bugünkü vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

	Hastahâneye Giden	Hastahânededen Gelen	Diğer Tabladan
1'inci Tabur	2	0	0
2'nci Tabur	0	5	7
3'üncü Tabur	1	5	0
Makineli Tüfenk	0	1	0
	3	11	7

Tarîhi: 30-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Taburlar bugün dahi tâ'limle iştigâl etmiştir. Şâyân-ı kayd bir hâdisе olmamıştır. Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât		
Zâbitân			Efrâd				
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâne-ye Giden	Hastahâne-den Gelen	Diğer Tabladan
1'inci Tabur	11	5	671	131	2	4	0
2'nci Tabur	9	4	799	106	1	3	0
3'üncü Tabur	9	3	707	113	2	5	0
Makineli Tüfenk	2	0	103	0	0	0	5

Tarîhi: 31-10-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Vukûat:

Taburlar bugün tâ'limle iştigâl etmiştir. Şâyân-ı zikr bir hâdise olmamıştır.

Taburların mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahâne-den Gelen
1'inci Tabur	11	5	675	131	1	5
2'nci Tabur	9	4	800	106	2	3
3'üncü Tabur	9	3	706	113	1	0
Makineli Tüfenk	2	0	102	0	2	0
Yekûn	31	12	2283	350	6	8

Tarîhi: 1-11-331

İkamet Mahalleri: Mersindere

Bugün cum'a olmak münasebetiyle taburlar taharet ve nezâfetle iştigâl etmiştir. Şâyân-ı zikr bir hâdise olmamıştır.

Taburların mevcuduyla Vukû'âti ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedden Gelen
1'inci Tabur	11	5	676	131	1	2
2'nci Tabur	9	4	803	106	2	5
3'üncü Tabur	11	3	703	113	3	0
Makineli Tüfenk	3	0	102	0	0	0

Tarîhi: 2-11-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburlar bugün tâ'limle iştigâl etmiştir.

Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır.

Taburların bugünkü mevcuduyla vukû'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu					Vukû'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	11	5	667	131	9	0
2'nci Tabur	9	4	803	106	2	2
3'üncü Tabur	10	3	698	113	6	1
Makineli Tüfenk	2	0	102	0	0	0

Tarîhi: 3-11-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Gece fırkadan alınan emir ber-vech-i zîrdir.

48'inci Alay Kumanlığına

1. Vatanımızın ciğergâhında fermanber olmak isteyen, hançer-i tecavüzle kalbimize saldıran düşman, en düşkün bir halde def' olub gitti. Bol kan ile fakat çok şanla yarın Gelibolu Yarımadası'ndan ayrılıyor. Allah'a bin kere şükür olsun fahr ve şeref ile dönüyoruz. Şehid düşenlerimize karşı elden geldiği kadar vazîfe-i ihtiramı yaptık ve onlar için ilelebed vefâdar ve minnettar olduğumuzu unutmayacağız. Fakat zâbitân ve efrâd arkadaşlarımızın mesâ'î ve fedakârlığından ezher cihet memnun ve müteşekkirim. Vazîfe ve vatan kaygusuyla ve her halde hüsn-i niyetle uğraştık.

Bilerek kalp kırmaksızın bir hatıra, bir hayat-ı harb geçirdik. İhsanı bol olan Allah'tan bütün zâbitân ve efrâdımız için sa'âdetler, muvaffakiyetler temenni eyliyorum. Gelibolu Yarımadası'na elvedâ' derken, şerha şerha olmuş sînesinde yatan şehidlerimizden tekrar şefa'ât niyaz eyleyerek yeni şan ve şereflere kavuşmak için marş ileriye!... Kıymetli arkadaşlarım!...

2. Büyük ağırlıklar yürüyüş gruplarının 1-2 kilometre ilerisinde gitmelidir. Ve alay kumandanları bu işi dikkatle tanzim etmelidir.
3. Her gün münâvebe ile piyâde alayları ileride yürüyecektir. Münâvebe sırası şudur: 125'inci Alay, 47'nci Alay, 48'inci Alay.
4. 5-11-331'den î'tibaren topçu alayı ve süvâri bölüğüyle bunların büyük ağırlıkları bâlâda ağırlıklar hakkında emir edilen maksada göre topçu alay kumandanının em-

riyle tahrik edilecektir.

5. Kıta'ât herhangi bir sebeble yekdiğerine çatarlarsa o günkü yürüyüş tertibine nazaran yekdiğerine yol verileri lâzımdır (çaryek sâ'at bir kilometre kabul edilmiştir).
 6. Geride yürüyen alay cebhâne kollarının ilerisinde ve sıhhiye bölüğünün gerisinde yürüyüşün ehemmiyetini lâıyıkıyla takdir eden icrâat sâhibi bir zâbitin kumandasında bütün fırka perakendelerini toplamak üzere bir müfreze bulunduracaktır. Geri kalan efrâd toplanır biraz istirahat ettirilir alayın arkasından yetiştirilir ve bu müfreze zâbiti yürüyüşün hitamını müte'akib alay kumandanına şifâhen geride hiç döküntü bırak-tırmaksızın geldiğini ve döküntüleri kendi kıtalarına teslim ve i'zam ettiğini haber verecektir. Her alayın kendi dâhilinde de böyle bir tedbir ittihazı şâyân-ı tavsiyedir.
 7. Her kıta yürüyüşü müte'akib birer rapor gönderecek ve bunda ayağı vurulan, hastalanan neferlerin mikdarını sâ'at kaçta ordugâha muvâsalat edildiğini, ve sâ'at kaçta ne yemeği verildiğini bildirecektir. Yolda hayvânât ve arabaların uğradığı 'ârizalarda raporda zikr edilecek hayvânâtın ne yedikleri de bildirilecektir.
 8. 'Umûmîyetle i'âşenin Ilgardere, Gelibolu, Keşan, Uzunköprü'den tesîs edilmiş olan anbarlardan icrâsı ve efrâd nezdindeki erzakın zinhar azaltılmaması lâzımdır.
 9. Sıhhiye bölüğünü tâ'kib edecek müfreze zâbiti ayrı bir rapor tanzim edecek geriye kalan efrâdın vesîkalarına nazaran hangi alay ve bölükden ve ne sûretle hangi neferlerin kaldığını alay vâsıtasıyla bildirecektir.
 10. Madde 10- Sıhhiye bölüğü etibbâsının kol ve tensibiyle cidden muhtac olan efrâd sıhhiye bölüğü arabalarına alınacaktır.
 11. Tayyareler hakkında Fî 30-10-331 tarihli emre îzâhat verdim.
- Marmara sâhilinden bir düşman tahte'l-bahrin ansızın ateşine uğratılmak ihtimali olduğunu derpiş ederek îcab eden mahallerde bu cihette nazar-ı dikkat ve tarassuda alınmalıdır
12. 'Umûmîyetle kasabalar tayyareler için büyük hedefler teşkil ettiklerinden ikâmette, kasabalardan ictinab edilmesi tavsiye olunur.
 13. Cebhâne ve erzak kolları 'umûmîyetle erzak nakline tahsis edilmiştir dâ'ima dolu olarak fırkayı tâ'kib edecektir.
 14. Ekmekçi kolu, erzak ve Cebhâne kolları Yüzbaşı Niyazi Efendi'nin kumandasıyla ve katar namıyla sevk edilecektir.
 15. Her sâ'at başında 10 dakîkalık bir istirahat vermelidir. Mâ'mâfih mola ihtiyaca göre verilmelidir. Molalarda su, rüzgâr nazar-ı matlûbe alınmalıdır.
 16. Birkaç alay bir yerde ictimâ' edeceği zaman ordugâh veya konak mahallerinin tefrik ve taksiminde konakçı zâbitleri, fırkaya mürâca'at ederler. Fırka karargâhının tesâdüf etmediği mahallerde ictimâ' eden kıta'âtta en kıdemli kumandan bu taksîmatı yaptırır.
 17. Fırkaca lüzûmunda ayrıca îzâhat ve tâ'dîlât yapılır.
 18. 26-10-331 tarihli emirle Fî 31-10-331 tarihli emirleri her zâbitin gayet dikkatli okumasını tavsiye ederim. Bâ'zı zâbitânı isticvab ettiğim zaman bu emirlerden bî-haber olduklarını görmek istemem.
 19. Yürüyüş cedveli ve kıta'âtın tarz-ı tertibi merbût 'ilâvede mevcuddur. Bu cedvel mû-

cebince müstakil bölükler o hânedeki alayın emrine tâbi'dirler ve sıhhiye gölûğü her gün iltihâk edeceğı alayın nihâyetinde yürüyecektir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Mülâhazat: Gece sâ'at 12 buçuktan başlayan yağmur gittikçe şiddetini arttırarak sabaha kadar devam etmiştir.

Yürüyüş Nizamı

Tarîh	Yürüyüş Grubu	Zaman-ı Hareket	Tarîh	Yürüyüş Grubu	Zaman-ı Hareket
4-11-31	Topçu 16'ncı Alay 1'inci Tabur	7	9-11-31	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	8
" "	125'inci Alay ve İstihkâm 1'inci Bölük	7.30	" "	48'inci Alay	8
" "	47'nci Alay ve İstihkâm 3'üncü Bölük	8.15	8 " "	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük Sıhhiye Bölûğü	9
" "	48'inci Alay Sıhhiye Bölûğü	9.00	" "	Ekmekçi Takımı Erzak Cebhâne	10
" "	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne kolları	9.45	" 10	48'inci Alay Kolları	8
5-11-331	47'nci Alay ve İstihkâm 3'üncü Bölük	7.45	" "	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük	8.45
" "	48'inci Alay	8.30	" "	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	9.30
" "	125'inci Alay ve İstihkâm 1'inci Bölük ve Sıhhiye Bölûğü	9.15	" "	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne	10.00
" "	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne kolları	10.00	11 minhü	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük	7.45
6-11-31	48'inci Alay	8.00	" minhü	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	8.30
" "	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük	8.45	" "	48'inci Alay Sıhhiye Bölûğü	9.15
" "	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	10.00	12 minhü	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne	10.00
" "	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne kolları	"	13 minhü	Topçu 16'ncı Alay Sûvârî 1'inci Bölük	7.00
7-11-331	İstirâhat		"	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	7.30
8-11-331	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük	7.30	"	48'inci Alay	8.15
" "	47'nci Alay İstihkâm 3'üncü Bölük	8.15	"	125'inci Alay İstihkâm 1'inci Bölük	9.00
" "	48'inci Alay Sıhhiye Bölûğü	9	"	Ekmekçi Takımı Sıhhiye Bölûğü Erzak ve Cebhâne	9.45
" "	Ekmekçi Takımı Erzak ve Cebhâne kolları	8	"	Kolları	

Mülâhazat: İstirahat

Kıta'ât	4 Kanun-ı Sâni	5 minhü	6 minhü	7 minhü	8 minhü	9 minhü	10 minhü	11 minhü	12 minhü	13 minhü
Fırka Ka-rargâhı	Ilgardere	Gelibolu	Eksamil	Eksamil	Mahmudköy	Keşan	Paşayiğit	Uzunköprü	Uzunköprü	Çekmeli
125'inci Alay	"	Münir Bey Çiftliği	Bolayır	Bolayır	Kadıköy	Mavriya	"	"	"	Pavlıköy
47'nci Alay	"	Gelibolu	"	"	"	Mahmudköy	"	"	"	"
48'inci Alay	"	"	"	"	Kilisalı	Mavriya	Musalar	"	"	Bulduköy
Topçu 16'nci Alay	Bayırköy	'Atıfbey	Kadıköy	Kadıköy	Mavriya veya					
Mahmud-köy	Paşayiğit	Karapınar veya Avrun	Köprü	"	Çengelli					
Süvâri 27'nci Alay 1'inci Bölük	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
İstihkâm 1'inci Ta-bur 1'inci Bölük	Ilgardere	Cüneyt Bey Çiftliği	Bolayır	Bolayır	Kadıköy	Mavriya	Paşa yiğit	"	"	Pavlıköy
Kala' İstihkâm 3'üncü Bölük	"	Gelibolu	"	"	"	Mahmudköy	Musalar	"	"	"
Sihhiye Bölüğü	"	"	"	"	"	"	Paşayiğit	"	"	Bulduköy
Ekmeğe Takımı	Cüneyt Bey	Eksamil	Eksamil	"	Mavriyâ	"	"	"	"	Pavlı
Üçüncü Dördüncü Piyâde Cebhâne kolları	"	Gelibolu	Eksamil veya Bolayır	"	"	"	"	"	"	Pavlıköy
İkinci ve Dördüncü Sahrâ Cebhâne kolları	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
İkinci 'Adi Cebel Cebhâne Kolu	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Birinci İkinci Hafif Erzak Kolu	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Beşinci Ağır Erzak Kolu	"	"	Bolayır	"	"	"	"	"	"	"

Tarîhi: 3-11-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

İşbu emir üzerine taburlara şu emir verilmiştir:

Tabur Kumandanlıklarına

1. Fırkanın bugün tevzî' emri vech ile yarın sâ'at 9'da buradan hareket edilecektir.
2. Hareket hazırlıkları bugün akşama kadar ikmâl edilmelidir.
3. Yarın tam sâ'at 8.20'de bütün Örenardı Deresi'nde ictimâ' etmiş bulunacaktır. Taburlar bölük kolları ile derin kol nizamında ve cephe şimal-i şarkıye Hoca ve Kavakdere caddesine muvazi olacaktır.
4. Yürüyüş sırası ber-vech-i âtîdir: 1'inci Tabur, 2'nci Tabur, 3'üncü Tabur, makineli tüfenk bölüğü.
5. Taburların büyük ve muhârebe ağırlıkları birleştirilerek tam sâ'at 8'de 2'nci Tabur ağırlığının önündeki meydanlıkta taburlar yürüyüş sırasına nazaran ictimâ' etmiş bulunacaklardır.

Her taburun kendi ağırlığına muhârebe ağırlık kumandanı kumanda edecektir. Bütün grub 1'inci Tabur Kâtibi Eyüb Hayri Efendi kumandasında olacaktır. Mûmâ-ileyh ayrıca tâ'lîmat-i şifâhîye verilecektir.

6. Ağırlıklar sâ'at 8'de hareket edecektir.
7. 1'inci Bölüğün 3'üncü Takım Kumandanı Mehmed Efendi, fırkanın döküntülerini toplamak için memûr tâ'yin edilmiştir. Mûmâ-ileyh kendi takımından iki manga ile alayımızı tâ'kib edecek olan sıhhiye bölüğünün arkasından yürüyecektir. Hiç yürüyemeyecek derecede hasta efrâda tesâdüfünde sıhhiye bölüğü etibbâsına onları ira'e edecek ve etibbâ-yı mûmâ-ileyhimin tavsiyesi vechle hareket edecektir. Bu müfreze yarın ictimâ' esnâsında doğruca sıhhiye bölüğünün yanına gidecektir.
8. Sol konak mahalline gidinceye kadar her günkü yürüyüşlerde alay dâhilindeki yürüyüş inzibatını muhâfazaya kolun gerisindeki bölük kumandanı mes'uldür.
9. Yürüyüş hakkındaki vesâyâ-yı sâire fırkanın bugünkü emrinde ve bundan evvelki emirlerinde tasrih edilmiştir. Bu emirlerin bütün zâbitân tarafından dikkatle okunarak iktizâsına göre hareket olunması matlûbdur.
10. Her gün hareket esnâsında ve konak mahalle geldikten sonra kıta'ât kumandanlarının gayet sahih olarak bir mevcut raporu vermelerini unutmasınlar.

48'inci Alay Kumandanı
Binbaşı İlhami

Taburlar bugün hazırlıkla iştigâl etmişlerdir.

Bugünkü mevcuduyla vukûâtları ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu					Vukū'ât	
Zâbitân			Efrâd			
	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Hastahâneye Giden	Hastahânedenden Gelen
1'inci Tabur	11	5	668	131	0	1
2'nci Tabur	11	4	798	106	5	0
3'üncü Tabur	10	3	800	113	0	2
Mirtalyöz	2	0	102	0	0	0

Tarîhi: 3-11-331

Sâ'at ve Dakîka: 4.00

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Şimdi fırkadan tebliğ edilen kolordu emrinde havaların fenalaşması hasebiyle yarın hareket edecek olan kıta'âtın te'hîr hareketleriyle 16'ncı ve 15'inci Fırkaların ayın beşinci altıncı günleri hareket eylemeleri bildirilmiş ve keyfiyet taburlara tebliğ olunmuştur.

Tarîhi: 4-11-331

İkamet Mahalleri: Mersin Deresi

Taburlar bugün dahi hazırlıkla iştigâl etmiştir. Şâyân-ı kayd bir hâdise olmamıştır. Taburların bugünkü mevcuduyla vukū'âtleri ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu Vukū'ât

Tarîhi: 5-11-331

İkamet Mahalleri: Ilgar Deresi

Bugün öğleden evvel sâ'at 9'da Mersindere'den hareket edilerek sâ'at 5.40'da Ilgar-dere'ye muvâsalat edilmiştir. Ağırliklar alaydan yarım sâ'at evvel hareket etmişlerdir. Bu yürüyüşse kilometre yol kat' edilmiştir taburların hareket esnâsındaki mevcudlarıyla esnâ'yı rahde vukū' bulan döküntüler ber-vech-i zîrdir.

Mevcudu

	Zâbitân		Efrâd		Hayvânât	
	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i muharib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	11	5	607	125	12	77
2'nci Tabur	11	4	771	103	11	70
3'üncü Tabur	10	3	580	128	10	71
Mitralyöz	3	0	32	69	3	54

Vukû'ât

	Ayağı Vuru- lan	Hasta	Hastahâneye Yatırılan	Yıkılan	Vurgun
1'inci Tabur	21	1	0	0	8
2'nci Tabur	22	6	1	0	15
3'üncü Tabur	13	0	0	0	0
Mitralyöz	13	0	0	0	0

Mülâhazat: Esnâ-yı rahde muhtelif sâ'atlerde tesâdüf edilen hafif cebhâne arabaları ağır cebhâne kolu yürüyüş kolunun intizamı iclâl ile birçok tevakkuflar vukû' bulmuş ve yolların gayr-i muntazam dik ziyâde çamurlu bulunması efrâdî iyice yürümüşür.

Konak mahalline muvâsalatta efrâda sıcak yemek yedirilmiştir.

Tarîhi: 5-11-331

İkamet Mahalleri: Ilgar Deresi

Mavriya'da geçecek gecenin Karabiga'da geçirilmesi hakkında fırkadan alınan emir ber-vech-i zîrdir.

48'inci Alay Kumandanlığına

10-11-331'de yürüyüş cedveline nazaran Mavriya'da gece geçirmeniz muharrer idi. 10/11 gecesini Karabiga'da geçirmeniz daha münâsibdir.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

Tarîhi: 5/6-11-331

İkamet Mahalleri: Ilgardere

Yarın yapılacak yürüyüş hakkında taburlara şu emir verilmiştir:

Alay Emri

1. Yarın alayımız sâ'at 8.30'da hareket edecektir.
2. Sâ'at 8'de kıta'ât her dürlü hazırlıklarını bitirmiş yürüyüşe geçebilecek bir vaz' almış olmalıdır.
3. Ağırlık hayvânâtı her tabur mahallinde ictimâ' edecektir. Bunlar sâ'at 8.15'te taburların numro sırasını tâ'kiben yani bugünkü tertib üzere hareket edeceklerdir.
4. Bugün sakalardan hiç istifâde edilmemiştir. Binâ'en-'aleyh her bölük için yalnız birer saka bırakılarak diğer sakalar büyük ağırlığa ilhâk etmelidir. Bunlara yükü ağır olan veya za'yıf olan hayvânâtın yükleri taksim edilmelidir.
5. Mekârî aşçı ve emir bir neferinden çoğunun çantaları hayvanlara tahmil edilmiş idi bâ'dema buna müsâ'ade edilmemelidir.
6. 1'inci Tabur Kumandanı bugün benden emir almaksızın kendi kendine mola etmiştir. Bi't-tabi' diğer kıta'ât de tabi'yyet etti. 'Askerliğin en basit kavâidine bu derece mürâ'atsizlikle müsâmaha edilemez. Son def'a olmak üzere bu sefer dahi ihtar ile iktifâ ediyorum.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 6-11-331

İkamet Mahalleri: Gelibolu

Sâ'at 8.30'de Ilgardere'den hareket ederek sâ'at 5.40'da Gelibolu'ya muvâsalat eyleyerek kasabanın üç kilometre dışarısında fırkaca intihab edilen mahalde çadırli ordu-gâh tesîs edilmiştir.

Bugünkü yürüyüşte kilometre yol kat' edilmiş efrâd dünkü yürüyüşe nisbeten daha bî-tab bir halde konak mahalline gelmiştir.

Burada efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Taburların bugünkü vukû'âtleri ve mevcudu ber-vech-i zîrdir.

Vukû'ât

	Efrâd		Hayvânât		
	Ayağı Vurgun	Hasta Olan	Hastahâneye Yatırılan	Yıkılan	Vurgun
1'inci Tabur	11	5	607	125	12
2'inci Tabur	11	4	771	103	11
3'üncü Tabur	10	3	580	128	10
Mitralyöz	3	0	32	69	3

Mülâhazat: Bölük pek ziyâde çamurlu ve bozuk bulunmasından dolayı yürüyüşde müşkilât çekilmiştir. Bi'l-hassa Pazarlıköy civarında fırka karargâh arabalarının yolu

kapaması ve sapacak başka bir yer bulunmaması cihetle yürüyüş yarım sâ'at kadar te'hire uğramıştır. Konak mahalline gurutpan sonra gelindiğinden ve gerek efrâd gerek hayvânât ziyâde yorgun bulunduğundan Gelibolu anbarından muhtac bulunduğumuz levâzım ve i'âşe vaktiyle alınamamıştır ve bu husus efrâd ve hayvânâtımızın istirâhatlerine tesîr etmiştir. Konak mahallinin kasabadan 3 kilometre uzakta ve sudan mahrum bir yerde intihab edilmiş olmasın 'arz edilen mehâziri teşdid etmiştir. Efrâda sıcak yemek verebilmek için deveci efrâdın biriktirmiş oldukları odunları vaz'-ı yed etmeye mecburiyet hâsıl olmuştur.

Tarîhi: 6/7-11-331

Sâ'at ve Dakîka: 10.00

İkamet Mahalleri: Gelibolu

Yarın Bolayır'a kadar devam etmesi mu'ayyen olan yürüyüşün Kadıköy'e kadar temdîdi hakkında fırkadan alınan emir ber-vech-i zîrdir.

48'inci Alay Kumandanlığına

'Umûmîyet îtibarıyla Kıta'âtımızın yürüyüşü şâyân-ı memnûniyyettir. Bundan dolayı hassaten size teşekkür ederim.

Bir, i'âşe ve tehlikeli mıntıkadan tebâ'üd nokta-i nazarı Bolayır, Eksamil'den ileri geçmeyi istilzam etmektedir. Binâ'en-'aleyh yarınki yürüyüş Kadıköy'e muvâsalat etmek üzere yapılacaktır.

Kadıköy'de her dürlü erzak hatta odun ve kömür bulunduğu haber alınmıştır.

Yarın kolordu kumandanı Paşa Hazretlerinin yürüyüş kollarımızı görmek ihtimali bulunduğuundan intizam ve nasîriyet üzere bulunulması elzemdir 48'inci Alay sâ'at 7'de 125'inci Alay yürüyüş grubu sâ'at 7.45'te 47'nci Alay yürüyüş grubu sâ'at 8.30'da hareket edeceklerdir. Fırka karargâhı 48'inci Alaya takdim etmelidir. Ben de yarın Kadıköy'e gideceğim.

16'ncı Fırka Kumandanı
Miralay Rüşdü

İşbu emir üzerine kıta'âte verilen alay emri ber-vech-i zîrdir.

1. Yarınki konak mahallinden tebdil edilerek Bolayır yerine Kadıköy'de intihab ettiği şimdi fırka kumandanlığından bildirilmiştir.
2. Yarın kat' edeceğimiz mesâfe 30 kilometredir yani bugün kat' ettiğimiz mesâfeden beş kilometre fazladır binâ'en-'aleyh bu mesâfeyi muvaffakiyetle yapabilmek için yürüyüşe daha ziyâde intizam vermeye î'tinâ etmek lâzımdır.
3. Yürümeyecek derecede hasta veya ayakları vurmuş olanların vaktinde mu'âyene ettirilerek bu akşamdan hastahâneye i'zamları lâzımdır.
4. Yarın alay yedide hareket edecektir. Ağırlıklar yarım sâ'at evvel tahrik edilecektir.

Binâ'en'aleyh buna nazaran hazırlık yapılmalıdır. Kıta'ât kendi mahallerinde ictimâ' edecektir.

48'inci Alay Kumandanı
Hüseyin İlhami

Tarîhi: 7-11-31

İkamet Mahalleri: Kadıköy

Bugün sâ'at 7'de Gelibolu'dan hareket ederek Gelibolu, Bolayır, Kavakköy istikâmetini tâ'kiben sâ'at 5.45'te Kadıköy'e muvâsalat edilmiştir.

Bugünkü yürüyüşde kilometre yol kat' edilmiş ve burada 'umum efrâda sıcak yemek verilmiştir. Taburların bugünkü mevcudlarılavukû'âtleri ber-vech-i zîrdır.

Mevcudu

	Zâbitân		Efrâd		Hayvânât	
	Muharib	Gayr-i muharib	Muharib	Gayr-i muharib	Binek	Mekârî
1'inci Tabur	11	5	587	124	12	77
2'nci Tabur	11	4	720	103	11	70
3'üncü Tabur	10	3	560	128	10	71
Mitralyöz	3	0	32	65	3	54

Vukû'ât

	Efrâd			Hayvânât	
	Ayağı Vurgun	Hasta Olan	Hastahâneye Yatırılan	Yıkılan	Vurgun
1'inci Tabur	20	4	0	0	28
2'nci Tabur	40	7	0	0	5
3'üncü Tabur	25	3	0	0	0
Mitralyöz	2	0	2	0	0
Yekûn	87	14	2	0	33

Mülâhazat: Tâ' kib edilen istikâmet çamursuz ve muntazam şose olmak münasebetiyle bundan evvelki iki yürüyüşe nazaran bu yürüyüş yapılabilmiştir.

Bununla berâber kat' edilen mesâfenin ziyâdeliğinden dolayı 15 kadar nefer yürüyüş kolunun hâricinde kalmış ise de husus inzibat müfrezeleri mâ'rifetiyle toplanmıştır.

Ayakkabı noksanı mevcudlarda pek ziyâde eskimiş olması döküntülere me'essir bir sebep teşkil etmiştir.

Sözlük

A

'adem-i kifâyesine:	bir işi yapma hususunda yeterli olamama, gücü yetmeme
ahvâl-i na-müsâ'ide:	uygunsuz, elverişsiz durumlar veya haller
ahz-ı 'asker şû'abâtı:	skere alma büroları, askerlik şubeleri

B

ba'dehû:	ondan sonra, daha sonra
bâ'demâ:	bundan sonra, bundan böyle
balâr:	ince tahta, hartama
batâet göstermek:	ağır davranmak, yavaş kalmak
batî:	yavaş, ağır
be-heme-hâl:	Hangi durumda olursa olsun, her surette, mutlaka
berrî ve bahrî ordu-yı	Kara ve Deniz Ordusu
hümâyun:	
bilâ-ifâte:	fırsatı kaçırmadan
bürûz:	açık, belli

C

celb etmek:	getirtmek, çağırmak
cünûd-ı mülûkâne:	padişahın askerleri
cüyûb:	cepler, yakalar
cüzz'i tâmm:	gerekli sınıfları bünyesinde bulunduran askeri birlik.
çaryek:	çeyrek

D

dakîk:	un
debboy:	Askeri eşyalar için kullanılan depo
der-akab:	hemen arkasından, akabinde

E

emrâz-ı 'adiye:	genel hastalık
etibbâ:	doktorlar
esbâb-ı maişet:	geçim vasıtaları

F

fekk:	kaldırma, açma
fîmaba'd:	bundan böyle, bundan sonra

H

haleldâr:	zararı uğramış, bozulmuş
hâlî:	boş, ıssız
herbâr:	her zaman, daima

hitâm:	son, nihayet, bitim
husûl:	hasıl olma, meydana gelme
iblâğ:	bir şeyin miktarını belli bir ölçüye çıkarma istenen yere ulaştırma, erişirme
iddihârat:	erzak toplayıp ileride kullanmak için saklama
iksâ:	giydirmeye
iltihâk:	katılma, eklenme, ilave olma
ihzâr:	hazır etme, hazır bulundurma, huzura çağırma
inbâ':	haber verme, bildirme
İnde'l- i'câb:	lüzum gereği
İntihâb:	seçme, seçilme
İntizâren:	bekleyerek
İsticvab:	soruya cevap alma, söyletme
İstîfâ:	borç alma, ödemeyi alma, bir şeyi tam olarak alma
İstiksâr:	çok görme, çok sayma
İstihzârât:	bir iş için yapılacak hazırlıklar
iş'âr:	(yazı) ile bildirme
î'tâ-yı ma'lûmat:	bilgi verme
itmâm:	bitirme, tamamlama
î'zâm.	gönderme, yollama

K

kable'z-zeval:	öğleden önce
kâim-makâm:	yarbay
kâffe:	hep, bütün, cümle
kat'î:	şüpheyeye yer bırakmayan, kesin
kemâfi's-sabık:	eskisi gibi, eskiden olduğu gibi

L

lâ-yenkatî':	durmadan, devamlı olarak
leffen:	(bir zarfın, mektubun) içine konmuş olarak, iliştilmiş olarak
lehü'l-hamd:	Allah'a şükürler olsun
râci':	...e dönen, ... ile münasebeti, ilgili, ait, dâir
rampa:	bir vagonu raya sokmaya ve raydan çıkarmaya yarayan alet
re'sen:	bir açıklama veya cevap niteliğinde olmayarak doğrudan doğruya yazmak

S/Ş

salak:	hayvanların salınıp koyuverildikleri yer
şimendüfer:	demiryolu
şû'abât:	şubeler
şukkâ:	üzere yazılı kağıt parçası, tezkere

T

tahmîl:	eşya, görev vb. yükleme, yükletme
teehhür:	geriye kalma, gecikme

tecemmu':	toplanma, yığılma
te'dîb:	terbiye etme, haddini bildirme
tebdîl:	değiştirme, değiştirilme
tecziye:	cezalandırma, ceza verme
te'kid:	sağlamlaştırma, berkitme
telakkî:	saymak, öyle kabul etmek; belli bir bakış açısına göre anlama, kavrayış
tenkis:	azaltma, indirme, eksiltme
tensik:	üzenleme, düzene sokma, yoluna koyma
tesrî':	hızlandırma, çabuklaştırma
tesviye:	bir işi halletme sonuçlandırma; aynı seviyeye getirme, düzleme
tevakkî:	çekinme, sakınma, ihtiraz
tevdî':	teslim etme, emanet verme

M

mâdud:	sayısı bilinen, sayılmış
mā-fevk:	üst derecede bulunan rütbeli kimse
matlûb:	talep edilen şey
me'kûlât:	yiyecekler
melbûsat:	melbûsat
meriyülicrâ:	yürürlükte bulunulan, icrâ edilen
mevad:	hususlar, meseleler, işler
meyân:	bir şeyin ortası, ara, vasat
minhû:	ondan, bundan
mu'allem:	talim görmüş
muktezî:	gerekli olan, lüzumlu
musaddak:	tasdik edilmiş, onaylı
muvakkâten:	geçici olarak
muvâsalat:	bir yere ulaşma, varma, varış
muytabiye:	kılla dokulan çuval, yular vb eşya
mücber:	mecbur olmak
müheyyâ:	müheyyâ
mülâzım-ı Sâni:	teğmen
mülâzım-ı Evvel:	üsteğmen
müsâferet:	yolculuk, seyahat etme; konuk olma
müsâraaten:	acele olarak, süratle
müş 'ir:	haber veren, bildiren
müşir:	mareşal
müstâ'cel:	acele, acil olma
müstağni îzah:	açıklamaya lüzum olmamak

N

nevâkıs:	eksiklikler, noksanlıklar
----------	---------------------------

nezâfet:	temizlenme, yıkanma
ni‘am:	nimetler
V	
vârid:	gelen ulaşan, vasıl olan
vaz’-ı yed:	el koyma
vürûd:	gelme, erişme, ulaşma
vusûl:	ulaşma, erişme, vasıl olma
Z	
zahâir-i mütenevvia:	çeşitli erzaklar